ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΝΑΥΚΡΑΤΙΤΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΑΙ

ATHENAEI
NAUCRATITAE
DEIPNOSOPHISTARUM
LIBRI QUINDECIM

EX OPTIMIS CODICIBUS NUNC PRIMUM COLLATIS
EMENDAVIT AC SUPPLEVIT
NOVA LATINA VERSIONE ET ANIMADVERSIONIBUS
CUM IS. CASAUBONI ALIORUMQUE TUM SUIS
ILLUSTRAVIT
COMMODISQUE INDICIBUS INSTRUXIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER
ARGENTORATENSIS
INSTITUTI SCIENTIAR. ET ART. POPULI GALLO-FRANC. SOCIUS
ANTIQUAR. LITERAR. IN SCHOLA ARGENT. PROF.

TOMUS QUINTUS

ARGENTORATI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS BIPONTINAE
ANNO XIII (1805)

ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Argumentum libri: Amatorius sermo.

p. 555 a ΑΝΤΙΦΑ'ΝΗΣ ὁ κωμῳδιοποιός,[1] ἑταῖρε Τιμόκρατες, ὡς ἀνεγίνωσκέ τινα τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τῶν ἑαυτοῦ κωμῳδιῶν, ὁ δὲ δῆλος ἦν οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος· „Δεῖ γάρ, ἔφησεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον, ἀπὸ συμβόλων τε πολλάκις δεδειπνηκέναι, καὶ περὶ ἑταίρας πλεονάκις καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγάς·" ὥς φησι Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τοῖς Περὶ Κωμῳδίας. Ἡμεῖς οὖν τὸν περὶ

1 κωμῳδοποιὸς edd.

ATHENAEI
DEIPNOSOPHISTARUM
LIBER DECIMUSTERTIUS.

ANTIPHANES comicus, amice Timocrates, quum suarum comoediarum quamdam Alexandro recitasset, eamque sibi non admodum probari rex prae se ferret: *Nil mirum*, inquit, *o Rex: oportet enim, qui haec probaturus sit, saepius hunc e symbolis coenasse, & meretricis caussa saepe plagas & accepisse & intulisse:* ut narrat Lycophron Chalcidensis in libris DE Comoediâ. Nos igitur sermo-

Ἐρωτικῶν λόγον ἐνταῦθα μέλλοντες κατατάττειν, b (ἐγένοντο γὰρ καὶ περὶ γαμετῶν καὶ ἑταιρῶν πολλάκις λόγοι) εἰδόσιν [1] ἐκτιθέμενοι τὴν ἱστορίαν, τῶν Μουσῶν τὴν Ἐρατὼ ἐπικαλεσάμενοι, εἰς μνήμην ἡμῖν ἰέναι τὸν ἐρωτικὸν ἐκεῖνον κατάλογον, [2] ἐντεῦθεν τὴν καταρχὴν ποιησόμεθα·

Εἰ δ᾽ ἄγε νῦν, Ἐρατώ, παρ᾽ θ᾽ ἵστασο καί μοι ἔνισπε,

τίνες λόγοι περὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐλέχθησαν.

II.

Spartanorum nuptiae fortuitae.

Καὶ γὰρ τὰς γαμετὰς ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ ἐπαινῶν, Ἕρμιππον, ἔφη, ἐν τῷ Περὶ Νομοθετῶν c ἱστορεῖν, ὅτι ἐν Λακεδαίμονι εἰς οἴκημά τι σκοτεινὸν πᾶσαι συνεκλείοντο αἱ κόραι, συγκλειομένων καὶ τῶν ἀγάμων νεανίσκων· καὶ ἕκαστος ἧς ἐπιλάβοιτο, ταύτην ἀπῆγεν ἄπροικον. διὸ καὶ Λύσανδρον ἐζημίωσαν,

1 οὐκ εἰδόσιν corr. Caſ. cum Dal. 2 κατὰ λόγον Ms.

nem *de Rebus Amatoriis* hoc loco expoſituri, (crebri enim & *de Uxoribus* & *de Meretricibus* ſermones inciderunt) quum non ignaris narraturi ſimus hiſtoriam, Muſarum de choro Eratonem invocantes, ut in memoriam nobis revocare *Amatorium* illum *Catalogum* velit, hinc auſpicabimur:

Age nunc, Erato, adesdum, & ſuggere mihi,
quinam ſermones de Amore ipſo & de rebus Amatoriis dicti fuerint!

2. Igitur *legitimas uxores* laudans praeclarus noſter convivator: Hermippum, ait, in libro De Legumlatoribus tradere, *Lacedaemone* virgines omnes in obſcuro quodam conclavi concludi ſolitas, unàque concluſos fuiſſe iuvenes coelibes; quorum quiſque quamcumque prehendiſſet, illam domum uxorem abduceret indotatam. Itaque etiam Lyſandrum multatum fuiſſe, quod

ἔτι καταλιπὼν τὴν προτέραν, ἑτέραν ἐβούλευετο περικαλλεστέραν ἀγαγέσθαι. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς, ἐν τοῖς Περὶ Παροιμιῶν· „Ἐν Λακεδαίμονι, φησὶ, τοὺς ἀγάμους αἱ γυναῖκες ἐν ἑορτῇ τινι περὶ τὸν βωμὸν ἕλ-
d κουσαι ῥαπίζουσιν· ἵνα τὴν ἐκ τοῦ πράγματος ὕβριν φεύγοντες, φιλοστοργῶσί τε καὶ ἐν ὥρᾳ προσίωσι τοῖς γάμοις. ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων, καὶ κοινογαμίων ὄντων. διὰ καὶ ἔδοξέ τισι διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα.“ Ἐκ τούτων οὖν τις ὁρμώμενος μέμψαιτ' ἂν τοὺς περιτιθέντας Σωκράτει δύο γαμετὰς γυναῖκας, Ξανθίππην καὶ τὴν Ἀριστείδου Μυρτὼ, οὐ τοῦ δικαίου καλουμένου, (οἱ χρόνοι γὰρ οὐ συγχωροῦσιν) ἀλλὰ τοῦ
a τρίτου ἀπ' ἐκείνου. εἰσὶ δὲ Καλλισθένης, Δημήτριος ὁ

Cecrops matrimonium instituit Athenis.

Socrates an bigamus?

relicta priore aliam formosiorem ducere constituisset. Clearchus vero Solensis, in libris DE Adagiis, ait: »Lacedaemone festis quibusdam diebus viros coelibes nuptae mulieres circa altare trahentes colaphis caedunt; quo illi, indignitatem eius contumeliae fugientes, naturali adfectui procreandae sobolis pareant, & tempestivum ineant matrimonium. *Athenis* vero primus *Cecrops* unum uni iunxit, cum promiscui olim congressus & communes nuptiae fuissent. Quam ob caussam etiam, ut statuunt nonnulli, *διφυὴς* habitus est Cecrops; (id est, *duplicis naturae*; vel, *utriusque generis auctor, cum paterni, tum materni*;) quum olim homines, ob promiscuam multitudinem, patrem nescivissent.« Ab his initiis profectus merito reprehendat aliquis hos qui Socrati duas uxores tribuunt, Xanthippen & Myrtonem, Aristidis filiam, non illius qui Iustus est cognominatus, (repugnat enim temporum ratio) sed tertii ab illo. Sunt autem hi Callisthenes, Demetrius Phalereus, Satyrus Pe-

Φαληρεὺς, Σάτυρος ὁ Περιπατητικὸς, Ἀριστόξενος· οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης ἔδωκεν, ἱστορῶν τοῦτο ἐν τῷ Περὶ Εὐγενείας. εἰ μὴ ἄρα συγκεχωρημένον κατὰ ψήφισμα τοῦτο ἐγένετο τότε διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, ὥστ' ἐξεῖναι καὶ δύο ἔχειν γυναῖκας τὸν βουλόμενον. ὅθεν καὶ τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἀποσιωπῆσαι τοῦτο, πολλάκις τοῦ Σωκράτους μνημονεύοντας. παρέθετο δὲ περὶ τῶν γυναικῶν ψήφισμα Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος· ὅπερ σοι διαπέμψομαι, εὐπορήσας τοῦ βιβλίου. ἀντεῖπε δὲ b τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος.

III. Pellicum usus apud Barbaros.

Παρὰ δὲ Πέρσαις ἀνέχεται ἡ βασίλεια τοῦ πλήθους τῶν παλλακίδων, διὰ τὸ ὡς δεσπότην ἄρχειν τῆς γαμετῆς τὸν βασιλέα, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλίδα, ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ὑπὸ τῶν παλλακίδων θρησκεύεσθαι· προσκυνοῦσι γοῦν αὐτήν. Καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πολλαῖς χρῆται γυναιξὶ, καὶ ἡ Ἑκάβη οὐ δυσχεραίνει. λέγει γοῦν ὁ Πρίαμος·

ripateticus, Aristoxenus: quibus praeivit Aristoteles, in libro De Nobilitate generis id tradens. Nisi fortasse plebiscito concessum hoc tunc temporis fuit ob hominum raritatem, ut volenti licuerit etiam duas habere uxores. Quare etiam comici poëtae hoc tacuerunt, quamvis frequentem Socratis mentionem facientes. Adposuit vero decretum de uxoribus Hieronymus Rhodius; quod ad te mittam, ubi libri compos fuero factus. At illis, qui de duabus Socratis uxoribus scripserunt, contradixit Panaetius Rhodius.

3. Apud *Persas* vero regina multas *pellices* tolerat, cum quia rex uxori veluti dominus imperat, tum quia reginam (ut ait Dinon in Persicis) venerantur pellices; quippe quae eam adorant etiam. Sed & Priamus multis utitur foeminis; neque id aegre fert Hecuba. Dicit sane Priamus:

c Ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.

Παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν οὐκ ἀνέχεται ἡ τοῦ Φοίνικος μήτηρ τὴν τοῦ Ἀμύντορος παλλακίδα. Μήδεια δὲ, καίπερ εἰδυῖα τὸ ἔθος, ὅτι ἐστὶ βαρβαρικὸν, οὐ φέρει οὐδὲ αὐτὴ τὸν Γλαύκης γάμον, ἤδη εἰς τὰ ἀμείνω καὶ Ἑλληνικὰ ἐνδεδιῃτημένη. καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα δὲ περιπαθὴς γενομένη, τὴν Κασάνδραν σὺν αὐτῷ τῷ [1] Ἀγαμέμνονι ἀποκτείνει, ἣν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ κρείων d ἐπηγάγετο, ἐν ἔθει γενόμενος βαρβαρικῶν γάμων. „Θαυμάσαι δ' ἄν τις, φησὶν Ἀριστοτέλης, ὅτι οὐδαμοῦ τῆς Ἰλιάδος Ὅμηρος ἐποίησε Μενελάῳ συγκοιμωμένην παλλακίδα, πᾶσι δοὺς γυναῖκας. [2] κοιμῶνται γοῦν παρ' αὐτῷ καὶ οἱ γέροντες μετὰ γυναικῶν, Νέστωρ καὶ Φοῖνιξ. οὐ γὰρ ἦσαν οὗτοι ἐκλελυμένοι τοῖς σώμασιν ἐν τοῖς τῆς νεότητος χρόνοις, ἢ διὰ μέθης, ἢ δι'

Menelaus ad Troiam concubina non utitur.

1 Abest artic. edd. 2 γυναῖκα edd.

Novemdecim quidem mihi uno ex utero erant;
reliquos vero mihi pepererunt in aedibus foeminae.

Apud Graecos vero, pellicem Amyntoris non patitur mater Phoenicis. Et Medea, quamvis gnara moris apud barbaros recepti, non fert tamen Glauces nuptias, quippe iam melioribus Graecorum institutis adsueta. Item Clytaemnestra, dolore incensa, Casandram simul cum ipso Agamemnone interficit, quam secum in Graeciam adduxerat rex, barbaricis nuptiis adsuetus. » Miretur vero aliquis, ait Aristoteles, quod nusquam in Iliade Menelaum cum pellice concumbentem faciat Homerus, qui tamen aliis omnibus mulieres tribuit. Concumbunt sane apud illum cum mulieribus etiam senes, Nestor & Phoenix. Non fuerunt enim hi effoeto corpore, vitio ex iuvenili aetate contracto, sive per temulentiam, si-

ἀφροδισίων, ἢ καὶ διὰ τὰς ἐν ταῖς ἀδηφαγίαις ἀπεψίας, ὥστε εἰκότως ἔῤῥωνται [1] τῷ γήρᾳ. ἔοικεν οὖν ὁ Σπαρτιάτης αἰδεῖσθαι γαμετὴν οὖσαν τὴν Ἑλένην, ὑπὲρ ἧς καὶ τὴν στρατείαν ἤθροισε· διόπερ φυλάττεται τὴν e πρὸς ἄλλην κοινωνίαν. ὁ δ' Ἀγαμέμνων ὡς πολυγύναιος ὑπὸ Θερσίτου λοιδορεῖται·

Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν.

Ἀλλ' οὐκ εἰκὸς, φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, εἰς χρῆσιν εἶναι τὸ πλῆθος τῶν γυναικῶν, ἀλλ' εἰς γέρας· ἐπεὶ οὐδὲ τὸν πολὺν οἶνον εἰς τὸ μεθύειν παρεσκευάσατο." [2]

IV. Hercules πολυγύναιος: Ὁ δὲ Ἡρακλῆς πλείστας δόξας ἐσχηκέναι γυναῖκας, ἦν γὰρ φιλογύνης, ἀνὰ μέρος αὐτὰς εἶχεν, f ὡς ἂν στρατευόμενος, καὶ κατὰ διάφορα γιγνόμενος χωρία· ἐξ ὧν καὶ τὸ τῶν τέκνων αὐτῷ πλῆθος ἐγένετο.

1 ἔῤῥωντο edd. 2 παρεσκευάζετο edd.

ve nimio Veneris usu, sive cruditatibus ex voracitate: quare merito vegeti validique sunt in senectute. Videtur igitur Spartanus, uxorem Helenam reveritus, propter quam etiam susceperat illam expeditionem, ab aliarum foeminarum congressu abstinuisse. Agamemnon vero ut pluribus utens mulieribus vituperatur a Thersite:

Multi tibi sunt aenei lecti, multaeque mulieres
in tentoriis sunt exquisitae, quas tibi nos Achivi
primo omnium damus.

At non est consentaneum, ait Aristoteles, illam mulierum multitudinem fuisse ei ad concubitus usum, sed honoris caussâ, & in praemium virtutis: nam & vini copiam non ad temulentiae usum sibi comparaverat. "

4. *Hercules* vero, qui plurimas perhibetur uxores habuisse, fuit ille sane mulierosus, sed diversis illas temporibus locisque habuit, ut vir militaris variis in locis belli caussa versatus: & ex illis magnum illum libero-

ἐν ἑπτὰ μέν τοι γε ἡμέραις πεντήκοντα διεπαρθένευσε Θεστίου κόρας, ὡς Ἡρόδωρος ἱστορεῖ. Πολυγύναιος δὲ ἐγένετο καὶ Αἰγεύς. πρώτην [1] μὲν γὰρ ἔγημε τὴν Ὁ- item Aegeus;
πλητος θυγατέρα, μεθ' ἣν τῶν Χαλκώδοντος [2] μίαν. παραδοὺς δ' ἀμφοτέρας φίλοις, συνῆν πολλαῖς χωρὶς γάμων. ἔπειτα τὴν Πιτθέως ἔλαβεν Αἴθραν, μεθ' ἣν &
a Μήδειαν. Θησεὺς δὲ Ἑλένην ἁρπάσας, ἑξῆς καὶ Ἀ- Theseus.
ριάδνην ἥρπασε. Ἴστρος γοῦν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Ἀττικῶν, καταλέγων τὰς τοῦ Θησέως γενομένας γυναῖκας, φησὶ τὰς μὲν αὐτῶν ἐξ ἔρωτος γεγενῆσθαι, τὰς δ' ἐξ ἁρπαγῆς, ἄλλας δ' ἐκ νομίμων γάμων· ἐξ ἁρπαγῆς μὲν Ἑλένην, Ἀριάδνην, Ἱππολύτην, καὶ τὰς Κερκύονος καὶ Σίνιδος θυγατέρας· νομίμως δ' αὐτὸν γῆμαι Μελίβοιαν, [3] τὴν Αἴαντος μητέρα. [4] Ἡσίοδος δέ φησιν καὶ Ἵππην, [5] καὶ Αἴγλην,

1 πρῶτον edd. 2 Χαλκώδοντος edd. 3 Aliis Περίβοια nominatur. 4 μητέρα γυναῖκα edd. 5 Aliis Ἰόπην.

rum numerum progenuit. Intra ſeptem quidem dies, ut tradit Herodorus, quinquaginta Theſtii filias virgines compreſſit. Multis etiam mulieribus uſus eſt *Aegeus*. Primum enim Hopletis filiam duxit uxorem; & poſt hanc, ex Chalcodontis filiabus unam: quas poſtquam permiſit amicis, cum multis aliis rem habuit, nullo matrimonii vinculo adſtrictus. Deinde Pitthei filiam uxorem duxit Aethram; & poſt hanc rurſus Medeam. *Theſeus* vero raptâ Helenâ, deinde etiam Ariadnen rapuit. Iſter quidem libro decimo quarto Rerum Atticarum uxores Theſei recenſens ait, alias earum ex amore uxores eius factas eſſe, alias raptu, alias vero legitimis nuptiis. Ex raptu quidem Helenam, Ariadnen, Hippolytam, & Cercyonis & Sinidis filias: legitimo vero matrimonio habuiſſe Meliboeam, [*ſive*, Periboeam] Aiantis matrem. Heſiodus vero ait etiam Hippen, [*ſive*, Iopen,] & Ae-

δι' ἣν καὶ τοὺς πρὸς Ἀριάδνην ὅρκους παρέβη, ὥς φησι Κέρκωψ. Φερεκύδης δὲ προστίθησι καὶ Φερέβοιαν. b
πρὸ δὲ τῆς Ἑλένης καὶ ἐκ Τροίας [1] ἥρπασεν Ἀναξώ· μετὰ δὲ τὴν Ἱππολύτην, Φαίδραν ἔσχεν.

V.

Philippus Macedo polygamus.

Φίλιππος δὲ, ὁ Μακεδὼν, οὐκ ἐπήγετο μὲν εἰς τοὺς πολέμους γυναῖκας, ὥσπερ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου καταλυθείς· ὃς περὶ τῶν ὅλων πολεμῶν τριακοσίας πεντήκοντα περιήγετο παλλακάς, ὡς ἱστορεῖ Δικαίαρχος ἐν τρίτῳ Περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου. „Ὁ δὲ Φίλιππος ἀεὶ κατὰ πόλεμον ἐγάμει. ἐν ἔτεσι γοῦν εἴκοσι καὶ δυσὶν, [2] οἷς ἐβασίλευσεν, ὥς φησι Σάτυρος ἐν τῷ Περὶ τοῦ Βίου αὐτοῦ, Αὐδάταν Ἰλλυρίδα c
γήμας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα Κύνναν· ἔγημε δὲ καὶ Φίλαν, ἀδελφὴν Δέρδα καὶ Μαχάτα. οἰκειώσασθαι δὲ θέλων [3] καὶ τὸ τῶν Θετταλῶν ἔθνος, ἐπαι-

1 Rectius fuerit Τροιζηνίας. 2 εἴκοσι καὶ δύο ms. A. Duo postrema verba desunt editis. Forsan εἴκοσι δ'. aut κβ'. olim scriptum fuerat. 3 δ' ἐθέλων edd.

glen; propter quam etiam, ut Cercops tradit, iusiurandum violavit quo Ariadnae sese obstrinxerat. Pherecydes vero etiam Phereboeam adiicit. Ante Helenam vero ex Troia [*sive*, e Troezene] etiam Anaxonem rapuit. Post Hippolytam autem Phaedram habuit.

5. *Philippus Macedo* in bellicis quidem expeditionibus secum non circumduxit mulieres; quod Darius fecit, is qui ab Alexandro debellatus est: qui, quum de summa imperii bellum gereret, trecentas & quinquaginta pellices secum circumduxit, ut tradit Dicaearchus tertio libro De Vita Graeciae. »Philippus vero semper, quoties bellum gereret, uxorem duxit. Viginti duobus quidem annis quos regnavit, ut ait Satyrus in libro De eius Vita, primum Audatam duxit Illyriam, quae filiam ei peperit Cynnam: duxitque porro Philam, Derdae & Machatae sororem: tum, conciliaturus sibi Thessalorum

ἐπαιδοποιήσατο ἐκ δύο Θετταλίδων γυναικῶν· ὧν ἡ μὲν, ἦν Φεραία Νικησίπολις, ἥ τις αὐτῷ ἐγέννησε Θετταλονίκην· ἡ δὲ, Λαρισαία Φίλιννα, ἐξ ἧς Ἀριδαῖον ἐτέκνωσε. προσεκτήσατο δὲ καὶ τὴν Μολοττῶν βασιλείαν, γήμας Ὀλυμπιάδα, ἐξ ἧς ἔσχεν Ἀλέξανδρον καὶ
d Κλεοπάτραν. καὶ τὴν Θρᾴκην δὲ ὅτε εἷλεν, ἧκεν πρὸς αὐτὸν Κιθήλας [1] ὁ τῶν Θρᾳκῶν βασιλεὺς, ἄγων Μήδαν τὴν θυγατέρα καὶ δῶρα πολλά. γήμας δὲ καὶ ταύτην, ἐπεισήγαγε τῇ Ὀλυμπιάδι. ἐπὶ πάσαις δὲ ἔγημε Κλεοπάτραν ἐρασθεὶς, τὴν Ἱπποστράτου μὲν ἀδελφὴν, Ἀττάλου δὲ ἀδελφιδῆν· καὶ ταύτην ἐπεισάγων τῇ Ὀλυμπιάδι, ἅπαντα τὸν βίον τὸν ἑαυτοῦ συνέχεεν. εὐθέως γὰρ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις, ὁ μὲν Ἄτταλος· „Νῦν μέντοι γνήσιοι, ἔφη, καὶ οὐ νόθοι βασιλεῖς γεννηθήσονται." καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούσας, ἔβαλεν ἣ
e μετὰ χεῖρας εἶχεν κύλικι τὸν Ἄτταλον· ἔπειτα κἀκεῖ-

1 Κοθήλας Ms.

gentem, ex duabus Thessalicis mulieribus liberos procreavit; quarum altera Pheraea erat, nomine Nicesipolis, quae ei peperit Thessalonicam; altera Larissaea, Philinna, ex qua Aridaeum suscepit. Molossorum vero regnum dotem accepit cum Olympiadem duceret, e qua ei natus est Alexander & Cleopatra. Dein Thraciam postquam cepit, venit ad eum Cithelas, [*sive*, Cothelas] rex Thracum, Medam filiam ei adducens cum multis muneribus: quam & ipsam uxorem duxit secundum Olympiadem. Post istas omnes rursus Cleopatram duxit amore captus, Hippostrati sororem, Attali vero ex fratre neptem: quâ iuxta Olympiadem domum deductâ, omnem reliquam vitam suam turbavit. Statim enim in ipsis nuptiis Attalus dixit: *Nunc quidem legitimi reges, non nothi, nascentur:* quâ voce auditâ Alexander, quem in manibus habebat calicem, impegit Attalo, & hic rur-

νος αὐτὸν τῷ ποτηρίῳ. καὶ μετὰ ταῦτα Ὀλυμπιὰς μὲν εἰς Μολοττοὺς ἔφυγεν, Ἀλέξανδρος δ' εἰς Ἰλλυριούς. καὶ ἡ Κλεοπάτρα δὲ ἐγέννησε τῷ Φιλίππῳ θυγατέρα τὴν κληθεῖσαν Εὐρώπην." Φιλογύνης δ' ἦν καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητής. Ἱερώνυμος γοῦν ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασι φησὶν οὕτως· „Εἰπόντος Σοφοκλεῖ τινος, ὅτι μισογύνης ἐστὶν Εὐριπίδης· Ἔν γε ταῖς τραγῳδίαις, ἔφη ὁ Σοφοκλῆς· ἐπεὶ ἔν γε τῇ κλίνῃ φιλογύνης."

Euripides, non μισογύνης nisi in tragoediis.

VI. Meretricum mores.

Αἱ δὲ γαμεταὶ ἡμῶν γυναῖκες οὐκ εἰσὶ τοιαῦται, οἵας [1] Εὔβουλός φησιν ἐν Στεφανοπώλισιν· f

Μὰ Δί', οὐχὶ περιπεπλασμέναι ψιμυθίοις, [2]
οὐδ' ὥσπερ ὑμεῖς συκαμίνῳ τὰς γνάθους
κεχριμέναι. [3] κᾂν ἐξίητε τοῦ θέρους,
ἀπὸ τῶν μὲν [4] ὀφθαλμῶν ὑδρορρόαι δύο
ῥέουσι μέλανος, ἐκ δὲ τῶν γνάθων ἱδρὼς

1 οἵας καὶ Εὐβ. edd. 2 ψιμμυθίοις edd. cum ms. *Ep.* & dein rurfus ψιμμυθίου. 3 κεχρισμέναι ms. *Ep.* 4 Deeft μὲν edd.

fus illi poculum, Et poft haec Olympias in Moloflorum terram profugit, Alexander vero ad Illyrios. Cleopatra autem Philippo filiam peperit, cui Europae nomen inditum. « Mulierofus vero fuit etiam *Euripides* poëta. Hieronymus certe, in Commentariis Hiftoricis, ita fcribit: » Cum Sophocli dixiffet aliquis, *mulierum oforem effe Euripidem*; refpondit Sophocles: *In tragoediis utique; at in lecto mulierofus.* «

6. Noftrae vero nuptae mulieres non funt tales, quales Eubulus ait in Corollivendulis:

Per Iovem non ceruffâ circum oblitae
nec mori fucco genis, ficut vos,
perunctae: quae fi per aeftatem forâs exitis,
ab oculis quidem veftris rivi duo
defluunt atramento, e genis vero fudor

ἐπὶ τὸν τράχηλον ἄλοκα μιλτώδη [1] ποιεῖ,
ἐπὶ τῷ προσώπῳ δ' αἱ τρίχες Φορούμεναι
a εἴξασι πολιαῖς, ἀνάπλεω ψιμυθίου.

Ἀναξίλας δὲ, ἐν Νεοττίδι, Φησίν·

Meretrix belluarum omnium exitiosissima.

Ὅστις ἀνθρώπων ἑταίραν ἠγάπησε πώποτε,
οὐ γένος τι ἂν, [2] δύναιτο [3] παρανομώτατον [4] Φράσαι.
Τίς γὰρ ἢ δράκαιν' ἄμικτος, ἢ χίμαιρα πυρπνόος,
ἢ χάρυβδις, ἢ τρίκρανος σκύλλα, ποντία κύων,
σφὶγξ, ὕδρα, λέαιν', ἔχιδνα, πτηνά θ' ἁρπυιῶν γένη,
εἰς ὑπερβολὴν ἀΦῖκται τοῦ καταπτύστου γένους;
b Οὐκ ἔνεσθ'· αὗται δ' ἁπάντων ὑπερέχουσι τῶν κακῶν.
Ἔστι δὲ σκοπεῖν ἀπ' ἀρχῆς πρῶτα μὲν τὴν Πλαγγόνα,

1 μιλθώδη ed. Cas. 2 οὐ γένος τίς ἂν edd. cum ms. A. οὐ γένος ἂν *Epit.* 3 Temere δύνατο ed. Bas. & Cas. 4 παρανομώτερον corrigunt viri docti.

in collo sulcum miniatum efficit;
capilli vero super facie volitantes
cani videntur esse, ita sunt cerussâ operti.

Anaxilas vero, in Neottide, ait:

Quisquis umquam quamquam amavit genere de meretricio,
dicet, nullum aeque scelestum posse reperiri genus.
Nam quae terribilis dracaena, quae Chimaera ignem vomens,
quae Charybdis, quae trivertex Scylla canis Neptunia,
vipera, excetra, Sphinx, leaena, volucre Harpyarum genus,
exsuperare nationem valeat exsecrabilem?
Non pote: illae, quod malorum est usquam, superant malitiâ.
Singulas consideremus ordine. Primum Plangonem:

ἥτις ὥσπερ ἡ χίμαιρα πυρπολεῖ τοὺς βαρβάρους.
εἷς μόνος δ'[1] ἱππεύς τις αὐτῆς τὸν βίον παρείλετο·
πάντα τὰ σκεύη γὰρ ἕλκων ᾤχετ' ἐκ τῆς οἰκίας.
Οἱ Σινώπῃ δ' αὖ συνόντες, οὐχ ὕδρᾳ σύνεισι[2] νῦν;
γραῦς μὲν αὕτη, παραπέφυκε δ' ἡ Γνάθαινα πλησίον
ὡς τὰ πολλά γ' εἰσὶ ταύτης.[3] ἔστι διπλάσιον κακόν.
Ἡ δὲ Νάννιον τί νῦν [δὴ][4] διαφέρειν Σκύλλης δοκεῖ; c
οὐ δύ' ἀποπνίξασ' ἑταίρους, τὸν τρίτον θηρεύεται
ἔτι λαβεῖν; ἀλλ' ἐξέπαισε[5] πορθμὶς ἐλατίνῳ πλάτῃ.
Ἡ δὲ Φρύνη τὴν Χάρυβδιν οὐχὶ πόῤῥω που ποιεῖ;
τόν τε ναύκληρον λαβοῦσα καταπέπωκ' αὐτῷ σκάφει.
Ἡ Θεανὼ δ' οὐχὶ Σειρήν ἐστιν ἀποτετιλμένη;

1 εἷς δὲ μόνος edd. 2 σύνεισιν edd. 3 Post πλησίον, & post εἰσὶ, comma ponit Grotius. κρᾶτα πόλλ' ἄνεισι ταύταις corr. Iacobs: *multa capita his surgunt.* Uterque dein ἔστι δὲ διπλάσιον κακόν legit. 4 δὴ ex coniect. adiecimus. ἡ δὲ Νανὼ τί νῦν edd. ἡ δὲ Νάννιον τί δεινῆς corrigit Iacobs. 5 ἐξέπεσε vulgo. ἐξέπεσέ γε Grot. ἐξέπαισ' ἡ πορθμὶς Iacobs.

more quae trucis Chimaerae vastat igne barbaros.
Unus tandem eques est repertus, ipsi qui vitam abstulit:
nam supellectile omni raptâ, se proripuit de domo.
At, quibus res cum Sinope est, nonne res est cum excetra?
Ipsa namque anus est: at illi iam Gnathaena adnascitur,
pleraque illam pulcram referens, pestis ut fiat duplex.
Nannium vero quid est quod, oro, a Scylla differat?
nonne, duobus strangulatis, iam venatur tertium?
sed remorum auxilio navis effugit periculum.
At Charybdin nonne Phryne longe post se postumat?
quae naviculatorem absorpsit totum cum navi sua?
At Theano Siren ipsa est, nisi quod glabro corpore:

βλέμμα καὶ φωνὴ γυναικὸς, τὰ σκέλη δὲ κοψίχου.

d Σφίγγα Θηβαίαν δὲ πάσας ἐστὶ τὰς πόρνας καλεῖν·
αἳ λαλοῦσ' [1] ἁπλῶς μὲν οὐδὲν, ἀλλ' ἐν αἰνιγμοῖς τισιν, [2]
ὡς ἐρῶσι, καὶ φιλοῦσι, καὶ σύνεισιν ἡδέως.
εἶτα, τετράπους μοι γένοιτο, φησὶ, σκίμπους, ἢ θρόνος· [3]
εἶτα δὴ, [4] τρίπους τις· εἶτά φησι, παιδίσκη δίπους.
Εἶθ' ὁ μὲν γνοὺς ταῦτ' ἀπῆλθεν εὐθὺς, ὥσπερ Οἰδίπους, [5]
e οὐδ' ἰδεῖν δόξας ἐκείνην, [6] σώζεται δ' ἄκων μόνος. [7]
Οἱ δ' ἐρᾶσθαι προσδοκῶντες [8] εὐθύς εἰσιν ἠρμένοι,
καὶ φέρονθ' ὑψοῦ πρὸς αἴθραν. συντεμόντι δ' οὐδὲ ἓν
ἔσθ' ἑταίρας, ὅσα περ ἐστὶ θηρί', ἐξωλέστερον. 31

1 λαβοῦσ' ed. Ven. & Baf. cum ms. A. λαβοῦσαι ms. Ep. 2 ἀλλ' αἰνίγμασίν τισιν edd. 3 Prorſus turbatus erat hic verſ. & ſeq. in edd. 4 εἶτα δὲ edd. 5 Abeſt vulgo Οἰδίπους, & iunguntur ὥσπερ γ' οὐδ' ἰδεῖν &c. 6 οὐδὲ ἓν δόξας ἐκείνη Grot. δεινὰ δόξας εἰς ἐκείνην Iac. 7 μόλις coni. Iac. 8 προσδοκοῦντες edd.

cui foeminea vox & os eſt, crura qualia merulae.
Sphinx Thebana, hoc nomen omnes in meretrices convenit:
quae nihil dicunt aperte, ſed perplexiloquis modis;
nempe, ſe diligere, amare, & una eſſe libentiſſime.
Tum, Quadrupes mihi detur! *aiunt; lectus aut ſedes, puta:*
adde bipedem; *haec eſt puella:* veniat poſtremo tripes.
Haec qui intelligit, recedit illico, tamquam Oedipus,
nil ſui dans: [potius: *quaſi illam non vidiſſet:*] *atque ita ſolus damni ſe immunem facit.*
At, qui ſe credunt amari, ſurſum tolluntur [*rapiuntur*] *ſtatim*
coeli ſublimes in auras. Breviter, quot ſunt belluae,
inter has eſt nulla, ſcorto quae ſit peſtilentior.

VII.

Uxorum importuna dominatio.

Τοιαῦτα πολλὰ τοῦ Λαρηνσίου λέγοντος, ὁ Λεωνίδης ψέγων τὸ τῆς γαμετῆς ὄνομα, τὰ ἐκ τῶν Μάντεων Ἀλέξιδος προηνέγκατο ταυτὶ τῶν ἐπῶν·

Ὦ δυστυχεῖς ἡμεῖς[1] [μὲν οἱ][2] πεπρακότες
τὴν τοῦ βίου παῤῥησίαν καὶ τὴν τρυφὴν,
γυναιξὶ δοῦλοι ζῶμεν ἀντ' ἐλευθέρων. f
Ἔπειτ' ἔχειν προῖκ', οὐχὶ τιμὴν πάσχομεν;[3]
πικράν γε, καὶ μεστὴν γυναικείας χολῆς.
ἡ τῶν γὰρ ἀνδρῶν ἐστι πρὸς κείνην μέλι·
οἱ μέν γε συγγνώμην ἔχουσ' ἀδικούμενοι.
αὗται δ' ἀδικοῦσαι, καὶ προσεγκαλοῦσ' ἔτι·
ὧν οὐκ ἐχρῆν ἄρχουσιν, ὧν δ' ἄρχειν ἐχρῆν
ἀμελοῦσιν· ἐπιορκοῦσιν· οὐδὲ ἓν κακὸν
ἔχουσι, καὶ κάμνειν λέγουσιν ἑκάστοτε.

Ξέναρχος δ', ἐν Ὕπνῳ, φησίν· a

1 ἡμῖν ed. Caf. 1. & 2. 2 Duo verba e coni. adiecta. 3 φάσκομεν corrigunt viri docti.

7. Talia quum multa dixiſſet Larenſius, Leonidas *uxoris* nomen vituperans, ex Alexidis Vatibus hos ipſos verſus recitavit:

O nos profecto vere miſeros coniuges!
qui emancipatâ libertate ac gaudiis,
ingenui nati, mulierum ſervi ſumus.
Et dotem habere dicimus: quae nil niſi
auctoramentum eſt plenum bile uxoriâ;
ad quam virilis illa nil niſi mel merum eſt.
Namque illi ignoſcunt cum ferunt iniuriam:
hae tum cum faciunt, ultro accuſant alterum.
Imperitant queis ius non eſt: queis ius eſt, eos [ea]
neglectim habent. Periurant: & quamvis bene
habitae, aliquam ſemper ſimulant aegritudinem.

Xenarchus vero, in Somno, ait:

Εἶτ' εἰσὶν οἱ τέττιγες οὐκ εὐδαίμονες;
ὧν ταῖς γυναιξὶν οὐδ' ὁτιοῦν φωνῆς ἔνι.

Φιλέταιρος, Κορινθιαστῇ·

Ὡς τακερὸν, ὦ Ζεῦ, καὶ μαλακὸν τὸ βλέμμ' ἔχει!
Οὐκ ἐτὸς Ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ,
ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄμφις δ' ἐν Ἀθάμαντι·

Εἶτ' οὐ γυναικός ἐστιν εὐνοϊκώτερον
γαμετῆς ἑταίρα; πολύ γε καὶ μάλ' εἰκότως.
b ἡ μὲν νόμῳ [1] γὰρ, καταφρονοῦσ', ἔνδον μένει·
ἡ δ' οἶδεν, ὅτι ἢ τοῖς τρόποις ὠνητέος
ἄνθρωπός ἐστιν, ἢ πρὸς ἄλλον ἀπιτέον.

Εὔβουλος δ' ἐν Χρυσίλλᾳ·

— Κακὸς
κακῶς ἀπόλοιθ' ὅστις γυναῖκα δευτέραν [2]
ἔγημε. τὸν γὰρ πρῶτον, οὐκ ἐρῶ κακῶς.

VIII. Merito plectitur qui iterum uxorem ducit.

1 Temere νόμον ed. Caſ. 2 δεύτερον edd. cum ms. A.

Felices nonne ſunt cicadarum mares?
uxores quorum nullum de ſe edunt ſonum.

Philetaerus, Corinthiaſte:

Quam blandos quamque molles obtutus habet!
Non fruſtra Amicae templum paſſim cernimus,
at templum uxoris nusquam in tota eſt Graecia.

Amphis vero, in Athamante:

Nonne autem uxore multo benevolentior
amica eſt? Certe: neque vero hercle iniuriâ.
Namque illa lege ferocit, & retinet domum:
haec autem novit, aut venuſtis moribus
hominem illigandum, aut alium quaerendum ſibi.

8. Eubulus vero, in Chryſilla:

Iterum qui uxorem duxit, diſpereat male.
Qui primam duxit, parcam ei maledicere:

ὁ μὲν γὰρ ἦν ἄπειρος, οἶμαι, τοῦ κακοῦ·
ὁ δ', οἷον ἦν γυνὴ κακὸν, πεπεισμένος.

καὶ προελθὼν φησίν·

Ὦ Ζεῦ πολυτίμητ', εἶτ' ἐγώ ποτε κακῶς
ἐρῶ γυναῖκας; νὴ Δί', ἀπολοίμην ἄρα, c
πάντων ἄριστον κτημάτων. Εἰ δ' ἐγένετο [1]
κακὴ γυνὴ Μήδεια, Πηνελόπεια δὲ
μέγα πρᾶγμ'. ἐρεῖ τις ὡς Κλυταιμνήστρα κακή;
Ἄλκηστιν ἀντέθηκα χρηστήν. ἀλλ' ἴσως
Φαίδραν ἐρεῖ κακῶς τις· ἀλλὰ, νὴ Δία,
χρηστή τις ἦν μέν τοι. . . τίς; . . . οἴμοι δείλαιος!
ταχέως γέ μ' αἱ χρησταὶ γυναῖκες ἐπέλιπον,
τῶν δ' αὖ πονηρῶν ἔτι λέγειν πολλὰς ἔχω.

Ἀριστοφῶν δ' ἐν Καλλωνίδῃ· [2]

Κακὸς κακῶς γένοιθ' ὁ γήμας δεύτερος [3] d
θνητῶν. ὁ μὲν γὰρ πρῶτος οὐδὲν ἠδίκει·

1 ἐγίνετο edd. 2 Καλωνίδῃ edd. 3 δεύτερον edd.

namque is inexpertus, eo cum veniâ erraverit:
at alter norat, esset quid mulier mali.

Tum aliquanto post ait idem:

Pol male discrucier, summe Divûm Iuppiter!
si umquam mulierum sexui maledixero;
quo nihil est usquam melius. Nam fuerit mala
Medea: quid tum? quanti nam contra pretî
Penelope! Meruit si Clytaemnestra probrum,
Alcestis laudem oppono. Forte aliquis mihi
Phaedram accusabit: sed fuit rursus bona . . .
fuit bona . . . aliqua mulier . . . Heu, miser haereo!
nam cito mulieres me destituerunt bonae;
complures enumerare cum possim malas.

Aristophon, in Callonide:

Malus male pereat, secundus qui mortalium
uxorem duxit: nam qui primus, nil peccavit.

οὔπω γὰρ εἰδὼς οὗτος οἷον ἦν κακὸν,
ἐλάμβανε γυναῖκ'. ὁ δ' ὕστερον λαβὼν,
εἰς προὖπτον εἰδὼς αὐτὸν [1] ἐνέβαλεν κακόν.

Καὶ Ἀντιφάνης, ἐν Φιλοπάτορι·

A. Γεγάμηκε δήπου. B. Σὺ τί λέγεις; ἀληθινῶς
γεγάμηκεν; ὃν ἐγὼ [2] ζῶντα περιπατοῦντά τε [3]
κατέλιπον. —

Μένανδρος δ' ἐν Ἀῤῥηφόρῳ ἢ Αὐλητρίδι·

e — A. Οὐ γαμεῖς, ἐάν γε νοῦν ἔχῃς,
τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον. γεγάμηκα γὰρ
αὐτὸς, διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν.
B. Δεδογμένον τὸ πρᾶγμ'· ἀνεῤῥίφθω κύβος.
A. Πέραινε· σωθείης δὲ νῦν. ἀληθινὸν
εἰς πέλαγος αὐτὸν [4] ἐμβαλεῖς [5] γὰρ πραγμάτων,

1 αὐτὸν εἰδὼς edd. 2 γεγάμηκε; νῦν ἐγὼ edd. 3 Deest τε vulgo. 4 αὐτὸν ed. Ven. & Bas. 5 ἐμβάλλεις Ms. & ed. Bas. ἐμβαλλεῖς ed. Ven.

Nec dum enim ille noverat quantum esset malum,
uxorem habere. At qui post hunc duxit,
in notam pestem praeceps is proiecit se.

Et Antiphanes, in Philopatore:

A. *Uxorem duxit.* B. *Quid ais? vere*
uxorem ille duxit? quem ego modo vivum
reliqui & ambulantem? —

Menander in Arrhephoro (*id est*, Arcana-Minervae-sacra-gestante) sive Tibicinâ:

— A. *Uxorem non duces, mentem si habes,*
hac relictâ vitâ. Duxi ego ipse,
eoque tibi, ne ducas, suadeo.
B. *Decreta res est: iacta esto alea!*
A. *Perge igitur: iam vero ut sis salvus precor: in verissimum*
quippe molestiarum mare te ipsum coniicis;

οὐ Λιβυκὸν, οὐδ' Αἰγαῖον, [οὐδ' Αἰγύπτιον,] [1]
οὗ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυται τρία
πλοιάρια· γήμας δ' οὐδὲ εἷς σέσωσθ' ὅλως.

ἐν δὲ Ἐμπιμπραμένῃ· [2]

— Ἐξώλης ἀπόλοιθ' ὅστις ποτὲ
ὁ πρῶτος ἦν γήμας, [3] ἔπειθ' ὁ δεύτερος,
εἶθ' ὁ τρίτος, εἶθ' ὁ τέταρτος, εἶθ' ὁ μεταγενής.

Καρκῖνος δ' ὁ τραγικὸς, ἐν Σεμέλῃ, (ἧς ἀρχὴ „Ὦ νύκτες") φησί·

Ὦ Ζεῦ, τί χρὴ γυναῖκας ἐξειπεῖν κακόν;
ἀρκοῦν ἂν εἴη, κἂν γυναῖκ' εἴπῃς μόνον.

IX.

Senex ne iuvenem ducat uxorem.

Οὐκ αἰσθάνονται δὲ οὐδ' οἱ παρ' ἡλικίαν νέας ἀγόμενοι γυναῖκας εἰς προῦπτον κακὸν αὑτοὺς ἐμβάλλοντες, καί τοι τοῦ Μεγαρικοῦ ποιητοῦ παραινέσαντος αὐτοῖς·

1 Duo verba desunt vulgo. οὐδ' Ἰώνιον suppleverat Scaliger. 2 Ἐμπιπραμένῃ edd. 3 ὁ γήμας vulgo.

non Libycum, non Aegaeum, [non Aegyptium,]
ubi de triginta tres vix pereunt navibus:
at de coniugio ne unus enavit quidem.

Et in Incensa:

— Pereat male qui uxorem ducere
instituit primus, tum secundus qui fuit,
tum tertius, tum quartus, tum qui posterus.

Carcinus vero tragicus poëta, in Semele, (cuius initium est, *O noctes!*) ait:

O Dî! quid opus est foeminis maledicere?
Satis vel hoc unum est, foeminam si dixeris.

9. Sed praesertim, qui aetate provecti uxores ducunt iuventute florentes, non cogitant hi, quam praecipites sese in calamitatem coniiciant, quamvis eos Megaricus poëta monuerit:

a Οὔ τοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι.[1]
οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὡς ἄκατος,
οὐδ' ἄγκυραι [2] ἔχουσιν· ἀποῤῥήξασα δὲ δεσμὰ
πολλάκις ἐκ νυκτῶν, ἄλλον ἔχει λιμένα.

Καὶ Θεόφιλος δὲ, ἐν Νεοπτολέμῳ, ἔφη·
Οὐ συμφέρον [3] νέα 'στὶ πρεσβύτῃ γυνή.
ὥσπερ γὰρ ἄκατος, οὐδὲ μικρὸν πείθεται
ἑνὶ πηδαλίῳ, τὸ πεῖσμ' ἀποῤῥήξασα δὲ
ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμέν' ἔχουσ' ἐξευρέθη.

b Οὐδένα δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἴομαι, ἄνδρες φίλοι, ὅτι καὶ οἱ μέγιστοι πόλεμοι διὰ γυναῖκας ἐγένοντο. ὁ Ἰλιακὸς δι' Ἑλένην· ὁ λοιμὸς διὰ Χρυσηίδα· Ἀχιλλέως μῆνις διὰ Βρισηίδα· καὶ ὁ ἱερὸς δὲ καλούμενος δι' ἑτέραν γαμετὴν, φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρᾳ Ἱστοριῶν, Θηβαίαν γένος, ὄνομα Θεανὼ, ἁρπασθεῖσαν ὑπὸ Φω-

X. Bella ob mulieres orta.

Bellum Sacrum.

1 γεραιῷ ms. *Ep.* 2 ἄγκυραν vulgo. 3 σύμφορον corrigit Valck.

(*Minime conducibilis est seni viro iuvenis uxor.*)
Nec enim, velut acatus, paret gubernaculo:
nec ancoras illam retinent: sed abrumpens vincula,
saepe noctu aliam stationem habet.

Similiter Theophilus in Neoptolemo ait:
Seni non bene respondet iuvenis foemina:
nam quasi navigium est quod gubernaculo unico
parere nescit: ruptis sed rudentibus
de nocte in alio portu deprehenditur.

10. Neminem autem vestrûm latere puto, amicî, maxima etiam *Bella propter mulieres* concitata esse: Iliacum quidem propter Helenam; pestem propter Chryseidem; Achillis iram propter Briseidem: sed & *Sacrum* quod dicitur *bellum* ob aliam mulierem viro iunctam, ut ait Duris secundo Historiarum libro, Thebanam genere, cui nomen Theano fuit, raptam a Phocensi quodam.

κέως τινός. δεκαετὴς δὲ καὶ οὗτος γενόμενος, τῷ δεκάτῳ ἔτει Φιλίππου συμμαχήσαντος πέρας ἔσχεν· τότε γὰρ εἷλον οἱ Θηβαῖοι τὴν Φωκίδα. καὶ ὁ Κρισαϊκὸς [1] δὲ πόλεμος ὀνομαζόμενος, ὥς φησι Καλλισθέ- c
νης ἐν τῷ Περὶ τοῦ [2] Ἱεροῦ πολέμου, ὅτι Κιῤῥαῖοι πρὸς Φωκεῖς ἐπολέμησαν, δεκαέτης ἦν· ἁρπασάντων Κιῤῥαίων τὴν Πελάγοντος τοῦ Φωκέως θυγατέρα Μεγιστὼ, καὶ τὰς Ἀργείων θυγατέρας, ἐπανιούσας ἐκ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ. δεκάτῳ δὲ ἔτει ἑάλω καὶ ἡ Κίῤῥα. Ἀνετράπησαν δὲ καὶ ὅλοι οἶκοι διὰ γυναῖκας. ὁ Φιλίππου, τοῦ Ἀλεξάνδρου πατρὸς, διὰ τὸν Κλεοπάτρας γάμον· ὁ Ἡρακλέους, διὰ τὴν Ἰόλης ἐπιγαμίαν, τῆς Εὐρύτου θυγατρός· ὁ Θησέως, διὰ τὴν Φαίδρας τῆς Μίνωος· ὁ Ἀθάμαντος, διὰ τὸν Θεμιστοῦς τῆς d
Ὑψέως· ὁ Ἰάσονος, διὰ τὸν Γλαύκης τῆς Κρέοντος· ὁ Ἀγαμέμνονος, διὰ Κασάνδραν. Καὶ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον

Crissaeum bellum.

Totae domus ob mulieres eversae.

1 Κρισσαϊκὸς ms. *Ep.* 2 τοῦ abest edd.

Decennale autem cum fuisset id bellum, decimo tandem anno adiutore Philippo confectum est: tunc enim Phocidem Thebani ceperunt. Item *Crissaeum bellum* quod vocatur, quod Cirrhaei adversus Phocenses gesserunt, ut ait Callisthenes in libro De Bello Sacro, decennale fuit: inde ortum, quod Cirrhaei Pelagontis Phocensis filiam Megisto, & Argivorum filias, ex Pythico templo redeuntes, rapuissent. Decimo vero anno capta etiam Cirrha est. Sed & totae domus propter foeminas eversae sunt: Philippi, patris Alexandri, propter Cleopatrae nuptias: Herculis, ob Iolae matrimonium, Eurysi filiae, vivâ Deianirâ initum: Thesei, ob Phaedrae matrimonium, Minois filiae: Athamantis, ob Themistûs Hypsei filiae: Iasonis, ob Glauces Creontis: Agamemnonis, ob Casandram. Porro & *Cambysis* in Aegyptum

δὲ Καμβύσου στρατεία, ὥς φησι Κτησίας, διὰ γυ-
ναῖκα ἐγένετο. ὁ γὰρ Καμβύσης, πυνθανόμενος τὰς
Αἰγυπτίας γυναῖκας ἐν ταῖς συνουσίαις διαφέρειν τῶν
ἄλλων, ἔπεμψε πρὸς Ἄμασιν τὸν Αἰγυπτίων βασι-
λέα, μίαν αἰτῶν πρὸς γάμον τῶν θυγατέρων. ὁ δὲ
τῶν μὲν ἑαυτοῦ οὐκ ἔδωκεν, ὑπονοήσας μὴ γυναικὸς
e ἕξειν αὐτὴν τιμὴν, ἀλλὰ παλλακίδος· ἔπεμψε δὲ τὴν
Ἀπρίου θυγατέρα Νειτῆτιν. ὁ δὲ Ἀπρίας ἐκπεπτώκει
τῆς Αἰγυπτίων βασιλείας, διὰ τὴν γενομένην ἧτταν
πρὸς Κυρηναίους, καὶ ἀνήρητο [1] ὑπὸ Ἀμάσιδος. ἡσθεὶς
οὖν ὁ Καμβύσης τῇ Νειτήτιδι, καὶ σφόδρα ἐρεθισθεὶς,
ἐκμανθάνει παρ' αὐτῆς τὰ πάντα· καὶ δεηθείσης ἐκδι-
κῆσαι τοῦ Ἀπρίου τὸν φόνον, πείθει [2] πολεμῆσαι Αἰ-
γυπτίοις. Δίνων [3] δ' ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ Λυγκέας
ὁ Ναυκρατίτης ἐν τρίτῃ Αἰγυπτιακῶν, τὴν Νειτῆτιν
f Κύρῳ πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιδος· ἐξ ἧς γεννη-

Neitetis, Cambysis uxor.

1 ἀνήρητο edd. 2 πείθεται malles. 3 Δείνων ms. Ep.

expeditio, ut ait Ctesias, mulieris caussa suscepta est. Cambyses enim quum Aegyptiarum mulierum congressum quam caeterarum iucundiorem esse intellexisset, ad Amasin Aegypti regem legatos misit, qui ex ipsius filiabus unam in matrimonium sibi peterent. Ille vero suarum nullam misit, veritus ne non uxoris sed pellicis loco haberetur: sed Apriae filiam misit Neitetin. Aprias autem Aegypti regno exciderat, clade apud Cyrenaeos accepta, & occisus fuerat ab Amaside. Cambyses igitur valde delectatus Neitetide, blanditiisque illius illectus, omnia ex illa rescivit: & precibus illius, obtestantis ut caedem Apriae ulcisceretur, permotus est ad bellum Aegyptiis inferendum. Dinon vero in Persicis, & Lynceas Naucratita tertio libro Aegyptiacorum, Cyro missam esse ab Amaside Neitetin tradunt: ex qua natum esse

θῆναι τὸν Καμβύσην, ὃν ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος καὶ πρῶτον [1] γενέσθαι πόλεμόν φησι δύο γυναικῶν, Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐρυδίκης· ἐν ᾧ τὴν μὲν βακχικώτερον μετὰ τυμπάνων προελθεῖν, τὴν δ' Εὐρυδίκην Μακεδονικῶς καθωπλισμένην, ἀσκηθεῖσαν [2] τὰ πολεμικὰ καὶ παρὰ Κυννάνῃ [3] τῇ Ἰλλυρίδι.

Duae mulieres arma sibi invicem inferunt.

XI.

Euripidis carmen in Amorem.

Ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἔδοξε τοῖς παροῦσι τῶν a
φιλοσόφων περὶ τοῦ ἔρωτος καὶ αὐτούς τι [4] εἰπεῖν, καὶ περὶ κάλλευς. καὶ ἐλέχθησαν λόγοι φιλόσοφοι πάμπολλοι· ἐν οἷς τινες καὶ ἐμνημόνευσαν τοῦ σκηνικοῦ φιλοσόφου Εὐριπίδου ᾀσμάτων, ὧν ἦν καὶ τάδε·

Παίδευμα δ' Ἔρως σοφίας, ἀρετῆς [5]
πλεῖστον ὑπάρχει, καὶ προσομιλεῖν

1 Ἠπειρωτικὴν coni. Casaub. 2 προησκημένην *Epit.* 3 Κυνάνῃ edd. 4 π. τ. ἔρωτος τι αὐτοὺς εἰπεῖν edd. 5 κ' ἀρετῆς corrigit Grotius.

Cambysen, qui, ut matrem ulcisceretur, expeditionem adversus Aegyptios suscepisset. Duris vero etiam Samius ait, *primum a mulieribus gestum bellum* fuisse illud Olympiadis & Eurydices; in quo Olympiadem, ait, Bacchantis magis in morem cum tympanis esse progressam, Eurydicen vero Macedonico more armatam, ut quae ad rem bellicam etiam exercitata fuisset apud Cynnanen Illyricam.

11. Post hos sermones, philosophis etiam, qui praesentes erant, visum est, nonnihil item *de Amore* & *de Pulcritudine* differere. Dictique sunt sermones philosophici bene multi; in quibus a nonnullis mentio quoque facta est carminum scenici philosophi Euripidis, & in his illius, cuius haec sunt verba:

Amor, sapientiae alumnus, virtutis
maxime auctor est; & ad consuetudinem

οὗτος ὁ δαίμων
πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς.
καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων,
εἰς ἐλπίδ' ἄγει.
Τοῖς δ' ἀτελέστοις τῶν τοῦδε πόνων
b μήτε συνείην, χωρίς τ' ἀγρίων
ναίοιμι τρόπων.
Τὸ δ' ἐρᾷν προλέγω τοῖσι νέοισιν
μήποτε φεύγειν·
χρῆσθαι δ' ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ.

Καὶ κατὰ τὸν Πίνδαρον δὲ ἄλλος τις ἔφη·

Εἴη καὶ ἐρᾷν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι
κατὰ καιρόν. —

Ἕτερος δέ τις προσέθηκε τῶν Εὐριπίδου τάδε·

Σὺ δ', ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων, [1] Ἔρως,
ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλὰ φαίνεσθαι καλά, [2]

1 Alibi, Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε κἀνθρ. 2 Desunt editis duo verba.

hicce ex Diis
omnium suavissimus est mortalibus.
Delectationem enim habens tristitiae expertem,
ad spem erigit.
Non initiatis autem huius laboribus
non sim unà, longeque ab agrestibus
habitem moribus.
Amorem autem, hortor iuvenes,
numquam ut fugiant;
sed recte utantur, quum venerit.

Et, iuxta Pindarum, alius dixit:

Sit & amare & amori indulgere
in tempore. —

Rursus alius adiecit Euripidis haecce:

Tu vero, o rex Deûm hominumque, Amor!
aut non doce pulcra videri pulcra,

ἢ τοῖς ἐρῶσιν, ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ,
μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει. c
Καὶ ταῦτα μὲν δρῶν, τίμιος θεοῖς [1] ἔσῃ· §
μὴ δρῶν δ', ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι [2] φιλεῖν
ἀφαιρεθήσῃ χάριτας, αἷς τιμῶσί σε.

XII. Amor deus, praeses Amicitiae & Libertatis.

Ποντιανὸς δὲ, Ζήνωνα, ἔφη, τὸν Κιτιέα ὑπολαμβάνειν τὸν Ἔρωτα θεὸν εἶναι, φιλίας, καὶ ἐλευθερίας, ἔτι δὲ καὶ ὁμονοίας παρασκευαστικὸν, ἄλλου δ' οὐδενός. διὸ καὶ ἐν τῇ Πολιτείᾳ ἔφη, „τὸν Ἔρωτα θεὸν εἶναι, συνεργὸν ὑπάρχοντα πρὸς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν." Ἔτι δὲ [3] καὶ οἱ τούτου πρεσβύτεροι κατὰ d φιλοσοφίαν σεμνόν τινα τὸν Ἔρωτα καὶ παντὸς αἰσχροῦ κεχωρισμένον ᾔδεσαν. δῆλον ἐκ τοῦ κατὰ [4] γυμνάσια αὐτὸν συνιδρῦσθαι Ἑρμῇ καὶ Ἡρακλεῖ, τῷ μὲν λόγου, τῷ δὲ ἀλκῆς προεστῶτι· ὧν ἑνωθέντων φιλία

1 νέοις legebam cum Musgrav. 2 διδίσκεσθαι corr. Musgrav. 3 Ὅτι δὲ videtur legendum. 4 κατὰ τὰ γυμν. corr. Coray.

aut amantibus labores laborantibus,
quorum tu auctor es, succurre.
Et hoc quidem si feceris, honoratus eris iuvenibus:
sin minus, hoc ipso quod amare (a te) docti fuerint,
amittes gratias, quibus te honorant.

12. Tum Pontianus, Zenonem Citieum, aiebat, existimare Amorem Deum esse, Amicitiae & Libertatis & Concordiae auctorem, neque ei aliud esse negotium. Quare etiam in Republica scripsit, *esse Amorem Deum, adiutorem ad salutem civitatis.* Sed & qui hunc antecesserunt philosophi venerabilem quemdam Amorem (*sive*, Cupidinem) agnoverant, & ab omni turpitudine alienum. Adparet id quidem ex eo quod in gymnasiis hic Deus unà cum Mercurio & Hercule dedicatus est, quorum ille sermonis & facundiae, hic fortitudinis praeses habetur: quibus inter se iunctis amicitia generatur & con-

τε καὶ ὁμόνοια γεννᾶται,[1] δι' ὧν ἡ καλλίστη ἐλευθερία τοῖς ταῦτα μετιοῦσιν συναύξεται.[2] Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἀπέσχον τοῦ[3] συνουσίας τινὸς διαλαβεῖν προ-
e ιστάναι τὸν Ἔρωτα, ὥστε, τῆς Ἀκαδημίας ἐκδήλως τῇ Ἀθηνᾷ καθιερωμένης, αὐτόθι τὸν Ἔρωτα ἱδρυσάμενοι συνθύουσιν αὐτῷ. Θεσπιεῖς τε[4] τὰ Ἐρωτίδια τιμῶσιν, καθάπερ Ἀθήναια[5] Ἀθηναῖοι, καὶ Ὀλύμπια Ἠλεῖοι, Ῥόδιοί τε τὰ Ἄλεια.[6] καὶ ἐν ταῖς δημοτελέσι δὲ σπονδαῖς ὡς ἐπίπαν ὁ Ἔρως τιμᾶται. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρὸ τῶν παρατάξεων Ἔρωτι προθύονται, ὡς ἐν τῇ τῶν παραταττομένων φιλίᾳ κειμένης τῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης. καὶ Κρῆτες δ' ἐν ταῖς παρατάξεσι τοὺς καλλί-
f στους τῶν πολιτῶν κοσμήσαντες, διὰ τούτων θύουσι τῷ Ἔρωτι, ὡς Σωσικράτης ἱστορεῖ. ὁ δὲ παρὰ Θηβαίοις Ἱερὸς λόχος καλούμενος συνέστηκεν ἐξ ἐραστῶν

Thespiensium Erotidia.

Sacra cohors Thebanorum.

1 γεννῶνται edd. 2 αὔξεται edd. 3 ἀπέχοντο συνουσ. edd. 4 Θεσπιεῖς τε edd. 5 καθὰ Παναθήναια iidem. 6 Ἅλια iidem.

cordia, per quas honestissima libertas iis, qui haec sequuntur, paratur firmaturque. Athenienses vero tantum abfuerunt ut congressui venereo praeesse Cupidinem existimarent, ut, quum Academia manifeste Minervae consecrata sit, Cupidinem ibidem simul collocaverint, eique simul cum illâ sacra faciant. Et Thespienses Erotidia (*id est*, Amoris sive Cupidinis festos dies) celebrant, sicuti Minervalia Athenienses, & Olympia Elei, & Rhodii Haliea. Quin & in publicis populi sacrificiis plerumque Amor honoratur. Lacedaemonii vero, priusquam praelia ineunt, Amori sacra faciunt, in eorum qui unà in acie stant amicitiâ salutem victoriamque positam existimantes. Et Cretenses, cum aciem instruunt, formosissimos civium exornant, & per hos Amori sacrificant, ut Sosicrates tradit. Apud Thebanos *sacra cohors*, quae vocabatur, ex amatoribus & amasiis

καὶ ἐρωμένων, τὴν τοῦ θεοῦ σεμνότητα ἐμφαίνων, ἀσπαζομένων θάνατον ἔνδοξον ἀντ' αἰσχροῦ καὶ ἐπονειδίστου βίου. Σάμιοι δέ, ὥς φησιν Ἐρξίας ἐν Κολοφωνιακοῖς, γυμνάσιον ἀναθέντες τῷ Ἔρωτι, τὴν διὰ a τοῦτον [1] ἀγομένην ἑορτὴν Ἐλευθέρια προσηγόρευσαν· δι' ὃν θεὸν καὶ Ἀθηναῖοι ἐλευθερίας ἔτυχον. καὶ οἱ Πεισιστρατίδαι ἐκπεσόντες ἐπεχείρησαν διαβάλλειν πρῶτοι [2] τὰς περὶ τὸν θεὸν τοῦτον πράξεις.

Eleutheria Samiorum.

XIII. Τούτων λεχθέντων, ὁ Πλούταρχος ἀπεμνημόνευσε τῶν ἐκ Φαίδρου Ἀλέξιδος·

Amor, ex contrariis compositus.

Πορευομένῳ δ' ἐκ Πειραιῶς, ὑπὸ τῶν κακῶν
καὶ τῆς ἀπορίας φιλοσοφεῖν ἐπῆλθέ μοι.
καί μοι δοκοῦσιν ἀγνοεῖν οἱ ζωγράφοι b
τὸν Ἔρωτα· συντομώτατον [3] δ' εἰπεῖν, [4] ὅσοι
τοῦ δαίμονος τούτου ποιοῦσιν εἰκόνας.

1 διὰ τούτων vulgo. 2 πρῶτον edd. 3 συντομώτερον *Epit.* 4 γ' εἰπεῖν edd.

composita, maiestatem Dei huius declarabat, quum gloriosam mortem turpi & probrosae vitae anteferrent. Samii vero, ut Erxias tradit in Colophoniacis, cum gymnasium haberent Amori dedicatum, festos dies qui in huius Dei honorem agebantur *Eleutheria* nominabant. Propter eumdem Athenienses etiam libertatem nacti sunt: & Pisistratidae, cum excidissent imperio, primi ausi sunt res gestas huius Dei calumniari.

13. His dictis, Plutarchus ex Alexidis Phaedro hos versus recitavit:

E Piraeo dum redeo perplexus malis,
in philosophandi incidi lubidinem.
Visique mihi sunt ignorare Cupidinem,
quid sit, pictores omnes, & si qui alteri
Amoris audent ostentare imagines.

Ἔστιν γὰρ οὔτε θῆλυς, οὔτ᾽ ἄρσην· πάλιν
οὔτε θεὸς, οὔτ᾽ ἄνθρωπος· οὔτ᾽ ἀβέλτερος,
οὔτ᾽ αὖθις ἔμφρων· ἀλλὰ συνενηγμένος [1]
πανταχόθεν, ἑνὶ τύπῳ [τε] [2] πολλ᾽ εἴδη φέρων.
Ἡ τόλμα μὲν γὰρ, ἀνδρός· ἡ δὲ δειλία,
γυναικός· ἡ δ᾽ ἄνοια, [3] μανίας· ὁ δὲ λόγος,
φρονοῦντος· ἡ σφοδρότης δὲ, θηρός· ὁ δὲ πόνος,
c ἀδάμαντος· ἡ φιλοτιμία δὲ, δαίμονος.
καὶ ταῦτ᾽ ἐγὼ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς,
οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ἐστίν· [4] ἀλλ᾽ ὅμως ἔχει γέ τι
τοιοῦτον ἔγγιστ᾽, εἴ γε μὴ [5] τοῦ ὀνόματος.

Εὔβουλος δὲ, ἢ Ἀραρὼς, ἐν Καμπυλίωνι·

Immerito alatus fingitur Amor.

Τίς ἦν ὁ γράψας πρῶτος ἀνθρώπων ἄρα
ἢ κηροπλαστήσας ἔρωθ᾽ ὑπόπτερον;
ὡς οὐδὲν ᾔδει πλὴν χελιδόνας γράφειν,

1 συνεννηγμένος edd. cum ms. A. συννενεγμένος ms. Ep. συμπεπηγμένος Grot. 2 ἐν ἑνὶ τύπῳ edd. & car. τε. ἑνὶ τύπῳ absque τε mssti. ἑνὶ τύπῳ δὲ Grot. 3 ἡ ἄνοια edd. 4 ὅτ᾽ ἐστὶν edd. 5 ἔγγιστ᾽ εἰ μὴ edd. ἐγγυστ᾽ εἰ μὴ ms. A.

Nam mas profecto non est; sed nec foemina:
neque vero Deus est, nec homo: non intelligens
rerum, non vecors: sed compactus undique,
species multimodas uno sub vultu gerens.
Audacia in illo, si recte advertas, viri est;
pavor mulieris: insania limphatici;
prudentis ratio: tum ferae violentia;
duritia adamantis; ac Dei contentio.
Atque ego qui haec dixi, tamen, ita me Dî iuvent,
ignoro quid sit: verum est in quo convenit
cum rebus istis, sed nomine disconvenit.

Eubulus vero, sive Araros, in Campylione ait:

Quis ille primus, quis fuit mortalium,
qui Amorem pinxit, finxit aut primum, alitem?
Quam pingere ille norat nil nisi hirundines!

ἀλλ' ἦν ἄπειρος τῶν τρόπων τῶν τοῦ θεοῦ.
Ἔστιν γὰρ οὔτε κοῦφος, οὔτε ῥάδιος 5 d
ἀπαλλαγῆναι τῷ φέροντι τὴν νόσον·
βαρὺς δὲ κομιδῇ. πῶς ἂν οὖν ἔχοι πτερὰ
τοιοῦτο πρᾶγμα; λῆρος, εἰ [1] φήσειέ τις.

Ἄλεξις δ' ἐν Ἀποκοπτομένῳ· [2]

— Λέγεται γὰρ λόγος
ὑπὸ τῶν σοφιστῶν, μὴ πέτεσθαι τὸν θεὸν
τὸν Ἔρωτα, τοὺς δ' ἐρῶντας· αἰτίαν δ' ἔχειν
ἐκεῖνον ἄλλως· ἠγνοηκότας δὲ τοὺς
γραφεῖς ἔχοντα πτέρυγας αὐτὸν ζωγραφεῖν. e

XIV. Variae poëtarum eclogae de Amore & Amantibus.

Θεόφραστος δ', ἐν τῷ Ἐρωτικῷ, Χαιρήμονα, φησὶ, τὸν τραγικὸν λέγειν· „ὡς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων κεράννυσθαι [τρόποις,] [3] οὕτως καὶ τὸν Ἔρωτα· ὃς μετριάζων μέν ἐστιν εὔχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττων [4] χαλεπώτατος.“ [5] διόπερ ὁ ποιητὴς οὐ-

1 λῆρος ἦν κἂν edd. λῆρος εἰ κἂν Ms. λῆρος ἂν Grot. 2 Alibi Ἀποκοπτομένη habet Ms. 3 Abest vox vulgo. 4 διαταραττόμενος ms. *Ep.* 5 Forf. καὶ χαλεπώτ.

morum imperitus unice Cupidinis.
Neque enim ille levis aut facilis excuſſu Deus,
cum ſemel in corde inſevit aegritudinem,
ſed gravis inprimis. Quomodo ergo aptus foret
pennis? hoc quisquis dixit, nugas dixerit.

Alexis, in Abſciſſo: (*ſive*, in Plangente:)

— Fertur haec ſententia
inter ſapientes, non volare Cupidinem,
ſed eos qui amant: illum onerari crimine
alieno, perque pictorum ignorantiam
adſtare paſſim cum pennigero corpore.

14. Theophraſtus in Erotico ait, dixiſſe Chaeremonem Tragicum, *ut vinum ſe attemperat moribus bibentium, ſic & amorem: qui ubi modicus eſt, plenus eſt gratiae; ubi vero intenſior, perturbat & eſt graviſſimus.* Quare non ma-

τος οὐ κακῶς αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διαιρῶν, φησί· „Δίδυμα γὰρ τόξα αὐτὸν ἐντείνεσθαι [1] χαρίτων, τὸ μὲν ἐπ᾽ εὐαίωνι τύχᾳ, τὸ δ᾽ ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς.“
f Ὁ δ᾽ αὐτὸς οὗτος ποιητὴς καὶ περὶ τῶν ἐρώντων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τραυματίᾳ φησὶν οὕτως·

Τίς οὐχὶ φήσει τοὺς ἐρῶντας ζῆν μόνους;
οὓς δεῖ γε [2] πρῶτον μὲν στρατευτικωτάτους
εἶναι, πονεῖν τε δυναμένους τοῖς σώμασι
μάλιστα, προσεδρεύειν τ᾽ ἀρίστους τῷ πόθῳ,
ποιητικούς, ἰταμούς, προθύμους, εὐπόρους,
ἐν τοῖς ἀπόροις βλέποντας, ἀθλιωτάτους. [3]

a Θεόφιλος δ᾽, ἐν τῷ Φιλαύλῳ·

Τίς [4] φησὶ τοὺς ἐρῶντας οὐχὶ νοῦν ἔχειν;
ἢ πού τις ἐστὶ τοὺς τρόπους ἀβέλτερος.
Εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τοῦ βίου τὰς ἡδονάς,
καταλείπετ᾽ οὐδὲν ἄλλο πλὴν τεθνηκέναι.

1 ἐκτείνεσθαι edd. 2 ἔδει γε πρῶτον Ms. ἔδει πρῶτον ed. Ven. & Bas. οὓς δεῖ τὸ πρ. ed. Cas. 3 βλέπειν ἀθρυπτικωτάτους Grot. 4 Ὅς φησι edd. Εἴ τις vel Εἰ φησὶ Stob.

le distinguens hic poëta vires illius, ait: *geminos arcus eum intendere gratiarum, alterum ad felicem vitam, alterum ad vitae confusionem.* Idem vero poëta etiam de amantibus, in fabulâ quae Saucius inscribitur, sic ait:

Quis non amantes solos credat vivere?
quos bellatores esse oportet maximos,
contra labores corpore invictissimo,
ad res cupitas incumbentes sedulo,
audaces, irrequietos, promtos, opiparos,
in rebus arctis ad videndum acerrimos.

Theophilus vero in Philaulo: (*i. e.* Tibiarum Studioso:)

Quicunque mentem negat adesse amantibus,
ipse est ingenio stolido & bardis moribus.
Nam qui voluptates de vita exemerit,
in vita praeter mortem nil reliquerit.

Ἐγὼ μὲν οὖν καὐτὸς, κιθαριστρίας ἐρῶν,[1]
παιδὸς κόρης, οὐ νοῦν ἔχω πρὸς τῶν θεῶν;
κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς·
ἣν ἥδιον ἰδεῖν[2] ἐστιν, ἢ τὸ θεωρικὸν[3]
ἔχουσιν[4] ὑμῖν[5] διανέμειν[6] ἑκάστοτε. b

Ἀριστοφῶν δ', ἐν Πυθαγοριστῇ·

Εἶτ' οὐ δικαίως ἐστ' ἀπεψηφισμένος
ὑπὸ τῶν θεῶν τῶν δώδεκ' εἰκότως Ἔρως;
Ἐτάραττε κἀκείνους γὰρ, ἐμβάλλων στάσεις,
ὅτ' ἦν μετ' αὐτῶν. ὡς δὲ λίαν ἦν θρασὺς
καὶ σοβαρὸς, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰ πτερὰ,
ἵνα μὴ πέτηται πρὸς τὸν οὐρανὸν πάλιν,
δεῦρ' αὐτὸν ἐφυγάδευσαν ὡς ἡμᾶς κάτω,
τὰς δὲ πτέρυγας ἃς εἶχε, τῇ Νίκῃ φορεῖν
ἔδοσαν, περιφανὲς σκῦλον ἀπὸ τῶν πολεμίων. c

1 ἐρῶ vulgo. 2 ἣν ἰδεῖν ἥδιον ed. Ven. & Baſ. cum Ms. 3 θεωρητικὸν Ms. 4 αἰτοῦσιν corr. Dalec. & Caſaub. 5 ἡμῖν vulgo. 6 Forſ. διανεμηθὲν ἑκαστ.

De me argumentum capio, qui nunc virginem
amo ſidicinam, (num deſipio, per Deos?)
pulcram, proceram, in arte excellentiſſimam:
quam mihi conſpicere ſuavius, quam eſt omnibus
vobis in lucar dividere pecuniam.

Ariſtophon, in Pythagoriſta:

At nonne iure & merito de ſententia
Conſentium Deorum damnatu' ſt [coelo excluſus eſt]
Amor?
Nam ſeditiones atque turbelas dabat
vitam illic agitans. Ergo, cum eſſet arrogans,
confidens, alas puero praecidi iubent,
nempe ad coeleſtes ne unquam revolaret domos:
& ſic eum ad nos demiſerunt exſulem.
Alas quas habuit, dederunt has Victoriae
ferendas, ſpolium ex hoſte ſuperato inclytum.

Περὶ δὲ τοῦ ἐρᾷν Ἄμφις, ἐν Διθυράμβῳ, φησίν·

Τί φῄς; σὺ ταυτὶ προσδοκᾷς πείσειν ἐμὲ,
ὡς ἔστ' ἐραστὴς, ὅστις ὡραίων φίλων [1]
τρόπων ἐραστής ἐστι, τὴν ὄψιν παρεὶς,
ἄφρων τ' ἀληθῶς; [2] Οὔτε τοῦτο πείθομαι,
οὔθ' ὡς πένης ἄνθρωπος, ἐνοχλῶν πολλάκις
τοῖς εὐποροῦσιν, οὐ λαβεῖν τι βούλεται.

Ἄλεξις, Ἑλένῃ·

d Ὡς ὅστις αὖθις τῆς [3] ἀκμῆς τῶν σωμάτων
ἐρᾷ, τὸν ἄλλον δ' [4] οὐδὲ γινώσκει λόγον·
τῆς ἡδονῆς ἔστ', οὐχὶ τῶν φίλων, φίλος,
ἀδικεῖ τε τὸν Ἔρωτ' ἐμφανῶς θνητὸς θεὸν,
ἄπιστον αὐτὸν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ποιῶν.

XV. Stoicis exprobratur amor puerorum.

Τούτων τῶν Ἀλέξιδος ἀπομνημονεύσας ὁ Μυρτίλος, κᾆτα ἀποβλέψας εἰς τοὺς τὰ τῆς Στοᾶς αἱρουμένους, τὰ Ἑρμείου τοῦ Κουριέως ἐκ τῶν Ἰάμβων προειπών·

1 φίλου edd. 2 ἄφρων ἀληθῶς Grot. 3 Desunt duae voces editis, qui dein habent τῶν γε σωμάτων. 4 Deest vulgo δ' particula.

De amantibus Amphis, in Dithyrambo, ait:

Ain' tu? & speras id persuasurum mihi,
amantem esse aliquem, qui adolescentis diligens
mores honestos, faciem non consideret?
Amens profecto. Neque ego aut istud creduim,
aut pauperem ullum, qui saepe aditet divitem,
non aliquid inde velle impetratum sibi.

Alexis, in Helenâ:

Quicumque amator tantum florem corporum
amat, & amoris alias caussas non habet;
voluptatis amicus, non amicorum cluit,
iniuriusque Amori est mortalis Deo,
apud alios quem immerito suspectum facit.

15. Ista Alexidis postquam recitasset Myrtilus, deinde oculis in Stoicae disciplinae sectatores conversis, haec praefatus ex Hermeae Curiensis Iambis:

Ἀκούσατ᾽, ὦ Στοάκες,[1] ἔμποροι λήρου,
λόγων ὑποκριτῆρες· οἳ μόνοι πάντα e
τὰ ᾽ν τοῖς πίναξι, πρὶν ἢ τῷ σοφῷ δοῦναι,
αὐτοὶ καταῤῥοφεῖτε· κᾆθ᾽ ἁλίσκεσθε
ἐναντία πράσσοντες οἷς τραγῳδεῖτε,
παιδοπῖπαι[2] ὄντες· —

καὶ τοῦτο μόνον[3] ἐζηλωκότες τὸν ἀρχηγὸν ὑμῶν τῆς σοφίας Ζήνωνα τὸν Φοίνικα, ὃς οὐδέποτε γυναικὶ ἐχρήσατο, παιδικοῖς δ᾽ ἀεί· ὡς Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἱστορεῖ ἐν τῷ Περὶ τοῦ Βίου αὐτοῦ. Θρυλλεῖτε γὰρ, ὅτι „δεῖ μὴ τῶν σωμάτων, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς ἐρᾶν·" οἵτινες μέχρι ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἐτῶν δεῖν λέγοντες συνέχειν f τοὺς ἐρωμένους. Καί μοι δοκεῖ Ἀρίστων ὁ Κῖος,[4] ὁ Περιπατητικὸς, οὐ κακῶς εἰρηκέναι, ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ τῶν Ἐρωτικῶν Ὁμοίων, πρός τινα Ἀττικὸν, μέγαν τινὰ κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπιδεικνύντα ὡς καλὸν, ὦ Δω-

1 Στώακες ms. *Ep.* 2 Forſ. καὶ παιδοπῖπαι ὄντες. 3 Forſ. καὶ τοῦτο μόνον, ἔφη, ἐζηλ. 4 ὁ Κεῖος edd. & ms. *Ep.* in cont.

Audite, o Stoiculi, nugarum mercatores,
verborum ſimulatores: qui ſoli omnia,
quae in lancibus adponuntur, nullâ Sapienti datâ parte,
ipſi abliguritis; & deprehendimini
contraria his facere quae pompoſe profitemini,
puerorum cupidi ſpeculatores:

& hoc uno, inquit, aemulantes ducis veſtri ſapientiam Zenonis Phoenicis, qui muliere numquam eſt uſus, ſed delicatis pueris conſtanter; ut tradit Antigonus Caryſtius in libro De illius Vita. Semper enim in ore geritis, *Oportere non corpora amare, ſed animum*: vos qui usque ad viceſimum octavum annum tenendos dicitis amaſios. Ac videtur mihi Ariſto Ceus Peripateticus, ſecundo libro De Eroticis Similibus, in Athenienſem quemdam grandi aetate ac ſtatura, cui *Dorus* nomen erat, qui for-

ρος ἦν ὄνομα· „Τὴν πρὸς Δόλωνά μοι, φησὶ, δοκῶ παρ' Ὀδυσσέως ἀπάντησιν ἐπί σε μεταφέρειν·

Ἦ ῥά νυ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός.“

a Ἡγήσανδρος δ', ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι, τῶν ἡδυσμάτων φησὶν ἐρᾶν πάντας, οὐ τῶν κρεῶν, οὐδὲ τῶν ἰχθύων· ἀπογενομένων γοῦν τούτων, οὐδεὶς ἡδέως ἔτι προσφέρεται τὸ κρέας, οὐδὲ τὸν ἰχθῦν, οὐδὲ ἐπιθυμεῖ τῶν ὠμῶν καὶ τῶν ἀνηδύντων. Καὶ γὰρ τὸ παλαιὸν παίδων ἤρων, ὡς καὶ Ἀριστοφῶν ἔφη, ὅθεν καὶ καλεῖσθαι τοὺς ἐρωμένους συνέβη παιδικά. πρὸς ἀλήθειαν γὰρ, καθάπερ φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐρωτικῶν, Λυκοφρονίδην εἰρηκέναι φησίν·

XVI. Amoris illecebrae, pudor maxime.

b Οὔτε παιδὸς ἄρρενος, οὔτε παρθένων
τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων
καλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει.
Ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει.

mosum se ostentabat, haud illepide dixisse: »Videor mihi id quod Doloni olim Ulysses respondit in te transferre posse:

Magnorum profecto cupidus est donorum (δώρων) *animus*. «

16. Hegesander vero in Commentariis ait: »Condimenta amare omnes, non item (nudam per se) carnem aut pisces. Itaque ubi illa desunt, nemo libenter carne aut pisce vescitur, neque nuda cruda absque condimentis expetit.« Nam & antiquitus pueros amabant, ut etiam Aristophon ait; unde etiam παιδικὰ (i. e. *delicati pueri*) a Graecis vocantur amasii. Vere autem, quemadmodum Clearchus ait primo libro Eroticorum, dixit Lycophronides:

Nec adolescentuli, nec virginum
aurum-gestantium, nec mulierum amplos-sinus-habentium
tam pulcra facies, quam modesta est.
Pudor enim florem inspergit.

Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἔφη, τοὺς ἐραστὰς εἰς οὐδὲν ἄλλο τοῦ σώματος τῶν ἐρωμένων ἀποβλέπειν, ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐν οἷς τὴν αἰδῶ [1] κατοικεῖν. Σοφοκλῆς δέ που περὶ τοῦ κάλλους τοῦ Πέλοπος διαλεγομένην ποιήσας τὴν Ἱπποδάμειαν, φησίν·

Τοίαν δ' ἐν ὄψει [2] ἴυγγα [3] θηρατηρίαν
ἔρωτος, ἀστραπήν τιν' ὀμμάτων ἔχει. C
ἐνθάλπεται [4] μὲν αὐτὸς, ἐξοπτᾷ δ' ἐμὲ,
ἴσον μετρῶν [5] ὀφθαλμὸν, ὥστε τέκτονος [6]
παρὰ στάθμην ἰόντος [7] ὀρθοῦται κανών.

XVII. Endymion a Somno amatur.

Λικύμνιος δ' ὁ Χῖος, τὸν Ὕπνον φήσας ἐρᾷν τοῦ Ἐνδυμίωνος, οὐδὲ καθεύδοντος αὐτοῦ κατακαλύπτει [8] τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλ' ἀναπεπταμένων τῶν βλεφάρων κοιμίζει τὸν ἐρώμενον, ὅπως διαπαντὸς ἀπολαύῃ τῆς τοῦ θεωρεῖν ἡδονῆς. λέγει δ' οὕτως·

1 τὴν αἰδῶ mssti. 2 Τοιὰν Πέλοψ corr. Valck. & Brunck. 3 Perperam λύγγα ms. *A*. λύγκα ms. *Ep*. 4 εἶθ' ἄλλεται vulgo. εἶθ' ἥδεται Toup. 5 μέτρων edd. 6 ὡς τέκτονος edd. 7 ἰσοῦντος Valck. ἰδόντος Tyrwh. & Br. 8 κατακαλύπτειν edd. & dein κοιμίζειν.

Similiter Ariſtoteles dixit, amatores nullam aliam corporis partem in amaſiis reſpicere niſi oculos: quippe in quibus habitet pudor & modeſtia. Sophocles vero alicubi de Pelopis pulcritudine loquentem faciens Hippodamiam, ait:

Talem in oculis illicem venatricem
amoris, fulgur quoddam oculorum habet.
Calet quidem ipſe, urit vero me,
ſic metiens oculum meum, quemadmodum fabri
ad amuſſim euntis recta fit norma.

17. Licymnius vero Chius, cum *Somnum* dixiſſet *amare Endymionem*, ait, nec claudere eum illi oculos, ſed ſopire amaſium apertis palpebris; quo conſtanter fruatur voluptate eius adſpiciendi. Verba poëtae haec ſunt:

d *Ὕπνος δὲ χαίρων ὀμμάτων*
αὐγαῖς, ἀναπεπταμένοις ὄσσοις
ἐκοίμιζεν κοῦρον. [1]

Oculorum praecipua gratia.

καὶ ἡ Σαπφὼ δὲ πρὸς τὸν ὑπερβαλλόντως θαυμαζόμενον τὴν μορφὴν, καὶ καλὸν εἶναι νομιζόμενον, φησί·

Στᾶθι κάντα φίλος,
καὶ τὰν ἐπ' ὄσσοις [2]
ἀμπέτασον χάριν.

ὁ δ' Ἀνακρέων, τί φησίν;

Ὦ παῖ, παρθένιον βλέπων,
δίζημαί σε, σὺ δ' οὐκ ἀΐεις,
οὐκ εἰδὼς ὅτι τῆς ἐμῆς
ψυχῆς ἡνιοχεύεις.

Ὁ δὲ μεγαλοφωνότατος Πίνδαρος·

1 Temere *κοῦρος* ed. Caf. 2. & 3. *κόρον* corr. Flor. & eiicit verba *ἀναπεπταμ. ὄσσοις.* 2 *ἐπ' ὄσσ'* corrigunt viri docti, & *omnia uno versu* comprehendunt.

Somnus gaudens oculorum
splendore, apertis oculis
sopivit puerum.

Similiter Sappho illum, qui ob formae speciem in maxima omnium admiratione erat, eximieque pulcer habebatur, sic compellat:

Stes coram, amice,
& oculorum
expande gratiam!

Iam Anacreon quid ait?

O puer! virgineo vultu,
quaero te; tu vero non audis,
nesciens nempe, te meae
animae tenere imperium.

Tum grandisonus Pindarus:

Τὰς δὲ Θεοξένου (φησὶν) ἀκτῖνας ὄσσων μαρμα- e
ριζούσας [1]
δρακεὶς, ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται,
ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται
μέλαιναν ψυχάν.

Ὁ δὲ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου Κύκλωψ, ἐρῶν τῆς Γαλατείας, καὶ ἐπαινῶν αὐτῆς τὸ κάλλος, [2] προμαντευόμενος τὴν τύφλωσιν, πάντα μᾶλλον αὐτῆς ἐπαινεῖ ἢ [3] τῶν ὀφθαλμῶν μνημονεύει, λέγων ὧδε·

Ὦ καλλιπρόσωπε,
χρυσεοβόστρυχε [4] Γαλάτεια,
χαριτόφωνε, κάλλος [5] ἐρώτων.

τυφλὸς ὁ ἔπαινος, [6] καὶ κατ' οὐδὲν ὅμοιος τῷ Ἰβυ- f
κείῳ [7] ἐκείνῳ·

Εὐρύαλε, [8] γλυκέων [9] Χαρίτων

1 Rectius alibi μαρμαρίζοισας. 2 Forſ. ὡς προμαντ. 3 ἢ καὶ τῶν ὀφθ. edd. 4 χρυσεοβόστρυχε edd. 5 θάλλος forſan, vel θάλος. 6 τυφλὸς ἔπαινος edd. cum ms. A. 7 Ἰβυκίῳ iidem. 8 Forſ. Ὦ Εὐρύαλε. 9 γλαυκέων vulgo.

Theoxeni vero radios oculorum ſplendentes
quisquis cernens deſiderio non aeſtuat,
ex adamante aut ferro fabrefacta eſt
atra huius anima.

Philoxeni vero Cytherii Cyclops, Galateam amans, formamque eius laudans, (veluti) ominatus ſibi caecitatem, omnia magis in illa laudat, quam oculorum facit mentionem, ita dicens:

O pulcra-facie,
aureis cincinnis Galatea,
ſuavi voce, germen Amorum.

Caeca ea laus eſt, nihilque ſimilis Ibyceae illi laudationi:

Euryale, dulcium Gratiarum

θάλος, [1] καλλικόμων [2] μελέδημα.
σὲ μὲν Κύπρις ἅ τ' ἀγανοβλέφαρος
Πειθὼ ῥοδέοισιν ἐν [3] ἄνθεσι θρέψαν. [4]

Φρύνιχός τε ἐπὶ τοῦ Τρωΐλου ἔφη· „λάμπειν ἐπὶ πορφυραῖς παρῇσι [5] φῶς Ἔρωτος."

XVIII. Mentum radere dedecet virum.

Ὑμεῖς δὲ ξυρουμένους τὰ γένεια περιφέρετε τοὺς ἐρωμένους· τοῦ ξύρεσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον
a εὑρημένου, ὥς φησιν ὑμῶν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ τετάρτῳ Περὶ τοῦ Καλοῦ καὶ τῆς Ἡδονῆς. οὐκ ἀκαίρως δὲ, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, μεμνήσομαι τῆς λέξεως· χαίρω γὰρ πάνυ τῷ ἀνδρὶ, διά τε τὴν πολυμαθίαν, καὶ τὴν τοῦ ἤθους ἐπιείκειαν. λέγει δὲ οὕτως [6] ὁ φιλόσοφος· „Τὸ ξύρεσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον προῆκται, τῶν πρώτων οὐ χρωμένων αὐτῷ. καὶ γὰρ [7] Τιμόθεος ὁ αὐλητὴς πώγωνα μέγαν ἔχων ηὔλει· καὶ ἐν Ἀθήναις

1 θάλλος edd. 2 καλλιπλοκάμων aut καὶ καλλικόμων corr. Fior. 3 Abest ἐν Epit. 4 Temere τρέψαι ed. Cas. 2. & 3. 5 παρειῇσι h. l. edd. 6 οὗτος Ms. 7 καὶ γὰρ ὁ Τιμ. ὁ αὐλ. edd.

germen, pulcricomarum cura!
te quidem Cypris blandisque-palpebris-speciosa
Suadela roseos inter flores educarunt.

Phrynichus vero de Troilo dixit: *splendere super purpureis illius genis lumen amoris.*

18. Vos autem raso iam mento exoletos circumducitis amasios: qui mos radendi barbam, Alexandri aetate ortum cepit, ut ait Chrysippus vester quarto libro De Honestate & Voluptate. Nec vero alienum erit, ut mihi quidem persuadeo, ipsa etiam verba illius recitare: valde enim hoc viro delector, cum propter multiplicem doctrinam, tum ob ingenii lenitatem. Sic igitur ait Philosophus: »Novacula radere barbam Alexandri aetate coeptum est; apud superiores inusitatus ille mos fuit. Nam & Timotheus tibicen promissam gestans barbam tibia

διατηροῦσιν οὐ σφόδρα ἀρχαῖον τὸν πρῶτον προσκειράμενον [1] *παρωνύμιον ἔχειν* Κόρσην. *διὸ καὶ* Ἄλεξις *ἔφη* b
που·

Πιττοκοπούμενόν *τιν' ἢ ξυρούμενον ὁρᾷς;* [2]
τούτων [3] *ἔχει τι θάτερον.*
ἢ γὰρ στρατεύειν ἐπινοεῖν μοι φαίνεται,
καὶ πάντα τῷ πώγωνι δρᾷν ἐναντία·
ἢ πλουσιακόν τι [4] *τούτῳ προσπίπτει* [5] *κακόν.*
Τί *γὰρ αἱ τρίχες λυποῦσιν ὑμᾶς, πρὸς θεῶν;*
δι' ἃς ἀνὴρ ἕκαστος ἡμῶν φαίνεται,
εἰ μή τι ταύταις ἀντιπράττεσθ' ὑπονοεῖς; [6] c

Διογένης *δὲ, ἰδών τινα οὕτως ἔχοντα τὸ γένειον, ἔφησεν·* „Μή *τι ἔχεις ἐγκαλεῖν τῇ φύσει, ὅτι ἄνδρα σὲ ἐποίησε, καὶ οὐ γυναῖκα;"* Ἕτερον *δέ τινα ἐπὶ ἵππου ἰδὼν παραπλησίως ἔχοντα, καὶ μεμυρισμένον, καὶ*

1 *προκειράμενον Epit.* 2 Variis modis tentari possit *turbatus versus* cum seq. 3 *τοῦτον* ms. *A.* 4 Abest *τι* vulgo. *πολιτικόν τι* coni. Dalec. 5 *προσπίπτειν* edd. 6 Forf. *ἐπινοεῖς.*

canebat: & Athenis meminerunt non admodum vetusti hominis, qui, cum primus barbam sibi radendam curasset, *Κόρσης* (quasi *Rasum* diceres) est cognominatus. Quare Alexis alicubi dixit:

Picatum aut derasum si quem videris;
is horum duorum habet alterum:
aut militans in animo mihi videtur habere
omnia facere quae barbae sint contraria:
aut accidit huic malum aliquod divitum proprium.
Quid enim, per Deos, molesti vobis habet barbae pilus,
ex quo quisque nostrûm vir esse cognoscitur,
nisi mediteris aliquid quod eo indignum sit?

Diogenes vero, conspecto quodam, cui nudatum sic mentum erat: *An naturam tu accusas*, inquit, *quod virum te generavit, non foeminam?* Alium idem contuitus equo vectum, qui pariter rasus erat, & unguentis delibutus, &

τούτοις ἀκολούθως ἠμφιεσμένον· Πρότερον μὲν, ἔφησε, ζητεῖν, τί ἐστιν ὁ ἱππόπορνος, νῦν δὲ εὑρηκέναι. Ἐν Ῥόδῳ δὲ νόμου ὄντος μὴ ξύρεσθαι, οὐδὲ ὁ ἐπιληψόμενος οὐδείς ἐστιν, διὰ τὸ πάντας ξύρεσθαι. ἐν Βυζαντίῳ δὲ d ζημίας ἐπικειμένης τῷ ἔχοντι κουρεῖ ξυρὸν, οὐδὲν ἧττον πάντες χρῶνται αὐτῷ.“ Καὶ ταῦτα μὲν ὁ θαυμάσιος εἴρηκε Χρύσιππος.

XIX. Zenonis disciplinam perverterunt recentiores Cynici.

Ὁ δὲ σοφὸς ἐκεῖνος Ζήνων, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος, προμαντευόμενος ὑμῶν (ὡς τὸ εἰκὸς) περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς προσποιήτου ἐπιτηδεύσεως, ἔφη, ὡς „ οἱ παρακούσαντες αὐτοῦ τῶν λόγων, καὶ μὴ συνέντες,[1] ἔσονται ῥυπαροὶ καὶ ἀνελεύθεροι· καθάπερ οἱ τῆς Ἀριστίππου παρενεχθέντες αἱρέσεως, ἄσωτοι καὶ θρασεῖς.“ Καὶ δὴ τοιοῦτοι ὑμῶν εἰσιν οἱ πλεῖστοι, e συνεσπασμένοι, καὶ κακοπινεῖς, οὐ μόνον τοῖς ἤθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἕξει. βουλόμενοι γὰρ ἐνδύεσθαι τὴν [2] αὐτάρ-

1 συνιέντες edd. 2 αὐτὴν αὐτάρκειαν, καὶ τὴν εὐτ. εὑρ. edd.

ita ut tali homini convenit vestitus: *Adhuc*, ait, *quaesiveram quis esset qui diceretur* ἱππόπορνος: *nunc autem reperi.* Rhodi cum lex sit vetans *ne quis novaculâ radatur*, nullus est tamen qui violatae legis quemquam reum agat, quoniam raduntur omnes. Byzantii vero licet indicta sit mulcta tonsori si novaculâ utatur, utuntur tamen omnes. « Et haec quidem dixit admirabilis vester Chrysippus.

19. At sapiens ille Zeno, ut ait Antigonus Carystius, futura animo praecipiens, de vestra (ut consentaneum) vita & simulata disciplina, dixit: » qui praecepta ipsius obiter audituri essent nec intellecturi, eos squalidos futuros & illiberales; quemadmodum qui ab Aristippi placitis aberrant, asoti evadunt & protervi. « Ac sunt sane tales vestrûm plerique, contracti, & sordidi, non solum animo, sed & exteriore habitu. Nam cum prae

κειαν καὶ τὴν εὐτέλειαν, εὑρίσκεσθε ἐπὶ ταῖς τῆς Φιλαργυρίας θύραις, ῥυπαρῶς ζῶντες, καὶ τριβωνάρια περιβαλλόμενοι μικρὰ, καὶ τῶν ἥλων ἐμπιπλάντες τὰ καττύματα,[1] καὶ κιναίδους καλοῦντες τοὺς ἢ μύρου προσβάλλοντας,[2] ἢ μικρῷ μαλακωτέραν ἠμφιεσμένους ἐσθῆτα. οὐ δεῖ οὖν οὕτως ἐσταλμένους περὶ ἀργύριον ἐπτοῆσθαι, καὶ ἐρωμένους περιάγεσθαι ξυρου- f
μένους τὴν ὑπήνην καὶ τὸν ὄρρον, τοὺς ἀκολουθοῦντας ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, νὴ Δία, λεπτῶν, ἀσίτων, σκυτίνων, κατὰ τὸν Ἀντιφάνην.

XX. Laus Pulcritudinis.

Ἐπαινῶ δὲ καὶ αὐτὸ[3] τὸ κάλλος. καὶ γὰρ ἐν ταῖς Εὐανδρίαις τοὺς καλλίστους ἐγκρίνουσι,[4] καὶ τούτους[5] πρωτοφορεῖν[6] ἐπιτρέπουσιν. ἐν Ἤλιδι δὲ καὶ κρίσις γίνεται κάλλους, καὶ τῷ πρώτῳ τὰ τῆς[7] θεοῦ φέρειν τεύχη δίδοται, τῷ δὲ δευτέρῳ τὸν βοῦν ἄγειν, ὁ a

1 καὶ τῶν ἧχαι ἐμπίπλανται ὦτα, καττύματα edd. 2 προβάλλοντας corrigunt viri docti. 3 καὶ αὐτὸς forſ. 4 ἐκκρίνουσι edd. 5 τούτοις forſ. 6 πτορθοφορεῖν coni. Valeſ. 7 τὰ τῆς τοῦ θεοῦ vulgo. τὰ τοῦ θεοῦ corr. Caſaub. cum Dalec.

vobis feratis ſectari frugalitatem & tenuitatem vitae, deprehendimini ad avaritiae portas, ſordide viventes, brevia tritaque induti palliola, & clavis onerantes calceorum ſoleas, & cinaedum adpellantes ſi quis aut unguentum olet aut paulo molliore amictus eſt veſte. Quare ita inſtructos non decet ad argentum ſtupere, & amaſios circumducere barbam raſos & podicem, qui vos ſequantur in Lyceo *doctores* (*per Iovem*) *exiles*, *ieiunos*, *coriaceos*: ut ait Antiphanes.

20. Laudo vero & ego pulcritudinem. Nam & (Athenis in Panathenaeorum celebritate) ex epheborum gregibus ſeligunt pulcerrimos, & his primum locum inter eos tribuunt qui ſacra geſtant. Et in Elide quoque pulcritudinis habetur iudicium: ac primo quidem ferenda dantur vaſa Deae: [*ſive*, Dei:] proximus ab eo bo-

δὲ τρίτος τὰς θυηλὰς ἐπιτίθησιν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος ἱστορεῖ, ὅτι κατὰ τὴν Σπάρτην θαυμάζεται μᾶλλον ὁ κάλλιστος, καὶ γυνὴ ἡ καλλίστη, καλλίστας γεννώσης τῆς Σπάρτης τὰς γυναῖκας. διὸ καὶ φασὶ περὶ [1] Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως, γυναικὸς αὐτῷ καλῆς φαινομένης, ἑτέρας [2] δὲ αἰσχρᾶς [3] καὶ πλουσίας, ὡς ἀπέκλινεν ἐπὶ τὴν πλουσίαν, ζημιῶσαι τοὺς ἐφόρους αὐτὸν, ἐπιλέγοντας ὅτι βασιλίσκους ἀντὶ βασιλέων τοῖς Σπαρτιάταις [4] γεννᾷν προαιρεῖται. Εὐριπίδης τε ἔφη· Archidamus rex Spartae.

b

Πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος.

Καὶ οἱ παρ' Ὁμήρῳ δὲ δημογέροντες, θαυμάζοντες τῆς Ἑλένης τὸ κάλλος, φασίν· Pulcritudinem admirantur omnes.

Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.

1 περὶ *ignorant* mssti. 2 Temere ἑταίρας ed. Casaub. 1. & 2. 3 μικρᾶς Plut. 4 ταῖς Σπάρταις mssti.

vem victimam agit: tertius libamina imponit. Heraclides vero Lembus tradit, apud Lacedaemonios maxima in admiratione fuisse pulcerrimum virum & foeminam pulcerrimam, cum pulcerrimas omnium mulieres Sparta ferret. Quare etiam de Archidamo rege narrant, cum propositâ ei uxore pulcrâ, aliâ vero deformi & divite, ad divitem ille declinasset, mulctam ei irrogatam esse ab ephoris, dicentibus, *regulos illum, non reges, generare velle Spartanis*. Et Euripides ait:

Primum quidem species (sit) *rego digna.*

Et apud Homerum seniores e populo, admirantes Helenae formam, dicunt:

Non est indigne-ferendum, Troianos & bene-ocreatos Achivos
tali de muliere longum tempus aerumnas pati:
mire immortalibus Deabus aspectu similis est.

Ἐκπέπληκται γοῦν καὶ αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἐπὶ τῷ κάλλει τῆς γυναικὸς, καίτοι ἐν δεινοῖς ὑπάρχων. θαυμά- c
ζει γοῦν ἐπὶ κάλλει τὸν Ἀγαμέμνονα, τοιαῦτα ἐκφωνῶν·

Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ δὲ ἀνδρὶ ἔοικεν.

Καθίστων δὲ καὶ πολλοὶ τοὺς καλλίστους βασιλέας· ὡς μέχρι νῦν οἱ Ἀθάνατοι καλούμενοι Αἰθίοπες, ὥς φησι Βίων ἐν Αἰθιοπικοῖς. ὡς ἔοικε γὰρ, τὸ κάλλος βασιλείας οἰκεῖόν ἐστι. Θεαὶ περὶ κάλλους ἤρισαν πρὸς ἀλλήλας· καὶ διὰ κάλλος οἱ θεοὶ ἀνηρείψαντο
Διῒ οἰνοχόον τὸν Γανυμήδη, d

κάλλεος εἵνεκα [1] οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.

Αἱ θεαὶ δὲ τίνας ἁρπάζουσιν; οὐ τοὺς καλλίστους; οἷς καὶ σύνεισιν· Ἠὼς μὲν, Κεφάλῳ καὶ Κλείτῳ καὶ Τιθωνῷ· Δημήτηρ, Ἰασίωνι· Ἀφροδίτη, Ἀγχίσῃ καὶ

1 οὕνεκα edd.

Movetur quidem & ipse Priamus formâ mulieris, quamvis adversis rebus conflictans: atque etiam Agamemnonis admirans pulcritudinem, haec verba effatur:

Tam pulcrum ego nondum vidi oculis,
nec ita venerabilem: viro regi similis est.

Multae etiam gentes reges crearunt eos qui pulcerrimi essent: quemadmodum etiam nunc Aethiopes illi qui *Immortales* nominantur, ut ait Bion in Aethiopicis. Pulcritudo enim, ut videtur, convenit regiae dignitati. Deae de pulcritudine inter se contenderunt: & ob pulcritudinem *Dii rapuerunt Ganymedem, qui esset Iovi a poculis,*

ipsius ob pulcritudinem, ut immortalibus interesset.

Deae vero quosnam rapuerunt? nonne pulcerrimos? cum quibus etiam consuescunt: Aurora cum Cephalo & Clito & Tithono; Ceres cum Iasione: Venus cum An-

'Αδώνιδι. διὰ κάλλος δὲ καὶ ὁ μέγιστος τῶν θεῶν διὰ
κεράμων χρυσὸς ἔρχεται, ταῦρος γίνεται, ἀετὸς πτε-
ροῦται πολλάκις, ὥσπερ καὶ ἐπ' Αἰγίνῃ. Σωκράτης
δ' ὁ Φιλόσοφος, ὁ τῶν πάντων καταφρονῶν, τοῦ 'Αλ-
e κιβιάδου κάλλους οὐχ ἥττων ἐστίν; ὡς καὶ ὁ σεμνό-
τατος 'Αριστοτέλης τοῦ Φασηλίτου μαθητοῦ. 'Ημεῖς δὲ
οὐχὶ καὶ τῶν ἀψύχων τὰ κάλλιστα προκρίνομεν; 'Ε-
παινεῖται δὲ καὶ [1] τῶν Σπαρτιατῶν τὸ ἔθος τὸ γυμ-
νοῦν τὰς παρθένους τοῖς ξένοις. ἐν Χίῳ δὲ τῇ νήσῳ καὶ
βαδίζειν ἥδιστόν ἐστιν ἐπὶ τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς δρό-
μους, καὶ ὁρᾷν προσπαλαίοντας τοὺς νέους ταῖς κόραις.

Καὶ ὁ Κύνουλκος· Ταύτῃ καὶ τολμᾷς σὺ λέ- XXI.
γειν, οὐ ῥοδοδάκτυλος οὖσα, κατὰ τὸν Κρατῖνον,[2] ἀλ- Cynulci invectiva in
λὰ βολίτινον ἔχων θάτερον σκέλος· ἐκείνου τοῦ ὁμω- Myrtilum.
f νύμου σοι ποιητοῦ τὴν μνήμην [3] φορῶν, ὃς ἐν τοῖς κα-

1 'Επαινεῖται καὶ τῶν Σπαρτ. ms. *Ep.* προκρίνομεν, ἐπαινοῦντες τῶν Σπαρτ. edd. cum ms. *A.* 2 Καρκῖνον ed. Ven. & Baſ. 3 κνήμην Ms. An τὸ λῆμα? an τὴν λήμην.

chiſe & Adonide. Propter pulcritudinem maximus Deorum per tectum intrat aurum factus; in taurum mutatur; aquilae formâ volat ſaepius, ſicut Aeginae cauſſâ. Socrates vero philoſophus, ille omnium contemtor, nonne Alcibiadis formae ſuccumbit? quemadmodum etiam graviſſimus Ariſtoteles diſcipuli Phaſelitae pulcritudini. Nos vero nonne in rebus etiam inanimatis eas praeferimus, quae caeteris pulcritudine praeſtant? Laudatur vero etiam Spartanorum mos nudandi virgines coram hoſpitibus. In inſula Chio vero iucundiſſimum eſt gymnaſia adire & circos, ibique luctantes ſpectare iuvenes cum puellis.

21. Tum Cynulcus: Et ſic tu, inquit, loqui audes? qui non quidem, ut illa apud Cratinum *roſeos digitos*, ſed (tamen) *alterum pedem aſininum habes*, & cognominis illius tui poëtae memoriam renovas, [*ſive*, animum ge-

πηλείοις καὶ τοῖς πανδοχείοις ἀεὶ διαιτᾶται, [1] καίτοι Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ εἰρηκότος· „ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδεὶς οὐδ᾽ ἂν οἰκέτης [2] ἐτόλμησε. σεμνύνεσθαι γὰρ ἐμελέτων, οὐ βωμολοχεύεσθαι.“ Ὑπερίδης [3] δ᾽ ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, τοὺς Ἀρεοπαγίτας, φησὶν, ἀριστήσαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦσαι ἀνιέναι εἰς Ἄρειον πάγον. σὺ δὲ, ὦ Σοφιστὰ, ἐν τοῖς καπηλείοις συνα- a
ναφύρῃ οὐ μετὰ ἑταίρων, ἀλλὰ μετὰ ἑταιρῶν, μαστροπευούσας περὶ σαυτὸν οὐκ ὀλίγας ἔχων, καὶ περιφέρων αἰεὶ τοιαυτὶ βιβλία [4] Ἀριστοφάνους, καὶ Ἀπολλοδώρου, καὶ Ἀμμωνίου, καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου, πάντων τούτων συγγεγραφότων περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων. ὢ τῆς καλῆς σου πολυμαθίας! ὡς κατ᾽ οὐδὲν ἐμιμήσω Θεόμανδρον [5] τὸν Κυρηναῖον; ὅν φησι Θεόφραστος, ἐν τῷ Περὶ Εὐδαι-

Scriptores de Meretricibus Atheniensibus.

1 διαιτᾷ legendum putavi. 2 οἰκέτης ἐπιεικὴς ed. Bas. & Cas. 3 Ὑπερείδης ed. Ven. & Bas. cum ms. *A*. 4 βυβλία vulgo. 5 τὸν Θεομ. edd.

ris,] in cauponis & tabernis semper vitam agens; quamquam Isocrates orator in Areopagitico dixit, *in caupona edere aut bibere ne servus quidem sustinuisset: gravitati enim, non scurrilitati studebant.* Hyperides vero, in oratione contra Patroclem, si modo genuina est, ait: *Areopagitas, si quis in caupona pransus esset, hunc vetasse in Areopagum adscendere.* Tu vero, Sophista, in cauponis versaris, non cum amicis, sed cum scortis, laenas circa te non paucas habens, semperque libros hos circumferens Aristophanis, & Apollodori, & Ammonii, & Antiphanis, atque etiam Gorgiae Atheniensis, qui omnes de Meretriculis Atheniensibus scripserunt. O praeclaram tuam multiplicem eruditionem! Ut nihil imitatus es Theomandrum Cyrenaeum, quem Theophrastus, in libro De Felicitate, ait circumiisse

μονίας, περιιόντα ἐπαγγέλλεσθαι „διδάσκειν εὐτυ-
b χίαν." Ἐρωτοδιδάσκαλε, οὐδὲν ἄρα διαφέρεις Ἀμάσιος τοῦ Ἠλείου· ὃν Θεόφραστος, ἐν τῷ Ἐρωτικῷ, περὶ τοὺς ἔρωτας δεινὸν γεγονέναι λέγει. οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις σε καὶ πορνογράφον καλῶν, ὡς Ἀριστείδην καὶ Παυσανίαν, ἔτι τε Νικοφάνη, τοὺς ζωγράφους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν, ὡς ταῦτα καλῶς γραφόντων, Πολέμων ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Σικυῶνι Πινάκων. ὢ τῆς καλῆς πολυμαθίας, ἄνδρες φίλοι, τῆς τοῦ γραμματικοῦ τοῦδε, ὃς οὐδ' ἐγκαλύπτεται, ἀλλ' ἀναφανδὸν τὰ Εὐβούλου αἰεὶ ἐκ Κερκώπων [1] λέγει·

c Κόρινθον ἦλθον. ἡδέως ἐνταῦθά πως
λάχανόν τι τρώγων ὤκιμον, διεφθάρην·
κἀνταῦθα κατελήρησα τὴν ἐξωμίδα.

Καλός γε ὁ τῶν Κορινθίων σοφιστὴς, ὁ τοῖς μαθηταῖς διηγούμενος, ὅτι Ὤκιμον ἑταίρας ὄνομα. Καὶ ἄλλα [2]

1 ἀεὶ Κερκώπων ed. Cas. 2 Forf. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ &c. aut intercidit nonnihil ante ista verba.

profitentem *docere se Felicitatem!* Immo tu, amorum doctor, nihil differs ab Amasi Eleo: quem idem Theophrastus, in Erotico, ait rerum amatoriarum adprime fuisse scientem. Nec vero peccaverit qui *pornographum* te nominaverit; quemadmodum Aristidem & Pausaniam & Nicophanem pictores: quorum ut talia scite pingentium meminit Polemon, in libro De Tabulis quae Sicyone fuerunt. O praeclaram, viri amici, eruditionem grammatici huius; qui ne dissimulate quidem, sed aperte, illud ex Eubuli Cercopibus in ore semper gerit:

Corinthum veni. Ibi iucundissime equidem
olus aliquod manducans ocimum, perditus sum;
& ibi nugas agens tunicam amisi.

Praeclarus sane est hic Corinthiorum sophista, exponens discipulis, esse *Ocimum* meretricis nomen. * Atqui

Comoediae a meretricibus denominatae.

δὲ πολλὰ, ὦ 'ναιδὲς, [1] δράματα ἀπὸ ἑταιρῶν ἔσχε τὰς ἐπιγραφάς· Θάλαττα Διοκλέους, Φερεκράτους Κοριαννώ, Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἄντεια, Μενάνδρου δὲ Θαῒς καὶ Φάνιον, [2] Ἀλέξιδος Ὀπώρα, Εὐβούλου Κλεψύδρα. οὕτω δ' ἐκλήθη αὕτη ἡ ἑταῖρα, ἐπειδὴ πρὸς κλεψύδραν συνουσίαζεν, ἕως κενωθῇ· ὡς Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν, ὁ τοῦ Ἀρείου, ἐν τῷ Περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως συγγράμματι, τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα φάσκων εἶναι Μητίχην. d

XXII. Meretrix, magnum malum.

Ἔστιν δ' ἑταίρα —
(ὡς Ἀντιφάνης φησὶν ἐν Ἀγροίκῳ)
— τῷ τρέφοντι συμφορά·
εὐφραίνεται γὰρ κακὸν ἔχων οἴκοι μέγα.

Διὸ καὶ θρηνῶν τις αὐτὸν [3] παράγεται ὑπὸ Τιμοκλέους, ἐν Νεαίρᾳ· e

— Ἀλλ' ἔγωγ' ὁ δυστυχὴς,

1 ὦν αἰδ.... ed. Caſ. quod varie corrigere tentarunt viri docti. 2 Φάννιον edd. cum ms. A. Νάννιον corrigunt. 3 αὐτὸν edd.

multa alia dramata, o impudens, a meretricibus inſcriptos titulos habuerunt: Thalatta Dioclis, Pherecratis Corianno, Eunici aut Philyllii Antea, Menandri Thais & Phanium, Alexidis Opora, Eubuli Clepſydra. Nomen autem nacta erat iſta meretrix eo, quod ſui copiam faceret ad clepſydram, donec aqua ex illa exſtillaſſet: ut tradit Aſclepiades Arei, in libro DE Demetrio Phalereo; proprium illius nomen Metichen fuiſſe ſcribens.

22. *Eſt* autem, ut Antiphanes in Ruſtico ait,
Meretrix alenti ſeſe gravis calamitas:
nam peſtem domi habens maximam, gaudet tamen.

Quare & ſe ipſum deplorans aliquis inducitur a Timocle in Neaera:

— At equidem miſer,

Φρύνης ἐρασθεὶς ἡνίκ' ἔτι τὴν κάππαριν
συνέλεγεν, οὔπω τ' [1] εἶχεν ὅσα περ νῦν ἔχει,
πάμπολλ' ἀναλίσκων ἐφ' ἑκάστῳ, τῆς θύρας [2]
ἀπεκλειόμην.

καὶ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δ' Ὀρεσταυτοκλείδης [3] ὁ αὐτὸς Τιμοκλῆς [4] φησί·

— Περὶ δὲ τὸν πανάθλιον
εὕδουσι γρᾶες, Νάννιον, Πλάγγων, Λύκα,
f Γνάθαινα, Φρύνη, Πυθιονίκη, Μυῤῥίνη,
Χρυσὶς, Κοναλλὶς, [5] Ἱερόκλεια, Λοπάδιον.

Τούτων τῶν ἑταιρῶν καὶ Ἄμφις μνημονεύει ἐν Κουρίδι, [6] λέγων·

— — Τυφλὸς ὁ πλοῦτος εἶναί μοι δοκεῖ,
ὅστις γε παρὰ ταύτην μὲν οὐκ εἰσέρχεται,
παρὰ δὲ Σινώπῃ, καὶ [7] Λύκᾳ, καὶ Ναννίῳ,

1 οὔ ποτ' edd. 2 ἐφεστηκὼς θύραις Iacobs. 3 Δορεὺς ταυτοκλείδης edd. 4 αὐτὸς Τιμοκλ. vulgo, absque ὁ. 5 Κοναλλὶς Ms. 6 Alibi Κουρίδι. 7 Deest καὶ ed. Caf. 2. 3.

qui Phrynen tum amavi cum adhuc capparin
colligebat, nec dum ea quae nunc habet habebat,
quique magnam impensam quavis occasione feci, foribus
nunc exclusus sum.

Porro in fabula quae Orestautoclides inscribitur, idem Timocles ait:

— *Circa hunc miserrimum*
dormiunt vetulae, Nannion, Plangon, Lyca,
Gnathaena, Phryne, Pythionica, Myrrhina,
Chrysis, Conallis, Hieroclea, Lopadion.

Quarum meretricum Amphis quoque meminit in Curide, ubi ait:

Caecus mihi Plutus esse videtur,
qui ad hanc quidem non ingreditur:
apud Sinopen vero & Lycam & Nannium,

ἑτέραις τε [1] τοιαύταισι παγίσι τοῦ βίου,
ἔνδον κάθητ' ἀπόπληκτος, οὐδ' ἐξέρχεται.

XXIII. Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἰσοστάσιον, τὴν ἑταιρικὴν παρασκευὴν, καὶ τὰς δι' ἐπιτεχνήσεως κομμώσεις τῶν ἑταιρῶν, οὕτως ἐκτίθεται· a

Fucus, & similia meretricum artificia.

Πρῶτα [2] μὲν γὰρ πρὸς [3] τὸ κέρδος καὶ τὸ συλᾶν τοὺς πέλας
πάντα [4] τἄλλ' αὐταῖς πάρεργα [5] γίνεται· ῥάπτουσι δὲ
πᾶσιν ἐπιβουλάς. ἐπειδὰν δ' εὐπορήσωσί ποτε,
ἀνέλαβον καινὰς ἑταίρας, πρωτοπείρους τῆς τέχνης.
Εὐθὺς ἀναπλάττουσι ταύτας, ὥστε μήτε τοὺς τρόπους,
μήτε τὰς ὄψεις ὁμοίως διατελεῖν οὔσας ἔτι.
Τυγχάνει μικρά τις οὖσα; φελλὸς ἐν ταῖς βαυκίσιν [6] b
ἐγκεκάττυται. Μακρά τις; διάβαθρον λεπτὸν φορεῖ,

1 ἑταίραις τε msstl. 2 Πρῶτον vulgo. 3 Desunt duae voculae edd. 4 Deest πάντα edd. 5 περίεργα edd. 6 καυκίσιν edd.

aliasque tales vitae hominum laqueos,
intus sedet attonitus, nec inde egreditur.

23. Alexis vero, in dramate quod Isostasion inscribitur, meretricium adparatum, & artificia quibus ad cultum comptumque corporis utuntur meretrices, in hunc modum exponit:

Ut sibi quaestum concilient, ac despolient alterum,
prae hoc labore reliqua cuncta ducunt perfunctoria.
Omnibus struunt insidias. Postquam sic rem fecerunt,
alia sibi scortilla adsciscunt, artis tirones novas:
has refingunt ac reformant, ut nec mores antea
iam tuentur, nec sit idem vultus qui pridem fuit.
Si pusilla est aliqua, suber additur sculponeis.
Longa est alia? plantam tenui leviter vestit diabathro,

τήν τε κεφαλὴν ἐπὶ τὸν ὦμον καταβαλοῦσ' [1] ἐξέρχεται·
τοῦτο τοῦ μήκους ἀφεῖλεν. Οὐκ ἔχει τις ἰσχία;
ὑπενέδυσ' ἐῤῥαμμέν' αὐτήν' ὥστε τὴν εὐπυγίαν
ἀναβοᾶν τοὺς εἰσιδόντας. [2] Κοιλίαν ἀδρὰν [3] ἔχει; [4]
τιτθίαις [5] ταύταισι τούτων, ὧν ἔχουσ' οἱ κωμικοὶ,
ὀρθὰ προσθεῖσαι, [6] τοιαῦτα γοῦν αὐτῶν τῆς κοιλίας, [7]
C ὥσπερεὶ κοντοῖσι τούτοις, εἰς τὸ πρόσθ' [8] ἀπήγαγον. [9]
Τὰς ὀφρῦς πυῤῥὰς ἔχει τις; ζωγραφοῦσιν ἀσβόλῳ.
συμβέβηκ' εἶναι μέλαιναν, κατέπλασε ψιμυθίῳ. [10]
λευκόχρως λίαν τις ἐστί; παιδέρωτ' ἐντρίβεται.
Καλὸν ἔχει τοῦ σώματός τι; ταυτὸ [11] γυμνὸν δείκνυται.

1 καταβάλλουσ' edd. 2 ἰδόντας vulgo. 3 Deest ἀδρὰν ed. Ven. & Bas. 4 τις addit ed. Cas. 5 στήθεις ed. Ven. & Bas. cum Msto. τιτθείαις ed. Cas. ταινίαις coni. Dalec. 6 προσθεῖσα ed. Florentina apud Clem. προστιθεῖσα ed. Sylb. Clem. 7 ταῦτα, τοὔνδυτον τῆς κοιλίας Sylb. apud Clem. τοὔξεχον τῆς κοιλίας Grot. 8 εἰς τ' ὄπισθ' Grot. 9 ἀπήγαγεν apud Clem. 10 ψιμμυθίῳ edd. 11 τοῦτο apud Clem.

& capite in humeros reiecto publicam incedit viam:
tantum abit proceritati. Si depygis altera est,
fulmentatur assumentis, ut, qui euntem conspicant,
bene clunatam exclament omnes. Si cui venter prominet,
fasciis, videre quales in comoediis licet,
arrectaria insuper addunt: & sic, quod protuberat
alvi exterius, id retrorsum redigunt tanquam trudibus.
Quae rufum superciliata est, pingitur fuligine:
nigra si qua, de cerussa falsum candorem trahit:
ad pallorem si qua albescit, haec acantho inungitur.
Nudum habendum & promercale, si quid pulcrum in corpore est.

εὐφυεῖς ὀδόντας ἔσχεν; ἐξ ἀνάγκης δεῖ γελᾶν,
ἵνα θεωρῶσ᾽ [1] οἱ παρόντες τὸ στόμ᾽, ὡς κομψὸν φορεῖ.
ἂν δὲ μὴ χαίρῃ γελῶσα, διατελεῖ [2] τὴν ἡμέραν d
ἔνδον, ὥσπερ τοῖς μαγείροις ἃ παράκειθ᾽ ἑκάστοτε,
ἡνίκ᾽ ἂν πωλῶσιν αἰγῶν κρανία, ξυλήφιον
μυρρίνης ἔχουσα [3] λεπτὸν ὀρθὸν ἐν τοῖς χείλεσιν·
ὥστε τῷ χρόνῳ σέσηρεν, [4] ἄν τε βούλητ᾽, [5] ἄν τε μή.
[σώματα καὶ] [6] ὄψεις διὰ τούτων σκευοποιοῦσι τῶν τεχνῶν.

XXIV. Lupanaria. Διὸ συμβουλεύω σοι, Θετταλὲ ποικιλόδιφρε, τὰς ἐπὶ τῶν οἰκημάτων ἀσπάζεσθαι, καὶ μὴ καταναλίσκειν εἰς οὐδὲν δέον τὰ τῶν υἱῶν κέρματα. ὄντως γὰρ e „ἄριστα χωλὸς οἰφεῖ·“ [7] τοῦ κρηπιδοποιοῦ πατρὸς οὐ πολλά σε σωφρονίσαντος καὶ διδάξαντος „σκύτη βλέπειν.“ ἢ οὐκ οἶδας, κατὰ τὴν Εὐβούλου Παννυ-

1 ἵνα θεωροῖεν vulgo. ἵν᾽ ἀθροῖεν Iac. 2 διὰ τέλους mssti & ed. Ven. διατελοῦσι ed. Caf. 3 ἔχουσι vulgo. 4 σεσηρέναι vulgo. 5 βούλοιντ᾽ edd. cum ms. *A.* 6 Absunt vulgo duo verba. 7 οἰφᾷς edd.

Dentes nacta est elegantes, pernecesse est rideat;
ut conspiciant quotquot adsunt, quam sit ore venustulo:
quod si risum non amassit, desidere intra domum
cogitur dies perpetuos, & qualia coquo adiacent
cum caprugna capita vendit, tali myrti frustulo
labia transtinere & ori facere intercapedinem;
ut, velit nolitve, rictum consueat diducere.
Talibus sutelis corpus atque vultum interpolant.

24. Quare tibi consulo, Thessale variâ-sellâ-utens, illis mulieribus sis contentus quae in lupanaribus prostant, nec praeter rationem filiorum tuorum rem familiarem perdas. Vere enim tu *claudus optime virum agis*: quum crepidarius pater tuus non admodum te ad sapientiam continentiamque instituerit & *coria spectare* docuerit. Aut nonne nosti illas, quas Eubulus in Panny-

χίδα „Τὰς Φειδωλοὺς κερμάτων παλευτρίας, πώλους Κύπριδος ἐξησκημένας,

γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως [1] τεταγμένας,
ἐν λεπτονήτοις [2] ὑμέσιν ἑστώσας, οἵας
Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας·
παρ' ὧν [3] βεβαίως ἀσφαλῶς τ' [4] ἔξεστί σοι
f μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονήν.“

καὶ ἐν Ναννίῳ· (Εὐβούλου [5] τὸ δρᾶμα καὶ μὴ Φιλιππίδου·)

Ὅστις λέχη γὰρ σκότια νυμφεύει λάθρα,
πῶς οὐχὶ πάντων ἐστὶν ἀθλιώτατος;
ἐξὸν θεωρήσαντι πρὸς τὸν ἥλιον
γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμένας,
ἐν λεπτοπήνοις [6] ὑμέσιν ἑστώσας, οἵας
Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας,

1 ἐπιχαίρως ed. Bas. & Casaub. cum ms. *A*. & sic mox iterum. ἐπιχαίρους ms. *Ep*. 2 λεπτοπήνοις ms. *Ep*. in contextu, & λεπτονήτοις inter lineas. 3 παρὼν edd. cum ms. *A*. 4 Deest τ' edd. 5 Fors. εἰ Εὐβ. 6 Rursus λεπτονήτοις edd.

chide dixit, *Parcas nummorum illices, eruditas* (sive, *comptas*) *Cypridis iuvenculas,*

quae nudae longâ serie collocatae
stant, tenui-filo-textas membranas indutae;
quales Eridanus castis nutrit aquis puellas:
a quibus tuto ac sine periculo licet tibi
pauculis nummis voluptatem emere.

& in Nannio: (Eubuli [si] id drama est, non Philippidae:)

Quisquis subsessor iuris alieni toros
furtivos sequitur, nonne homo est miserrimus?
cum detur illi solis inspicere ad iubar
nudas, digestas tamquam in aciei ordinem,
stantes in nebulâ linteâ, quales Padus
lavat puellas amnis puri flumine;

μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονήν·
καὶ μὴ λαθραίαν κύπριν (αἰσχίστην νόσων [1] a
πασῶν) διώκειν, ὕβρεος, [2] οὐ πόθου χάριν.
Ἑλλάδος ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου πέρι
στένω, ἣ Κυδίαν ναύαρχον ἐξεπέμψατο. [3]

Ἐπιτιμᾷ δὲ καὶ Ξέναρχος ἐν Πεντάθλῳ τοῖς παραπλησίως σοι βιοῦσι, καὶ ἐσπουδακόσι περὶ τὰς μεγαλομίσθους ἑταίρας καὶ τὰς ἐλευθέρας τῶν γυναικῶν, ταυτὶ λέγων·

— Δεινὰ, δεινὰ, κοὐκ ἀνασχετὰ
ἐν τῇ πόλει πράττουσιν οἱ νεώτεροι.
Ὅπου γὰρ οὐσῶν μειράκων μάλ' εὐπρεπῶν b
ἐπὶ τοῖσι πορνείοισιν, ἃς [4] ἔξεσθ' ὁρᾶν
εἰληθερούσας, στέρν' ἀπημφιεσμένας, [5]
γυμνὰς, ἐφεξῆς τ' [6] ἐπὶ κέρως [7] τεταγμένας·

1 ὅσων vulgo. 2 ὕβρεως vulgo. 3 ἣ 'ξεπέμψατο corr. Iacobs. deleto pronomine post στένω. 4 πορνίοισι μάλ' ἔξεσθ' edd. 5 στέρνα τ' ἠμφιεσμ. vulgo. 6 γυμνάς τ' ἐφεξ. Toup. 7 ἐπικαίρως vulgo.

& emere parvo pretio noctis gaudium:
non, quae res foeda est, furto Venerem quaerere,
protervitatis, haud amoris gratia.
Gracciae equidem miserae vicem
doleo, nauarchum quae emisit Cydiam.

Reprehendit etiam Xenarchus, in Quinquertio, eos qui tuo more vivunt, & sumtuosas illas meretrices ambiunt, & ingenuas matronas solicitant; cuius haec sunt verba:

Indigna, indigna, & intolerabilia,
faciunt iuvenes hac in urbe.
Nam cum sint puellae formosae admodum
in lupanaribus, quas videre licet
in aprico stantes, revelato pectore,
nudas, continuâ longâ serie collocatas:

ὧν ἔστιν ἐκλεξάμενον ᾗ τις ἥδεται,
λεπτῇ, παχείᾳ, στρογγύλῃ, μακρᾷ, ῥικνῇ,
νέᾳ, παλαιᾷ, μεσοκόπῳ, πεπαιτέρᾳ·
μὴ κλίμακ' αἰτησάμενον εἰσβῆναι λάθρα,
μηδὲ δι' ὀπῆς κάτωθεν ἐκδῦναι στέγης,
e μηδ' ἐν ἀχύροισιν εἰσενεχθῆναι τέχνῃ.[1]
Αὗται βιάζονται γὰρ, εἰσέλκουσί τε,
τοὺς μὲν γέροντας ὄντας ἐπικαλούμεναι
πατρίδια, τοὺς δ' ἀπφάρια, τοὺς νεωτέρους.
καὶ τῶνδ' ἑκάστην[2] ἔστιν ἀδεῶς, εὐτελῶς,
μεθ' ἡμέραν, πρὸς ἑσπέραν, πάντας τρόπους·
τὰς δ'[3] οὔτ' ἰδεῖν ἔστ', οὐθ' ὁρῶντ' ἰδεῖν σαφῶς,
ἀεὶ δὲ τετρεμαίνοντα, καὶ φοβούμενον,
δεδιότα τ',[4] ἐν τῇ χειρὶ τὴν ψυχὴν ἔχονθ'.
ἃς[5] πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία[6] Κύπρι,[7]

1. τέχναις edd. 2. ἕκαστον vulgo. 3. ἃς δ' οὔτ' vulgo. 4 Deest τ' vulgo. 5 ἔχοντα πῶς, absque ἃς, edd. Ἔχειν & οἳ πῶς corrigunt viri docti. 6 πότνια malim. 7. Κύπρις edd.

quarum eligenti quamcumque libuerit,
tenuem, pinguem, rotundam, longam, rugosam,
iuvenem, senem, mediam, maturiorem:
non opus est scalam quaerenti furtim ingredi,
nec per foramen tecti domo rursus evadere,
nec involutum paleâ per dolum importari.
Hae enim vel invitum per vim etiam attrahunt;
seniores si qui sunt, hos paterculos
compellantes; si iuniores, fraterculos.
Et harum quâque frui nullo periculo viliquo pretio
licet, interdiu, vesperi, quoquo libuerit modo.
Illas vero, ne videre quidem, nec si videas, aperte adspicere
licet, nisi trepidanti semper, timentique,
& paventi in manu vitam habenti positam.
Quibuscum quonam tandem pacto, a Diva pontigena (si-
ve, veneranda) Cypris,

βινεῖν δύνανται, τῶν Δρακοντείων νόμων d
ὁπόταν ἀναμνησθῶσι προσκινούμενοι; [1]

XXV. Venus vulgivaga a Solone consecrata.

Καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀδελφοῖς[2] προσιστορῶν, ὅτι πρῶτος Σόλων, διὰ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν, ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος· καθὰ καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἱστορεῖ ἐν τρίτῳ[3] Κολοφωνιακῶν, φάσκων αὐτὸν καὶ Πανδήμου Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι ἀφ' ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων. ἀλλ' ὅ γε Φιλήμων οὕτως φησί·

Σὺ[4] δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπους, Σόλων, e
σὲ γὰρ λέγουσιν τοῦτ' ἰδεῖν πρῶτον [βροτῶν,][5]
δημοτικὸν, ὦ Ζεῦ, πρᾶγμα καὶ σωτήριον·
(καί μοι λέγειν τοῦτ' ἐστὶν ἁρμοστὸν, Σόλων·)
μεστὴν ὁρῶντα[6] τὴν πόλιν νεωτέρων,
τούτους τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν,

1 προσχυνούμενοι vulgo. 2 ἐν Δελφοῖς vulgo. 3 Alibi ἐν ἕκτῳ. 4 Εὖ corr. Grotius. 5 Deest vox vulgo. 6 ὁρῶντι vulgo: & superiore versu parenthesin non agnoscunt.

rem habere possunt, Dracontiarum legum
si quando memoria subit coëuntes?

25. Similia dixit Philemon in fabula Adelphis, simul docens, primum *Solonem* propter iuvenum aetate vigentium libidinem instituisse, ut essent emtae mulierculae quae in lupanaribus prostarent: quod etiam Nicander Colophonius tradit tertio libro Colophoniacorum, ubi *templum* quoque *Veneris vulvivagae* ab eodem primum exstructum esse ait ex pecunia quam fecerunt mulieres lupanaribus praefectae. Philemonis autem versus hi sunt:

Cunctis hominibus bene pol! fecisti, Solon:
nam te commemorant esse auctorem principem
adeo popularis ac salutaris rei.
(Namque haec conveniens mihi, Solon, oratio est.)
In urbe iuvenes cum videres plurimos,
quibus deesset nil naturae partium,

ἁμαρτάνοντας τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν,
στῆσαι, πριάμενόν τοι, [1] γυναῖκας κατὰ τόπους
κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας.
Ἑστᾶσι γυμναί· μὴ 'ξαπατηθῇς· πάνθ' ὅρα.
f οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις ἔχων; ἔχεις
[ἐστυκότως] πῶς; ἡ θύρα 'στ' ἀνεῳγμένη. [2]
εἷς ὀβολός· εἰσπήδησον· οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἷς
ἀκκισμὸς, οὐδὲ λῆρος, οὐδ' ὑφήρπασεν· [3]
ἀλλ' εὐθὺς ὡς βούλει σὺ, χ' ὃν [4] βούλει τρόπον.
Ἐξῆλθες; οἰμώζειν λέγ', ἀλλοτρία 'στί σοι. [5]

Καὶ Ἀσπασία δὲ ἡ Σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθη καλῶν γυναικῶν, καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἑταιρίδων ἡ Ἑλλὰς, ὡς καὶ ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης (ἐν

Aspasiae meretriculis impletur Graecia.

1 τι ed. Bas. & Cas. 2 Claudus vulgo versus, πῶς ἡ θύρα ἔσται ἀνεῳγμένη. 3 ὑφαρπαγὴ corr. Grot. 4 βούλει συχνὸν vulgo. 5 ἀλλότρια τί σοι vulgo.

libidinantes in ea quae attingi nefas;
emtas mulieres certis statuisti in locis,
in hoc paratas publici ut iuris forent.
Nudae adstant: specta penitus, ne falli queas.
Res nonne bene habent, quisquis es tandem, tuae?
est unde apertas indipiscaris fores.
[Sive: *Haud sat bene te habes? tentigine laboras? aperta ianua est.*]
Sat obolus: intra! Nulla detrectatio,
nugatio hic nec ulla, nec subductio:
licet continuo cum libet & quantum libet.
[Sive: *licet statim ac tu volueris, & quo modo libuerit.*]
Existi? iube eam flere: nihil ad te attinet.

Verum etiam *Aspasia*, Socratica illa, formosarum mulierecularum multitudinem invexit, & meretriculis illius repleta Graecia est: quod etiam festivus Aristophanes

Ἀχαρνεῦσι)[1] παρασημαίνεται, λέγων τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ὅτι Περικλῆς διὰ τὸν Ἀσπασίας ἔρωτα, καὶ τὰς ἁρπασθείσας ἀπ' αὐτῆς θεραπαίνας ὑπὸ Μεγαρέων, ἀνεῤῥίπισε· [ὑπὸ Μεγαρέων τὰ δεινά·][2] a

Πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγάραδε
νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι.
εἶθ' οἱ Μεγαρῆς[3] ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνας δύω·
κἀκεῖθεν[4] ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατεῤῥάγη
Ἕλλησι πᾶσιν, ἐκ τριῶν λαικαστριῶν. b

XXVI. Hieracis modi.

Τῶν οὖν μεγαλομίσθων ἑταιρῶν ἀποτρέπω σε, γραμματικώτατε· διότι

Τὰς μὲν (γὰρ)[5] ἄλλας ἐστὶν αὐλούσας ἰδεῖν
αὐλητρίδας πάσας Ἀπόλλωνος νόμον,

1 Absunt duo verba edd. & ms. *A*. 2 Inseruntur ista verba in ms. *A*. In edd. scribitur ἀνεῤῥίπισε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα τὸ δεινόν: quae tenens Iacobs, delenda censet ista superiora, τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. 3 Μεγαρεῖς edd. 4 κἀντεῦθεν ed. Cas. 5 Abest vox vulgo.

(in Acharnensibus) subindicat, Peloponnesiacum bellum dicens a Pericle ob Aspasiae amorem, & ob subreptas ei a Megarensibus famulas esse suscitatum:

Meretricem Simaetham profecti Megara
adolescentes furantur cottabismo ebrii.
Inde Megarenses dolore & irâ turgidi,
vicissim subripuerunt Aspasiae scorta duo:
& hinc initium prorupit belli
universis Graecis, ab tres meretriculas.

26. Ergo ab iis meretricibus, quae ingentem mercedem exigunt, ut abstineas tibi consulo, vir literatissime: nam

Alias quidem tibicinas videas omnes
aut Apollinis canere modos,

Διὸς νόμον· [1] — — — —
αὗται δὲ μόνον αὐλοῦσιν Ἱέρακος νόμον·

Ἐπικράτης φησὶν ἐν Ἀντιλαΐδι. ἐν ᾧ δράματι καὶ περὶ τῆς πολυθρυλλήτου Λαΐδος τάδε λέγει·

Αὕτη δὲ Λαῒς ἀργός ἐστι καὶ πότις, Lais vetula.
τὸ καθ' ἡμέραν ὁρῶσα πίνειν κἀσθίειν
μόνον, πεπονθέναι δὲ ταὐτά μοι [2] δοκεῖ
c τοῖς ἀετοῖς· [3] οὗτοι γὰρ ὅταν ὦσι νέοι,
ἐκ τῶν ὀρῶν πρόβατ' ἐσθίουσι καὶ λαγὼς,
μετέωρ' ἀναρπάζοντες ἀπὸ τῆς ἰσχύος.
ὅταν δὲ γηράσκωσιν ἤδη, δὴ τότε [4]
ἐπὶ τοὺς νεὼς ἵζουσι πεινῶντες κακῶς·
κἄπειτα τοῦτ' εἶναι νομίζεται τέρας.
Καὶ Λαῒς ὀρθῶς γοῦν νομίζοιτ' ἂν τέρας.
αὕτη γὰρ ὁπότ' ἦν νεοττὸς καὶ νέα,

1 Deest editis istud initium versus tertii cum versu quarto.
2 ταῦτά μοι vulgo. 3 αἰετοῖς corr. Casaub. 4 Vulgo τότε absque δή.

aut Iovis; — — —
hae vero nonnisi Hieracis modos canunt:

ut ait Epicrates in Antilaide. Quo in dramate etiam de famosa illa Laide haec dicit:

Haec illa est Lais, otiosa, merobiba,
nil aliud curans quam quod comedat in diem
bibatque. Eique evênit aquilis quod solet.
Namque eae dum vernant annis in iuvenilibus,
lepores vescuntur atque montivagas oves,
sublime raptas impetu violentiae:
at ubi senectâ attritus interiit vigor,
esurie enectae templûm insidunt vertices;
quod spectio auguralis portentum vocat.
Iure igitur summo Laidem portentum putes:
quae cum floreret membris praeviridantibus,

ὑπὸ τῶν στατήρων ἦν ἀπηγριωμένη·
εἶδες δ' ἂν [1] αὐτῆς Φαρνάβαζον θᾶττον ἄν.
ἐπεὶ δὲ δόλιχον τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει, d
τὰς ἁρμονίας τε διαχαλᾷ τοῦ σώματος,
ἰδεῖν μὲν αὐτὴν ῥᾷόν ἐστι καὶ πτύσαι· [2]
ἐξέρχεταί τε πανταχόσ' ἤδη πιομένη,
δέχεται δὲ καὶ στατῆρα καὶ τριώβολον,
προσίεται δὲ καὶ γέροντα καὶ νέον·
οὕτω δὲ τιθασὸς γέγονεν, [3] ὥστ', ὦ φίλτατε, [4]
τ' ἀργύριον ἐκ τῆς χειρὸς ἤδη λαμβάνει.

Μνημονεύει δὲ τῆς Λαΐδος καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Γεροντομανίᾳ, καὶ ἄλλας ἑταίρας αὐτῇ συγκαταλέγει διὰ τούτων·

Α. Τὴν ἐκ Κορίνθου Λαΐδ' οἶσθα; Β. Πῶς γὰρ οὔ; e
τὴν ἡμετέρειον. [5] Α. Ἦν ἐκείνῃ τις Φίλη

1 εἶδες ἂν edd. 2 πτίσαι forf. 3 τιθασσὸς γέγον' edd. 4 φίλτατοι ms. A. 5 τὴν ημεριον Ms. τὴν ἡμέριον edd. τὴν Ἱμεραίαν coni. Caf. Poteras etiam τὰν Ὑκκαραίαν coniectare.

ferociebat nimiâ argenti copiâ:
vidisses ipsum Pharnabazum facilius.
At postquam extrema aetatis curricula attigit,
& se resolvit corporis compactio,
facile illam aspicias atque aspectam despuas.
Quovis locorum ad compotandum cursitat:
nec iam staterem despicit, nec triobolum:
iuvenibus non excusat: admittit senes:
atque adeo mansues facta est, o carissime,
argentum ut ipsa capiat e dantis manu.

Meminit vero Laidis etiam Anaxandrides in Gerontomania, (i. e. in fabulâ *Senum-stultitiâ*;) ubi alia simul scorta recenset, his verbis:

A. *Corinthiam meministi Laidem?* B. *Quidni?*
illam nostratium. A. *Erat ei amica quaedam,*

Ἄνθεια. [1] B. Καὶ τοῦτ' ἡμέτερον ἦν παίγνιον.
A. Νὴ τὸν Δί', ἤνθει τότε Λαγίσκη· ἦν τότε [2]
καὶ Θεολύτη μάλ' εὐπρόσωπος, καὶ καλὴ
ὑπέφαιν' ἐσομένη· ἦν [3] δ' Ὤκιμον λαμπρὸν πάνυ.

Ταῦτά σοι παραινεῖν ἔχω, ἑταῖρε Μυρτίλε. καὶ, κατὰ τὴν Φιλεταίρου Κυνηγίδα, | XXVII. Myrtilum provocat Cynulcus.

Παῦσαι, γέρων ὤν, τοὺς τρόπους. οὐκ οἶσθ', ὅτι
οὐκ ἐστὶν ἥδιστον θανεῖν [4] βινοῦνθ' ἅμα;
ὥσπερ λέγουσιν ἀποθανεῖν Φορμίσιον. [5]

ἢ ἥδιστόν ἐστί σοι, ὡς ἐν Μαραθωνίαις φησὶ Τιμοκλῆς;

Ὅσον τὸ μεταξὺ, [6] μετὰ κορίσκης, ἢ μετὰ
χαμαιτύπης, τὴν νύκτα κοιμᾶσθαι. βαβαί!
ἡ στιφρότης, τὸ χρῶμα, πνεῦμα, δαίμονες!

1 Ἄντεια edd. 2 ἦν δὲ τότε vulgo. Λαχίσκιον· τότε corr. Iac. 3 ἐσομένη. ἦν δ' edd. ἐσομένη δ' absque ἦν Ms. 4 ἀποθανεῖν vulgo: quod tenentes alii, *deletâ negatione* initio versus, legunt ἥδιστόν ἐστιν. 5 Φορμίσιον edd. 6 Θεῶν μεταξὺ ed. Caf. Θεὸν τὸ μεταξὺ ed. Ven. & Baf. cum membr. Ὅσον μεταξὺ corr. Iacobs.

Anthea. B. *Et haec nostra fuit amasia.*
A. *Per Iovem! florebat tunc Lagisca: erat tunc*
& Theolyta egregiâ formâ, & pulcerrima
promittebat fore: erat item Ocymum perquam nitida.

27. Haec te monitum volui, amice Myrtile. Et, quod est apud Philetaerum in Venatrice:

Senex cum sis, pone mores illos. Nonne nosti,
non esse suavissimum, emori coëuntem?
quemadmodum mortuum esse aiunt Phormisium.

Aut est-ne tibi illud suavissimum, quod in Marathoniis Timocles ait?

Quantum interest, cum puella potius, quam cum
prostibulo, noctu concumbere! Papae!
Illa carnis soliditas, color, halitus, boni Dii!

τὸ μὴ σφόδρ' εἶναι πάνθ' ἕτοιμα, δεῖν δ' ἔτι
ἀγωνιάσαι, καὶ ῥαπισθῆναί τε [1] καὶ 5 a
πληγὰς λαβεῖν ἁπαλαῖσι χερσίν· ἡδύ γε,
νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον. — .

Ἔτι πολλὰ τοῦ Κυνούλκου θέλοντος λέγειν, καὶ τοῦ Μάγνου ἐπιῤῥαπίσαι βουληθέντος αὐτὸν εἰς τιμὴν τοῦ Μυρτίλου, φθάσας ὁ Μυρτίλος, διήχθρευε γὰρ τῷ Σύρῳ, ἔφη·

— Οὐχ ὧδ' ἐμόγησαν
ἐλπίδες, ὥστ' ἐχθρῶν συμμαχίας καλέσαι·

φησὶν ὁ Καλλίμαχος. οὐ γὰρ αὐτάρκεις ἡμεῖς ἀμύνασθαι, ὦ Κύνουλκε;

Ὡς σκαιὸς εἶ, καὶ ἄγροικος, αἰσχροεπῶν, — —
ἐπαρίστερ' [2] ἐν τῷ στόματι τὴν γλῶτταν φορεῖς· b

κατὰ τὴν Ἐφίππου Φιλύραν. δοκεῖς γάρ μοι ἐκείνων εἷς εἶναι,

1 ῥαπισθῆναί γε vulgo. 2 ἐπαρίστερος edd.

tum quod non in promtu statim sunt omnia, sed opus est adhuc
decertare, & conviciis peti, atque etiam
verbera accipere mollibus a manibus: suave profecto,
per Iovem maximum! —

Adhuc plura dicturum Cynulcum castigare parabat Magnus, ulciscendi Myrtili gratiâ; cum ipse Myrtilus antevertens (infensus enim Syro erat) ait:

— At non ita extenuata spes nostra est,
inimicum ut in auxilium vocare necesse sit:

verbis Callimachi utor. Nonne enim satis nobis ipsis ad te propulsandum virium est, Cynulce?

Ut rusticus es & stupidus, ut foedum loquens!
nimirum in ore laevam linguam possides.

quod in Philyra Ephippus ait. Videris enim mihi horum unus esse,

— οὓς ἐδίδαξαν ἀριστερὰ γράμματα Μοῦσαι·
ὥς τις ἔφη τῶν παρῳδῶν.

XXVIII. Ambiguitas vocabuli ἑταίρα.

Ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες σύσσιτοι, οὐ κατὰ τὰς Μεταγένους Αὔρας, ἢ τὸν Ἀρισταγόρου Μαμμάκυθον,[1]

— ὑμῖν ὀρχηστρίδας εἶπον ἑταίρας,
ὡραίας πρότερον· νῦν δ' οὐχ ὑμῖν ἀγορεύω
ἄρτι χνοαζούσας αὐλητρίδας, αἵ τε τάχιστα
ἀνδρῶν φορτηγῶν ὑπὸ γούνατα μισθοῦ ἔλυσαν.

c Ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντως ἑταιρῶν τὸν λόγον πεποίημαι, τουτέστι [2] τῶν φιλίαν ἄδολον συντηρεῖν δυναμένων· ἃς οὐ Κύνουλκος τολμᾷ λοιδορεῖν, μόνας τε [3] τῶν ἄλλων γυναικῶν τῷ τῆς φιλίας ὀνόματι προσηγορευμένας, ἢ ἀπὸ τῆς παρ' Ἀθηναίοις καλουμένης Ἑταίρας τῆς Ἀφροδίτης. περὶ ἧς φησιν ὁ [4] Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Θεῶν οὕτως· „Ἑταίραν δὲ τὴν Ἀφροδίτην,

Venus Hetaera.

1 Μαμάκουθον edd. 2 Abest vox edd. 3 Forf. μόνας γε.
4 Deest articulus edd.

Quos literas Musae docuere sinistras:
ut dixit aliquis ex Parodis.

28. Ego vero, viri convivae, non, ut est in Metagenis Auris, aut in Aristagorae Mammacytho,

— vobis saltatrices dixi hetaeras
formosas prius; nec nunc vobis loquor
nuper puberes tibicinas, quae citissime
virorum onerariorum ob mercedem genua submiserunt. (sive, *mercede datâ genua debilitarunt.*)

Sed de his verba feci, quae vere *hetaerae* sunt; id est, quae *amicitiam* non dolosam conservare possunt, quas ne Cynulcus quidem maledictis traducere ausit: quae solae prae caeteris mulieribus ab *amicitia* nomen invenerunt, aut ab illa quae apud Athenienses *Hetaera Venus* adpellatur. De qua Apollodorus in libro de Diis ait: »*He-*

τὴν τοὺς ἑταίρους καὶ τὰς ἑταίρας συνάγουσαν· τοῦτο δ' ἐστὶ Φίλας." Καλοῦσι γοῦν [1] καὶ αἱ ἐλεύθεραι γυναῖκες ἔτι καὶ νῦν, καὶ αἱ παρθένοι, τὰς συνήθεις καὶ d Φίλας, ἑταίρας. ὡς ἡ Σαπφώ·

Τάδε νῦν ἑταίραις ταῖς ἐμαῖς τερπνὰ καλῶς ἀείσω.

καὶ ἔτι·

Λατὼ καὶ Νιόβα μάλα μὲν φίλαι ἦσαν ἑταῖραι.

Καλοῦσι δὲ καὶ τὰς μισθαρνούσας, ἑταίρας· καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν, ἑταιρεῖν· οὐκ ἔτι πρὸς τὸ ἔτυμον ἀναφέροντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημονέστερον, καθὸ καὶ Μένανδρος, ἐν Παρακαταθήκῃ, ἀπὸ τῶν ἑταιρῶν τοὺς ἑταίρους διαστέλλων, φησί·

Πεποίηκατ' ἔργον οὐχ ἑταίρων, [νὴ Δία· e
μᾶλλον δ' ἑταιρῶν.] [2] Ταὐτὰ δ' ὄντα γράμματα
τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσημον ποιεῖ.

1 Fortasse etiam haec cum sequentibus verba sunt Apollodori.
2 Desunt vulgo, quae hic uncis inclusa.

taeran Aphroditen; quae sodales & *hetaeras* coniungit, id est, *amicas.* « Sane etiam nunc & ingenuae matronae & virgines suas familiares & amicas *hetaeras* vocant. Ut (olim) Sappho:

Haec meis hetaeris [i. e. *familiaribus*] *iucunda pulcre canam.*

rursusque alibi:

Latona & Niobe admodum amicae fuerunt hetaerae.

Vocant vero etiam *meritorias mulieres, hetaeras:* & ἑταιρεῖν, *corpore quaestum facere:* non iam originem nominis spectantes, sed honestiorem formam. Quemadmodum etiam Menander, in Deposito, ab *hetaeris mulieribus hetaeros* distinguens, ait:

Quod fecistis, non ἑταίρων (*amicorum*) *est opus,*
sed ἑταιρῶν. (*amicarum, meretricum.*) *Vocum affines literae*
ambiguam faciunt nominis sententiam.
[sive, *nomen efficiunt non admodum honestum.*]

Περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν Ἔφιππος [1] ἐν Ἐμπολῇ τάδε φησίν· XXIX.

Hetaerae blandae, modestae, & vere amicae.

Ἔπειτα γ' εἰσιόντ', ἐὰν λυπούμενος
τύχῃ τις ἡμῶν, ἐκολάκευσεν, ἢ κατε- [2]
φίλησεν, οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα,
ὥσπερ πολέμιον, [3] ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις
f χαυνοῦσ' ὁμοίως· ᾖσε, παρεμυθήσατο,
ἐποίησέ θ' ἱλαρὸν, εὐθέως τ' [4] ἀφεῖλε πᾶν
αὐτοῦ τὸ λυποῦν, [5] κἀπέδειξεν ἵλεων.

Εὔβουλος δ' ἐν Καμπυλίωνι, κοσμίαν ἑταίραν παράγων, φησίν·

— Ὡς δ' ἐδείπνει κοσμίως!
οὐχ ὥσπερ ἄλλαι, τῶν πράσων ποιούμεναι
τολύπας, ἔσαττον τὰς γνάθους, καὶ τῶν κρεῶν
a ἀπέβρυκον αἰσχρῶς· ἀλλ' ἑκάστου μικρὸν ἂν

1 Εὔσχημες vulgo h. l. 2 Forf. ἦκα τε, & dein ἐφίλησεν. Alibi ἐκολάκευσεν ἡδέως, & dein ἐφίλησεν. 3 Alibi πολέμιος. Corruptum fortasse utrobique vocabulum. 4 Deest τ' edd. 5 λοιπὸν vulgo h. l.

29. De meretricibus vero Ephippus, in Capturâ, haec ait:

Tum vero intrantem si quem moestitudine
tentatum cernat, eum demulcet molliter,
& osculatur, non os rigidum comprimens
hostilem in morem, sed hians, & passerculos
imitata, oblectat, invenit solatia,
atque his remediis tristitatis nubilum
dispellens hilarem subito ac placidum facit.

Eubulus vero in Campylione, modestam inducens meretricem, dicit:

— Haec vero quantâ coenabat modestiâ!
non itidem ut illae, totis quae porri globis
buccas tumentes farciunt, & turpiter
deglutiunt carnes: modicum sed de singulis

ἀπεγεύεθ', [1] ὥσπερ παρθένος Μιλησία.

Ἀντιφάνης, Ὕδρα· [2]

— Οὗτος δ', ὃν λέγω,
ἐκ γειτόνων αὐτῷ κατοικούσης τινὸς,
ἰδὼν, ἑταίρας εἰς ἔρωτ' ἀφίκετο,
ἀστῆς, ἐρήμου δ' ἐπιτρόπου καὶ συγγενῶν,
ἦθος τι χρυσοῦν πρὸς ἀρετὴν κεκτημένης,
ὄντως ἑταίρας. αἱ μὲν [3] ἄλλαι τοὔνομα
βλάπτουσι τοῖς τρόποισιν, ὄντως ὂν καλόν.

Ἀναξίλας, Νεοττίδι· b

— A. Ἐὰν δέ τις μέτρια λέγουσ' ἀεὶ, [4]
τοῖς δεομένοις τινῶν ὑπουργῇ πρὸς χάριν,
ἐκ τῆς ἑταιρίας ἑταίρα τοὔνομα
προσηγορεύθη. καὶ σὺ νῦν οὐχ, ὡς λέγεις,
πόρνης, ἑταίρας δ' εἰς ἔρωτα τυγχάνεις

1 Mendosus vulgo locus. 2 Rectius fortasse alibi Ὑδρίᾳ.
3 αἱ γὰρ malebam. 4 λέγουσα vulgo, absque ἀεί.

gustabat, instar virginis Milesiae.

Antiphanes, in Hydrâ: [*sive*, in Hydriâ:]

— *Is, quem coepi dicere,*
habitantem eodem mulierem viciniae
simulatque aspexit, venit in amorem illico.
Civis erat, proximitatis tutelaeque egens,
sed mores aureos ad virtutem possidens,
amica vere. Nam pleraeque mulieres
honestum infamant nomen foedis moribus.

Anaxilas, Neottide:

A. *Si qua modestis semper utens sermonibus,*
gratam indigentibus quoque operam praestitit:
amice quod sic ageret, eo Amicae sibi
accepit nomen. Et tu, quantum praedicas,
nunc incidisti in amicae, non meretriculae,

ἐληλυθώς· ἆρ' ὡς ἀληθῶς ἐστι γοῦν
ἁπλῆ τις; Β. Ἀστεῖα μὲν οὖν, νὴ τὸν Δία.

Ὁ δὲ ὑμέτερος [1] φιλοσοφομειρακίσκος [2] τοιοῦτος, οἷον Ἄλεξις ἢ Ἀντιφάνης ἐν Ὕπνῳ παράγει· XXX. Catamiti.

c Διὰ ταῦθ' ὁ πόρνος οὗτος οὐδὲ τῶν πράσων
ἑκάστοτ' ἐπιδειπνεῖ μεθ' ἡμῶν· τοῦτο δ' ἦν,
ἵνα μή τι λυπήσειε τὸν ἐραστὴν φιλῶν.

Καλῶς δὲ περὶ τῶν τοιούτων Ἔφιππος ἐν Σαπφοῖ φησίν·

— Ὅταν γὰρ ὢν νέος [3]
ἀλλότριον ἐσελθὼν [4] ὄψον ἐσθίειν μάθῃ,
ἀσύμβολόν τε χεῖρα προσβάλῃ βορᾷ,
διδόναι νόμιζ' αὐτὸν σὺ [5] τῆς νυκτὸς λόγον.

Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου.

1 ἡμέτερος edd. 2 σοφὸς φιλομειρακίσκος corr. viri docti. 3 νέος ὢν edd. & ὢν initio verſ. ſq. ponunt. 4 εἰσελθὼν vulgo. ἐλθὼν Grot. 5 αὐτόν σοι vulgo.

amorem. Eſt-ne ergo vere aperta & fraudium
expers? B. *Venuſta certe eſt: ita me Dî iuvent!*

30. Veſter vero adoleſcentulus-philoſophus talis eſt, qualem Alexis ſive Antiphanes in fabulâ Somno inducit:

Eapropter catamitus hic nec porrum
nobiſcum coenat umquam: nempe hoc eſt,
ne amatorem quidquam offendat oſculans.

De quo genere ſcite etiam Ephippus in fabulâ Sappho dixit:

— *Cum quis in florente aetatulâ*
alienum ingreſſus didicit edere obſonium,
& admovere dapibus immunem manum;
hunc arbitrare noctem hoſpiti condicere.

Eadem Aeſchines quoque orator dixit in Oratione contra Timarchum.

XXXI. Περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν καὶ Φιλέταιρος ἐν Κυνηγίδι d

Hetaeridea, festus dies. τάδε φησίν·

Οὐκ ἐτὸς Ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ,
ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Οἶδα δὲ καὶ ἑορτὴν τὴν Ἑταιρίδεια,[1] ἀγομένην ἐν Μαγνησίᾳ, οὐ διὰ τὰς ἑταίρας, ἀλλὰ δι' ἑτέραν αἰτίαν· ἧς μνημονεύει Ἡγήσανδρος ἐν Ὑπομνήμασι, γράφων ὧδε· „Τὴν τῶν Ἑταιριδείων[2] ἑορτὴν συντελοῦσι Μάγνητες. ἱστοροῦσι δὲ, πρῶτον Ἰάσονα, τὸν Αἴσονος, συναγαγόντα τοὺς Ἀργοναύτας, Ἑταιρείῳ Διῒ θῦσαι, καὶ τὴν ἑορτὴν Ἑταιρίδεια προσαγορεῦσαι. θύουσι δὲ καὶ οἱ Μακεδόνων βασιλεῖς τὰ Ἑταιρίδεια." e Πόρνης δὲ Ἀφροδίτης ἱερόν ἐστι παρὰ Ἀβυδηνοῖς, ὥς φησι Πάμφιλος· „Κατεχομένης γὰρ τῆς πόλεως δουλείᾳ, τοὺς φρουροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ ποτε θύ-

Veneris Meretricis templum.

1 Ἑταιρείδεια ms. *Ep.* rectius fortasse. 2 ἑταιρίδων h. l. ed. Ven. & Bas. cum ms. *A*. Ἑταιριδίων ed. Cas. 1. & 2.

31. De *hetaeris* vero etiam Philetaerus in Venatrice haec ait:

Non frustra Amicae (Ἑταίρας) *templum passim cernimus;*
at templum Uxoris nusquam in totâ Graeciâ est.

Memini vero etiam festos quosdam dies celebrari Magnesiae, quos *Hetaeridea* (sive *Hetaeridia*) vocant, non ab hetaeris meretricibus, sed aliam ob caussam; quam exponit Hegesander in Commentariis, ita scribens: »*Hetaeridia* festa celebrant Magnetes. Narrant autem, primum Iasonem, Aesonis filium, collectis Argonautis, *Iovi Hetaerео* (id est, *Sodalitio*, vel *Amicitiae praesidi*) sacra fecisse, illumque festum diem *Hetaeridia* nominasse. Celebrant vero etiam Macedoniae reges Hetaeridia.« *Meretricis* vero *Veneris* templum est apud Abydenos, ut Pamphilus ait. »Cum enim servitute, inquit, premeretur Abydus, custodes urbis aliquando (ut narrat Clean-

σαντας,[1] ὡς ἱστορεῖ Κλεάνθης ἐν τοῖς Μυθικοῖς, καὶ μεθυσθέντας, ἑταίρας πλείονας προσλαβεῖν· ὧν μίαν, κατακοιμηθέντας αὐτοὺς ἰδοῦσαν, ἀνελομένην τὰς κλεῖς, καὶ τὸ τεῖχος ὑπερβᾶσαν, ἀπαγγεῖλαι τοῖς Ἀβυδη-
f νοῖς. τοὺς δ' αὐτίκα μεθ' ὅπλων ἀφικομένους, ἀνελεῖν μὲν τοὺς φύλακας, κρατήσαντας δὲ τῶν τειχῶν, καὶ γενομένους ἐγκρατεῖς τῆς ἐλευθερίας, χαριστήρια τῇ πόρνῃ ἀποδιδόντας, Ἀφροδίτης Πόρνης ναὸν ἱδρύσασθαι.“ Ἄλεξις δ' ὁ Σάμιος, ἐν δευτέρῳ Ὥρων[2] Σαμιακῶν· „Τὴν ἐν Σάμῳ Ἀφροδίτην, ἣν οἱ μὲν ἐν Καλάμοις καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐν Ἕλει, Ἀττικαὶ[3] (φησὶν) ἑταῖραι ἱδρύσαντο αἱ συνακολουθήσασαι Περικλεῖ, ὅτε ἐπολιόρκει τὴν Σάμον, ἐργασάμεναι ἱκανῶς ἀπὸ τῆς
a ὥρας.“ Εὐάλκης δὲ ἐν τοῖς Ἐφεσιακοῖς, καὶ ἐν Ἐφέσῳ, φησὶν, ἱερὰ[4] ἱδρύσθαι[5] ἑταίρᾳ Ἀφροδίτῃ. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ Ἐρωτικῶν· „Γύγης, φησὶν, ὁ Λυ-

1 θύσαντες vulgo. 2 Ὅρων vulgo. 3 οἱ δὲ ἐν Ἐλειακαῖς edd.
4 ἱερὸν ms. Ep. 5 ἱδρύσασθαι edd.

thes in Mythicis) peracto sacrificio vino madidos, meretrices complures adscivisse. Earum unam, somno sopitos conspicatam, raptis clavibus murum transscendisse, & Abydenis rem renunciasse. Illos igitur protinus advenisse armatos, & occisis custodibus muro potitos, restaurata patriae libertate, gratias ut meretrici redderent, *Veneri Meretrici* templum statuisse. « Alexis vero Samius, libro secundo Annalium Samiacorum, haec scribit: » *Venerem* quae Sami consecrata est, quam alii *in Arundinibus*, alii *in Palude* vocant, dedicarunt meretrices Atticae, quae Periclem secutae, cum Samum oppugnaret, ingentem ex prostituta forma quaestum fecerant. « Eualces vero in Ephesiacis ait, Ephesi quoque templa dedicata [*sive*, templum dedicatum] esse *Hetaerae Aphroditae*. Clearchus primo libro Eroticorum haec scribit: » *Gy-*

Gyges amasiae monumentum erigit.

δῶν βασιλεὺς, οὐ μόνον περὶ ζῶσαν τὴν ἐρωμένην περιβόητος [1] γέγονεν, ἐγχειρίσας [2] αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείνῃ πᾶσαν· ἀλλὰ καὶ τελευτησάσης, συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς χώρας Λυδοὺς πάντας, ἔχωσε μὲν Λυδίας [3] τὸ νῦν ἔτι καλούμενον τῆς ἑταίρας μνῆμα, εἰς ὕψος ἄρας, ὥστε περιοδεύοντος αὐτοῦ τὴν ἐντὸς τοῦ Τμώλου χώραν, οὗ ἂν ἐπιστραφεὶς τύχοι, καθορᾷν b τὸ μνῆμα, καὶ πᾶσι τοῖς τὴν Λυδίαν οἰκοῦσιν ἄποπτον [4] εἶναι.“ Δημοσθένης δ᾽ ὁ ῥήτωρ, ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ, εἰ γνήσιος, ὃν Ἀπολλόδωρος εἴρηκε, φησί· „Τὰς μὲν ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκα ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ᾽ ἡμέραν παλλακείας, [5] τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως, καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν.“

Meretrix: concubina: uxor.

XXXII. Καταλέξω δέ σοι, Κύνουλκε, Ἰωνικήν τινα ῥῆσιν,

1 Suspectum vocab. ni interciderunt nonnulla. 2 ἐγχειρήσας edd. 3 Ignorat Epit. duas voces μὲν Λυδίας, sub quibus fortasse unum nomen proprium latet. 4 ἔποπτον edd. 5 θεραπείας τοῦ σώματος apud Demosth.

ges, Lydorum rex, non modo dum viveret amasia, miro illius amore tenebatur, cui & sese & universum regnum tradiderat: sed & cum e vivis illa discessisset, congregatis omnibus Lydiae incolis tumulum ei exstruxit, qui ad hunc diem *Hetaerae Lydiae monumentum* adpellatur, eâ altitudine, ut, quemcumque tractum terrae intra Tmolum peragraret, quocumque se verteret, monumentum illud in oculis haberet, essetque illud in conspectu omnium Lydiam incolentium.« *Demosthenes* vero orator, in Oratione contra Neaeram, si germana est, quam Apollodorus dixit, ait: *Hetaeras* (Meretrices) *habemus, voluptatis caussâ: pellices vero, quotidiani concubinatus: uxores, procreandorum legitimorum liberorum caussâ, & quae fideli custodiâ rem domesticam tueantur.*

32. Commemorabo vero tibi, Cynulce, Ionicum quem-

ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰσχύλον, [1] περὶ ἑταιρῶν· ἀρξάμε-
c νος ἀπὸ τῆς καλῆς Κορίνθου, ἐπειδή μοι τὴν αὐτόθι σο-
φιστείαν ὠνείδισας. Νόμιμόν ἐστιν ἀρχαῖον ἐν Κορίν-
θῳ, ὡς καὶ Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἱστορεῖ ἐν τῷ
Περὶ Πινδάρου, ὅταν ἡ πόλις εὔχηται περὶ μεγάλων
τῇ Ἀφροδίτῃ, συμπαραλαμβάνεσθαι πρὸς τὴν ἱκε-
τείαν τὰς ἑταίρας ὡς πλείστας, καὶ ταύτας προσεύ-
χεσθαι τῇ θεῷ, καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς παρεῖναι.
Καὶ ὅτε δὴ [2] ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν στρατείαν ἦγεν ὁ
Πέρσης, ὡς καὶ Θεόπομπος ἱστορεῖ, καὶ Τίμαιος ἐν
d τῇ ἑβδόμῃ, αἱ Κορίνθιαι ἑταῖραι εὔξαντο [3] ὑπὲρ τῆς
τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, εἰς τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἐλθοῦ-
σαι νεών. διὸ καὶ Σιμωνίδης, ἀναθέντων τῶν Κορινθίων
πίνακα τῇ θεῷ, τὸν ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα, καὶ τὰς
ἑταίρας ἰδίᾳ γραψάντων τὰς τότε ποιησαμένας τὴν

Corinthiae meretrices sacris adhibentur.

Simonidis epigramma.

1. Αἰσχύλου vulgo: quod si verum est, excidit nomen. 2. Abest δὴ edd. 3. ηὔξαντο edd.

dam sermonem, *in longum admodum extendens*, ut aït Aeschylus, de Meretricibus: initiumque capiam a pulcra Corintho, quoniam mihi exprobrasti quod literas ibi docuerim. Vetus institutum est Corinthi, (ut Chamaeleon docet in libro De Pindaro) ut, si quando de re quadam maioris momenti Veneri supplicat civitas, meretrices etiam quam plurimae ad illam supplicationem adhibeantur, utque hae simul Deam precentur & vota faciant, ac deinde sacris etiam intersint. Itaque etiam quo tempore Graeciam cum exercitu invasit Persa, ut & Theopompus narrat, & Timaeus septimo libro, Corinthiae meretrices pro salute Graecorum vota fecerunt, in Veneris templum convenientes. Quare etiam Simonides, cum tabulam Deae dedicassent Corinthiae, quae etiam nunc superest, in qua sigillatim etiam pictae sunt meretrices, quae tunc in supplicationis partem vene-

ἱκετείαν, καὶ ὕστερον παρούσας, συνέθηκε τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

Αἵδ' ὑπὲρ Ἑλλάνων [1] τε καὶ εὐθυμάχων [2] πολιτᾶν
ἕσταθεν εὔχεσθαι Κύπριδι δαιμονίᾳ.
οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐμήσατο [3] δῖ' Ἀφροδίτα e
Πέρσαις [4] Ἑλλάνων ἀκρόπολιν προδόμεν.

Καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ κατεύχονται τῇ θεῷ, τελεσθέντων περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τὴν δέησιν, ἀπάξειν αὐτῇ τακτὰς ἑταίρας. [5]

Pindari Oda & Scolion.

XXXIII. Ὑπάρχοντος οὖν τοῦ τοιούτου νομίμου περὶ τὴν θεὸν, Ξενοφῶν ὁ Κορίνθιος, ἐξιὼν εἰς Ὀλυμπίαν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς ἀπάξειν [6] ἑταίρας εὔξατο τῇ θεῷ νικήσας. Πίνδαρός τε τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς f
αὐτὸν ἐγκώμιον, οὗ ἡ ἀρχή

1 Ἑλλήνων vulgo h. l. 2 ἰθυμάχων apud Plut. 3 ἐμήδετο apud eundem. 4 Rectius alii Μήδοις. 5 καὶ τὰς ἑταίρας ms. *A.* καὶ ταῖς ἑταίραις ms. *Epit.* τακτὰς vero ignorat uterque. 6 ἀπάξειν ν'. ἑταίρας coniectabam.

rant, & deinde ſacris interfuerant, hocce Epigramma compoſuit:

Hae pro Graecis fortibusque civibus
ſteterant, Divam precantes Cyprin.
Nec enim ſagittariis alma Aphrodite voluit
Perſis Graecorum arcem prodere.

Sed & privati ſubinde vovent Deae, ſi voti compotes fuerint facti, certum aliquem meretricum numerum ei adducturos.

33. Tale igitur inſtitutum quum reſpectu illius Deae obtineret, Xenophon etiam Corinthius, quum Olympiam ad certamen proficiſceretur, votum fecit, ſi victoriam eſſet reportaturus, ſe [quinquaginta] meretrices Deae oblaturum. In quem Pindarus primum quidem ſcripſit encomium, quod ab illis verbis incipit,

„Τρισολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον."
ὕστερον δὲ καὶ σκολιὸν, τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ᾀσθέν· ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν εὐθέως πεποίηται πρὸς τὰς ἑταίρας, αἳ παραγενομένου τοῦ Ξενοφῶντος καὶ θύοντος τῇ Ἀφροδίτῃ συνέθυσαν. διόπερ ἔφη·

Ὦ Κύπρου δέσποινα,
τεὸν δεῦτε ἐς ἄλσος
a Φορβάδων κορᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον
Ξενοφῶν τελείαις ἐπήγαγ' εὐχωλαῖς ἰανθείς.'

ἤρξατο δ' οὕτως τοῦ μέλους·[1]

Πολύξεναι[2] νεάνιδες, ἀμφίπολοι
Πειθοῦς[3] ἐν ἀφνειῷ Κορίνθῳ,
διά τε τὰς χεῖρας[4] λιβάνου ξανθὰ δάκρυά τε
ἡμῶν πολλάκις ματέρας[5] ἐρώτων
οὐρανίαν ἱπτάμεναι νοήματι,[6]

1 τέλους vulgo. 2 Πολύξενοι scribit Schneid. 3 πιθοῦσ' vulgo. 4 Corrupti loci nulla nobis occurrebat medicina. 5 ἐς ματέρα suspicabar. 6 Rectius fuerit νοάματι.

Ter-Olympiae-victricem laudans domum:
deinde vero etiam *scolion* carmen composuit, quod in sacrificii festivitate decantatum est: in cuius exordio statim compellavit meretrices, quae cum rediisset Xenophon, sacrificio illius Veneri oblato interfuerunt. Itaque ait:

O Cypri domina,
tuum, agite, in lucum
alumnarum puellarum gregem centipedem
Xenophon adduxit, completis votis laetus.

Carminis autem hoc fecerat initium:

Hospitales iuvenculae, comites
Suadelae, in opulenta Corintho:
cum flavis thuris lacrymis
saepe ad matrem amorum
coelestem volantes animo,

ποττὰν Ἀφροδίταν ὑμῖν [1] ἄνωθεν ἀπαγορίας
ἔπορεν, [2] ὦ παῖδες,
ἐρατειναῖς εὐναῖς μαλθακώρας [3]
ἀπὸ καρπὸν δρέπεσθαι,
σὺν δὲ ἀνάγκα [4] πάγκαλον.

Ἀρξάμενος θ' οὕτως, ἑξῆς φησίν·

Ἀλλὰ θαυμάζω τί με λεξοῦντι [5] b
ὁμοῦ δεσπόται, τοιάνδε [6]
μελίφρονος ἀρχὰν εὑράμενον σκολιοῦ
ξυνάορον ξυναῖς γυναιξί.

δῆλον γὰρ ὅτι πρὸς τὰς ἑταίρας διαλεγόμενος, ἠγωνίασε ποῖόν τι φανήσεται τοῖς Κορινθίοις τὸ πρᾶγμα. πιστεύων δὲ, ὡς ἔοικεν, αὐτὸς αὑτῷ, πεποίηκεν εὐθέως·

Ἐδιδάξαμεν χρυσὸν κιθάρᾳ [7] βασάνῳ.

1 ἁμῖν vel ἀμῖν coniectabam, & dein παραγορίας. 2 Forſ. ἔπορετ', ὦ παῖδες. 3 μαλθακωτέρας ed. Caſ. 2. & 3. μαλθακὸν ὥρας coniectabam cum Schneid. 4 ἀνάγκας edd. 5 λέξαντι edd. 6 τοιόνδε vulgo. 7 καθαρᾷ corrigunt viri docti.

ad Aphroditen, nobis deſuper ſolamenta
adfertis, o puellae,
amabilibus in lectis mollem pulcritudinis
fructum decerpere,
tam neceſſarium, quam pulcerrimum.

Poſtquam vero ſic coepit, deinde ait:

At miror, de me quid ſimul dicturi
ſint domini, tale cum invenerim
melliflui carminis exordium,
publicarum mulierum ſodalis.

Perſpicuum eſt, poëtam, cum meretrices compellare coepiſſet, veritum eſſe quid ea de re ſenſuri eſſent Corinthii. Verumtamen ſibi, ut videtur, ipſe confiſus, ſtatim hunc verſum ſubiicit:

Docuimus aurum citharâ probatum.

Ὅτι δὲ καὶ Ἀφροδίσια ἴδια ἄγουσιν αὐτόθι αἱ ἑταῖραι, Ἄλεξις ἐν Φιλούσῃ φησίν·

Ἀφροδίσι' ἦγε ταῖς ἑταίραις ἡ πόλις,
c ἕτερα δὲ χωρίς ἐστι ταῖς ἐλευθέραις.
Ταῖς ἡμέραις ταύταις δὲ κωμάζειν ἔθος
ἐστὶν νόμος τε τὰς ἑταίρας ἐνθάδε
μεθ' ἡμῶν.

Ἐν δὲ Λακεδαίμονι, ὥς φησι Πολέμων ὁ Περιηγητὴς ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι Ἀναθημάτων, εἰκών ἐστι τῆς διαβοήτου ἑταίρας Κοττίνας, ἥν φησι καὶ βοῦν ἀναθεῖναι χαλκῆν, γράφων οὕτως· „Καὶ τὸ Κοττίνας δὲ τῆς ἑταίρας εἰκόνιον, ἧς διὰ τὴν ἐπιφά- XXXIV. Famosa meretrix Spartana.
d νειαν οἴκημά τι λέγεται καὶ νῦν, ἐγγυτάτω τῆς Κολώνης ἵνα τὸ Διονύσιόν ἐστιν, ἐπιφανὲς καὶ πολλοῖς ἐγνωσμένον τῶν ἐν τῇ πόλει. ἀνάθημα δ' αὐτῆς ἐστιν

Propria vero etiam Aphrodisia Corinthi celebrasse meretrices, docet Alexis, in Amante-foeminâ, ubi ait:

Aphrodisia tunc meretricibus celebrabat civitas:
diversum id festum est ab eo quod agunt ingenuae.
Per illos autem dies mos & ius est,
ut comissentur meretrices hic
nobiscum.

34. Lacedaemone vero, ut ait Polemo Periegetes in libro De Donariis quae Lacedaemone conspiciuntur, imago est famosae meretricis *Cottinae*, a qua etiam bovem aeneam dedicatam esse ait. Verba Polemonis haec sunt: »Atque etiam Cottinae meretricis imaguncula; cuius ob celebritatem ad hunc usque diem ganea quaedam ab eàdem nomen habet, proxima Colonae ubi Bacchi templum est, insignis illa & multis Spartam incolentibus satis cognita. Est autem donarium illius super Chal-

ὑπὲρ τὸ τῆς Χαλκιοίκου, βοΐδιόν τι χαλκοῦν, καὶ [1] τὸ
Alcibiades. προειρημένον εἰκόνιον." Ἀλκιβιάδης δ' [2] ὁ καλὸς, ἐφ'
οὗ τις τῶν κωμικῶν ἔφη,

Ἀλκιβιάδην τὸν ἁβρὸν, [2] ὦ γῆ καὶ θεοὶ,
ἐν ᾗ Λακεδαίμων μοιχὸν ἐπιθυμεῖ λαβεῖν·

ὑπὸ τῆς Ἄγιδος ἀγαπώμενος γυναικὸς, ἐπὶ τὰς τῶν
ἑταιρίδων θύρας ἐκώμαζεν, ἀπολιπὼν τὰς Λακαίνας e
καὶ τὰς Ἀττικάς. Μεδοντίδος [3] γοῦν τῆς Ἀβυδηνῆς ἐξ
ἀκοῆς ἐρασθεὶς ἔστερξε, καὶ πλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον
σὺν Ἀξιόχῳ, ὃς ἦν αὐτοῦ τῆς ὥρας ἐραστὴς, ὥς
φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ, καὶ
ταύτης ἐκοινώνησεν αὐτῷ. καὶ ἑτέρας δὲ δύο ἑταίρας
ἐπήγετο ἀεὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Δαμασάνδραν τῆς Λαΐδος
τῆς νεωτέρας μητέρα, καὶ Θεοδότην· ὑφ' ἧς καὶ
ἀποθανὼν ἐκηδεύθη ἐν Μελίσσῃ κώμῃ τῆς Φρυγίας,
ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φαρναβάζου. εἴδομεν δὲ καὶ ἡμεῖς f

1 Deest καὶ edd. 2 καλὸν edd. 3 Forf. Μεδοντιάδος.

cioecae Minervae, bucula aurea, & praedicta imaguncula. « Pulcer vero *Alcibiades*, in quem Comicorum aliquis dixit,

Alcibiadem delicatum illum, proh Tellus & Dii,
quem moechum Sparta deprehendere cupit:

ab Agidis uxore amatus, ad meretricum fores comissatum abiit, relictis & Lacaenis & Atticis mulieribus. Medontidis quidem [*sive*, Medontiadis] Abydenae amore de auditu captus, charam eam habuit: & in Hellespontum profectus cum Axiocho, qui pulcritudinis ipsius amator erat, ut ait Lysias in Oratione adversus eum habitâ, huius etiam illum participem fecit. Sed & alias duas meretrices constanter secum duxit Alcibiades, Damasandram, iunioris Laidis matrem, & Theodotam; a qua etiam post mortem sepultus est Melissae, Phrygiae vico, insidiis Pharnabazi oppressus. Et vidimus nos mo-

τὸ ἐν Μελίσσῃ τοῦ Ἀλκιβιάδου μνῆμα, ἐκ Συνάδων [1] εἰς Μητρόπολιν ἀφικνούμενοι· ἐν ᾧ κατ' ἔτος θύεται βοῦς, διακελευσαμένου τοῦτο τοῦ πάντα ἀρίστου Ἀδριανοῦ βασιλέως· ὃς καὶ ἀνέστησεν ἐπὶ τῷ μνήματι Παρίου λίθου εἰκόνα τὸν Ἀλκιβιάδην.

a Οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν εἰ ἐξ ἀκοῆς τινες ἐρασθησάν τινων, ὁπότε Χάρης ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Ἱστοριῶν τῶν περὶ Ἀλέξανδρον [2] φησὶν, ὀνείρατι θεασαμένους τινὰς οὓς μὴ πρότερον εἶδον, ἐρασθῆναι αὐτῶν· γράφει δὲ οὕτως· „Ὑστάσπῃ νεώτερος ἦν ἀδελφὸς Ζαριάδρης, [ἄμφω καλοί·] [3] περὶ ὧν λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι, ὅτι ἐξ Ἀφροδίτης καὶ Ἀδώνιδος ἐγεννήθησαν. ἐκυρίευσε δὲ ὁ μὲν Ὑστάσπης Μηδίας, καὶ τῆς ὑποκάτω χώρας· ὁ δὲ Ζαριάδρης τῶν ὑπεράνω Κα-

XXXV. Zariadres & Odatis ſeſe amant ex ſpecie per ſomnum oblata.

1 Rectius fuerit Συννάδων. 2 περὶ Ἀλεξάνδρου ed. Caſ. 3 Ignorat duas voces ms. A.

numentum Alcibiadi Meliſſae poſitum, cum Synadis Metropolin proficiſceremur; ad quod monumentum quotannis bos ſacrificatur, iuſſu optimi Imperatoris Hadriani, qui etiam ſuper ipſo tumulo ſtatuam Alcibiadis e Pario marmore poni iuſſit.

35. Nec vero mirari oportet ſi qui de auditu in amorem quarumdam inciderunt; quandoquidem Chares Mitylenaeus decimo libro Hiſtoriarum De Rebus Alexandri narrat, fuiſſe etiam qui in amorem inciderint eorum quos nonniſi per ſomnum vidiſſent, numquam autem oculis conſpectos. Scribit autem ita: »Hyſtaſpi frater erat natu minor *Zariadres:* ambo formoſi erant, quos perhibent indigenae ex Venere & Adonide natos eſſe. Dominus autem erat Hyſtaſpes Mediae & ſubiectae regionis; Zariadres vero eorum tractuum qui ſunt ſupra Caſpias Portas [*ſive*, tractuum Caſpiis Portis ſub-

„σπίων [1] πυλῶν μέχρι τοῦ Τανάϊδος. Τῶν δὲ ἐπέκεινα b
τοῦ Τανάϊδος Ὁμάρτῃ βασιλεῖ Μαραθῶν [2] θυγάτηρ ἦν, ὄνομα Ὀδάτις· περὶ ἧς ἐν ταῖς ἱστορίαις γέγραπται, ὡς ἄρα [3] κατὰ τὸν ὕπνον ἰδοῦσα τὸν Ζαριάδρην ἐρασθείη, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο κἀκείνῳ πάθος συμπεσεῖν πρὸς αὐτήν. διετέλουν γοῦν ἀλλήλων ἐπιθυμοῦντες διὰ τὴν κατὰ τὸν ὕπνον φαντασίαν. ἦν δὲ ἡ Ὀδάτις καλλίστη τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν, καὶ ὁ Ζαριάδρης δὲ ἦν καλός. Πέμποντος οὖν τοῦ Ζαριάδρου πρὸς τὸν Ὁμάρτην, καὶ φιλοτιμουμένου γῆμαι τὴν c
ἄνθρωπον, οὐ συνετίθετο ὁ Ὁμάρτης, διὰ τὸ εἶναι ἀῤῥένων παίδων ἔρημος· ἤθελε γὰρ αὐτὴν δοῦναι ἑνὶ τῶν περὶ αὐτὸν οἰκείων. Καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ Ὁμάρτης συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας δυνάστας καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς, ἐποιεῖτο τοὺς γάμους, οὐ προειπὼν ὅτῳ μέλλοι διδόναι τὴν θυγατέρα. ἀκμαζούσης

1 τῶν ὑποκάτω Κασπ. ms. *Ep.* 2 Μαιωτῶν aut Σαρματῶν coni. Holst. 3 ὡς καὶ ἄρα edd.

„iectorum] usque ad Tanaim. Fuit autem Marathorum regi Omartae trans Tanaim filia, nomine *Odatis*: de qua scriptum est in Historiis, ex oblata ipsi per somnum specie *Zariadris*, amore illius fuisse captam, atque idem prorsus accidisse Zariadri respectu Odatis. Ex illa igitur specie per somnum oblata mutuo desiderio ambo constanter ducebantur. Erat autem *Odatis* pulcerrima omnium Asiae foeminarum: & *Zariadres* quoque formosus sane erat. Qui cum ab Omarte per legatos impense operoseque petiisset, ut illam sibi daret uxorem, non consensit ille; quia mascula prole carens, alicui e suis familiaribus aut cognatis collocatam illam cupiebat. Igitur haud multo post convocatis ex omni regno suo dynastis & amicis & cognatis, convivium nuptiale instituit, non praedicens cui eam vellet in matrimonium collocare.

„οὖν τῆς μέθης, εἰσκαλέσας τὴν Ὀδάτιν ὁ πατὴρ εἰς τὸ συμπόσιον, εἶπεν ἀκουόντων τῶν συνδείπνων· „Ἡμεῖς, ὦ θύγατερ Ὀδάτι, [1] νῦν ποιούμεθα τοὺς σοὺς γάμους.
d περιβλέψασα οὖν καὶ θεωρήσασα πάντας, λαβοῦσα χρυσῆν φιάλην καὶ πληρώσασα δὸς ᾧ θέλεις γαμηθῆναι· τούτου γὰρ κεκλήσῃ γυνή." Κἀκείνη περιβλέψασα πάντας, ἀπῄει δακρύουσα, ποθοῦσα τὸν Ζαμάδρην ἰδεῖν· ἐπεστάλκει γὰρ αὐτῷ, ὅτι μέλλουσιν οἱ γάμοι συντελεῖσθαι. Ὁ δὲ, στρατοπεδεύων ἐπὶ τοῦ Ταναΐδος, καὶ διαλαθὼν τὴν στρατοπεδείαν διέβη μετὰ μόνου τοῦ ἁρματηλάτου, καὶ νυκτὸς ὁρμήσας ἐπὶ τοῦ ἅρματος διῆλθε διὰ τῆς πόλεως, διώξας περὶ τοὺς
e ὀκτακοσίους σταδίους. πλησίον δὲ τῆς κώμης γενόμενος ἐν ᾗ τοὺς γάμους συνετέλουν, καὶ καταλιπὼν ἔν τινι τόπῳ αὐτῷ ἅρματι τὸν ἁρματηλάτην, προῆγεν ἐνδεδυκὼς στολὴν Σκυθικήν. καὶ παρελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἰδὼν τὴν Ὀδάτιν ἑστηκυῖαν πρὸ τοῦ κυλι-

1 Ὀδάτις edd.

»Dein quum ferverent pocula, *Odatin* in coenaculum vocatam coram convivis omnibus sic adlocutus est: *Nos, o filia Odati, tuas nunc celebramus nuptias. Igitur circumspice & intuere singulos, ac dein auream capiens phialam infunde vinum, & ei trade cui nubere volueris: illius enim uxor nominaberis.* Et illa, omnes circum intuita, abiit lacrymabunda, desiderans scilicet Zariadren videre: nam per nuncios ipsa ei significaverat, celebratum iri nuptias. Ille vero castra ad Tanaim metatus, clam omnibus qui in castris erant transiecerat flumen uno aurigâ comite, & citato itinere noctu per urbem transvectus est, circiter octingentis stadiis continuo cursu confectis. Cum vero prope vicum venisset in quo celebrabantur nuptiae, relicto in certo quodam loco auriga cum curru, Scythicam stolam indutus perrexit. Tum atrium ingressus, & Odatidem conspicatus

„κείου, [1] καὶ δακρύουσαν, κιρνῶσάν τε βραδέως τὴν Φιάλην, εἶπε πλησίον στὰς παρ' αὐτήν· „Ὦ Ὀδάτι, πάρειμι δή σοι, καθάπερ ἠξίωσας, ἐγὼ Ζαριάδρης.“ ἡ δὲ κατανοήσασα ξένον ἄνδρα καὶ καλὸν, καὶ ὅμοιον τῷ κατὰ τὸν ὕπνον ἑωραμένῳ, περιχαρὴς γενομένη, δίδωσιν αὐτῷ τὴν Φιάλην· καὶ ὃς ἁρπάσας αὐτὴν ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸ ἅρμα, καὶ ἔφυγεν ἔχων τὴν Ὀδάτιν. οἱ δὲ παῖδες καὶ αἱ θεράπαιναι, συνειδυῖαι τὸν ἔρωτα, κατεσιώπησαν· καὶ κελεύοντος τοῦ πατρὸς καλεῖν, οὐκ ἔφησαν εἰδέναι ὅπου πεπόρευται. Μνημονεύεται δὲ ὁ ἔρως οὗτος παρὰ τοῖς τὴν Ἀσίαν οἰκοῦσι βαρβάροις, καὶ περισσῶς ἐστι ζηλωτὸς, καὶ τὸν μῦθον τοῦτον ζωγραφοῦσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς βασιλείοις, [2] ἔτι δὲ ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκίαις· καὶ ταῖς ἑαυτῶν θυγατράσιν οἱ πολλοὶ τῶν δυναστῶν ὄνομα τίθενται Ὀδάτιν.“

XXXVI. Τὸ ὅμοιον ἱστορεῖ γενέσθαι καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ a

1 κυλικίου ms. A. 2 καὶ βασιλείοις edd.

»ante abacum ftantem lacrymabundam & cunctanter mifcentem pateram, prope illam confiftens dixit: *Odati! en tibi adfum, quemadmodum mandafti, ego Zariadres.* Illa vero confpecto viro peregrino & formofo, ei fimili quem per fomnum viderat, gaudio elata, pateram ei tradit: & ille raptam *Odatin* ad currum abduxit, & cum ea aufugit. Famuli vero & ancillae, amoris confciae, conticuere: & iubente patre vocari filiam, aiebant *nefcire fe quorfum iviffet.* Celebratur igitur ifte mutuus amor apud barbaros Afiam incolentes, & fingulariter mirantur eum omnes, & fabulam hanc pictam exhibent in templis, in regiis, & privatorum in aedibus: atque etiam plerique dynaftae uni e filiabus fuis nomen imponere confueverunt *Odatin.* «

36. Similem hiftoriam narrat Ariftoteles in Maffilien-

Μασσαλιωτῶν Πολιτείᾳ, γράφων οὕτως· „ Φωκαεῖς οἱ ἐν Ἰωνίᾳ, ἐμπορίᾳ [1] χρώμενοι, ἔκτισαν Μασσαλίαν. Εὔξενος δ' ὁ Φωκαεὺς Νάνῳ [2] τῷ βασιλεῖ, τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὄνομα, ἦν ξένος. οὗτος ὁ Νάνος ἐπιτελῶν γάμους τῆς θυγατρὸς, κατὰ τύχην παραγενόμενον τὸν Εὔξενον παρακέκληκεν ἐπὶ τὴν θοίνην. Ὁ δὲ γάμος ἐγίγνετο [3] τόνδε τὸν τρόπον. ἔδει μετὰ τὸ δεῖπνον εἰσελθοῦσαν τὴν παῖδα, [4] φιάλην κεκερασμένην [5] ᾧ Massilienses nuptiae.

b βούλοιτο δοῦναι τῶν παρόντων μνηστήρων· ᾧ δὲ δοίη, τοῦτον εἶναι νυμφίον. [6] ἡ δὲ παῖς εἰσελθοῦσα δίδωσιν, εἴτε ἀπὸ τύχης, εἴτε καὶ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, τῷ Εὐξένῳ· ὄνομα δὲ ἦν παιδὶ Πέττα. τούτου δὲ συμπεσόντος, καὶ τοῦ πατρὸς ἀξιοῦντος (ὡς κατὰ θεὸν γενομένης τῆς δόσεως) ἔχειν αὐτὴν, ἔλαβεν ὁ Εὔξενος γυναῖκα, καὶ συνῴκει, μεταθέμενος τοὔνομα Ἀριστοξένην. καὶ ἔστι γένος ἐν Μασσαλίᾳ ἀπὸ τῆς ἀνθρώπου

1 ἐμπορείᾳ Ms. 2 Νάννῳ ms. *Ep.* 3 ἐγίνετο edd. 4 Temere μὲν παῖδα ed. Cas. 5 κεκραμένην edd. 6 εἶναι νῦν Ms. & caret νυμφίον.

sium Republicâ, ita scribens: » Phocaeenses Ioniae, mercaturam facientes, Massiliam condidere. Euxenus autem Phocaeensis hospitio utebatur *Nani*: nomen id regi erat. Hic Nanus cum nuptias celebraret filiae suae, *Euxenum*, qui tunc forte Massiliam advenerat, ad epulum vocavit. Agebantur autem nuptiae tali modo. Post coenam oportebat virginem in coenaculum intrare, & vini pateram cui vellet ex praesentibus procis tradere: cui autem tradidisset, is sponsus erat. Ingressa igitur virgo, pateram sive casu, sive alia de caussa, tradidit Euxeno: nomen virgini *Petta* erat. Ita cum accidisset, pater, ratus volente Deo huic pateram esse traditam, aequum censuit, ut Euxeno collocaretur filia: isque eam duxit uxorem, & mutato nomine *Aristoxenam* adpellavit. Et superest ad hunc diem Massiliae familia ab eâdem ori-

μέχρι νῦν Πρωτιάδαι καλούμενον· Πρῶτις γὰρ ἐγένετο υἱὸς Εὐξένου καὶ τῆς [1] Ἀριστοξένης."

XXXVII. Themistocles, filius meretricis.

. Θεμιστοκλῆς τε,[2] ὥς φησιν Ἰδομενεὺς, οὐχ ἅρμα ζευξάμενος ἑταιρῶν πληθούσης ἀγορᾶς εἰσήλασεν εἰς τὸ ἄστυ; ἦσαν δὲ αὗται Λαμία καὶ Σκιώνη καὶ Σατύρα καὶ Νάννιον. οὐ καὶ αὐτὸς Θεμιστοκλῆς ἐξ ἑταίρας ἦν γεγεννημένος, ὄνομα Ἀβροτόνου; ὡς Ἀμφικράτης [3] ἱστορεῖ ἐν τῷ Περὶ Ἐνδόξων Ἀνδρῶν συγγράμματι. c

> Ἀβρότονον Θρῇσσα γυνὴ γένος· [4] ἀλλὰ τεκέσθαι
> τὸν μέγαν Ἕλλησιν φασὶ [5] Θεμιστοκλέα.

Νεάνθης δ' ὁ Κυζικηνὸς, ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ τῶν Ἑλληνικῶν Ἱστοριῶν, Εὐτέρπης αὐτὸν εἶναί φησιν υἱόν. d

Cyri iunioris concubinae.

Κῦρος δὲ ὁ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐπιστρατεύσας, οὐχὶ ἑταίραν οὖσαν τὴν Φωκαΐδα, τὴν σοφωτάτην καὶ [6] καλ-

1 Deest artic. edd. 2 Θεμιστοκλῆς δὲ utique legendum videtur. 3 Ἀμφικτύων ms. *Ep.* 4 Rectius πέλει Anthol. 5 φημὶ Plut. & Anthol. 6 Deest καὶ Ms. & ed. Ven. & Bas.

ginem ducens, qui *Protiadae* nominantur: fuit enim Protis filius Euxeni & huius Aristoxenae. «

37. *Themistocles* vero, ut ait Idomeneus, nonne iunctis quadrigis meretricum pleno foro in urbem invectus est? Erant autem illae Lamia & Scione & Satyra & Nannium. Nonne & ipse Themistocles ex meretrice natus erat, cui nomen Abrotonum? ut tradit Amphicrates in libro De Viris Illustribus.

> *Abrotonum Thressa mulier genere; sed peperisse*
> *magnum Graecis aiunt Themistoclem.*

Neanthes vero Cyzicenus, tertio & quarto libro Historiarum Graecarum, Euterpes filium fuisse ait. *Cyrus* vero, is qui adversus fratrem expeditionem suscepit, nonne meretricem Phocaeensem illam, quae & sapien-

λίστην γενομένην, [1] εἶχε συστρατευομένην; ἣν Ζηνοφάνης [2] φησὶ πρότερον Μιλτὼ καλουμένην, Ἀσπασίαν μετονομασθῆναι. συνηκολούθει δὲ αὐτῷ καὶ ἡ Μιλησία παλλακίς. Ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος οὐ Θαΐδα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Ἀττικὴν ἑταίραν; περὶ ἧς φη-

e σι Κλείταρχος ὡς αἰτίας γενομένης τοῦ ἐμπρησθῆναι τὰ ἐν Περσεπόλει βασίλεια. αὕτη δὲ ἡ Θαῒς καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον, καὶ Πτολεμαίῳ ἐγαμήθη τῷ πρώτῳ βασιλεύσαντι Αἰγύπτου, καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τέκνον Λεοντίσκον καὶ Λάγον, θυγατέρα δὲ Εἰρήνην, ἣν ἔγημεν Εὔνοστος, ὁ Σόλων τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλεύς. Καὶ ὁ δεύτερος δὲ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, Φιλάδελφος δ' ἐπίκλην, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐεργέτης Πτολεμαῖος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Ὑπομνημάτων, πλείστας ἔσχεν ἐρωμένας· Διδύμην μὲν, μίαν τῶν ἐπιχω-

f ρίων γυναικῶν, μάλ' εὐπρεπεστάτην τὴν ὄψιν, καὶ Βιλιστίχην· ἔτι δὲ Ἀγαθόκλειαν· καὶ Στρατονίκην, ἧς

Thais, concubina Alexandri.

Ptolemaeus Philadelphus pluribus uſus concubinis.

1 Forſ. λεγομένην. 2 An Ξενοφάνης? An Ξενοφῶν?

tiſſima fuit & formoſiſſima, expeditionis comitem habuit? quam Zenophanes [*ſive*, Xenophon] ait prius Milto fuiſſe nominatam, deinde vero mutato nomine Aſpaſiam. Comitataque eumdem eſt etiam Mileſia concubina. *Alexander* vero *Magnus* nonne *Thaidem* ſecum habuit, Atticam meretricem? quam Clitarchus ait auctorem regi fuiſſe incendendae regiae Perſepoleos. Eadem vero Thais, poſt mortem Alexandri, etiam Ptolemaeo nupſit, primo Aegypti regi, eique filium peperit Leontiſcum, & Lagum; itemque filiam Irenen, quam uxorem duxit Eunoſtus, Solorum rex Cypri oppidi. Iam ſecundus Aegypti rex, Philadelphus cognomine, ut tradit Ptolemaeus Evergetes tertio Commentariorum, plurimas habuit amaſias: primum Didymen, unam ex indigenis mulieribus, eximiâ formâ, tum Biliſtichen: porro vero Agathocleam,

τὸ μέγα μνημεῖον ὑπῆρχεν ἐπὶ τῇ πρὸς Ἐλευσῖνι θαλάσσῃ· καὶ Μύρτιον, καὶ ἄλλας δὲ πλείστας· ἐπιῤῥεπέστερος ὢν πρὸς ἀφροδίσια. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, Κλεινοῦς, φησὶ, τῆς οἰνοχοούσης αὐτῷ, εἰκόνας πολλὰς ἀνακεῖσθαι κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, μονοχίτωνας καὶ ῥυτὸν ἐχούσας ἐν ταῖς χερσίν. „Αἱ δὲ κάλλισται τῶν οἰκιῶν, φησὶν, οὐ Μυρτίου καὶ Μνησίδος καὶ Ποθεινῆς προσαγορεύονται; καίτοι Μνησὶς μὲν ἦν αὐλητρὶς καὶ Ποθεινὴ, Μύρτιον δὲ μία τῶν ἀποδεδειγμένων καὶ κοινῶν δεικτηριάδων.“ [1] Τοῦ δὲ Φιλοπάτορος βασιλέως Πτολεμαίου οὐκ Ἀγαθόκλεια ἡ ἑταίρα ἐκράτει; ἡ καὶ πᾶσαν ἀνατρέψασα τὴν βασιλείαν. Εὔμαχος δὲ ὁ Νεαπολίτης, a
Hieronymus rex Syracus. ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Περὶ Ἀννίβαν Ἱστοριῶν, Ἱερώνυμον, [2] φησὶ, τὸν τυραννήσαντα Συρακουσίων, ἀγα-

1 δικτηριάδων Ms. δεικτηριάδων ed. Ven. & Bas. 2 *Hieronem* nominat Epit.

& Stratonicen, cuius fuit ingens illud monumentum ad mare prope Eleusin: item Myrtium, & alias plurimas: erat enim ad Venerem inprimis proclivis. Polybius vero decimo quarto libro Historiarum ait, *Cleinûs*, quae pincernae officio apud regem fungebatur, plures statuas positas esse Alexandriae, simplici tunicâ indutas, & cornu copiae manu tenentes. »Splendidissimae autem domus, ait, nonne Myrtii aut Mnesidis aut Potheines nomine adpellantur? quamquam tibicina fuit Mnesis, itemque Potheina; Myrtium vero, unum ex publicis vulgatissimisque prostibulis.« Ptolemaeus vero Philopator rex nonne Agathocleae paruit meretrici, quae etiam universum eius regnum evertit? Eumachus vero Neapolitanus, secundo libro Historiarum Annibalis, *Hieronymum*, ait, Syracusanorum tyrannum, uxorem duxisse ex mu-

γένεσθαι γυναῖκα τῶν ἐπ' οἰκήματος προεστηκυιῶν, Πειθὼ ὄνομα, καὶ ἀποδεῖξαι βασιλίδα.

Τιμόθεος δ' ὁ στρατηγήσας Ἀθηναίων ἐπιφανῶς, ἑταίρας ἦν υἱὸς, Θρᾷττης τὸ γένος, σεμνῆς δ' ἄλλως τοὺς τρόπους. μεταβάλλουσαι γὰρ αἱ τοιαῦται εἰς τὸ b σῶφρον, τῶν ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένων εἰσὶ βελτίους. ὁ δὲ Τιμόθεος καὶ σκωπτόμενός ποτε ὅτι τοιαύτης εἴη μητρός· „Καὶ χάριν γε αὐτῇ, φησὶν, οἶδα, ὅτι δι' αὐτὴν Κόνωνος εἰμὶ υἱός." Φιλέταιρον δὲ, τὸν Περγάμου καὶ τῆς Καινῆς ταύτης λεγομένης βασιλεύσαντα χώρας, Βόας αὐλητρίδος ἑταίρας, τὸ γένος ἀπὸ Παφλαγονίας, υἱόν φησι γενέσθαι Καρύστιος ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασιν. Ἀριστοφῶν δὲ ὁ ῥήτωρ τὸν νόμον εἰσενέγκων ἐπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀστῆς c γένηται, νόθον εἶναι, αὐτὸς ἀπεδείχθη ὑπὸ Καλλιά-

XXXVIII. Timotheus ex meretrice natus.

Philetaerus, rex Pergami.

Aristophon sua lege captus.

lieribus quae in cella meretricia prostabant, nomine Peitho, eamque reginam renunciasse.

38. *Timotheus* vero, qui magna cum gloria dux exercituum fuit Atheniensium, meretricis filius erat, Thressae genere, caeterum vero honestis moribus. Nam ubi ad morum modestiam se convertunt huius conditionis foeminae, meliores sunt eis quae sua virtute se efferunt. Idem Timotheus, cum aliquando irrideretur quod tali natus esset matre: *Immo vero*, inquit, *gratiam ei habeo, quod per eam Cononis sum filius.* Item *Philetaerum*, Pergami & Novae huius, quae vocatur, provinciae regem, filium fuisse Boae meretricis & tibicinae, genere Paphlagoniae, Carystius scribit in Commentariis Historicis. *Aristophon* vero orator, qui legem rogaverat praetore Euclide, ut *quisquis non ex cive Attica natus esset, spurius haberetur*, ipse convictus est a Calliade comico fi-

δου τοῦ κωμικοῦ ἐκ Χορηγίδος [1] τῆς ἑταίρας παιδοποιησάμενος, ὡς ὁ αὐτὸς [2] ἱστορεῖ Καρύστιος ἐν τρίτῳ Ὑπομνημάτων. Δημήτριος δ' ὁ Πολιορκητὴς οὐ δαιμονίως ἤρα Λαμίας τῆς αὐλητρίδος, ἐξ ἧς ἔσχε καὶ θυγατέρα Φίλαν; Τὴν δὲ Λαμίαν, Πολέμων φησὶ ἐν τῷ Περὶ τῆς ἐν Σικυῶνι Ποικίλης Στοᾶς, θυγατέρα μὲν εἶναι Κλεάνορος Ἀθηναίου, κατασκευάσαι δὲ Σικυωνίοις τὴν προκειμένην στοάν. Ἤρα δὲ καὶ Λεαίνης, καὶ αὐτῆς ἑταίρας Ἀττικῆς, ὁ Δημήτριος, καὶ ἄλλων d δὲ πλειόνων.

Demetrius Poliorcetes.

XXXIX. Μάχων δὲ ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Χρείαις φησὶν οὕτως·

Lamiae meretricis dicta, ex Machonis Chriis.

Ὑπερβολῇ [3] δὲ τῆς λεαίνης σχήματι
περαινομένης εὖ, παρά τε τῷ Δημητρίῳ
εὐημερούσης, φασὶ [4] καὶ τὴν Λαμίαν
τὸν βασιλέ' εὐμελῶς κελητίσαι ὑπέρ.

1 Χορίδος ed. Ven. & Baf. Χωρίδος ed. Caf. & Χλωρίδος coni. Caf. 2 ὡς αὐτὸς, absque ὁ, edd. 3 ὑπερβαλῇ edd. 4 φασὶ vulgo.

lios generasse ex Choregide meretrice, ut tradit idem Carystius tertio libro Commentariorum. *Demetrius* vero *Poliorcetes* nonne perditissime amavit *Lamiam* tibicinam, ex qua etiam filiam habuit Philam? Lamiam vero Polemon ait, in libro de Poecile Porticu quae Sicyone est, filiam fuisse Cleanoris Atheniensis, & aedificandam Sicyoniis curasse illam porticum. Amavit vero Demetrius etiam Leaenam, quae & ipsa meretrix Attica fuit, & alias item complures.

39. Machon vero comicus poëta, in *Chriis* quae inscribuntur, haec scripsit:

Quum singularem voluptatem praestaret leaenae schemate
inita, eoque nomine apud Demetrium
valde gratiosa esset; aiunt Lamiam etiam
suavi regem modulo aliquando conscendisse,

ἐπαινεθῆναί θ'. ἡ δὲ τοῦτ' ἀπεκρίθη·

„Πρὸς ταῦτα καὶ λέαιναν, εἰ βούλει, κράτει.“

ἦν δὲ ἡ Λαμία σφόδρα εὔθικτος καὶ ἀστικὴ [1] πρὸς
e τὰς ἀποκρίσεις, καθάπερ καὶ Γνάθαινα περὶ ἧς ἐροῦμεν. πάλιν δὲ περὶ τῆς Λαμίας ὁ Μάχων οὕτω γράφει·

Δημήτριός ποθ' ὁ βασιλεὺς γένη μύρων
Λαμίᾳ παρὰ πότον παντοδαπῶν ἐπεδείκνυτο.
ἡ Λαμία δ' ἦν αὐλητρὶς, ἧ σφόδρ' ἡδέως
ἔχειν φασὶ [2] κνισθῆναί τε [3] τὸν Δημήτριον.
ἀποδοκιμαζούσης δὲ [4] πάντα, καὶ πάνυ
κατεγχλιδώσης τῷ βασιλεῖ, νάρδον τινὰ
f διένευσ' ἐνεγκεῖν εὐχερῆ, [5] τῇ χειρί τε
τ' αἰδοῖ' [6] ἀποτρίψας, καὶ θιγὼν τοῖς δακτύλοις·
„Τουτί γε Λαμία, φησὶν, ὀσφράνθητι, καὶ

1 Ἀττικὴ vulgo. 2 ἔχειν φησὶ vulgo. 3 κνισθῆναί τι Ms. 4 ἀποδοκ. τε edd. 5 Deest vox editis. κ' ἐγχέειν supplendum censuerat Casaub. πολυτελῆ Iacobs. 6. τ' αἰδοῖον vulgo.

laudatamque ab eo, hoc verbum respondisse:

„Ad haec leaenam quoque, si volupe est, tene.“

Erat vero dicax admodum *Lamia* & ad respondendum faceta, quemadmodum etiam Gnathaena, de qua deinceps dicemus. Rursus vero de *Lamia* haec scribit Machon:

Demetrius rex aliquando Lamiae inter pocula
unguentorum multifaria genera ostentabat.
Tibicina autem Lamia erat, quâ singulariter
delectatum aiunt Demetrium, amore illius urentem.
At illa cum aspernaretur omnia, atque adeo
insolentiùs se gereret adversus regem; nardum aliquod
leve adferri ille signo dato iussit, suaque manu
pudenda fricans, & tangens digitis:
„Hoc saltem, inquit, olfacito, Lamia,

„εἴσει,"[1] τὰ τ' ἄλλα διαφορὰν ὅσην ἔχει." κείνη[2] δὲ γελάσασ'· „Ἀλλὰ τοῦτ', ἔφη, τάλαν,
„νόμιζε δοκεῖν[3] μοι σαπρότατον πάντων πολύ."
Δημήτριος δ' εἶπ'·[4] „Ἀλλὰ μὴν, νὴ τοὺς θεοὺς,
„ἀπὸ βαλάνου τοῦτ' ἔστι, Λάμια, βασιλικῆς."

XL. Variorum regum concubinae.

Πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ Ἀγησάρχου, ἐν ταῖς Περὶ τὸν Φιλοπάτορα Ἱστορίαις, βασιλέων ἐρωμένας ἀναγράφων, φησίν· „Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος αὐξήσαντος Φιλίνναν τὴν ὀρχηστρίδα, ἐξ ἧς καὶ γεννῆσαι Ἀριδαῖον[5] τὸν μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντα· Δημητρίου δὲ τοῦ Πολιορκητοῦ, μετὰ τὰς προειρημένας, Μανίαν· Ἀντιγόνου δὲ Δημὼ, ἐξ ἧς Ἀλκυονέα γεννηθῆναι· Σελεύκου δὲ τοῦ νεωτέρου Μύσταν καὶ Νύσαν." Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος, ἐν τῇ ἕκτῃ[6] καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, Δημώ φησιν ἐρωμένην γενέσθαι τοῦ Δη- a

1 εἴσῃ edd. 2 ἐκείνη ed. Ven. & Baf. cum Ms. 3 δοκεῖ νομίζειν edd. δοκεῖ absque νομίζειν ms. *Ep.* νομίζειν δοκεῖ ms. *A.* 4 δ' εἶπεν edd. cum msstis. Δημήτριος εἶπε δ'· Ἀλλὰ Iacobs. 5 Ἀῤῥιδαῖον h. l. mssti. 6 τρίτῃ καὶ τριακ. edd.

» & senties quantum praestet aliis omnibus. «
Tum illa ridens: » At hoc, o miser, inquit,
» scito mihi omnium videri longe putidissimum. «
Cui Demetrius: » Attamen, ait, per Deos,
» e glande, Lamia, regia hoc est. «

40. Ptolemaeus Agesarchi filius, in Rerum ad Philopatorem pertinentium Historia, regum amasias recensens, haec scribit: » Philippus Macedo *Philinnam* saltatricem in dignitatem evexit, ex qua etiam Aridaeum genuit, qui post Alexandrum regnavit: Demetrius vero Poliorcetes, post praedictas, *Maniam*: Antigonus *Demo*, e qua natus est Alcyoneus: Seleucus vero iunior *Mystam* & *Nysam.* « Heraclides vero Lembus sexto & trigesimo Historiarum libro ait, amasiam fuisse *Demo*

b μητρίου· ἢ ἐπιμανῆναι καὶ [1] τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀντίγονον, καὶ ἀποκτεῖναι Ὀξύθεμιν, ὡς καὶ πολλὰ συνεξαμαρτάνοντα τῷ Δημητρίῳ, καὶ ὅτι ἀπέκτεινε τὰς τῆς Δημοῦς θεραπαίνας στρεβλῶν.

Περὶ δὲ τοῦ εἰρημένου τῆς Μανίας ὀνόματος ὁ Μάχων τάδε φησίν· — XLI. *Maniae* meretrici unde nomen.

Ἴσως δ' ἂν ἀπορήσαι τις [2] εὐλόγως θ' ἅμα,
τῶν νῦν ἀκροατῶν, εἴ τις [3] Ἀττικὴ γυνὴ
προσηγορεύετ' ἢ ἐνομίσθη Μανία.
αἰσχρὸν γὰρ, ὄνομα Φρυγιακὸν γυναῖκ' ἔχειν,
c καὶ ταῦθ', ἑταίραν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος.
ἢ τὴν Ἀθηναίων τί κωλῦσαι [4] πόλιν,
ὑφ' ἧς ἅπαντές εἰσιν ἐπηνωρθωμένοι; [5]
Τὸ μὲν οὖν ὑπάρχον εὐθέως ἐκ παιδίου
αὐτῇ, Μέλιττ' ἦν ὄνομα. τῷ μὲν μεγέθει [οὖν] [6]

1 Deest καὶ edd. 2 ἀπορήσῃ τις ms. *Ep.* 3 ἥ τις edd. 4 μὴ κωλῦσαι ms. *Ep.* τί κολάσαι ἂν coni. Caſ. 5 ἐπηνορθωμ. ms. *A.* 6 Deest vulgo οὖν.

Demetrii; cuius amore inſaniſſe etiam patrem ipſius Antigonum, & Oxythemidem occidiſſe, ut qui multa cum Demetrio peccaſſet, & Demonis ancillas tormentis necaſſet.

41. De praedicto *Maniae* nomine idem Macho haec ait:

Fortaſſe dubitaverit quiſpiam, nec id quidem immerito,
ex his qui haec nunc audient, quo pacto mulier Attica
adpellata fuerit aut habita M a n i a.
Eſt enim turpe mulieri, Phrygium habere nomen,
praeſertim quae hetaera ſit mediâ ex Graeciâ.
Aut Athenienſium civitatem quid in ordinem coëgerit,
a qua alii omnes corrigi ſolent?
Nomen ergo huic a teneris impoſitum,
M e l i t t a erat. Quae quum ſtaturâ quidem

τῶν τότε γυναικῶν βραχύ τι καταδεεστέρα·
φωνῇ δ' ὁμιλίᾳ τε κεχορηγημένη,
πάνυ δ' εὐπρόσωπος οὖσα καὶ καταπληκτική,
πολλοὺς ἐραστὰς καὶ πολίτας καὶ ξένους
ἔχουσ'· ὅπου περὶ [τῆς] γυναικός τις λόγος d
γένοιτο, μανίαν τὴν Μέλιτταν ὡς καλὴν
ἔφασκον εἶναι, καὶ προσεξειργάζετο
αὐτῇ [1] τὸ πλεῖον. ἡνίκ' ἂν σκώψειε γὰρ,
ῥημάτιον εὐθὺ τοῦτο μανίαν ἀνεβόα·
αὐτή θ' ὅτ' ἐπαινοίη τίν', ἢ ψέγοι πάλιν,
ἐπ' ἀμφοτέρων προσέκειτο μανία τῶν λόγων.
Διὸ τῆς μανίας ἐπίῤῥημ' [2] ἐκτείνας δοκεῖ
καλέσαι τις αὐτὴν τῶν ἐραστῶν Μανίαν·
μᾶλλόν [τε] τὸ [3] πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα. e
Δοκεῖ δὲ λιθιᾶν, ὡς ἔοιχ', ἡ Μανία·

1 αὐτὴ forſ. 2 Forſ. ἐπίθετον. 3 μᾶλλον τὸ vulgo.

aliis ſuae aetatis mulieribus nonnihil concederet,
voce vero & ſermonis facultate eximiâ eſſet praedita,
ſuâque pulcritudine omnes perselleret,
multosque amatores cives & exteros
haberet; quoties de illa ſermo incideret,
clamabant omnes: »Inſanum, (μανία) quam pulcra
»Melitta eſt!« Plurimumque ipſa etiam
contulit. Quoties enim iocaretur,
ſtatim & ipſa vocem illam μανία (Inſanum!) iactare
ſolebat:
& ſive laudaret aliquem, ſive vituperaret,
utrique ſermoni inſanum illud (μανία) inculcabatur.
Itaque vocem μανία, ſic interiici ſolitam, producens aliquis
ex amatoribus, videtur eam ipſam Maniam adpellaſſe:
& magis obtinuit acceſſorium hoc nomen, quam id quod
proprium fuerat.
Videtur autem calculo laboraſſe, ut quidem perhibent, Mania:

Γνάθαινά τ' εἰς τὰ στρώμαθ' ὅτι προΐεται,
ἐνομοθετήθη [1] τοῦτό πως ὑπὸ [2] Διφίλου.
μετὰ ταῦτα δ' ἡ Γνάθαινα πρὸς τὴν Μανίαν
ἐλοιδορεῖτο, καὶ λέγει· „Τί τοῦτο; παῖ·
„εἰ δὲ λίθον εἶχες;“ ὑπολαβοῦσ' ἡ Μανία·
„Ἔδωκ' ἄν, ἵν' ἔχῃς, φησ', ἀποψᾶσθαι, τάλαν.“

Ὅτι δ' ἦν καὶ ἀστεία τις ἀποκρίνασθαι, τάδε
f περὶ αὐτῆς Μάχων ἀναγράφει·

XLII. Maniae faceta dicta.

Τῆς Μανίας ἤρα Λεοντίσκος ποτὲ
ὁ παγκρατιαστὴς, καὶ συνεῖχ' αὐτὴν μόνος
γαμετῆς τρόπον γυναικός. ὑπὸ δ' Ἀντήνορος
μοιχευομένην αἰσθόμενος [3] αὐτὴν ὕστερον,
σφόδρ' ἠγανάκτησ'. ἡ δέ· „Μηθὲν, [4] φησὶ, σοι,
„ψυχὴ, μελέτω· μαθεῖν γὰρ αἰσθέσθαι θ' ἅμα
„ὀλυμπιονικῶν νυκτὸς ἀθλητῶν δυεῖν [5]

[1] ἐνομοθέτητο edd. [2] τοῦτ' ὑπὸ edd. [3] αἰσθανόμενος edd.
[4] μηδὲν edd. [5] δυοῖν edd.

Gnathaenam vero solitam in stragulas ventrem exonerare,
hoc veluti lege statutum est a Diphilo.
Deinde Gnathaena aliquando Maniae
conviciaus cum diceret: » Quid hoc, puella, quid
» si lapidem haberes? « respondens ait Mania:
» Tibi darem, misera, quo clunes tergeres. «

42. Fuisse vero etiam facetam in respondendo, his versibus declarat Machon:

Maniam amabat Leontiscus olim
pancratiasta, illamque solus tenuit
legitimae uxoris loco. Deinde vero
ut compressam intellexit ab Antenore,
indignabatur valde. At illa: » Ne graviter, inquit,
» ferat, mea anima: discere enim experirique,
» Olympiae victorum athletarum duorum

„πληγὴν, [1] τί δύναταί ποτ', ἤθελον.“ a

Αἰτουμένην, λέγουσι, τὴν πυγήν ποτε
ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μανίαν Δημητρίου,
ἀνταξιῶσαι δωρεὰν κἀυτόν τινα.
δόντος δ' [2] ἐπιστρέψασα μετὰ μικρὸν, λέγει·
„Ἀγαμέμνονος παῖ, νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι,
„[παρόντι λεύσσειν, ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.“] [3]

Εἶναι δοκῶν αὐτόμολος ἄνθρωπος ξένος
καὶ παρεπιδημήσας Ἀθήνησίν ποτε,
τὴν Μανίαν μετεπέμψαθ', ὅσον ᾔτησε δούς.
εἰς τὸν δὲ πότον [4] ἦν συμπαρειληφώς τινας b
ἐκ τῆς πόλεως τῶν ἐπιγελᾶν εἰθισμένων
ἅπαντα τοῖς τρέφουσιν [5] αἰεὶ [6] πρὸς χάριν·
βουλόμενος εἶναι γλαφυρὸς ἀστεῖός θ' ἅμα,
τῆς Μανίας ἄριστα παιζούσης σφόδρα,

1 Forf. πληγὴν μιᾶς, τί δὴ δύναται. 2 Deeft δ' edd. 3 Poftremum verfum *ignorant mssti*: nec ita male. 4 Deeft vulgo vocab. πότον. 5 ἅπαντά τοι στρέφουσιν edd. 6 ἀεὶ edd.

„ unâ nocte illus quid valerent, volui. “

Maniam, narrant, cum clunes eius
aliquando popofciffet rex Demetrius,
viciffim & ab illo petiiffe praemium.
Quod ille cum dediffet, mox converfa ait:
„ Agamemnonis fili, nunc haec licet tibi
„ praefentia adfpicere, quae cupiifti iamdudum. “

Peregrinus quidam, transfuga effe creditus,
Athenas forte cum veniffet, Maniam
accivit ad fe, quantum depopofcerat
argenti numerans. Forte ad coenam adfumferat
urbanos aliquot cives, quos fcurras vocant,
ridere folitos in alentis gratiam.
Ibi tum venuftum facere fe ac lepidum volens,
cum Mania, ut erat folers, fcite luderet,

ἀνισταμένης τε πολλάκις εἰς δασύποδα· [1]
αὐτὴν ἐπικροῦσαι βουλόμενος· „Πρὸς τῶν θεῶν,
„μειράκια, τί δοκεῖ τῶν ἀγρίων ὑμῖν ποτε
c „ἐν τοῖς ὄρεσι τάχιστα θηρίων [2] τρέχειν;"
ἡ Μανία δ'· [3] „Αὐτόμολος, ὦ βέλτιστ'·" ἔφη.
Μετὰ ταῦτα δ' ὡς εἰσῆλθε πάλιν ἡ Μανία,
τὸν αὐτόμολον ἔσκωπτε, ῥίψασπίν τ' ἔφη
αὐτὸν γεγονέναι, προσβολῆς οὔσης ποτέ.
ὁ δὲ στρατιώτης, ὑπό τι [δὴ] [4] σκυθρωπάσας,
ἀπέπεμψε ταύτην, διαλιποῦσ' ἡ ἑταίρα δέ· [5]
„Μηδὲν παρὰ τοῦτο, φησὶ, λυποῦ, φίλτατε·
„οὐ γὰρ σὺ φεύγων ἀπέβαλες τὴν ἀσπίδα,
d „μὰ τὴν Ἀφροδίτην, ἀλλ' ὁ σοὶ χρήσας τότε."

Ἐν συμποσίῳ δ', ὥς φασι, παρὰ τῇ Μανίᾳ
παρεδέξατ' αὐτὴν [6] τῶν πονηρῶν τις πάνυ.

1 An πρὸς δασύποδα? ὡς δασύπ. ms. *Ep.* 2 θηρίον edd. & ms. *A.* 3 Deest rursus δ' edd. 4 Abest δὴ vulgo. 5 διαλιποῦσα δ' ἡ ἑταίρα vulgo. 6 παρελέξατ' αὐτῇ corr. Iac.

& simul ad leporem saepius consurgeret,
eam ferire dicto cupiens: » Dicite,
» quaeso, adolescentes, inquit, quae vobis fera
» visa est per montes cursitare celerrime? «
Tum Mania: » Id quod quaeris dicam; transfuga. «
Et (aliàs) rursus cum introïisset Mania,
ridere coepit transfugam, & parmam obiecit
amissam, cum acies praelio confligerent.
At miles vultu nonnihil iram praeferens,
dimisit illam; quae cum discederet:
» Amice, ne istud, inquit, tam graviter feras;
» nam tunc, cum fugeres, non amîsti tu quidem
» parmam, sed is qui tibi eam commodaverat. «

Convivio, ut narrant, apud Maniam
excepit ipsam homo scelestus admodum.

καθ' ὡς [1] ἐπηρώτησε· „Πότερ' ἄνω θέλεις
„ἐλθοῦσ' ἅμα βαλεῖν, ἢ κάτω;" γελάσασ'· „Ἄνω, [2]
„βέλτιστε, φησίν. ὑπό τι γὰρ δέδοικά σε,
„μὴ προσπεσούσης [3] τ' οὐμπλόκιόν μου [4] ἐκτράγῃς." [5]

XLIII. Gnathaenae apophthegmata.

Καὶ ἄλλων δὲ ἑταιρῶν ἀπομνημονεύματα ὁ Μάχων συνήγαγεν· ὧν οὐκ ἄκαιρόν ἐστι κατὰ τὸ ἑξῆς e μνημονεῦσαι. Γναθαίνης μὲν οὕτως·

Παρὰ Γναθαίνῃ Δίφιλος πίνων ποτέ·
„Ψυχρόν γ', ἔφη, τ' ἀγγεῖον, ὦ Γνάθαιν', ἔχεις." [6]
„Τῶν σῶν γάρ, εἶπεν, ἐπιμελῶς, ὦ Δίφιλε,
„εἰς αὐτό γ' αἰεὶ δραμάτων ἐμβάλλομεν."

Πρὸς τὴν Γνάθαιναν Δίφιλος κληθείς ποτε
ἐπὶ δεῖπνον, ὡς λέγουσι, τοῖς Ἀφροδισίοις·
τιμώμενος μάλιστα τῶν ἐρωμένων,

1 καθὼς vulgo. καὶ τὰς lac. 2 γελάσασα δὲ edd. & verſ. ſeq. ἄνω μὲν οὖν γε φησίν. 3 μή μου προπιεσούσης edd. μή μου προσπεσ. Ms. 4 τὸ ἐκπλιόχιον ed. Ven. & Baſ. τό τ' εὐμπλόκιον ed. Caſ. 5 ἐντράγῃς fortaſſe. 6 Deeſt editis hic verſus cum tribus ſequentibus.

Dein ubi interrogavit: » Vis-ne ſuperne,
» an inferne congredi? « ridens illa: » Superne,
» o optime, ait: ſubvereor enim,
» ne decumbenti ornatum capitis mihi devores. «

43. Sed & aliarum meretricum ſcite dicta idem Machon collegit: quae hic ordine commemorare non fuerit ab hoc loco alienum. *Gnathaenae* igitur haec refert:

Apud Gnathaenam potans aliquando Diphilus:
» Gelidum, ait, admodum, Gnathaena, vas habes. «
Et illa: » Nil mirum, inquit; ſedulo quippe
» tuorum dramatum aliquod in illud coniicimus. «

Ad Gnathaenam Diphilus vocatus aliquando
ad coenam ſacro Veneris, ut narrant, die:
(prae caeteris maxime amatoribus honoratus,

λήθῃ θ' [1] ὑπ' αὐτῆς ἐκτενῶς ἀγαπώμενος·
παρῆν ἔχων δύο Χῖα, Θάσια τέτταρα,
μύρον, στεφάνους, τραγήματ', ἔριφον, ταινίας,
ὄψον, μάγειρον, τὰ μετὰ ταῦτ', αὐλητρίδα.
f Καὶ τῶν ἐραστῶν Συριακοῦ τινος ξένου,
πέμψαντος αὐτῇ χιόνα, σαπέρδην θ' ἕνα·
αἰσχυνομένη τὰ δῶρα μή τις καταμάθῃ,
φυλαττομένη τε πολὺ μάλιστα Δίφιλον,
μὴ δῷ δίκην μετὰ ταῦτα κωμῳδουμένη·
τὸ μὲν τάριχος εἶπε ταχέως [2] ἀποφέρειν
πρὸς τοὺς σπανίζειν ὁμολογουμένους ἁλῶν,
τὴν χιόνα δ' εἰς τὸν ἄκρατον ἐνσεῖσαι λάθρα·
a τῷ παιδί τ' ἐπέταξ', ἐγχέανθ' ὅσον δέκα
κυάθους προσενεγκεῖν Διφίλῳ ποτήριον.
Ὑπερηδέως δὲ τὴν κύλικ' ἐκπιὼν ἄφνω,
καὶ τὸ παράδοξον καταπλαγεὶς ὁ Δίφιλος·

1 λήθη δ' ὑπ' edd. λήθη ὑπ' Ms. ὡς δῆθ' Grot. 2 ταχέως τ' ἀπ. edd.

quippe quem clam & ipsa impensius amaret:)
unguenta attulerat, amphoras Chii duas,
bis totidem Thasii, bellaria, redimicula,
hoedum, coronas, & coquum, & tibicinam.
Interea cum peregrinus amator Syriacus
saperdam unam misisset & pariter nivem:
valde praemetuens ne quis id rescisceret,
in primis verita Diphilum, ne comicis
traducta ludis olim supplicium daret;
deferri iussit salsamentum protinus
ad eos qui egere se profiterentur salis,
nivem vero clanculum in merum coniici.
Tum puerum iussit cyathos decem fere
in poculum infusos afferre Diphilo.
Qui cum cupidissime siccasset poculum,
perculsus tanto frigoris miraculo:

Gnathaenae

„Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς, ψυχρόν γ᾽, ἔφη,
„Γνάθαιν᾽, ἔχεις τὸν λάκκον ὁμολογουμένως.“
Ἡ δ᾽ εἶπε᾽ „Τῶν σῶν δραμάτων γὰρ ἐπιμελῶς
„εἰς αὐτὸν αἰεὶ τοὺς προλόγους ἐμβάλλομεν.“

Μαστιγίας μώλωπας ὑψηλοὺς ἔχων,
μετὰ τῆς Γναθαίνης ἀπὸ τύχης ἀνεπαύετο.
Περιλαμβάνουσα δ᾽ αὐτὸν, ὡς ἀνώμαλον b
τὸ νῶτον [1] εἶχε παντελῶς᾽ „Τάλαν, τάλαν
„ἄνερ, πόθεν ἔχεις ταῦτ᾽, ἔφη, τὰ τραύματα;“
Κἀκεῖνος αὐτῇ συντόμως ἀπεκρίνατο,
ὅτι παῖς ποτ᾽ ὢν ἐνήλατ᾽ εἰς πυρὰν ποτε, [2]
παίζων μετά τινων ἡλικιωτῶν ἐμπεσών. [3]
„Ναὶ τὴν φίλην Δήμητρα, δικαίως τε γὰρ,
„ἄνθρωπε, φησὶν, ἐξεδάρης ἀκόλαστος ὤν.“

Παρὰ Δεξιθέᾳ δειπνοῦσα τῇ ἑταίρᾳ ποτὲ

1 τὸν νῶτον edd. 2 ἐνήλατ᾽, εἰς τε πυρὰν τότε corr. Grotius, vs. sq. ἐνέπεσεν tenens. 3 ἐνέπεσεν vulgo.

» Ita me, inquit, Pallas amet & quicquid est Deûm,
» Gnathaena, gelidus admodum est puteus tibi. «
At illa: » Quidni? namque in eum nos sedulo
» Prologos tuarum fabularum immittimus. «

Exstructus altis verbero vibicibus
cubabat forte cum Gnathaena in lectulo.
Illa ubi persensit mediis in complexibus
male complanati tergi extuberantiam:
» Miser, unde haec, inquit, accepisti vulnera? «
Respondit ille mirum quam compendio,
parvum ludentem saltu se cum aequalibus,
prolapsum in ignem resupinato corpore.
Gnathaena arridens: » Tam protervus cum fores,
» ecastor! vapulasti non immerito. «

Apud Dexitheam forte coenatum iverat

Γνάθαινα, τοὔψον ἀποτιθείσης πᾶν σχεδὸν apophthegmata.
c τῆς Δεξιθέας τῇ μητρί· „Νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
„εἰ, φησὶν, ᾔδειν,¹ ἡ Γνάθαινα, τοῦτ᾽ ἐγὼ,
„τῇ μητρὶ συνεδείπνουν ἂν, οὐχὶ σοὶ, γύναι."

Ἐπεὶ προέβη τοῖς ἔτεσιν ἡ Γνάθαινα, καὶ
ἤδη τελέως ἦν ὁμολογουμένως σορὸς,
εἰς τὴν ἀγορὰν λέγουσιν αὐτὴν ἐξίναι,²
καὶ τοὔψον ἐφορᾶν, καὶ πολυπραγμονεῖν πόσου
πωλεῖθ᾽ ἕκαστον. εἶτ᾽ ἰδοῦσα κατὰ τύχην
ἑστῶτα κρεωπώλην τιν᾽ ἀστεῖον πάνυ,
d τῇ θ᾽ ἡλικίᾳ σφόδρα νέον· „Ὦ πρὸς τῶν θεῶν,
„μειράκιον, ὁ καλὸς, φησὶ, πῶς ἵστης; φράσον."
Ὁ δὲ μειδιάσας· „Κύβδ᾽, ἔφη, τριωβόλου."
„Τίς δ᾽ ὁ ἐπιτρέψων ἐστί σοι, φησὶν, τάλαν,
„ὄντα γ᾽ ἐν Ἀθήναις Καρικοῖς χρῆσθαι σταθμοῖς;"

1 ᾔδει edd. 2 Perperam ἐξιέναι ed. Cas. 2. & 3. ἐξεῖναι ms. *A.*

Gnathaena. Matri cum suae seponeret
Dexithea ferme quicquid erat obsonii,
ibi tum Gnathaena: » Ecastor, si id scissem antea,
» matri tuae, inquit, condixissem, non tibi. «

Aetate iam provectior quum Gnathaena esset,
& manifeste iam feretro proxima;
in forum eam aiunt solitam egredi,
& obsonia inspexisse, quaesissequé quanti
veniret quodque. Ibi tum conspicata forte
stantem lanium quemdam venustum admodum,
ac valde iuvenem: » Heus tu, per Deos,
adolescens, inquit, formose! dic, πῶς ἵστης*? «*
Et iuvenis: » Κύβδα*, inquit, tribus obolis. «*
» At quis tibi concedet, reponit illa, miser, ut
» mediis in Athenis mensurâ utaris Caricâ? «

Gnathaenae

Στρατοκλῆς δ' ἐρίφους προῖκ' ἐδίδου τοῖς γνωρίμοις
λοπάδας συνάλμους τε, ξυναρτύειν [1] δοκῶν,
καὶ δίψαν [2] ὑπολειπόμενοι [3] εἰς τὴν αὔριον.
ἐπιξυνάπτειν βουλομένοις [4] τὸν ἑωθινὸν, [5] e
μακρὰς δὲ πράττειν εἰς τὰ λοιπὰ ξυμβολάς.
Γνάθαινα δ' αὐτῆς εἶπε πρὸς ἐραστήν τινα,
στραγγευόμενον [6] ὁρῶσα περὶ τὰς συμβολάς·
„ Στρατοκλῆς ἐπ' ἐρίφοις, φησὶ, χειμῶνας ποιεῖ.“

Ἰδοῦσ' ἔφηβον ἡ Γνάθαιν' ἰσχνὸν πάνυ,
καὶ μέλανα, λεπτόν θ' ὡς ἔοικεν ὑπερβολῇ,
καὶ λιπαρὸν, [7] ἔτι δὲ τῶν ἐφήβων βραχύτερον,
ἔσκωπτεν εἰς Ἄδωνιν. ἀναγώγως δέ πως
τοῦ μειρακίσκου καὶ τυραννικώτερον f
αὐτῇ συναντήσαντος, ἐμβλέψασα τῇ

1 συναρτύειν & dein ἐπισυνάπτειν ms. A. 2 διψᾶν ms. A. 3 δ' inserunt edd. ὑπολειπόμενά τιν' coni. Cas. An ὑπολειπομένους? 4 βουλόμενος corrigit Cas. 5 An πότον ἑωθινόν. 6 στρατευόμενον vulgo. 7 An καὶ ἀλίπαρον? an λαπαρόν.

Stratocles hoedos gratis dedit familiaribus
& patinas valde salsas, bene conditas volens eas videri.
Hoc voluit, ut magna usque in crastinum sitis eos premeret,
& ad alterum mane compotationem educerent;
unde ingentes symbolas ab illis exigere posset.
Igitur Gnathaena ad suorum amatorum quemdam,
quem vidit aegre conferentem symbolas:
„ Stratocles, inquit, post hoedos tempestates excitat.“

Ephebum conspicata Gnathaena macilentum admodum,
& nigrum, & supra modum ut aiunt tenuem,
& oleo nitentem, [*sive*, & squalidum,] *adhaec breviorem aequalibus,*
„ A d o n i n u per iocum compellavit. Cui cum rustice
adolescentulus insolentiusque
respondisset, intuita illa

θυγατρὶ μετ᾽ αὐτῆς [1] συμπορευομένῃ, λέγει·
„Δικαιότερον ἦν, ὦ τέκνον, νὴ τὼ θεώ.“ — apophthegmata.

Λέγουσι Ποντικόν τι μειρακύλλιον,
ἀναπαυόμενον μετὰ τῆς Γναθαίνης, ἀξιοῦν
πρωῒ γενόμενον, [2] ὥστε τὴν πυγὴν ἅπαξ
αὐτῷ παρασχεῖν· τήνδε τοῦτ᾽ εἰπεῖν· „Τάλαν,
„ἔπειτα τὴν πυγήν με νῦν αἰτεῖς, ὅτε
a „τὰς ὗς ἐπὶ νομὴν καιρός ἐστιν ἐξάγειν;“

XLIV. Gnathaenium, eiusque dicta.

Καὶ Γναθαινίου τῆσδέ γε, [3] τῆς θυγατριδῆς [4]
αὐτῆς τάδε ἀναγράφει·
Εἰς τὰς Ἀθήνας παρεπιδημήσας ξένος
σατράπης πάνυ γέρων ὤν, ἐνενήκοντ᾽ ὡς ἐτῶν, [5]
Κρονίοις ἀπιοῦσαν εἶδε τὴν Γναθαίνιον
μετὰ τῆς Γναθαίνης ἐξ Ἀφροδισίου τινός.
τό τ᾽ εἶδος αὐτῆς τοὺς ῥυθμούς τε καταμαθών,

1 μετὰ ταύτης vulgo. 2 Forſ. γενομένου. 3 Forſ. Καὶ Γναθαινίου δὲ, τῆς θυγ. 4 θυγατριδοῦς edd. 5 Vulgo γέρων ὡς ἐνενήκοντ᾽ ἐτῶν.

filiam, quae eam comitabatur, dixit:
» Meritum hoc erat, o filia, per Divas! «

Ponticum aiunt adoleſcentulum
cum Gnathaena cubantem, rogaſſe
illam cum iam illuceſceret, clunes ut ei ſemel
praeberet. Cui illa reſpondiſſe fertur:
» Nunc tu a me, miſer, clunes poſtulas,
» cum educendi ad paſtum porcos tempus eſt? «

44. Porro de *Gnathaenio*, nepte huius, haecce refert:
Athenis cum verſaretur hoſpes
ſatrapa quidam ſenex admodum, nonaginta fere annorum,
vidit ille Saturnalibus Gnathaenium exeuntem
cum Gnathaena ex aede quadam Veneri dicata.
Qui cum illius formam animadvertiſſet elegantiamque,

Gnathaenium,

ἐπυνθάνετο, μίσθωμα πράσσεται πόσον
τῆς νυκτός; Ἡ Γνάθαινα δ', εἰς τὴν πορφύραν b
καὶ τὰ δόρατ' ἀποβλέψασα, δραχμὰς χιλίας
ἔταξ'. ὁ δ' ἄφνω καιρίμην [1] πληγείς· „Παπαί!
„ζωγρεῖς, γύναι, φησὶν, ἕνεκα τοῦ στρατιωτικοῦ.
„μνᾶς πραξαμένη δὲ πέντε τὰς σπονδὰς ποιοῦ,
„καὶ στρῶσον ἡμῖν ἔνδον.“ Ἡ δ' ἐπιδέξιον
βουλόμενον εἶναι τὸν σατράπην ἀπεδέξατο,
εἶπεν δέ· [2] „Δὸς [ἐμοὶ] [3] ὅσον ἐπιθυμεῖς, [ὦ] πάτερ· c
„οἶδα γὰρ ἀκριβῶς καὶ πέποιθα τοῦθ' ὅτι [4]
„εἰς νύκτ' ἀποδώσεις τῷ θυγατρίῳ μου διπλοῦν.“

Ἐν ταῖς Ἀθήναις χαλκοτύπος σφόδρ' εὐφυής,
καταλελυκυίας τῆς Γναθαινίου σχεδὸν,
οὐκ ἔτι θ' ἑταιρεῖν ὑπομενούσης, διὰ τὸ πῶς [5]
τὸν Ἀνδρόνικον ἡδέως αὐτῆς ἔχειν

1 κιρίμην Ms. 2 εἶπέν τε malebam. 3 Desunt vulgo voces, ἐμοὶ & ὦ. 4 πέποιθ' ὅτι edd. absque τοῦθ'. 5 Fors. πρὸς & dein ἡδέως αὐτὸν ἔχειν.

quaesivit qua mercede polliceretur operam
unius noctis. Gnathaena, in purpuram
& hastas coniectis oculis, drachmas mille pretium
dixit. Tum ille, certissimo percussus ictu: » Papae,
» pro capto, ait, hoste me habes militarem ob adparatum:
» at quinque acceptis minis pacem fac mecum,
» & sterne intus lectum. « Illa haud absurdum
sibi visum satrapam recipit intus,
aitque: » Da nobis quod volueris, pater:
» satis quippe novi persuasumque habeo,
» te noctu duplum filiolae meae daturum. «

Athenis faber quidam aerarius habilis admodum,
quum artem fere iam desisset Gnathaenium,
nec meretriciam amplius vellet facere,
Andronici amore delectata

τὸν ὑποκριτήν· τότε δ' ὄντος ἐν ἀποδημίᾳ, eiusque dicta.
d ἐξ οὗ γεγονὸς ἦν ἄῤῥεν αὐτῷ παιδίον·
οὐχ ὑπομένουσαν τὴν Γναθαίνιον λαβεῖν
μίσθωμα, λιπαρῶν δὲ καὶ προσκείμενος,
πολὺ δαπανήσας, ἔσχεν αὐτὴν, χρυσίον.
Ἀνάγωγος δ' ὢν [1] δὴ, καὶ βάναυσος παντελῶς,
ἐν σκυτατομίῳ τινὶ μετά τινων καθήμενος,
κατεσχόλαζε τῆς Γναθαινίου λέγων,
ἑτέρῳ τρόπῳ μὲν [2] συγγενέσθαι μηδενὶ,
ἐξῆς καθιππάσαι δ' ἐπ' αὐτῆς [3] πεντάκις.
e Μετὰ ταῦτ' ἀκούσας Ἀνδρόνικος τὸ γεγονὸς
ἐκ τῆς Κορίνθου προσφάτως ἀφιγμένος,
πικρῶς δὲ λοιδορούμενος, [4] —
παρὰ τὸν πότον ταῦτ' ἔλεγε τῇ Γναθαινίῳ,
αὐτὸν μὲν ἀξιοῦντα μὴ τετευχέναι

1 ἀνάγ. ὢν absque δ' edd. 2 μὴν μὲ συγγ. Ms. 3 ὑπ' αὐτῆς vulgo. 4 Desunt ista editis.

histrionis; (cum ille tunc peregre esset profectus,
postquam ei natus fuerat puellus;)
respuentem quodvis pretium
Gnathaenium obsecrans, & acrius instans,
tandem ingente auri impensâ nactus est.
At rudior quum esset moribusque illiberalibus,
in coriariâ quadam officinâ cum nonnullis assidens,
de Gnathaenio narrare coepit, dicens,
nullo alio modo cum ea se congressum,
sed quinquies deinceps eam inequitasse.
Posthaec re cognitâ Andronicus
Corintho nuper rediens,
acerbe eam vituperans,
inter pocula dixit Gnathaenio,
se quamlibet orantem numquam impetrasse

Gnathaenium,

τούτου παρ' αὐτῆς μηδέποτε τοῦ σχήματος,
ἐν τῷδε δ' ἑτέρους ἐντρυφᾶν μαστιγίας.
Ἔπειτ' ἐνειπεῖν φασι τὴν Γναθαίνιον·
„Περιλαμβάνειν γὰρ οὐκ ἐδόκει μαζὸν τάλαν
„ἄνθρωπον ἄχρι τοῦ στόματος ἠσβολωμένον· f
„διὰ τοῦθ' ὑπέμεινα, πολὺ λαβοῦσα χρυσίον,
„ἐφιλοσόφησά θ', ἵν' ἄκρον ὡς μάλιστα καὶ
„ἐλάχιστον αὐτοῦ περιλάβω τοῦ σώματος.“

Ἔπειτα, φασὶ, τῆς Γναθαινίου ποτὲ
τὸν Ἀνδρόνικον οὐ θελούσης παρὰ πότον
φιλεῖν, καθάπερ ταῖς πρότερον ἡμέραις ἀεὶ, a
ὀργιζομένης δὲ διὰ τὸ μηδὲν λαμβάνειν·
„Ἔπειτα [1] πῶς οὐχὶ ὁρᾷς [2] Γνάθαιν', ἔφη,
„ὑπερηφάνως μοι τὴν θυγατέρα χρωμένην;“
Ἡ γραῦς δ' ἀγανακτήσασα· „Τάλαν, [3] ἔφη, τέ-
κνον;

1 Ἔπειθ' edd. 2 οὐχ ὁρᾷς edd. 3 Τάλαιν' edd.

istud ab illâ schema,
quo alii abunde frui sint furciferi.
Tum ei sic respondisse Gnathaenium ferunt:
» At nolueram equidem mammas ut complecteretur
» homo miser, ad os usque fuligine tinctus.
» Quare magnâ acceptâ auri vi sustinui,
» callide id excogitans, ut extremam maxime
» & minimam corporis partem hominis complecterer. «

Tum aliquando, narrant, cum Gnathaenium
nollet Andronicum inter pocula
osculari, quod superioribus semper diebus fecerat;
succensens quippe quod tum ipsi nil dedisset:
» Nunc annon vides, dixisse illum, Gnathaena,
» quam superbe tua mecum agat filia? «
Et indignata mulier: » Misera, inquit, filia,

„περίλαβε, φησὶ, καὶ φίλησον, εἰ θέλει.“ [1] eiusque dicta.
Ἡ δ' εἶπε· „Μῆτερ, πῶς, ἔφη, μέλλω φιλεῖν
„τὸν μηθὲν ὠφέλημα τῶν ὑπὸ [2] τὰς στέγας,
„τὸ κοινὸν Ἄργος δωρεὰν θέλοντ' ἔχειν.“

b Πανηγύρεως οὔσης ποθ', ἡ Γναθαίνιον
εἰς Πειραιᾶ κατέβαινε πρὸς ξένον τινὰ
ἔμπορον ἐραστὴν, εὐτελῶς ἐπ' ἀστράβης,
τὰ πάντ' ἔχουσ' ὀνάρια μετ' αὐτῆς τρία,
καὶ τρεῖς θεραπαίνας καὶ νέαν τηθὴν μίαν.
Ἔπειτα δ' αὐταῖς [3] ἐπί τινος στενῆς ὁδοῦ.
κακὸς παλαιστὴς ἐνέτυχέν τις τῶν ἀεὶ
ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐπιμελῶς ἡττωμένων.
ὃς οὐ δυνάμενος τότε παρελθεῖν ῥαδίως,
ἀλλὰ στενοχωρῶν, εἶπεν· „Ὦ τρισάθλιε
c „ὀνηλάτ', εἰ μὴ θᾶττον ἐκστήσῃ ποτὲ

1 εἰ θέλεις Ms. *si vis; quaeso.* 2 ὠφ. τὸν ὑπὸ Ms. 3 Ἐπεί τ' ἐν αὐταῖς vulgo.

» amplectens illum osculare, quoniam sic cupit. «
At illa: » Mater, inquit, quo pacto hunc osculer,
» qui nihil commodi adferens his qui sub tecto sunt,
» commune Argos gratis vult habere? «

Gnathaenium aliquando nundinarum in celebritate
in Piraeeum descendit ad peregrinum quempiam
mercatorem amatorem, tenuiter mulo vecta,
tres omnino asellos secum habens,
& tres ancillas cum una nutrice iuvene.
Deinde his in viae angustia quadam
occurrit malus aliquis luctator, horum unus qui
sedulo dant operam ut in certaminibus vincuntur omnibus.
Qui cum non posset praeterire facile,
sed in angusto haereret, ait: » Heus, miserrime
nagaso, ni cures ocyus ut cedant mihi

„ἐκ τῆς ὁδοῦ, τὰ γύναια ταυτὶ καταβαλῶ
„σὺν τοῖς ὀναρίοις, φησὶ, καὶ ταῖς ἀστράβαις.“
Γναθαίνιον δ᾽ εἶπ᾽ „῏Ω τάλαν, μὴ δῆτ᾽, ἄνερ·
„οὐδέποτε γὰρ τοῦτ᾽ ἐστί σοι πεπραγμένον.“

XLV. — Lais & Euripides.

Ἑξῆς δὲ καὶ ταῦτ᾽ ἀναγράφει·
Λαΐδα λέγουσι τὴν Κορινθίαν ποτὲ
Εὐριπίδην ἰδοῦσαν ἐν κήπῳ τινὶ
πινακίδα καὶ γραφεῖον ἐξηρτημένον
ἔχοντ᾽ „Ἀπόκριναι, φησὶν, ὦ ποιητά μοι,
„τί βουλόμενος ἔγραψας ἐν τραγῳδίᾳ, 5 d
„Ἔῤῥ᾽ αἰσχροποιέ;“ Καταπλαγεὶς δ᾽ Εὐριπίδης [1]
τὴν τόλμαν αὐτῆς· „Καὶ γὰρ, ἔφη, τίς μοι δοκεῖς [2]
„σύ γ᾽ αἰσχροποιός.“ Ἡ δὲ γελάσασ᾽ ἀπεκρίθη·
„Τί δ᾽ αἰσχρὸν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ;“

1 δ᾽ ὁ Εὐριπ. mssti. 2 σὺ γὰρ ἔφη τις εἶναι αἰσχρ. ms. A. & car. δοκεῖς. σὺ γὰρ εἶναί τις ἔφη δοκεῖς αἰσχρ. edd.

» de viâ hae mulieres, prosternam eas
» ipsis cum asellis mulisque. «
Tum Gnathaenium: » O miser, ait, noli (quaeso) facere,
» nec enim umquam antehac a te hoc factum est. «

45. Deinde haec recenset idem Machon:
Laidem aiunt Corinthiam aliquando,
cum vidisset Euripidem in horto quodam
tabellas habentem stylumque adpensum:
» Responde mihi, dixisse, o poëta,
» quid spectaris cum in tragoediâ scriberes,
» Abi in malam rem, turpia perpetrans! « — *Cuius audaciam*
miratus Euripides ait: » Tu nempe ipsa videris esse
» turpia perpetrans. « At illa ridens respondit:
» Quid vero turpe est, nisi ei, qui id perpetrat, ita videatur? «

Ἡ Γλυκέριον λαβοῦσα παρ' ἐραστοῦ τινος Glycerium.
Κορίνθιον παράπηχυ καινὸν λήδιον, [1]
ἔδωκεν εἰς γναφεῖον· εἶτ' ἐπεὶ τέλος
ἔδοξ' ἔχειν, πέμψασα τὴν θεραπαινίδα
τὸ μισθάριον ἔχουσαν, ἐκέλευ' ἀποφέρειν
e θοἰμάτιον. ὁ γναφεὺς δ' εἶπεν· „Ἄν γ' ἐλαδίου
„τεταρτημόριά μοι, φησὶ, προσενέγκῃς τρία,
„κόμισαι. τὸ κωλύον γάρ ἐστι τοῦτό γε.“ [2]
Ἡ δ' ὡς ἀπήγγειλεν· „Τάλαιν', εἶπε, κακῶν,“ [3]
ἡ Γλυκέριον· „μέλλει γὰρ, ὥσπερ μαινίδας
„ἀποτηγανίζειν, φησὶ, μου [4] τὸ λήδιον.“

Ὁ τοῦ Σοφοκλέους Δημοφῶν ἐρώμενος Sophocles & Nico, cogn. *Capra*.
τὴν Αἶγα Νικὼ, πρεσβυτέραν οὖσαν, ποτὲ
νέος ὢν ἔτ' αὐτὸς εἶχεν. ἐπεκαλεῖτο δ' Αἴξ,
f ὅτι τὸν μέγαν [δὴ] κατέφαγεν [5] ἐραστήν ποτε

1 λιήδιον edd. & sic deinde. 2 τοῦτο μὲν δὴ ὡς ἀπηγγ. Ms. τοῦτό γε. ἡ δ' ἀπηγγ. vulgo. 3 κακὸν edd. 4 φησί μοι, edd. 5 τὸν μέγαν κατέφαγ' ἐραστ. vulgo.

Glycerium postquam accepisset ab amatore quodam
Corinthiam novam purpureis manicis pallam,
tradidit fulloni. Deinde, ubi satis curatam
a fullone credidit, misit ancillam
cum mercede, reportare iubens
vestem. At fullo ait: »Olei si mihi
»tres quadrantes adtuleris, tum vestem
»auferes: nam hoc solum in mora est.«
Quod ut illa herae renunciat: »O me miserrimam!«
ait Glycerium: »vult enim sicut maenidas,
»vorare pallam meam sartagine frixam.«

Demophon, Sophoclis amasius,
Nico cognomine Capram, annosam iamiam, habuit
aliquando, iuvenis cum ipse esset. Cognomen illud ei erat,
quoniam magnum amatorem olim devoraverat

Θαλλόν· παρεγενήθη γὰρ εἰς τὴν Ἀττικὴν
ὠνησόμενος χελιδονείας [1] ἰσχάδας,
Ὑμήττιόν τε φορτιούμενος μέλι.
Λέγεται δ' ἐκείνην τὴν γυναῖκ' ἐσχηκέναι
πυγὴν πάνυ καλὴν, ἥν ποτ' [2] ἠξίου λαβεῖν
ὁ Δημοφῶν. ἡ δ' εἶπε γελάσασ'· „Εὖ, ἵνα
„Σοφοκλεῖ παρ' ἐμοῦ δῷς, φησὶ, λαβὼν, ὦ φίλ- a
τατε.“ [3]

Callisto, eiusque mater Cornix.

Καλλιστόος [4] δὲ τῆς Ὑὸς καλουμένης
πρὸς τὴν ἑαυτῆς λοιδορουμένης ποτὲ
μητέρα, Κορώνη δ' ἐπεκαλεῖτο τοὔνομα,
διέλυεν ἡ Γνάθαιν'. ἐρωτηθεῖσα δὲ,
τί διαφέρονται; „Τί γὰρ, ἔφησεν, ἄλλο, πλὴν
„ἀλλ' ἡ κορώνη [5] ἑτέρ' ἐκείνη μέμφεται.“

Hippe ap. Ptolem.

Ἵππην λέγουσιν, τὴν ἑταίραν, Θεόδοτον

1 χελιδονίας Ms. ὠνησ. μέλι Χελιδονίας τ' ἰσχ. edd. 2 Forf. ἣν τότ'. 3 Vulgo Σοφ. δῷς φησὶ παρ' ἐμοῦ λαβὼν φίλτατε. 4 Καλλιστοῦς vulgo. 5 ἄλλη κορώνη θ' ἑτέρ' vulgo. ἀλλ' ἡ κορώνη χ' ἑτέρ' corr. Caf.

Thallum, cum in Atticam ille adpulisset,
hirundinarias empturus caricas,
& mel hymettium navi avecturus.
Fertur autem habuisse mulier illa
clunes pulcros admodum, quos ei tunc poposcit
Demophon. Tum illa ridens: „Probe, ait; nempe,
„ut a me acceptos des Sophocli, carissime.“

Aliquando Callisto, Sus cognomine,
probris iurgiisque cum suâ rixabatur
matre, cui Cornix cognomen erat.
Litem eam Gnathaena diremit. Quae interrogata, quid
illud esset dissidii? „Quid aliud, inquit, nisi
„quod cum Cornice altera illa expostulat?“

Hippen aiunt meretricem habuisse

ἔχειν ἐραστὴν, τὸν ἐπὶ τοῦ χόρτου ποτὲ [1]
γενόμενον. αὕτη δ' ὀψὲ τῆς ὥρας ποτὲ
b εἰσῆλθεν ἐπὶ κώθωνα πρὸς τὸν βασιλέα
Πτολεμαῖον· εἰώθει δὲ συμπίνειν ἀεὶ
αὐτῷ. λέγει δ' οὖν, ὑστεροῦσα παρὰ πολύ·
„ Πτολεμαῖε, διψῶ, φησὶ, παππία,[2] σφόδρα·
„ ἀλλ' ἐγχείτω μοι τέτταρας [3] κοτύλας ἔπειτ'
„ εἰς τὴν μεγάλην." ἔπειτα δ' ὁ βασιλεὺς [4] λέγει·
„ Εἰς τὴν λεκάνην μὲν οὖν. δοκεῖς γάρ μοι πολὺν,
„ Ἵππη, πάνυ χόρτον, φησὶ, καταβεβρωκέναι."

Φρύνην ἐπείρα Μοίριχος τὴν Θεσπικήν· Phryne.
c κἄπειτα αἰτήσασαν [5] αὐτὸν μνᾶν μίαν,
ὁ Μοίριχος· „ Μέγ', εἶπεν. οὐ πρώην δύο
„ χρυσοῦς [6] λαβοῦσα παρεγένου ξένῳ τινί;"
„ Περίμενε τοίνυν καὶ σὺ, φησὶν, ἕως ἂν οὗ [7]

1 τότε forsan. 2 παπία vulgo. 3 ἐγχείτω μοι τίς τέτταρας edd. 4 ἔπειθ' ὁ βασιλεὺς vulgo. 5 κἄπειτα αἰτήσασα ed. Cas. Fors. κἄπειτα δ' αἰτησάσῃ. 6 χρυσοὺς edd. & Ms. 7 ἕως ἂν σὺ edd. ἕως ἂν αὖ corr. Iac.

amatorem Theodotum, regiis foeni horreis tunc
praefectum. Illa aliquando multâ vesperâ
in compotationem venit ad regem
Ptolemaeum: compotare enim semper cum illa
consueverat. Igitur sero admodum cum venisset;
» Ptolemaee, inquit, sitio, patercule, admodum:
» proinde infundat mihi pincerna quatuor cotulas
» maiorem in calicem. « Tunc rex ait:
» Immo in pelvim: videris enim mihi, Hippe,
» magnam foeni vim devorasse. «

Phrynen sollicitabat Moerichus Thespieam:
quae cum ab illo minam unam posceret;
» Multum sane: « inquit Moerichus. » Nonne nuper duobus
» aureis acceptis cum peregrino quodam concubuisti? «
Tum illa: » Exspecta ergo & tu, inquit, usque dum

„βινητιάσω· καὶ τοσοῦτον λήψομαι.“

Nico. Νικὼ λέγεται τὴν Αἶγα, Πύθωνός τινος
αὐτήν ποτ᾽ ἀπολιπόντος, Εὔαρδιν δὲ τὴν
παχεῖαν ἀναλαβόντος, εἶτ᾽ ἐς ὕστερον [1]
μεταπεμπομένου ποθ᾽, ὡς ἔοικ᾽, αὐτὴν, λέγειν
πρὸς τὸν μετιόντα παῖδα· „Νῦν [2] Πύθων, ἔφη,
„ἐπεί γε τῶν ὑῶν διάμεστος ἐγένετο, d
„ἔπειτ᾽ ἐπ᾽ αἶγ᾽ [3] οἷός ἐστιν ἀνακάμπτειν πάλιν;“

XLVI. Magna multitudo Atticarum meretricum.

Μέχρι μὲν [4] τούτων μνημονεύω τῶν ὑπὸ τοῦ Μάχωνος εἰρημένων. Αἱ γὰρ καλαὶ ἡμῶν Ἀθῆναι τοσοῦτον πλῆθος ἤνεγκαν ἑταιρῶν, περὶ ὧν ἐπεξελεύσομαι ὅσον γε δύναμαι, ὅσον ὄχλον εὐανδροῦσα πόλις οὐκ ἔσχεν. ἀνέγραψε γοῦν Ἀριστοφάνης μὲν ὁ Βυζάντιος ἑκατὸν καὶ τριακονταπέντε· Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων πλείους, ὁ Γοργίας δ᾽ ἔτι πλέονας, [5] παραλειφθῆναι φάσκοντες ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους μετὰ

1 εἶθ᾽ ὕστερον ms. *Ep.* εἶτ᾽ ἐν ὕστερον ms. *A.* 2 Deest νῦν msstis.
3 ἐπὶ τὴν αἶγ᾽ edd. 4 οὖν inserunt edd. 5 δὲ πλέονας vulgo.

» pruritus me incesserit: & tantumdem capiam. «

Nico Capram, aiunt, cum Pytho quidam
eam aliquando deseruisset, & Euardin
crassam adscivisset, deinde vero rursus
acciret eamdem, dixisse
puero qui illam convenit: » Nunc Python, ait,
» postquam suillâ nempe repletus est,
» ad capram vult reverti? «

46. Hactenus ea commemoravimus quae a *Machone* tradita sunt. Elegantes enim nostrae Athenae tantam multitudinem tulerunt meretricum, de quibus quoad fieri poterit differam, quantam fortibus viris clara civitas nulla habuit. Recensuit quidem Aristophanes Byzantius centum & triginta quinque: Apollodorus vero maiorem numerum, & adhuc maiorem Gorgias; qui dicunt ab Ari-

e ἑταιρῶν πλειόνων καὶ τάσδε· τὴν Πάροινον ἐπικληθεῖσαν, καὶ Λαμπυρίδα, καὶ Εὐφροσύνην· αὕτη δὲ ἦν γναφέως θυγάτηρ. ἄγραφοι δ' εἰσὶν αὐτῷ,[1] Μεγίστη, Ἀγαλλὶς, Θαυμάριον, Θεόκλεια· αὕτη δ' ἐπεκαλεῖτο Κορώνη· Ληναιτόκυστος, Ἄστρα, Γνάθαινα, καὶ ταύτης θυγατριδῆ Γναθαίνιον· καὶ Σιγὴ, καὶ Συνωρὶς ἡ Λύχνος ἐπικαλουμένη, καὶ Εὔκλεια, καὶ Γρυμαῖα,[2] καὶ Θρυαλλὶς,[3] ἔτι Χίμαιρα, καὶ Λαμπάς. Τῆς δὲ Γναθαίνης ἤρα δεινῶς, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται, Δίφιλος ὁ κωμῳδιοποιὸς, ὡς καὶ Λυγκεὺς ὁ Diphilus comicus, e theatro elatus.
f Σάμιος ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν ἱστορεῖ. ἐν ἀγῶνι οὖν ποτε αὐτὸν ἀσχημονήσαντα σφόδρα, ἀρθῆναι ἐκ τοῦ θεάτρου συνέβη, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐλθεῖν πρὸς τὴν Γνάθαιναν. κελεύοντος οὖν τοῦ Διφίλου ὑπονίψαι τοὺς πόδας αὐτοῦ τὴν Γνάθαιναν, ἡ δὲ „Τί γὰρ, εἶπεν, οὐκ ἠρμένος ἥκεις;“ σφόδρα δ' ἦν εὔθικτος πρὸς τὰς ἀπο-

1 Malebam αὐτῷ καὶ Μεγ. &c. 2 Γραμμαῖα edd. 3 Θρυλλὶς ms. *Ep.*

ſtophane omiſſas eſſe cum alias multas, tum hasce: Paroinam (id eſt, *Vinoſam*) quae cognominata eſt, & Lampyridem, & Euphroſynen, fullonis filiam. Silentio vero etiam ab illo praeteritae ſunt: Megiſta, Agallis, Thaumarion, Theoclea, quae *Cornix* cognominata eſt, Lenaetocyſtus, Aſtra, Gnathaena, & huius neptis Gnathaenium: tum Siga, & Synoris cognomine *Lychnus*, & Euclea, & Grymaea, & Thryallis; denique Chimaera, & Lampas. Gnathaenam autem impenſe amavit (quemadmodum iam ante dictum eſt) Diphilus comicus, quod & Lynceus Samius tradit in Commentariis. Igitur quum in fabulae cuiusdam actione partes ſuas Diphilus male admodum egiſſet, ob eamque cauſſam e theatro ſublimis elatus exactusque fuiſſet, nihilo minus Gnathaenam convenit. Quam cum iuſſiſſet pedes ſibi lavare: *Quid ergo?* reſpondit illa; *nonne ſublimis elatus huc veniſti?* Nam ad re-

Literarum ſtudia colebant meretrices.

κρίσεις ἡ Γνάθαινα. Καὶ ἄλλαι δὲ ἑταῖραι μέγα ἐφρόνουν ἐφ' ἑαυταῖς,[1] παιδείας[2] ἀντεχόμεναι, καὶ τοῖς μαθήμασι χρόνον ἀπομερίζουσαι· διόπερ καὶ εὔθικτοι πρὸς τὰς ἀπαντήσεις[3] ἦσαν. Κατηγοροῦντος γοῦν ποτε Στίλπωνος Γλυκέρας παρὰ πότον, ὡς διαφθειρούσης τοὺς νέους, ὥς φησι Σάτυρος ἐν τοῖς Βίοις, ὑποτυχοῦσα ἡ Γλυκέρα· „Τὴν αὐτὴν, ἔφη, ἔχομεν αἰτίαν, ὦ Στίλπων. σέ τε γὰρ λέγουσι διαφθείρειν τοὺς ἐντυγχάνοντάς σοι, ἀνωφελῆ καὶ ἐρωτικὰ[4] σοφίσματα διδάσκοντα, ἐμέ τε ὡσαύτως. μηθὲν[5] οὖν διαφέρειν ἐπιτριβομένοις καὶ κακῶς πάσχουσιν, ἢ μετὰ φιλοσόφου ζῆν, ἢ ἑταίρας." κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα, a

Stilpo & Glycera.

— Γυνὴ τὸ σῶμα δι' ἀργίαν[6]
ψυχῆς φρόνησιν ἐντὸς οὐκ ἀργὸν φορεῖ. b

XLVII.

Γναθαίνης δὲ πολλὰς ἀποκρίσεις ἀνέγραψεν ὁ

1 ἐφ' αὐταῖς ms. *A*. 2 παιδείαις ed. Caſ. παιδίας ed. Baſ. 3 πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ed. Ven. & Baſ. 4 ἐριστικὰ vel ἐρωτητικὰ corr. viri docti, & dein ἐμέ τε ὡσαύτως ἐρωτικά. Iac. 5 μηδὲν edd. cum ms. *Ep*. 6 -- Γυνὴ δὲ σώματος δι' ἀργίαν corr. Grot.

ſpondendum admodum ſolers ſalſaque Gnathaena fuit. Sed & aliae meretrices arroganter de ſe ſentiebant, ut quae literarum ſtudia colerent, & ſcientiarum diſciplinis temporis nonnihil tribuerent: unde etiam ſolertes ad reſpondendum acutaeque fuerunt. Itaque quum Stilpo aliquando in compotatione accuſaret Glyceram, quod adoleſcentes corrumperet, ut Satyrus narrat in Vitis, reponens illa: *At idem crimen*, inquit, *utrique noſtrûm obiicitur. Nam & te aiunt corrumpere eos qui te conveniunt, inutilia & amatoria ſophismata docentem, ſimiliterque me: nihil ergo referre eorum qui corrumpantur & miſeri reddantur, utrum cum philoſopho vivant, an cum meretrice.* Nam quod Agathon ait:

— Non, ſi foeminae corpus pigrum eſt,
etiam intus animi pigra cogitatio eſt.

47. Gnathaenae vero multa reſponſa memoriae tra-

Λυγκεύς. Παρασίτου γάρ τινος ὑπὸ γραὸς τρεφομένου, καὶ τὸ σῶμα εὖ ἔχοντος· „Χαριέντως γ’,[1] ἔφη, ὦ νεανίσκε, τὸ σωμάτιον διάκειται.“ — „Τί οὖν οἴει, εἰ μὴ ἐδευτεροκοίτουν;“ — „Τῷ λιμῷ ἂν, ἔφη, ἀπέθανες.“ Παυσανίου δὲ τοῦ Λάκκου ὀρχουμένου, καὶ εἰς κάδον τινὰ ἐμπεσόντος· „Ὁ Λάκκος, ἔφη, εἰς τὸν κάδον ἐμπέπτωκεν.“ Ἐπιδόντος δέ τινος οἶνον ἐν ψυκτηριδίῳ μικρὸν, καὶ εἰπόντος ὅτι ἑκκαιδεκαέτης· „Μικρός c γε, ἔφη, ὡς τοσούτων ἐτῶν.“ Νεανίσκων δέ τινων παρὰ πότον ὑπὲρ αὐτῆς τυπτόντων ἑαυτοὺς, ἔφη πρὸς τὸν ἡττώμενον· „Θάῤῥει παιδίον· οὐ γὰρ στεφανίτης ὁ ἀγών ἐστιν, ἀλλ’ ἀργυρίτης.“ Ὡς δ’ ὁ τὴν μνᾶν τῇ θυγατρὶ δοὺς αὐτῆς, οὐδὲν ἔτι ἔφερεν, ἀλλ’ ἐφοίτα μόνον· „Παιδίον, ἔφη, ὥσπερ πρὸς Ἱππόμαχον τὸν παιδοτρίβην μνᾶν δοὺς, οἴει ἀεὶ φοιτήσειν;“ Φρύνης

Gnathaenae dicta, ex Lynceo Samio.

1 χαριέντως τ’ ms. A.

didit Lynceus. Alebat anus quaedam parasitum; quem corpore bene habitum videns Gnathaena: *Eleganter sane tibi*, inquit, *curatum corpus est, adolescens.* — *Quid ergo futurum putas*, inquit ille, *si cum muliere non cubarem?* — *Fame te moriturum*, ait. Pausanias, cognomine *Puteus*, cum saltaret, in cadum incidit. Tum Gnathaena, *In cadum puteus*, inquit, *delapsus est.* Cum exiguum vinum quidam dedisset in psycteridio, dicens *esse sedecim annorum*: *Pusillum sane*, inquit, *pro illa aetate.* Inter potandum cum iuvenes quidam inter se de illa pugnis decertassent, eum qui inferior discessit hortata est, *bono esset animo: certamen enim non coronarium* esse, *sed argentarium.* Filiae eius quidam minam cum dedisset, ad eam frequenter commeabat, muneris praeterea nihil afferens. Cui illa, *Minâ semel datâ*, inquit, *te huc semper ventitaturum putas, puelle, tamquam ad ludimagistrum Hippomachum?*

δὲ πικρότερον εἰπούσης αὐτῇ· „Εἰ δὲ λίθον εἶχες;“ ἔφη·[1] „Ἀποψήσασθαι ἄν σοι ἔδωκα.“ ἐτύγχανε δὲ ἡ μὲν αἰτίαν ἔχουσα λιθιᾶν, ἡ δὲ κοιλίαν προπετεστέραν ἔχειν. d
Τῶν δὲ πινόντων παρ' αὐτῇ βαλλομένων εἰς βολβοφάκην, καὶ τῆς παιδίσκης ἐν τῷ καθαίρειν εἰς τὸν κόλπον ἐμβαλλομένης τῶν φακῶν, ἡ Γνάθαινα ἔφη· „Κολποφάκην διανοεῖται ποιεῖν.“ Ἀνδρονίκου δὲ τοῦ τραγῳδοῦ ἀπ' ἀγῶνός τινος, ἐν ᾧ τοὺς Ἐπιγόνους εὐημερήκει, πίνειν μέλλοντος παρ' αὐτῇ, καὶ τοῦ παιδὸς κελεύοντος τὴν Γνάθαιναν προαναλῶσαι·

Ὀλόμενε παίδων, ἔφη, ποῖον εἴρηκας λόγον;

Πρὸς δὲ ἀδολέσχην τινὰ, διηγούμενον ὅτι παραγέγονεν ἀφ' Ἑλλησπόντου· „Πῶς οὖν, φησὶν, εἰς τὴν e
πρώτην πόλιν οὐχ ἧκες τῶν ἐκεῖ;“ τοῦ δ' εἰπόντος „Εἰς ποίαν;“ „Εἰς Σίγειον“ εἶπεν. Εἰσελθόντος δέ τινος ὡς[2]

1 εἰ δὲ λίθον ἔφη εἶχες; ἀποψ. vulgo. 2 ἐς αὐτὴν edd.

Acerbius Phryne cum ei dixisset, *At si lapidem haberes?* — *Darem tibi*, inquit, *abstergendis natibus.* Perhibebatur enim altera calculo laborare, altera vero nimis fluxa esse alvo. Nonnulli apud eam compotantes, dum sese inter se feriebant, in *bolbophacen* (id est, lenticulam cum bulbis coctam) impegerant: dein ancilla, purgans mensam, pulmenti partem in sinum suum (εἰς τὸν κόλπον) coniecit; quod videns Gnathaena, ait: *colpophacen parare cogitat.* Andronicus tragoedus quum in actione fabulae Epigonorum cum plausu partes suas egisset, apud Gnathaenam potaturus, puerum misit, qui sumtum illam facere iuberet priusquam adventaret ipse. Cui illa,

Perdite puer, ait, *quodnam verbum dixisti?*

Loquax aliquis & futilis homo cum *ex Hellesponto se advenisse* narraret; *Quid ergo*, inquit illa, *in primum illius orae oppidum nonne venisti?* — *Quodnam illud?* ait alter. *Sigeum dico*, reponit Gnathaena. Ad eamdem ingressus

αὐτὴν, καὶ ἰδόντος ἐπί τινος ἀγγείου ᾠὰ, εἰπόντος τε „Ὠμὰ ταῦτα Γνάθαινα, ἢ ἑφθά;“ — „Ἔγχαλκα, ἔφη, παιδίον.“ Χαιρεφῶντος δὲ ἀκλήτου ἐπὶ δεῖπνον ἐλθόντος, προπιοῦσα ποτήριον αὐτῷ ἡ Γνάθαινα; „Λάβε, ἔφησεν, ὑπερήφανε.“ καὶ ὅς· „Ἐγὼ ὑπερήφανος;“ — „Τίς δὲ μᾶλλον, εἶπεν ἡ Γνάθαινα, ὃς οὐδὲ καλούμενος ἔρχῃ;“ — Νικὼ δὲ ἡ Αἲξ ἐπικαλουμένη, Nico, cogn. Capra.
f φησὶν ὁ Λυγκεὺς, παρασίτου τινὸς ἀπαντήσαντος λεπτοῦ ἐξ ἀῤῥωστίας· „Ὡς ἰσχνός;“ ἔφη. — „Τί γὰρ οἴει με ἐν τρισὶν ἡμέραις καταβεβρωκέναι;“ — „Ἤτοι τὴν λήκυθον, ἔφη, ἢ τὰ ὑποδήματα.“ [1]

XLVIII. Metanira, meretrix.

Μετάνειρα δὲ [2] ἡ ἑταίρα, Δημοκλέους τοῦ παρασίτου, Λαγυνίωνος ἐπίκλην, καταπεσόντος ἔν τινι κονιάματι· „Καὶ γὰρ σὺ, φησὶ, σαυτὸν ἔδωκας οὗ ψῆφοι εἰσίν.“ διαπηδῶντος δ' αὐτοῦ [3] ἐπὶ τὴν πλησίον κλίνην· „Πρόσεχε, φησὶ, μὴ ἀνατραπῇς.“ τοῦτο ἱστο-
a ρεῖ Ἡγήσανδρος. Ἀριστόδημος δ' ἐν δευτέρῳ Γελοίων

1 ὑπέματα edd. vett. cum Ms. 2 Deest δὲ edd. 3 τοῦ αὐτοῦ edd.

aliquis, conspectis in vase quodam ovis, *Cruda-ne sunt*, inquit, *haec, Gnathaena, an cocta?* Cui illa: *Aenea sunt, puelle.* Chaerephon cum ad coenam invocatus venisset, propinans ei poculum Gnathaena, *Cape*, inquit, *o superbe!* Cui ille: *An vero ego superbus?* Et Gnathaena: *Quis vero te superbior, qui ne vocatus quidem adveneris? Nico* vero, cognomine *Capra*, ait Lynceus, cum ei parasitus obviam venisset macilentus ex morbo, *Quam gracilis es?* ait. *Ecquid me putas*, inquit ille, *toto triduo comedisse?* — *Aut coriaceam ampullam*, ait, *aut calceos.*

48. Metanira meretrix, cum Democles parasitus, cognomine Lagynion, super tectorio opere prolapsus esset: *Nil mirum*, inquit, *cum in locum te immiseris ubi calculi sunt.* Eidem in propinquum lectulum subsilienti: *Cave*, dixit, *ne eversus corruas.* Hoc memoravit Hegesander. Aristode-

Gnathaenae dicta, ex Aristodemo.

Ἀπομνημονευμάτων· Γνάθαιναν, φησὶ, δύο ἐμισθώσαντο, στρατιώτης καὶ μαστιγίας· ἀναγωγότερον οὖν τοῦ στρατιώτου λάκκον αὐτὴν εἰπόντος· „Πῶς, ἔφησεν, ἢ ὅτι δύο ποταμοὶ ἐμβάλλετέ μοι, Λύκος καὶ Ἐλεύθερος;“ [1] Ἐπὶ δὲ τὴν θυγατέρα τῆς Γναθαίνης πτωχῶν ἐραστῶν κωμαζόντων, καὶ ἀπειλούντων κατασκάψειν τὴν οἰκίαν, ἐνηνοχέναι γὰρ δικέλλας ἅμας [τε „Ἀλλ᾽] [2] εἰ ταῦτ᾽ εἴχεθ᾽ [3] ὑμεῖς, εἶπεν ἡ Γνάθαινα, ἐνέχυρα θέντες [4] τὸ μίσθωμα ἂν ἀπεστείλατε.“ Ἐμμελὴς δὲ ἦν πάνυ ἡ Γνάθαινα, καὶ οὐκ ἀνάστειος φθέγξασθαι. ἥ τις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε, καθ᾽ ὃν δεῖ τοὺς ἐραστὰς ὡς αὐτὴν καὶ τὴν [5] θυγατέρα εἰσιέναι, κατὰ ζῆλον τῶν τὰ τοιαῦτα συνταξαμένων φιλοσόφων. ἀνέγραψε δ᾽ αὐτὸν Καλλίμαχος ἐν τῷ τρίτῳ Πίνακι τῶν Νόμων, καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ τήνδε παρέ- b

1 Λύκος καὶ μαστιγίας *Epit.* 2 Duas voces ignorant mssti. Forsan satis fuerat δικέλλας καὶ ἅμας· Εἰ ταῦτ᾽ εἴχεθ᾽ &c. 3 ἔχεθ᾽ ed. Ven. & Bas. 4 ἐνεχυρασθέντες ed. Bas. & Casaub. 5 Deest artic. edd.

mus, secundo libro Dictorum Ridiculorum, ait: »Gnathaena a duobus erat conducta, altero milite, altero verberone. Quam cum protervius *lacum* adpellaret miles: *Qui sic?* inquit illa: *an quod duo amnes in me influitis, Lycus & Eleutherus?* Ad Gnathaenae filiam cum pauperes nonnulli amatores comissatum venissent, minitantes, *se* (ni intro admitterentur) *aedes dirituros; adtulisse enim eâ caussâ ligones & rutra.* — *At haec si haberetis*, ait Gnathaena, *pignori apposuissetis, mercedemque misissetis.* Erat autem concinna admodum Gnathaena & festiva ad respondendum. Scripseratque etiam *legem convivalem*, observandam amatoribus qui ad ipsam & ad eius filiam intrare vellent, imitata philosophos qui similia praecepta dederant. Recensuit illam legem Callimachus in tertia Tabula Legum, & principium illius adposuit huiusmodi:

θετο· „Ὅδε ὁ νόμος ἴσος ἐγράφη καὶ ὅμοιος, στίχων „τριακοσίων εἰκοσιτριῶν."

Καλλίστιον δὲ, τὴν ἐπικληθεῖσαν Πτωχελένην, XLIX.
c μαστιγίας ἐμισθώσατο. Θέρους δὲ ὄντος, ἐπεὶ γυμνὸς Variarum meretricum κατέκειτο, τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα· „Πόθεν scite responsa, ex eodem. οὗτοι, τάλαν;" εἶπεν. καὶ ὅς· „Παιδὸς ὄντος μου, ζωμὸς κατεχύθη." ἡ δέ· „Δηλαδὴ μόσχειος."[1] Μενάνδρῳ τῷ ποιητῇ δυσημερήσαντι καὶ εἰσελθόντι εἰς τὴν οἰκίαν, Γλυκέρα προσενέγκασα γάλα παρεκάλει ῥοφῆσαι· ὁ δὲ „Οὐ θέλω," εἶπεν. ἦν γὰρ ἐφεστηκυῖα γραῦς αὐτῷ. ἡ δέ· „Ἀποφῦσα, καὶ τῷ κάτω χρῶ." Θαΐς,[2] ἐραστοῦ τινος αὐτῆς ἀλαζόνος παρὰ πολλῶν
d ποτήρια χρησαμένου, καὶ λέγοντος, θέλειν ταῦτα συγκόψαι, ἄλλα δὲ κατασκευάσαι· „Ἀπολεῖς, ἔφη, ἑκάστου τὸ ἴδιον." Λεόντιον κατακειμένη μετ' ἐραστοῦ,

1 μόσχιος ms. *A*. 2 Λαΐς ms. *Ep*.

Lex haec aequa, & aequalis omnibus, scripta est versibus trecentis viginti tribus.

49. *Callistium* vero, cognomine Ptochelenam (i. e. *Pauperem Helenam*, vel *Helenam pauperum*) verbero quidam conduxerat: qui, quoniam aestas fuit, nudus cubabat. Igitur conspectis verberum notis: *Unde hae?* quaesivit Callistium. Tum ille: *Cum parvulus essem, fervens iusculum in me defusum est.* Cui illa: *Nempe vitulinum.* Menandro poëtae, cum post rem male in scena actam ad *Glyceram* introiisset, lac illa offerens hortata est ut sorberet. Respuit ille, quod *anum* (*rugosam cuticulam*) *ei superstare* diceret. *At*, inquit illa, *adflatu hanc remove, & eo utere quod infra est.* *Thais* iactabundo amatori, qui, quum a multis pocula commodo accepisset, dixit *se illa contusurum & alia paraturum*, ait: *Corrumpes id quod cuiusque proprium est.* *Leontium* cum amatore adcubabat

ἐπεισελθούσης εἰς τὸ συμπόσιον Γλυκέρας, καὶ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς ταύτῃ μᾶλλον προσέχοντος, κατάστυγνος ἦν. ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ γνώριμος αὐτὴν ἠρώτησε, τί λυπεῖται· „Ἡ ὑστέρα με λυπεῖ·“ ἔφη. Πρὸς Λαΐδα τὴν Κορινθίαν ἐραστὴς ἀποσφράγισμα πέμψας, ἐκέλευε παραγίνεσθαι. ἡ δ'· „Οὐ δύναμαι, εἶπε· πηλός ἐστί.“ Θαῒς πρὸς γράσωνα [1] πορευομένη ἐραστὴν, ἐπεί e
τις αὐτὴν ἠρώτα, ποῦ [2] πορεύεται; εἶπεν·

„Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος.“

Φρύνη συνδειπνοῦσά ποτε γράσωνι, ἄρασα φορίνην· „Λάβε, εἶπε, καὶ [3] κατάτραγε.“ Πέμψαντος δὲ τινος αὐτῇ τῶν γνωρίμων οἶνον χρηστὸν μὲν, ὀλίγον δὲ, καὶ λέγοντος ὅτι δεκαέτης ἐστίν· „Μικρὸς, ὡς πολλῶν ἐτῶν·“ ἔφη. Ζητουμένου δὲ ἔν τινι συμποσίῳ, διὰ

1 Γράσωνα vulgo, & mox Γράσωνι, veluti proprium nomen. 2 πῶ πορεύεται edd. 3 Delenda καὶ particula videtur.

mensae, quum supervenit convivio Glycera: ad quam cum ille magis adplicaret animum, contristabatur Leontium. Quod conspicatus familiaris, ad eam se convertens quaesivit, quidnam esset quod molestiam ei adferret? Cui illa, Ὑστέρα, respondit. (*Quod vocabulum perinde* & uterum *significat*, & *eam quae* posterior *venit.*) *Laidem* Corinthiam amator quidam, misso sigillo, ad se venire iussit. *Non possum;* respondit illa: *lutum est.* *Thais* ad amatorem hircosum proficiscens, interrogata a nonnemine, *quo proficisceretur?* respondit:

Cum Aegeo cohabitatum, Pandionis filio.

Phryne coenans aliquando cum hircoso homine, porcinam cutem tollens, ait: *Cape, κατατραγε.* Eidem cum aliquis e familiaribus vinum mitteret bonum quidem, sed exiguum, diceretque esse *decem annorum;* ait: *Exiguum, pro tanta aetate.* Cum in convivio quodam quae-

τίνα αἰτίαν οἱ στέφανοι κρέμανται; εἶπεν „Ὅτι ψυχαγωγοῦσι." Μαστιγίου δέ τινος μειρακιευομένου
f πρὸς αὐτὴν, καὶ φαμένου πολλαῖς συμπεπλέχθαι, καθ' ὑπόκρισιν ἐσκυθρώπασεν. ἐπερωτήσαντος δὲ τὴν αἰτίαν· „Ὀργίζομαί σοι, εἶπεν, ὅτι πολλὰς ἔχεις." Φιλάργυρος δέ τις ἐραστὴς ὑποκοριζόμενος αὐτὴν εἶπεν· „Ἀφροδίσιον εἶ Πραξιτέλους." ἡ δέ· „Σὺ δ' Ἔρως Φειδίου."

Ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν οἶδά τινας μνημονεύοντας αὐτῶν, ἢ κατηγοροῦντας, ἢ ἀπολογουμένους, μνησθήσομαι καὶ τούτων. Δημοσθένης μὲν γὰρ ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος Σινώπης μέμνηται καὶ Φανοστρά-
a της. καὶ περὶ μὲν τῆς Σινώπης Ἡρόδικος ὁ Κρατήτιος ἐν [1] ἕκτῳ Κωμῳδουμένων φησὶν, ὅτι Ἄβυδος ἐλέγετο [2] διὰ τὸ γραῦς εἶναι. μνημονεύει δ' αὐτῆς Ἀντιφάνης ἐν Ἀρκάδι, καὶ ἐν Κηπουρῷ, ἐν Ἀκεστρίᾳ, ἐν

L. Meretrices oratoribus memoratae.

Sinope, cogn. *Abydus*.

1 Deest ἐν edd. 2 ἐκαλεῖτο edd.

situm esset, *cur suspenderentur coronae?* dixit: *Quia animum oblectant.* Verberone quodam apud eamdem iuveniliter se efferente, dicenteque *se iam multas habuisse*, tristitiam illa simulavit; caussamque roganti dixit, *Irascor tibi quod multas habueris.* Avarus quidam amator blandiens ei dixerat, *Aphrodisium* (quasi *Venuscula*) *es Praxitelis.* Cui illa: *Et tu, Cupido Phidiae.*

50. Quoniam vero ex iis etiam, qui rempublicam administrarunt, quosdam scio meretricum fecisse mentionem, sive quod accusarent eas, sive defenderent, etiam hasce commemorabo. Demosthenes igitur in oratione contra Androtionem Sinopae meminit & Phanostratae. Ac de *Sinope* quidem Herodicus Cratetius, sexto libro DE his qui a Comicis notati sunt, ait *Abydum* fuisse dictam, quia vetula esset. Meminit eiusdem Antiphanes in Arcade, & in Hortulano, in Sartrice, in Pisca-

Ἀλιευομένῃ, ἐν Νεοττίδι· καὶ Ἄλεξις ἐν Κλεοβουλίνῃ· καὶ Καλλικράτης ἐν Μοσχίωνι. περὶ δὲ τῆς Φανοστράτης Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ Περὶ τῶν Ἀθήνησιν Ἑταιρίδων, ὅτι Φθειροπύλη ἐπεκαλεῖτο, ἐπειδήπερ ἐπὶ τῆς θύρας ἑστῶσα ἐφθειρίζετο. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ
Aphyae. κατὰ Ἀρισταγόρας φησίν· „Καὶ πάλιν τὰς ἀφύας καλουμένας τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκαλέσατε.“ ἑταιρῶν b
ἐπωνυμία αἱ ἀφύαι, περὶ ὧν ὁ προειρημένος Ἀπολλόδωρός φησιν· „Σταγόνιον καὶ Ἄνθις ἀδελφαί. αὗται Ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὖσαι, τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον.“ Ἀντιφάνης δ' ἐν τῷ Περὶ Ἑταιρῶν, Νικοστρατίδα φησὶν Ἀφύαν κληθῆναι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Ὁ δ' αὐτὸς Ὑπερίδης,
Glycera, Harpali amasia. ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰκίας,[1] περὶ Γλυκέρας τάδε λέγει· „Ἄγων Γλυκέραν τε τὴν Θαλασσίδος, ζεύγος ἔχων.“ ἄδηλον εἰ[2] αὕτη ἐστὶν ἡ παρ' Ἁρπάλῳ συν- c

1 αἰτίας vulgo. 2 Forf. ἄδηλον δ' εἰ.

trice, in Iuvencula: item Alexis in Cleobulina, & Callicrates in Moschione. De *Phanostrata* vero Apollodorus in libro De Meretriculis Atticis ait, *Phtheiropylen* fuisse eam adpellatam, quod pro foribus stans pediculos venari consuesset. Hyperides vero in oratione contra Aristagoram ait: *Et rursus, quas Aphyas vocant, eodem modo vocavistis.* Meretricularum est cognomen illud, *Aphyae:* de quibus praedictus Apollodorus ait: »Stagonium & Anthis sorores; quae *Aphyae* dicebantur, quod, cum candidae & tenues essent, simul magnos haberent oculos.« Antiphanes vero, in libro De Meretricibus, Nicostratidem ait *Aphyam* dictam fuisse, eamdem ob caussam. Idem vero Hyperides, in oratione contra Mantitheum iniuriarum reum, de *Glycera* haec dicit: *Glyceram Thalassidis filiam secum curru vehens.* Haud liquet an haec ea sit, quae cum Harpalo consuetudinem habuit;

οὖσα·[1] περὶ ἧς Φησι Θεόπομπος ἐν τοῖς Περὶ τῆς Χίας Ἐπιστολῆς,[2] ὅτι μετὰ τὸν τῆς Πυθιονίκης θάνατον ὁ Ἅρπαλος μετεπέμψατο τὴν Γλυκέραν Ἀθήνηθεν· ἣν καὶ ἐλθοῦσαν οἰκεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πλήθους, βασίλισσαν προσαγορευομένην· ἀπειρῆσθαί τε ἐπὶ πᾶσι[3] μὴ στεφανοῦν Ἅρπαλον, ἐὰν μὴ καὶ Γλυκέραν στεφανῶσιν. ἐν Ῥωσσῷ[4] δὲ καὶ εἰκόνα χαλκῆν αὐτῆς ἱστάναι[5] τολμῆσαι παρὰ τὴν ἑαυτοῦ.[6] τὰ ὅμοια δὲ εἴρηκε καὶ Κλείταρ-
d χος ἐν ταῖς Περὶ Ἀλέξανδρον Ἱστορίαις. Ὁ δὲ γράψας τὸν Ἀγῆνα[7] τὸ Σατυρικὸν δραμάτιον, εἴτε Πύθων ἐστὶν ὁ Καταναῖος, ἢ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, Φησί· (Agen, drama satyricum Alexandri.)

Καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἅρπαλον
αὐτοῖσι τῶν[8] Ἀγῆνος οὐκ ἐλάττονας[9]·

1 συνοικοῦσα edd. 2 ἐν ταῖς Ἀρχαϊκαῖς Ἐπιστολαῖς corr. Casaub. ἐν τῇ πρὸς τοὺς Χίους Ἐπιστολῇ Sylburg. Forſ. ἐν ταῖς περὶ τῆς Χίας Ἐπιστολαῖς, vel ἐν τῇ περὶ τῆς Χίας Ἐπιστολῇ. 3 πᾶσι, *absque* ἐπὶ, ms. *Ep.* 4 Ῥωσῷ ms. *Ep.* 5 ἱστάναι edd. cum ms. *A.* 6 παρ' αὐτὴν ἑαυτοῦ edd. cum ms. *A.* Forſan debuerat παρ' αὐτὴν τὴν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἑαυτοῦ. 7 Ἄγηνα vulgo h. l. 8 αὐτοῖσι τόνων edd. h. l. 9 ἐλάττονος edd. h. l. cum Msto.

de qua Theopompus in Epiſtola pro Chiis ſcripta ait, poſt Pythionicae obitum Harpalum Athenis accivisse Glyceram: quae cum veniſſet, in regia habitavit Tarſi, & a populo adorata eſt, & regina adpellata: vetitumque fuiſſe, ait, ne quis Harpalum coronâ donaret, quin ſimul Glyceram coronaret. Eumdem in oppido Roſſo etiam ſtatuam illius aeneam ponere conatum eſſe iuxta ſuam. Paria ſcripſit Clitarchus in Hiſtoriis de rebus Alexandri. Qui vero *Agena* ſcripſit drama Satyricum, ſive is Python fuit Catanaeus, ſive ipſe rex Alexander, ait:

Atqui audio, myriadas Harpalum
frumenti illis miſiſſe non pauciores.

σίτου παραπέμψαι, καὶ πολίτην γεγονέναι.
Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν· ἔσται δ' ἴσως
αὐτοῖς ὀλέθρου, κοὐχ ἑταίρας ἀῤῥαβών.

LI.

Meretrices artem desinentes.

Λυσίας δ' ἐν τῷ πρὸς Λαΐδα, εἴγε γνήσιος ὁ λό- e
γος, τούτων μνημονεύει· „Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο
πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα, καὶ Σκιώνη, καὶ Ἱππά-
φεσις, καὶ Θεόκλεια, καὶ Ψαμάθη, καὶ Λαγίσκα, [1]
καὶ Ἄνθεια.“ Μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀν-
θείας, Ἄντειαν; [2] οὐ γὰρ εὑρίσκομεν παρ' οὐδενὶ Ἄν-
θειαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν. ἀπὸ δὲ Ἀντείας καὶ
ὅλον δρᾶμα ἐπιγραφόμενον, ὡς προεῖπον, Εὐνίκου ἢ
Φιλυλλίου, Ἄντεια ἐστί. καὶ ὁ τὸν κατὰ Νεαίρας δὲ
λόγον γράψας μνημονεύει αὐτῆς. ἐν δὲ τῷ κατὰ Φι-
λωνίδου βιαίων, ὁ Λυσίας, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, καὶ f
Ναΐδος τῆς ἑταίρας μέμνηται· κἀν τῷ πρὸς Μέδοντα

Antea.

1 Λαγίσκα h. l. edd. 2 Ἄντιαν h. l. ms. A. & sic deinde Ἀντίας, & Ἄντια.

quam Agen, & civem esse receptum.
Glycerae illud frumentum erat: erit vero fortasse
perniciei illis, non meretricis arrha.

51. Lysias in oratione contra Laidem, si modo illius revera est, harum meminit: » *Philyra* sane desierat scortari cum adhuc iuvenis esset, item *Sciona*, & *Hippaphesis*, & *Theocka*, & *Psamatha*, & *Lagisca*, & *Anthea.* « Sed videndum ne pro *Anthea* debuerit *Antea* scribi: nam apud neminem alium commemoratam Antheam meretricem reperimus. Ab Antea vero etiam integra fabula, ut iam ante dixi, titulum habet, Eunici sive Philyllii Antea. Et auctor orationis contra Neaeram eiusdem meminit. Lysias vero, in oratione (si genuina est) adversus Philonidem ob vim illatam, etiam *Naidis* meretricis meminit; & in illa contra Medontem falsi testi-

ψευδομαρτυριῶν, [Ἀντικύρας.][1] ἐπώνυμον δέ ἐστι τοῦτο ἑταίρας· τὸ γὰρ κύριον ἦν Ὀΐα, ὡς Ἀντιφάνης εἴρηκεν ἐν τῷ Περὶ Ἑταιρῶν, Ἀντίκυραν[2] αὐτὴν φάσκων κληθῆναι, ἤτοι ὅτι συνέπινε παρακινοῦσι καὶ μεμηνόσιν, ἢ ὅτι αὐτὴν ἀναλαβὼν ὁ ἰατρὸς Νικόστρατος, καὶ ἀποθνήσκων κατέλιπεν αὐτῇ πολὺν ἐλλέβορον, ἄλλο δὲ οὐδέν. Καὶ Λυκοῦργος, ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους, Εἰρηνίδος ἑταίρας μέμνηται, ὡς ἑταιρούσης τῷ Λεω-
a κράτει. Νικοῦς δὲ[3] Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. αὕτη δὲ ὅτι Αἲξ ἐπεκαλεῖτο προείπομεν, διὰ τὸ Θαλλὸν τὸν κάπηλον ἐξαναλῶσαι. ὅτι δὲ θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες, διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἄνεισι τὸ ζῶον, οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾷ θύεται διὰ τοῦτο,

Anticyra meretrix.

Nico: sive Nannium.

1 Deest vulgo h. l. nomen Ἀντικύρας. 2 Forf. καὶ Ἀντίκυραν. 3 Ναννίου δὲ uterque codex mstus, & Harpocration, ex eoque Suidas. Forsan tali quodam modo scripserat Athenaeus, Ναννίου δὲ, ἣ καὶ Νικὼ, Ὑπερίδης &c.

monii caussa, *Anticyrae* mentionem facit; quod est cognomen meretricis, cuius proprium nomen *Hoia* fuit, ut tradit Antiphanes in Libro De Meretricibus: Anticyram cognominatam dicens, sive quod compotare consuesset cum male sanis hominibus furentibusque; sive quod Nicostratus medicus, cum illam domum suam recepisset, moriens multum hellebori ei reliquisset, praetereaque nihil. Porro Lycurgus, in oratione contra Leocratem, *Irenidis* meretricis meminit, ut quae cum Leocrate consuesset. *Nannii* vero [cui proprium nomen *Nico* fuerat?] Hyperides meminit, in oratione contra Patroclem. Fuisse autem hanc *Capram* cognominatam, supra diximus, quoniam *Thallum* propolam sumtibus exhausit. De capris vero, quod sint *thalli* (i. e. olivae rami) cupidae, ob eamque caussam cautum sit ne in Arcem adscendat hoc animal, neque Minervae eadem de caussa mactetur capra,

ἄλλος ἔσται λόγος. ἀλλὰ ὅ γε Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν, ὅτι θαλλοφαγεῖ τὸ ζῶον, φησὶν οὕτως·

'Εωθινὸς γὰρ πρίν τιν' αὐλητῶν ὁρᾶν,
θαλλὸν χιμαίρᾳ προσφέρων νεοσπάδα,[1]
εἶδον[2] στρατὸν στείχοντα παρ' ἀλίαν ἄκραν.[3] b

Μνημονεύει τῆς Ναννίου[4] καὶ Ἄλεξις ἐν Ταραντίνοις οὕτως·

— Νάννιον δὲ μαίνεται
ἐπὶ τῷ Διονύσῳ. —

κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς μέθυσαν.[5] Μένανδρος δ' ἐν Ψευδηρακλεῖ φησίν·

— Οὐκ ἐπείρα Νάννιον;

'Αντιφάνης δ', ἐν τῷ Περὶ Ἑταιρῶν' „Προσκήνιον, φησὶν, ἐπεκαλεῖτο ἡ Νάννιον, ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε, καὶ ἐχρῆτο χρυσέοις καὶ[6] ἱματίοις πολυτελέσι, ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη. ἦν δὲ Κορώνη[7] τῆς Ναννίου

1 νεὸς παῖδα Ms. νεὸς πόδα edd. 2 ἴδον Ms. 3 παραλίαν πέτραν corr. Brunck. 4 Ναυίου ed. Bas. & Casaub. 5 μέθυσον edd. μέθυσεαν Ms. Fors. μεθύουσαν. 6 Deest καὶ ms. *Ep*. Fors. χρυσ. ἱματ. καὶ πολυτ. 7 Κορώνης Ms.

alius erit dicendi locus. Caeterum, thallis vesci hoc animal, Sophocles in Pastoribus declaravit, his verbis:

Mane priusquam stabulariorum quisquam vidisset,
cum thallum caprae adferrem recens - decerptum,
vidi exercitum iuxta maritimum promontorium incedentem.

Nannii meminit etiam Alexis in Tarentinis, ubi ait:

Nannium furiose Bacchum adpetit:

nempe ut vinolentam notans. Menander vero in Falso-Hercule ait:

Nonne solicitavit Nannium?

Antiphanes autem in libro De Meretricibus ait: »*Proscenium* cognominata est *Nannium*, quod facie quidem pulcra esset, & aureis sumtuosisque uteretur vestibus: positis autem vestibus perquam esset deformis. Fuit autem

θυγάτηρ, τὸ τῆς Τήθης [1] ἀναφέρουσα ἐκ τριπορνείας c ὄνομα." Καὶ Νεμεάδος δὲ τῆς αὐλητρίδος Ὑπερίδης [2] μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. περὶ ἧς ἄξιον θαυμάζειν, πῶς περιεῖδον Ἀθηναῖοι οὕτω προσαγορευομένην τὴν πόρνην, πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κεχρημένην· κεκώλυτο γὰρ τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δούλαις, ὥς φησι Πολέμων ἐν τοῖς Περὶ Ἀκροπόλεως. Nemeas.

LII. Ocimum.

Καὶ Ὠκίμου δὲ τῆς ἐμῆς, ὡς σὺ φὴς Κύνουλκε, καὶ Ὑπερίδης μέμνηται ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας δευτέρῳ, λέγων οὕτως· „Ὥστε Λαῒς μὲν ἡ δοd κοῦσα τῶν πώποτε διενηνοχέναι τὴν ὄψιν, καὶ Ὤκιμον καὶ Μετάνειραν." [3] Νικόστρατος δέ, [4] ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητής, ἐν Πανδρόσῳ, οὑτωσὶ λέγων·

Ἔπειτα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς Ἀερόπην

1 τιθῆς Ms. 2 Ὑπειρίδης edd. 3 Forf. Μετάνειρα. 4 Forf. Νικοστ. τε.

Corona (*Cornix*) Nannii filia, quae ex triplici fcortatione *Tethes* nomen retulit.« Meminit vero Hyperides etiam *Nemeadis* tibicinae, in oratione contra Patroclem. Ubi haud immerito mireris, paffos effe Athenienfes meretricem ita adpellari nomine a celeberrima folennitate defumto; cum non modo meretricibus, verum etiam aliis fervis mulieribus, talia imponi nomina legibus vetitum fuiffet, ut ait Polemo in libris De Arce Athenarum.

52. Sed & *Ocimi* mei, ut tu ais Cynulce, idem Hyperides meminit, in fecunda contra Ariftagoram oratione, ubi ait: *Ut Lais quidem, quae videtur formâ praeftare omnibus quae umquam fuere, & Ocimum & Metanira.* Item Nicoftratus, mediae comoediae poëta, in Pandrofo, ita dicens:

Deinde eâdem viâ ad Aëropen

ἐλθοῦσα, πέμψαι στρώματ' αὐτῇ αὐτίκα [1]
κελεύε καὶ παρ' Ὤκιμον χαλκώματα.

Varia meretricum nomina.

Μένανδρος δ' ἐν Κόλακι τάσδε καταλέγει ἑταίρας·

Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντίκυραν, Ἰσχάδα, e
καὶ Ναννάριον [2] ἔσχηκας ὡραίαν σφόδρα.

Φιλέταιρος, ἐν Κυνηγίδι· [3]

Οὐχὶ Κερκώπη μὲν ἤδη γέγον' [4] ἔτη τρισχίλια·
ἡ δὲ Διοπείθους ἀειδὴς Τέλεσις ἕτερα μυρία;
Θεολύτην δ' οὐκ οἶδεν [5] οὐδεὶς, ὅτε τὰ πρῶτον ἐγένετο.
οὐχὶ Λαῒς μὲν τελευτῶσ' ἀπέθανε βινουμένη;
Ἰσθμιὰς δὲ καὶ Νέαιρα κατασέσηπε, καὶ Φίλα. [6]
Κοσσύφας δὲ [7] καὶ Γαλείνας [8] καὶ Κορώνας οὐ λέγω· f
περὶ δὲ Ναΐδος σιωπῶ, γομφίους γὰρ οὐκ ἔχει.

1 Deest vox vulgo, & desinit versus in κέλευ', proximus vero incipit ab ἴφη καὶ παρ' Ὤκ. 2 Νάννιον edd. 3 Κυναγίδι edd. 4 γεγόνει ἔτη edd. cum ms. A. 5 Θεολ. δ' οἶδεν οὐδεὶς vulgo. 6 Totus versus deest editis. 7 Duo verba desunt edd. 8 Γαλήνας ed. Ven. Γαλύνας ed. Bas. & Cas. Γαλίνας Hesych.

perge, eamque stragula statim mittere
iube & aenea vasa ad Ocimum.

Menander vero in Assentatore hasce commemorat meretrices:

Chrysidem, Coronam, Anticyram, Ischadem,
& Nanniolum habuisti formosam admodum.

Philetaerus, in Venatrice:

Nonne Cercopa iam ter mille annos nata est?
deformis autem Telesis, Diopeithis filia, decem mille?
Theolyta vero nemo prorsus novit quando primum nata sit.
Lais autem nonne ad extremum in ipso coitu exstincta est?
Isthmias vero & Neaera putruerunt, item Phila.
Cossyphas vero & Galenas & Coronas taceo;
& Naidem silentio praetereo: molares enim non habet.

Θεόφιλος, Φιλαύλῳ·

Τοῦ μή ποτ' αὐτὸν ἐμπεσεῖν εἰς Λαΐδα
Φερόμενον, ἢ Μηκωνίδ', ἢ Σισύμβριον,
ἢ Βάραθρον, ἢ Θάλλουσαν, ἢ τούτων τινὰ
ὧν ἐμπλέκουσι τοῖς λίνοις [1] αἱ μαστροποὶ,
ἢ Νάννιον, ἢ Μαλθάκην. [2]

Τοσαῦτ' εἰπὼν μετά τινος τροχιλίας ὁ Μυρτίλος· LIII.
a Μή τι τοιοῦτον ὑμεῖς οἱ Φιλόσοφοι, ἔφη, οἱ καὶ πρὸ τῶν Ἡδονικῶν καλουμένων αὐτοὶ τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες, ὥς που ὁ Ἐρατοσθένης [3] φησί. Κἀμοὶ μὲν τὰ καλὰ τῶν ἑταιρῶν ἀποφθέγματα πεπεράνθω μέχρι τούτων· ἐπ' ἄλλο δ' εἶδος μεταβήσομαι λόγων. καὶ πρῶτόν γε μνησθήσομαι τοῦ Φιλαληθεστάτου Ἐπικούρου· ὅστις ἐγκυκλίου παιδείας ἀμύητος ὢν, ἐμακάριζε καὶ τοὺς ὁμοίως αὐτῷ ἐπὶ Φιλοσοφίαν

Hedonici philosophi.

1 λίθοις vulgo. δικτύοις corr. Pursf. 2 ἢ Ναύσιον ἢ Μαλαθάκην Ms. 3 Ἐρασθένης edd.

Theophilus, Philaulo: (Tibiarum studioso:)

Ne forte ille in Laidem incidat
praeceps aut Meconidem aut Sisymbrium
aut Barathrum aut Thallusam, aut harum aliquam,
quarum retibus implicant lenae,
aut in Nannium aut Malthacen.

53. Haec omnia quum mirâ quadam volubilitate Myrtilus pronunciasset: Ne quid tale vobis accidat, inquit, philosophi, qui ipsi magis etiam, quam hi quos *Hedonicos* (i. e. *Voluptarios*) vocant, *voluptatis murum suffoditis*, ut alicubi Eratosthenes ait. Et equidem scite a meretricibus dictorum, quae hactenus persecutus sum, finem hîc faciam, ad aliud genus sermonum transiens. Ac primum quidem mentionem faciam amantissimi veritatis *Epicuri:* qui, cum cyclicarum disciplinarum (quas *literas humaniores* vocamus) rudis esset, beatos praedicabat eos qui simili ratione atque ipse ad philosophiam acce-

παρερχομένους, τοιαύτας φωνὰς προϊέμενος· „Μακαρίζω σε, ὦ οὗτος, ὅτι καθαρὸς πάσης αἰτίας [1] ἐπὶ φιλοσοφίαν ὥρμησας." ὅθεν αὐτὸν καὶ ὁ Τίμων φησίν· b

Γραμμαδιδασκαλίδην [2] ἀναγωγότατον ζωόντων.

Leontium, amasia Epicuri.

Οὗτος οὖν Ἐπίκουρος οὐ Λεόντιον εἶχεν ἐρωμένην, τὴν ἐπὶ ἑταιρείᾳ διαβόητον γενομένην; ἣ δὲ οὐχ, ὅτε φιλοσοφεῖν ἤρξατο, ἐπαύσατο ἑταιροῦσα, πᾶσί τε τοῖς Ἐπικουρείοις συνῆν ἐν τοῖς κήποις, Ἐπικούρῳ δὲ καὶ ἀναφανδόν· ὥστ' ἐκεῖνον πολλὴν φροντίδα ποιούμενον αὐτῆς, τοῦτ' ἐμφανίζειν διὰ τῶν πρὸς Ἕρμαρχον [3] ἐπιστολῶν.

LIV.

Lais, Hyccaris ex Sicilia Corinthum venit.

Λαΐδος τε τῆς ἐξ Ὑκκάρων (πόλις δ' αὕτη Σικελική, ἀφ' ἧς αἰχμάλωτος γενομένη ἧκεν εἰς Κόρινθον, ὡς ἱστορεῖ Πολέμων ἐν τῷ ἕκτῳ τῶν Πρὸς Τίμαιον· ἧς καὶ Ἀρίστιππος ἤρα, καὶ Δημοσθένης ὁ ῥή- c

1 Immo πάσης παιδείας. 2 Γραμμοδιδασκ. apud Laërt. 3 Ἕρμαχον vulgo.

derent, tales emittens voces: *Beatum te praedico, o homo, quod ab omni culpâ immunis* (sive, *ab omni disciplinâ purus*) *ad philosophiam accesseris.* Quare eumdem Timon dixit,

Ludimagistrum omnium qui vivunt rudissimum.

Hic igitur Epicurus nonne *Leontium*, famosam meretricem, habuit amasiam? quae ne tum quidem, cum philosophari coepit, desiit scortari, sed cum Epicureis omnibus rem habuit in hortis, cum Epicuro vero etiam palam; ita quidem ut magnam illius curam habens philosophus, etiam in Epistolis ad Hermarchum hoc ipsum declaraverit.

54. *Laidis* vero Hyccaraeae (oppidum Hyccara est Siciliae, e quo illa bello capta Corinthum venerat, ut tradit Polemo sexto librorum contra Timaeum: quam & Aristippus amavit, & orator Demosthenes, & Dio-

ταῖρ, Διογένης τε ὁ κύων· ᾗ καὶ Ἀφροδίτη ἡ ἐν Κορίνθῳ ἡ Μελαινὶς [1] καλουμένη, νυκτὸς ἐπιφαινομένη ἐμήνυεν ἐραστῶν ἔφοδον πολυταλάντων·) οὐχ [2] Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας δευτέρῳ; Ἀπελλῆς δὲ ὁ ζωγράφος ἔτι [3] παρθένον οὖσαν τὴν Λαΐδα θεασάμενος ἀπὸ τῆς Πειρήνης ὑδροφοροῦσαν, καὶ θαυμάσας τὸ κάλλος, ἤγαγέ ποτε αὐτὴν εἰς φίλων συμd πόσιον. χλευασάντων δ' αὐτὸν τῶν ἑταίρων, ὅτι ἀνθ' ἑταίρας παρθένον εἰς τὸ συμπόσιον ἀγάγοι· „Μὴ θαυμάσητε, εἶπεν, ἐγὼ γὰρ αὐτὴν εἰς μέλλουσαν ἀπόλαυσιν μετ' οὐδ' ὅλην τριετίαν καλὴν δείξω.“ Τὸ δ' αὐτὸ καὶ Σωκράτης ἐμαντεύσατο περὶ Θεοδότης τῆς Ἀθηναίας, ὥς φησι Ξενοφῶν ἐν [4] Ἀπομνημονεύμασιν· „Ὅτι δὲ [5] καλλίστη εἴη, καὶ στέρνα κρείττω λόγου παντὸς ἔχοι, ἔλεγε. [6] ἰτέον ἡμῖν, ἔφη, θεασομένοις τὴν γυναῖκα· οὐ γὰρ δὴ ἀκούσασί [7] ἐστι κρῖναι τὸ

1 Μελανὶς edd. 2 οὗ Ὑπερίδης edd. 3 ὄντι παρθ. edd. 4 Deest ἐν edd. 5 δὲ forsan. 6 ἔλεγέν τε Ms. 7 ἀκούειν Ms.

genes canis: cui etiam *Venus* quae Corinthi est, quae *Melaenis* vocatur, nocturno viso oblata, significare solebat amatorum adventum multa argenti talenta ferentium:) huius igitur nonne etiam Hyperides meminit secundâ contra Aristogoram oratione? Apelles vero pictor Laidem conspicatus, cum virgo adhuc esset, aquam ferentem e Pirene fonte, pulcritudinemque eius admiratus, in amicorum convivium aliquando induxit. Quem cum riderent sodales, quod pro meretrice virginem in convivium adduceret: *Ne miremini*, inquit: *ego enim eam, priusquam triennium fuerit elapsum, ad futuram fruitionem peridoneam vobis ostendam.* Idem etiam auguratus est Socrates de Theodota Atheniensi, ut ait Xenophon in Memorabilibus: „*Esse autem pulcerrimam, & pectus habere supra quam verbis exprimi possit*, dixit aliquis. Tum ille: *Eundum est igitur nobis spectatum mulierem: ex auditu quip-*

κάλλος.“ Οὕτω δ' ἦν ἡ Λαῒς καλὴ, ὡς καὶ τοὺς ζω-
γράφους ἐρχομένους πρὸς αὐτὴν ἀπομιμεῖσθαι τῆς γυ- e
ναικὸς τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ στέρνα. διαζηλοτυπουμέ-
νη δέ ποτε ἡ Λαῒς [1] Φρύνῃ, πολὺν ἐραστῶν ἴσχηκεν [2]
ὅμιλον, οὐ διακρίνουσα πλούσιον ἢ πένητα, οὐδ' ὑβρι-
στικῶς αὐτοῖς χρωμένη. [3]

LV. Lais, Aristippus & Diogenes.

Ἀρίστιππος δὲ κατὰ ἔτος συνδιημέρευεν αὐτῇ ἐν
Αἰγίνῃ τοῖς Ποσειδωνίοις· καὶ ὀνειδιζόμενος ὑπὸ οἰκέ-
του, ὅτι „σὺ μὲν αὐτῇ τοσοῦτον ἀργύριον δίδως, ἡ δὲ
προῖκα Διογένει τῷ κυνὶ συγκυλίεται·“ ἀπεκρίνατο·
„Ἐγὼ Λαΐδι χορηγῶ πολλὰ, ἵνα αὐτὸς αὐτῆς ἀπο-
λαύω, οὐχ' ἵνα μὴ ἄλλος.“ Τοῦ δὲ Διογένους εἰπόν- f
τος αὐτῷ· „Ὦ Ἀρίστιππε, κοινῇ συνοικεῖς πόρνῃ. ἢ
κύνιζε γοῦν, [4] ὡς ἐγὼ, ἢ πέπαυσο.“ καὶ ὁ Ἀρίστιπ-
πος· „Ἆρά γε μή τι σοι ἄτοπον δοκεῖ εἶναι, Διόγενες,
οἰκίαν οἰκεῖν ἐν ᾗ πρότερον ᾤκησαν ἄλλοι;“ — „Οὐ

1 δὲ ἡ Λαΐς ποτε edd. 2 ἔσχεν edd. 3 αὐτῇ χρωμένους edd.
4 κύνιζε οὖν edd.

pe de eius pulcritudine iudicare non valemus.« Tam pulcra autem fuit Lais, ut pictores illam adirent, ubera pectusque mulieris penicillo imitaturi. Quum autem aemulatione contenderet olim Lais cum Phryne, ingentem habuit amatorum multitudinem, nullum discrimen faciens opulentorum pauperumque, neque arrogantius cum eis agens.

55. *Aristippus* vero quotannis totos dies cum illa transegit Aeginae per Neptuni ferias: cui quum aliquando exprobraret famulus, quod tantam argenti vim daret ei, quae gratis cum *Diogene* cane volutaretur; *Ego*, inquit, *Laidi multa dono, ut ego illa fruar, non ut nemo alius.* Eidem dixit aliquando Diogenes: *O Aristippe, cum publica meretrice consuetudinem habes. Itaque aut prorsus, ut ego, Cynicam sequere sectam, aut desiste.* Cui Aristippus: *An ergo tibi absurdum videtur, Diogenes, aedes habitare, quas alii prius ha-*

γάρ.“ ἔφη. — „Τί δέ;[1] ναῦν, ἐν ᾗ πολλοὶ πεπλεύκασιν;“ — „Οὐδὲ τοῦτο.“ ἔφη. — „Οὕτως οὖν οὐδὲ γυναικὶ συνεῖναι ἄτοπόν ἐστιν, ᾗ πολλοὶ κέχρηνται.“ Νυμφόδωρος δ' ὁ Συρακόσιος[2] ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Σι-
a κελίᾳ θαυμαζομένων, ἐξ Ὑκκάρου φησὶ Σικελικοῦ φρουρίου εἶναι τὴν Λαΐδα. Στράττις δ', ἐν Μακεδόσιν ἢ Παυσανίᾳ, Κορινθίαν αὐτὴν εἶναί φησι, διὰ τούτων·

A. Εἰσὶν δὲ πόθεν[3] αἱ παῖδες αὗται, καὶ τίνες;
B. Νῦν [αἱ][4] μὲν ἥκουσιν Μεγαρόθεν· εἰσὶ δὲ
Κορίνθιαι· Λαῒς μὲν, ἡ μέγα κλέος.

Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, ἐξ Ὑκκάρων· καθὰ καὶ Πολέμων εἴρηκεν, ἀναιρεθῆναι φάσκων αὐτὴν ὑπό τινων γυναικῶν ἐν Θετταλίᾳ, ἐρασθεῖσάν τινος Παυσανίου Θετταλοῦ, κατὰ φθόνον καὶ
b δυσζηλίαν ταῖς ξυλίναις χελώναις τυπτομένην ἐν Ἀφρο-

1 τί δαί; ms. *A*. 2 Συρακούσιος edd. 3 Εἰσὶν δ' ὅθεν vulgo. 4 Deest vocula vulgo. Forſ. Νῦν δὴ μὲν.

bitaverint? — Minime vero: inquit ille. — *Quid? navem conſcendere, in qua multi navigaverint? — Ne hoc quidem:* inquit. — *Sic ergo nec abſurdum eſt, cum muliere conſuetudinem habere, qua multi iam ſint uſi.* Nymphodorus Syracuſius, in libro DE Siciliae Mirabilibus, *Hyccaro* ortam eſſe *Laidem* ſcribit, Siculo caſtello. Strattis vero, in Macedonibus ſive Pauſania, *Corinthiam* eſſe ait, his verbis:

A. *Unde ſunt autem hae puellae, & quaenam?*
B. *Nunc quidem veniunt illae Megaris: ſūnt autem*
Corinthiae: Lais quidem, magnum (urbis) decus.

Timaeus vero decimo tertio libro Hiſtoriarum, *ex Hyccaris* ait, quemadmodum etiam Polemo dixit: occiſam fuiſſe tradens a mulieribus nonnullis in Theſſalia, cum amore capta eſſet Pauſaniae cuiusdam Theſſali, per invidiam & zelotypiam ligneis ſcabellis oppreſſam in Ve-

δίτης ἱερῷ. διὸ καὶ τὸ τέμενος κληθῆναι Ἀνοσίας [1] Ἀφροδίτης. δείκνυσθαι δ' αὐτῆς τάφον παρὰ τῷ Πηνειῷ, σημεῖον [2] ἔχοντα ὑδρίαν [3] λιθίνην, καὶ ἐπίγραμμα τόδε·

Τῆσδέ ποθ' ἡ μεγάλαυχος ἀνίκητός τε πρὸς ἀλκὴν
Ἑλλὰς ἐδουλώθη κάλλεος ἰσοθέου,
Λαΐδος· ἣν τέκνωσεν Ἔρως, θρέψεν δὲ Κόρινθος·
κεῖται δ' ἐν κλεινοῖς Θετταλικοῖς πεδίοις.

Αὐτοσχεδιάζουσιν οὖν οἱ λέγοντες αὐτὴν ἐν Κορίνθῳ τετάφθαι πρὸς τῷ Κρανίῳ. C

LVI. *Aristotelis & Platonis amores.*

Ἀριστοτέλης δὲ ὁ Σταγειρίτης [4] οὐκ ἐξ Ἑρπυλλίδος τῆς ἑταίρας ἐπαιδοποίησε Νικόμαχον, καὶ συνῆν ταύτῃ μέχρι θανάτου; ὥς φησιν Ἕρμιππος ἐν τῷ Περὶ Ἀριστοτέλους πρώτῳ, ἐπιμελείας φάσκων τῆς δεούσης τετυχηκέναι ἐν ταῖς τοῦ φιλοσόφου διαθήκαις. Ὁ δὲ καλὸς ἡμῶν Πλάτων οὐκ Ἀρχαιάνασσαν [5] τὴν Κο-

1 ἀνοσίης edd. 2 Abest vox edd. 3 ὕδρει corr. Winckelm.
4 ὁ σατυριστὴς mssti. 5 Ἀρχεάνασσαν edd. & sic mox iterum.

neris templo: inde templo nomen impositum esse *Impiae Veneris*. Monstrari autem, ait, sepulcrum eius iuxta Peneum, signum habens hydriam lapideam, cum hac inscriptione:

Huius pulcritudine Deabus aequiparandae in servitutem olim
redacta est invicta fortitudine glorians Graecia,
Laidis; quam genuit Amor, nutrivitque Corinthus:
iacetque nunc in campis nobilibus Thessaliae.

Quare nugantur qui Corinthi eam prope Craneum sepultam dicunt.

56. *Aristoteles* vero Stagirita nonne ex Herpyllide meretrice Nicomachum generavit, & cum eâ consuetudinem habuit usque ad vitae finem? ut ait Hermippus libro primo de Aristotele, dicens etiam, magnam illius curam habitam fuisse in philosophi testamento. Elegans vero noster *Plato* nonne Archaeanassam amavit mere-

λοφωνίαν ἑταίραν ἠγάπα; ὡς καὶ ᾄδειν εἰς αὐτὴν τάδε·

'Αρχαιάνασσαν ἔχω τὴν ἐκ Κολοφῶνος ἑταίρην,
ἧς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων [1] πικρὸς ἔπεστιν ἔρως.
d ᾯ δειλοί, νεότητος ἀπαντήσαντες [2] ἐκείνης
πρωτοπόρου, δι' ὅσης ἤλθετε [3] πυρκαϊῆς!

Περικλῆς δὲ ὁ 'Ολύμπιος, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν πρώτῳ 'Ερωτικῶν, οὐχ ἕνεκεν 'Ασπασίας τῆς νεωτέρας, [4] ἀλλὰ τῆς Σωκράτει τῷ σοφῷ συγγενομένης, καί περ τηλικοῦτον ἀξίωμα συνέσεως καὶ πολιτικῆς δυνάμεως κτησάμενος, οὐ συνετάραξε πᾶσαν τὴν [5] 'Ελλάδα; Ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ πρὸς ἀφροδίσια πάνυ καταφερής· ὅστις καὶ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικὶ συνῆν, ὡς Στησίμβροτος ὁ Θάσιος ἱστορεῖ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς αὐτῷ χρόνους γενόμενος, καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν, ἐν τῷ ἐπιγραφο- Aspasia, & aliae Periclis amasiae.
e

1 καὶ ἀπὸ ῥυτίδων ms. A. 2 ὑπαντιάσαντες forf. 3 ἤχετο edd. 4 δι' 'Ασπασίαν τὴν νεωτέραν, οὐ τὴν Σωκράτει συγγενομ. ms. Ep. 5 Deest articulus editis.

tricem Colophoniam? ita quidem ut in illam versus etiam hos cecinerit:

Archaeanassam habeo ex Colophone amicam,
cuius super rugis etiam amarus amor sedet.
Oh miseri, qui iuventutem nacti estis illius
primum huc transvectae, quanta per incendia eundum vobis fuit!

Pericles vero Olympius, ut ait Clearchus primo Eroticorum, propter *Aspasiam*, non hanc iuniorem, sed illam quae cum sapiente Socrate versata est, tantam licet prudentiae laudem, tantamque in republica potentiam consecutus, nonne totam conturbavit Graeciam? Fuit autem hic vir ad rem veneream admodum proclivis: qui etiam cum filii sui uxore rem habuit, ut tradit Stesimbrotus Thasius, qui eisdem temporibus vixit, illumque viderat, in libro cui titulus est DE The-

μένῳ Περὶ Θεμιστοκλέους καὶ Θουκυδίδου καὶ Περικλέους. Ἀντισθένης [1] δὲ ὁ Σωκρατικὸς, ἐρασθέντα, φησὶν, αὐτὸν Ἀσπασίας, δὶς τῆς ἡμέρας εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα ἀπ᾽ αὐτῆς ἀσπάζεσθαι τὴν ἄνθρωπον· καὶ φευγούσης ποτὲ αὐτῆς γραφὴν ἀσεβείας, λέγων ὑπὲρ αὐτῆς, πλείονα ἐδάκρυσεν, ἢ ὅτε ὑπὲρ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐσίας ἐκινδύνευσεν. καὶ Κίμωνος δ᾽ Ἐλπινίκῃ τῇ ἀδελφῇ παρανόμως συνόντος, εἶθ᾽ ὕστερον ἐκδοθείσης Καλλίᾳ, καὶ φυγαδευθέντος, μισθὸν ἔλαβε τῆς καθόδου αὐτοῦ ὁ Περικλῆς τὸ τῇ Ἐλπινίκῃ μιχθῆναι.[2] Πυθαίνετος [3] ἐν τρίτῳ Περὶ Αἰγίνης, Περίανδρον, φησὶν, ἐξ Ἐπιδαύρου [4] τὴν Προκλέους θυγατέρα Μέλισσαν ἰδόντα Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην [5] (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις) ἐρασθέντα γῆμαι. Πύῤῥου δὲ τοῦ Ἠπειρωτῶν βασι- f

Melissa Periandri uxor.

1 Αἰσχίνης scribendum suspicatur Iacobs. 2 μιγῆναι ms. Ep. 3 Fors. Πυθ. δ᾽ ἐν. 4 ἐν Ἐπιδαύρῳ malebam, aut τὴν ἐξ Ἐπιδαύρου, aut ἔξω Ἐπιδαύρου τὴν Πρ. 5 ἐσθημένην edd.

mistocle & Thucydide & Pericle. Antisthenes vero Socraticus ait, cum deperiret Pericles Aspasiam, bis quotidie eam osculatum esse, ingredientem & ab ea egredientem. Quumque illa aliquando impietatis rea ageretur, caussam pro ea dicens Pericles plus lacrymarum profudit, quam quo tempore ipse vitae fortunarumque periculum adiit. Porro quum *Cimon* Elpinicae sorori suae illegitimo matrimonio iunctus fuisset, illaque deinde Calliae esset elocata, cum ipse in exsilium esset pulsus, pretium reditus ipsius accepit Pericles coëundi cum Elpinice potestatem. Pythaenetus tertio libro De Aegina ait, *Periandrum*, cum Proclis Epidaurici filiam *Melissam* vidisset Peloponnesiaco cultu vestitam, (sine stola enim erat, simplicem tunicam induta, & vinum fundebat operariis) amore eius fuisse captum & uxorem eam duxisse. *Pyrrhi* vero, regis Epirotarum, qui ter-

λέως, ὃς ἦν τρίτος ἀπὸ Πύῤῥου τοῦ ἐπ' Ἰταλίαν στρατεύσαντος, ἐρωμένη ἦν Τίγρις ἡ Λευκαδία· ἣν Ὀλυμ- Tigris, amasia Pyrrhi.
a πιὰς ἡ τοῦ νεανίσκου μήτηρ φαρμάκοις ἀπέκτεινε.

Καὶ ὁ [1] Οὐλπιανὸς, ὥσπερ ἕρμαιόν τι, ἔτι λαλοῦντος τοῦ Μυρτίλου, ἔφη· εἰ ἔχομεν ἀῤῥενικῶς εἰρημένον τὸν τίγριν; Φιλήμονα γὰρ οἶδα τοῦτ' εἰρηκότα ἐν [2] Νεαίρᾳ, LVII. Ἡ & ὁ τίγρις, tigris fera.

[A.] Ὥσπερ Σέλευκος δεῦρ' ἔπεμψε τὴν τίγριν,
ἣν εἴδομεν ἡμεῖς, τῷ Σελεύκῳ πάλιν ἔδει
ἡμᾶς τι παρ' ἡμῶν [3] ἀντιπέμψαι θηρίον.
[B.] Τρυγέρανον· [4] οὐ γὰρ γίγνεται τοῦτ' αὐτόθι.

Πρὸς ὃν ὁ Μυρτίλος ἔφη· Ἐπείπερ ἡμῖν ἐμποδὼν [5] ἐγένου κατάλογον γυναικῶν ποιουμένοις, οὐ κατὰ τοὺς
b Σωσικράτους τοῦ Φαναγορίτου [6] Ἠ οἵους, [7] ἢ τὸν τῶν γυναικῶν κατάλογον Νικαινέτου τοῦ Σαμίου ἢ

1 Deest artic. edd. 2 Deest ἐν edd. 3 τὶ ἡμᾶς παρ' ἡμῶν vulgo. 4 τρυγέρανον edd. Τί; Γέρανον Cleric. cum Dalec. 5 ἐμποδῶν. ms. A. 6 Φαναγορειτοῦ Ms. Forſ. Φαναγορείτου. 7 Οἵους, absque Ἠ, edd. Possis vero & unâ voce Ἠοίους scribere.

tius fuit ab eo qui in Italia bellum gessit, amasia *Tigris* fuit Leucadia: quam Olympias, mater adolescentis, veneno sustulit.

57. Hic Ulpianus, veluti insperatum aliquod lucrum nactus, loquente adhuc Myrtilo, ait: Habemus-ne etiam alicubi masculino genere dictum τὸν τίγριν, *hunc tigrim*? Memini enim Philemonem quidem in Neaera haec dicere:

[A.] *Quemadmodum Seleucus huc tigrim illam misit,*
quam vidimus nos, sic aequum erat ut Seleuco rursus
aliquod nostris e regionibus vicissim mitteremus animal.
[B.] *Trygeranon: non enim hoc illic gignitur.*

Cui Myrtilus respondit: Quandoquidem nobis impedimento fuisti Recensum mulierum facientibus, non secundum Sosicratis Phanagoritae *Et quales*, nec secundum Nicaeneti Samii sive Abderitae Catalogum mulie-

Ἀβδηρίτου· μικρὸν ἀποσχὼν,[1] ἐπὶ τὴν παρὰ σοῦ τρέψομαι πεῦσιν, Φοῖνιξ γεραιέ. μάθε οὖν, ὅτι ἀρσενικῶς εἴρηκε τὸν τίγριν Ἄλεξις ἐν Πυραύνῳ, οὕτως·

Ἄνοιγ', ἄνοιγε τὴν θύραν· ἐλάνθανον
πάλαι περιπατῶν, ἀνδριὰς,[2] ἀλέτων[3] ὄνος,
ποτάμιος ἵππος, τεῖχος, ὁ Σελεύκου τίγρις.

ἔχων δὲ καὶ ἄλλα μαρτύρια ἀνατίθεμαι ταῦτ', ἕως ἂν ἀπομνημονεύσω τὸν περὶ τῶν καλῶν γυναικῶν κα- C
τάλογον.

LVIII.

Clearchus de Epaminonda.

Κλέαρχος γὰρ περὶ Ἐπαμινώνδου φησὶν οὕτως· „Ἐπαμινώνδας ὁ Θηβαῖος σεμνότερον[4] μὲν τούτων, οὐκ εὐσχημόνως δὲ περὶ τὰς ὁμιλίας ἐσφάλλετο τὴν γνώμην, εἴ τις θεωροίη τὰ πραχθέντα αὐτῷ περὶ τὴν Λάκωνος γυναῖκα."

Hyperidis oratoris amores.

Ὑπερίδης[5] δὲ ὁ ῥήτωρ, ἐκ τῆς πατρῴας οἰκίας τὸν υἱὸν ἀποβαλὼν[6] Γλαύκιππον,

1 ἐπισχὼν forſ. 2 ἀνδρίας edd. ἀνδρείας Ms. 3 ἀλέθων edd. 4 σεμνότερος malles. 5 Ὑπερείδης edd. 6 An ἐκβαλὼν?

rum; paulisper omittens inſtitutum ſermonem, ad quaeſtionem a te propoſitam, Phoenicie ſenex, me convertam. Diſce igitur, masculino genere *tigrim*, τὸν τίγριν, dixiſſe Alexidem in Pyrauno, ubi ait:

Aperi, aperi, fores: clam in obſcuro
iamdudum hîc ambulo, ſtatua, molaris lapis,
hippopotamus, murus, Seleuci ille tigris.

Sunt mihi vero & alia teſtimonia: quae quidem in praeſentia differo, donec pulcrarum mulierum catalogum abſolvero.

58. Clearchus de *Epaminonda* ita ſcribit: »Epaminondas Thebanus his quidem gravior: ſed tamen parum decora ratione in colloquiis cum mulieribus de animi ſui ſententia dimotus eſt; ſi quis quidem illud cogitet, quod cum Laconis muliere geſtum eſt.« *Hyperides* vero orator, paterna domo eiecto filio Glaucippo, Myrrhinam

Μυῤῥίνην [1] τὴν πολυτελεστάτην ἑταίραν ἀνέλαβε, καὶ ταύτην μὲν ἐν ἄστει εἶχεν· ἐν Πειραιεῖ δὲ Ἀρισταγό-
d ραν, Φίλαν δ' ἐν Ἐλευσῖνι, ἣν πολλῶν ὠνησάμενος χρημάτων εἶχεν ἐλευθερώσας, ὕστερον δὲ καὶ οἰκουρὸν αὐτὴν ἐποιήσατο, ὡς Ἰδομενεὺς ἱστορεῖ. Ἐν δὲ τῷ ὑπὲρ Φρύνης λόγῳ Ὑπερίδης ὁμολογῶν ἐρᾷν τῆς γυναικὸς, καὶ οὐδέπω τοῦ ἔρωτος ἀπηλλαγμένος τὴν προειρημένην Μυῤῥίνην εἰς τὴν οἰκίαν εἰσήγαγεν.

LIX. Phryne, in capitis iudicio absoluta.

Ἦν δὲ ἡ Φρύνη ἐκ Θεσπιῶν. [2] κρινομένη δὲ ὑπὸ Εὐθίου τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἀπέφυγε· διόπερ ὀργισθεὶς ὁ Εὐθίας οὐκ ἔτι εἶπεν ἄλλην δίκην, ὥς φησιν Ἕρμιπ-
e πος. ὁ δὲ Ὑπερίδης συναγορεύων τῇ Φρύνῃ, ὡς οὐδὲν ἤνυε λέγων, ἐπίδοξοί τε ἦσαν οἱ δικασταὶ καταψηφιούμενοι, [3] παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς, καὶ

1. Μυρίνην edd. h. l. & mox deinde. Μυῤῥίνην h. l. ms. *A.* Μύῤῥιναν ms. *Ep.* 2 Θεσπιεῶν ms. *A.* Θεσπιέων ms. *Ep.* 3 καταψηφισόμενοι ed. Cas. 1. & 2.

sumtuosissimam meretricem recepit, & hanc quidem habuit in urbe; in Piraeeo vero Aristagoram; Eleusine Philam, quam ingenti pecunia emtam, dein liberam dimisit, & dispensandis rebus domesticis praefecit, ut Idomeneus tradit. In oratione autem pro *Phryne* professus Hyperides amare se hanc mulierem, tamen eo amore nondum defunctus, Myrrhinam, quam modo dixi, domum suam recepit.

59. Erat autem *Phryne* Thespiis oriunda: quae cum ab Euthia capitis rea esset acta, absoluta a iudicibus est; qua re ita indignatus est Euthias, ut nullam post id tempus caussam dixerit; quod tradit Hermippus. Hyperides vero caussam dicens pro Phryne, cum nihil proficeret, ac satis iam adpareret calculis iudicum condemnatum eam iri, in medium ipsam produxit, & dis-

περιῤῥήξας [1] τοὺς χιτωνίσκους, γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας, τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπεῤῥητόρευσε, δεισιδαιμονῆσαί τε ἐποίησεν τοὺς δικαστὰς „τὴν ὑποφῆτιν [2] καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης“ ἐλέῳ χαρισαμένους [3] μὴ ἀποκτεῖναι. καὶ ἀφεθείσης, ἐγράφη μετὰ ταῦτα ψήφισμα· „Μηδένα οἰκτίζεσθαι τῶν λεγόντων ὑπέρ τινος, μηδὲ βλεπόμενον τὸν κατηγορούμενον ἢ τὴν κατηγορουμένην κρίνεσθαι.“ Ἦν δὲ ὄντως f μᾶλλον ἡ Φρύνη καλὴ ἐν τοῖς μὴ βλεπομένοις. διόπερ οὐδὲ ῥαδίως [4] ἦν αὐτὴν ἰδεῖν γυμνήν· ἐχέσαρκον γὰρ χιτώνιον ἠμπείχετο, [5] καὶ τοῖς δημοσίοις οὐκ ἐχρῆτο βαλανείοις. τῇ δὲ τῶν Ἐλευσινίων πανηγύρει καὶ τῇ τῶν Ποσειδωνίων, ἐν ὄψει τῶν πανελλήνων πάντων ἀποτιθεμένη θαἰμάτια, [6] καὶ λύσασα τὰς κόμας,

Phryne, exemplar Veneris Anadyomenae,

1 περιρήξας ms. *A.* 2 Forf. ὥστε τὴν ὑποφῆτ. 3 χρισαμένους ed. Ven. & Baf. χρησαμένους ed. Caf. 4 ῥᾴδιον edd. 5 ἀμπείχετο edd. ἠμπίχετο ms. *Ep.* qui ἠμπίσχετο forfan debuit. 6 θοἰμάτια edd. θ' οἱμάτια ms. *A.* θοιμάτιον ms. *Ep.*

ciffis tuniculis nudatoque illius pectore, extremam orationem ad movendam iudicum ex ipfo adfpectu mifericordiam folita oratorum arte convertens, perfecit ut *facerdotem miniftramque Veneris* reveriti iudices, mifericordiae indulgentes, capitis non damnarent. Quae cum ea ratione periculo effet liberata, decreto deinde cautum eft, *Ne quis oratorum cauffam rei agens mifericordiam excitaret iudicum; & ne quis reus, aut mulier criminis poftulata, coram iudicibus fententiam pronunciaturis praefens fifteretur.* Erat autem revera formofa Phryne eis corporis partibus, quae adfpectui non folent patere. Quare non facile licebat nudam eam adfpicere: nam tunicula utebatur totum corpus tegente, & publicis non utebatur balneis. In celebritate vero fefti Neptuni, quod Eleufi agebatur, in totius Graeciae confpectu pofitis veftibus,

ἐνέβαινε τῇ θαλάττῃ· καὶ ἀπ' αὐτῆς Ἀπελλῆς τὴν
a Ἀναδυομένην Ἀφροδίτην ἀνεγράψατο.[1] καὶ Πραξιτέλης δὲ ὁ ἀγαλματοποιὸς, ἐρῶν αὐτῆς, τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην ἀπ' αὐτῆς ἐπλάσατο, καὶ ἐν τῇ τοῦ Ἔρωτος βάσει τῇ[2] ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου ἐπέγραψεν·

& Veneris Cnidiae Praxitelis.

Πραξιτέλης, ὃν ἔπασχε, διηκρίβωσεν ἔρωτα,
ἐξ ἰδίης ἕλκων ἀρχέτυπον κραδίης,
Φρύνῃ μισθὸν ἐμεῖο[3] διδοὺς ἐμέ. φίλτρα δὲ βάλλω[4]
οὐκ ἔτ' ὀϊστεύων,[5] ἀλλ' ἀτενιζόμενος.

b Ἐκλογήν τε αὐτῇ τῶν ἀγαλμάτων ἔδωκεν, εἴτε τὸν Ἔρωτα θέλοι λαβεῖν, εἴτε τὸν ἐπὶ Τριπόδων[6] Σάτυρον. ἡ δὲ ἑλομένη τὸν Ἔρωτα, ἀνέθηκεν αὐτὸν ἐν Θεσπιαῖς. αὐτῆς δὲ τῆς Φρύνης οἱ περικτίονες ἀνδριάντα ποιήσαντες, ἀνέθηκαν ἐν Δελφοῖς χρύσεον ἐπὶ κίονος

Phrynes statua aurea.

1 ἀπεγράψατο edd. 2 Forſ. τοῦ ὑπὸ. 3 ἐμοῖο edd. 4 τίκτω in Anthol. 5 οὐκέτι τοξεύων ibid. 6 ἐπὶ τῶν Τριπ. malebam.

crinibusque ſolutis, mare ingreſſa eſt: qua occaſione uſus Apelles, ad illius exemplar *Venerem Anadyomenen* pinxit. Similiter Praxiteles, amans eam, *Cnidiam Venerem* ad eiusdem exemplar finxit; & in Cupidinis baſi, qui infra ſcenam theatri poſitus eſt, hanc inſcriptionem inſculpſit:

Praxiteles, quo arſit, eum curate expreſſit amorem,
proprio e corde ducens exemplar,
Phrynae mercedem mei dans me. Philtra non emitto
poſthac iaculans, ſed oculis conſpectus.

Optionem vero Phrynae dedit ſtatuarum, ſive Cupidinem accipere vellet, ſive Satyrum, qui in via poſitus eſt quae a Tripodibus nomen habet. Et illa Cupidinem elegit, & Theſpiis eumdem dedicavit. Ipſius Phrynes vero ſtatuam vicini illius Delphis ponendam curarunt auream, [*nempe*, inauratam,] baſi e marmore Pentelico inſiſten-

Πεντελικοῦ [1] κατεσκεύασε δ' αὐτὸν Πραξιτέλης. ὃν καὶ θεασάμενος Κράτης ὁ Κυνικὸς, ἔφη „τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας ἀνάθημα.“ ἕστηκε δὲ καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη μέση τῆς Ἀρχιδάμου τοῦ Λακεδαιμονίων βασιλέως, καὶ τῆς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ἔχουσα ἐπι- c γραφὴν, ΦΡΥΝΗ ἘΠΙΚΛΕΟΥΣ ΘΕΣΠΙΚΗ· [2] ὥς φησιν Ἀλκέτας ἐν δευτέρῳ Περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς Ἀναθημάτων.

LX. Phrynae duae, secundum nonnullos.

Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῇ [3] Περὶ Ἑταιρῶν, δύο ἀναγράφει Φρύνας γεγονέναι, ὧν τὴν μὲν ἐπικαλεῖσθαι Κλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ Σαπέρδιον. Ἡρόδικος δὲ, ἐν ἕκτῳ Κωμῳδουμένων, τὴν μὲν παρὰ τοῖς ῥήτορσι, φησὶν, ὀνομαζομένην, Σηστὸν καλεῖσθαι,[4] διὰ τὸ ἀποσήθειν καὶ ἀποδύειν τοὺς συνόντας αὐτῇ, τὴν δὲ Θεσπικήν.

Phrynes opulentia.

Ἐπλούτει δὲ σφόδρα ἡ Φρύνη, καὶ ὑπισχνεῖτο d

1 Temere Πεντηλικοῦ ed. Caſ. 2 Rectius fuerit ΦΡΥΝΗΣ & ΘΕΣΠΙΚΗΣ. 3 ἐν τῷ malebam. 4 καλεῖσθαι δὲ edd. & interpungunt poſt Σηστόν.

tem, Praxitelis opus. Quam ſtatuam ubi vidit Crates Cynicus, *Intemperantiae Graecorum* dixit *monumentum*. Stetit autem hoc ſignum medium inter Archidami ſignum, regis Lacedaemoniorum, & Philippi Amyntae filii; inſcriptionem habens, *Phrynae Epiclis fil. Theſpicae;* ut ait Alceras ſecundo libro de Donariis Delphicis.

60. Apollodorus vero, in libro de Meretricibus, duas memorat *Phrynas* fuiſſe, quarum alteri *Clauſigelos* cognomen fuerit, alteri *Saperdium*. Herodicus autem, ſexto libro de his qui a Comicis traducti ſunt, illam quae ab oratoribus commemoratur ait *Seſtum* fuiſſe adpellatam, eo quod hos qui cum illa conſuetudinem haberent exuerit & fortunas illorum ἀποσήθει, id eſt, *quaſi cribro excuſſerit;* alteram vero *Theſpicam*. Valde autem opulenta *Phryne* erat; quae etiam muros Thebarum exſtructuram

τειχιεῖν τὰς Θήβας, ἐὰν ἐπιγράψωσι Θηβαῖοι, Ἀλέξανδρος μὲν κατέσκαψεν, ἀνέστησε δὲ Φρύνη ἡ ἑταίρα, ὡς ἱστορεῖ Καλλίστρατος ἐν τῷ Περὶ Ἑταιρῶν. εἴρηκε δὲ περὶ τοῦ πλούτου αὐτῆς Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν Νεαίρᾳ, (πρόκειται τὸ μαρτύριον) καὶ Ἄμφις ἐν Κουρίδι. παρεσίτει δὲ τῇ Φρύνῃ Γρυλλίων,[1] εἷς ὢν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν,[2] ὡς καὶ Σάτυρος ὁ Ὀλύνθιος ὑποκριτὴς Παμφί-
e λῃ. Ἀριστογείτων δ', ἐν τῷ κατὰ Φρύνης, τὸ κύριον αὐτῆς φησιν εἶναι ὄνομα Μνησαρήτην. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὸν ἐπιγραφόμενον κατ' αὐτῆς Εὐθίου λόγον Διόδωρος ὁ Περιηγητὴς Ἀναξιμένους φησὶν εἶναι. Ποσίδιππος[3] δὲ ὁ κωμικὸς, ἐν Ἐφεσίᾳ, τάδε φησὶ περὶ αὐτῆς·

Φρύνη πρὸ ἡμῶν γέγονεν ἐπιφανεστάτη
πολὺ τῶν ἑταιρῶν. καὶ γὰρ εἰ νεωτέρα
τῶν τότε χρόνων εἶ,[4] τόν γ' ἀγῶν' ἀκήκοας.

1 Γυλλίων edd. 2 Ἀρεοπαγειτῶν ms. A. 3 Ποσείδιππος edd. 4 εἰν vulgo.

se pollicita est, si inscribere Thebani vellent: *Diruit Alexander, excitavit vero Phryne hetaera;* ut tradit Callistratus in libro De Hetaeris. Divitiarum eius mentionem etiam fecit Timocles Comicus in Neaera, cuius supra adpositum testimonium est, & Amphis in Curide. Parasitus Phrynes fuit Gryllion, unus ex Areopagitis; quemadmodum Satyrus Olynthius, actor scenicus, (parasitus fuit) Pamphilae. Aristogiton vero, in oratione contra Phrynen, proprium ei nomen ait fuisse *Mnesareten.* Nec vero sum nescius, quae contra eamdem inscribitur *Euthiae* oratio, eam *Anaximenis* esse adfirmare Diodorum Periegetam. Posidippus vero Comicus in Ephesiâ haec de eâ dicit:

Fuit ante hoc aevum nostrum nobilissima
meretricum Phryne. (Tu quoque, quamquam es iunior
temporibus istis, puto litem intellexeris.)

βλάπτειν δοκοῦσα τοὺς βίους μείζους βλάβας,
τὴν Ἡλιαίαν εἷλε [1] περὶ τοῦ σώματος. 5 f
καὶ τῶν δικαστῶν καθ' ἕνα δεξιουμένη
μετὰ δακρύων, διέσωσε τὴν ψυχὴν μόλις.

LXI.

Demades orator.

Ἴστε δὲ, ὅτι καὶ Δημάδης ὁ ῥήτωρ ἐξ αὐλητρίδος ἑταίρας ἐπαιδοποιήσατο Δημέαν· ὃν φρυαττόμενόν ποτε ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐπεστόμισεν Ὑπερίδης, εἰπών· „Οὐ σιωπήσῃ, μειράκιον, μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα;“ Καὶ Βίων δ' ὁ Βορυσθενίτης, φιλόσοφος, ἑταίρας ἦν υἱὸς Ὀλυμπίας Λακαίνης, ὥς φησι Νι- a
κίας ὁ Νικαεὺς ἐν ταῖς τῶν Φιλοσόφων Διαδοχαῖς. Σοφοκλῆς δ' ὁ τραγῳδιοποιὸς, [2] ἤδη γέρων ὤν, ἠράσθη Θεωρίδος τῆς ἑταίρας. ἱκετεύων οὖν τὴν Ἀφροδίτην φησί·

Bion Borysthenita.

Sophoclis senis amores.

Κλῦθί μευ [3] εὐχομένου, κουροτρόφε· δὸς δὲ γυναῖκα
τήνδε νέων μὲν ἀναίνεσθαι φιλότητα καὶ εὐνήν·

1 εἶχε fortasse. 2 τραγῳδοποιὸς edd. 3 Κλῦθί μου mssti.

Haec iudices (Heliaeam) de capite sortita est suo,
tanquam communis vitae pestis maxima:
multumque prensans singulos cum lacrymis,
vix a se extremum depulit periculum.

61. Nostis vero, etiam *Demadem* oratorem ex tibicine meretrice genuisse Demeam: quem frementem aliquando & insolescentem in suggestu repressit Hyperides, dicens: *Nonne tacebis, adolescentule, maiorem flatum habens matre tuâ?* Porro *Bion* Borysthenita, philosophus, meretricis filius fuit Olympiae Spartanae; ut Nicias tradit Nicaeensis, in Philosophorum Successionibus. *Sophocles* vero tragicus, iam senex, amore captus est *Theoridis* meretricis. Igitur Venerem precatus dixit:

Audi me precantem, o Iuvenum-nutrix, & fac ut mulier
haecce, iuvenum spernens amplexus amoremque,

ἠδ᾽ [1] ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
ὧν ἰσχὺς μὲν [2] ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.[3]

ταῦτα μέν ἐστιν ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων. τῆς
b δὲ Θεωρίδος μνημονεύει, λέγων ἔν τινι στασίμῳ οὕτως·[4]

Φίλη γὰρ ἡ Θεωρίς.

ἐπὶ δὲ δυσμαῖς ὢν τοῦ βίου, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, Ἀρχίππην ἠγάπησε τὴν ἑταίραν, καὶ τοῦ βίου κληρονόμον κατέλιπεν. ὅτε δὲ γηραιῷ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ συνῆν ἡ Ἀρχίππη, ὁ πρότερος αὐτῆς ἐραστὴς Σμικρίνης, ἐρωτώμενος ὑπό τινος τί πράττει Ἀρχίππη, χαριέντως ἔφη· „Ὥσπερ αἱ γλαῦκες, ἐπὶ τάφων [5] κάθηται."

Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰσοκράτης, ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστερος, Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ καλὴν, [6] LXII. Isocrates, oratorum modestissimus.

1 ἢ δ᾽ ed. Ven. & Bas. ἠδ᾽ ms. *Ep.* ἣ δ᾽ corr. Cas. 2 ἰσχὺς absque ὧν & μὲν edd. ὧν ὥρη μὲν alii. 3 ἀπήμβλυνται τῶν, νοῦς θεῖος δὲ μενοινᾷ edd. θεῖος δὲ μενοινᾷ ms. *A.* qui fortasse θεῖος δὲ μένει νοῦς debuerat. 4 στάσιμος οὗτος edd. στασίμως οὕτως Ms. 5 ἐπὶ τάφον ed. Ven. & Bas. cum ms. *Ep.* Temere ἐπὶ τάφρων ed. Cas. 1. 6 καὶ Καλλὴν edd. & Nat. Com.

canis templa senibus delectetur,
quibus robur quidem obtusum est, sed animus vegetus.

Qui versus ex eis sunt, qui ad Homerum auctorem referri solent. Theoridis autem meminit idem in statario quodam carmine, ubi ait:

Cara enim Theoris.

Idem quum iam sub exitum vitae versaretur, ut ait Hegesander, *Archippen* amavit meretricem, & fortunarum suarum haeredem reliquit. Quum vero cum sene Sophocle consuetudinem Archippe haberet, prior illius amator Smicrines, interrogatus ab aliquo *quid ageret Archippe*, festive respondit: *Sicut noctuae, sepulcris insidet.*

62. Sed & *Isocrates*, oratorum temperantissimus, *Metaniram* habuit amasiam, eamque pulcram; [*sive*, & Ca-

ὡς Λυσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς. Δημοσθένης
Lysiae amores. δ᾽ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, τὴν Μετάνειραν τοῦ Λυσίου c
φησὶν ἐρωμένην εἶναι. ἥττητο δὲ καὶ ὁ Λυσίας Λαγίδος τῆς ἑταίρας, ἧς ἔγραψεν ἐγκώμιον Κέφαλος ὁ ῥήτωρ· καθάπερ καὶ Ἀλκιδάμας ὁ Ἐλαΐτης,[1] ὁ Γοργίου
Nais meretrix. μαθητὴς, ἔγραψε καὶ αὐτὸς ἐγκώμιον Ναΐδος τῆς ἑταίρας. τὴν δὲ Ναΐδα ταύτην Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, ἐρωμένην φησὶ γενέσθαι Φιλωνίδου,[2] γράφων ὧδε· „Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταίρα, Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν· ὁ δ᾽ ὑμέναιος[3] ἐπιτήδειος ὁ Φιλωνίδης δ᾽[4] ἐρᾶν φησί.“ μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ.
μή ποτε δὲ κἀν τῷ Πλούτῳ, ἐν ᾧ λέγει, d

Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διά σε Φιλωνίδου;

γραπτέον Ναῒς, καὶ οὐ Λαΐς; Ἕρμιππος δ᾽, ἐν τῷ Περὶ Ἰσοκράτους, προβαίνοντα, φησὶ, τῇ ἡλικίᾳ

1 ὁ λαΐτης edd. 2 Novem verba desunt edd. 3 ὑμέτερος corrigunt viri docti. 4 Forſ. ὁ Φιλωνίδης ὅδ᾽.

len;] ut Lyſias docet in Epiſtolis. Demoſthenes vero in oratione contra Neaeram ait: *Lyſiae* amaſiam fuiſſe Metaniram. Verum etiam Lagidem Lyſias deperiit meretricem, cuius encomium ſcripſit Cephalus orator; quemadmodum Naidis meretricis encomium Alcidamas ſcripſit Elaeenſis, Gorgiae diſcipulus. *Naidem* vero hanc Lyſias in oratione contra Philonidam ob vim factam poſtulatum, ſi modo genuina oratio eſt, *Philonidae* ait amaſiam fuiſſe, ita ſcribens: »Eſt igitur mulier meretrix, nomine *Nais;* cuius herus Archias eſt, hymenaeus vero amicus. *Philonides* hicce amare eam profitetur.« Meminit eiusdem Ariſtophanes in Gerytade. An igitur fortaſſe in Pluto etiam, ubi ait,

Nonne propter te amat Lais Philonidam?

Nais ſcriptum oportuit; non *Lais?* Hermippus vero in eis quae De Iſocrate ſcripſit, aetate provectum Iſocra-

τὸν Ἰσοκράτη ἀναλαβεῖν Λαγίσκαν τὴν [1] ἑταίραν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐξ ἧς καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγάτριον. μνημονεύει δ' αὐτῆς Στράττις ἐν τούτοις· Lagisca, Isocratis amasia.

Καὶ τὴν Λαγίσκαν τὴν Ἰσοκράτους παλλακὴν
ἰδεῖν με συκάζουσαν εὐναίαν ἔτι,
τόν τ' αὐλοτρύπην αὐτόν.

e Καὶ Λυσίας δὲ ἐν τῷ κατὰ Λαΐδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, μνημονεύει αὐτῆς, καταλέγων καὶ ἄλλας ἑταίρας, ἐν τούτοις· „Φίλυρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη, καὶ ἔτι νέα οὖσα, [2] καὶ Σκιώνη, καὶ Ἱππάφεσις, καὶ Θεόκλεια, καὶ Ψαμάθη, καὶ Λαγίσκα, καὶ Ἄνθεια, καὶ Ἀριστόκλεια.“

Δημοσθένη δὲ [3] τὸν ῥήτορα καὶ τεκνοποιήσασθαι ἐξ ἑταίρας, ἔχει λόγος. αὐτὸς γοῦν ἐν τῷ Περὶ Χρυσίου [4] λόγῳ προσαγήοχε τὰ τέκνα ἐπὶ τὸ δικαστήριον, LXIII. Demosthenes intemperantissimus.

1 Deest artic. edd. 2 Quatuor verba desunt edd. 3 Deest δὲ edd. 4 χρυσείου edd. cum ms. *A*. χρυσοῦ ms. *Ep*.

tem ait Lagiscam meretricem domum suam recepisse, ex eaque filiolam ei esse natam. Meminit eiusdem Strattis, his verbis:

Et Lagiscam Isocratis pellicem
videre me urentem, cum in cubili adhuc esset,
ipsumque tibiarum perforatorem.

Quin & Lysias eiusdem meminit in illâ contra Laidem, si genuina oratio est, ubi alias quoque meretrices recenset, his verbis: » Philyra certe scortari desierat, & illa quidem cum iuvenis adhuc esset, & Scione, & Hippaphesis, & Theoclea, & Psamathe, & Lagisca, & Anthea, & Aristoclea. «

63. *Demosthenem* vero oratorem quoque ex meretrice liberos procreasse fama obtinet. Ipse quidem in oratione De Auro liberos in iudicium produxit, ut per illos

ὡς δι᾽ ἐκείνων ἔλεον ἕξων, χωρὶς τῆς μητρός·[1] καίτοι ἔθος ἐχόντων τῶν κρινομένων τὰς γυναῖκας ἐπάγεσθαι· f ἀλλ᾽ αἰδοῖ τοῦτ᾽ ἐποίησε, φεύγων τὴν διαβολήν. Ἀκόλαστος δ᾽ ἦν ὁ ῥήτωρ περὶ τὰ ἀφροδίσια, ὥς φησιν Ἰδομενεύς. Ἀριστάρχου γοῦν τινος ἐρασθεὶς μειρακίου, καὶ δι᾽ αὐτὸ παροινήσας εἰς Νικόδημον, ἐξέκοψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. παραδέδοται δὲ καὶ περὶ ὄψα, καὶ περὶ νέους, καὶ περὶ γυναῖκας πολυτελής. τοιγαροῦν καὶ ὁ γραμματεύς ποτ᾽ αὐτοῦ[2] εἶπε· „Τί δ᾽ ἄν τις περὶ Δημοσθένους λέγειν δύναιτο; τὰ γὰρ ἐνιαυτῷ a μελετηθέντα ἐκείνῳ, μία γυνὴ μιᾷ νυκτὶ συνέχεεν. Ἀναλαβεῖν γοῦν καὶ εἰς τὴν οἰκίαν λέγεταί τινα Κνωσίωνα μειρακίσκον, καίτοι γυναῖκα ἔχων· ὡς καὶ αὐτὴν ἀγανακτήσασαν, συγκοιμᾶσθαι τῷ Κνωσίωνι.

1 μητέρος edd. 2 αὐτὸς ed. Ven. Bas. Cas. 1. αὐτὸν ed. Cas. 2. 3. αὐτοὺς ms. A.

misericordiam impetraturus, absque matre; quamvis moris esset, ut hi, de quibus iudicium haberetur, uxores secum adducerent: sed verecundiâ hoc ille fecerat, veritus ne ob id ipsum invidiam incurreret. Intemperanter autem libidinosus hic orator erat; ut ait Idomeneus. Sane etiam Aristarchi cuiusdam adolescentuli amore captus, ob illumque inter pocula insultans Nicodemo, oculos ei extudit. Perinde vero etiam & in obsonia & in adolescentulos & in mulieres sumtus ingentes profudisse perhibetur. Quare scriba illius aliquando dixit: *De Demosthene quid dicere quispiam possit? Nam quae ille toto anno meditatus est, ea unâ nocte una mulier miscet conturbatque.* Quin & domum suam recepisse fertur Cnosionem quemdam adolescentulum, quamquam uxorem habens: quare indignata illa, ipsa quoque cum Cnosione concubuit.

Μυῤῥίνην [1] δὲ τὴν Σαμίαν ἑταίραν Δημήτριος εἶχεν ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς διαδοχῆς τελευταῖος, καὶ ἔξω τοῦ διαδήματος κοινωνὸν εἶχε τῆς βασιλείας, ὥς φησι Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. Πτολεμαῖός τε, ὁ τὴν ἐν Ἐφέσῳ διέπων φρουρὰν, υἱὸς ὢν τοῦ Φιλαδέλφου βα- LXIV. Myrrhina.
b σιλέως, Εἰρήνην εἶχε τὴν ἑταίραν. ἥτις, ὑπὸ Θρᾳκῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπιβουλευομένου τοῦ Πτολεμαίου, καὶ καταφυγόντος εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, συγκατέφυγε· καὶ ἀποκτεινάντων αὐτὸν ἐκείνων, ἡ Εἰρήνη ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, ἔῤῥαινε τοῦ αἵματος τοῖς βωμοῖς, [2] ἕως καὶ αὐτὴν κατέσφαξαν. Δανάην [3] δὲ τὴν Λεοντίου τῆς Ἐπικουρείου θυγατέρα, ἑταιριζομένην καὶ αὐτὴν, Σώφρων εἶχεν ὁ ἐπὶ τῆς Ἐφέσου· δι' ἣν αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβουλευόμενος ὑπὸ Λαοδίκης, ἡ δὲ κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ Irene, concubina Ptolemaei filii Philad. Danaë, Leontii filia, Sophronis amasia.
c τῆς δωδεκάτης τάδε· „Ἡ πάρεδρος τῆς Λαοδίκης Δα-

1 Μυρῖναν edd. 2 Suspectus locus. An τῷ αἵματι τοὺς βωμοὺς? 3 Δάναϊν h. l. ms. *A*.

64. *Myrrhinam* vero Samiam, meretricem, *Demetrius* habuit rex, postremus ex Alexandri successoribus; eamque, si diadema excipias, regni participem habuit, ut ait Nicolaus Damascenus. *Ptolemaeus* vero, Philadelphi regis filius, qui praesidio Ephesi erat praefectus, *Irene* meretrice usus est: quae, cum a Thracibus insidiae struerentur Ptolemaeo, illeque in Dianae templum confugisset, cum illo eodem confugit; & occiso a Thracibus Ptolemaeo, marculos forium firmiter tenens, altaria sanguine resperfit, donec & ipsam iugularunt. *Danaën* vero, Leontii Epicureae filiam, quae & ipsa meretriciam exercuerat, *Sophron* habuit, Ephesi praefectus: cuius opera servatus ille est ab insidiis a *Laodice* structis, ipsa vero de rupe praecipitata est, ut scribit Phylarchus libro duodecimo, his verbis: » Laodicae adsidebat *Danaë*, cui maximam om-

νάη, πιστευομένη ὑπ' αὐτῆς τὰ πάντα, Λεοντίου δὲ οὖσα τῆς μετ' Ἐπικούρου τοῦ Φυσικοῦ σχολασάσης θυγάτηρ, Σώφρονος δὲ γεγονυῖα πρότερον ἐρωμένη, παρακολουθοῦσα [1] διότι ἀποκτεῖναι βούλεται τὸν Σώφρονα ἡ Λαοδίκη, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπιβουλήν. ὁ δὲ συλλαβὼν, καὶ προσποιηθεὶς συγχωρεῖν περὶ ὧν λέγει, δύ' ἡμέρας [2] παρῃτήσατο εἰς σκέψιν· καὶ συγχωρησάσης, νυκτὸς ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον. μαθοῦσα δὲ ἡ Λαοδίκη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης, κατεκρήμνισε τὴν ἄνθρωπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων φιλανθρώπων ἐπισυμβαλλομένη. [3] τὴν δὲ Δανάην φασὶν, ὡς ᾔσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον, ἀνακρινομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης, οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἀξιῶσαι· ἀπαγομένην τε [4] ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν, ὡς „δικαίως οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θείου, ὅτε d

1 παρ' ἀκολούθου μαθοῦσα corr. Valck. 2 δι' ἡμέρας edd. 3 ἐπὶ τοῦν βαλλομένη vel λαμβανομένη corr. Caſ. Forſ. ἔτι συμβαλλομένη. 4 ἀπαγ. δὲ edd.

nium rerum ſuarum fidem illa habuerat. Erat ea Leontii illius, quae cum Epicuro Phyſico philoſophiae operam dederat, filia, & Sophronis ante id tempus fuerat amaſia. Quae cum intellexiſſet, id agere Laodicen ut Sophronem occideret, nutu Sophroni ſignificavit inſidias. Et ille, re intellecta, ſimulans ſe illi adſentiri de ea re quam ab ſe petiiſſet, biduum ſibi ad deliberandum poſtulavit. Quod cum illa ei conceſſiſſet, ipſe noctu Epheſum aufugit. Laodice ut id a Danaë factum cognovit, de rupe praecipitem deiici mulierem iuſſit, nil reputans priſtinam benevolentiam. Aiunt autem Danaën, cum imminens ſibi periculum intellexiſſet, interrogantem Laodicen, & quaeſtionem de ſe habentem, ne reſponſo quidem eſſe dignatam; cumque ad praecipitium abduceretur, dixiſſe: *Merito maior pars hominum divinum numen contemnit:*

ἐγὼ μὲν [1] τὸν γενόμενόν μοι [2] ἄνδρα σώσασα, τοιαύτην χάριτα παρὰ τοῦ δαιμονίου λαμβάνω· Λαοδίκη δὲ, τὸν ἴδιον ἀποκτείνασα, τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται.“ Ὁ δ' αὐτὸς Φύλαρχος καὶ περὶ Μύστας ἱστο-
e ρεῖ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, οὕτως· „Μύστα Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐρωμένη ἦν. ἥτις ὑπὸ Γαλατῶν Σελεύκου νικηθέντος, καὶ μόλις ἐκ τῆς φυγῆς διασωθέντος, αὐτὴ μεταμφιεσαμένη [3] τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα, καὶ ἀναλαβοῦσα θεραπαινίδος τῆς τυχούσης, συλληφθεῖσα ἀνήχθη μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων, καὶ πραθεῖσα ὁμοίως ταῖς ἑαυτῆς θεραπαινίσιν, ἦλθεν εἰς Ῥόδον· ἔνθα ἐκφήνασα ἑαυτὴν ἥτις ἦν, περισπουδάστως ὑπὸ τῶν Ῥοδίων τῷ Σελεύκῳ διεπέμφθη.“ Mysta, amasia Seleuci.

LXV.

Lampito, amasia Demetrii Phal.

Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς, Λαμπιτοῦς τῆς Σα-
f μίας ἑταίρας ἐρασθεὶς, ἡδέως μὲν αὐτὸς [4] καὶ Λαμπιτὼ [5] προσηγόρευτο, [6] ὥς φησι Δίϋλλος, [7] ἐκαλεῖτο

1 Deest μὲν edd. 2 τὸν οὐ γενόμενόν μοι Valck. 3 μεταμφιεσαμένη edd. cum ms. *Ep.* 4 δὲ αὐτὴν edd. δ' αὐτὴν Ms. 5 Λαμπετὼ apud Laërt. 6 προσηγορεύσατο edd. 7 Δίδυμος apud Laërt.

quandoquidem ego, eo quod illum servavi qui mihi olim loco mariti fuerat, hanc a Deo gratiam fero; Laodice vero, quae suum maritum occidit, tanta fruitur dignitate. « Idem Phylarchus etiam de *Mysta* narrat, libro decimo quarto, his verbis: » *Mysta Seleuci* regis amasia fuit: quae, victo rege a Gallis, & fugâ aegre elapso, ipsa mutato regio cultu, & sumto vilis servae vestitu, prehensa cum aliis captivis abducta est; & haud secus ac propriae ancillae vendita, Rhodum pervenit. Ibi cum aperuisset quaenam esset, magno studio a Rhodiis ad Seleucum remissa est. «

65. *Demetrius* vero *Phalereus*, amore captus *Lampitûs* Samiae meretricis, lubens & ipse *Lampito* se adpellari passus est, ut ait Diyllus; idem vero etiam *Charitoble-*

δὲ καὶ Χαριτοβλέφαρος. Νικαρέτη [1] δὲ ἡ ἑταίρα, ἐρωμένη ἦν Στεφάνου τοῦ ῥήτορος· Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ, Μετάνειρα. ἦσαν δὲ αὗται δοῦλαι Κασίου [2] τοῦ Ἠλείου μετὰ καὶ ἄλλων ἑταιρῶν, Ἀντείας, [3] Στρατόλας, [4] Ἀριστοκλείας, [5] Φίλας, Ἰσθμιάδος, Νεαίρας. ἡ δὲ Νέαιρα ἦν Στρατοκλείδου ἐρωμένη, καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ, καὶ Ἱππάρχου τοῦ ὑποκριτοῦ, καὶ Φρυνίωνος τοῦ Παιανιέως, ὃς ἦν Δήμωνος μὲν υἱὸς, Δημοχάρους δὲ ἀδελφιδοῦς. τὴν δὲ Νεαίραν εἶχον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, διαιτητῶν γενομένων φίλων, Φρυνίων καὶ Στέφανος ὁ ῥήτωρ· ὃς καὶ τὴν [6] τῆς Νεαίρας a θυγατέρα Στρυμβήλην, [7] τὴν ὕστερον Φανὼ κληθεῖσαν, ὡς ἰδίαν θυγατέρα ἐξέδοτο Φράστορι [8] τῷ Αἰγιαλεῖ, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. ὃς καὶ περὶ Σινώπης τῆς ἑταίρας τάδε λέγει· „Ἀρχίαν τὸν

Meretrices servae, Oratoribus memoratae.

Sinope.

1 Νίναιρα corr. Tayl. 2 Immo Χαρισίου. 3 Ἀντίας apud Dem. 4 Suspicabar Στρατοκλείας. 5 Temere Ἀριστολείκας ed. Cas. 3. 6 Deest τὴν edd. 7 Στροβύλην edd. Στρυβήλην apud Demosth. Fors. Στροβίλην. 8 Φάστορι vulgo.

pharus (id est, *Venustus superciliis*) nominabatur. Nicareta vero meretrix, Stephani oratoris fuit amasia; Lysiae vero sophistae, Metanira. Erant autem hae servae Casii [*sive potius*, Charisii] Elei, simul cum aliis meretricibus, Antea, Stratola, Aristoclea, Phila, Isthmiade, Neaera. Neaera vero Stratoclidis amasia fuit, & Xenoclidae poëtae, & Hipparchi actoris scenici, & Phrynionis Paeaniensis, qui Demonis filius fuit, Democharis vero e fratre (sive sorore) nepos. Eamdem Neaeram Phrynio & Stephanus orator alternis habuerunt diebus, cum arbitri de ea re amici ita statuissent. Filiam vero Neaerae Strymbelam, (*sive*, Strybelam,) quae deinde *Phano* nominata est, tamquam suam filiam Stephanus Phrastori elocavit Aegialensi, ut ait Demosthenes in oratione contra Neaeram. Idem Demosthenes de *Sinope* me-

ἱεροφάντην, ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὡς ἀσεβοῦντα καὶ θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας ἐκολάσατε· καὶ ἄλλα τε κατηγορήθη αὐτοῦ, καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἁλώοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ
b αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσῃ [1] ἱερεῖον [2] θύσειεν· νομίμου ὄντος, ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα μὴ θύειν· οὐδὲ ἐκείνου οὔσης τῆς θυσίας, ἀλλὰ τῆς ἱερείας."

Διαβόητος δ᾽ ἑταίρα γέγονε καὶ ἡ Μιλησία Πλαγγών· [3] ἧς περικαλλεστάτης οὔσης ἠράσθη τις νεανίσκος Κολοφώνιος, Βακχίδα ἔχων ἐρωμένην τὴν Σαμίαν. λόγους [4] οὖν προσενέγκαντος τοῦ νεανίσκου πρὸς αὐτὴν, ἡ Πλαγγὼν ἀκούσασα τῆς Βακχίδος τὸ κάλλος, καὶ ἀποτρέψαι θέλουσα τὸν νεανίσκον τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος, ὡς ἀδύνατον ἦν, ᾔτησε τῆς συνου-
c σίας μισθὸν τὸν Βακχίδος ὅρμον, διαβόητον ὄντα. ὁ δὲ,

LXVI. Plango Milesia, & Bacchis.

1 προσαγούσης vulgo. 2 ἱερὸν edd. 3 Perperam Πλαγὼν ms. Ep. 4 λόγον edd.

retrice haec dicit: »In Archiam hierophantam, convictum in iudicio impietatis, quod praeter leges patrias sacra fecisset, vos animadvertistis: cui cum alia crimina obiecta sunt, tum quod victimam a Sinopa meretrice festo Cereali ad focum qui Eleusine in aula est oblatam mactasset: quum nefas esset illo die victimam caedere, nec ad illum pertineret ius sacrificandi, sed ad foeminam sacerdotem.«

66. Famosa etiam meretrix *Plango* fuit Milesia. Quae cum esset formosissima, amore eius captus est adolescens Colophonius, qui amasiam habebat *Bacchidem* Samiam. Plangonem igitur cum solicitaret adolescens, illa famâ cognitam habens pulcritudinem Bacchidis, & avertere iuvenem a sui amore cupiens, quum nihil proficeret, mercedem concubitus ab illo postulavit Bacchidis monile vulgo celebratum. Tum ille, vehementi amore

σφοδρῶς ἐρῶν, ἠξίωσε τὴν Βακχίδα μὴ περιϊδεῖν αὐτὸν ἀπολλύμενον. καὶ ἡ Βακχὶς τὴν ὁρμὴν κατιδοῦσα τοῦ νεανίσκου, ἔδωκε. Πλαγγών τε τὸ ἄζηλον συνιδοῦσα τῆς Βακχίδος, τὸν μὲν ἀπέπεμψεν ἐκείνῃ, τῷ δὲ ὡμίλησε.[1] καὶ τοῦ λοιποῦ φίλαι ἐγένοντο, κοινῶς περιέπουσαι τὸν ἐραστήν. ἐφ' οἷς Ἴωνες ἀγασθέντες, ὥς φησι Μενέτωρ ἐν τῷ Περὶ Ἀναθημάτων, Πασιφίλαν[2] ἐκάλεσαν τὴν Πλαγγόνα. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ἀρχίλοχος περὶ αὐτῆς ἐν τούτοις· d

Συκῆ πετραίη πολλὰς βόσκουσα κορώνας,
εὐήθης ξείνων δέκτρια Πασιφίλη.

Glycera, Menandri amasia. Ὅτι δὲ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας, κοινόν. ἐνεμεσήθη δέ. Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος, καὶ χρηστὴν ταύτην[3] ὀνομάσαντος διὰ τοῦ δράματος,[4] ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς.

1 ὁμίλησε edd. 2 Παμφίλαν edd. 3 Deest ταύτην edd. 4 ἐν γράμ-

flagrans, Bacchidem precatus est, ne se misere pereuntem negligeret. Et Bacchis, impetum adolescentis videns, monile dedit. Tum Plango, postquam adeo alienam ab invidiâ Bacchidem intellexit, monile ei remisit, cum adolescente vero concubuit. Et ab eo tempore amicae hae inter se fuerunt, & communi benevolentiâ amatorem sunt prosecutae. Quam rem mirati Iones, ut ait Menetor in libro De Donariis templorum, *Pasiphilam* vocarunt Plangonem. Cui etiam testimonium exhibet Archilochus in istis:

Ut ficus in scopulis nata multarum est altrix cornicum,
sic benigna hospitum exceptrix Pasiphila.

Menandrum vero poëtam amasse *Glyceram*, in vulgus notum est. Nihilo vero minus succensuit ei. Nam quum Philemon, meretricis amore captus, *optimam* illam in aliquo dramate (*sive*, in aliquo scripto, *aut* epigrammate) adpellasset; contra Menander scripsit, *nullam esse bonam*.

Ἅρπαλος δὲ ὁ Μακεδὼν, ὁ τῶν Ἀλεξάνδρου πολ- LXVII.
e λὰ χρημάτων συλήσας, καὶ καταφυγὼν εἰς Ἀθήνας, Pythionice, Harpali amasia.
ἐρασθεὶς Πυθιονίκης, πολλὰ εἰς αὐτὴν καταναλώσειν ἑταίραν οὖσαν· καὶ ἀποθανούσῃ πολυτάλαντον μνημεῖον κατεσκεύασεν· ἐκφέρων τε αὐτὴν ἐπὶ τὰς ταφὰς, ὥς φησι Ποσιδώνιος [1] ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, τεχνιτῶν τῶν ἐπισημοτάτων χορῷ μεγάλῳ καὶ παντοίοις ὀργάνοις καὶ εὐφωνίαις [2] παρέπεμψε τὸ σῶμα. Δικαίαρχος δ', ἐν τοῖς Περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου [3] καταβάσεως, φησί· „Ταὐτὸ δὲ πάθοι τις
f ἂν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀφικνούμενος, καὶ [4] ταύτην ἀπ' Ἐλευσῖνος τὴν Ἱερὰν ὁδὸν καλουμένην. καὶ γὰρ ἐνταῦθα καταστὰς, οὗ ἂν ᾖ [5] τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ἀφορώμενος νεὼς καὶ τὸ πόλισμα, ὄψεται παρὰ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ᾠκοδομημένον μνῆμα, οἷον οὐχ ἕτερον οὐδὲ

Eiusdem magnificum monumentum Athenis,

ματι ms. *Ep.* διὰ τοῦ χράμματος edd. Forſ. *διά του δράματος*, aut *διά τινος γράμματος*. 1 Ποσειδώνιος edd. 2 *συμφωνίαις* ed. Caſ. 3 Τροφωνείου ms. *A.* 4 Rectius (puto) *abeſſet καὶ* particula: aut *κατὰ ταύτην* ſcrib. 5 οὗ ἂν *φανῇ τὸ πρ. εἰς Ἀθ. ἀφορωμένῳ ὁ νεὼς* corr. Valck.

67. *Harpalus* vero Macedo, is qui Alexandrum ingenti pecuniae ſumma ſpoliavit, Athenasque confugit, *Pythionicae* amore captus, multa in eam inſumſerat, cum ſcortum (ipſius) eſſet; poſt cuius obitum multorum talentorum monumentum ei poſuit: quumque ad ſepulturam efferret, ut ait Poſidonius libro viceſimo ſecundo Hiſtoriarum, cum ingenti celeberrimorum artificum choro, & omnifariorum muſicorum inſtrumentorum & carminum cantibus cadaver eſt proſecutus. Dicaearchus vero, in libris De Deſcenſu in Trophonii Antrum, ait: » Simile quid acciderit ei, qui ad Athenienſium urbem acceſſerit hac ab Eleuſine viâ, quae Sacra vocatur. Nam ibi ſtans ubi primum verſus Athenas reſpicienti in oculos incurrit templum & arx, iuxta ipſam viam conſpiciet exſtructum monumentum, cuius cum magnitu-

σύνεγγυς οὐδέν ἐστι τῷ μεγέθει. τοῦτο δὲ τὸ μὲν πρῶ-
τον, ὅπερ εἰκὸς, ἢ Μιλτιάδου φήσειε [1] σαφῶς, ἢ Πε-
ρικλέους, ἢ Κίμωνος, ἤ τινος ἑτέρου τῶν ἀγαθῶν ἀν- a
δρῶν εἶναι· μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως δημοσίᾳ
κατεσκευασμένον· εἰ δὲ μὴ, δεδογμένον κατασκευά-
σασθαι. πάλιν δ' ὅταν ἐξετάσῃ Πυθιονίκης τῆς ἑταί-
ρας, ἥν τινα χρὴ προσδοκίαν λαβεῖν αὐτόν;" Θεό-
πομπος δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον Ἐπιστολῇ, τὴν Ἁρ-
& Babylone. πάλου διαβάλλων ἀκολασίαν, φησίν· „Ἐπίσκεψαι
δὲ, καὶ διάκουσον σαφῶς παρὰ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος,
ὃν τρόπον Πυθιονίκην περιέστειλε τελευτήσασαν. ἣ Βακ-
χίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος· ἐκείνη δὲ Σινώπης
τῆς Θρᾴττης, τῆς ἐξ Αἰγίνης Ἀθήναζε μετενεγκαμέ- b
νης τὴν πορνείαν· ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίδουλον,
ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν. ἀπὸ πλειόνων δὲ ταλάν-
των ἢ διακοσίων, δύο μνήματα κατεσκεύασεν αὐτῆς· ἃ

1 φήσειέ τις ed. Cas. Plura verba desunt ed. Ven. & Bas.

dine multum abest ut aliud ullum possit conferri. Hoc igitur, statim dixerit ille, esse aut Miltiadis haud dubie, aut Periclis, aut Cimonis, aut alterius cuiusdam optimorum virorum: illudque publico maxime civitatis sumtu fuisse exstructum; sin minus, publico certe decreto positum. Rursus vero cum sciscitando cognoverit esse Pythionicae meretricis, qualem [de Atheniensibus] opinionem debebit concipere? « Theopompus vero, in Epistolâ ad Alexandrum, Harpali accusans insolentiam, ait: » Dispice vero, & plane cognosce ex Babyloniis, quo modo Pythionicam vitâ functam prosecutus sit. Bacchidis haec serva fuerat tibicinae; quae ipsa Sinopae servierat Thraciae, ei quae scortationis officinam ex Aegina Athenas transtulit: ut adeo non modo *triserva*, sed & *triscortum* Pythionica fuerit. Huic igitur duo monumenta posuit, in quae amplius ducentis talentis impen-

καὶ πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι τῶν μὲν ἐν Κιλικίᾳ τελευ-
τησάντων ὑπὲρ τῆς σῆς βασιλείας καὶ τῆς τῶν Ἑλλή-
νων ἐλευθερίας, οὐδέπω νῦν οὔτ' ἐκεῖνος, οὔτε ἄλλος
οὐδεὶς τῶν ἐπιστατῶν κεκόσμηκε τὸν τάφον· Πυθιονί-
κης δὲ τῆς ἑταίρας, φανήσεται τὸ μὲν Ἀθήνησι, τὸ δ'
ἐν Βαβυλῶνι μνῆμα, πολὺν ἤδη χρόνον ἐπιτετελεσμέ-
c νον. ἣν γὰρ πάντες ᾔδεσαν κοινῆς δαπάνης [1] κοινὴν τοῖς
βουλομένοις γιγνομένην, ταύτης ἐτόλμησεν ὁ φίλος εἶ-
ναι σοῦ φάσκων ἱερὸν καὶ τέμενος ἱδρύσασθαι, καὶ
προσαγορεῦσαι τὸν ναὸν καὶ τὸν βωμὸν Πυθιονίκης
Ἀφροδίτης· ἅμα τῆς τε παρὰ θεῶν τιμωρίας κατα-
φρονῶν, καὶ τὰς σὰς τιμὰς προπηλακίζειν ἐπιχειρῶν."
Μνημονεύει τούτων καὶ Φιλήμων ἐν Βαβυλωνίῳ·

Βασίλισσ' ἔσῃ [2] Βαβυλῶνος, ἂν οὕτω τύχῃ.
τὴν Πυθιονίκην οἶσθα καὶ τὸν Ἅρπαλον.

d μνημονεύει δ' αὐτῆς καὶ Ἄλεξις ἐν Λυκίσκῳ.

1 Duo verba κοινῆς δαπάνης delenda censuit Casaub. 2 Βασιλίσσης ἢ edd. Βασιλίσσαις ἢ ms. *A*.

dit: ut mirarentur omnes, his qui in Cilicia pro tuo regno & pro Graecorum libertate mortem obierunt, nondum nec ab illo, nec ab eorum quoquam qui rebus praesunt, ornata esse sepulcra; Pythionicae vero meretricis monumentum aliud Athenis, aliud Babylone conspici, iam pridem absolutum. Quam enim norunt omnes mercede aequali omnibus proposita communem fuisse volenti cuique, huic ausus est is, qui tuum se amicum dicit, templum atque sacram aream statuere, nominareque *fanum atque aram Pythionicae Veneris*; simul divini numinis spernens vindictam, & tuos honores ludibrio habere ausus. « Meminit horum etiam Philemon in Babylonio:

Regina eris Babylonis, si ita res tulerit.
Pythionicam nosti, Harpalumque.

Eorumdem Alexis meminit in Lycisco.

LXVIII. Glycera, Harpali amasia.

Μετὰ δὲ τὴν Πυθιονίκης τελευτὴν, ὁ Ἅρπαλος Γλυκέραν μετεπέμψατο, καὶ ταύτην ἑταίραν, ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ· φάσκων, ἀπειρηκέναι τὸν Ἅρπαλον μὴ στεφανοῦν ἑαυτὸν, εἰ μή τις στεφανώσει καὶ τὴν πόρνην. „Ἔστησέ τε εἰκόνα χαλκῆν τῆς Γλυκέρας ἐν Ῥωσσῷ[1] τῆς Συρίας, οὗπερ καὶ σὲ καὶ αὑτὸν ἀνατιθέναι μέλλει.[2] παρέδωκέν τε αὐτῇ κατοικεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ ὁρᾷ[3] ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσκυνουμένην, καὶ βασίλισσαν προσαγορευομένην, καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς τιμωμένην, αἷς πρέπον ἦν e τὴν σὴν μητέρα καὶ τὴν σοὶ συνοικοῦσαν.“ Συνεπιμαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ ὁ τὸν Ἀγῆνα τὸ Σατυρικὸν δραμάτιον γεγραφώς· ὅπερ ἐδίδαξε, Διονυσίων ὄντων ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου τοῦ ποταμοῦ, εἴτε Πύθων ἦν ὁ Καταναῖος, ἢ ὁ Βυζάντιος, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. ἐδιδάχθη δὲ τὸ δρᾶμα ἤδη φυγόντος τοῦ Ἁρπάλου ἐπὶ θάλατταν,[4] καὶ ἀποστάντος. καὶ τῆς μὲν Πυθιονί-

Agen, drama satyricum.

1 Ταρσῷ edd. Ἐρασσῷ Ms. 2 μέλλειν vulgo. 3 Forf. ἱρᾷ.
4 ἐπὶ θαλάττης edd.

68. Post Pythionicae obitum *Glyceram* arcessivit Harpalus, eam quoque meretricem, ut tradit Theopompus, dicens *vetuisse Harpalum, ne quis ipsum corona donaret, quin simul scortum illud coronaret.* » Posuitque aeneum Glycerae signum Rossi in Syria, ubi & te & se ipsum dedicaturus est: eidemque regiam, quae Tarsi est, habitandam dedit; & adorari vult a populo, & reginam adpellari, & aliis muneribus honorari, quibus tuam matrem tuamque coniugem coli par erat. « His testimonium etiam exhibet is qui *Agenem* conscripsit, Satyricum dramation; quod, quum Bacchanalia agerentur ad Hydaspen fluvium, docuit sive Python Catanaeus aut Byzantius, sive rex ipse. Acta est autem fabula cum iam ad mare profugisset Harpalus, defecissetque. Et Pythio-

κης, ὡς τεθνηκυίας, μέμνηται· τῆς δὲ Γλυκέρας, ὡς οὔσης παρ' αὐτῷ, καὶ τοῖς Ἀθηναίοις αἰτίας γινομένης [1]
f τοῦ δωρεὰς λαμβάνειν παρὰ Ἁρπάλου, λέγων ὧδε·

A. Ἔστι δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκε, τόδ' [2]
ἐφέτωμ' ἄορνον.[3] οὐξ [4] ἀριστερᾶς δ' ὅδε
πόρνης ὁ κλεινὸς ναὸς,[5] ὃν δὴ Παλλίδης
τεύξας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγήν.
ἐνταῦθα δὴ [6] τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι,
ὁρῶντες αὐτὸν παγκάκως [7] διακείμενον,
ἔπεισαν ὡς ἄξουσι [8] τὴν ψυχὴν ἄνω
a τὴν Πυθιονίκης. —

Παλλίδην δ' ἐνταῦθα ἐκάλεσε τὸν Ἅρπαλον. ἐν δὲ [9] τοῖς ἑξῆς τῷ κυρίῳ καλέσας αὐτὸν φησίν· [10]

— B. Ἐκμαθεῖν δέ σου ποθῶ,[11]

1 γενομένης fortasse. 2 πέφυκεν ὁ δ' vulgo. Forf. πέφυκεν ὧδ'. 3 ἐφέτωμα ὄρνον vulgo. αἰέτωμα vel ἀέτωμα corr. viri docti. 4 ἐξ edd. 5 λαὸς vulgo. 6 δὲ vulgo. 7 παγκάλως vulgo. 8 ἀξιοῦσι edd. 9 *Abest* δὲ vulgo. 10 Abest φησίν edd. 11 ποθῶν vulgo, & dein ἄχρεν ἀπ' οἴκων.

nicae quidem, ut iam defunctae, meminit; Glycerae vero, ut apud illum versantis, & quae illi auctor fuisset dona mittendi Atheniensibus. Verba haec sunt:

A. Est, ubi calamus nascitur, istud fastigium
super avium volatum elatum: a sinistra vero hoc
scorti famosum templum; quod nempe Pallides
postquam exstruxit, ipse ad exsilium pro poena se condemnavit.
Ibi scilicet barbarorum magi quidam,
cum viderent illum summa tristitia adfectum,
persuaserant homini, se sursum ducturos animam
Pythionicae. —

Pallidem hic nominavit Harpalum: in sequentibus vero proprio eumdem nomine adpellat; ubi ait:

— B. At discere ex te cupio,

μακρὰν ἀποικῶν κεῖθεν, Ἀτθίδα χθόνα
τίνες τύχαι καλοῦσιν,[1] *ἢ πράττουσι τί;*
A. *Ὅτι μὲν ἔφασκον δοῦλον ἐκτῆσθαι βίον,*
ἱκανὸν ἐδείπνουν· νῦν δὲ τὸν χέδροπα[2] *ὠμὸν*[3]
καὶ τὸν μάραθον,[4] *ἔσθουσι, πυροὺς δ' οὐ μάλα.*
B. *Καὶ μὴν ἀκούω, μυριάδας τὸν Ἅρπαλον*
αὐτοῖσι τῶν Ἀγῆνος οὐκ ἐλάσσονας b
σίτου διαπέμψαι, καὶ πολίτην γεγονέναι.
A. *Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν. ἔστιν δ' ἴσως*
αὐτοῖσιν ὀλέθρου, κοὐχ ἑταίρας ἀρραβών.

LXIX.
Naucratitis Doricha; aliis Rhodopis.

Ἐνδόξους δὲ ἑταίρας καὶ ἐπὶ κάλλει διαφερούσας ἤνεγκε καὶ ἡ Ναύκρατις· Δωρίχαν τε,[5] *ἣν ἡ καλὴ Σαπφὼ, ἐρωμένην γενομένην Χαράξου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, κατ' ἐμπορίαν εἰς τὴν Ναύκρατιν ἀπαίροντος, διὰ τῆς ποιήσεως διαβάλλει, ὡς πολλὰ τοῦ Χαρά-*

1 *κατέχουσιν* legebam. 2 *χεδρόπαν* ed. Cas. 3 *ἰμὸν* edd.
4 *μάραθον* ms. *A*. 5 *Δορίχαν τε* edd. & dein *Δωρίχης* & *Δωρίχα*.

cum procul inde habitem, Atticam regionem
quaenam fata teneant, quidve ibi agant homines?
A. *Cum quidem dicebant servam se vivere vitam,*
tum abunde quod coenarent, habebant: nunc vero legumen crudum
& foeniculum edunt; tritici sane parum.
B. *Atqui audio, myriadas Harpalum*
non pauciores, quam Agen, illis
misisse frumenti, & civem esse receptum.
A. *Glycerae illud frumentum erat: est vero fortasse*
illis non amicae arrha, sed exitii.

69. Sed & *Naucratis* celebres tulit meretrices, & pulcritudine formae praestantes. In his primum *Doricham*: quae cum esset Charaxi amasia, fratris Sapphûs, qui mercaturae caussa Naucratin adpulerat, Sappho in suis carminibus eam accusat, quod multâ illum pecuniâ spo-

c ξου νοσφισαμένην. Ἡρόδοτος δ' αὐτὴν Ῥοδῶπιν καλεῖ, ἀγνοῶν ὅτι ἑτέρα τῆς Δωρίχης ἐστὶν αὕτη· ἡ καὶ τοὺς περιβοήτους ὀβελίσκους ἀναθεῖσα ἐν Δελφοῖς, ὧν μέμνηται Κρατῖνος διὰ τούτων· * * * Εἰς δὲ τὴν Δωρίχαν τόδ' ἐποίησε τοὐπίγραμμα Ποσίδιππος, [1] καίτοι ἐν τῇ [2] Αἰθιοπίᾳ πολλάκις αὐτῆς μνημονεύσας. ἔστι δὲ τόδε· [3]

Δωρίχα, ὀστέα μὲν σὰ πάλαι [4] κοιμήσατο, [5] δεσμὸν [6]
χαίτης, ἥ τε μύρων ἔκπνοος [7] ἀμπεχόνη
d ἥ ποτε τὸν χαρίεντα περιστέλλουσα Χάραξον,
σύγχρους ὀρθρινῶν ἥψαο κισσυβίων.
Σαπφῷαι δὲ μένουσι φίλης ἔτι, καὶ μενέουσι,
ᾠδῆς αἱ λευκαὶ φθεγγόμεναι σελίδες.
Οὔνομα σὸν μακαριστόν, ὃ Ναύκρατις ὧδε φυλάξει

1 Ποσείδιππος edd. 2 καὶ ἐν τῇ malebam, absque τοι. 3 ἔστι τόδε Ms. Prorsus abesse ista malim, ni aliud quid hic latet. 4 μὲν σ' ἁπαλὰ vulgo. 5 κοσμήσατο edd. 6 δεσμῶν vulgo. δεσμὸς corr. viri docti. 7 ἔμπνοος edd.

liaverit. Herodotus eamdem *Rhodopin* nominat; nesciens diversam a Doricha esse hanc, quae etiam famosa illa verucula Delphis dedicavit, quorum Cratinus meminit his verbis: * * * In *Doricham* vero Posidonius, qui eiusdem in sua *Aethiopia* etiam saepius meminit, Epigramma hocce composuit:

Doricha, ossa quidem tua pridem (hic) reposita sunt, & fasciculus
crinium, & unguenta spirans vestimentum:
tu, quae olim venustum prosequens Charaxum,
adcubans illi, matutina tractasti pocula.
Sapphoae vero manent adhuc, manebuntque,
dilectorum canticorum loquentes splendidae paginae;
Tuum nomen beatum praedicandum, quod Naucratis hic custodiet,

ἔστ' ἂν ἐπὶ Νείλου [1] ναῦς ἔφαλος γεγάνῃ. [2]
Καὶ Ἀρχεδίκη δ' ἦν ἐκ τῆς Ναυκράτεως, καὶ αὐτὴ ἑταίρα καλή. „Φιλεῖ γάρ πως ἡ Ναύκρατις, ὡς ὁ Ἡρόδοτός φησιν, ἐπαφροδίτους ἔχειν τὰς ἑταίρας.“ e

LXX. Sappho Eresia. Καὶ ἡ ἐξ Ἐρέσου [3] δέ τις ἑταίρα [4] Σαπφὼ, τοῦ καλοῦ Φάωνος ἐρασθεῖσα, περιβόητος ἦν, ὥς φησι Νύμφις ἐν Περίπλῳ Ἀσίας. Nicareta. Νικαρέτη δὲ ἡ Μεγαρὶς οὐκ ἀγεννὴς ἦν ἑταίρα, ἀλλὰ καὶ γονέων [5] καὶ κατὰ παιδείαν ἐπέραστος ἦν, ἠκροᾶτο δὲ Στίλπωνος τοῦ φιλοσόφου. Bilistiche. Βιλιστίχη δὲ ἡ Ἀργεία, ἑταίρα καὶ αὐτὴ ἔνδοξος, τὸ γένος ἀπὸ τῶν Ἀτρειδῶν σώζουσα, ὡς οἱ τὰ Ἀργολικὰ γράψαντες ἱστοροῦσιν. Leaena, Harmodii amasia. Ἔνδοξος δέ ἐστι καὶ Λέαινα ἡ ἑταίρα, Ἁρμοδίου ἐρωμένη τοῦ τυ- f ραννοκτονήσαντος· ἥ τις καὶ αἰκιζομένη ὑπὸ τῶν περὶ Ἱππίαν τὸν τύραννον, οὐδὲν ἐξειποῦσα ἐναπέθανε ταῖς

1 εἴη Νείλου vulgo. 2 γεγένῃ corrigunt. 3 Ἐρεσσοῦ ed. Ven. & Baf. Ἐρεσοῦ ed. Caf. 4 δὲ τῆς ἑτέρας vulgo. δὲ τῆς ἑτέρας ὁμώνυμος corr. Casaub. Forf. δέ τις ἑτέρα malles. 5 Forf. καὶ γονέων εὐγενῶν.

quamdiu super Nilo maritima navis fuerit.
Tum vero etiam Archedica ex Naucrati fuit oriunda, meretrix item formosa. »Solet enim Naucratis, ut ait Herodotus, venuftas habere meretrices.«

70. Sed & *Ereso* oriunda meretrix quaedam *Sappho*, quae pulcrum Phaonem amavit, celebris fuit, ut ait Nymphis in Afiae Periplo. *Nicareta* vero Megarenfis non ignobilis fuit meretrix, fed & honeftis parentibus nata, & ob doctrinam amabilis erat: Stilponem enim philofophum audierat. *Biliftiche* vero Argiva, celebris item meretrix, genus ab Atridis repetens, ut tradunt qui Res Argolicas fcripferunt. Celebratur quoque *Leaena* meretrix, Harmodii amafia tyrannicidae: quae etiam cruciata iuffu Hippiae tyranni, nihil enuncians in tormentis mortua

βασάνοις.[1] Στρατοκλῆς δ᾽ ὁ ῥήτωρ ἐρωμένην εἶχε τὴν ἐπικληθεῖσαν[2] Λήμην[3] ἑταίραν, τὴν καλουμένην Παρόραμα·[4] διὰ τὸ καὶ δύο δραχμῶν φοιτᾶν πρὸς τὸν βουλόμενον, ὥς φησι Γοργίας ἐν τῷ Περὶ Ἑταιρῶν.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Μυρτίλος μέλλων σιωπᾶν· Ἀλλὰ μικροῦ, ἔφη, ἄνδρες φίλοι, ἐξελαθόμην ὑμῖν εἰπεῖν τήν

a τε Ἀντιμάχου Λυδὴν,[5] προσέτι δὲ καὶ τὴν ὁμώνυμον ταύτης ἑταίραν[6] Λυδὴν, ἣν ἠγάπα Λαμύνθιος ὁ Μιλήσιος. ἑκάτερος γὰρ[7] τούτων τῶν ποιητῶν, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τοῖς Ἐρωτικοῖς, τῆς βαρβάρου Λυδῆς εἰς ἐπιθυμίαν καταστὰς, ἐποίησεν ὁ μὲν ἐν ἐλεγείοις, ὁ δ᾽ ἐν μέλει τὸ καλούμενον ποίημα Λυδήν. παρέλιπον δὲ καὶ τὴν Μιμνέρμου αὐλητρίδα Ναννὼ, καὶ τὴν Ἑρμησιάνακτος τοῦ Κολοφωνίου Λεόντιον· ἀπὸ γὰρ ταύτης, Antimachi Lyda.

1 τοῖς βασάνοις edd. 2 Permutandae fortaſſe ſedes verborum καλουμένην & ἐπικληθεῖσαν. 3 Temere Λίμην ed. Baſ. Δήμην ed. Caſ. 4 Παρόραμον edd. Δίδραχμον corr. Valck. Πάνορμον Iac. 5 Rectius Λύδην & Λύδης penacute ſcribetur. 6 ἑτέραν edd. 7 An ἑκάτερος δὲ τούτων?

eſt. Stratocles vero orator amaſiam habuit, Lemen (*id eſt*, gramiam) cognominatam, quae *Parorama* [*ſive* Didrachma, *ſive* Panormus] nominabatur eo, quod duarum drachmarum pretio quemcumque volentem conveniebat, ut ait Gorgias in libro De Meretricibus.

His dictis Myrtilus, cum taciturus videretur: At propemodum, inquit, viri amici, oblitus eram *Antimachi* vobis *Lydam* nominare, itemque cognominem huius aliam *Lydam*, quam amavit *Lamynthius* Mileſius. Uterque enim [*Immo:* Uterque vero] horum poëtarum, ut ait Clearchus in Amatoriis, barbarae Lydae deſiderio flagrans, carmen *Lydam* inſcriptum, alter elegiacum, lyricum alter, compoſuit. Praetermiſi vero etiam *Mimnermi* tibicinam *Nanno*, & HERMESIANACTIS Colophonii *Leontium*: a cuius nomine, cum eſſet ipſius amaſia,

ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης, ἔγραψεν Ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, ὧν [1] ἐν τῷ τρίτῳ κατάλογον ποιεῖται ἐρωτι- b
κῶν, οὑτωσί πως λέγων·

LXXI.

Ex Hermesianactis *Leontio*, s. Elegiarum libro III.

Οἵην μὲν φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν Οἰάγροιο
 Ἀγριόπην, Θρῆσσαν στειλάμενος κιθάρην, [2]
Αἰδόθεν. ἔπλευσε δὲ κακὸν καὶ ἀπειθέα χῶρον,
 ἔνθα Χάρων κοινὴν [3] ἕλκεται εἰς ἄκατον
ψυχὰς οἰχομένων, λίμνης [4] δ' ἐπὶ μακρὸν ἀϋτεῖ
 ῥεῦμα [5] δι' ἐκ μεγάλων ῥυομένης [6] δονάκων.
ἀλλ' ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωστον [7] κιθαρίζων c
 Ὀρφεὺς, παντοίους δ' ἐξανέπεισε θεούς·
Κωκυτόν τ' ἀθέμιστον, [8] ἐπ' ὀφρύσι [9] μειδήσαντα.
 ἠδὲ καὶ αἰνοτάτου βλέμμ' ὑπέμεινε κυνὸς,

1 ὃς edd. ὡς Ms. 2 κιθάρῃ edd. unde Θρῇσσα στειλ. κιθάρῃ maluerat Ruhnk. 3 κοινὴν edd. cum Msto. ἄκριν coniectaverat Valck. Fors. ἀκορῆ. 4 λίμνη edd. λίμνῃ Ms. 5 χεῦμα maluit Ruhnk. 6 ῥυομένη vulgo. 7 μονόζωστος Ruhnk. 8 Fors. ἀπόθεστον. 9 ὑπ' ὀφρύσι corr. Ruhnk.

titulum ille inscripsit Elegiarum libris tribus, quorum in tertio recensum facit Amantium, his fere utens verbis:

71. *Qualem (nosti) carus Oeagri filius reduxit*
 Agriopen, Thraciâ instructus citharâ,
ex Orco. Navigavit vero improbam & intractabilem regionem,
 ubi Charon communem (s. *insatiabilem*) *trahit in cymbam*
animas defunctorum, & paludis late resonat
 unda, ex vastis profluens arundinetis.
Constanti tamen animo iuxta fluctus solitarium carmen citharâ cecinit
 Orpheus, omnigenosque flexit Deos,
ipsumque Cocytum horrendum, superciliis subridentem.
 Quin & truculenti adspectum tulit canis,

ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν [1] τεθοωμένου, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα
  σκληρὸν, τριστοίχοις δεῖμα φέρον [2] κεφαλαῖς.
ἔνθεν ἀοιδιάων μεγάλους ἀνέπεισεν ἄνακτας,
  Ἀγριόπην μαλακοῦ πνεῦμα λαβεῖν βιότου.
Οὐ μὴν οὐδ' υἱὸς Μήνης ἀγέραστον ἔθηκεν
d Μουσαῖος, Χαρίτων ἤρανος, Ἀντιόπην·
ἥ τε [3] πολυμνήστησιν, Ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν,
  εὐασμὸν [4] κρυφίων ἐξεφόρει λογίων,
Ῥάριον ὀργιῶν [5] ἀνεμώλια ποιπνύουσα [6]
  Δήμητρα· γνωστὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰν ἀΐδῃ.
Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρα [7]
  Ἡσίοδον, πάσης ἤρανον ἱστορίης,
Ἀσκραίων [8] ἐσικέσθαι ἔχονθ' [9] Ἑλικωνίδα κώμην·
  ἔνθεν ὅ γ' Ἠοίην μνώμενος Ἀσκραϊκὴν,

1 φωνῇ vulgo. 2 φέρων vulgo. 3 ὅστε edd. 4 εὔοσμον edd. 5 ὀργίων vulgo. 6 ἀνέμω διαποιπνύουσα vulgo. 7 μελάθρων ed. Ven. μέλαθρον ed. Bas. & Cas. μέλαθραν Ms. 8 Ἀσκραῖον edd. 9 ἔχων Ms. ἱκόνθ' corrigunt viri docti.

igne vocem acuentis, igneque acuentis obtutum
  durum, triplici ex capite terrores inferentem.
Ibi suo cantu magnos flexit reges, eisque persuasit,
  Agriopa ut dulcis vitae reciperet spiritum.
At nec filius Selenes inhonoratam praestitit
  M u s a e u s, Gratiarum amasius, Antiopen:
quae (virginibus) *multorum votis expetitis in Eleusinis solo*
  laetas voces occultorum efferebat oraculorum,
Rhariae sacerdos frustra ministrans
  Cereri: celebrata vero est etiam in Orco.
Dico vero etiam, Boeotum relictâ domo
  H e s i o d u m, omnis custodem doctrinae,
Ascraeorum venisse in Heliconidem vicum:
  ubi Eoeam ambiens Ascraicam

πόλλ' ἔπαθεν, πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βί- e
βλους,
ὕμνων ἐκ πρώτης παιδὸς ἀναρχόμενος. 1
Αὐτὸς δ' οὗτος ἀοιδὸς, ὃν ἐκ Διὸς αἶσα φυλάσσει
ἥδιστον 2 πάντων δαίμονα μουσοπόλων, 3
λεπτὴν γ' εἰς Ἰθάκην ἀνετείνετο θεῖος Ὅμηρος
ᾠδῆσιν, πινυτῆς εἵνεκα Πηνελόπης·
ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐσενάσσατο νῆσον,
πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος· f
ἔκλαιεν δ' Ἰκάρου τε γένος, καὶ δῆμον Ἀμύκλου
καὶ Σπάρτην, ἰδίων ἁπτόμενος παθέων.
Μίμνερμος δὲ τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο, πολλὸν ἀνατλὰς,
ἦχον, καὶ μαλακοῦ πνεῦμ' ἀπὸ 4 πενταμέτρου, a
καίετο μὲν Ναννοῦς· πολιῷ δ' ἐπὶ 5 πολλάκι λωτῷ, 6
κνημωθεὶς, κώμους εἶχε 7 συνεξανύων. 8

1 ἀνερχόμενος vulgo. 2 κὔδιστον coni. Ruhnk. 3 μουσοπόλον Ms. 4 πνεῦμα τὸ πεντ. corrigunt docti viri. 5 Forſ. δ' ἔτι. 6 πολλὰ κιμώντω edd. 7 εἶχε vulgo. Forſ. ἶχε. 8 συνδρα-

multa paſſus eſt, & omnes ſermonum ſuorum libros conſcripſit,
carminum ab hac puella primo auſpicio capto.
Ipſe vero ille cantor, quem Sors ex Iove cuſtodit
ſuaviſſimum omnium deum Muſas-colentium,
tenuem in Ithacam contendit divinus Homerus
ſuis cum carminibus, prudentis Penelopae cauſſâ:
quam propter multa paſſus, exiguam inſulam habitatum conceſſit,
longe a lata remotus patria:
deflevitque Icari genus, & Amycli gentem
Spartamque, propriorum ſenſu malorum tactus.
Mimnermus vero, ſuavem qui reperit, multa perpeſſus,
ſonum, & mollis pentametri ſpiritum,
ardebat Nannûs amore: & canâ adhuc ſaepe tibiâ,
prurigine concitatus, comeſſationes cum ea inſtituebat.

ἤχθεε δ' Ἑρμόβιον τὸν ἀεὶ βαρὺν, ἠδὲ [1] Φερέκλην
  ἐχθρὸν μισήσας, τοιάδ' [2] ἔπεμψεν ἔπη.
Λυδῆς [3] δ' Ἀντίμαχος Λυσηΐδος [4] ἐκ μὲν ἔρωτος
  πληγεὶς, Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ.
b Δαρδάνην [5] δὲ θανοῦσαν ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν
  κλαίων, αἰάζων [6] δ' ἦλθεν [7] ἀποπρολιπὼν
ἄκραν [8] ἐς Κολοφῶνα· γόων δ' ἐνεπλήσατο [9] βίβλους
  ἱρὰς, [10] ἐκ παντὸς παυσάμενος καμάτου.
Λέσβιος Ἀλκαῖος δὲ πόσους ἀνεδέξατο κώμους,
  Σαπφοῦς φορμίζων ἱμερόεντα πόθον,
γιγνώσκεις. [11] ὁ δ' ἀοιδὸς ἀηδόνος ἠράσαθ', ὕμνων [12]
c Τήϊον ἀλγύνων ἄνδρα πολυφραδίῃ.
Καὶ γὰρ τὴν ὁ μελιχρὸς ἐφωμίλησ' [13] Ἀνακρείων

μίη edd. συνεξαμύη Ms. 1 οὐδὲ vulgo. 2 τοίαν Ms. 3 Rectius Λύδης. 4 Λυδηΐδος fortasse. Χρυσηΐδος edd. 5 Σαρδιανὴν legebam cum Lenn. Δαρδάνη Ms. Unde λάρνακι νιν δὲ θανοῦσαν corrigendum censuit Ruhnk. 6 καλλίον' ἴξαον edd. καλλίων αἴζαον Ms. 7 ὄῦθεν edd. διῆλθεν Cod. Med. & Ven. 8 ἄκραν edd. ἄκρον Ms. An ἄκων? 9 ἀνεπλήσατο edd. 10 ἱερὰς Ms. 11 γινώσκεις Ms. 12 ὑμνῶν Ms. 13 Forf. ἐφ' ὡμίλησ'.

Oderat Hermobium semper violentum: item Pherecli
  inimico infensus, talia carmina misit.
Lydae vero Lydiae Antimachus *amore*
  captus, Pactoli amnis adiit fluenta.
Mortuam vero Sardicâ sub aridâ posuit terrâ
  plorans; & cum lamentis (eam) *relinquens abiit*
altam Colophonem, querelisque replevit libros
  sacros, ab omni labore requiescens.
Lesbius Alcaeus *quot susceperit comessationes,*
  Sapphûs citharâ canens amabile desiderium,
nosti. Amabat nempe lusciniam cantor, & carminum
  solertiâ doloribus Teium virum urebat.
Cum hac enim consuevit etiam mellifluus Anacreon,

στελλομένην πολλαῖς ἄμμιγα Λεσβιάσι·
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν λείπων [1] Σάμον, ἄλλοτε δ' αὐτὴν
οἰνηρὴν δουρὶ [2] κεκλιμένην πατρίδα,
Λέσβον ἐς εὔοινον· τὸ δὲ δὴ ῥίον εἴσιδε Λέκτον [3]
πολλάκις Αἰολικοῦ κύματος ἀντιπέρας.
Ἀτθὶς [4] δ' οἷα μέλισσα πολυπρήωνα κολώνην [5]
λείπουσ', ἐν τραγικαῖς ἦδε χοροστασίαις. [6]
Βάκχον καὶ τὸν Ἔρωτ' ἀγειραιθειαρειδος [7] d
. . . . Ζεὺς ἔπορεν Σοφοκλεῖ.
Φημὶ δὲ κἀκεῖνον τὸν ἀεὶ πεφυλαγμένον ἄνδρα,
καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν [8]
πάσας ἀμφὶ γυναῖκας, ὑπὸ σκολιοῖο τυπέντα
τόξου, νυκτερινὰς οὐκ ἀποθέσθ' ὀδύνας.

1 προλιπὼν edd. 2 Δοῦρι vulgo. 3 Vulgo τὸ δὴ μυρίον εἴσιδε λέκτρον. 4 Αὖθις vulgo. 5 πολυπρίωνα κοδώνην vulgo. 6 *Delenda* fortasse *distinctionis nota*. 7 ἀγεῖραιθ' † ἀρειδὴς edd. Forf. Ἔρωτα γεραίρειν θεία ἀοιδῇ vel θείῳ ἀοιδῷ: aut Ἔρωτ' ἐγέραιρεν θεῖος ἀοιδός. 8 Varie tentarunt viri docti.

ornatâ multas inter Lesbias:
veniebatque, modo Samum relinquens, modo ipsam
vini-feracem armis subiugatam patriam,
in Lesbum vino excellentem, promontoriumque saepe conspiciebat
Lectum in opposito Aeolici fluctus litore.
Attica vero apis (nosti) *qualia, multi-collem relinquens clivum, cecinerit chororum in stationibus.*
Bacchum & Amorem divino honorare cantu
Iupiter dedit S o p h o c l i. — —
Dico vero & illum semper caventem virum,
qui omnium odium incurrit ex abstinentia [sive, *ob convicia*]
omnes circa mulieres, obliquo percussum
arcu, nocturnos non deposuisse dolores,

ἀλλὰ Μακηδονίης πάσας κατενίσατο λαύρας,
  Αἰγείων [1] μέδεπτν δ' Ἀρχέλεω ταμίην·
εἰσόκε τοι [2] δαίμων Εὐριπίδῃ εὗρεν [3] ὄλεθρον,
  ἀμφὶ βίου στυγνῶν ἀντιάσαντι κυνῶν.
Ἄνδρα δὲ, τὸν Κυθέρηθεν ἀνετρέψαντο τιθῆναι,
  Βάκχου καὶ λωτοῦ πιστότατον ταμίην,
Μοῦσαι παιδευθέντα Φιλόξενον, οἷα τιναχθεὶς
  ὀρυγῇ ταύτης ἦλθε διὰ πτόλεως,
γιγνώσκεις, ἀΐουσα [4] μέγαν πόθον, ὃν Γαλατείης
  αὐτοῖς μηλείοις [5] θῆκαθ' ὑπὸ προγόνοις.
Οἶσθα δὲ καὶ τὸν ἀοιδὸν, ὃν Εὐρυπύλου πολιῆται
  Κῷοι χάλκειον θῆκαν, ὑπὸ πλατάνῳ
Βιττίδα [6] μολπάζοντα θοὴν, περὶ πάντα Φιλητᾶν
  ῥήματα [7] καὶ πᾶσαν ῥυόμενον λαλιήν.

1 Ἀργείων coni. Caf. Αἴγειαι Weft. 2 Deeft τοὶ Ms. Forf. εἴσοκε δὴ δαίμ. 3 εὗρετ' Ms. 4 γιγνώσκει καίουσα edd. γιγνώσκει καὶ οὖσαν Ms. 5 μηλίοις Ms. & ed. Ven. & Baf. unde Μηλίοις ed. Caf. 6 Βαττίδα corrigunt docti viri. 7 Temere τύματα ed. Baf. & Caf.

Sed Macedoniae vias omnes pervagatus est,
  Aegeorum quaerens praefectum Archelai;
donec Deus E u r i p i d i reperit exitium,
  diris occurrenti canibus, ut de vita eius ageretur.
Virum vero Cytherium, quem educarunt nutrices,
  Bacchi tibiaeque fidissimum promum condum,
Musae, alumnum P h i l o x e n u m, quo pacto perculsus
  clamore per hanc venerit urbem,
nosti; audivisti enim ingens desiderium Galateae, quod
  ipsis ovium supposuit primogenitis.
Nosti vero etiam cantorem illum, quem Eurypyli cives
  Coi aeneum posuerunt, sub platano qui
Battidem cecinit alacrem, P h i l e t a m, qui cuncta
  vocabula omnemque posteris conservavit sermonem.

Οὐδὲ μὲν οὐδ' ὁπόσοι σκληρὸν βίον ἐστήσαντο
ἀνθρώπων, σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην,
οὓς αὐτὴ [1] περὶ πικρὰ λόγοις [2] ἐσφίγξατο μῆτις,
καὶ δεινὴ μύθων κῆδος [3] ἔχουσ' ἀρετή·
οὐδ' οἵδ' αἰνὸν [4] ἔρωτος ἀπεστρέψαντο [5] κυδοιμὸν
φαινόμενον, [6] δεινὸν δ' ἦλθον ὑφ' ἡνίοχον. a
Οἵη μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανοῦς
Πυθαγόρην, ἑλίκων κομψὰ γεωμετρίης
εὑρόμενον· [7] καὶ κύκλον, ὅσον περιβάλλεται αἰθὴρ,
βαιῇ [8] ἐν σφαίρῃ πάντ' ἀποτασσόμενον. [9]
Οἵῳ δ' ἐχλίηνεν ὃν [10] ἔξοχον ἔχρῆν πολλῶν. [11]
ἀνθρώπων εἶναι Σωκράτη ἐν σοφίῃ,

1 Forf. αὖθ' ἡ. 2 λόγοι ed. Ven. & Baf. λόγων defiderabam. 3 κῆδος edd. 4 οὐδ' οἱ δεινὸν edd. οὐδ' οἶδεν ὃν Ms. 5 ἀπεστρέψαντο edd. 6 Sunt qui μαινόμενον malint. -- 7 εὑράμενον ed. Caf. 8 βίης ἐν σφ. Ms. βαιῇ τ' ἐν σφ. edd. 9 ἀπομασσόμενον coni. viri docti. 10 Vulgo οἵῳ δ' ἐχλειῃμένον. 11 ἐχρῆν εἶναι edd. & verf. fq. πολλῶν δ' ἀνθρώπων Σωκρ. ἐν σοφ.

Nec vero quicumque hominum durum vitae inftitutum
fecuti funt, tortuofam quaerentes fapientiam,
nec rurfus quos acerba ratiocinationum conftrictos habet fcientia,
aut valida virtus quae orationem curat : [vel, *orationis virtus, quae in honore habetur :*]
ne hi quidem dirum amoris averfati funt tumultum,
cum fe illis offerret ; fed gravis aurigae iugo colla fubmifere.
Qualis quidem Samium furor adligavit Theanoni
Pythagoram, qui complicatarum Geometriae figurarum pulcram fcientiam
invenit, & magnum coeli orbem, quantum quantum cingit aether,
minuta in fphaera totum digeffit.
Qualem porro accendit in Socrate, quem oportebat fuperiorem
vulgo effe hominum in fapientia,

Κύπρις μηνίουσα πυρὸς μένει. ἐκ δὲ βαθείης
b ψυχῆς κουφοτέρας [1] ἐξεπόνησ' [2] ἀνίας,
οἰκί' ἐς Ἀσπασίης πωλεύμενος· οὐ δέ τι τέκμαρ
εὗρε, λόγῳ [3] πολλὰς εὑράμενος διόδους.
*Ἄνδρα Κυρηναῖόν δ' [4] εἴσω πόθος ἔσπασεν Ἰσθμοῦ
δεινόν· [5] ὅ τ' Ἀπιδανῆς [6] Λαΐδος ἠράσατο 96
ὀξὺς Ἀρίστιππος, πάσας δ' ἠνήνατο [7] λέσχας
φεύγων, οὐδαμένον ἐξεφόρησε βίῳ. [8]

c Ἐν τούτοις ὁ Ἑρμησιάναξ σφάλλεται, συγχρονεῖν οἰόμενος Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέοντα, τὸν μὲν κατὰ Κῦρον καὶ Πολυκράτην γενόμενον, τὴν δὲ κατ' Ἀλυάττην τὸν Κροίσου πατέρα. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ Περὶ Σαπφοῦς, καὶ λέγειν τινάς, φησὶν, εἰς αὐτὴν πεποιῆσθαι ὑπὸ Ἀνακρέοντος τάδε·

LXXII. Sappho & Anacreon, an aequales?

1 κουροτέρας edd. 2 ἐξεσόβησε corrigunt docti. 3 Fors. λόγων. 4 Deest δ' Ms. 5 δεινός corr. Ruhnk. 6 ἀπιδανῆς vulgo. εὐπιθανῆς corr. Ruhnk. οὐ πιθανῆς equidem coniectabam. 7 ἠνήσατο edd. 8 Interpretati summus tamquam esset οὐδαμινὸν ἐξεφόρησε βίον.

Cypris irata vehementiam ignis. Ex profundo ille suo
animo levioribus operam dedit curis,
domum Aspasiae frequentans: nec vero exitum
reperit is, qui cuique quaestioni propositae plures exitus noverat.
Cyrenaeum virum solertem intra Isthmum amor
traxit, & Peloponnesiam (sive, & sibi haud facilem) deperiit Laidem
acutus Aristippus, omnes autem repudiavit disputationes
fugitque, & nugatoriam edidit vitam.

72. In his fallitur Hermesianax, aequales fuisse putans Sapphonem & Anacreontem; cum ille regnante Cyro vixerit & Polycrate, haec vero Haliattis aetate, Croesi patris. Chamaeleon vero, in libro De Sapphone, nonnullos etiam dicere ait, factos in illam ab Anacreonte versiculos hosce:

Σφαίρῃ δεῦτέ με πορφυρέῃ [1]
βάλλων χρυσοκόμης Ἔρως,
νυνὶ [2] ποικίλος λαμβάνω, [3]
συμπαίζειν προκαλεῖται.
ἣ δ', ἐστὶ γὰρ ἀπ' εὐκτίτου [4]
Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην,
λευκὴ γάρ, καταμέμφεται,
πρὸς δ' ἄλλην [5] τινὰ χάσκει. d

Καὶ τὴν Σαπφὼ πρὸς αὐτὸν ταῦτά φησιν εἰπεῖν·

Κεῖνον,[6] ὦ χρυσόθρονε Μοῦσ', ἔνισπες [7]
ὕμνον, ἐκ τᾶς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς
Τήιος [8] χώρας ὃν [9] ἄειδε τερπνῶς
πρέσβυς ἀγανός. [10]

Ὅτι δὲ οὐκ ἔστι Σαπφοῦς τοῦτο τὸ ᾆσμα, παντί που δῆλον. Ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι παίζειν τὸν Ἑρμησιάνα-

1 πορφύρ' ἐνιβάλλων vulgo. 2 νυνὶ Ms. νοῦν ποικίλος corr. Pauw. 3 Forſ. τύνη, ποικίλα λαμβάνων. 4 εὐκτικοῦ vulgo. 5 ἄλλον corrigunt viri docti. 6 Κεῖνον vulgo. 7 εἴνασπες edd. εἴνοπες Ms. 8 Τηΐας corr. Grotef. ὁ Τήιος vulgo. 9 ὃ σ' ἄειδε vulgo. 10 ἀγλαός vulgo.

Globo, age, me purpureo
petens auricomus Amor,
huic, varie me prenſans,
ut colludam provocat.
At illa, eſt enim ex bene habitatâ
Leſbo, meam quidem comam,
cana cum ſit, vituperat,
& alii cuipiam inhiat.

Atque etiam Sapphonem in illum haec ait dixiſſe:

Iſtum, o aurithrona Muſa, dictaſti
hymnum, ex mulieribus praeſtante praeclarâ
terrâ Teius quem cecinit iucunde
nobilis ſenex.

At, non eſſe Sapphûs hanc cantilenam, cuivis puto perſpicuum eſt. Ego vero exiſtimo, per luſum iſta de Ana-

κτα περὶ τούτου τοῦ ἔρωτος. καὶ γὰρ Δίφιλος ὁ κωμῳδιοποιὸς πεποίηκεν ἐν Σαπφοῖ δράματι Σαπφοῦς ἐραστὰς Ἀρχίλοχον καὶ Ἱππώνακτα.

e Ταῦτα ὑμῖν, ὦ ἑταῖροι, οὐκ ἀμερίμνως δοκῶ τὸν ἐρωτικὸν τοῦτον πεποιῆσθαι κατάλογον, οὐκ ὢν οὕτως ἐρωτομανὴς, ὡς διαβάλλων με εἴρηκεν ὁ Κύνουλκος· ἀλλ' ἐρωτικὸς μὲν εἶναι ὁμολογῶ, ἐρωτομανὴς δὲ οὔ.

Τίς δ' ἔστ' ἀνάγκη δυστυχεῖν ἐν πλείοσιν,
ἐξὸν σιωπᾶν καὶ σκότῳ κρύπτειν τάδε;

Αἰσχύλος ἔφη ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἐν Ἀμφιτρύωνι. οὗτος δ' ἐστὶν Αἰσχύλος ὁ καὶ τὰ Μεσσηνιακὰ ἔπη συνθεὶς, ἀνὴρ εὐπαίδευτος. Aeschylus Alexandrinus.

LXXIII.

Venus & Amor, Deorum maximi.

f Ὑπολαμβάνων οὖν μέγαν εἶναι δαίμονα καὶ δυνατώτατον τὸν Ἔρωτα, προσέτι τε καὶ τὴν Ἀφροδίτην τὴν χρυσῆν, τὰ Εὐριπίδου ἐπὶ νοῦν λαμβάνων, λέγω·

creontis amore scripsisse Hermesianactem. Nam Diphilus quoque, comicus poëta, in fabula quae Sappho inscripta est, amatores Sapphûs fecit Archilochum & Hipponactem.

Atque ita, Amici, videor mihi non indiligenter *recensum* hunc vobis fecisse *Amantium;* qui non sum quidem ita insane amans, ut me calumnians dixit Cynulcus: sed amantem quidem me esse profiteor, non vero insane amantem.

Quid enim necesse est multis verbis amplificare miseriam,
cum tacere liceat, & tenebris haec tegere?

ait Aeschylus Alexandrinus, in Amphitryone. Est autem hic Aeschylus idem, qui etiam Messeniaca composuit carmina, vir sane quam eruditus.

73. Igitur cum magnum esse Deum potentissimumque existimem *Amorem*, itemque auream *Aphroditen*, Euripidis versus illos mecum recolens, aio:

Τὴν Ἀφροδίτην οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός;
ἣν οὐδ' ἂν εἴποις, οὐδὲ μετρήσειας ἂν,
ὅση πέφυκε, καὶ ἐφ' ὅσον διέρχεται.
Αὕτη τρέφει σὲ κἀμὲ καὶ πάντας βροτούς.
τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς,
ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τῆς θεοῦ. a
Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ',[1] ὅταν[2] ξηρὸν πέδον,
ἄκαρπον αὐχμῷ, νοτίδος ἐνδεῶς ἔχῃ.[3]
ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς, πληρούμενος
ὄμβρου, πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο.
ὅταν δὲ συμμιχθῆτον ἐς ταυτὸν δύο,
φύουσιν ἡμῖν πάντα, καὶ τρέφουσ' ἅμα,
δι' ὧν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Καὶ ὁ σεμνότατος δ' Αἰσχύλος, ἐν ταῖς Δαναΐσιν, αὐτὴν παράγει τὴν Ἀφροδίτην λέγουσαν·

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι[4] χθόνα, b

1 γαῖα mssti. 2 ὅτε vulgo. 3 ἔχοι edd. cum ms. Ep.
4 τρῆσαι corr. Grot.

Quam magna vis sit Veneris an nondum vides?
Haud lingua fari valeat, haud mens assequi,
quanta illa, quoque numen extendat suum.
Alit illa teque meque & omne hominum genus.
Nec habere nudis te volo verbis fidem:
orationis ipsa res sponsor meae est.
Cerne, amet ut imbrem Terra, cum sterile solum
squallore lugens poscit humectas opes.
Rursum amat & Aether ipse, Venerisque impetu
foetos madoris explet in Terram sinus:
quae foederata mutuis amplexibus,
quod ubique rerum est proferunt ac nutriunt:
hinc vita visque saeculis mortalibus.

Similiter gravissimus Aeschylus, in Danaidibus ipsam *Venerem* inducit dicentem:

Penetrare terram purus ille Aether cupit:

ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.
ὄμβρος δ', ἀπ' εὐνάεντος [1] οὐρανοῦ πεσὼν,
ἔκυσε [2] γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον·
δένδρων τις ὥρα δ' ἐκ [3] νοτίζοντος γάμου
τέλειός ἐστί. τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

Ἐν Ἱππολύτῳ Εὐριπιδείῳ πάλιν ἡ Ἀφροδίτη φησίν·

LXXIV. Venus ulciscitur Hippolytum.

c Ὅσοι τε πόντου τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
ναίουσιν εἴσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου,
τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη,
σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.

Νεανίσκῳ γὰρ τὴν πᾶσαν ἀρετὴν ἔχοντι, τοῦτο μόνον τὸ ἁμάρτημα προσὸν, ὅτι οὐκ ἐτίμα τὴν Ἀφροδίτην, αἴτιον ἐγένετο τοῦ ὀλέθρου· καὶ οὔτε ἡ Ἄρτεμις ἡ περισσῶς ἀγαπήσασα, οὔτε τῶν ἄλλων θεῶν τις ἢ δαιμόνων ἐβοήθησεν αὐτῷ. κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν ποιητὴν,

1 εὐνηθοῦντος Grot. εὐνάοντος ms. *Ep.* in cont. 2 ἔδυσε corr. Valck.
3 δέ τις ὥρα ἐκ edd. δένδρων τ' ὀπώραν, ἣ 'κ νοτ. corr. Valck.

cupit vicissim Terra coniugio frui.
Ab amante Coelo defluens Terram simul
foecundat imber, illa mortali parit
cereale generi germen, & pastus gregum:
maturitatem dat suam arboribus quoque
mador maritus. Caussa at his cunctis Ego.

74. In Euripideo Hippolyto rursus *Venus* ait:
Quotquot intra mare terminosque Atlanticos
habitant, lumen qui solis adspiciunt;
horum eos, qui meum numen colunt, honore prosequor,
everto quicumque adversus nos superbiunt.

Iuveni enim omni virtute praedito, hoc unum vitium adhaerens, quod Venerem non coleret, caussa fuit exitii: & nec Diana, cui adprime fuerat carus, nec aliorum Deorum aut geniorum ullus opem illi tulit. Itaque, secundum eumdem poëtam,

Ὅστις Ἔρωτα μὴ μόνον κρίνει θεὸν,[1] d
ἢ σκαιός ἐστιν, ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν,
οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Anacreontis elogium.

ὃν ὁ σοφὸς ὑμνῶν ἀεί ποτε[2] Ἀνακρέων πᾶσίν ἐστι διὰ στόματος. Λέγει οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ κράτιστος Κριτίας τάδε·

Τὸν δὲ γυναικείων μελέων πλέξαντα πότ' ᾠδὰς
ἡδὺν Ἀνακρείοντα Τέως εἰς Ἑλλάδ' ἀνῆγεν.
συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἠπερόπευμα,
αὐλῶν ἀντίπαλον, φιλοβάρβιτον, ἡδὺν, ἄλυπον. e
Οὔ ποτέ σου φιλότης γηράσεται, οὐδὲ θανεῖται,
ἔστ' ἂν ὕδωρ οἴνῳ συμμισγνύμενον κυλίκεσσι
παῖς διαπομπεύῃ,[3] προπόσεις ἐπιδέξια νωμῶν,[4]
παννυχίδας θ' ἱερὰς θήλεις χοροὶ ἀμφιέπωσιν.

1 Apud Stobaeum sic:
Ἔρωτα δ' ὅστις μὴ θεὸν κρίνει μέγαν,
καὶ τῶν ἁπάντων δαιμόνων ὑπέρτατον.
2 ποτὲ ὑμνῶν edd. & ἀεὶ ignorant. 3 διακομπεύῃ edd. 4 ἐπὶ δεξιὸν ὦμον edd.

Qui non Amoris numen admirabile
supraque cunctos coelites positum putat,
aut stupidus ille, aut orbus experientiâ,
ignorat homini maximus quis sit Deus.

Quem quavis occasione canens sapiens *Anacreon* omnium in ore versatur: de quo quidem optimus Critias haec ait:

Muliebrium carminum cantus olim qui plexuit,
dulcem Anacreontem Teos genuit Graeciae,
conviviorum oblectamentum, mulierum blandam fraudem,
tibiarum rivalem, lyrae amantem, suavem, tristitiae expertem.
Numquam tua amabilitas senescet, nec emorietur,
quousque aquâ vinum mixtum poculis
puer ministrabit, propinationes dextre tribuens,
& sacra Pervigilia peragent foeminei chori.

πλάστιγξ θ' ἡ χαλκοῦ θυγάτηρ ἐπ' ἄκραισι [1] καθίζῃ [2]
κοττάβου ὑψηλαῖς κορυφαῖς Βρομίου ψακάδεσσιν.[3]

f 'Αρχύτας δὲ ὁ 'Αρμονικὸς,[4] ὥς φησι Χαμαιλέων, Ἀλκμᾶνα γεγονέναι τῶν ἐρωτικῶν μελῶν ἡγεμόνα, καὶ ἐκδοῦναι πρῶτον μέλος ἀκόλαστον, * ὄντα [5] καὶ περὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν τοιαύτην μοῦσαν * [6] εἰς τὰς διατριβάς. διὸ καὶ λέγειν ἔν τινι τῶν μελῶν· LXXV. Alcman, poëta eroticus.

Ἔρως με δ' αὖτε, Κύπριδος
ἕκατι, γλυκὺς κατείβων
καρδίαν ἰαίνει.

λέγει δὲ καὶ ὡς τῆς Μεγαλοστράτης συμμέτρως ἐρασθεὶς, ποιητρίας μὲν οὔσης, δυναμένης δὲ καὶ διὰ τὴν
a ὁμιλίαν τοὺς ἐραστὰς προσελκύσασθαι. λέγει δ' οὕτως περὶ αὐτῆς·

1 ἐπ' ἄκροισι edd. 2 καθίζοι edd. καθίζει mssti. 3 ψεκάδεσσιν edd. 4 'Αρμονιακὸς edd. 5 μέλος, ἀκόλαστον ὄντα καὶ edd. μέλος ἀκόλαστον, ἀκόλαστον ὄντα καὶ corr. Caſ. 6 εἰσαγαγεῖν ſupplet Caſaub.

lanxque aenea ſummo cottabi inſidebit
ſublimi vertici, Bromii guttis depreſſa.

75. Archytas vero Harmonicus, ut ait Chamaeleon, principem amatoriorum carminum auctorem *Alcmanem* fuiſſe dicit, eumque primum edidiſſe laſcivum carmen, & illud Muſae genus, cum libidinoſus ipſe eſſet, in convivia introduxiſſe. Quare etiam dicere eum, ait, in aliquo carmine:

Amor vero rurſus, Cypridis
per gratiam, dulcis cor meum
laetitiâ perfundit.

Idem vero etiam amare ſe modice Megaloſtratam profitetur, poëtriam, quae ſuis colloquiis adlicere amatores ſciret. De qua haec dicit:

Τοῦθ' ἀδειᾶν Μουσᾶν [1] ἔδειξε
δῶρον μάκαιρα παρθένων, [2]
ἁ ξανθὰ Μεγαλοστράτα.

Stesichorus.

Καὶ Στησίχορος δ', οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος, συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ᾀσμάτων· ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παιδιὰ καὶ παιδικά. οὕτω δ' ἐναγώνιος ἦν ἡ περὶ τὰ ἐρωτικὰ πραγματεία, καὶ οὐδεὶς ἡγεῖτο φορτικοὺς τοὺς [3] ἐρωτικοὺς, ὥστε καὶ Αἰσχύλος, μέγας ὢν ποιητὴς, καὶ Σοφοκλῆς, ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν ἀρσενικοὺς [4] ἔρωτας· ὁ μὲν, τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον· ὁ δ', ἐν τῇ b
Νιόβῃ, τὸν τῶν παίδων· [5] διὸ καὶ παιδεραστάν [6] τινες καλοῦσι τὴν τραγῳδίαν· καὶ ἐνδέχονται [7] τὰ τοιαῦτα ᾄσματα οἱ θεαταί.

Aeschylus & Sophocles masculos amores in scenam producunt.

LXXVI.

Ibycus Rheginus.

Καὶ ὁ Ῥηγῖνος δὲ Ἴβυκος βοᾷ καὶ κέκραγεν·

1 ἀδεῖαν Μοῦσαν vulgo. 2 μάκαιρα παρθένῳ edd. 3 Deest τοὺς edd. 4 τοὺς pro ἀρσενικοὺς habent edd. & ms. *A.* αρτικοὺς (sic) ms. *Ep.* 5 τὸν τῶν Νιόβης παίδων corr. Valck. 6 Forf. παιδεράστριαν. 7 καὶ ἐδέχοντο *Epit.*

Hoc suavium Musarum edidit
munus beatissima virginum,
flava Megalostrata.

Sed & *Stesichorus*, haud mediocriter deditus amori, hoc idem genus composuit carminum: quae nimirum olim *lusus* & *ludicra* vocabantur. Ita autem certatim amatorium genus carminum tractabatur, ac tantum abfuit ut aegre ferret quisquam poëtas eroticos, ut etiam Aeschylus, magnus ille poëta, & Sophocles, suis in tragoediis masculos amores in theatra introduxerint; ille quidem, Achillis adversus Patroclum; hic vero, in Niobe, amorem filiorum Niobae: (quare etiam nonnulli tragoediam istam *paederasten* adpellant:) & placent talia cantica spectatoribus.

76. Item Rheginus *Ibycus* clamat & vociferatur:

„Ἦρι μὲν αἵ τε Κυδώνιαι μηλίδες ἀρδόμεναι
„ῥοᾶν [1] ἐκ ποταμῶν, ἵνα παρθένων κῆπος
„ἀκήρατος, αἵ τ' οἰνανθίδες αὐξόμεναι σκιε-
„ροῖσιν ὑφ' ἕρνεσιν [2] οἰναρέοις θαλέθοισιν. [3]
„ἐμοὶ δ' ἔρος [4] οὐδεμίαν κατάκοιτος [5] ὥραν,
„[ὥσ]τε [6] ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων Θρηΐκιος [7]
c „Βορέας, ἀΐσσων παρὰ Κύπριδος, ἀζαλέαις
„μανίαις ἐρεμνὸς [8] ἐθάμβησε, [9] κραταιῶς [10]
„παιδόθεν [11] φυλάσσει ἡμετέρας φρένας."

καὶ Πίνδαρος δ', οὐ μετρίως ὢν ἐρωτικὸς, φησίν· *Pindarus amori deditus.*

Εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι·
καὶ [12] κατὰ καιρὸν μὴ πρεσβυτέραν
ἀριθμοῦ δίωκε, θυμὲ, πρᾶξιν.

Διόπερ καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς Σίλλοις ἔφη·

Ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι·

1 ῥοᾶν Ms. ῥοαῖς corr. Fior. 2 ὑπ' ἔρνεσιν utique malles. 3 θαλέθουσιν edd. 4 ἔρως edd. 5 κατάκλιτος Ms. 6 ὥραν τὰ vulgo. 7 Θρηΐκίοις edd. Θρηϊκίους H. Steph. Θρηΐκοις Ms. 8 ἔρως ἐμ' corr. Fior. 9 ἀθάμβωσε Ms. 10 κραταιὸς edd. 11 παιδ' ὅθεν Ms. 12 Deerat alibi καὶ particula.

*„Vere quidem Cydoniae mali, rigatae rivorum fluen-
„tis, ubi Virginum est immortalis hortus, & iuve-
„nes uvae, crescentes umbrosis sub palmitibus vina-
„riis, florent. Mihi vero amor, nullo interquiescens
„tempore, veluti fulgure ardens Thracius Boreas, ir-
„ruens a Venere, torridis furoribus tenebricosus me per-
„culit, & valide inde a puero tenet nostra praecordia."*

Sed & *Pindarus*, haud mediocriter amori deditus, ait:

Esto & amare & amori indulgere!
Et in tempore ne vetustiorem
pro numero (annorum) *persequere, anime, rem.*

Quare etiam Timon in Sillis dixit:

*Tempus est amandi, tempus nuptiarum, tempus ve-
ro etiam quiescendi:*

καὶ μὴ ἀναμένειν, ἔστ' ἂν ἐκεῖνό τις φθέγξηται, κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον φιλόσοφον·

Ἡνίκ' ἐχρῆν δύνειν, νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι. d

Μνησθεὶς δὲ καὶ τοῦ Τενεδίου Θεοξένου ὁ Πίνδαρος, ὃς ἦν αὐτοῦ ἐρώμενος, τί φησί;

Χρῆν με κατὰ καιρὸν ἐρώτων δρέπεσθαι,
θυμὲ,[1] σὺν ἡλικίᾳ.
τὰς δὲ Θεοξένου ἀκτῖνας προσώπου μαρμαριζοίσας
δρακεὶς, ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται,
ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται
μέλαιναν καρδίαν[2] ψυχρᾷ φλογὶ,
πρὸς δ' Ἀφροδίτας ἀτιμασθεὶς[3] ἑλικοβλεφάρου,
ἢ περὶ χρήμασι μοχθίζει βιαίως,
ἢ γυναικείῳ θράσει ψυχὰν[4]
φορεῖται πᾶσαν ὁδὸν θεραπεύων. e

1 Forſ. καρπὸν, vel ἄνθη, θυμέ. 2 Supra erat ψυχάν. 3 ἀτιμαθεὶς edd. 4 ψυχρὰν vulgo.

nec exſpectandum donec tibi aliquis illud adclamet, ſecundum eumdem philoſophum:

Quum oportebat ſeſe recipere, tum demum indulgere voluptatibus incipit.

Sed & Tenedii Theoxeni mentionem faciens Pindarus, qui fuit ipſius amaſius, quid ait?

Oportebat me in tempore amorum carpere
(flores,) *anime, cùm ferebat aetas.*
Theoxeni vero radios oculorum ſplendentes
cernens quisquis deſiderio non aeſtuat,
ex adamante aut ferro cuſum eſt
nigrum huius cor frigidâ flammâ;
& a Venere verſatilibus-praeditae-palpebris hic reprobatus,
aut circa pecuniam violenter laborat,
aut muliebri inſolentiae quovis modo inſerviens
vitam trahit aerumnoſam.

Ἀλλ᾽ ἐγὼ γ᾽ [1] ἕκατι τᾶς κηρὸς ὣς
δαχθεὶς ἐλιηρὰν [2] μέλισσαν
τήκομαι, [3] εὖτ᾽ ἂν ἴδω παίδων
νεόγυιον ἐς ἥβαν. [4]
ἐν δ᾽ ἄρα καὶ Τενέδῳ
Πειθώ τ᾽ ἔναιε [5] καὶ Χάρις υἱὸν Ἀγησιλάου.

Ὅλως δὲ τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας τῶν ἐπὶ ταῖς θηλείαις προκρίνουσι πολλοί. παρὰ γὰρ ταῖς ἄλλαις [6] ταῖς εὐνομουμέναις πόλεσιν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος σπουδασθῆναι [7] τόδε τὸ ἔθος. Κρῆτες γοῦν, ὡς ἔφην, καὶ οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς περὶ τὰ παιδικὰ δαιμονίως ἐπτόηνται. Ἐχεμένης γοῦν ἐν τοῖς Κρητικοῖς, οὐ τὸν Δία, f φησὶν, ἁρπάσαι τὸν Γανυμήδην, ἀλλὰ Μίνωα. οἱ δὲ προειρημένοι Χαλκιδεῖς, παρ᾽ αὐτοῖς, φασὶν, [8] ἁρπασθῆναι τὸν Γανυμήδην ὑπὸ τοῦ Διὸς, καὶ τόπον δει-

LXXVII. Masculus amor frequens olim.

Ganymedes.

1 ἐγὼ δ᾽ editt. vett. cum Ms. 2 ἐλικρὰν edd. 3 Schneid. coniiciebat:
Ἀλλ᾽ ἔγω γ᾽ ἕκατι Κύπριδος, κηρὸς ὣς
μελιχρᾶν μελισσᾶν, τάκομαι, εὖτ᾽ ἂν ἴδω
4 Rectius ἅβαν. 5 Πειθώ τε ναίει corr. Schneid. 6 Forf. ταῖς τε ἄλλαις .. καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλλ. aut dein *post* ἔθος *excidit* καὶ ἐν Κρήτῃ. 7 ἐσπουδάσθη malles. 8 Perperam φησὶν Ms.

Sed ego per Veneris numen, veluti cera
melliferarum apum, liquesco, quum adspicio
puerorum iuvenilem pubem.
At nempe etiam Tenedi & Suada habitat
& Gratia filium Agesilai.

77. Omnino vero puerorum amores multi anteponunt amori mulierum: nam & in aliis Graeciae civitatibus quae bonis legibus administrantur, [& in Creta,] morem istum aiunt obtinuisse. Cretenses sane, ut dixi, & Chalcidenses Euboeae puerorum amore mirum in modum flagrarunt. Itaque Echemenes in Creticis ait, non a Iove raptum esse Ganymedem, sed a Minoë. Chalcidenses vero, quos modo nominavi, apud se raptum esse a Iove Ganymedem, aiunt, ipsumque locum ostendunt, quem

κνύντες Ἁρπάγιον καλοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ μυῤῥίναι [1] διάφοροι πεφύκασιν. καὶ τὴν πρὸς Ἀθηναίους δ' ἔχθραν διελύσατο Μίνως, καίπερ ἐπὶ θανάτῳ παιδὸς συστᾶσαν, Θησέως ἐρασθεὶς, καὶ τὴν θυγατέρα τούτῳ γυναῖκα ἔδωκε Φαίδραν, ὡς Ζῆνις ἢ Ζηνεὺς φησὶν ὁ Χῖος ἐν τῷ Περὶ τῆς Πατρίδος συγγράμματι.

Minos & Theseus.

LXXVIII.

Masculus amor, tyrannis infestus.

Ἱερώνυμος δὲ ὁ Περιπατητικὸς περισπουδάστους a φησὶ γενέσθαι τοὺς τῶν παίδων ἔρωτας, ὅτι πολλάκις ἡ τῶν νέων ἀκμὴ, καὶ τὸ πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν, πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε. παίδων [2] γὰρ παρόντων ἐραστὴς πᾶν ὅ τι οὖν ἕλοιτ' ἂν παθεῖν, ἢ δειλοῦ δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ τοῖς παιδικοῖς. ἔργῳ γοῦν τοῦτο ἔδειξεν ὁ συνταχθεὶς Θήβησιν ὑπὸ Ἐπαμινώνδου ἱερὸς λόχος· καὶ ὁ κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν θάνατος ὑπὸ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος γενόμενος· περὶ Σικελίαν δ' ἐν Ἀκράγαντι ὁ Χαρίτωνος καὶ Μελανίππου. [3] Μελάνιππος δ' ἦν τὰ παι- b

1 μυρσίναι edd. 2 Immo παιδικῶν. 3 Immo Μελανίπ. ἔρως.

Harpagion vocant; in quo egregiae myrti nascuntur. Et inimicitias adversus Athenienses, licet ob filii caedem susceptas, composuit Minos, Thesei amore captus, cui etiam filiam Phaedram uxorem dedit, ut Zenis sive Zeneus Chius ait in libro quem De Patriâ scripsit.

78. Hieronymus vero Peripateticus, in puerorum amoribus plurimum studii posuisse veteres, ait, quoniam saepe iuvenum vigor & mutuus amatoris & amasii consensus tyrannides evertit. Nam praesente amasio quodvis potius pati sustineat amator, quam ut ignaviae aut timiditatis notam apud amasium incurrat. Ipsâ quidem re hoc monstravit Thebis ab Epaminonda constituta *Sacra cohors*: & Pisistratidarum caedes ab Harmodio & Aristogitone commissa: & Agrigenti in Sicilia *Charitonis & Melanippi mutuus amor*. Erat autem Melanippus

δικά, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ Περὶ Ἐρωτικῶν. οὗτοι φανέντες ἐπιβουλεύοντες Φαλάριδι, καὶ βασανιζόμενοι ἀναγκαζόμενοί τε λέγειν τοὺς συνειδότας, οὐ μόνον οὐ κατεῖπον, ἀλλὰ καὶ τὸν Φάλαριν αὐτὸν εἰς ἔλεον [1] τῶν βασάνων ἤγαγον, ὡς ἀπολῦσαι αὐτοὺς πολλὰ ἐπαινέσαντα. διὸ καὶ ὁ Ἀπόλλων, ἡσθεὶς ἐπὶ τούτοις, ἀναβολὴν τοῦ θανάτου τῷ Φαλάριδι ἐχαρίσατο, τοῦτο ἐμφήνας τοῖς πυνθανομένοις τῆς Πυθίας ὅπως αὐτῷ ἐπιθῶνται· ἔχρησέ τε καὶ
C περὶ τῶν ἀμφὶ τὸν Χαρίτωνα, προτάξας τοῦ ἑξαμέτρου τὸ πεντάμετρον, καθάπερ ὕστερον καὶ Διονύσιος Ἀθηναῖος ἐποίησεν, ὁ ἐπικληθεὶς Χαλκοῦς, ἐν τοῖς Ἐλεγείοις. ἐστὶ δὲ ὁ χρησμὸς ὅδε·

Chariton & Melanippus conspirant adv. Phalaridem.

Εὐδαίμων Χαρίτων καὶ Μελάνιππος ἔφυ,
θείας ἁγητῆρες [2] ἐφαμερίοις φιλότατος.

1 Perperam ἴλαιον ms. *Ep.* & mox ἀπολαῦσαι ms. *A.* pro ἀπολῦσαι.
2 Alibi ἀγητῆρες.

amasius, ut ait Heraclides Ponticus in libro De Amatoriis. Hi igitur deprehensi insidias struxisse *Phalaridi*, & tormentis subiecti quo coniuratos denunciare cogerentur, non modo non denunciarunt, sed etiam Phalarin ipsum ad misericordiam tormentorum commoverunt, ut plurimum collaudatos dimitteret. Quare etiam Apollo, delectatus facto, moram mortis indulsit Phalaridi, hoc ipsum declarans his qui ipsum de ratione, qua tyrannum adgrederentur, consuluerunt: atque etiam de Charitone & Melanippo oraculum edidit, in quo pentameter praepositus hexametro erat; quemadmodum etiam postea Dionysius Atheniensis, is qui *Aeneus* est cognominatus, in Elegiis fecit. Erat autem oraculum hocce:

Felix & Chariton & Melanippus erat,
mortalium genti auctores coelestis amoris.

Cratinus pro patria immolandum se praebet.

Διαβόητα δ' ἐστὶ καὶ τὰ ἐπὶ Κρατίνῳ τῷ Ἀθηναίῳ γενόμενα. ὃς μειράκιον ὂν [1] εὔμορφον, Ἐπιμενίδου καθαίροντος τὴν Ἀττικὴν ἀνθρωπείῳ αἵματι διά τινα μύση [2] παλαιὰ, ὡς ἱστορεῖ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ Περὶ Τελετῶν, ἑκὼν αὑτὸν [3] ἐπέδωκεν ὁ Κρατῖ- d
νος [4] ὑπὲρ τῆς θρεψαμένης· ᾧ καὶ ἐπαπέθανεν ὁ ἐραστὴς Ἀριστόδημος, λύσιν τ' ἔλαβε τὸ δεινόν. Διὰ τοὺς τοιούτους οὖν ἔρωτας οἱ τύραννοι, (πολέμιοι γὰρ αὐτοῖς αὗται αἱ φιλίαι) τὸ παράπαν ἐκώλυον τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας, πανταχόθεν αὐτοὺς ἐκκόπτοντες. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τὰς παλαίστρας, ὥσπερ ἀντιτειχίσματα ταῖς ἰδίαις ἀκροπόλεσιν, ἐνεπίμπρασάν [5] τε καὶ κατέσκαψαν· ὡς ἐποίησε Πολυκράτης ὁ Σαμίων τύραννος.

LXXIX.

Puerorum amor olim ubivis in usu.

Παρὰ δὲ Σπαρτιάταις, ὥς Ἅγνων φησὶν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς, πρὸ τῶν γάμων ταῖς παρθένοις ὡς παιδικοῖς e
νόμος ἐστὶν ὁμιλεῖν. καὶ γὰρ ὁ νομοθέτης Σόλων ἔφη·

1 Deest ὂν vulgo. 2 μίση vulgo. 3 αὐτὸν edd. 4 Nullo incommodo abessent h. l. verba ὁ Κρατῖνος. 5 ἐνεπίμπρασαν. edd.

Celebratum etiam est *Cratini* factum Atheniensis: qui, cum formosus esset adolescentulus, quo tempore Epimenides Atticam humano sanguine lustravit ob vetusta quaedam piacula, ut tradit Neanthes Cyzicenus secundo libro De Initiationibus, ultro se ipsum pro patriâ obtulit: cuius post mortem Aristodemus etiam, amator eius, sponte vitam finivit, & cessavit malum. Itaque propter huiusmodi amores tyranni, quibus inimicae sunt hae amicitiae, omnino vetuerunt puerorum amores, & undique eos exstirparunt. Sunt vero qui palaestras quoque, utpote munimenta quaedam arcibus ipsorum opposita, incenderunt everteruntque; quod fecit Polycrates Samiorum tyrannus.

79. Apud Spartanos vero, ut ait Agnon Academicus, ante nuptias virginibus sicut pueris delicatis uti fas est. Namque etiam Solon legumlâtor dixit:

μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος.

Αἰσχύλος τε καὶ Σοφοκλῆς ἀναφανδὸν ἔφασαν· ὁ μὲν, Μυρμιδόσιν·

Σέβας δὲ μηρῶν ἁγνὸν [1] οὐκ ἐπηδέσω,[2]
ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων.

ὁ δ', ἐν Κολχίσι περὶ Γανυμήδους τινὰ λόγον ποιούμενος,

Μηροῖς ὑπαίθων τὴν Διὸς τυραννίδα.

Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὰ περὶ Κρατίνου καὶ Ἀριστοδήμου f πεπλάσθαί φησι Πολέμων ὁ Περιηγητὴς ἐν ταῖς Πρὸς τὸν Νεάνθην Ἀντιγραφαῖς. ὑμεῖς τε, [3] ὦ Κύνουλκε, τὰς διηγήσεις ταύτας, κἂν ψευδεῖς ὦσιν, ἀληθεῖς εἶναι πιστεύετε· καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ποιημάτων, ἃ περὶ τοὺς παιδικούς ἐστιν ἔρωτας, ἡδέως μελετᾶτε· τοῦ παιδεραστεῖν παρὰ πρώτων Κρητῶν εἰς τοὺς Ἕλληνας παρελθόντος, ὡς ἱστορεῖ Τίμαιος. ἄλλοι δέ φασι τῶν

1 ἅγιον vulgo. 2 Alibi οὐ κατῃδέσω. 3 Immo, ὑμεῖς δὲ.

Femorum cupidus, & dulcis oris.

Atque etiam Aeſchylus & Sophocles aperte dixerunt: ille, in Myrmidonibus:

Caſtum femorum pudorem non es reveritus,
o ingratiſſime frequentium oſculorum cauſſâ.

Hic vero in Colchidibus, de Ganymede verba faciens:

Femoribus ſuis inflammans Iovis maieſtatem.

Nec vero ſum neſcius, quae de Cratino & Ariſtodemo narrantur, ea ficta eſſe contendere Polemonem Periegetam in Reſcriptionibus adverſus Neanthem. Vos autem, o Cynulce, hasce narrationes, quamvis falſae ſint, veras eſſe creditis: & id genus carminum, in quibus de puerorum agitur amoribus, libenter addiſcitis. Ortum autem cepiſſe puerorum amorem apud Cretenſes, & ab his ad Graecos tranſiiſſe, Timaeus tradit. Alii

Laius. τοιούτων ἐρώτων κατάρξασθαι Λάϊον, ξενωθέντα παρὰ Πέλοπι, καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου, a
ὃν καὶ ἁρπάσαντα καὶ ἀναθέμενον εἰς ἅρμα εἰς Θήβας φυγεῖν. Πράξιλλα δὲ ἡ Σικυωνία, ὑπὸ Διός,[1] φησὶν, ἁρπασθῆναι τὸν Χρύσιππον. Galli. Καὶ Κελτοὶ δὲ, τῶν βαρβάρων καίτοι καλλίστας ἔχοντες γυναῖκας, παιδικοῖς μᾶλλον χαίρουσιν· ὡς πολλάκις ἐνίους ἐπὶ ταῖς δοραῖς μετὰ δύο ἐρωμένων ἀναπαύεσθαι. Πέρσας δὲ παρ' Ἑλλήνων, φησὶν Ἡρόδοτος, μαθεῖν τὸ παισὶ χρῆσθαι.

LXXX. Alexander, puerorum amator.

Φιλόπαις δ' ἦν ἐκμανῶς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς. Δικαίαρχος γοῦν, ἐν τῷ Περὶ τῆς ἐν Ἰλίῳ Θυσίας, Βαγώου τοῦ εὐνούχου οὕτως αὐτὸν, φησὶν, b
ἡττᾶσθαι,[2] ὡς ἐν ὄψει θεάτρου ὅλου καταφιλεῖν αὐτὸν ἀνακλάσαντα· καὶ τῶν θεατῶν ἐπιφωνησάντων μετὰ κρότου, οὐκ ἀπειθήσας, πάλιν ἀνακλάσας

1 Forf. ὑπ' Οἰδίποδος. 2 ἡρᾶσθαι edd.

contra dicunt, amorum talium initium a Laio esse repetendum: quem hospitio exceptum a Pelope, amore captum filii illius Chrysippi, rapuisse hunc aiunt, & currui imposuisse, atque Thebas profugisse. Praxilla vero Sicyonia *a Iove* [sive, *ab Oedipode*] ait, *raptum esse Chrysippum.* Porro etiam *Galli*, licet ex omnibus barbaris formosissimas habeant mulieres, puerorum amore magis delectantur; ut saepe nonnulli in pellibus cum duobus amasiis cubitent. *Persas* vero a Graecis, ait Herodotus, didicisse pueris uti.

80. Puerorum amore ad insaniam etiam ardebat rex *Alexander.* Dicaearchus certe, in libro De solenni Sacrificio ad Ilium, ait, ita impotenter amasse eum Bagoam eunuchum, ut in totius theatri conspectu inflexo corpore eum suaviaretur: plaudentibus vero spectatoribus, & adclamantibus, paruit, iterumque retro inflexo cor-

ἐφίλησεν. Καρύστιος δ' ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασι· „Χάρωνι, φησὶ, τῷ Χαλκιδεῖ, παῖς καλὸς ἦν, καὶ εἶχεν εὖ πρὸς αὐτόν. ὡς δ' Ἀλέξανδρος παρὰ Κρατερῷ αὐτὸν ἐπῄνεσε γενομένου ποτὲ πότου, ὁ Χάρων [1] ἐκέλευσε τὸν παῖδα καταφιλῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον· καὶ ὅς, Μηδαμῶς, εἶπεν, οὐ γὰρ οὕτως ἐμὲ εὐφρανεῖ, c ὡς σὲ λυπήσει. Ὥσπερ γὰρ ἦν ἐρωτικὸς ὁ βασιλεὺς αὐτὸς, οὕτως καὶ πρὸς τὸ καθῆκον [2] ἐγκρατὴς καὶ πρὸς τὸ πρεπωδέστατον. αἰχμαλώτους γοῦν λαβὼν τὰς Δαρείου θυγατέρας, καὶ τὴν γυναῖκα κάλλει διαπρεπεστάτην οὖσαν, οὐ μόνον ἀπέσχετο, ἀλλ' οὐδ' ἐκείνας μαθεῖν ἐποίησεν ὅτι εἰσὶν αἰχμάλωτοι, ἀλλ' ὡς ἔτι Δαρείου ἐν τῇ βασιλείᾳ ὄντος πάντα αὐταῖς χορηγεῖσθαι ἐκέλευσε. διόπερ καὶ Δαρεῖος τοῦτο μαθὼν ηὔξατο τῷ Ἡλίῳ τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἢ αὐτὸν βασιλεύειν ἢ Ἀλέξανδρον." d Ῥαδαμάνθυος δὲ τοῦ Δικαίου

Idem vero etiam continens, & decori observans.

1 ὁ Κρατερὸς vulgo. 2 περὶ τὸ καθ' ms. *Ep.*

pore eum osculatus est. Carystius vero in Commentariis Historicis scribit: »Charon Chalcidensis puerum habebat formosum, valde sibi carum. Quem cum apud Craterum aliquando inter pocula Alexander laudasset, puerum Charon iussit osculari regem: at rex, *Minime vero*, inquit: *nec enim ille tantum mihi voluptatis, quantum tibi molestiae est adlaturus.* Ut enim erat in amorem pronus rex, sic & ad honesti rationem continens, & decori observantissimus. Qui quum captivas cepisset Darii filias uxoremque formosissimam, non modo abstinuit, sed curavit etiam, ut ne ipsae quidem captivas se esse sentirent; &, perinde ac si in regno adhuc Darius esset, omnia illis ministrari iussit. Quare etiam Darius, hoc cognito, manibus ad Solem elatis precatus est, ut *aut ipse regnum obtineret, aut Alexander.*« *Rhadamanthi* vero

Paederastae alii plures. Ἴβυκος ἐραστήν φησι γενέσθαι Τάλων. Διότιμος δ', ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ, Εὐρυσθέα φησὶν Ἡρακλέους γενέσθαι παιδικὰ, διόπερ καὶ τοὺς ἄθλους ὑπομεῖναι. Ἀγαμέμνονά τε Ἀργύννου ἐρασθῆναι λόγος, ἰδόντα ἐπὶ τῷ Κηφισῷ [1] νηχόμενον· ἐν ᾧ καὶ τελευτήσαντα αὐτὸν (συνεχῶς γὰρ ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ ἀπελούετο) θάψας, εἵσατο [2] καὶ ἱερὸν αὐτόθι Ἀφροδίτης Ἀργυννίδος. Λικύμνιος [3] δὲ ὁ Χῖος, ἐν Διθυράμβοις, Ἀργύννου φησὶν ἐρώμενον Ὑμέναιον γενέσθαι. Antigonus Gonatas. Ἀντιγόνου δὲ τοῦ βασιλέως ἐρώμενος ἦν Ἀριστοκλῆς ὁ κιθαρῳδὸς, περὶ οὗ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος Βίῳ γράφει οὕτως· „Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς ἐπεκώμαζε τῷ Ζήνωνι. καί ποτε καὶ μεθ' ἡμέραν ἐλθὼν ἔκ τινος πότου, καὶ ἀναπηδήσας πρὸς τὸν Ζήνωνα, ἔπεισεν αὐτὸν συγκωμάσαι αὐτῷ πρὸς Ἀριστοκλέα τὸν κιθαρῳδὸν, οὗ σφόδρα ἤρα ὁ βασιλεύς.“ e

1 Κηφισσῷ edd. 2 θάψας εἰς αὐτὸ vulgo. 3 Ἀλκύμνιος vulgo.

Iusti amatorem *Talum* fuisse, Ibycus ait. Diotimus vero, in Heraclea, *Eurystheum* ait *Herculis fuisse amasium*, *& eapropter Herculem labores illos suscepisse.* Porro perhibetur *Agamemnon* amore captus fuisse *Argynni*, cum in Cephiso nantem eum conspexisset: in quo cum etiam mortuus ille esset, (assidue enim in hoc fluvio lavabatur) sepeliit eum, & *Veneris Argynnidis* templum eodem loco erexit. Licymnius vero Chius in Dithyrambis ait, *Argynni amasium Hymenaeum* fuisse. Iam *Antigoni* regis amasius Aristocles fuit citharoedus, de quo Antigonus Carystius in Zenonis Vita haec scribit: » *Antigonus* rex comissatum ire solebat apud *Zenonem*. Aliquando vero etiam de die ex compotatione quadam rediens, Zenonem adiit, eique persuasit ut secum ad Aristoclem citharoedum comissatum iret, quem in deliciis rex habebat.«

Φιλομεῖραξ δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης. Ἴων οὖν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Ἐπιδημίαις, γράφει οὕτως· „Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν LXXXI.
f Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει ἐς Λέσβον στρατηγὸς, ἀνδρὶ παιδιώδει παρ' οἶνον καὶ δεξιῷ. Ἑρμησίλεω δὲ, ξένου οἱ ἐόντος καὶ προξένου Ἀθηναίων, ἑστιῶντος αὐτὸν, ἐπεὶ παρὰ τὸ πῦρ ἑστεὼς [1] ὁ τὸν οἶνον ἐγχέων παῖς * ἐὼν δῆλος ἦν, [2] εἶπέ τε· „Βούλει με ἡδέως πίνειν;" Φάντος δ' αὐτοῦ — „Βραδέως τοίνυν καὶ πρόσφερέ μοι καὶ ἀπόφερε τὴν κύλικα." ἔτι πολὺ μᾶλλον ἐρυθριάσαντος τοῦ παιδὸς, εἶπε πρὸς τὸν συγκατακείμενον· „Ὡς καλῶς Φρύνιχος ἐποίησεν εἴπας·

a Λάμπει δ' ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος."

καὶ πρὸς τόδε ἠμείφθη ὁ Ἐρετριεὺς ἢ Ἐρυθραῖος [3] γραμ-

Sophocles. facetus inter pocula.

1 ἱστὰς edd. 2 Nulla vulgo lacunae nota. Coniectabam ἐρυθρὸς ἐὼν δῆλος ἦν, ἐκάλεσε εἰπέ τε. 3 Forſ. ἠμείφθη Ἐρετριεὺς ὁ Ἐρυθραῖος.

81. In adoleſcentulorum amorem pronus etiam fuit *Sophocles*, ut in mulierum Euripides. Ion quidem poëta, in libro qui inſcribitur *Epidemiae*, (id eſt, De Virorum clarorum in Chium inſulam adventu) haec ſcribit: » Cum *Sophocle* poëta in Chio congreſſus ſum, quum exercitus imperator Lesbum navigaret, viro iocoſo inter pocula, & urbane faceto. Convivio illum excipiebat Hermeſilaus, & privatim hoſpes, & Athenienſium publicus. Ad ignem ſtabat puer vinum miniſtrans, rubicunda facie inſignis: quem ille compellans, *Vis*, inquit, *ſuaviter me bibere?* Adnuente puero: *Igitur lente mihi*, ait, *& admove poculum & auſer.* Tum multo etiam magis erubeſcente puero, ei qui iuxta ipſum adcumbebat ait Sophocles: *Quam pulcre iſtud dixit Phrynichus!*

Splendet in purpureis genis lumen amoris.

Ad hoc dictum reſpondit Eretrieus aut Erythraeus [ſi-

ματων ἐὼν διδάσκαλος· „Σοφὸς μὲν δὴ σύ γε εἶ, ὦ Σοφόκλεις, ἐν ποιήσει· ὅμως μέν τοι γε οὐκ εὖ εἴρηκε Φρύνιχος, πορφυρέας εἰπὼν τὰς γνάθους τοῦ καλοῦ. εἰ γὰρ ὁ ζωγράφος χρώματι πορφυρέῳ ἐναλείψειε τουτοῦ τοῦ παιδὸς τὰς γνάθους, οὐκ ἂν ἔτι καλὸς φαίνοιτο. οὐ κάρτα δεῖ [1] τὸ καλὸν τῷ μὴ καλῷ φαινομένῳ εἰκάζειν." ἀναγελάσας [2] ἐπὶ τῷ Ἐρετριεῖ Σοφοκλῆς· „Οὐδὲ τόδε σοι ἀρέσκει ἄρα, ὦ ξένε, τὸ Σιμωνίδειον, b
κάρτα δοκέον τοῖς Ἕλλησιν εὖ εἰρῆσθαι;

Πορφυρέου ἀπὸ στόματος ἱεῖσα [3] φωνὰν παρθένος.

οὐδ' ὁ ποιητὴς, ἔφη, λέγων χρυσοκόμαν Ἀπόλλωνα; χρυσέας γὰρ εἰ ἐποίησεν ὁ ζωγράφος τὰς τοῦ θεοῦ κόμας, καὶ μὴ μελαίνας, χεῖρον ἂν ἦν τὸ ζωγράφημα. οὐδὲ ὁ φὰς ῥοδοδάκτυλον; εἰ γάρ τις εἰς ῥόδεον χρῶμα βάψειε τοὺς δακτύλους, πορφυροβάφου [4] χεῖρας, καὶ οὐ γυναικὸς καλῆς, ποιήσειε."

1 οὐκ ἄρα δὲ edd. 2 Vulgo εἰκάζειν ἄν. γελάσας ἐπὶ &c. δ' ἐπὶ malebam. 3 ἱεῖσα vulgo. 4 πορφυροβάφους ed. Ven. & Baſ. πορφυροβαφοῦς ed. Caſ.

ve, Eretrieus Erythraeus] ludimagiſter: *Sapiens tu ſane es, Sophocles, in poëſi: verumtamen non bene dixit Phrynichus, purpureas eſſe dicens formoſo puero genas: quod ſi enim pictor colore purpureo inungeret pueri huius genas, non amplius formoſus adpareret. Non utique oportet pulcrum cum eo quod pulcrum non eſt comparare.* Ibi riſum non tenens Sophocles, interrogavit Eretrieum: *Ne iſtud quidem, hoſpes, tibi placet Simonideum, quod ſane bene dictum videtur Graecis?*

Purpureo ab ore emittens vocem virgo:

nec poëta qui auricomum dixit Apollinem? Nam ſi aureas pictor comas faceret Deo, non nigras, peior etiam futura erat pictura. Nec is qui roſeis-digitis (Eoa) dixit? Nam ſi quis roſeo colore mulieris tingeret digitos, purpurariae manus faceret, non formoſae mulieris. Tum orto riſu omnium,

Γελασάντων δὲ, ὁ μὲν Ἐρετριεὺς ἐνωπήθη τῇ ἐπιῤῥαπίσει,[1] ὁ δὲ πάλιν τοῦ παιδὸς τῷ λόγῳ εἴχετο. εἴρετο [2] γάρ μιν, ἀπὸ τῆς κύλικος κάρφος τῷ μικρῷ δακτύλῳ ἀφαιρετέοντα·[3] „Εἰ καθορᾷ τὸ κάρφος;“ φάντος δὲ καθορᾷν· — „Ἀπὸ τοίνυν φύσησον αὐτὸ, ἵνα μὴ πλύνοιτο ὁ δάκτυλός σου.“[4] προσαγαγόντος δ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν κύλικα, ἐγγυτέρω τὴν κύλικα τοῦ ἑαυτοῦ στόματος ἦγεν, ἵνα δὴ ἡ κεφαλὴ τῇ κεφαλῇ ἀσσοτέρα γένηται. ὡς δὲ ἦν οἱ κάρτα πλησίον, προσλαβὼν τῇ χειρὶ, ἐφίλησεν. ἐπικροτησάντων δὲ πάντων σὺν γέλωτι καὶ βοῇ, ὡς εὖ ὑπηγάγετο τὸν παῖδα· „Μελετῶ,[5] εἶπε, στρατηγεῖν, ὦ ἄνδρες· ἐπειδήπερ Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με,[6] στρατηγεῖν δ' οὐκ ἐπίστασθαι. ἆρ' οὖν οὐ κατ' ὀρθόν μοι πέπτωκε τὸ στρατήγημα;“ Τοιαῦτα πολλὰ δεξιῶς ἔλεγέν τε καὶ

(Margin: c — beside "πίσει"; d — beside "παῖδα")

Idem, belli dux mediocris.

1 ἐπιρραπίξει Ms. 2 εἴρητο ed. Baſ. & Caſ. 1. 2. εἴχετο ed. Caſ. 3. 3 ἀφαιρέοντα edd. 4 δάκτυλος εὖ Ms. δάκτυλός σεο debuiſſe videtur. 5 μελέτω Ms. 6 Deeſt με Ms.

Eretrieus quidem caſtigatione iſta repreſſus eſt, Sophocles vero ad ſermonem cum puero inſtitutum rurſus ſe convertit. Quem ubi vidit feſtucam e calice minimo digito tollere parantem, interrogavit, *an feſtucam conſpiceret?* Cumque ille, *conſpicere ſe*, reſpondiſſet; — *Flatu igitur*, inquit, *eam expelle, ne digitum madefacias.* Ut vero faciem ad calicem admovit puer, propius ille ori ſuo calicem admovit, quo caput capiti propius eſſet: quod ubi fuit proximum, manu prehenſum oſculatus eſt. Tum plaudentibus omnibus cum riſu, clamantibusque quam lepide deceptum puerum ad ſe perlexiſſet: *Meditor*, inquit ille, *o viri, artem imperatoriam; quoniam Pericles me dixit verſus quidem noſſe condere, artem ducis bellici non callere. Nonne igitur ſatis bene mihi ceſſit hoc ſtrategema?* Talia multa ſcite dixit fecitque, cum biberet hilaritatique

ἀποκειρομένῳ τὴν κόμην, ὄντι καλῷ συγγινόμενον, b
τὰ Συβαριτῶν ἀναθήματα, στλεγγίδια χρυσᾶ τέσσαρα. τῇ Δεινιάδου δὲ αὐλητρίδι Βρομιάδι [1] Φάϋλλος καρχήσιον ἀργυροῦν Φωκαέων, καὶ στέφανον [2] χρυσοῦν κιττοῦ Πεπαρηθίων. αὐτὴ δὲ, φησὶ, καὶ ἔμελλε τὰ Πύθια αὐλεῖν, εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκωλύθη. τῷ δὲ Λυκόλᾳ, τῷ τοῦ Τριχολέου υἱῷ Φυσκίδᾳ, ὄντι καλῷ, Ὀνόμαρχος ἔδωκε, φησὶ, στέφανον δάφνης, Ἐφεσίων ἀνάθημα. οὗτος ὁ παῖς πρὸς Φίλιππον ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, κἀκεῖ προαγωγευόμενος, οὐδὲν λαβὼν ἀπεστάλη. τῷ Ἐπιλύκου τοῦ Ἀμφιπο- c
λίτου υἱῷ, ὄντι καλῷ, Δαμίππῳ,[3] Πλεισθένους ἀνάθημα Ὀνόμαρχος ἔδωκε. Philomelus, & Pharsalia. Φαρσαλίᾳ τῇ Θεσσαλίδι ὀρχηστρίδι δάφνης στέφανον χρυσοῦν Φιλόμηλος ἔδωκε, Λαμψακηνῶν ἀνάθημα. αὕτη ἡ Φαρσαλία ἐν Με-

1 Βρομίᾳ edd. 2 κισσ . . . . . νον edd. & Ms. 3 Intercidisse utique quidpiam videtur.

formoso puero, qui Delphos venerat quo comam detonderet, donasse ei Sybaritarum donaria, pectines aureos quatuor. Diniadae vero filiae, tibicinae, Bromiadiae, Phayllus carchesium poculum aureum donavit, Phocaeensium donarium, & coronam auream hederaceam Peparethiorum. Ipsa vero, inquit, etiam Pythicum canere voluerat, sed a multitudine est prohibita. Lycolae vero, Tricholei filio Physcidae, formoso puero, Onomarchus dedit, ait, lauream (ex auro) coronam, Ephesiorum donarium. Idem puer ad Philippum ductus a patre, & ibi prostitutus, absque munere fuerat dimissus. Epilyci Amphipolitani filio, formoso puero, Damippo, Plisthenis donarium Onomarchus dedit. Pharsaliae Thessalae saltatrici lauream ex auro coronam *Philomelus* dederat, Lampsacenorum donarium. Haec *Pharsalia* deinde Metaponti a vatibus [*sive*, ab adole-

ταποντίῳ [1] ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ μάντεων, [2] γενομένης φωνῆς ἐκ τῆς δάφνης τῆς χαλκῆς, ἣν ἔστησαν Μεταποντῖνοι κατὰ τὴν Ἀριστέα τοῦ Προκοννησίου [3] ἐπιδημίαν, ὅτε ἔφησεν ἐξ Ὑπερβορέων παραγεγονέναι, ὡς τάχιστα ὤφθη εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλοῦσα, ἐμ-
d μανῶν γενομένων τῶν μάντεων, διεσπάσθη ὑπ' αὐτῶν. καὶ τῶν ἀνθρώπων ὕστερον ἀναζητούντων τὴν αἰτίαν, εὑρέθη διὰ [4] τὸν τοῦ Θεοῦ στέφανον ἀνῃρημένη."

Ὁρᾶτε οὖν καὶ ὑμεῖς, οἱ φιλόσοφοι, οἱ παρὰ φύσιν τῇ Ἀφροδίτῃ χρώμενοι, καὶ ἀσεβοῦντες εἰς τὴν Θεὸν, μὴ τὸν αὐτὸν διαφθαρῆτε τρόπον. τότε γὰρ καὶ οἱ παῖδές εἰσι καλοὶ, ὡς Γλυκέρα ἔφασκεν ἡ ἑταίρα, ὅσον ἐοίκασι γυναικὶ χρόνον, καθάπερ ἱστορεῖ Κλέαρχος. Ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ κατὰ φύσιν δοκεῖ πεποιηκέναι Κλεώνυμος ὁ Σπαρτιάτης, πρῶτος ἀνθρώπων εἰς — LXXXIV. Puerorum amor contra naturam.

1 Μεταποντίῳ edd. 2 Forf. νεανιῶν: & fic mox iterum, ἐμμανῶν γενομένων τῶν νεανιῶν. 3 Προκοννησίου Ms. 4 διὰ τὸ τὸν τοῦ Θ. edd.

fcentibus] in foro ftantibus, cum vox edita effet ex aenea lauro, quam ftatuerant Metapontini quo tempore apud eos verfabatur Arifteas Proconnefius, ex Hyperboreis (ut perhibebat) rediens, utprimum confpecta eft forum ingreffa, in furorem actis vatibus, [*five*, adolefcentibus] discerpta eft. Quumque poftea in cauffam facti inquirerent homines, compertum eft occifam effe propter Dei coronam. «

84. Videte igitur etiam vos, Philofophi, qui praeter naturam Venere utimini, & impii eftis adverfus Deam, ne eodem modo pereatis. Nam etiam *pueri nonnifi tunc pulcri funt*, ut aiebat Glycera meretrix, *quousque mulieribus fimiles funt*: quemadmodum Clearchus refert. Mihi vero etiam fecundum naturam fecifle Cleonymus Spartanus videtur, qui primus hominum obfides accepit a

ὁμηρίαν λαβὼν παρὰ Μεταποντίνων γυναῖκας, παρ- e
θένους τὰς ἐνδοξοτάτας καὶ καλλίστας διακοσίας, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ὁ Σάμιος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Περὶ Ἀγαθοκλέα Ἱστοριῶν. κἀγὼ δὲ, κατὰ τὴν Ἐπικράτους Ἀντιλαΐδα,

Ἐρωτικὰ μεμάθηκα ταῦτα παντελῶς
Σαπφοῦς μέλη, [ἢ] [1] τοῦ Κλεομένους Λαμυνθίου. [2]

Ὑμεῖς δὲ, ὦ φιλόσοφοι, [3] κἂν ἐρασθέντες ποτὲ γυναικῶν ἐν ἐννοίᾳ λάβητε ὡς ἀδύνατόν ἐστιν τὸ τυχεῖν μάθετε [4] παύονται οἱ ἔρωτες, ὥς φησι Κλέαρχος. τῇ τε γὰρ περὶ τὴν Πειρήνην [5] χαλκῇ βοῒ βοῦς ἐπανέβη· καὶ γεγραμμένῃ κυνὶ καὶ περιστερᾷ καὶ χηνὶ, τῇ μὲν f
κύων, τῇ δὲ περιστερὰ, τῇ δὲ χὴν προσῆλθον καὶ ἐπεπήδησαν· φανέντων δὲ πᾶσι τούτοις ἀδυνάτων ἀπέστησαν, καθάπερ [6] Κλείσοφος ὁ Σηλυμβριανός. οὗτος

1 ἢ ignorant membr. 2 Λαμινθίου edd. 3 οἱ φιλόσοφοι ed. Cas. 4 Defecta aut alioqui turbata oratio. Post λάβητε, & μάθετε, commata ponuntur in ed. Bas. & Cas. 5 Πυρήνην edd. 6 Fors. καθάπερ καὶ Κλείσοφος.

Metapontinis mulieres, virgines nobilissimas formosissimasque ducentas, ut Duris Samius narrat tertio libro Historiarum De rebus Agathoclis. Atque ego etiam, ut est apud Epicratem in Antilaide,

Amatoria edidici haec omnia
Sapphûs cantica [aut] Cleomenis Lamynthii.

Vos vero, o Philosophi, etiamsi amore aliquando capti mulierum in animum induxeritis fieri non posse ut illis potiamini, discite * * cessant amores, ut ait Clearchus. Nam & aeneam vaccam, quae ad Pirenen est, bos conscendit; & cum picta cane & columba & ansere congredi canis, columba, & anser, easque inscendere voluerunt; quod quum fieri non posse cognoscerent omnes, destiterunt: quod ipsum etiam Cleisopho usu venit Se-

γὰρ τοῦ ἐν Σάμῳ Παρίου ἀγάλματος ἐρασθεὶς κατέκλεισεν αὐτὸν [1] ἐν τῷ ναῷ, ὡς πλησιάσαι δυνησόμενος· καὶ ὡς ἠδυνάτει διά τε τὴν ψυχρότητα καὶ τὸ ἀντίτυπον τοῦ λίθου, τηνικαῦτα τῆς ἐπιθυμίας ἀπέστη, καὶ προβαλλόμενος τὸ σαρκίον [2] ἐπλησίασε. τῆς πράξεως ταύτης μνημονεύει καὶ [3] Ἄλεξις ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Γραφὴ, λέγων ὧδε· Statuarum amore capti.

a — Γεγένηται δ', ὡς λέγουσι, κἀν Σάμῳ
τοιοῦθ' ἕτερον. λιθίνης ἐπεθύμησεν κόρης
ἄνθρωπος, ἐγκατέκλεισέ θ' ἑαυτὸν [4] τῷ νεῷ.

καὶ Φιλήμων τοῦ αὐτοῦ μνημονεύων φησίν·

Ἀλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνου ζώου ποτὲ
ἄνθρωπος ἠράσθη τις· εἶτ' εἰς τὸν νεὼν
κατέκλεισεν αὐτόν. —

Κτησικλέους δέ ἐστιν ἔργον τὸ ἄγαλμα, ὥς φησιν Ἀδαῖος ὁ Μιτυληναῖος [5] ἐν τῷ Περὶ Ἀγαλματοποιῶν.

1 αὐτὸν ms. *Ep.* 2 Forf. σάχιον, aut σαχίον. 3 Deest καὶ edd. 4 αὐτὸν edd. 5 Μυτιληναῖος edd. Μυτύλην. Ms.

lymbriano. Hic enim Sami captus amore statuae ex Pario marmore, inclusit sese in templo, quasi cum illa congredi posset: & cum non posset ob saxi frigiditatem renixumque, tum quidem cupiditate abstitit, & praetendens carunculam explevit libidinem. Eius facti meminit etiam Alexis poëta in fabula, cui titulus Pictura, ubi sic ait:

Factum est, ut aiunt, Sami quoque
simillimum quiddam. Saxeam expetens virginem
homo, se ipsum inclusit in templo.

Et Philemon eiusdem meminit, dicens:

At Sami lapideae statuae aliquando amore
captus homo est quidam: deinde in templum
inclusit se. —

Ctesiclei opus illa statua est, ut ait Adaeus Mitylenaeus in libro De Statuariis. Polemon vero, sive quis-

Πολέμων δὲ, ἡ ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ἑλλαδικόν· „Ἐν Δελφοῖς, φησὶν, ἐν τῷ [1] πινάκων θη- b σαυρῷ, παῖδές εἰσι λίθινοι δύο, ὧν τοῦ ἑτέρου Δελφοί φασι τῶν θεωρῶν ἐπιθυμήσαντά τινα συγκατακλεισθῆναι, καὶ τῆς ὁμιλίας καταλιπεῖν στέφανον. φωραθέντος δ' αὐτοῦ, τὸν θεὸν χρωμένοις τοῖς Δελφοῖς συντάξαι ἀφεῖναι τὸν ἄνθρωπον· δεδωκέναι γὰρ αὐτῷ μισθόν.“

LXXXV. Animantia hominum amore capta.

Καὶ ἄλογα δὲ ζῶα ἀνθρώπων ἠράσθη· Σεκούνδου μέν τινος βασιλικοῦ οἰνοχόου, ἀλεκτρυών· ἐκαλεῖτο δὲ ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν, Κένταυρος· ὁ δὲ Σεκοῦνδος ἦν οἰκέτης Νικομήδους, τοῦ Βιθυνῶν βασιλέως· ὡς ἱστορεῖ Νίκανδρος, ἐν ἕκτῳ Περιπετειῶν. ἐν Αἰγείῳ [2] δὲ c παιδὸς ἠράσθη χὴν, ὡς Κλέαρχος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ Ἐρωτικῶν. τὸν δὲ παῖδα τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῷ Ἐρωτικῷ Ἀμφίλοχον καλεῖσθαί φησι, καὶ τὸ γένος

1 ἢ ἐν τῷ πιν. vulgo. 2 Ἀγιίῳ vulgo. Rectius fuerit ἐν Αἰγίῳ.

quis auctor est libri qui Helladicus inscribitur: » Delphis, ait, in tabularum pictarum thesauro, duo sunt pueri lapidei: quorum unius cupidine incensus aliquis, qui spectatum venerat, sese cum eo inclusit, & congressus praemium reliquit coronam. Qui quum facti esset convictus, consultantibus Delphis praecepisse aiunt Deum, liberum dimitterent hominem, quippe qui mercedem sibi dedisset. «

85. Sed & muta animantia homines amarunt: Secundum quempiam, regium pincernam, *gallus gallinaceus*: nominabatur is gallus Centaurus; Secundus vero, minister erat Nicomedis, regis Bithynorum; ut tradit Nicander sexto libro De Fortunae Casibus. Aegii vero, puerum amavit *anser*; ut Clearchus narrat primo libro Eroticorum: pueroque illi Theophrastus in Amatorio ait nomen fuisse Amphilocho, fuisse autem genere Ole-

Ὠλένιον εἶναι. Ἑρμείας δὲ ὁ τοῦ Ἑρμοδώρου, Σάμιος δὲ γένος, ἐρασθῆναι [χῆνα] [1] Λακύδους [2] τοῦ φιλοσόφου. Ἐν δὲ Λευκαδίᾳ, φησὶ Κλέαρχος, οὕτως ἐρασθῆναι ταὼν παρθένου, ὡς καὶ τὸν βίον ἐκλιπούσῃ συναποθανεῖν. Δελφῖνα δ' ἐν Ἰασῷ παιδὸς ἐρασθῆναι λόγος, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ἐν τῇ ἐνάτῃ. ὁ δὲ λόγος ἐστὶν
d αὐτῷ ὁ [3] περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ λέγει οὕτως· „Μετεπέμψατο δὲ καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἰασοῦ παῖδα. περὶ γὰρ τὴν πόλιν ταύτην Διονύσιός τις ἦν παῖς, ὃς μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ παλαίστρας παραγενόμενος ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐκολύμβα. δελφὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ πελάγους ἀπήντα, καὶ ἀναλαμβάνων ἐπὶ τὰ νῶτα ἔφερεν ἐπὶ πλεῖστον νηχόμενος, καὶ πάλιν ἀποκαθίστα εἰς τὴν γῆν.“ Φιλανθρωπότατον δέ ἐστι καὶ συνετώτατον τὸ ζῶον ὁ δελφὶς, χάριν τε ἀποδιδόναι ἐπιστάμενον. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ δωδεκάτῃ· [4] „Κοίρανος,

Delphinus gratiam rependens.

1 *Abest* vox vulgo. 2 Λακύδου malebam. 3 Deest ὁ edd. 4 δυοκαιδεκάτῃ edd.

nium. Hermeas vero Hermodori filius, genere Samius, amasse anserem, scribit, Lacydem philosophum. In Leucadia *pavonem*, ait Clearchus, tam vehementer amasse virginem, ut illa mortua ipse cum ea exspiraret. *Delphinum* vero Iassi puerum amasse fama est, ut tradit Duris nono libro; ubi de Alexandro verba faciens, ita scribit: »Arcessivit etiam puerum ex Iasso. Erat enim in eo oppido puer nomine Dionysius, qui quum e palaestra cum aliis ad mare se contulisset, ibique urinaretur, Delphinus e pelago ei occurrens dorso suo impositum puerum gestavit longius natans, rursusque in terram deposuit.« Est autem hominis amantissimum animal & intelligentia inprimis praeditum Delphinus, & quod gratiam sciat rependere. Phylarchus quidem libro duodecimo haec scribit: »Coeranus Milesius, cum piscatores,

φησὶν, ὁ Μιλήσιος, ἰδὼν ἁλιέας τῷ δικτύῳ λαβόντας e δελφῖνα, καὶ μέλλοντας κατακόπτειν, ἀργύριον δοὺς, καὶ παραστησάμενος ἀφῆκεν εἰς τὸ πέλαγος. καὶ μετὰ ταῦτα ναυαγίᾳ [1] χρησάμενος περὶ Μύκονον, καὶ πάντων ἀπολομένων, μόνος ὑπὸ δελφῖνος ἐσώθη ὁ Κοίρανος. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ γηραιοῦ ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τῆς ἐκφορᾶς παρὰ τὴν θάλατταν γιγνομένης κατὰ τύχην ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐν τῷ λιμένι πλῆθος δελφίνων ἐφάνη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, μικρὸν ἀπωτέρω τῶν συνεκκομιζόντων τὸν Κοίρανον, ὡσεὶ συνεκφερόντων καὶ f συγκηδευόντων [2] τὸν ἄνθρωπον." Ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ Φύλαρχος διὰ τῆς εἰκοστῆς, ὅσην ἐλέφας τὸ ζῶον φιλοστοργίαν ἔσχεν εἰς παιδίον. γράφει δ' οὕτως· „Τούτῳ δὲ τῷ ἐλέφαντι συνετρέφετο θήλεια ἐλέφας, ἣν Νίκαιαν ἐκάλουν· ᾧ τελευτῶσα ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνὴ παιδίον αὐτῆς τριακοσταῖον παρακατέθετο. ἀποθανούσης δὲ

Elephas mire amans infantem.

1 ναυαγίῳ edd. 2 Temere συγκηδευόντων ed. Cas. 1. 2. 3.

qui delphinum reti ceperant, in eo esse videret ut in frusta illum conciderent, data pecunia eis persuasit ut mari redderent liberumque dimitterent. Post id tempus naufragium passus ad Myconum, pereuntibus omnibus, unus a delphino servatus est Coeranus. Idem cum senex vitâ functus esset in patriâ, & exsequiae forte fortuna secundum mare Mileti fierent, ingens delphinorum multitudo eo die in portu conspiciebatur haud procul ab eis qui funus Coerani prosequebantur, quasi & ipsi funus sequerentur & iusta viro illi persolverent.« Idem Phylarchus vicesimo libro docet, quam singulari amore *elephas* bellua dilexerit infantem. Scribit autem in hunc modum: » Cum hoc elephante simul alebatur foemina elephas, quam Nicaeam vocabant; cui uxor Indi moriens infantem suum triginta dies natum custodiendum adposuerat. Tum mortua muliere mirus quidam

τῆς ἀνθρώπου, δεινή τις φιλοστοργία γέγονε τοῦ θηρίου πρὸς τὸ παιδίον. οὔτε γὰρ ἀπ' αὐτοῦ χωριζόμενον τὸ βρέφος ὑπέμενεν· ὁ δὲ, εἰ μὴ βλέποι τὸ παιδίον, ἤσχαλλεν. ὅτ' οὖν ἡ τροφὸς ἐμπλήσειεν αὐτὸ τοῦ γάλακτος, ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν τοῦ θηρίου ἐτίθει αὐ-
a τὸ ἐν σκάφῃ.[1] εἰ δὲ μὴ τοῦτο πεποιήκοι,[2] τροφὴν οὐκ ἐλάμβανεν ἡ ἐλέφας. καὶ μετὰ ταῦτα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τοὺς καλάμους λαμβάνων, καὶ τῶν παρατιθεμένων χορτασμάτων, καθεύδοντος τοῦ βρέφους, τὰς μυίας ἀπεσόβει· ὅτε δὲ κλαίοι, τῇ προβοσκίδι τὴν σκάφην ἐκίνει, καὶ κατεκοίμιζεν[3] αὐτό. τὸ δ' αὐτὸ ἐποίει καὶ ὁ ἄῤῥην ἐλέφας πολλάκις."

Ὑμεῖς δὲ, ὦ φιλόσοφοι, καὶ τῶν δελφίνων καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐστὲ κατὰ τὴν γνώμην ἀγριώτεροι, ἔτι τε ἀνημερώτεροι· καίτοι Περσαίου τοῦ Κιττιέως ἐν
b τοῖς Συμποτικοῖς Ὑπομνήμασι βοῶντος, καὶ λέγοντος· „Περὶ ἀφροδισίων ἁρμοστὸν εἶναι ἐν τῷ οἴνῳ μνείαν LXXXVI. Qui nimis continentes volunt esse, iidem saepe turpiter se dant.

1 σκάφει ms. *A*. & editt. vett. 2 πεποιήκει edd. 3 κατεκοίμισεν edd.

amoris adfectus belluae exstitit adversus infantem. Nec enim sustinuit ut a se infans removeretur: &, nisi praesentem videret parvulum, tristis erat. Igitur quoties lacte infantem nutrivisset nutrix, inter pedes belluae illum in cunis posuit: quod nisi illa fecisset, pabulo abstinebat elephas. Et deinde per totum diem arundines sumens & stramina adposita, dormiente infante, muscas ab eo abigebat: & flente illo, proboscide cunas agitabat, eumque sopiebat. Atque idem saepe etiam faciebat elephas mas. «

86. At vobis, Philosophi, mens est quam delphinis & elephantibus agrestior & immitior: quamvis Persaeus Cittieus in Convivalibus Commentariis clamet dicatque: » Convenire ut inter pocula mentio fiat rerum venerea-

ποιεῖσθαι· καὶ γὰρ πρὸς ταῦτα ἡμᾶς, ὅταν ὑποπίωμεν, ἐπιῤῥεπεῖς εἶναι. καὶ ἐνταῦθα τοὺς μὲν ἡμέρως τε καὶ μετρίως αὐτοῖς χρωμένους, ἐπαινεῖν δεῖ· τοὺς δὲ θηριωδῶς καὶ ἀπλήστως, ψέγειν. καὶ εἰ διαλεκτικοὶ, συνελθόντες εἰς πότον, περὶ συλλογισμῶν διαλέγοιντο, ἀλλοτρίως ἂν αὐτοὺς ὑπολάβοι τις ποιεῖν τοῦ παρόντος καιροῦ. καὶ ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἀνὴρ μεθυσθείη ἄν. οἱ δὲ βουλόμενοι σωφρονικοὶ εἶναι σφόδρα, μέχρι τινὸς διατηροῦσιν ἐν τοῖς πότοις τὸ τοιοῦτον· εἶθ' ὅταν παραδυῇ [1] τὸ οἰνάριον, τὴν πᾶσαν ἀσχημοσύνην ἐπιδείκνυνται. Ὃ καὶ πρώην ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἐξ Ἀρκαδίας θεωρῶν πρὸς Ἀντίγονον παραγενομένων. ἐκεῖνοί τε [2] γὰρ ἠρίστων σφόδρα σκυθρωπῶς καὶ εὐσχημόνως, ὡς ᾤοντο· οὐχ ὅτι ἡμῶν τινα προσβλέποντες, ἀλλ' οὐδὲ ἀλλήλους. ὡς δὲ ὁ πότος προέβαινε, καὶ εἰσῆλθεν ἄλλα C

1 παραδύῃ edd. 2 Deest τε edd.

rum: ad eas enim pronos esse homines quando sint adpoti. Et tunc quidem qui placide & moderate illis utuntur, laudandi sunt; qui vero ferarum more & cupiditate insatiabili, vituperandi. Quod si dialectici, cum ad compotandum convenerint, de syllogismis disputant, facere eos rem a praesenti tempore alienam merito aliquis existimet. Et vir probus & honestus inebriabitur nonnumquam. Qui vero temperantiae nimis volunt esse studiosi, hi in compotationibus aliquamdiu quidem institutum istud servant: deinde, postquam se insinuavit villum, omnem ostendunt turpitudinem. Id nuper usu venit legatis qui ex Arcadia ad Antigonum venerant. Prandebant enim hi tristes admodum, & modeste compositi, ut sibi videbantur; ne dicam, nostrûm neminem intuentes, sed ne se quidem inter se. At progrediente compotatione, postquam & alia acroamata introierunt,

τε ἀκροάματα, καὶ αἱ Θετταλαὶ αὗται ὀρχηστρίδες, καθάπερ αὐταῖς ἔθος ἐστὶν, ἐν ταῖς διαζώστραις [1] γυμναὶ ὠρχοῦντο, οὐκ ἔτι κατεῖχον αὐτοὺς οἱ ἄνδρες, ἀλ-
d λὰ ἐκ τῶν κλινῶν ἀνώρμων [2] καὶ ἐβόων, ὡς θαυμαστόν τι θέαμα θεώμενοι· καὶ μακάριον τὸν βασιλέα ἀπεκάλουν, ὅτι ἔξεστιν αὐτῷ τούτων ἀπολαύειν· καὶ ἕτερα τούτοις παραπλήσια πάνυ πολλὰ τῶν φορτικῶν ἐποίουν. Τῶν Φιλοσόφων δέ τις, συμπίνων ἡμῖν, εἰσελθούσης αὐλητρίδος, καὶ οὔσης εὐρυχωρίας παρ᾽ αὐτῷ, βουλομένης τῆς παιδίσκης παρακαθίσαι, οὐκ ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ σκληρὸν αὐτὸν [3] εἰσῆγεν. εἶθ᾽ ὕστερον πωλουμένης τῆς αὐλητρίδος (καθάπερ ἔθος ἐστὶν ἐν
e τοῖς πότοις γίνεσθαι) ἐν τῷ ἀγοράζειν πάνυ νεανίσκος ἦν· [4] καὶ τῷ πωλοῦντι, ἄλλῳ τινὶ θᾶττον προσθέντι, [5] ἠμφισβήτει, καὶ οὐκ ἔφη αὐτὸν πεπρακέναι· καὶ τέλος εἰς πυγμὰς ἦλθεν ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος Φιλόσοφος,

1 Forf. ἐν αὐταῖς διαζώστρ. Perperam διαζώσφαις edd. 2 ἀφόρμων edd. 3 αὐτὸν edd. 4 Forf. νεανικὸς ἦν. 5 προσθέντος vulgo.

& Theffalae hae faltatrices (quemadmodum confueverunt) nudae cum fubligaculis faltarunt; tum vero non amplius fe continere homines; fed e lectulis fubfilire, clamareque tamquam mirificum aliquod fpectaculum fpectantes, & beatum praedicare regem, cui his talibus frui liceret; denique multa alia inepte his fimilia facere. Philofophorum vero aliquis, qui intererat compotationi, ingrediente puellâ tibicinâ, & iuxta eum, quum fpatii fatis fupereffet, adfidere volente, paffus non eft, fed durum fe ac feverum praebuit. Idem vero deinde, cum auctione veniret tibicina, quemadmodum in compotationibus folet fieri, in emendo valde iuvenem fe prodidit: & cum vendente, poftquam is iufto citius alii cuidam addixiffet puellam, expoftulavit, negans illum vendidiffe: denique ad pugnos venit feverus ille

καὶ [1] ἐν ἀρχῇ οὐδ' ἂν παρακαθίσαι ἐπιτρέπων τῇ αὐλητρίδι.“ Μή ποτε αὐτός ἐστιν [2] ὁ Περσαῖος ὁ περὶ τῆς αὐλητρίδος διαπυκτεύσας; Φησὶ γὰρ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Περὶ Ζήνωνος, γράφων ὧδε· „ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς; Περσαίου παρὰ πότον αὐλητρίδιον πριαμένου, διοκνοῦντος εἰσαγαγεῖν πρὸς αὐτὸν διὰ τὸ τὴν αὐτὴν οἰκεῖν οἰκίαν, συναισθόμενος συνείλκυσε τὴν παιδίσκην, καὶ συγκατέκλεισε τῷ Περσαίῳ.“ Οἶδα δὲ καὶ Πολύστρατον Ἀθηναῖον, μαθητὴν [3] Θεοφράστου, τὸν ἐπικαλούμενον Τυῤῥηνὸν, ὅτι τῶν αὐλητρίδων τὰ ἱμάτια περιέδυεν. f

Perſaeus, Zenonis diſcipulus.

LXXXVII.

Muſicae mulieres.

Ἐσπουδάκεσαν δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς περὶ τὰς μουσουργούς· ὡς δῆλον ποιεῖ Παρμενίων ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον Ἐπιστολῇ, ἣν ἐπέστειλεν αὐτῷ μετὰ τὸ Δαμασκὸν ἑλεῖν, καὶ τῆς ἀποσκευῆς τῆς [4] Δαρείου

1 ὁ ἐν ἀρχῇ malim, aut ὁ καὶ ἐν ἀρχῇ. 2 Forſ. δ' αὐτός ἐστιν, aut οὗν αὐτός ἐστιν. 3 μαθητὴν δὲ Θεοφρ. Ms. 4 τοῦ Δαρείου edd.

philoſophus, qui initio ne paſſus quidem erat ut iuxta ſe adſideret tibicina. « — Is autem philoſophus de tibicinâ pugnis decertans, ipſe fortaſſe Perſaeus fuerit. Scribit enim Antigonus Caryſtius in libro De Zenone his verbis: » Zeno Cittieus, cum Perſaeus aliquando in compotatione tibicinam emiſſet, & illam domum deducere non auderet, quoniam easdem cum illo aedes habitabat, re intellecta intro pertraxit puellam, & Perſaeum cum ea concluſit. « Novimus vero etiam, Polyſtratum Athenienſem, Theophraſti diſcipulum, qui Tyrrhenus eſt cognominatus, veſtes tibicinarum induiſſe.

87. Studium vero etiam reges adhibuerunt, ut penes ipſos *mulieres* eſſent *muſicae artis peritae*: quod Parmenio declarat in Epiſtola ad Alexandrum, quam ad eum ſcripſit, poſtquam Damaſcum cepit, & impedimentis Darii

ἐγκρατὴς γενέσθαι. καταριθμησάμενος οὖν τὰ αἰχμάλωτα, γράφει καὶ ταῦτα· „Παλλακίδας εὗρον μου-
a σουργοὺς τοῦ βασιλέως τριακοσίας εἰκοσιεννέα, ἄνδρας στεφανοπλόκους ἓξ καὶ τεσσαράκοντα, ὀψοποιοὺς διακοσίους ἑβδομήκοντα ἑπτὰ, χυτρεψοὺς εἰκοσιεννέα, γαλακτουργοὺς τρεῖς καὶ δέκα, ποτηματοποιοὺς[1] ἑπτακαίδεκα, οἰνοηθητὰς ἑβδομήκοντα, μυροποιοὺς τεσσαράκοντα.“ Καὶ ὑμῖν δὲ, ὦ ἑταῖροι, λέγω, ὅτι οὐδέν ἐστιν ὀφθαλμῶν οὕτως εὐφραντικὸν, ὡς γυναικὸς κάλλος. ὁ γοῦν τοῦ τραγικοῦ Χαιρήμονος Οἰνεὺς περὶ παρθένων τινῶν διηγουμένος, ὧν ἐθεᾶτο, φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι·

Mulierum formam celebrat Chaeremon.

b Ἔκειτο γὰρ ἡ μὲν λευκὸν εἰς[2] σεληνόφως[3]
φαίνουσα μαστὸν λελυμένης ἐπωμίδος.
τῆς δ' αὖ χορεία[4] λαγόνα τὴν ἀριστερὰν
ἔλυσε· γυμνῆς[5] δ' αἰθέρος θεάμασιν

1 ποτιματοποιοὺς edd. 2 Deest εἰς ed. Caſ. 2. & 3. 3 σελήνῳφως edd. 4 χορίας edd. χορείας Ms. 5 γυμνοῖς edd. γυμνὴ corr. Valck.

potitus eſt. Igitur recenſu facto captivorum, haec deinde ſcribit: *Pellices regis inveni muſicae peritas trecentas viginti novem, viros corollarum textores quadraginta ſex, obſoniorum parandorum artifices ducentos ſeptuaginta ſeptem, qui in ollis coquunt viginti novem, lactarios tredecim, varia potionum genera parantes ſeptemdecim, vini colatores ſeptuaginta, unguentarios quadraginta.* Vobis vero, Sodales, dico, nihil eſſe tam oblectans oculos, quam pulcra mulieris forma. Igitur Chaeremonis tragici poëtae Oeneus, de virginibus quibusdam loquens, quas conſpexerat, in cognomine dramate ſic ait:

Alia iacebat candidas papillulas
oſtendens lunae retroiecto pallio.
Alius chorea laevum nudarat latus,
nudum ſideribus exhibens ſpectaculum,

ζῶσαν γραφὴν ἔφαινε· χρῶμα δ᾽ ὄμμασι
λευκὸν μελαίνης ἔργον ἀνταύγει [1] σκιᾶς.
ἄλλη δ᾽ ἐγύμνου καλλίχειρας ὠλένας,
ἄλλη [2] προσαμπέχουσα θῆλυν αὐχένα,
ἡ δ᾽ ἐκραγέντων [3] χλανιδίων [4] ὑπὸ πτύχας
ἔφαινε μηρόν· κἀξεπεσφραγίζετο, C
ὥρας γελώσης, χωρὶς ἐλπίδων ἔρως.
Ὑπτώμεναι [5] δ᾽ ἔπιπτον ἑλενίων ἔπι,
ἴων τε μελανόφυλλα συγκλῶσαι [6] πτερὰ,
κρόκον θ᾽, ὃς ἡλιῶδες εἰς ὑφάσματα
πέπλων [σκιᾶς] [7] εἴδωλον εἰσομόργνυται.
Πέρσης δὲ θαλερὸς ἐκτραφεὶς [8] ἀμάρακος
λειμῶσι μαλακοῖς ἐξέτεινεν [9] αὐχένας.

1 ἀντηύγει saltem malebam. 2 ἄλλης Ms. 3 ἡ δὲ κλαγέντων vulgo. 4 χλανίδων edd. 5 Forf. ὑπτιώμεναι. Videntur autem *sex postremi versus reiiciendi post illos* qui mox *ex Alphesiboea* recitantur: ac fortasse *illi huc transponendi.* 6 σκυλῶσαι legebat Grot. 7 οἰκίας vulgo. ἰοῖς corr. Grot. ὕπαχρ᾽ Weston. 8 εὖ τραφεὶς Grot. 9 μαλθακοῖσιν ἐξέτεινε vulgo.

viventem imaginem : lacteus visu color
contra certabat umbris nigricantibus. .
Monstrabat ulnas alia & formosas manus.
Alia obtegebat tenera colli columina:
sed ea, disrupto tenuis interulae sinu,
femur ostendebat: arridente Gratiâ,
mihi se imprimebat spem non adducens Amor.
Et iam volvuntur lapsabundae per inulas,
iam nigricolores violas populantes legunt, [sive, *violas passim obterunt,*]
crocique florem, qui purpureis supparis
iniectus rutilum solis imitatur iubar: [sive, *& crocum qui candida pepla flavis tingit maculis:*]
tum vero Persa suave-virens amaracus
in molli prato collum protendit suum.

d 'Επικατάφορος δὲ ὢν ὁ ποιητὴς αὐτὸς καὶ ἐπὶ τὰ ἄνθη, ἐν 'Αλφεσιβοίᾳ [1] φησίν· LXXXVIII.

Flores celebrare amat Chaeremon.

Καὶ σώματος μὲν ὄψανα κατηυγάζετο [2]
στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ· [3]
αἰδὼς δ' ἐπερρύθμιζεν ἠπιώτατον
ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι·
κόμαι δὲ κηροχρῶτες, ὡς ἀγάλματος
αὐτοῖσι βοστρύχοισιν ἐκπεπλασμέναι,
ξουθοῖσιν ἀνέμοις ἐνετρύφων φορούμεναι.

'Εν δὲ τῇ 'Ιοῖ „ἔαρος τέκνα" προσηγόρευε τὰ ἄνθη·

e — 'Ανθηροῦ τέκνα
ἔαρος [4] πέριξ στρώσαντες. —

ἐν δὲ Κενταύρῳ, ὅπερ δρᾶμα πολύμετρόν ἐστιν „λειμῶνος τέκνα."

1 'Αλευσιβόα edd. 'Αλεσιβοα̃ Ms. 2 ὄψεις κατειργάζετο vulgo. 3 λευκοχρώματ', εἴδει διαπρεπῆ corr. viri docti. 4 Perperam ἀέρος ed. Ven. & Baſ. cum Ms.

88. Idem poëta etiam *flores* ſingulariter amans, in Alpheſiboea dicit:

Egregia ſpecies candicantis corporis
tamquam ſidereâ luce radiabat nitens:
at virginalis pudor affuſâ molliter
niveum colorem temperabat purpurâ:
tum cericolores, tamquam ſimulacri, comae
interpolatae criſpulis cincinnulis
luxuriabantur auris alludentibus.

[*Hic videntur* inſerendi ſex poſtremi verſus ſuperioris eclogae. *Aut interciderunt hoc loco verſus nonnulli, ubi florum facta erat mentio.*]

In Io vero *flores* vocavit *veris filios:*

Floridi veris filios circum ſternentes.

In Centauro vero, quod drama vario genere carminis conſtat, *prati filios* dicit:

Ἔνθεν μὲν αὐτῶν εἰς ἀπείρονα στρατὸν
ἀνθέων ἀλόχων [1] ἐστράτευσαν, ἡδοναῖς
θηρωμένων [2] τὰ λειμώνων τέκνα. [3] —

ἐν δὲ Διονύσῳ·

Χορῶν ἐραστὴς κισσὸς, ἐνιαυτοῦ δὲ παῖς.

περὶ δὲ ῥόδων ἐν Ὀδυσσεῖ φησὶν οὕτως·

Κόμαισιν ὡρῶν σήματ' [4] εὐανθῆ ῥόδα
εἶχον, τιθήνημ' ἔαρος ἐκπρεπέστατον.

καὶ ἐν Θυέστῃ· f

Ῥόδ' ὀξυφεγγῆ κρίνεσιν [5] ἀργεννοῖς ὁμοῦ.

ἐν δὲ Μινύαις·

Πολλὴν ὀπώραν Κύπριδος εἰσορᾶν παρῆν,
ἄκραισι περκάζουσαν οἰνάνθαις χρόνου.

LXXXIX. Formoſarum mulierum recenſus.

Ἐπὶ κάλλει δὲ, („Ἔτι γὰρ γέρων ἀοιδὸς κελαδεῖ Μναμοσύναν“ κατὰ τὸν Εὐριπίδην,) διαβόητοι γε-

1 ἀρτιλόχων hariolabar. ἀκρολόγων corr. Fior. 2 θηρώμενοι legebam. 3 Forſ. τὰ τέκνα λειμώνων. 4 σώματ' vulgo. 5 κρίνεσσι edd.

Ibi quidem ipſorum in infinitum exercitum
florum recens-natorum expeditionem ſuſceperunt, voluptatibus
venantes pratorum filios. —

In Baccho vero:

Chororum amica hedera, anni filia.

Tum de roſis in Ulyſſe ſic ait:

In comis inſignia Horarum floridas roſas
habebant, veris alumnos omnium pulcerrimos.

& in Thyeſte:

Praenitentes roſae cum candidis liliis.

tum in Minyis: [*i. e.* Argonautis:]

Largam vindemiam Cypridis conſpicere licebat,
ſummis nigricantem uvis in tempore.

89. Ob formae ſpeciem (nam, quod ait Euripides, *Etiam ſenex adhuc cantor celebrat Mnemoſynen*) claras mu-

γόνασι γυναῖκες· Θαργηλία ἡ Μιλησία, ἥτις καὶ
a τεσσαρεσκαίδεκα ἀνδράσιν ἐγαμήθη, οὖσα καὶ τὸ εἶδος πάνυ καλὴ καὶ σοφή· ὥς φησιν Ἱππίας ὁ σοφιστὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συναγωγῇ. Δίνων δ' ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Περσικῶν τῆς πρώτης συντάξεως φησὶν, ὅτι ἡ Βαγάζου [1] γυνὴ, ἥτις ἦν ὁμοπάτριος Ξέρξου [2] ἀδελφὴ, ὄνομα Ἀνοῦτις,[3] καλλίστη ἦν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, καὶ ἀκολαστοτάτη. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ, Τιμῶσαν, φησὶ, τὴν Ὀξυάρτου παλλακίδα, πάσας γυναῖκας ὑπερβεβληκέναι κάλ-
b λει. ταύτην δ' ἀπεστάλκει δῶρον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς [4] Στατίρᾳ τῇ βασιλέως γυναικί. Θεόπομπος δ', ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, Ξενοπείθειαν, τὴν Λυσανδρίδου μητέρα, πασῶν τῶν κατὰ Πελοπόννησον γυναικῶν γεγονέναι καλλίονα. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐ-

1 Μεγαβύζου forsan. 2 Ξέρξη edd. Fors. Ἀρταξέρξου debuit.
3 Ἀνούτις edd. Ἄμυτις apud Ctesiam. 4 σατράπης desiderabam.

lieres fuerunt: *Targelia* Milesia; quae ad quatuordecim viris nupsit, & formosa admodum & solers; ut ait Hippias Sophista, in libro qui inscribitur Synagoge. Dinon vero in priore parte Rerum Persicarum libro quinto ait, Bagazi [*sive* Megabazi *aut* Megabyzi] uxorem, quae soror Xerxis [*sive*, Artaxerxis] erat ex eodem patre, Anutis [*sive*, Amytis] nomine, pulcerrimam fuisse Asiae mulierum, eamdemque intemperantissimam. Phylarchus vero, libro decimo nono, Timosam, ait, Oxyartae pellicem, omnes mulieres formae pulcritudine superasse. Dono miserat hanc rex [*sive*, satrapa] Aegyptiorum Statirae, regis uxori. Theopompus vero Historiarum libro sexto & vicesimo scribit, Xenopeitheam, Lysandridae matrem, omnibus in Peloponneso mulieribus formâ antecelluisse. Interfecerunt autem illam Lacedae-

τῆς Χρύσης,[1] ὅτε καὶ τὸν Λυσανδρίδαν, ἐχθρὸν ὄντα,
Ἀγησίλαος ὁ βασιλεὺς καταστασιάσας φυγαδευθῆ-
ναι ἐποίησεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων. Καλλίστη δ' ἦν καὶ
Παντίκα ἡ Κυπρία, περὶ ἧς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ
δεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, ὅτι παρ' Ὀλυμπιάδι οὖσαν, τῇ c
Ἀλεξάνδρου μητρὶ, ᾔτει πρὸς γάμον Μόνιμος ὁ Πυ-
θίωνος. καὶ, ἐπεὶ ἦν ἀκόλαστος ἡ γυνὴ, ἔφη ἡ Ὀ-
λυμπιάς· „Ὦ πόνηρε, τοῖς ὀφθαλμοῖς γαμεῖς, καὶ
οὐ τῷ νῷ.“ Καὶ τὴν κατάγουσαν δὲ Πεισίστρατον ἐπὶ
τὴν τυραννίδα ὡς Ἀθηνᾶς Σωτείρας εἶδος[2] ἔχουσαν,
καλήν φασι[3] γεγονέναι, ἥτις καὶ τῇ θεῷ εἴκαστο
τὴν μορφήν. στεφανόπωλις δὲ ἦν· καὶ αὐτὴν ἐξέδωκε
πρὸς γάμου κοινωνίαν ὁ Πεισίστρατος Ἱππάρχῳ τῷ
υἱῷ· ὡς Κλείδημος ἱστορεῖ ἐν ὀγδόῳ Νόστων. „Ἐξέδω-
κε δὲ καὶ Ἱππάρχῳ τῷ υἱεῖ τὴν παραιβατήσασαν αὐ- d

1 Χρυσῆν edd. 2 Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος vulgo. πεῖραν καὶ εἶδος corr. Toup. 3 καλὴν φησὶ γεγ. vulgo.

monii, & ſororem eius Chryſen, cum Lyſandridem ſibi adverſarium Ageſilaus rex, excitatâ ſeditione, ut in exſilium pellerent Lacedaemonii, perfecit. Formoſiſſima fuit etiam Pantica Cypria, quam Phylarchus Hiſtoriarum libro decimo ſcribit, cum apud Olympiadem verſaretur, Alexandri matrem, in matrimonum petitam eſſe a Monimo, Pythionis filio. Cui, quoniam perditis moribus mulier erat, Olympias dixit: *O miſer! oculis uxorem quaeris, non mente.* Illam etiam mulierem, quae Piſiſtratum in tyrannidem reduxit Minervae Servatricis ſpeciem referens, pulcram aiunt fuiſſe, quippe quae ob formae ſpeciem etiam Deae ſimilis habebatur. Fuerat autem illa corollarum mercatrix: eamque in matrimonium dedit Piſiſtratus Hipparcho filio, ut Cleidemus narrat octavo libro Reverſionum. »Dedit vero (inquit) etiam Hipparcho filio in matrimonium mulierem illam,

τῷ γυναῖκα Φύην, τὴν Σωκράτους θυγατέρα. καὶ Χάρμου τοῦ πολεμαρχήσαντος θυγατέρα ἔλαβεν Ἱππία,[1] περικαλλεστάτην οὖσαν, τῷ μετ' αὐτὸν τυραννεύσαντι." συνέβη δὲ, ὥς φησι,[2] τὸν Χάρμον ἐραστὴν τοῦ Ἱππίου γενέσθαι, καὶ τὸν πρὸς Ἀκαδημίᾳ Ἔρωτα ἱδρύσασθαι πρῶτον, ἐφ' οὗ ἐπιγέγραπται·

Ποικιλομήχαν' Ἔρως, σοὶ τόνδ' ἱδρύσατο βωμὸν
Χάρμος ἐπὶ σκιεροῖς τέρμασι γυμνασίου.

e Ἡσίοδος δ', ἐν τρίτῳ Μελαμποδίας, τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκίδα καλλιγύναικα εἶπεν. εὐπρεπεῖς γὰρ αὐτόθι γίνονται γυναῖκες, ὡς καὶ Θεόφραστος εἴρηκε. καὶ Νυμφόδωρος δ', ἐν τῷ τῆς Ἀσίας Περίπλῳ, καλλίονάς φησι γίνεσθαι γυναῖκας τῶν πανταχοῦ γυναικῶν ἐν Τενέδῳ, τῇ Τρωϊκῇ νήσῳ.

Οἶδα δὲ καὶ περὶ κάλλους γυναικῶν ἀγῶνά πο- XC.

1 Ἱππίας edd. 2 Forf. ὥς φασι.

quae curru urbem cum ipso invecta erat, Phyam Socratis filiam. Et Charmi, qui Polemarchus fuerat, filiam formâ praestantissimam Hippiae dedit uxorem, qui post ipsum tyrannidem occupavit.« Fuerat autem, ut aiunt, Charmus ille amator Hippiae, & primus omnium Cupidinem illum apud Academiam posuit, qui hos versiculos inscriptos habet:

Vafer Amor, tibi hanc aram erexit
Charmus ad umbrosum limitem gymnasii.

Hesiodus vero, tertio libro Melampodiae, Chalcidem Euboeae *formosarum-mulierum-feracem* adpellat. Sunt enim ibi mulieres formâ praestantes, ut Theophrastus etiam dixit. Porro Nymphodorus, in Asiae Periplo, formosiores nusquam, ait, mulieres esse quam in Tenedo, Troicâ insulâ.

90. Novimus vero etiam, publice propositum fuisse

Publica certamina de Pulcritudine.

τε διατεθέντα· περὶ οὗ ἱστορῶν [1] Νικίας ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς, διαθεῖναί φησιν αὐτὸν Κύψελον, πόλιν κτίσαντα ἐν τῷ πεδίῳ περὶ τὸν Ἀλφειόν· εἰς ἣν κατοικίσαντα [2] Παῤῥασίων τινάς, τέμενος καὶ βωμὸν ἀναστῆσαι Δήμητρι Ἐλευσινίᾳ, ἧς ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ τὸν τοῦ κάλλους ἀγῶνα επιτελέσαι· καὶ νικῆσαι πρώτον αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Ἡροδίκην. Ἐπιτελεῖται δὲ καὶ μέχρι νῦν ὁ ἀγὼν οὗτος· καὶ αἱ [3] ἀγωνιζόμεναι γυναῖκες χρυσοφόροι ὀνομάζονται. Θεόφραστος δὲ, ἀγῶνα κάλλους, φησὶ, γενέσθαι παρὰ Ἠλείοις, καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεῖσθαι μετὰ σπουδῆς, λαμβάνειν τε τοὺς νικήσαντας ἆθλα ὅπλα· ἅπερ ἀνατίθεσθαί φησι Διονύσιος ὁ Λευκτρικὸς τῇ Ἀθηνᾷ, τὸν δὲ νικήσαντα ταινιούμενον ὑπὸ τῶν φίλων καὶ πομπεύοντα ἕως του ἱεροῦ παραγίνεσθαι. τὸν στέφανον δ' αὐτοῖς δίδοσθαι μυῤῥίνης [4]

1 ἱστορεῖ edd. 2 κατοικίσαντας vulgo. 3 Deest αἱ edd. 4 τὸν δὲ στέφ. αὐτ. διδ. μυρίνην edd.

Certamen mulierum de pulcritudine: de quo narrans Nicias in Arcadicis, instituisse illud ait Cypselum, condito oppido in planitie circa Alpheum: in quod cum colonos legisset Parrhasiorum nonnullos, fanum & altare Cereri Eleusiniae statuisse, & festo Deae die certamen pulcritudinis instituisse; in quo primam victoriam retulit uxor eiusdem Herodica. Celebratur autem etiam nunc certamen illud: &, quae in eo contendunt mulieres, *Chrysophorae* adpellantur, id est, *aurum gestantes*. Theophrastus vero ait, pulcritudinis certamen fuisse apud Eleos, & magno studio exerceri solitum iudicium; praemium autem eorum, qui vicissent, fuisse arma. Illa arma ab eis Minervae dedicari solita esse, scribit Dionysius Leuctricus; victorem autem, taeniis ornatum ab amicis, in pompa processisse usque ad Deae templum. Coronam vero, qua donabantur, ex myrto fuisse tra-

ἱστορεῖ Μυρσίλος ἐν Ἱστορικοῖς Παραδόξοις. Ἐνιαχοῦ δὲ, φησὶν ὁ αὐτὸς Θεόφραστος, καὶ κρίσεις γυναικῶν περὶ σωφροσύνης γίνεσθαι [1] καὶ οἰκονομίας, ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις· ἑτέρωθι δὲ κάλλους, ὡς δέον καὶ τοῦτο τιμᾶσθαι, καθάπερ καὶ παρὰ Τενεδίοις καὶ Λεσβίοις· ταύτην δὲ τύχης ἢ φύσεως εἶναι, τιμὴν δὲ δέον [2] προκεῖσθαι σωφροσύνης. τὸ κάλλος γὰρ οὕτως b καλόν· εἰ δὲ μὴ, κίνδυνον ἔσχεν ἐπ' ἀκολασίαν.

Τοσαῦτα τοῦ Μυρτίλου ἑξῆς καταλέξαντος, καὶ πάντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαυμασάντων, ὁ Κύνουλκος ἔφη· XCI. Inutilis multifaria doctrina.

Πουλυμαθημοσύνης, τῆς οὐ κενεώτερον [3] οὐδὲν,

Ἵππων, ἔφη, ὁ ἄθεος. ἀλλὰ καὶ Ἡράκλειτος ὁ θεῖος φησί· „Πολυμαθίη [4] νόον ἔχειν, οὐ διδάσκει.“ [5] καὶ ὁ Τίμων δὲ ἔφη·

1 γίγνεσθαι edd. 2 εἶναι τιμὴν, δέον προκεῖσθαι edd. εἶναι· τιμὴν δὲ νέον προκεῖσθαι Ms. 3 οὐ κε, νεώτερον Ms. & sic dein iterum. 4 πολυμαθῆ vulgo. 5 διδάσκειν edd.

dit Myrsilus in Historicis Paradoxis. Nonnullis vero in locis, ait idem Theophrastus, iudicia etiam fieri mulierum de morum modestia & administrandae rei familiaris prudentia atque industria, quemadmodum apud barbaros: alibi vero de pulcritudine, tamquam cui & ipsi honos debeatur, ut apud Tenedios & Lesbios: at hanc fortunae esse aut naturae, honorem vero & praemium propositum esse debere bonis moribus. Pulcritudo enim nonnisi hactenus pulcra: absque hoc, praeceps est in lasciviam.

91. Haec omnia quum Myrtilus continuo tenore disseruisset, memoriam illius admirantibus cunctis, Cynulcus dixit:

Multifariâ hâc scientiâ nihil vanius,

Hippon, ait, Atheus. Sed & divinus Heraclitus ait: *Multifaria doctrina sapere non docet.* Et Timon similiter dixit:

— Ἐν δὲ πλατυσμὸς
πουλυμαθημοσύνης, τῆς οὐ κενεώτερον ἄλλο.

Τί γὰρ ὄφελος τῶν τοσούτων ὀνομάτων, ὦ γραμματικὲ, πάντας ἐπιτρίψαι μᾶλλον, ἢ σωφρονίσαι δυναμένων τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἐὰν μέν τις σου πύθηται, c τίνες ἦσαν οἱ εἰς τὸν δούριον [1] ἵππον ἐγκατακλεισθέντες, ἑνὸς καὶ δευτέρου ἴσως ἐρεῖς ὄνομα· καὶ οὐδὲ ταῦτ' ἐκ τῶν Στησιχόρου, (σχολῇ γὰρ) [2] ἀλλ' ἐκ τῆς Σακάδου [3] Ἀργείου Ἰλίου πέρσιδος· [4] οὗτος γὰρ παμπόλλους τινὰς κατέλεξεν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων ἔχοις ἂν οὕτως εὐρύθμως καταλέξαι τὰς προσηγορίας, καὶ τίνες οἱ ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος αὐτῶν καταβρωθέν- d τες, ἢ ὑπὸ τῶν Λαιστρυγόνων, καὶ εἰ ὄντως κατεβρώθησαν· ὅστις οὖν οὐδὲ τοῦτ' οἶδας, καὶ συνεχῶς [5] Φυλάρχου μνήμην ποιούμενος, ὅτι ἐν ταῖς Κίων πόλεσιν

1 δούρειον edd. 2 σχολὰ γὰρ edd. Forſ. σχολῇ γὰρ, ἂν ἐκ τῆς &c. 3 ἐκ τῆς Ἀκάτου edd. ἐκ τῆς Σακάτου Ms. Forſ. ἐκ τῆς Σακάδα τοῦ Ἀργείου debuit. 4 Ἰλιοπερσίδος edd. Ἰλίου πέρσεως corrigunt viri docti. 5 Forſ. καί τοι συνεχῶς.

— Ineſt oſtentatio
multifariae ſcientiae, qua vanius nihil quidquam.

Quaenam enim eſt utilitas tot nominum, o Grammatice, quae corrumpere magis, quam emendare valent audientes. Quod ſi quidem ex te quaerat aliquis, quinam fuerint qui in ligneo equo fuerunt concluſi, unius fortaſſe aut alterius nomen tu edes: & ne hoc quidem ex Steſichori carminibus, (vix enim;) ſed ex Sacadae Argivi Expugnatione Ilii: nam hic ſane multos nominavit. Immo ne ſodalium quidem Ulyſſis nomina tam commode ediſſerere poſſis; aut quinam ex illis fuerint a Cyclope devorati, aut a Laeſtrigonibus; & revera-ne devorati ſint: qui ſane ne hoc quidem noſti, (frequenter licet Phylarchi feceris mentionem) in Ciorum oppidis

οὔτε ἑταίρας, οὔτε αὐλητρίδας ἰδεῖν ἐστί. καὶ ὁ Μυρτίλος, Τοῦτο δὲ ποῦ εἴρηκεν ὁ Φύλαρχος; κατανέγνων γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν. εἰπόντος δὲ, Ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ· ὁ Μυρτίλος ἔφη·

Εἶτ' οὐκ ἐγὼ δικαίως πάντας ὑμᾶς [1] τοὺς φιλοσόφους μισῶ, μισοφιλολόγους ὄντας· οὓς οὐ μόνον e Λυσίμαχος ὁ βασιλεὺς ἐξεκήρυξε τῆς ἰδίας βασιλείας ἀπελαύνων, ὡς ὁ Καρύστιός φησιν ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι. Ἄλεξις γοῦν ἐν Ἵππῳ [2] φησίν·

XCII. Philosophi Athenis & Româ pulsi.

Τοῦτ' ἔστιν Ἀκαδημία, τοῦτο Ξενοκράτης;
Πολλ' ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ Δημητρίῳ
καὶ τοῖς νομοθέταις, διότι τοὺς τὰς τῶν λόγων,
ὥς φασι, δυνάμεις παραδιδόντας τοῖς νέοις,
ἐς κόρακας ἐῤῥειν [3] φασὶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς.

Καὶ Σοφοκλῆς δέ τις ψηφίσματι ἐξήλασε πάντας

1 Deest ὑμᾶς edd. 2 Forf. Ἱππεῖ, vel Ἱππίσκῳ. 3 αἴρειν edd.

nec meretrices reperiri, nec tibicinas. Tum Myrtilus: Ubi vero hoc dixit Phylarchus? nam totam illius perlegi Historiam. Cui cum respondisset Cynulcus, libro tertio & vicesimo; Myrtilus ait:

92. Atqui nonne merito vos ego omnes philosophos odi, eruditionis inimicos: quos non modo Lysimachus rex publico edicto e regno suo expulit, ut Carystius ait in Historicis Commentariis; verum etiam Athenienses. Alexis quidem in Equo [*sive*, in Equite] ait:

Hic est Xenocrates ergo, haec Academia?
Demetrio atque legum conditoribus
bona multa Di dent, quod eos, qui se praedicant
tradere iuventae bene dicendi copiam,
iusserunt fine ex Attico ire in rem malam.

Atque etiam Sophocles quidam, proposito publico de-

φιλοσόφους τῆς Ἀττικῆς, καθ' οὗ λόγον ἔγραψε Φίλων, Ἀριστοτέλους γνώριμος· ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους Δημοχάρους πεποιηκότος, τοῦ Δημοσθένους ἀνεψιοῦ. Καὶ Ῥωμαῖοι δὲ οἱ πάντα ἄριστοι ἐξέβαλον τοὺς σοφιστὰς τῆς Ῥώμης, ὡς διαφθείροντας τοὺς νέους· ἔπειτ' οὐκ οἶδ' ὅπως κατεδέξαντο. Ἐμφανίζει δ' ὑμῶν καὶ τὸ ἀνόητον Ἀνάξιππος ὁ κωμῳδιοποιὸς,[1] ἐν Κεραυνουμένῳ, λέγων οὕτως· f

Οἴμοι, φιλοσοφεῖς. ἀλλὰ τούς γε [2] φιλοσόφους
ἐν τοῖς λόγοις φρονοῦντας εὑρίσκω μόνον· a
ἐν τοῖσι δ' ἔργοις ὄντας ἀνοήτους ὁρῶ.

Εἰκότως οὖν πολλαὶ τῶν πόλεων, καὶ μάλιστα ἡ Λακεδαιμονίων, ὡς Χαμαιλέων φησὶν ἐν τῷ Περὶ Σιμωνίδου, οὐ προσίενται οὔτε ῥητορικὴν, οὔτε φιλοσοφίαν,[3] διὰ τὰς ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν φιλοτιμίας καὶ ἔριδας, καὶ τοὺς ἀκαίρους ἐλέγχους· δι' οὓς Σωκράτης

1 κωμωδοποιὸς edd. 2 τούς τε vulgo. 3 Desunt duo verba msstis. Nude οὐ προσίενται τὴν ῥητορικὴν habet *Epit.*

creto, omnes philosophos ex Attica expulit. Contra quem orationem scripsit Philo, Aristotelis discipulus; apologiam vero pro Sophocle Demochares confecit, Demosthenis consobrinus. Sed & Romani, praestantissimi viri, sophistas Româ eiecerunt, ut qui iuvenes corrumperent: deinde vero, nescio quo pacto, rursus receperunt. Declarat autem stultitiam vestram etiam Anaxippus, comicus poëta, in Fulgurito, his verbis:

Hem, philosopharis. At ego reapse comperi
sapere philosophos tantum verborum tenus;
at rebus ipsis esse insipientissimos.

Quare merito multae civitates, & maxime Lacedaemonii, ut ait Chamaeleon in libro DE Simonide, nec rhetoricam admittunt, nec philosophiam, propter vestras in disputando contentiones & rixas & intempestivas reprehensiones: propter quas etiam Socrates periit, qui

μὲν ἀπέθανεν, ὁ πρὸς τοὺς εἰς τὰ δικαστήρια διακληρουμένους διαλεγόμενος περὶ τοῦ δικαίου, κλεπτιστάτους ὄντας· ἀπέθανε δὲ διὰ ταῦτα καὶ [1] Θεόδωρος ὁ
b ἄθεος, καὶ Διαγόρας ἐφυγαδεύθη· ὅτε καὶ πλέων [2] ναυαγίᾳ [3] ἐχρήσατο· Θεότιμος [4] δ', ὁ γράψας τὰ κατ' Ἐπικούρου βιβλία, ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ Ἐπικουρείου ἐξαιτηθεὶς ἀνῃρέθη, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις.

Συνελόντι δὲ εἰπεῖν, κατὰ τὸν Σολέα Κλέαρχον, οὐ καρτερικὸν βίον ἀσκεῖτε, κυνικὸν δὲ τῷ ὄντι ζῆτε· καίτοι τοῦ ζώου τούτου ἐν τέτταρσι τὴν φύσιν περιττὴν ἔχοντος, ὥνπερ ὑμεῖς τὰ χείρω μεριζάμενοι τηρεῖτε. αἰσθήσει τε γὰρ τῇ πρὸς ὄσφρανσιν [5] καὶ πρὸς
c τὸ οἰκεῖον καὶ ἀλλότριον, θαυμαστόν· τό τε συνανθρωπίζον, καὶ οἰκουρὸν εἶναι καὶ φυλακτικὸν τοῦ τῶν εὖ

XCIII. Invectiva in Cynicos.

1 Deest καὶ edd. 2 Perperam πλεῖον ed. Caſ. 3 ναυαγίῳ edd.
4 Διότιμος corr. viri docti. 5 ὄσφρησιν edd.

apud iudices ſorte lectos de iuſtitia diſſeruit, cum eſſent illi furaciſſimi: ob eamdemque cauſſam Theodorus Atheus periit, & Diagoras in exſilium pulſus eſt; in quod cum navi exiret, naufragium fecit: item Theotimus [*ſive*, Diotimus] qui Epicuri nomine libros edidit, a Zenone Epicureo accuſatus, capite poenas luit, ut ait Demetrius Magnes in Homonymis.

93. Sed ut paucis concludam, quod ait Solenſis Clearchus, vos non *tolerantiam conſtantiamque vitae* exercetis, (quam καρτερικὸν *vitam* dicitis) ſed *caninam* (κυνικὸν) revera *vitam* agitis: quamquam, cum in quatuor rebus excellat canum natura, vos ex his peiora ſeligentes imitamini. Eſt enim in illis ſenſus olfactus, & facultas discernendi eos qui ad familiam pertinent ab alienis, admirabilis: tum conſueſcere cum hominibus, & domum cuſtodire, & vitam tueri eorum qui bene ipſis faciunt,

δρώντων βίου, πάντων περιττότατον. ὧν οὐδέτερον πρόσεστιν ὑμῖν τοῖς τὸν κυνικὸν βίον μιμουμένοις. οὔτε γὰρ συνανθρωπίζετε, οὔτε διαγινώσκετε οὐδένα τῶν ὁμιλούντων· αἰσθήσει τε πολλῷ [1] ὑστεροῦντες, ἀργῶς καὶ ἀφυλάκτως ζῆτε. λοιδόρου δὲ καὶ παμφάγου τοῦ ζώου πεφυκότος, ἔτι δὲ ταλαιπώρου καὶ γυμνοῦ τὸν βίον, ἄμφω ταῦτα μελετᾶτε, κακολόγοι [2] καὶ βοροὶ, πρός τε τούτοις ἄνοικοι καὶ ἀνέστιοι βιοῦντες· ἐξ ὧν ἁπάντων [3] ἀλλότριοι μὲν ἀρετῆς, μάταιοι δὲ εἰς τὸ τοῦ βίου d
χρήσιμον. Οὐδὲν γάρ ἐστι τῶν καλουμένων φιλοσόφων ἀφιλοσοφώτερον. Τίς γὰρ ἤλπισεν, Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖόν φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν συμβολαίων λόγοις; ὃν ἐκ τῶν φερομένων ὡς αὐτοῦ διαλόγων θαυμάζομεν ὡς ἐπιεικῆ καὶ μέτριον· πλὴν εἰ μὴ ὡς ἀληθῶς τοῦ σοφοῦ Σωκράτους ἐστὶ συγγράμματα, ἐχαρίσθη δὲ

Aeschines Socraticus graviter accusatur.

1 πολλῶν edd. 2 καὶ κακολόγοι edd. 3 ἔξω ἁπάντων edd.

omnium excellentissimum. Quorum neutrum habetis vos, cynicam vitam aemulantes: nec enim cum hominibus consuescitis, nec quemquam eorum qui vobiscum versantur dignoscitis: & nullo sensu praediti, otiosam vitam & nihil curantem agitis. Cum vero sit canis animal oblatrans & vorax admodum, & praeterea durum in victu & nudum; haec duo vos exercetis, maledici & gulosi, adhaec absque domo & foco viventes: quibus rebus fit ut alieni sitis a virtute, & ad omnes vitae usus inutiles. Nihil est enim a philosophia magis alienum, quam hi ipsi qui Philosophi vocantur. Quis enim putasset, Aeschinem Socraticum talibus fuisse moribus, qualem Lysias dicit in Orationibus DE Contractibus? quem e Dialogis qui sub ipsius nomine feruntur, ut aequum & moderatum hominem admiramur: nisi revera sapientis Socratis sunt scripta illa, huic vero donata

αὐτῷ ὑπὸ Ξανθίππης τῆς Σωκράτους γυναικὸς μετὰ
e τὸν ἐκείνου θάνατον, ὡς οἱ ἀμφὶ τὸν Ἰδομενέα φασίν.

Ἀλλ' ὅ γε Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ οὑτωσί· „Πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χρέως·“ [1] (ἀπομνημονεύσω δ' ἐγώ, εἰ καὶ πολλά ἐστι τὰ λεχθέντα, διὰ τὸν βρένθον ὑμῶν τὸν πολύν, ὦ φιλόσοφοι·) ἄρχεται δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ· „Οὐκ ἄν ποτ' ᾠήθην, ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι· νομίζων οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ, ὦ
f ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσινόμῳ [2] τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι, [3] προσελθὼν πρὸς ἐμέ, ἐδεῖτο μὴ περιϊδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα. κατασκευάζομαι [4] δέ, ἔφη, τέχνην μυρεψικήν· ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ οἴσω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς [5] τῆς μνᾶς τόκους.“ — Κα-

XCIV. Lysiae oratio contra Aeschinem.

1 χρέους edd. 2 Σωσίμῳ edd. 3 Ἀριστογείτονι edd. 4 κατασκευάσομαι edd. 5 ἐννέα ὀβολοὺς edd.

a Xanthippe, uxore Socratis, post eius obitum; ut Idomeneus ait, & alii qui cum eo faciunt auctores.

94. At *Lysias* certe, in ea Oratione quae inscribitur *Contra Aeschinem Socraticum aeris alieni caussâ:* (recitabo enim equidem, licet longior sit locus, ob nimium vestrum fastum, o Philosophi!) in hunc igitur modum infit orator: *Numquam equidem existimaram, Iudices, ausurum esse Aeschinem adeo turpem caussam coram vobis dicere, quâ non puto aliam facile reperiri posse calumniosiorem. Hic enim, Iudices, cum pecuniam deberet, pacto foenore trium drachmarum, Sosinomo mensario & Aristogitoni, me conveniens oravit, ne eum paterer propter usuras bonis suis exui. Sum autem in eo, inquit, ut artem exerceam unguentariam: opus est autem mihi in ipso principio, praesenti pecuniâ; & tibi novem obolos pro mina usurae nomine pendam.* — Praeclarus sane

λόν γε τὸ τέλος τῆς εὐδαιμονίας τῷ φιλοσόφῳ ἡ μυρεψικὴ τέχνη, ἀκόλουθός τε τῇ Σωκράτους φιλοσοφίᾳ, ἀνδρὸς τοῦ καὶ τὴν τοιαύτην χρῆσιν τῶν μύρων ἀποδοκιμάσαντος· Σόλωνος δὲ τοῦ νομοθέτου οὐδ' ἐπιτρέποντος ἀνδρὶ τοιαύτης προΐστασθαι τέχνης. διὸ καὶ Φερεκράτης ἐν Ἴπνῳ [1] ἢ Παννυχίδι φησί· a

„Κᾆτα [2] μυροπωλεῖν τί μαθόντ' ἂν δεῖ χρῆν καθήμενον ὑψηλῶς ὑπὸ σκιαδίῳ, κατεσκευασμένον συνέδριον, οὗ τοῖς μειρακίοις ἐλάλει δι' ἡμέρας;"

εἶθ' ἑξῆς φησίν·

„Αὐτίκ' οὐδεὶς οὔτε μαγείραιναν εἶδε πώποτε, οὐ μὴν οὐδ' ἰχθυοπώλαιναν. ἑκάστῳ γὰρ γένει b ἁρμόζοντα δεῖ εἶναι [3] καὶ τὰ τῆς τέχνης."

Ἑξῆς δὲ τούτοις ὁ ῥήτωρ τάδε λέγει· „Πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος, καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον Αἰ-

1 Ὕπνῳ edd. Ἰπνῷ corr. Casaub. 2 In edd. sic legebatur: Κᾆτα μυροπωλεῖν τὶ, μαθὼν τάνδε &c. Et versuum sequentium initia signabantur in verbis Ὑψηλῶς & Οὗ τοῖς. deinde vero, in Αὐτίκα, in Οὐ μὴν, & in Ἁρμόζοντα. 3 δεῖν εἶναι vulgo.

vitae beatae finis philosopho propositus, ars unguentaria, & conveniens philosophiae Socratis, viri qui ipsum etiam usum unguentorum, qualis vulgo obtinet, improbaverat: cui eidem arti Solon lege caverat ne vir quisquam praeesset. Quare etiam Pherecrates, in Culinâ sive Pervigilio, ait:

Deinde vero, unguenta vendere cur oportuit sedentem
sublime sub umbraculo, consessum sibi comparantem,
ubi cum adolescentulis totum differeret diem?

Deinde sic pergit idem poëta:

Statim nemo nec coquam vidit unquam, nec sane piscium mercatricem. Cuique enim generi apta & conveniens esse debet ars, quam quisque exercet.

Post ista vero haec subiicit orator: *Ego igitur fidem illi adhibens haec dicenti; simulque existimans, hunc Aeschinem,*

σχίνην Σωκράτους γεγονέναι [1] μαθητὴν, καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους, οὐκ ἄν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν."

XCV. Continuatur Lysiae oratio.

Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν, καταδρομὴν αὐτοῦ ποιη-
C σάμενος, ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους οὔτε τ' ἀρχαῖον [2] ἀπεδίδου, καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμῃ δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθεὶς, καὶ ὡς ἠνεχυράσθη [3] οἰκέτης αὐτοῦ στιγματίας, καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ, ἐπιλέγει ταῦτα· „Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προπόσεις [4] λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται

1 γεγονότα malebam. 2 οὔτι ἀρχαῖον edd. 3 ἠνεχυράθη edd. 4 προδόσεις Ms.

discipulus qui fuisset Socratis, & qui de iustitia & virtute multos atque graves habere soleret sermones, numquam adgressurum nec ausurum esse ea, quae non nisi pessimi iniquissimique hominum facere conantur.

95. Idem deinde, postquam accusationem Aeschinis peregit, exposuitque quo pacto & pecuniam mutuo accepisset, & nec usuras pependisset, nec sortem reddidisset; tum quo pacto sententiae iudicum, qui absentem damnaverant, ad diem non satisfecisset, pignori vero dedisset servum punctis notatum; his adversum illum dictis & multis aliis, sic rursus peroravit: *At enim, iudices, non in me unum talis est, sed & in alios omnes, qui cum illo quidquam negotii habuerunt. Nonne caupones in vicinia habitantes, apud quos vinum, quod aliis propinat, capere solet, nec umquam debitum solvit, legibus nunc adversus illum*

αὐτῷ, συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα; οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς d
αὐτῶν [1] οἰκίας, ἑτέρας πόῤῥω μισθοῦνται. ὅσους δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστε οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν τούτου τεθνεῶτος. [2] οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν, ἢ τούτῳ συμβάλλειν. πολὺ γὰρ μᾶλλον, ἃ e
ἂν δανείσηται, αὑτοῦ νομίζει εἶναι, ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν; ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος, οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς

1 αὐτῶν edd. 2 τεθνειῶτος edd.

agunt, & cauponas ei occludunt? Vicini autem eiusdem tot ab eodem iniuriis premuntur, ut relictis propriis aedibus alienas procul sitas suo aere conducant. Idem, quando symbolae ei conferuntur, reliquias pensionum quae pro collatitiis conviviis debentur, non exsolvit; sed apud hunc veteratorem omnis quam debet pecunia, tamquam ad columnam impacta, perit. Tantus vero hominum numerus debita petentium ad eius aedes quotidie prima luce convenit, ut existiment praetereuntes mortuum hunc esse, & ad eius funus illos convenire. Qui in Piraeeo versantur, ita de hoc sentiunt, ut tutius existiment in Adriaticum mare navigare, quam cum hoc aliquid habere commercii: nam hic, quae mutuo accepit, ea multo magis sua esse arbitratur, quam quae a patre ei relicta sunt. At nonne etiam bona intercepit Hermaei unguentarii, uxore eius corruptâ septuaginta natâ annos? Quam cum amare sese simularet, ita sibi conciliavit, ut maritum

πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν· οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, ἐ τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾶον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι, ὅσῳ [1] ἐλάττους ἦσαν, ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος."

Ὁ μὲν οὖν Λυσίας, ὦ Κύνουλκε, οὕτως. Ἐγὼ δὲ, κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸν τραγικὸν ποιητὴν, Conclusio libri.

Τάδ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος·

καταπαύσω τὸν πρός σε καὶ τοὺς ἄλλους κύνας ἐνταῦθα λόγον.

1 ὅσον vulgo. Tria verba ὅσ. ἐλ. ἦσ. delenda censuerunt viri docti.

suum & filios pauperes redderet, ipsum autem ex institore unguentarium faceret: ita amanter puellulam tractabat, tenellâ eius aetate fruens, cuius tanto facilius erat dentes numerare, quanto pauciores fuerant quam alterius manus digiti. Iam vero mihi adscendite, qui harum rerum testes adestis! Vita igitur huius sophistae talis est.

Lysias igitur, Cynulce, haec dixit. Ego vero, ut Aristarchus ait, tragicus poëta,

Non haec ultrò dicens, sed me vindicans,

huic adversus te aliosque Canes orationi finem hîc impono.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

I. Bacchus furens.

ΤΟΝ Διόνυσον, ἑταῖρε Τιμόκρατες, μαινόμενον οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀπὸ τοῦ τοὺς πλείονος ἀκράτου σπῶντας θορυβώδεις γίνεσθαι.

Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅστε καὶ ἄλλους
βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
ὤλεσ' ἐνὶ μεγάρῳ [1] μεγαθύμου Πειριθόοιο,

[1] ἐνὶμ μεγάρῳ ms. *A.* ἄασεν ἐν μεγ. vulgo apud Homer. Alii ἄασ' ἐνὶ μεγ.

ATHENAEI
DEIPNOSOPHISTARUM
LIBER DECIMUSQUARTUS.

BACCHUM, amice Timocrates, *furentem* vulgo aiunt eo, quod, qui multum meri hauriunt, tumultuosi fiunt.

Vinum te laedit, quod quidem & aliis
nocet, quisquis illud avidius haurit, nec modice bibit.
Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona
perdidit in domo magnanimi Pirithoi,

ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ᾽· ὁ δ᾽ ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
b μαινόμενος κάκ᾽ ἔρεξε δόμοις ἐνὶ Πειριθόοιο.

Κατιόντος γοῦν τοῦ οἴνου ἐς [1] τὸ σῶμα, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. Κλέαρχός τε ὁ κωμῳδιοποιὸς [2] ἐν Κορινθίοις φησίν·

Εἰ τοῖς μεθυσκομένοις ἑκάστης ἡμέρας
ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πιεῖν
τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν.
Νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
προλαμβάνοντες, ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ.

c Ξενοφῶν [3] δὲ τὸν Ἀγησίλαον μέθης μὲν ἀπέχεσθαι ὁμοίως ᾤετο χρῆναι καὶ μανίας, σίτων δὲ ὑπερκαίρων ὁμοίως καὶ ἀργίας. [4] Ἀλλ᾽ οὐχ ἡμεῖς γε [5] οὔτε τῶν πλεῖον πινόντων ὄντες, οὔτε [6] τῶν ἐξοίνων γινομένων

1 εἰς edd. 2 κωμῳδοποιὸς edd. 3 Ξενοφῶντος ms. A. recte, ut videtur. Sed oportebat Ξενοφῶντος δὲ ὁ Ἀγησίλαος, vel Ὁ δὲ τοῦ Ξενοφῶντος Ἀγησίλαος. 4 λαιμαργίας ed. Caf. 5 ἡμεῖς τε Ms. 6 Deest vulgo οὔτε h. l.

ad Lapithas profectum: hic enim postquam mentem vino corrupit,
furens mala patravit in aedibus Pirithoi.

» Nam postquam descendit vinum in corpus, (ut ait Herodotus) innatant exundantque prava verba & furentia. « Et Clearchus, comicus poëta, in Corinthiis ait:

Hominibus si vinosis semper pridie
caput doleret antequam biberent merum;
nemo esset nostrûm deditus temulentiae.
Nunc ante dolorem praecipientes gaudia,
a concupito mox bono relinquimur.

Xenophontis vero Agesilaus ebrietatem fugiendam censuit perinde atque furorem, cibum vero immodicum perinde atque inertiam. At nos ad erudita haec convivia non ut ii accedimus, qui nimium bibant, aut qui

πληθούσης ἀγορᾶς, ἐπὶ τὰ μουσικὰ ταῦτα ἐρχόμεθα συμπόσια. καὶ γὰρ ὁ Φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανὸς πάλιν τινὸς ἐπείληπτο εἰπόντος, Ἔξοινος οὐκ εἰμί· λέγων, ὁ δ' ἔξοινος ποῦ; καὶ ὅς, παρ' Ἀλέξιδι ἐν Εἰσοικιζομένῳ „Ἔξοινος ἐποίει ταῦτ'." ἔφη.

II. Γελωτοποιοί. Ἐπεὶ δὲ ἑκάστης ἡμέρας, μετὰ τοὺς παρ' ἡμῶν καινοὺς ἀεὶ λεγομένους λόγους, καὶ ἀκροάματα ἑκάστοτε διάφορα ἐπεισάγει ὁ λαμπρὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος, ἔτι τε καὶ γελωτοποιούς· Φέρε λέγωμέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων. καίτοι γε οἶδα καὶ Ἀνάχαρσιν τὸν Σκύθην ἐν συμποσίῳ γελωτοποιῶν εἰσαχθέντων ἀγέλαστον διαμείναντα, πιθήκου δ' ἐπεισαχθέντος, γελάσαντα, φάναι ὡς „οὗτος μὲν φύσει γελοῖός ἐστιν, ὁ δ' ἄνθρωπος ἐπιτηδεύσει." [1] καὶ Εὐριπίδης δὲ ἐν τῇ δεσμώτιδι Μελανίππῃ ἔφη· d

1 ἐπιτηδεύει mssti.

qua hora frequentissimum forum est, iam tum *ebrii* (ἔξοινοι) sint. Ἔξοινοι dico: nam hoc eodem vocabulo utentem aliquem convivarum, dicentemque, Ἔξοινος *non sum*, reprehendens reprehensionum id genus studiosus Ulpianus, ait: At vocabulum ἔξοινος apud quem reperitur auctorem? Cui ille: Apud Alexidem, respondit, in fabula cui titulus Εἰσοικιζόμενος, ubi ait: *Ebrius* (ἔξοινος) *ista patravit.*

2. Quoniam vero quotidie, post novos semper sermones ultro citroque inter nos habitos, etiam diversa semper *acroamata* introducit splendidus noster convivator Larensius, atque etiam *homines festivos risum moventes*; age, de his quoque nonnihil dicamus. Quamquam non sum nescius, Anacharsin Scytham, introductis in convivium ridiculis scurris, unum omnium non risisse; introducta autem simia risisse, dicentem: *Haec quidem natura ridicula est, homo vero arte.* Et Euripides in Melanippa vincta dixit:

'Ανδρῶν δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα
ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους. ἐγὼ δέ πως
μισῶ γελοίους, οἵτινες μὲν ἐπὶ σοφῶν [1]
a ἀχάλιν' ἔχουσι στόματα· κ' εἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ
τελοῦσιν ἀριθμὸν, ἐν γέλωτι δ' εὐπρεπεῖς·
οἰκοῦσι δ' οἴκους, καὶ τὰ ναυστολούμενα
ἔσω δόμων σώζουσι.

Παρμενίσκος δὲ ὁ Μεταποντῖνος, ὥς φησι Σῆμος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος, καὶ γένει καὶ πλούτῳ πρωτεύων, εἰς Τροφωνίου καταβὰς, καὶ ἀνελθὼν, οὐκ ἔτι γελᾷν ἐδύνατο. καὶ χρηστηριαζομένῳ περὶ τούτου ἡ Πυθία ἔφη· Trophonii antrum.

Εἴρῃ μ' ἀμφὶ γέλωτος, ἀμείλιχε, μειλιχίοιο·
b δώσει σοι μήτηρ οἴκῳ, τὴν ἔξοχα τῖε.

'Ελπίζων δ', ἂν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα, γελάσειν· ὡς οὐδὲν ἦν πλέον, οἰόμενος ἐξηπατῆσθαι, ἔρχεταί πο-

1 οἵ τινές τι εἴ τι σοφῶν Ms.

Est excitandis risibus natum genus
conviciosâ venere. Sed tales ego
lepidos perodi. Quippe sapientes solent
ore impudenti laedere, in rebus virûm
nullius usus, gratiosi risibus:
bene interim habitant, atque corrasas opes
intra coërcent limen.

Parmeniscus vero Metapontinus (ut tradit Semus, quinto libro Deliadis) vir & genere & opibus excellens, cum in Trophonii antrum descendisset, ex eo rediens ridere posthac non potuit. Cui de ea re oraculum consulenti Pythia respondit:

De iucundo risu me rogas, ridere-nescius homo:
dabit tibi mater domi; eam prae caeteris tu venerare.

Ille igitur sperans, se in patriam reversum risurum esse, postquam nihil profecit, deceptum se ratus, Delum

τι κατὰ τύχην εἰς Δῆλον· καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν νῆσον θαυμάζων, ἦλθε καὶ εἰς τὸ Λητῷον, νομίζων τῆς Ἀπόλλωνος μητρὸς ἄγαλμά τι θεωρήσειν ἀξιόλογον· ἰδὼν δ' αὐτὸ ξύλινον ἄμορφον, παραδόξως ἐγέλασεν. καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν ξυμβάλλων, καὶ τῆς ἀῤῥωστίας ἀπαλλαγεὶς, μεγαλωστὶ τὴν θεὸν ἐτίμησεν.

III. Ridiculorum dictorum inventores.

Ἀναξανδρίδης δ', ἐν Γεροντομανίᾳ, καὶ εὑρετὰς C τῶν γελοίων, φησὶ, γένεσθαι Ῥαδάμανθυν καὶ Παλαμήδην, λέγων οὕτως·

Καίτοι πολύ γε πονοῦμεν.
τὸν ἀσύμβολον εὗρε γελοῖα λέγειν
Ῥαδάμανθυς καὶ Παλαμήδης.

Γελωτοποιῶν [1] δὲ μέμνηται Ξενοφῶν, ἐν τῷ Συμποσίῳ, Φιλίππου μὲν,[2] περὶ οὗ καὶ οὑτωσὶ λέγει· „Φι-

1 Γελωτοποιοῦ edd. cum *Epit.* 2 Forf. Ξενοφῶν μὲν, ἐν τῷ Συμποσίῳ, Φιλίππου· περὶ οὗ &c.

forte venit. Ibi quum omnia, quae in illa insula visuntur, esset admiratus, intravit etiam Latonae templum, existimans se matris Apollinis statuam aliquam insignem visurum: quam ubi & ligneam & deformem est conspicatus, praeter opinionem in risum effusus est. Et intelligens oraculum Deae, & infirmitate illa liberatus, magnifice Deam coluit.

3. Anaxandrides vero, in Gerontomania, eo etiam progressus est, ut inventores ridiculorum dictorum Rhadamanthum diceret fuisse & Palamedem. Cuius haec sunt verba:

Atqui nimium profecto laboramus.
Ut ridicula dicat qui absque symbola coenat,
invenit Rhadamanthus & Palamedes.

Ridiculorum vero scurrarum meminit primus Xenophon, in Symposio, ubi Philippum inducit, de quo cum alia,

λιππος δ' ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν, εἶπε τῷ
ὑπακούσαντι, εἰσαγγεῖλαι ὅστις τε εἴη, καὶ διότι
κατάγεσθαι βούλεται· συνεσκευασμένος δὲ ἔφη παρεῖ-
d ναι πάντα τἀπιτήδεια, ὥστε δειπνεῖν [1] τἀλλότρια.
καὶ τὸν παῖδα δὲ, ἔφη, πάνυ πιέζεσθαι, διά τε τὸ
φέρειν μηδὲν, καὶ διὰ τὸ ἀνάριστον εἶναι.“ Ἱππόλο-
χος δὲ ὁ Μακεδὼν, ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα Ἐπιστολῇ,
γελωτοποιῶν μέμνηται Μανδρογένους καὶ Στράτωνος
τοῦ Ἀττικοῦ. Πλῆθος δ' ἦν Ἀθήνησι τῆς σοφίας [2] ταύ- Collegium sexaginta scurrarum.
της. ἐν γοῦν τῷ Διομέων Ἡρακλείῳ [3] συνελέγοντο,
ἑξήκοντα ὄντες τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἐν τῇ πόλει δὲ ὠνομά-
ζοντο· ὡς „οἱ ἑξήκοντα τοῦτ' εἶπον.“ καὶ „ἀπὸ τῶν
ἑξήκοντα ἔρχομαι.“ ἐν δὲ τούτοις ἦσαν Καλλιμέδων τε
e ὁ Κάραβος, καὶ Δεινίας· [4] ἔτι τε Μνασιγείτων, [5] καὶ
Μέναιχμος· ὥς φησι Τηλεφάνης, ἐν τῷ Περὶ τοῦ Ἄ-

1 ὥστε καὶ δειπνεῖν edd. 2 σοφιστείας ms. *Ep.* 3 τῷ Διομείῳ ἐν Ἡρακλείῳ edd. 4 Δινίας ms. *A.* 5 Μασιγείτων edd.

tum haec ſcribit: »Philippus vero, ridiculus ſcurra, pulſatis foribus, eum qui ſubauſcultaverat, renunciare intus iuſſit, quis eſſet, & intromitti ſe velle: *venire ſe autem omnibus rebus inſtructum, quae commodae eſſent ut aliena menſa coenaret. Atque etiam puerum ſuum*, ait, *valde premi, eo quod nihil ferret, & quod impranſus eſſet.* « Hippolochus vero Macedo in Epiſtolâ ad Lynceum, ſcurrarum meminit Mandrogenis & Stratonis Attici. Multitudo vero Athenis erat hominum artem hanc profitentium: qui in Diomenſium Heracleo congregabantur, ſexaginta numero, atque etiam hoc ipſo nomine in urbe adpellabantur, ut vulgo diceretur verbi cauſſa, *Sexaginta-viri hoc dixerunt*; aut, *venio a ſexaginta-viris.* Quorum in numero erant Callimedon Carabus, & Dinias, item Mnaſigeiton, & Menaechmus; ut tradit Telephanes in libro De Urbe.

στεος. τοσαύτη δ' αὐτῶν δόξα τῆς ῥαθυμίας ἐγένετο, ὡς καὶ Φίλιππον ἀκούσαντα τὸν Μακεδόνα πέμψαι αὐτοῖς τάλαντον, ἵν' ἐγγραφόμενοι τὰ γελοῖα πέμπωσιν αὐτῷ. ὅτι δὲ ἦν περὶ τὰ γελοῖα ἐσπουδακὼς ὁ βασιλεὺς οὗτος, μαρτυρεῖ Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς. Φιλόγελως δ' ἦν καὶ Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, ὥς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν· ὅς γε καὶ [1] „τὴν Λυσιμάχου αὐλὴν [2] κωμικῆς σκηνῆς οὐδὲν διαφέρειν" ἔλεγεν· „ἐξιέναι γὰρ ἀπ' αὐτῆς πάντας δισυλλάβους." (τόν τε Βίθυν [3] χλευάζων καὶ τὸν Πάριν, μεγίστους ὄντας παρὰ τῷ Λυσιμάχῳ, καί τινας ἑτέρους τῶν φίλων·) „παρὰ δ' αὐτοῦ Πευκέστας, καὶ Μενελάους, ἔτι δὲ Ὀξυθέμιδας." Ταῦτα δ' ἀκούων ὁ Λυσίμαχος· „Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη, πόρνην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς οὐχ ἑώρακα ἐξιοῦσαν·" τὴν αὐλητρίδα Λαμίαν [4] λέγων. Ἀπαγγελθέντος δὲ καὶ

Demetrius Poliorceta iocosus.

1 Deest καὶ edd. 2 ἀρχὴν edd. 3 Βίθυν edd. 4 Λάμιαν h. l. mssti.

Tanta autem erat fama hilaritatis horum hominum, ut *Philippus* Macedo, re cognita, talentum eis mitteret hac conditione, ut scripto consignata ridicule dicta ad ipsum transmitterent. Studuisse autem dictis ridiculis regem illum, Demosthenes etiam orator testatum facit in Philippicis. Risuum iocorumque amicus quoque fuit *Demetrius Poliorceta*, ut Phylarchus ait sexto libro Historiarum. Cuius etiam dictum fertur huiusmodi: *Lysimachi aulam a comica scena nil differre: nam ex ea non progredi nisi disyllabos;* (*Bithyn* nempe irridens, & *Parin*, qui plurimum apud Lysimachum valebant, & alios nonnullos ex eius amicis:) *a se vero egredi Peucestas, & Menelaos, item Oxythemidas.* Quibus auditis, Lysimachus: *Atqui ego*, inquit, *meretricem numquam vidi e tragica scena prodeuntem:* Lamiam dicens tibicinam. Quod dictum cum rursus

τούτου, πάλιν ὑπολαβὼν ὁ Δημήτριος ἔφη· „Ἀλλ' ἡ παρ' ἐμοὶ πόρνη σωφρονέστερον τῆς παρ' ἐκείνῳ Πηνελόπης ζῇ.“

Ὅτι δὲ καὶ Σύλλας, ὁ Ῥωμαίων [1] στρατηγὸς, φιλόγελως ἦν, προείρηται. Λεύκιος δὲ Ἀνίκιος,[2] καὶ αὐτὸς Ῥωμαίων στρατηγήσας, Ἰλλυριοὺς καταπολεμήσας, καὶ αἰχμάλωτον ἀγαγὼν Γένθιον,[3] τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα, σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐπιτελῶν τοὺς ἐπινικίους ἐν τῇ Ῥώμῃ, παντὸς γέλωτος ἄξια πράγματα ἐποίησεν, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. „Μεταπεμψάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπιφανεστάτους τεχνίτας, καὶ σκηνὴν κατασκευάσας μεγίστην ἐν τῷ κίρκῳ, πρώτους εἰσῆγεν αὐλητὰς ἅμα πάντας. οὗτοι δ' ἦσαν [4] Θεόδωρος ὁ Βοιώτιος, Θεόπομπος, Ἕρμιππος ὁ Λυσίμαχος,[5] οἵτινες ἐπιφανέστατοι ἦσαν. τούτους δὲ στήσας ἐπὶ τὸ προσκήνιον, με- IV. L. Anicius ridicula spectacula edit. b

1 ὁ τῶν Ῥωμαίων edd. 2 Ἀννίκιος ms. *Ep*. 3 Γένιον ed. Ven. cum msstis. Γέντιον ed. Bas. & Cas. 4 Fors. τούτων δ' ἦσαν. 5 καὶ Λυσίμαχος coni. Dalec. Fors. ὁ Λυσιμαχεὺς, aut ὁ Λυσιμάχου.

Demetrio esset relatum, regessit ille: *At quae apud me est meretrix, ea honestius vivit quam illius Penelope.*

4. Fuisse etiam *Syllam*, Romanorum imperatorem, ridiculorum studiosum, supra dictum est. *Lucius* vero *Anicius*, qui & ipse Romano exercitui praefuerat, postquam Illyrios debellavit, & Genthium regem Illyriorum cum ipsius liberis captivos duxit, ludos triumphales Romae edens, quovis risu digna multa fecit; ut Polybius narrat libro trigesimo. » Accitis enim e Graecia celeberrimis artificibus, exstructâ in Circo amplissimâ scenâ, primos introduxit tibicines simul omnes. Hi erant Theodorus Boeotius, Theopompus, Hermippus Lysimachus; [*sive*, Lysimachensis, *aut* Lysimachi filius:] qui erant nobilissimi. Hos vero iussit in proscenio stan-

τὰ τοῦ χοροῦ αὐλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάντας. τῶν δὲ διαπορευομένων τὰς κρούσεις μετὰ [1] τῆς ἁρμοζούσης κινήσεως, προσπέμψας, οὐκ ἔφη καλῶς αὐτοὺς αὐλεῖν, ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέλευε. [2] τῶν δὲ διαπο- c ρούντων, ὑπέδειξέ τις τῶν ῥαβδούχων, ἐπιστρέψαντας ἀπαγαγεῖν [3] ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ποιεῖν ὡσανεὶ μάχην. ταχὺ δὲ συννοήσαντες οἱ αὐληταὶ, καὶ λαβόντες οἰκείαν κίνησιν [4] ταῖς ἑαυτῶν ἀσελγείαις, μεγάλην ἐποίησαν σύγχυσιν. συνεπιστρέψαντες δὲ τοὺς μέσους χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους, οἱ μὲν αὐληταὶ φυσῶντες ἀδιανόητα, καὶ διαφέροντες τοὺς αὐλοὺς, ἀπῆγον ἀνὰ μέρος ἐπ' ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις ἐπικτυποῦντες οἱ χοροὶ, καὶ συνεπεισιόντες τὴν σκηνὴν ἐπεφέροντο τοῖς ἐναν- d τίοις, καὶ πάλιν ἀνεχώρουν ἐκ μεταβολῆς. ὡς δὲ καὶ περιζωσάμενός τις τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ καιροῦ [5] στρα-

1 Temere κατὰ ed. Caſ. 2 ἐκέλευε ms. Ep. 3 Forſ. ἐπαγαγεῖν. 4 οἰκίαν + ταῖς edd. οἰκίαι ταῖς Ms. absque lacunae notâ. ἔννοιαν ſupplet Caſaub. Nos cum Coraÿo κίνησιν ſupplevimus. 5 ἐκ τοῦ χοροῦ ed. Caſ.

tes cum choro tibias inflare ſimul omnes. Qui quum modos ſuos exſequerentur cum conveniente motu, miſit ad eos qui admoneret, non recte illos tibiis canere, iuberetque magis contendere. Dubitantes vero illos docuit unus e lictoribus, converſione facta denuo adverſus ſe invicem pergere debere, & veluti pugnam committere. Mox tum intelligentes tibicines, & capientes motum petulantiae ſuae convenientem, ingentem fecere confuſionem. Medios quippe choros convertentes adverſus extremos, ipſi quidem inſana quaedam ac diſſonantia tibiis canentes, in ſe mutuo alternis vicibus impetum faciebant. Simul vero perſtrepentes chori, & in ſcenam procurrentes, in adverſos ruebant, ac rurſus quaſi terga dantes recedebant. Sed ubi etiam aliquis e choro, praecincta veſte, de improviſo ſeſe convertens,

φεὶς, ἦρε τὰς χεῖρας ἀπὸ πυγμῆς πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον αὐλητὴν, τότ᾽ ἤδη κρότος ἐξαίσιος ἐγένετο, καὶ κραυγὴ τῶν θεωμένων. Ἔτι δὲ τούτων ἐκ παρατάξεως ἀγωνιζομένων, ὀρχησταὶ δύο εἰσήγοντο μετὰ συμφωνίας εἰς τὴν ὀρχήστραν· καὶ πύκται τέσσαρες ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπιγκτῶν καὶ βυκανιστῶν. ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων, ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον. Περὶ δὲ τῶν τραγῳδῶν, φησὶν ὁ Πολύβιος, ὅ τι ἐὰν ἐπιβάλωμαι λέγειν, δόξω τισὶν διαχλευάζειν."

e

Ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ διεξελθόντος, καὶ πάντων ἀνακακχασάντων [1] ἐπὶ ταῖς ἀνοικείοις [2] ταύταις θέαις, ἐγένοντό τινες λόγοι καὶ περὶ τῶν καλουμένων πλάνων· καὶ ἐζητεῖτο, εἰ μνήμη τις καὶ περὶ τούτων ἐγένετο παρὰ τοῖς παλαιοτέροις· περὶ γὰρ θαυματοποιῶν ἤδη προειρήκαμεν. Καὶ ὁ Μάγνος ἔφη· Διονύ-

V. Plani, sive Circulatores.

1 ἀνακαγχασάντων edd. 2 ἀνοικείαις ed. Ven. & Bas. ἀνικέοις ed. Cas.

manus sustulit adversus sibi occurrentem tibicinem, tamquam pugilatu dimicaturus, tum vero immanis plausus clamorque spectantium excitatus est. Dum vero illi adhuc inter se veluti conserta acie dimicant, in orchestram prodierunt duo saltatores cum symphonia, & quatuor pugiles cum tubicinibus & buccinatoribus scenam conscenderunt: qui dum simul omnes contendunt, dici non potest quale id fuerit spectaculum. De tragoedis vero (ait idem Polybius) si quid dicere adgrediar, vereor ne illudere velle videar nonnullis. «

5. Haec postquam narravit Ulpianus, in risum effusis omnibus super *Aniciis* istis *spectaculis*, sermones quoque nonnulli habiti sunt de *Planis* qui vocantur: quaerebaturque, an horum etiam mentio aliqua apud vetustiores auctores occurrat? nam de *praestigiatoribus* iam ante diximus. Tum Magnus ait: Dionysius quidem Sinopen-

σιος μὲν ὁ Σινωπεὺς, ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐν τῷ
Cephisodorus. ἐπιγραφομένῳ Ὁμώνυμοι,[1] μνημονεύει Κηφισοδώρου
τοῦ Πλάνου διὰ τούτων·

Κηφισόδωρον φασὶν,[2] ἐπικαλούμενον
Πλάνον, τιν' ἐν Ἀθήναις γενέσθαι, τὴν σχολὴν
εἰς τοῦτο τὸ μέρος τοῦ βίου καταχρώμενον.
τοῦτον ἐντυχόντα πρὸς τὸ σιμὸν ἀνατρέχειν,
ἢ συγκαθεῖναι τῇ[3] ἐπὶ τῇ βακτηρίᾳ.

μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Νικόστρατος, ἐν Σύρῳ·

Κηφισόδωρον οὐ κακῶς, μὰ τὸν Δία, [τὸν πλάνον][4]
φασὶ στενωπὸν εἰς στενὸν στῆσαί τινας
ἀγκαλίδας ἔχοντας,[5] ὥστε μὴ παρελθεῖν μηδένα.

Pantaleon. Παντολέοντος δὲ μνημονεύει Θεόγνητος, ἐν Φιλοδεσπότῳ· a

Ὁ Πανταλέων μὲν αὐτὸς αὐτοὺς τοὺς ξένους,

1 Ὁμωνύμῳ vulgo. 2 φησὶν edd. 3 γῇ fortasse: & καὶ συγκ. malles. 4 Extra versum sunt duae voces. 5 Delendum verbum ἔχοντας aut vocula μὴ.

sis, comicus poëta, in fabula quae inscribitur Homonymi, Cephisodori meminit plani, his verbis:

Cephisodorum aiunt quemdam, cognomine
Planum, fuisse Athenis; qui otio
vitae hanc in partem sit abusus.
Hunc aiunt, quoties ad adclivem accessisset locum, cursu adscendisse,
tum in planitiem descendisse vectum baculo.

Eiusdem meminit Nicostratus, in Syro:

Cephisodorum non male, per Iovem, (planum)
aiunt in angusto angiportu quosdam constituisse
lignorum fasces (gestantes,) ut nemo transire posset.

Pantaleontis vero meminit Theognetus, in Philodespoto: (Servo-domini-amante:)

Pantaleon ipse quidem non nisi peregrinos,

τούς τ' [1] ἀγνοοῦντας αὐτὸν, ἐπλάνα· καὶ σχεδὸν ἀπεκραιπάλα τὰ πλεῖστα, τοῦ γελάσαι χάριν ἰδίαν τιν' αὐτῷ θέμενος ἀδολεσχίαν.

Καὶ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος, ἐν πέμπτῳ Περὶ τοῦ Καλοῦ καὶ τῆς Ἡδονῆς, περὶ τοῦ Πανταλέοντος τάδε γράφει· „Ὁ δὲ πλάνος Πανταλέων τελευτᾷν μέλλων,
b ἑκάτερον τῶν υἱῶν κατ' ἰδίαν ἐξηπάτησεν, φήσας μόνῳ αὐτῷ λέγειν ὅπου κατορωρύχοι τὸ χρυσίον· ὥστε μάτην ὕστερον κοινῇ σκάπτοντας, αἰσθέσθαι ἐξηπατημένους.“

VI. Scommata amantes.

Οὐκ ἠπόρει δὲ ἡμῶν [2] τὸ συμπόσιον οὐδὲ τῶν φιλοσκωπτούντων. περὶ δὲ τοιούτου τινὸς πάλιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ αὐτῷ γράφει· „Φιλοσκώπτης μέλλων ὑπὸ τοῦ δημίου [3] σφάττεσθαι, εἶπε θέλειν [4] ὥσπερ τὸ κύκνειον ᾄσας ἀποθανεῖν. ἐπιτρέψαντος δ' ἐκείνου, ἔσκωψεν.“ Ὑπὸ δὴ τῶν τοιούτων πολλάκις ὁ Μυρτί-

1 τοὺς δ' edd. 2 Perperam ὑμῶν Ms. 3 ὑπὸ Δημητρίου Epit. 4 εἰπεῖν ἔφη θέλειν edd. cum ms. *A*.

& qui ipſum non noſſent, decepit: ac fere in crapulâ evomuit pleraque, quum movendi riſus cauſſâ propriam quamdam ſibi finxiſſet loquacitatem.

Chryſippus etiam philoſophus, quinto libro De Honeſtate & Voluptate, de Pantaleonte haec ſcribit: » Planus Pantaleon, cum moriturus eſſet, utrumque ſuorum filiorum ſeorſim decepit; dicens utrique, ſe ſoli illi indicare ubi aurum defoſſum haberet. Itaque deinde communi operâ fruſtra fodientes, deceptos ſe eſſe intellexerunt. «

6. Nec vero deerant convivio noſtro homines, qui *mordacibus dicteriis* (*ſcommata* Graeci dicunt) *ludificari* alios amant. De huius generis quopiam rurſus Chryſippus eodem libro ſcribit: » Deriſor aliquis cum in eo eſſet ut a carnifice iugularetur, dixit *mori ſe velle velut cygni canens carmen*. Cui quum ille permiſiſſet, nil niſi ſcommata & ludibria profudit. « Ab eiusdem generis homi-

P 4

λος σκωφθεὶς, καὶ ἀγανακτήσας, εἶπεν, καλῶς Λυ- c σίμαχον τὸν βασιλέα πεποιηκέναι. Τελεσφόρον γὰρ, ἕνα τῶν ὑπάρχων αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔσκωψέ ποτε ἐν συμποσίῳ τὴν Ἀρσινόην, (γυνὴ δὲ ἦν τοῦ Λυσιμάχου,) ὡς ἐμετικὴν οὖσαν·

Κακῶν κατάρχεις, την δε μουσαν [1] εἰσάγων·

ὁ Λυσίμαχος ἀκούσας, ἐμβληθῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν εἰς γαλεάγραν, καὶ δίκην θηρίου περιφερόμενον καὶ τρεφόμενον, κολαζόμενον [2] οὕτως ἐποίησεν ἀποθανεῖν. Σὺ δὲ, ὦ Οὐλπιανὲ, εἰ τὴν γαλεάγραν ζητεῖς, ἔχεις παρὰ Ὑπερίδῃ [3] τῷ ῥήτορι· ὅπου δὲ, σὺ ζήτει. Καὶ d Ταχαὼς [4] δ' ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς Ἀγησίλαον σκώψας τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα, ὅτ' ἦλθεν αὐτῷ συμμαχήσων, (ἦν γὰρ βραχὺς τὸ σῶμα,) ἰδιώτης ἐγένετο, ἀποστάντος ἐκείνου τῆς συμμαχίας. τὸ δὲ σκῶμμα τοῦτ' ἦν·

Tachos, rex Aegypti.

1 τὴνδ' ἐμοῦσαν edd. cum ms. A. 2 κεκολοβωμένον malebam. 3 Ὑπερείδῃ edd. 4 Ταχὼς edd.

nibus cum saepius irrideretur Myrtilus, indignatus ait, recte fecisse Lysimachum. Nam Telesphorum, unum e suis praefectis, cum in convivio ludificatus esset Arsinoën, uxorem regis, tamquam vomere solitam, dicens:

Malorum auctor es, την δε μουσαν introducens:

audito hoc cavillo Lysimachus caveâ includi hominem iussit, & veluti feram circumvectum nutritumque, ita cruciatum mori passus est. Tu vero, Ulpiane, si Graeci vocabuli γαλεάγρα auctorem requiris, habes illud apud Hyperidem oratorem: quonam autem loco, tu ipse quaere. Atque etiam *Tachaos* (sive, *Tachos*) rex Aegyptiorum, ludificatus Agesilaum Lacedaemoniorum regem, cum advenisset suppetias ei laturus, essetque brevi staturâ, regno excidit, deficiente ab illius societate Agesilao. Erat autem dicterium ejus hoc:

Ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο, τὸ δ' ἔτεκεν μῦν.

ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἀγησίλαος, καὶ ὀργισθεὶς, ἔφη· „φανήσομαί σοι ποτὲ καὶ λέων." ὕστερον γὰρ ἀφισταμένων τῶν Αἰγυπτίων, ὥς φησι Θεόπομπος, καὶ Λυκέας [1] ὁ Ναυκρατίτης ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς, οὐδὲν
e αὐτῷ συμπράξας, ἐποίησεν ἐκπεσόντα τῆς ἀρχῆς φυγεῖν εἰς Πέρσας.

Πολλῶν οὖν πολλάκις ὄντων τῶν ἀκροαμάτων, καὶ τῶν αὐτῶν οὐκ αἰεὶ, [2] ἐπειδὴ πολλοὶ περὶ αὐτῶν ἐγένοντο λόγοι, τὰ ὀνόματα τῶν εἰπόντων παραλιπὼν, τῶν πραγμάτων μνησθήσομαι. Περὶ μὲν γὰρ αὐλῶν ὁ μέν τις ἔφη, τὸν Μελανιππίδην καλῶς ἐν τῷ Μαρσύᾳ, διασύροντα τὴν αὐλητικὴν, εἰρηκέναι περὶ τῆς Ἀθηνᾶς· VII. Tibiae.

— Ἁ μὲν [3] Ἀθαναί' [4] ὄργανα,
ἔῤῥιψέ τε [5] ἱερᾶς ἀπὸ χειρὸς,

1 Alibi Λυγκίας: rectius fortasse. 2 ἀεὶ edd. 3 τὰ μὲν edd. Articulus abest *Epit.* 4 ἀθάνατα ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* Ἀθάνα ms. *Ep.* Ἀθαναία ed. Cas. 5 ἔῤῥιψέν θ' corrigunt viri docti.

Parturibat mons, timebatque Iupiter: at ille peperit murem. Quo audito iratus Agesilaus ait: *Ego vero tibi aliquando videbor esse leo.* Deinde deficientibus ab illo Aegyptiis, ut Theopompus narrat, & Lyceas (*sive*, Lynceas) Naucratita in Aegyptiacis, nullam ei opem ferens Agesilaus eo adegit, ut amisso regno apud Persas salutem peteret.

7. Cum igitur multa fuerint acroamata, nec illa semper eadem, quumque multi super his agitati sint sermones, nomina omittens eorum qui verba fecerunt, res ipsas commemorabo. Igitur de *Tibiis* dixit unus e convivis: recte Melanippidem in Marsya, calumniantem tibicinum artem, dixisse de Minervâ:

— Athene quidem instrumenta
proiecit sanctâ manu,

εἶπέ τε· Ἔρρετε αἴσχεα, σώματι λύμα.[1]
ἐμὲ[2] δ' ἐγὼ κακότατι[3] δίδωμι; f

Πρὸς ὃν ἀντιλέγων ἄλλος, ἔφη· Ἀλλ' ὅ γε Σελινούντιος Τελέστης, τῷ Μελανιππίδῃ ἀντικορυσσόμενος, ἐν Ἀργοῖ ἔφη· (ὁ δὲ λόγος ἐστὶ περὶ τῆς Ἀθηνᾶς·)

„Ὃν σοφὸν[4] σοφὰν λαβοῦσαν οὐκ ἐπέλπο-
μαι νόῳ δρυμοῖς ὀρείοις ὄργανον δῖαν Ἀθανᾶν,[5]
δυσόφθαλμον αἶσχος ἐκφοβηθεῖσαν, αὖθις ἐκ
χερῶν βαλεῖν, νυμφαγενεῖ χειροκτύπῳ φηρὶ
Μαρσύᾳ κλέος. τί γάρ νιν εὐηράτοιο κάλλεος a
ὀξὺς ἔρως ἔτειρεν,[6] ᾇ γὰρ[7] παρθενίαν ἄγαμον[8]
καὶ ἄπαιδ' ἀπένειμε Κλωθώ;"

ὡς οὐκ ἂν εὐλαβηθείσης τὴν αἰσχρότητα τοῦ εἴδους διὰ τὴν παρθενίαν. ἑξῆς τε φησίν·

1 λύματα corrigunt iidem. 2 ἶμε iidem. 3 κακότατι edd. 4 Ἔμψοφον corrigit vir doctus. Ἓν σοφὸν legebam. 5 Rectius fuerit Ἀθάναν. Ista autem verba, δῖαν Ἀθ. usque ἐκφοβηθεῖσαν, extra versum ex interpretatione adiecta censuerunt nonnulli. 6 ἔγειρεν *Epit.* 7 αἱ γὰρ vulgo. καὶ γὰρ corr. Casaub. 8 ἀγανὸν vulgo.

dixitque: Abite probra, foedum corpori dedecus!
ego-ne huic turpitudini me tradam?

Cui contradicens alius, ait: At Selinuntius Telestes, repugnans Melanippidi, in Argo dixit: (agitur autem de Minerva:)

Non mihi credibile videtur, unum omnium sapientissimum instrumentum acceptum Divam sapientem Athenen in montium nemoribus, verentem oris deformitatem adspectu turpem, rursus e manibus proiecisse, Nymphâ-genito manibus-perstrepenti Sileno Marsyae gloriam. Qui enim illam optabilis pulcritudinis vehemens amor vexasset, cui virginitatem absque nuptiis liberisque tribuit Clotho?

Significans non verituram illam fuisse indecoram formam, ob virginitatem. Deinde ait:

„Ἀλλὰ μάταν ἀχόρευτος [1] ἄδε ματαιολόγων
Φήμα προσέπτατο Ἑλλάδα μουσοπόλων [2] σο-
Φᾶς ἐπίΦθονον βροτοῖς τέχνας ὄνειδος.“

μετὰ ταῦτα δὲ ἐγκωμιάζων τὴν αὐλητικὴν, λέγει·

„Τὰν οὖν ἐριθειοτάταν [3] Βρομίῳ παρέδωκε σεμ-
νᾶς δαίμονος ἀερθὲν πνεῦμ' αἰολοπτερύγων [4] σὺν
ἀγλαᾶν ὠκυτᾶτι χειρῶν.“

b Κομψῶς δὲ κἀν [5] τῷ Ἀσκληπιῷ ὁ Τελέστης ἐδήλωσε τὴν τῶν αὐλῶν χρείαν ἐν τούτοις·

„Ἢ Φρύγα καλλιπνόων αὐλῶν ἱερῶν βασιλῆα
αὐδὰν ὃς [6] ἥρμοσε [7] πρῶτος, Δώριδος ἀντίπα-
λον μούσης· νομοαίολον ὀμΦᾷ [8] πνεύματος εὔ-
πτερον αὔραν ἀμΦιπλέκων καλάμοις.“

VIII.
Pratinae carmen hyporchematicum.

Πρατίνας δὲ ὁ Φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοΦόρων κατεχόντων τὰς ὀρχήστρας, ἀγανα-

1 ἀναχόρευτος vulgo. 2 Ἑλλάδα, μουσοπόλου σοφᾶς &c. ms. *Ep.* 3 περιθειοτάταν edd. Corrupte prorsus λεγεγαν ου μεριθοτάταν Ms. 4 ἀελλοπτερύγων edd. 5 χειρῶν κόμψω † δὲ κἀν &c. edd. & κόμψω etiam Ms. 6 αὔδονος vulgo. 7 ἤροσε vulgo. 8 ὀρφνᾷ vulgo.

Sed temere haec chororum-inimica fama pervolavit
Graeciam, convicium musicae huius sapientis artis
invidiosum hominibus.

Deinde laudans tibicinum artem, dicit:

Hanc igitur maxime divinam Bromio dedit veneran-
dae Deae elatus spiritus cum volubilium splendida-
rum velocitate manuum.

Scite vero etiam in Aesculapio idem Telestes tibiarum usum his verbis declaravit:

Phrygem regem, qui suaviter-personantium sacrarum
tibiarum sonum primus aptavit, Doricae aemulum
Musae, volucrem auram varias-modulationes-admit-
tentem per spiritus flatum arundinibus complectens.

8. *Pratinas* vero Philiasius, quum mercenarii tibicines & chori occupassent orchestras, indignari ait nonnul-

κτεῖν τινας ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς
χοροῖς, καθάπερ ἦν πάτριον, ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνᾴ-
δειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε θυμὸν κατὰ τῶν ταῦ- c
τα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦδε τοῦ
ὑπορχήματος·

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε;
τί [1] τάδε τὰ χορεύματα;
τίς ὕβρις ἔμολεν
ἐπὶ Διονυσιάδα
πολυπάταγα θυμέλαν;
Ἐμὸς, ἐμὸς ὁ Βρόμιος·
ἐμὲ δεῖ κελαδεῖν·
ἐμὲ δεῖ παταγεῖν, d
ἀν' ὄρεα θύμενον [2]
μετὰ Ναΐδων, [3]
οἷά τε κύκνον, ἄγοντα [4].

1 τίνα Henr. Steph. & Fior. 2 ἐσσύμενον edd. συόμενον Fior.
3 Ναϊάδων Fior. 4 ᾄδοντα corr. viri docti.

los, quod non, ut patrius mos fuerat, tibicines succinerent choris; sed quod chori tibicinibus succinerent. Quo igitur animo fuerit adversus eos qui haec committerent, declarat Pratinas hoc hyporchemate:

Quisnam tumultus hicce?
quinam hi saltantium cantus?
quae contumelia invasit
Dionysiacum
strepitu-plenum pulpitum?
Meus, meus est Bromius:
meum est personare,
meum est perstrepere,
per montes discurrentem
cum Naiadibus,
cygni ad instar, peragentem

ποικιλόπτερον μέλος.
Τᾶν ἀοιδᾶν
κατέστας [1] σὺ Πιερὶς [2] βασίλεια·
ὁ δ' αὐλὸς [3] ὕστερον χορευέτω.
καὶ γάρ ἐσθ' ὑπηρέτας [4] κώμων [5] μόνον
θυραμάχοις τε [6] πυγμαχίαισιν [7]
e εων θεα, [8] εἰς πάροινον ἔμμεναι στρατηλάτας.
Παῖε τὸν Φρυναίου ποικίλου προαὐέχοντα,
φλέγε τὸν ὀλοσίαλον κάλαμον, [9]
λαλοβαρυπαραμελορυθμοβάταν [10]
θυπατρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον ἠνιδοῦ [11]
f ἅδε σοι δεξιὰ, καὶ πόλος διάρφα [12]
θριαμβοδιθύραμβε κισσοχαίτ' [13] ἄναξ,
ἄκουε τὰν ἐμὰν Δώριον [14] χορείαν.

1 κατιᾶς edd. 2 ἐπιεριῖς vulgo, & abest σύ. 3 οὐδ' αὐλὸς edd. 4 ὑπηρέτης edd. 5 κωμῶν ms. *A*. 6 θήροα μάχοις τε ms. *Ep*. θηρομάχοις τε conj. Cas. πυραμάχοις τε edd. 7 Fors. πυγμαχίαις τε. 8 ἔων † θία edd. πυγμαχίαι σινέων θία ms. *Ep*. 9 ὀλοσιαλοκάλαμον edd. 10 λαλοβαρυοπαρ. edd. 11 υπνιδόνα edd. & vers. seq. δέ σοι. 12 διάροφα edd. ut videri posset διάφορα oportuisse. 13 κισσόχαιτ' malim. 14 Δώριον edd.

varium volucreque carmen.
Cantuum sane
tu es, Musa, regina:
tibia vero post te partes suas agat.
Est enim famula comissationum solum
his qui ad fores pugnant, & qui pugnis contendunt.
. . . ut ferox fiat belli dux.
Feri eum qui Phrynaeo vario eminet,
crema sputo-refertum calanum
garrulum, importunum, cantici rhythmum praetergredientem
. . . .
. . . .
triumpho-dithyrambe hederâ-comam-cincte Rex,
audi meum Doricum cantum.

IX. Περὶ δὲ τῆς αὐλῶν πρὸς λύραν κοινωνίας, (ἐπεὶ πολλάκις καὶ αὐτὴ ἡμᾶς συναυλία ἔθελγεν) Ἔφιππος ἐν Ἐμπολῇ φησίν·

Tibiarum cum Lyra concentus.

— Κοινωνεῖ γὰρ, ὦ μειράκιον, a
ἡ 'ν [1] τοῖσιν αὐλοῖς μουσικὴ καὶ τῇ λύρᾳ
τοῖς ἡμετέροισι παιγνίοις. ὅταν γὰρ εὖ
συναρμόσῃ τις [2] τοῖς συνοῦσι τὸν τρόπον,
τόθ' ἡ μεγίστη τέρψις ἐξευρίσκεται.

Τὴν δὲ συναυλίαν τί ποτ' ἐστὶν, ἐμφανίζει Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος, γράφων οὕτως· „Ἀγνοουμένης δὲ παρὰ πολλοῖς τῆς συναυλίας, [3] λεκτέον. ἦν τις ἀγὼν συμφωνίας ἀμοιβαῖος αὐλοῦ καὶ ῥυθμοῦ, χωρὶς λόγου τοῦ προσμελῳδοῦντος.“ Ἀστείως δὲ αὐτὴν Ἀντιφάνης φανερὰν ποιεῖ, ἐν τῷ Αὐλητῇ, λέγων· b

Ποίαν, φράσον γὰρ, ἤδε τὴν συναυλίαν

1 ἦν edd. 2 συναρμόσωσι edd. 3 ξυναυλίας edd.

9. De *Tibiarum* vero *cum Lyrâ coniunctione* (quoniam saepe hic etiam nos delectavit concentus) Ephippus in fabulâ Capturâ ait :

— Plane, adolescens, convenit
vel tibiarum cantus vel testudinis
cum nostris istis ludicris : utrumque enim
eorum qui adsunt ingenio si consonat,
ea demum magnam res voluptatem parit.

Tibiarum concentus autem (ἡ συναυλία) quid sit, declarat Semus Delius quinto libro Deliadis, ubi sic scribit : » Quum vero ignorent multi συναυλία quid sit, dicendum est nobis. Erat aliquod certamen symphoniae tibiarum vicissim & rhythmi, nullo sermone modos tibiae comitante. « Lepide vero eam declarat Antiphanes, in Tibicine, ubi ait:

Qualem, dic quaeso, cecinit synauliam

ταύτην; ἐπίσταται [1] γὰρ, ἀλλ' ηὔλουν ἔτι
μαθόντες ὥστε τοὺς . . [2] αὐλοὺς, σύ τε
αὐτὴ τελετῇ ψεθείθαμεν συντυγχάνεις
αὐλῶν πέραινε. δέξεται δὲ τ' ἄλλα σοι
ἡδύ τι κοινόν [3] ἐστι, νου χωρὶς [4] πάλιν [5]
συννεύματ' οὐ προβλήμαθ' οἷς [6] σημαίνεται
ἕκαστα. —

„Λίβυν δὲ τὸν αὐλὸν προσαγορεύουσιν οἱ ποιηταὶ, Φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρῳ τῶν Περὶ Ἀγαθοκλέα, ἐπειδὴ
c Σειρίτης, ὃς δοκεῖ πρῶτον [7] εὑρεῖν τὴν αὐλητικὴν, Λίβυς ἦν τῶν Νομάδων, ὃς καὶ κατηύλησε τὰ μητρῷα πρῶτος." Αὐλήσεων δ' εἰσὶν ὀνομασίαι, [8] ὥς Φησι Τρύφων ἐν δευτέρῳ Ὀνομασιῶν, αἵδε· „Κῶμος, βουκολιασμὸς, γίγγρας, τετράκωμος, ἐπίΦαλλος, χορεῖος, καλλίνικος, πολεμικὸν, ἡδύκωμος, σικιννοτύρ-

Lybica tibia unde dicta.

Modorum tibialium nomina.

1 Forf. ἐπίστασαι. 2 Excidiffe hîc videtur vocabulum. 3 ἡδυτικὸν edd. ἡδυντικὸν coni. Caf. 4 ἐστιν, οὗ χωρὶς edd. ἐστὶ, νοῦ χωρὶς corr. Caf. 5 πάλη & dein συννευμάτων, corr. idem. 6 προβλημάθοις edd. 7 πρῶτος ms. *Ep.* 8 ὀνόματα edd.

hanc? Novit (five, *Nofti*) *enim: fed canebant adhuc*
difcentes, ita ut . . tibias, & tu
. . . .
. . . .
Iucundum in commune eft, absque mente certamen
concentuum, quibus fignificatur quodlibet
propofitum argumentum. —

»*Libycam* vero *tibiam* vocant poëtae, ut ait Duris fecundo librorum De Rebus Agathoclis, quoniam Sirites, qui perhibetur primus inveniffe artem tibiâ canendi, Libycus fuerat e Nomadibus: qui etiam carmina in Matrem Deorum primus cecinit.« *Modorum* vero, qui *tibiis* peraguntur, *nomina* funt, ut ait Trypho fecundo libro Nomenclaturarum, haecce: »*Comus, bucoliasmus, gingras, tetracomus, epiphallus, choreus, callini-*

βη, θυροκοπικὸν, τὸ δ' αὐτὸ [1] καὶ κρουσίθυρον, κνισμὸς, μόθων. Ταῦτα δὲ πάντα μετ' ὀρχήσεως ηὐλεῖτο."

X. Cantuum varia nomina.

Καὶ ᾠδῆς δὲ ὀνομασίας καταλέγει ὁ Τρύφων τάσδε· „Ἱμαῖος, ἡ ἐπιμύλιος καλουμένη, ἣν παρὰ d τοὺς ἀλέτους ᾖδον· ἴσως ἀπὸ τῆς ἱμαλίδος. Ἱμαλὶς δ' ἐστὶ παρὰ Δωριεῦσιν ὁ Νόστος, καὶ τὰ ἐπίμετρα τῶν ἀλέτων. [2] ἡ δὲ τῶν ἱστουργούντων ᾠδὴ ἔλινος· [3] ὡς Ἐπίχαρμος ἐν Ἀταλάνταις ἱστορεῖ. ἡ δὲ ταλασιουργῶν, ἴουλος." Σῆμος δ' ὁ Δήλιος, ἐν τῷ Περὶ Παιάνων, φησί· „Τὰ δράγματα τῶν κριθῶν αὐτὰ καθ' αὑτὰ προσηγόρευον ἀμάλας· [4] συναθροισθέντα δὲ καὶ ἐκ πολλῶν μίαν γενόμενα δέσμην, οὔλους καὶ ἰούλους· καὶ τὴν Δήμητρα, ὁτὲ μὲν Χλόην, ὁτὲ δὲ Ἰουλώ. ἀπὸ [5] τῶν οὖν τῆς Δήμητρος εὑρημάτων τούς τε e καρποὺς, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς εἰς τὴν θεὸν, οὔλους καλοῦσι, καὶ ἰούλους. δημήτρουλοι, [6] καὶ καλλίουλοι. καὶ,

1 τὸ αὐτὸ edd. 2 ἀλετῶν ms. *Ep.* 3 αἴλινος ms. *Ep.* 4 Fors. ἀμάλλας. 5 ὑπὸ edd. 6 δημητρίουλοι *Epit.*

Supplet aucus, *polemicum*, *hedycomus*, *sicynnotyrbe*, *thyrocopicum*, quod & *crusithyron*, (*i. e.* cum pulsantur fores,) *cnismus*, *mothon*. Qui omnes modi cum saltatione tibiis canebantur. «

10. Iam & *Cantuum nomina* recenset Tryphon haecce: » *Himaeus*, qui etiam *epimylius* (*i. e.* molendinarius) vocatur, quem inter molendum canebant. Fortasse ab Himalide. Himalis vero Doriensibus est Nostus, & auctaria farinae. Cantus telas texentium, *elinus*; ut Epicharmus in Atalantis docet: lanificium exercentium, *iulus*. « Semus vero Delius, in libro De Paeanibus, ait: » Manipulos hordei singulos per se *amalas* vocabant; collectos vero & ex pluribus in unum fasciculum colligatos, *ulos* & *iulos*: & Cererem nunc *Chloën* adpellabant, nunc *Iulo*. A Cereris igitur inventis, & ipsas fruges, & hymnos in Deam, *ulos* vocant, & *iulos*. Sic δημήτρουλοι, & καλλίουλοι: & istud,

Πλεῖστον οὖλον οὖλον ἵει, ἴουλον ἵει.

ἄλλοι δέ φασιν ἐριουργῶν εἶναι τὴν ᾠδήν. Αἱ δὲ τῶν
τιτθευουσῶν [1] ᾠδαὶ, καταβαυκαλήσεις [2] ὀνομάζονται.
Ἦν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς ἑώραις τις, ἐπ' Ἠριγόνῃ, ἣν καὶ
Ἀλῆτιν [3] λέγουσιν ᾠδήν. Ἀριστοτέλης γοῦν ἐν τῇ Κο-
λοφωνίων πολιτείᾳ φησίν· „Ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ
Θεόδωρος ὕστερον βιαίῳ θανάτῳ. λέγεται δὲ γενέ-
f σθαι τρυφῶν τις, [4] ὡς ἐκ τῆς ποιήσεως δῆλον ἐστίν.
ἔτι γὰρ καὶ νῦν αἱ γυναῖκες ᾄδουσιν αὐτοῦ μέλη πε-
a ρὶ τὰς ἑώρας." Ἡ δὲ τῶν θεριστῶν ᾠδὴ, Λιτυέρσης
καλεῖται. καὶ τῶν μισθωτῶν δέ τις ἦν ᾠδὴ τῶν ἐς τοὺς
ἀγροὺς φοιτώντων, ὡς Τηλεκλείδης φησὶν ἐν Ἀμφι-
κτύοσι· καὶ βαλανείων [5] ἄλλαι, ὡς Κράτης ἐν Τόλ-
μαις· καὶ τῶν πτισσουσῶν ἄλλη τις, ὡς Ἀριστοφά-
νης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, καὶ Νικοχάρης ἐν Ἡρα-

tem Casaubonus: οἱ αὐτοὶ καὶ δημιτρ. 1 τιθηνουσῶν edd. τιτθευουσῶν ms. *A.* τιτθῶν *Epit.* 2 καταβλυκαλίσεις mssti. 3 αὐλῆτιν vulgo. 4 Τρύφων τις edd. 5 Forſ. βαλανέων.

Plurimum ulum, ulum mitte, iulum mitte!'

Alii vero aiunt, eſſe cantum illum eorum qui lanam tractant. Iam nutricum lactantium cantilenae, καταβαυκαλήσεις vocantur. Fuit vero etiam aliqua Oſcillorum feſtis diebus (ἐπὶ ταῖς Ἑώραις) in honorem Erigonae: quam *Aletin* vocant cantilenam. Ariſtoteles quidem in Colophoniorum Republica ait: *Mortuus vero eſt deinde ipſe etiam Theodorus violentâ morte. Dicitur autem fuiſſe homo luxuriae indulgens, quod etiam ex eius carminibus patet. Nam etiam nunc mulieres carmina illius canunt Oſcillorum feſtis diebus.* Meſſorum cantilena, *Lityerſes* vocatur. Eſt vero etiam mercenariorum cantilena rus euntium, ut ait Teleclides in Amphictyonibus: & alia balneatorum, ut Crates ait in Audaciis: item alia pinſentium, ut Ariſtophanes in Theſmophoriazuſis, & Nicochares in

κλεῖ χορηγῷ. ἦν δὲ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν βοσκημάτων, ὁ βουκολιασμὸς [1] καλούμενος. Δίομος δὲ ἦν, ὁ βουκόλος Σικελιώτης, ὁ πρῶτος εὑρὼν τὸ εἶδος· μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Ἁλκυόνι καὶ ἐν b Ὀδυσσεῖ ναυαγῷ. ἡ δ' ἐπὶ τοῖς θανάτοις καὶ λύπαις ᾠδὴ, ὀλοφυρμὸς καλεῖται. αἱ δὲ ἴουλοι καλούμεναι ᾠδαὶ, Δήμητρι καὶ Φερσεφόνῃ πρέπουσιν. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ, φιληλιάς· [2] ὡς Τελέσιλλα παρίστησιν· Οὔπιγγοι δὲ, αἱ [3] εἰς Ἄρτεμιν. ᾖδοντο δὲ Ἀθήνῃσι καὶ οἱ Χαρώνδου νόμοι παρ' οἶνον· ὡς Ἕρμιππός φησιν ἐν ἕκτῳ Περὶ Νομοθετῶν." Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀττικαῖς φησι Λέξεσιν· „Ἱμαῖος, ᾠδὴ μυλωθρῶν· ἐν δὲ γάμοις, ὑμέναιος· ἐν δὲ πένθεσιν, ἰάλεμος. Λίνος δὲ καὶ αἴλινος, οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ, [4] κατὰ τὸν c Εὐριπίδην."

1 βουκολισμὸς ms. *Ep.* 2 φιλιχίας ms. *A.* 3 Deest artic. edd.
4 μολπῷ edd. μελπῇ ms. *Ep.*

Hercule chorago. Erat rursus alia eorum qui pecora in pascua agunt, quae vocabatur *Bucoliasmus:* quod genus primus reperit Diomus, bubulcus Siculus: meminit autem illius Epicharmus in Halcyone & in Ulysse naufrago. Cantus funebris & in rebus tristibus, *olophyrmus* dicitur. Quae vero *iuli* vocantur cantica, Cereri & Proserpinae dicata sunt: in Apollinem autem hymnus, *philelias* vocatur, ut docet Telesilla: *upingi* vero, hymni sunt in Dianam. Canebantur vero Athenis etiam *Charondae leges* inter pocula; ut Hermippus ait sexto libro De Legumlatoribus. « Aristophanes vero, in Dictionibus Atticis, scribit: »*Himaeus*, cantus molitorum: in nuptiis vero, *hymenaeus:* in luctu, *ialemus*. *Linus* vero & *aelinus*, non modo in rebus tristibus, verum etiam in laeto cantu, secundum Euripidem. «

Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ Ἐρωτικῶν, νόμιον καλεῖσθαί τινα, φησὶν, ᾠδὴν ἀπ' Ἠριφανίδος, γράφων οὕτως· „Ἠριφανὶς ἡ μελοποιὸς, Μενάλκου κυνηγετοῦντος ἐρασθεῖσα, ἐθήρευε μεταθέουσα ταῖς ἐπιθυμίαις. Φοιτῶσα γὰρ καὶ πλανωμένη πάντας τοὺς ὀρείους [1] ἐπεξῄει δρυμοὺς, ὡς μῦθον εἶναι τοὺς λεγομένους Ἰοὺς [2] δρόμους· ὥστε μὴ μόνον τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀστοργίᾳ διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τῶν θηρῶν [3] τοὺς ἀνημερωτάτους συνδακρῦσαι τῷ πάθει, λαβόντας αἴσθησιν ἐρωτικῆς ἐλπίδος. ὅθεν ἐποίησέ τε, καὶ ποιήσασα περιῄει κατὰ τὴν ἐρημίαν, ὥς φασιν, ἀναβοῶσα καὶ ᾄδουσα τὸ καλούμενον νόμιον, ἐν ᾧ ἐστί· „Μακραὶ δρύες, ὦ Μέναλκα.“ Ἀριστόξενος δὲ ἐν τετάρτῳ Περὶ Μουσικῆς· „Ἦιδον, φησὶν, αἱ ἀρχαῖαι γυναῖκες Καλύκην τινὰ ᾠδήν. Στησιχόρου δ' ἦν ποίημα, ἐν ᾧ Καλύ-

XI. Singularia quaedam cantilenarum genera.

1 ὀρίους ms. *A*. 2 Ἰνοῦς edd. & mssti. 3 θηρίων edd.

11. Clearchus vero, libro primo Eroticorum, *nomium* (i. e. *pastorale*) vocari ait canticum quoddam, ab Eriphanide ductum. Scribit autem in hunc modum: » *Eriphanis* poëtria melica, amore capta Menalcae venatoris, venabatur & ipsa, sua persequens desideria. Discurrens igitur & errans omnia montana nemora emetiebatur, ita ut fabulae sint *Iûs* qui dicuntur cursus, utque non modo hominum ii etiam qui naturalis omnis amoris maxime expertes erant, verum etiam belluarum ferissimae malis illius illacrymarentur, sensu quodam amatoriae spei tactae. Itaque etiam carmina fecit, cum illisque per deserta oberravit, ut aiunt, altâ voce clamans, cantansque *nomium* quod vocatur carmen, in quo est istud, *Ingentes quercus, o Menalca.* « Aristoxenus vero quarto libro De Musicâ scribit: » Canebant priscis temporibus mulieres *Calycam* quamdam cantilenam. Stesichorus carminis auctor fuit; in quo puella, cui Caly-

κη τις ὄνομα, ἐρῶσα Εὐάθλου νεανίσκου, σωφρόνως εὔχεται τῇ Ἀφροδίτῃ γαμηθῆναι αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ ὑπερεῖδεν ὁ νεανίσκος, κατεκρήμνισεν ἑαυτήν. ἐγένετο δὲ τὸ e πάθος περὶ Λευκάδα. σωφρονικὸν δὲ πάνυ κατεσκεύασεν ὁ ποιητὴς τὸ τῆς παρθένου ἦθος, οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου θελούσης συγγενέσθαι τῷ νεανίσκῳ· ἀλλ' εὐχομένης, εἰ δύναιτο, γυνὴ τοῦ Εὐάθλου γενέσθαι κουριδία, ἤ, εἰ τοῦτο μὴ δυνατὸν, ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου.“ Ἐν δὲ τοῖς κατὰ βραχὺ Ὑπομνήμασιν ὁ Ἀριστόξενος· „Ἴφικλος, φησὶν, Ἁρπαλύκην ἐρασθεῖσαν ὑπερεῖδεν. ἡ δὲ ἀπέθανε, καὶ γίνεται ἐπ' αὐτῇ παρθένοις ᾠδῆς ἀγὼν, ἥτις Ἁρπαλύκη, φησὶ, καλεῖται.“ Νύμφις δ' ἐν πρώτῳ Περὶ Ἡρακλείας, περὶ Μαρυανδυνῶν διηγούμενος, φησίν· „Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ᾠδῶν ἐνίας f κατανοήσειεν ἄν τις, ἃς ἐκεῖνοι κατά τινα ἐπιχωριαζομένην παρ' αὐτοῖς συνήθειαν ᾄδοντες, ἀνακαλοῦνταί

ca nomen, amans iuvenem Euathlum, modeste precatur Venerem, ut sibi contingat ei nubere. Spreta vero a iuvene, voluntario suspendio vitam finiit. Modestos autem admodum poëta mores depingit virginis; quae non omnino quolibet pacto nubere vult iuveni; sed precatur, ut; fieri si possit, fiat Euathli sponsa; sin fieri id non possit, ut vitae suae imponatur finis. « In brevibus vero Commentariis idem Aristoxenus ait: » Iphiclus Harpalycam, amore ipsius captam, sprevit. Quae cum moerore mortua esset, institutum est in illius memoriam virginibus cantionis certamen; quod canticum *Harpalyca* vocatur. « Nymphis vero, primo libro de Heracleâ, de Maryandinis verba faciens, ait: » Similiter vero etiam animadvertat aliquis apud eos cantica quaedam, quae illi ex patrio instituto canentes invocant priscum

τινα τῶν ἀρχαίων, προσαγορεύοντες Βῶρμον. [1] τοῦτον δὲ λέγουσιν υἱὸν γενέσθαι ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς καὶ πλουσίου, τῷ δὲ κάλλει καὶ τῇ κατὰ τὴν ἀκμὴν ὥρᾳ, πολὺ
a τῶν ἄλλων διενεγκεῖν· ὃν ἐφεστῶτα ἔργοις ἰδίοις, καὶ βουλόμενον τοῖς θερίζουσι δοῦναι πιεῖν, βαδίζοντα ἐφ' ὕδωρ ἀφανισθῆναι. ζητεῖν οὖν αὐτὸν τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας μετά τινος μεμελῳδημένου θρήνου καὶ ἀνακλήσεως, ᾧ καὶ νῦν ἔτι πάντες χρώμενοι διατελοῦσι. Τοιοῦτος δ' ἐστὶ καὶ ὁ παρ' Αἰγυπτίοις καλούμενος Μάνερως." [2]

Οὐκ ἀπελίποντο δὲ ἡμῶν τῶν συμποσίων οὐδὲ XII. Rhapsodi & Homeristae.
b ῥαψῳδοί. ἔχαιρε γὰρ τοῖς Ὁμήρου ὁ Λαρήνσιος, ὡς ἄλλος οὐδὲ εἷς, ὡς λῆρον ἀποφαίνειν Κάσσανδρον [3] τὸν Μακεδονίας βασιλεύσαντα, περὶ οὗ φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασιν, ὅτι οὕτως ἦν φιλόμηρος, ὡς διὰ στόματος ἔχειν τῶν ἐπῶν τὰ πολλά· καὶ Ἰλιὰς

1 Βῶρκον edd. Βωρβον ms. *A*. Βέρβον ms. *Ep*. 2 Μάνερος edd. Apud alios vulgo Μανέρως. 3 Κάσανδρον edd. & ms. *Ep*.

aliquem *Bormum*, quem vocant. Hunc aiunt filium fuiſſe viri illuſtris & opulenti, formâ & aetatis flore inſignem, & longe aliis omnibus praeſtantem. Eum rebus ſuis intentum, & opus facientes inſpicientem, quum vellet potum dare meſſoribus, ad aquam profectum evanuiſſe. Hunc igitur quaeſiviſſe, aiunt, cunctos illius regionis, cum lamentatione & invocatione, muſicis modis comprehenſa: qua etiam nunc omnes frequenter uti conſueverunt. Eiusdem modi eſt Aegyptiorum illud canticum, quod *Maneros* nominatur. «

12. Porro conviviis noſtris ne *Rhapſodi* quidem deerant. Homericis enim carminibus ita delectabatur Larenſius, ut ſit nemo qui cum eo conferri poſſit: ut prae illo nugas egiſſe Caſſandrum Macedoniae regem putes; quem, in Hiſtoricis Commentariis tradit Caryſtius, adeo ſtudioſum fuiſſe Homeri, ut maiorem carminum eius partem

ἦν αὐτῷ καὶ Ὀδυσσεία ἰδίως γεγραμμέναι. Ὅτι δ' ἐκαλοῦντο οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ Ὁμηρισταὶ, Ἀριστοκλῆς εἴρηκεν ἐν τῷ Περὶ Χορῶν. τοὺς δὲ νῦν Ὁμηριστὰς ὀνομαζομένους πρῶτος εἰς τὰ θέατρα παρήγαγε Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ Περὶ Στησιχόρου καὶ μελῳδηθῆναί φησιν, οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, c ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου, ἔτι δὲ Μιμνέρμου καὶ Φωκυλίδου. Κλέαρχος δ' ἐν τῷ προτέρῳ Περὶ Γραφῶν·[1] „τὰ Ἀρχιλόχου,[2] φησὶν, ὁ Σιμωνίδης ὁ Ζακύνθιος ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ δίφρου καθήμενος ἐρραψῴδει." Λυσανίας δ' ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Ἰαμβοποιῶν, Μνασίωνα τὸν ῥαψῳδὸν, λέγει, ἐν ταῖς δείξεσι τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι. τοὺς δ' Ἐμπεδοκλέους Καθαρμοὺς ἐρραψῴδησεν Ὀλυμπιάσι Κλεομένης ὁ ῥαψῳδὸς, ὥς φησι Δικαίαρχος ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ. d Ἰάσων δ', ἐν τρίτῳ Περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου Ἱε-

1 παραγράφων edd. περὶ Γρίφων coni. Caf. 2 Ἀντιλόχου edd. & ms. A.

constanter in ore haberet: qui etiam Iliadem atque Odysseam proprio studio sibi ipse descripserat. *Rhapsodos* vero etiam *Homeristas* esse adpellatos, Aristocles ait in libro De Choris. Qui autem nunc Homeristae dicuntur, eos primus in theatris produxit Demetrius Phalereus. Chamaeleon vero in sermone De Stesichoro scribit, iustis modulis decantari etiam solita esse non modo Homeri carmina, sed & Hesiodi, & Archilochi, item Mimnermi & Phocylidis. Clearchus vero, priore libro De Picturis, ait: »Archilochi carmina in theatris decantavit Simonides Zacynthius, super sellâ sedens.« Lysanias vero, primo libro De Poëtis Iambicis, Mnasionem rhapsodum, ait, in publicis recitationibus iambos Simonidis quosdam agere. Empedoclis vero Purgationes decantavit Olympiae Cleomenes rhapsodus, ut ait Dicaearchus in Olympico. Iason vero libro tertio De Alexandri solen-

ρῶν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, φησὶν, ἐν τῷ μεγάλῳ θεάτρῳ ὑποκρίνασθαι Ἡγησίαν τὸν κωμῳδὸν τὰ Ἡροδότου· Ἑρμόφαντον δὲ τὰ Ὁμήρου.

XIII. Hilarodi, Simodi.

Καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Ἱλαρῳδοὶ (οὓς νῦν τινες Σιμῳδοὺς [1] καλοῦσιν, ὡς Ἀριστοκλῆς φησιν ἐν πρώτῳ Περὶ Χορῶν, τῷ τὸν Μάγνητα Σῖμον [2] διαπρέψαι μᾶλλον τῶν διὰ τοῦ ἱλαρῳδεῖν ποιητῶν) συνεχῶς e ἡμῖν ἐπιφαίνονται. καταλέγει δὲ ὁ Ἀριστοκλῆς καὶ τούσδε ἐν τῷ Περὶ Μουσικῆς, γράφων ὧδε· „Μαγῳδός· οὗτος δέ ἐστιν ὁ αὐτὸς τῷ λυσιῳδῷ.“ Ἀριστόξενος δέ φησι, τὸν μὲν ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα πρόσωπα [3] ὑποκρινόμενον, μαγῳδὸν καλεῖσθαι· τὸν δὲ γυναικεῖα ἀνδρείοις, λυσιῳδόν· τὰ αὐτὰ δὲ μέλη ᾄδουσι, καὶ τἄλλα πάντα δ' ἐστὶν ὅμοια. Ὁ δὲ Ἰωνικὸς λόγος τὰ Σωτάδου καὶ τὰ πρὸ τούτου Ἰωνικὰ καλούμενα

Magodi, Lysiodi.

Sotades, poëta obscoenus.

1 Σιμῳδοὺς ms. Ep. 2 Σῖμον h. l. mssti ambo. 3 Corrigunt viri docti: τὸν μὲν ἀνδρεῖα γυναικείοις προσώποις.

nibus Sacrificiis, [*five*, De Alexandri Templis] ait, Alexandriae in magno theatro Hegesiam comoedum Historias Herodoti, Hermophantum vero Homeri carmina, recitasse egisseque.

13. Etiam *Hilarodi* qui vocantur (quos nunc *Simodos* nonnulli adpellant, ut ait Aristocles primo libro De Choris, eo quod Simus Magnes inter omnes, qui hoc genus *hilarium carminum* tractarunt, maxime excelluerat) frequenter nobis sese offerunt. Recenset autem etiam hos Aristocles, in libro De Musica, ita scribens: » *Magodus*: hic vero idem est atque *lysiodus*.« Aristoxenus vero ait, eum qui & virorum & mulierem personas agat, *magodum* vocari; qui vero mulierum partes sub persona virili, *lysiodum*: eadem vero carmina hi canunt; & reliqua omnia similia sunt. Ionicus vero sermo exhibet Sotadis poëmata, &, quae ante hunc *Ionica carmina* dicta sunt, Alex-

ποιήματα, Ἀλεξάνδρου τε τοῦ Αἰτωλοῦ, καὶ Πύρη-
τος[1] τοῦ Μιλησίου, καὶ Ἀλέξου, καὶ ἄλλων τοιούτων
ποιητῶν προφέρεται. καλεῖται δὲ οὗτος καὶ κιναιδολό- f
γος. Ἤκμασε δὲ ἐν τῷ εἴδει τούτῳ Σωτάδης ὁ Μαρω-
νίτης, ὥς φησι Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ
αὐτοῦ Σωτάδου συγγράμματι, καὶ ὁ τοῦ Σωτάδου
υἱὸς Ἀπολλώνιος. ἔγραψε δὲ καὶ οὗτος περὶ τῶν τοῦ
πατρὸς ποιημάτων σύγγραμμα· ἐξ οὗ ἔστι κατιδεῖν
τὴν ἄκαιρον παῤῥησίαν τοῦ Σωτάδου, κακῶς μὲν[2] εἰ-
πόντος Λυσίμαχον τὸν βασιλέα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Πτο-
λεμαῖον δὲ τὸν Φιλάδελφον παρὰ Λυσιμάχῳ, καὶ ἄλ-
λους τῶν βασιλέων ἐν ἄλλαις τῶν πόλεων. διόπερ τῆς
δεούσης ἔτυχε τιμωρίας. ἐκπλεύσαντα γὰρ αὐτὸν τῆς
Ἀλεξανδρείας, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς Ὑπομνή- 2
μασι, καὶ δοκοῦντα διαπεφευγέναι τὸν κίνδυνον· εἰρήκει
γὰρ εἰς τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον πολλὰ δεινὰ, ἀτὰρ
καὶ τόδε, ὅτε[3] τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην ἐγεγαμήκει·

1 Πύῤῥου apud Suid. 2 Deest μὲν edd. 3 ὅτι ms. A.

andri Aetoli, & Pyretis Milesii, & Alexae, & aliorum id genus poëtarum: vocatur autem hic etiam *cynaedologus*. Floruit autem in hoc genere *Sotades* Maronita, ut ait Carystius Pergamenus in libro quem de ipso hoc Sotade edidit, item Sotadis filius Apollonius. Nam & hic de patris sui carminibus librum edidit; e quo perspicitur intempestiva Sotadis maledicendi licentia, qui Alexandriae probrosa dixit in Lysimachum regem, apud Lysimachum vero in Ptolemaeum Philadelphum, & adversus alios reges aliis in urbibus. Quamobrem etiam meritas luit poenas. Navi enim profectum Alexandriâ, ut tradit Hegesander in Commentariis, cum videretur effugisse periculum, (nam & multa alia in regem Ptolemaeum acerba dixerat, tum & istud, postquam sororem Arsinoën duxisset uxorem:

Εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖ.[1]

Πάτροκλος οὖν ὁ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς ἐν Καύνῳ τῇ νήσῳ λαβὼν αὐτὸν, καὶ εἰς μολυβῆν[2] κεραμίδα ἐμβαλὼν, καὶ ἀναγαγὼν[3] εἰς τὸ πέλαγος, κατεπόντωσε. Τοιαύτη δ' ἐστὶν αὐτοῦ ἡ ποίησις· Θεοδώρου τοῦ b αὐλητοῦ[4] Φίληνος[5] ἦν πατὴρ, εἰς ὃν ταῦτα ἔγραψεν·

Ὁ δ' ἀποστεγάσας τὸ τρῆμα τῆς ὄπισθεν λαύρης,
διὰ δενδροφόρου[6] φάραγγος ἐξέωσε βροντὴν
ἠλέματον, ὁκοίην ἀροτὴρ γέρων χαλᾷ βοῦς.

Σεμνότερος δὲ τῶν τοιούτων ἐστὶ ποιητῶν ὁ ἱλαρῳδὸς καλούμενος. οὐδὲ γὰρ[7] σχινίζεται·[8] χρῆται δ' ἐσθῆτι λευκῇ ἀνδρείᾳ, καὶ στεφανοῦται χρυσοῦν στέφανον· καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ὑποδήμασιν ἐχρῆτο, ὥς φησιν ὁ Ἀριστοκλῆς, νῦν δὲ κρηπῖσι. ψάλλει δ' αὐτῷ ἄῤῥην ἢ θήλεια, ὡς καὶ τῷ αὐλῳδῷ. δίδοται δὲ

XIV. Honeftior hilarodus magodo.

1 ὠθεῖς edd. ὠθει ms. *A*. 2 μολιβῆν ms. *Ep*. μολύβην edd. 3 ἀπαγαγὼν ms. *Ep*. 4 Deerat vox ed. Ven. & Baf. 5 Φιλῖνος ms. *Ep*. 6 ἐκ δενδρ. edd. 7 οὐδὲν γὰρ edd. 8 σχοινίζεται coniectabant nonnulli.

Nefandum foramen ftimulo pertundit:)
captum in Cauno infula Patroclus, dux Ptolemaei, plumbeo vafe inclufum, & in altum abductum, mari merfit. Eft autem poëfis illius huiusmodi: Theodori tibicinis pater Philenus fuit, in quem haec fcripfit:

Aperiens ille foramen pofterioris angiportus
per frondofam convallem extudit tonitru
brutum, quale laxet fenex arator bos.

14. Gravior vero honeftiorque poëtis huiusmodi eft *hilarodus*. Nec enim molliter aut indecore agit: utitur autem virili vefte candida, & auream geftat coronam: & olim quidem calceamentis utebatur, ut ait Ariftocles; nunc vero crepidis. Lyram ei pulfat mas aut foemina; quemadmodum & auloedo five mas five foemina tibiis fuccinit. Corona autem tribuitur hilarodo, [fi-

ὁ στέφανος τῷ ἱλαρῳδῷ καὶ τῷ αὐλῳδῷ· οὐ τῷ ψάλτῃ, οὐδὲ τῷ αὐλητῇ. Ὁ δὲ μαγῳδὸς καλούμενος, τύμπανα ἔχει, καὶ κύμβαλα, καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτὸν ἐνδύματα γυναικεῖα· σχινίζεταί τε, καὶ πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου, ὑποκρινόμενος ποτὲ μὲν γυναῖκα,[1] καὶ μοιχοὺς, καὶ μαστροπούς· ποτὲ δὲ ἄνδρα μεθύοντα, καὶ ἐπὶ κῶμον[2] παραγενόμενον πρὸς τὴν ἐρωμένην.[3] Φησὶ δὲ ὁ Ἀριστόξενος, τὴν μὲν ἱλαρῳδίαν, σεμνὴν οὖσαν, παρὰ τὴν τραγῳδίαν εἶναι· τὴν δὲ μαγῳδίαν, παρὰ τὴν κωμῳδίαν. πολλάκις δὲ οἱ μαγῳδοὶ καὶ κωμικὰς ὑποθέσεις λαβόντες, ὑπεκρίθησαν κατὰ τὴν ἰδίαν ἀγωγὴν καὶ διάθεσιν. ἔσχε δὲ τοὔνομα ἡ μαγῳδία ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ μαγικὰ[4] προφέρεσθαι,[5] καὶ φαρμάκων ἐμφανίζειν δυνάμεις.

XV. Dicelistae apud Lacedaemonios.

Παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις κωμικῆς παιδιᾶς ἦν τις τρόπος παλαιὸς, ὥς φησι Σωσίβιος, οὐκ ἄγαν σπου-

1 γυναῖκας ms. Ep. 2 Forf. ἐπίκωμον unâ voce. 3 εἰς τὴν ἐρ. ms. Ep. 4 μαγικά τινα Epit. 5 προφέρεσθαι ms. Ep.

ve hilaroedum *dicere malueris*] quemadmodum & auloedo; non lyram pulsanti, nec tibicini. Qui vero *magodus* vocatur, is tympana habet, & cymbala, & omnia circa ipsum indumenta muliebria: & molliter ille agit, & omnia facit quae parum modesta sunt; modo mulieris partes agens, aut moechi, aut lenonis; modo viri ebrii, aut comessatum euntis ad amasiam. Dicit autem Aristoxenus, hilarodiam, cum sit gravior, esse imitationem quamdam tragoediae; magodiam vero, comoediae. Saepe vero etiam magodi comica sumentes argumenta, ex suo instituto habituque illa agebant. Nomen autem inde invenit *magodia*, quod veluti magica quaedam proferat, & medicamentorum vires declaret.

15. Apud Lacedaemonios vero, ut ait Sosibius, est comici ludicri genus quoddam vetustum, non magni uti-

δαῖος, ἅτε δὴ κἀν τούτοις τὸ λιτὸν τῆς Σπάρτης μεταδιωκούσης. ἐμιμεῖτο γάρ τις ἐν εὐτελεῖ τῇ λέξει κλέπτοντάς τινας ὀπώραν, ἢ ξενικὸν ἰατρὸν τοιαυτὶ [1] λέ-
e γοντα, ὡς Ἄλεξις ἐν Μανδραγοριζομένῃ διὰ τούτων παρίστησιν·

— Ἐὰν ἐπιχώριος
ἰατρὸς εἴπῃ, τρυβλίον τούτῳ δότε
πτισάνης ἕωθεν, καταφρονοῦμεν εὐθέως·
ἐὰν δὲ πτισάναν καὶ τρυβλίον,[2] θαυμάζομεν.
καὶ πάλιν, ἐὰν μὲν σευτλίον, παρείδομεν·
ἐὰν δὲ τευτλίον, ἀσμένως ἠκούσαμεν·
ὡς οὐ τὸ σεῦτλον ταυτὸν ὂν τῷ τευτλίῳ.

Ἐκαλοῦντο δὲ οἱ μετιόντες τὴν τοιαύτην παιδιὰν παρὰ τοῖς Λάκωσι δικηλισταὶ,[3] ὡς ἄν τις σκευοποιοὺς
f εἴπῃ καὶ μιμητάς. τοῦ δὲ εἴδους τῶν δικηλιστῶν πολ-

1 τοιαῦτα ms. *Ep.* τοιοῦτό τι malebam. 2 Forſ. λιδρίον. 3 δεικηλισταὶ *Epit.*

que ſtudii, nam in his quoque tenuitatem ſequitur Sparta. Imitabatur enim aliquis tenui dictione quosdam, qui arborum fructus furantur, aut medicum peregrinum tale quidpiam dicentem, quale Alexis in Muliere-mandragoris-utente indicat his verbis:

— Indigena ſi
medicus dicat, patinam huic date
ptiſanae mane; ſpernimus ſtatim:
ſin peregrino idiomate eadem pronunciet, miramur.
Rurſus ſi quis betam σευτλίον *dicat, contemnimus:*
ſin τευτλίον, *libenter tunc audimus:*
quaſi non idem eſſet σεῦτλον *atque* τευτλίον.

Vocabantur autem qui hoc ludicrum exercebant apud Lacedaemonios, *diceliſtae;* quaſi quis dicat, *qui adparatus ſcenicos & perſonas conficiunt*, aut *imitatores.* Sunt autem eiusdem generis *diceliſtarum* diverſa diverſis locis

λαὶ κατὰ τόπους εἰσὶ προσηγορίαι. Σικυώνιοι μὲν γὰρ φαλλοφόρους αὐτοὺς καλοῦσιν, ἄλλοι δ' αὐτοκαβδάλους· οἱ δὲ φλύακας,[1] ὡς Ἰταλοί· σοφιστὰς δὲ οἱ πολλοί· Θηβαῖοι δὲ, τὰ πολλὰ[2] ἰδίως ὀνομάζειν εἰωθότες, ἐθελοντάς. Ὅτι δὲ καινουργοῦσι κατὰ τὰς φωνὰς οἱ Θηβαῖοι, Στράττις ἐπιδείκνυσιν ἐν Φοινίσσαις διὰ τούτων·

Thebanorum propria nomenclatura.

Ξυνίετ' οὐδὲν, πᾶσα Θηβαίων πόλις,
οὐδέν ποτ' ἄλλ'[3] οἳ πρῶτα μὲν τὴν σηπίαν a
ὀπιτθοτίλαν, ὥς λέγουσιν, ὀνομάζετε·
τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὀρτάλιχον, τὸν ἰατρὸν δὲ
σακτὰν,[4] βλέφυραν[5] δὲ τὴν γέφυραν, τῦκα δὲ
τὰ σῦκα, κωτιλάδας δὲ τὰς χελιδόνας,
τὴν ἔνθεσιν δ' ἄκολον, τὸ γελᾶν δ' ἐκκριδδέμεν,[6]
νεασπάτωτον δ' ἦν τι νεοκάττυτον ῇ.[7]

1 φλοίακας ms. *Ep.* inter lin. 2 κατὰ πολλὰ ed. Ven. & Baſ. 3 ἄλλο ms. *A.* 4 σάκταν *Epit.* 5 φλέφυραν edd. 6 δὴ ἐκκριδδαίνμεν Ms. δὴ κριαδέμεν corr. Caſ. Forſ. δὴ κριδδέμεν oportuerat. 7 Deeſt edd. poſtremum verbum.

nomina. Sicyonii enim *phallophoros* nominant; alii *autocabdalos*; (quaſi *improviſatores;*) alii *phlyacas*, ut Itali: vulgus vero *ſophiſtas* vocat: Thebani autem, qui plerisque rebus propria imponere nomina ſolent, ἐθελοντάς. (*voluntarios* aut *ſpontaneos.*) Multa autem innovare Thebanos in dictionibus, Strattis oſtendit in Phoeniſſis, ubi ait:

Nihil noſtis, cuncti Thebarum cives,
nihil quidquam aliud: qui primum quidem ſepiam
o p i t h o t i l a m, ut audio, nominatis;
gallum gallinaceum vero o r t a l i c h o n; medicum vero
ſ a c t a m; b l e p h y r a m, pontem; t y c a vero
ficos; c o t i l a d a s, hirundines;
buccam, a c o l o n; ridere, c r i d e r e;
n e a ſ p a t o t o n, calceum cui recens ſuppacta ſolea.

XVI. Iambi. Ithyphalli, & Phallophori.

Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ Περὶ Παιάνων· „Οἱ b αὐτοκάβδαλοι, φησὶν, καλούμενοι, ἐστεφανωμένοι κιττῷ σχέδην [1] ἐπέραινον [2] ῥήσεις. ὕστερον δὲ ἴαμβοι ὠνομάσθησαν αὐτοί τε καὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν. Οἱ δὲ ἰθύφαλλοι, φησὶ, καλούμενοι, προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάνωνται, χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες· χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται ταραντῖνον [3] καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν. σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον λέγοντες·

c Ἀνάγετ', εὐρυχωρίαν [4]
ποιεῖτε τῷ θεῷ.
ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος [5]
διὰ μέσου βαδίζειν.

1 αὐτοσχέδην malebam cum Corayo. 2 ἐπέβραινον edd. cum ms. A. 3 ταραντίνιον edd. 4 Primum versum sic constituendum coniectavit Tyrwh.
Ἀνάγετ', ἀνάγετε κῶμον, εὐρυχωρίαν
5 An ἐσφηκωμένος? aut ἐσφηνωμένος?

16. Semus Delius vero, in libro de Paeanibus: »Qui *autocabdali*, inquit, vocantur, hi hederâ caput cincti, lente ingredientes, [*sive*, ex tempore] versus recitabant. Iidem postea *iambi* nominati sunt, cum ipsi, tum eorum carmina. Qui *ithyphalli* vocantur, ait, personas induunt ebriorum, coronanturque [& ipsi hederâ,] manicas habentes variegatas, tunicis vero utuntur medio albo intertexto, & Tarentina stola cinguntur, quae ad malleolos pedis usque eos tegit. Hi tacite maiorem portam ingressi, postquam circa mediam sunt orchestram, versus theatrum se convertunt, dicentes:

Decedite de via, latum spatium
praebete Deo!
vult enim Deus rectus malleo ductus [sive, *cuneatus*]
per medium ingredi.

Οἱ δὲ Φαλλοφόροι, φησὶ, προσωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον [1] δὲ ἐξ ἑρπύλλου περιτιθέμενοι, καὶ παιδέρωτας ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται, στέφανόν τε δασὺν ἴων καὶ κιττοῦ· αὐνακάς τε [2] περιβεβλημένοι, παρέρχονται, οἱ μὲν ἐκ παρόδου, οἱ δὲ κατὰ μέσας τὰς θύρας, [3] βαίνοντες ἐν ῥυθμῷ, καὶ λέγοντες·

Σοὶ, Βάκχε, τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν,
ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει,
καὶ μὰν ἀπαρθένευτον. οὔτι ταῖς πάρος d
κεχρήμεθα μὰν ᾠδαῖσιν, [4] ἀλλ' ἀκήρατον
κατάρχομεν τὸν ὕμνον.

εἶτα προτρέχοντες [5] ἐτώθαζον οὓς ἂν προέλοιντο, στάδην δὲ ἔπραττον· ὁ δὲ φαλλοφόρος ἰθὺ βαδίζων, καταπλησθεὶς αἰθάλῳ."

XVII. Ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμὲν, οὐκ ἄξιον ἡγοῦ-

1 Forſ. προβόλιον. 2 Immo καυνάκας τε. 3 τὰς χεῖρας edd. 4 κεχρήμεθα πατῴδασιν edd. νῦν ᾠδαῖσιν coni. Caſ. κεχρημε πατωδαισιν Ms. 5 προστρέχοντες edd.

Phallophori vero, inquit, perſonam quidem non induunt, ſed tegmen quoddam ſibi circumponunt ex ſerpillo, cui paederotas (acanthos) inſuper imponunt, ſpiſſamque coronam ex violis & hedera: & caunacis amicti prodeunt, alii a latere, alii mediâ portâ egredientes, modulato greſſu incedentes, dicentesque:

Tibi, Bacche, hancce Muſam ornamus,
ſimplicem rhythmum fundentes vario carmine,
virginibus quidem non convenientem. Nec vero priſtinis
utimur cantibus, ſed illibatum
auſpicamur hunc hymnum.

Deinde procurrentes, ſannis inſectabantur quoscumque voluiſſent: & ſtando hoc agebant: is autem qui ipſum phallum geſtabat, lente incedens, & fuligine impletus. «

17. Quoniam vero in hoc verſatur noſtra disputa-

μαι παραλιπεῖν τὰ περὶ Ἀμοιβέως, τοῦ καθ' ἡμᾶς κιθαρῳδοῦ, ἀνδρὸς τεχνίτου κατὰ νόμους τῆς μουσικῆς. οὗτός ποτε βράδιον ἥκων ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἡμῶν,
e ὡς ἔμαθεν παρά τινος τῶν οἰκετῶν ἀποδειπνήσαντας, ἐβουλεύετο τί χρὴ ποιεῖν, ἕως παρελθὼν ὁ Σόφων αὐτῷ μάγειρος γεγωνότερον ἐφθέγγετο,[1] ὡς πάντας ἀκούειν, τὰ ἐξ Αὔγης ἔπη Εὐβούλου·

Sero veniens ad coenam.

Τί, ὦ πόνηρ', ἕστηκας ἐν πύλαις[2] ἔτι,
ἀλλ' οὐ βαδίζεις; τοῖσδε γενναίως πάλαι
διεσπάρακται θερμὰ χηνίσκων μέλη,
διεῤῥάχισται σεμνὰ δελφάκων κρέα,
κατηλόηται[3] γαστρὸς ἐν μέσῳ κύκλος,
κατησίμωται πάντα τ' ἀκροκώλια,
f ἐνωγάλισται σεμνὸς ἀλλᾶντος τόμος,
παρεντέτρωκται τευθὶς ἐξωπτημένη,

Coculi ῥῆσις.

1 γεγονότερον δ' ἔφθεγγ. vulgo. 2 πάλαις edd. 3 κατηλόϊσται ms. A.

tio, ne illud quidem alienum fuerit commemorare quod Amoebeo accidit, nostrae aetatis citharoedo, viro musicorum modorum insigniter perito. Is aliquando sero veniens ad nostrum convivium, cum cognovisset e famulorum quodam coenae finem esse factum, deliberavit quid faceret, donec prodiens Sophon coquus alta voce, ut omnes exaudirent, Eubuli hos versiculos ex Auge ei recitavit:

Quid, miser, stas ad fores adhuc,
nec vero intras? Istis fortiter dudum
discerpta sunt anserum calida membra,
discissa praeclara porcellorum frusta,
comminutus medius in ventre orbis,
absumti omnes trunculi,
abliguritum insigne lucanicae segmen,
vorata est assata loligo,

παρεγκέκαπται σταμνί' [1] ἐννέ' ἢ δέκα.
ὥστ', εἴ τι [2] βούλει τῶν λελειμμένων φαγεῖν,
Lupus hians. ἔπειγ', ἔπειγε, μή ποθ', ὡς λύκος χανὼν,
καὶ τῶνδ' ἁμαρτὼν, ὕστερον συχνὸν δράμῃς.

Πάντ' ἐστιν ἡμῖν —

κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνην, ὃς ἐν τῷ Φιλοθηβαίῳ φησίν·

— ἥ τε γὰρ συνώνυμος
Coquus apud Antiphanem. τῆς ἔνδον οὔσης, ἔγχελυς Βοιωτία,
τμηθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης, a
χλιαίνετ', αἴρεθ', ἕψεται, [3] παφλάζεται,
προσκάεθ'· ὥστε μηδ' ἂν εἰ χαλκοῦς [4] ἔχων
μυκτῆρας εἰσέλθοι τις, ἐξελθεῖν [5] πάλιν
εἰκῇ· τοσαύτην ἐξακοντίζει πνοήν.

Λέγεις μάγειρον ζῶντα. [6] πλησίον δέ γε

1 στάμνι' edd. στέρανι' Ms. στερνί' coni. Caf. 2 ὥστ' ἐπεὶ ed. Ven. & Baf. cum msstis. 3 χλιαίνεται, ἐξαίρεται ed. Caf. & caret ἕψεται. 4 χαλκεὺς edd. χαλκοῦς ms. *Ep.* 5 ἐξέλθοι πάλιν ed. Caf. cum *Epit.* 6 λέγεις μάγειρε τ' ὄντα coni. Dalec.

exhausta doliola novem aut decem.
Quare si quid comedere reliquiarum cupis,
propera iam, propera, ne velut hians lupus,
hisce cum excideris, diu deinde curras.

Omnia sunt nobis: —

ut ait suavissimus Antiphanes in Philothebano:

— nam & cognominis
huius quae intus est, anguilla Boeotia
dissecta cavo in fundo cacabi
tepet, tumet, elixatur, aestuat,
fervet: ita ut ne aeneum quidem habens
nasum si quis introierit, egrediatur rursus
facile; adeo eximium eiaculatur vaporem.
Dicis vivere coquum? Tum prope illam

ταύτης ἄσιτος ἡμέραν καὶ νύχθ' ὅλην
κεστρεὺς, λεπισθεὶς, καταπλυθεὶς,[1] χρωσθεὶς,
στραφεὶς,[2]
ὁμοῦ τι πρὸς τέλος μέρος δρόμου περῶν,
b σίζει[3] κεκραγὼς, παῖς δ' ἐφέστηκεν ῥάνων[4]
ὄξει· Λίβυς τε καυλὸς ἐξηρασμένος
ἀκτῖσι θείαις σιλφίου παραστατεῖ.
Εἶτ' οὐκ ἐπῳδούς φασιν ἰσχύειν τινές.
ἐγὼ γὰρ ἤδη τρεῖς ὁρῶ μασσωμένους,[5]
σοῦ ταῦτα συστρέφοντος. Ἥ τε σύννομος
τῆς κυφονώτου[6] σῶμ'[7] ἔχουσα σηπίας,[8]
ξιφηφόροισι[9] χερσὶν ἐξωπλισμένη
τευθὶς, μεταλλάξασα λευκαυγῆ φύσιν
σαρκὸς πυρωτοῖς[10] ἀνθράκων ῥαπίσμασι,[11]

1 καὶ πασθεὶς ed. Ven. & Bas. καὶ σπασθεὶς ed. Cas. σπασθεὶς, absque καὶ, mssti. 2 στραφεὶς, χρωσθεὶς mssti. χρισθεὶς coni. Dalec. *oleo perunctus*. 3 ἥξει edd. cum ms. *A*. 4 ῥαίνων *Epit.* 5 μασωμένους ms. *Ep*. Nobis non liquet. 6 κουφονώτου vulgo. 7 σχῆμ' corr. Kopp. 8 σηπία edd. cum ms. *A*. 9 ξιφιφόροισι ms. *Ep*. 10 πυρωθεὶς edd. Unde πυρωθεῖσ' corrigunt viri docti. 11 ῥιπίσματι corrigunt.

vero est impastus diem noctemque totam
mugil, desquamatus, elotus, coloratus, conversus,
qui partem cursus iam fere ad finem confecit,
stridens alta voce, adstat vero puer irrorans
aceto. Tum Libycus caulis silphii
siccatus radiis coelestibus prope est.
Et sunt qui nihil posse incantatores dicant?
Ego enim iam tres video manducantes,
dum tu haec contorques. Et vitae-socia
gibbosae corpus [sive, *formam*] *habens sepiae*
manibus gladios-ferentibus armata
loligo, mutatâ carnis candidâ
naturâ ignitis prunarum ictibus,

ξανθαῖσιν αὔραις [1] σῶμα πᾶν ἀγάλλεται, c
δείπνου προφήτην λιμὸν ἐκκαλουμένη.

ὥστε γ' εἴσιθι· [2]

Μὴ μέλλε, χώρει. δεῖ γὰρ ἠριστηκότας
πάσχειν, ἐὰν δὴ καὶ παθεῖν ἡμᾶς δέῃ.

Καὶ ὃς πάνυ ἐμμελέστατα ἀπαντήσας αὐτῷ, ἀντεφώνησε τὰ ἐκ τοῦ Κλεάρχου Κιθαρῳδοῦ τάδε·

Γόγγρῳ τε λευκῷ [3] πᾶσί τε [4] τοῖς κολλώδεσι
βρόχθιζε. τούτοις γὰρ τρέφεται τὸ πνεῦμα, καὶ
τὸ φωνάριον ἡμῶν περίσαργον [5] γίνεται.

Κρότου δ' ἐπὶ τούτοις γενομένου, καὶ πάντων ὁμοθυμαδὸν αὐτὸν καλεσάντων, εἰσελθὼν καὶ πιὼν, ἀναλαβών τε τὴν κιθάραν, εἰς τοσοῦτον ἡμᾶς ἦσεν, ὡς πάντας θαυμάζειν τήν τε κιθάρισιν, μετὰ τῆς τέχνης ταχίστην οὖσαν, καὶ τῆς φωνῆς τὴν ἐμμέλειαν. ἐμοὶ d

1 αὐγαῖς corr. vir doctus. 2 ὥστ' εἴσιθι edd. 3 Γόγγροι τε λευκὸν edd. 4 *Deest* τε vulgo. 5 Corrigunt περίαυγον, περιαυγῆ, περίλαμπρον. Forſ. περίσαρχον.

flavis auris [ſive, *ſplendoribus*] *totum corpus ſuum ornat, coenae praenunciam famem provocans.*

Quare introgredere.

Ne cunctare; accede! Oportet enim pranſos
pati, ſi forte patiendum nobis ſit aliquid.

Cui ille perapte reſpondit, iſta ex Clearchi Citharoedo recitans:

Gongro albo, & ſi quid aliud viſcidum,
veſcere. His enim ſpiritus alitur,
& ſonora fit vox noſtra.

Super his exorto plauſu, omnibus uno conſenſu intro eum vocantibus, ingreſſus bibit, ſumtâque citharâ adeo nos delectavit, ut omnes & in pulſanda cithara ſolertiam hominis agilitatemque, & vocis concinnam ſuavitatem admirarentur. Nam mihi quidem nulla par-

μὲν γὰρ οὐδὲν ἐλάττων εἶναι νομίζεται τοῦ παλαιοῦ Ἀμοιβέως, ὅν φησιν Ἀριστέας ἐν τῷ Περὶ Κιθαρῳδῶν, ἐν Ἀθήναις κατοικοῦντα, καὶ πλησίον τοῦ θεάτρου οἰκοῦντα, εἰ ἐξέλθοι[1] ᾀσόμενος, τάλαντον Ἀττικὸν τῆς ἡμέρας λαμβάνειν. Amoebeus citharoedus olim celeberrimus.

XVIII. Laus Musicae.

e Περὶ δὲ Μουσικῆς τῶν μὲν τάδε λεγόντων, ἄλλων δ' ἄλλα γ'[2] ὁσημέραι, πάντων δ' ἐπαινούντων τὴν παιδιὰν[3] ταύτην, Μασούριος ὁ πάντα ἄριστος καὶ σοφὸς (καὶ γὰρ νόμων ἐξηγητὴς οὐδενὸς δεύτερος, καὶ περὶ μουσικὴν ἐνδιατρίβων ἀεί· ἅπτεται γὰρ καὶ τῶν ὀργάνων) ἔφη· ὁ μὲν κωμῳδιοποιὸς Εὔπολις, ἄνδρες φίλοι, φησί·

„Καὶ μουσικὴ πρᾶγμ' ἐστὶ βαθύ τι καὶ καμπύλον, ἀεί τε καινὸν ἐξευρίσκει τι τοῖς ἐπινοεῖν δυναμένοις.“

διόπερ καὶ Ἀναξίλας ἐν Ὑακίνθῳ φησίν·

1 ὅτε ἐξέλθοι edd. 2 ἄλλων δέ γ' ἄλλα ed. Cas. 3 παιδείαν corr. Casaub.

te inferior videtur prisco illo *Amoebeo*, quem Aristeas in libro De Citharoedis ait, cum in ipsa Athenarum urbe prope theatrum habitaret, si quando cantatum prodiisset, talentum Atticum in singulos dies accepisse.

18. De *Musica* cum alii haec disputarent, alii vero alia quotidie, omnes autem cum laudarent hoc genus ludicri; tum vero Masurius, vir longe optimus sapientissimusque (etenim & legum interpres est nulli secundus, & Musicae assidue operam navat; nam & ipse quoque instrumenta musica tractat) ita infit: Comicus poëta Eupolis, amici, ait:

Subtile quiddam & varium est Musica: & his, qui ingenio pollent, semper aliquid suppeditat novi.

Quare etiam Anaxilas in Hyacintho ait:

Ἡ μουσικὴ δ' ὥσπερ Λιβύη πρὸς τῶν θεῶν, f
αἰεί τι [1] καινὸν κατ' ἐνιαυτὸν τίκτει θηρίον.

„Μέγας γὰρ, ὦ μακάριοι, κατὰ τὸν Θεοφίλου Κιθαρῳδὸν, θησαυρός ἐστι καὶ βέβαιος ἡ μουσικὴ ἅπασι τοῖς μαθοῦσι παιδευθεῖσί τε." Καὶ γὰρ τὰ ἤθη παιδεύει, καὶ τοὺς θυμοειδεῖς καὶ τὰς γνώμας διαφόρους καταπραΰνει. „Κλεινίας γοῦν ὁ Πυθαγόρειος, [2] ὡς Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἱστορεῖ, καὶ τῷ βίῳ [3] καὶ 2 τοῖς ἤθεσι διαφορῶν, [4] εἴ ποτε συνέβαινε χαλεπαίνειν αὐτὸν δι' ὀργὴν, ἀναλαμβάνων τὴν λύραν ἐκιθάριζε. πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν αἰτίαν, ἔλεγε πραΰνομαι. καὶ ὁ Ὁμηρικὸς δὲ Ἀχιλλεὺς τῇ κιθάρᾳ κατεπραΰνετο, ἣν αὐτῷ ἐκ τῶν Ἠετίωνος λαφύρων μόνην Ὅμηρος χαρίζεται, καταστέλλειν τὸ πυρῶδες αὐτοῦ δυναμένην. μόνος γοῦν ἐν Ἰλιάδι ταύτῃ χρῆται τῇ μουσικῇ." Ὅτι δὲ καὶ νόσους ἰᾶται μουσικὴ, Θεόφρα-

Morbis medetur Musica.

1 ἀεί τι edd. cum ms. *Ep.* 2 Πυθαγόριος ms. *A.* 3 καὶ τῇ γνώμῃ ms. *Ep.* 4 διαφέρων corr. Casaub.

Ars musica, aedepol, pariter ut terra Africa,
novum quotannis aliquod portentum parit.

Etenim, o optimi, secundum Theophili Citharoedum,

Ingens thesaurus & stabilis est Musica
cunctis recte doctis eruditisque.

Namque mores instruit, & iracundos & altercantes lenit. »Clinias sane Pythagoreus, (ut refert Chamaeleon Ponticus) vir & vitâ & moribus eximius, si quando ei accidisset ut irâ exasperaretur, lyram capessebat, eaque canebat; &, si quis cur id faceret rogasset, respondebat, *mitesco.* Pariter Homericus Achilles citharâ leniebatur, quam illi ex Eëtionis spoliis Homerus tribuit, quae una eam vim habebat ut igneam eius vehementiam posset cohibere. Unus ille certe in Iliade hoc genere musices utitur.« Sed & morbis mederi Musicam docuit

στος ἱστόρησεν ἐν τῷ Περὶ Ἐνθουσιασμοῦ, ἰσχιακοὺς
b φάσκων ἀνόσους διατελεῖν, εἰ καταυλήσοι τις τοῦ τόπου τῇ Φρυγιστὶ ἁρμονίᾳ. ταύτην δὲ τὴν ἁρμονίαν Φρύγες πρῶτοι εὗρον καὶ μετεχειρίσαντο. διὸ καὶ τοὺς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὐλητὰς, Φρυγίους καὶ δουλοπρεπεῖς τὰς προσηγορίας ἔχειν· οἷός ἐστιν ὁ παρὰ Ἀλκμᾶνι Σάμβας, καὶ Ἄδων, καὶ Τῆλος· παρὰ δὲ Ἱππώνακτι Κίων, καὶ Κώδαλος, καὶ Βάβυς, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν αἰεὶ [1] πρὸς τὸ χεῖρον αὐλούντων· [2] „Κάκιον [3] ἢ Βάβυς αὐλεῖ.“ ὁ δ' Ἀριστόξενος τὴν εὕρεσιν αὐτῆς Ὑάγνιδι τῷ Φρυγὶ ἀνατίθησιν.

Phrygia harmonia.

XIX. Tres modi musici: Doricus, Aeolicus & Ionicus.

c Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς, ἐν τρίτῳ Περὶ Μουσικῆς· „Οὐδ' ἁρμονίαν, φησὶ, δεῖν καλεῖσθαι τὴν Φρύγιον, καθάπερ οὐδὲ τὴν Λύδιον. ἁρμονίας γὰρ εἶναι τρεῖς. τρία γὰρ καὶ γενέσθαι Ἑλλήνων γένη, Δω-

1 ἀεὶ edd. cum ms. *Ep.* 2 Forf. ἀσκούντων. 3 καὶ Κίων ed. Ven. & Baf. cum ms. *A.* καὶ κάκιον ms. *Ep.*

Theophrastus, in libro DE Enthusiasmo; ubi ait, ischiacos morbo liberari, si quis adversus eum locum, in quo est morbi sedes, Phrygiam harmoniam tibiis accinat. Istam harmoniam primi invenere tractavereque Phryges: quo etiam factum, ut tibicinibus apud Graecos Phrygia sint nomina & servilia: qualia sunt apud Alcmanem, Sambas, & Adon, & Telus; apud Hipponactem vero Cion, & Codalus, & Babys; a quo obtinuit proverbium in hos dici solitum, qui semper peius tibiâ canunt: [*sive*, qui male exercent artem:] *Peius quam Babys tibiâ canit.* Aristoxenus vero Phrygiae harmoniae inventionem Hyagnidi Phrygi tribuit.

19. Heraclides vero Ponticus tertio libro DE Musica: »Ne *harmoniam* quidem nominari debere, ait, *Phrygiam*, quemadmodum nec *Lydiam*. Tres enim esse harmonias. *Tria* enim etiam fuisse *genera Graecorum*, *Dores*, *Aeoles*,

ριεῖς, Αἰολεῖς, Ἴωνες. οὐ μικρᾶς οὖν οὔσης διαφορᾶς ἐν τοῖς τούτων ἤθεσιν, Λακεδαιμόνιοι μὲν [1] μάλιστα τῶν ἄλλων Δωριέων τὰ πάτρια διαφυλάττουσι· Θεσσαλοὶ δὲ [2] (οὗτοι γάρ εἰσι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους Αἰολεῦσι μεταδόντες) παραπλήσιον ἀεὶ ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀγωγήν· Ἰώνων δὲ τὸ πολὺ πλῆθος ἠλλοίωται, d
διὰ τὸ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀεὶ δυναστεύουσιν αὐτοῖς τῶν βαρβάρων. Τὴν οὖν ἀγωγὴν τῆς μελῳδίας, ἣν οἱ Δωριεῖς ἐποιοῦντο, Δώριον ἐκάλουν ἁρμονίαν· ἐκάλουν δὲ καὶ Αἰολίδα ἁρμονίαν, ἣν Αἰολεῖς ᾖδον· Ἰαστὶ δὲ τὴν τρίτην ἔφασκον, ἣν ἤκουον ᾀδόντων τῶν Ἰώνων. (Doria Harmonia.) Ἡ μὲν οὖν Δώριος ἁρμονία τὸ ἀνδρῶδες ἐμφαίνει καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς, καὶ οὐ διακεχυμένον, οὐδ' ἱλαρὸν, ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ σφοδρὸν, οὔτε δὲ ποικίλον, οὐδὲ πολύτροπον. (Aeolica.) τὸ δὲ τῶν Αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες, ἔτι δὲ ὑπόχαυνον· e

1 Λακεδ. δὲ μαλ. edd. 2 καὶ Θεσσαλοὶ δὲ malebam.

Iones. Cum vero non exiguum ſit in horum ingeniis moribusque discrimen, Lacedaemonii quidem maxime aliorum omnium Dorum patrios ſervant mores: ſed & Theſſali, a quibus generis originem duxerunt Aeoles, idem fere ſemper tenent vitae inſtitutum: at Ionum maior pars inſtitutum mutavit, quippe qui ad voluntatem imperantium ſibi barbarorum ſemper ſe adcommodant. Itaque melodiae genus, quod ſibi Dores ſtatuerunt, *Doria* nominata eſt *harmonia*: *Aeolica* vero nominata eſt, quam cantabant Aeoles: *Ionica* denique, quam audiebantur canentes Iones. *Doria* igitur *harmonia* virilem quamdam prae ſe fert gravitatem & magnificentiam; non laetitiam aut hilaritatem, ſed triſtitiam & vehementiam; neque etiam varietatem aut multiplicitatem. In *Aeolum* vero ingenio ineſt arrogantia, tumor, & fa-

ὁμολογεῖ δὲ ταῦτα ταῖς ἱπποτροφίαις αὐτῶν καὶ ξενοδοχίαις· οὐ πανοῦργον δὲ, ἀλλὰ ἐξηρμένον [1] καὶ τεθαῤῥηκός. διὸ καὶ οἰκεῖόν ἐστ' αὐτοῖς ἡ φιλοποσία, καὶ τὰ ἐρωτικὰ, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν δίαιταν ἄνεσις. διὸ καὶ περιέχουσι τὸ τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἁρμονίας ἦθος. αὕτη γάρ ἐστι, φησὶν ὁ Ἡρακλείδης, ἣν ἐκάλουν Αἰολίδα· ὡς καὶ Λᾶσος ὁ Ἑρμιονεὺς ἐν τῷ εἰς τὴν ἐν Ἑρμιόνῃ [2] Δήμητρα ὕμνῳ, λέγων οὕτως· Harmonia Hypodoria eadem quae Aeolica.

Δάματρα μέλπω Κόραν τε Κλυμένοιο ἄλοχον
Μελίβοιαν,
f ὕμνων ἀνάγων [3] Αἰολίδ' ἅμα βαρύβρομον ἁρμονίαν.

Ταῦτα δ' ᾄδουσι [4] πάντες ὑποδώρια τὰ μέλη. ἐπεὶ οὖν τὸ μέλος ἐστὶν ὑποδώριον, εἰκότως [5] Αἰολίδα φησὶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν ὁ Λᾶσος. καὶ Πρατίνας δέ που φησίν·

1 ἐξηρημένον vulgo. 2 τὴν Ἑρμιόνην Δημ. edd. τὴν Ἑρμιόνι Δημ. h. l. Ms. 3 Μελίβοιαν ὕμ[illegible]ν, ἀναγνῶν αἰολίδ' vulgo. 4 ἀείδουσι edd. 5 καὶ τὰ μέλη εἰκότως edd. τὰ μέλη εἰκ. absque καὶ Ms.

ftus quidam; quod & ex illorum ftudio alendi equos & ex ratione qua excipiunt hofpites perlucet: fed nihil verfuti aut maligni, verum elatio quaedam, ac fidentia. Itaque illis proprium eft bibendi ftudium, & amores, & in omni vita remiffio quaedam. Habent igitur illi ingenium *Hypodoriae harmoniae* conveniens: haec eft enim, ait Heraclides, quae *Aeolica* vocatur; quemadmodum etiam Lafus fignificat Hermionenfis in Hymno in Hermionenfem Cererem, ubi ait:

Cererem cano Proferpinamque Clymeni uxorem Meliboeam;
hymnorum fimul tollens Aeolicam gravifonam harmoniam.

Haec autem cantica canunt omnes hypodoria. Quum igitur hypodorius fit cantus, merito *Aeolicam harmoniam* dicit effe Lafus. Tum vero & Pratinas alicubi dicit:

Μὴ [1] σύντονον δίωκε, μήτ᾽ ἀνειμέναν, [2]
Ἰαστὶ μοῦσαν· [3] ἀλλὰ τὰν μέσαν [4] νεῶν [5]
ἄρουραν, αἰόλιζε τῷ μέλει. —

ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς σαφέστερον φησίν·

„Πρέπει τοι πᾶσιν ἀοιδὰ [6] λαβράκταις αἰολὶς ἁρμονία."

Πρότερον μὲν οὖν, ὡς ἔφην, [7] Αἰολίδα αὐτὴν ἐκάλουν, ὕστερον δὲ Ὑποδώριον· ὥσπερ ἔνιοί φασιν, ἐν τοῖς αὐλοῖς τετάχθαι νομίσαντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν Δώριον ἁρμονίαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ὁρῶντας αὐτοὺς τὸν ὄγκον καὶ τὸ προσποίημα τῆς καλοκαγαθίας ἐν τοῖς τῆς ἁρμονίας ἤθεσιν, Δώριον μὲν αὐτὴν [8] οὐ νομίζειν, [9] προσεμφερῆ δέ πως ἐκείνῃ· διόπερ [10] Ὑποδώριον ἐκάλεσαν· ὡς τὸ προσεμφερὲς τῷ λευκῷ, ὑπόλευκον, καὶ a

1 Μήτε masti: & dein μά τε τὰν ἀνειμέναν. 2 ἀνειμένην edd. 3 Ἰαστὶ οὖσαν edd. cum ms. *Ep.* Ἰαστὶν οὖσαν ms. *A.* 4 μέσσαν ms. *A.* 5 νέων edd. 6 πρέπει τοῖς παισὶν ἀοιδὰν edd. 7 ὡς ἔφη ν Ms. 8 αὐτὴν deest ed. Cas. Plura desunt ed. Ven. & Bas. 9 νομίζουσι ed. Cas. 10 διὸ καὶ ed. Cas.

Ne intentam sectare, nec remissam nimis
Ionicam Musam: sed medium aratro - novans
solum, Aeolicos sequere modos.

In sequentibus vero clarius etiam ait:

Loquacibus omnibus, canere qui voluerint, Aeolica convenit harmonia.

Prius igitur illam, ut dixi, *Aeolicam* nominabant, deinde vero *Hypodoriam*; quoniam, ut aiunt nonnulli, in tibiis eam *infra Doriam* positam existimassent. Mihi vero videtur, quum in huius harmoniae indole gravitatem & speciem quamdam honestatis viderent inesse, Doriam quidem illam non existimasse, sed ei aliquatenus similem: quare *Hypodoriam* nominarunt, quasi latine *Subdoriam* diceres; quemadmodum, quod candido simile est, id *subcandidum*; & quod non est dulce quidem,

τὸ μὴ γλυκὺ μὲν, ἐγγὺς δὲ τούτου, λέγομεν ὑπόγλυκυ· οὕτως καὶ ὑποδώριον, τὸ μὴ πάνυ Δώριον."

b „Ἑξῆς ἐπισκεψώμεθα τὸ τῶν Μιλησίων ἦθος, ὃ διαφαίνουσιν οἱ Ἴωνες, ἐπὶ ταῖς τῶν σωμάτων εὐεξίαις βρενθυόμενοι, καὶ θυμοῦ πλήρεις, δυσκατάλλακτοι, φιλόνεικοι, οὐδὲν φιλάνθρωπον οὐδὲ ἱλαρὸν ἐνδιδόντες, ἀστοργίαν καὶ σκληρότητα ἐν τοῖς ἤθεσιν ἐμφανίζοντες. διόπερ οὐδὲ τὸ τῆς Ἰαστὶ γένος ἁρμονίας οὔτ' ἀνθηρὸν οὔτε ἱλαρόν ἐστι, ἀλλὰ αὐστηρὸν καὶ σκληρὸν, ὄγκον δὲ ἔχον οὐκ ἀγεννῆ· διὸ καὶ [1] τῇ τραγῳδίᾳ προσφιλὴς ἡ ἁρμονία. Τὰ δὲ τῶν νῦν Ἰώνων ἤθη τρυφερώτερα, καὶ πολὺ παραλλάττον τὸ τῆς ἁρc μονίας ἦθος. Φασὶ δὲ, Πύθερμον τὸν Τήϊον ἐν τῷ γένει τῆς [2] ἁρμονίας τούτῳ [3] ποιῆσαι σκαιὰ [4] μέλη· καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸν ποιητὴν Ἰωνικὸν, Ἰαστὶ κληθῆναι τὴν ἁρ-

XX. Ionica harmonia, alia vetus: alia recentior. Pythermus Teius, poëta lyricus.

1 διόπερ καὶ edd. 2 Temere τῶν ed. Caſ. 3 ἁρμονίας αὐτοῦ τούτῳ edd. cum ms. *A*. 4 σκολιὰ forſan.

ſed ad hoc accedit, id *ſubdulce* vocamus: ſic & *hypodorium* vel *ſubdorium*, quod non prorſus ſit Doricum. «

20. » Poſt haec Mileſiorum conſideremus ingenium, quod in *Ionibus* elucet, bona corporis habitudine ſuperbientibus, animo & ira plenis, implacabilibus, contentioſis, nihil humani, nihil laetum aut mite oſtendentibus; quorum mores nullum naturalem amoris adfectum, nil niſi duritiem animi declarant. Itaque *Ionicum genus harmoniae* neque floridum eſt, neque laetum, ſed auſterum & durum: gravitatem vero aliquam habet non ignobilem: quare etiam harmoniam illam Tragoedia amat. At noſtrae aetatis Iones moribus ſunt delicatioribus, & longe abeſt illorum ingenium ab harmonia Ionica quae vocatur. Dicunt autem, *Pythermum* Teium in hoc genere harmoniae duriuscula [*ſive*, ſcolia] feciſſe carmina: &, cum eſſet Ionicus poëta, inde *Ionicam*

μονίαν. οὗτός ἐστι Πύθερμος, οὗ μνημονεύει Ἀνάνιος ἢ [1] Ἱππῶναξ [2] ἐν τοῖς Ἰάμβοις οὕτως·

Χρυσὸν λέγει Πύθερμος, ὡς οὐδὲν τἆλλα.

λέγει δ' οὕτως [3] ὁ Πύθερμος·

Οὐδὲν ἦν ἄρα [4] τἆλλα πλὴν χρυσός.

οὐκοῦν καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον πιθανόν ἐστι, τὸν Πύθερμον, ἐκεῖθεν ὄντα, ποιήσασθαι τὴν ἀγωγὴν τῶν μελῶν ἁρμόττουσαν τοῖς ἤθεσι τῶν Ἰώνων. διόπερ ὑπο- d λαμβάνω, οὐχ ἁρμονίαν εἶναι τὴν Ἰαστὶ, τρόπον δέ τινα θαυμαστὸν σχήματος ἁρμονίας. [5] καταφρονητέον οὖν τῶν τὰς μὲν κατ' εἶδος διαφορὰς οὐ δυναμένων θεωρεῖν· ἐπακολουθουντων δὲ τῇ τῶν φθόγγων ὀξύτητι καὶ βαρύτητι, καὶ τιθεμένων ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν, καὶ πάλιν ὑπὲρ ταύτης ἄλλην. οὐχ ὁρῶ γὰρ οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος· καίτοι τινές

1 Deest ἢ vulgo. 2 Ἱππῶναξ ms. A. 3 λέγει δ' οὕτως ed. Bas. & Cas. 4 Οὐδὲν ἦν ἄρα edd. Οὐδὲν ἦν παρὰ apud Suidam. 5 Nil mutant libri.

harmoniam fuisse nominatam. Hic est Pythermus, cuius meminit Ananius aut Hipponax in Iambis, his verbis:

Aurum dicit Pythermus, ut alia omnia nihil.

Dicit autem Pythermus sic:

Nihil erant utique alia omnia praeter aurum.

Itaque per eam quam dixi rationem probabile est, Pythermum, indidem oriundum, canticorum suorum indolem moribus Ionum adcommodasse. Quare existimo, non harmoniam illam esse Ionicam, sed modum quemdam mirabilem schematis harmoniae. Quare spernendi sunt, qui differentias specificas non valent perspicere; sed acumen solum aut gravitatem sonorum intelligentes, ponunt Hypermixolydiam harmoniam, & supra hanc rursus aliam. Etenim ne Phrygiam quidem video propriam habere indolem: quamquam sunt nonnulli,

e Φασὶν ἄλλην ἐξευρηκέναι καινὴν ἁρμονίαν ὑποφρύγιον· δεῖ δὲ τὴν ἁρμονίαν εἶδος ἔχειν ἤθους ἢ πάθους· [1] καθάπερ ἡ Λοκριστί. ταύτῃ γάρ ἔνιοι τῶν γενομένων κατὰ Σιμωνίδην καὶ Πίνδαρον ἐχρήσαντό ποτε, καὶ πάλιν κατεφρονήθη."

„Τρεῖς οὖν αὗται, καθάπερ ἐξαρχῆς εἴπομεν εἶναι ἁρμονίας, [2] ὅσα καὶ τὰ ἔθνη. τὴν δὲ Φρυγιστὶ καὶ τὴν Λυδιστὶ, παρὰ τῶν βαρβάρων οὔσας, γνωσθῆναι τοῖς Ἕλλησιν ἀπὸ τῶν σὺν Πέλοπι κατελθόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον Φρυγῶν καὶ Λυδῶν. Λυδοὶ μὲν γὰρ f αὐτῷ συνηκολούθησαν, διὰ τὸ τὴν Σίπυλον εἶναι τῆς Λυδίας· Φρύγες δὲ, οὐχ ὅτι ὁμοτέρμονες τοῖς Λυδοῖς εἰσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτῶν ἦρχεν ὁ Τάνταλος. ἴδοις δ' ἂν καὶ τῆς Πελοποννήσου πανταχοῦ, μάλιστα δ' ἐν Λακεδαίμονι, χώματα μεγάλα, ἃ καλοῦσι τάφους τῶν μετὰ Πέλοπος Φρυγῶν. μαθεῖν οὖν τὰς ἁρμονίας

XXI. Phrygii & Lydii modi a barbaris introducti.

1 ἔχειν ἢ πάθους ἢ ἤθους edd. 2 εἶναι ἁρμονίαι corrigit Caf.

qui a se dicant etiam novam inventam esse harmoniam Hypophrygiam. Oportet enim harmoniam habere speciem morum aut animi adfectus: quemadmodum Locrensis. Hac enim nonnulli Simonidis & Pindari aetate usi sunt aliquando: sed rursus obsoleta est.«

21. »Tres igitur sunt hae, ut diximus, Harmoniae, quot sunt etiam populi Graeci. Phrygia vero & Lydia, a Barbaris ortum ducentes, innotuerunt Graecis per eos qui cum Pelope in Graeciam adpulerunt Phryges & Lydos. Nam Lydi eum secuti sunt, quandoquidem Lydiae oppidum Sipylus erat: Phryges vero, non tam quod finitimi essent Lydorum, quam quod ipsi quoque sub imperio fuerant Tantali. Videre autem licet etiam ubivis in Peloponneso, maxime vero Lacedaemone, ingentes tumulos, quae vocant *Sepulcra Phrygum* Pelopem secutorum. Ab his igitur harmonias has didi-

ταύτας τοὺς Ἕλληνας παρὰ τούτων. διὸ καὶ Τελέστης ὁ Σελινούντιος φησίν·

„Πρῶτοι παρὰ κρατῆρας Ἑλλήνων ἐν αὐ- a
λοῖς συνοπαδοὶ Πέλοπος Ματρὸς ὀρείας Φρύ-
γιον ἄεισαν νόμον· τοὶ δ' ὀξυφώνοις πηκτί-
δων ψαλμοῖς[1] κρέκον Λύδιον ὕμνον.“

XXII. Musicam emollire mores,

„Οὐ παραληπτέον[2] δὲ, τὴν μουσικὴν, φησὶν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ὡς Ἔφορος ἱστορεῖ, ἐπὶ ἀπάτῃ καὶ γοητείᾳ παρεισῆχθαι τοῖς ἀνθρώποις. οὐδὲ τοὺς παλαιοὺς Κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν εἰς τὸν πόλεμον ἀντὶ σάλπιγγος εἰκῆ νομι-

Arcadum exemplo docet Polybius.

στέον εἰσαγαγεῖν· οὐδὲ τοὺς πρώτους Ἀρκάδων εἰς τὴν b
ὅλην πολιτείαν τὴν μουσικὴν παραλαβεῖν, ὥστε μὴ μόνον ἐν παισὶν,[3] ἀλλὰ καὶ ἐν νεανίσκοις γενομένοις, ἕως τριάκοντα ἐτῶν, κατ' ἀνάγκην σύντροφον ποιεῖν αὐτὴν, τἄλλα τοῖς βίοις ὄντας αὐστηροτάτους. παρὰ

1 ψαλμοὶ Ms. 2 Οὐ παραλειπτέον edd. Rectius fuerat Οὐχ ὑποληπτέον. 3 ἐμπαισὶν ms. A.

cerunt Graeci. Quare etiam Telestes Selinuntius ait:

» Primi inter pocula Graecorum cum tibiis comites
Pelopis Matris montanae Phrygium cecinere modum:
alii autem acute-sonantibus fidium pulsibus stridebant Lydium hymnum. «

22. » Nec vero admittendum, ait Polybius Megalopolitanus, id quod Ephorus tradidit, *fraudis caussa ac veluti incantamentum introductam inter homines Musicam fuisse.* Neque existimandum, veteres Cretenses & Lacedaemonios, loco tubae, ad bella tibias & rhythmum temere instituisse; aut priscos Arcadas sine ratione in universae reipublicae administratione Musicam adhibuisse, ita ut non modo pueros, verum etiam iuvenes ad trigesimum usque annum necessario ei innutriri voluerint, cum caeteroquin durissima vitae ratione uteren-

γοῦν μόνοις Ἀρκάσιν [1] οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ᾄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμον τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας, οἷς ἕκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τοὺς ἐπιχωρίους ἥρωας καὶ θεοὺς ὑμνοῦσι. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς Τιμοθέου καὶ Φιλοξένου νόμους μανθάνοντες, χορεύουσι κατ' ἐνιαυτὸν
c τοῖς Διονυσιακοῖς αὐληταῖς ἐν τοῖς θεάτροις· οἱ μὲν οὖν παῖδες, τοὺς παιδικοὺς ἀγῶνας· οἱ δὲ νεανίσκοι, τοὺς τῶν ἀνδρῶν. καὶ παρ' ὅλον δὲ τὸν βίον ἐν ταῖς συνουσίαις ταῖς κοιναῖς, οὐ [οὐχ οὕτω τὰς διαγωγὰς ποιοῦσι] [2] διὰ τῶν ἐπεισάκτων ἀκροαμάτων, ὡς δι' αὐτῶν, [3] ἀνὰ μέρος ᾄδειν ἀλλήλοις προστάττοντες. καὶ τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναί τι μὴ εἰδέναι, οὐδὲν αὐτοῖς αἰσχρόν ἐστι· τὸ δὲ ᾄδειν ἀποτρίβεσθαι, αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς νομίζεται. καὶ μὴν ἐμβατήρια μετ' αὐλοῦ καὶ τάξεως ἀσκοῦντες, ἔτι δὲ ὀρχήσεις ἐκπονοῦντες, μετὰ κοινῆς ἐπιστροφῆς καὶ δαπάνης κατ'

1 Ἀρκάδων vulgo. 2 Desunt ista vulgo. 3 διὰ τῶν vulgo.

tur. Nam apud solos Arcadas pueri a prima aetate secundum legitimos modos canere discunt hymnos & paeanas, quibus quaelibet civitas patrio instituto gentiles heroas & Deos celebrat. Post haec vero Timothei & Philoxeni modos ediscunt, & choros cum tibiis agunt quotannis feriis Bacchanalibus in theatris, pueri puerilia ludicra & certamina exsequentes, iuvenes vero virilia. Iidem per totam vitam in communibus conviviis non tam extrinsecus adscitis acroamatibus sese oblectant, quam ipsi per se, sibi mutuo alternis vicibus canere praecipientes. Et caeterarum quidem disciplinarum aliquam si quis se tenere negaverit, turpe non ducunt; sin canere quispiam recuset, id vero turpe apud illos habetur. Quin & ad praeliares modulos cum tibiis ordinatâ acie sese exercentes, atque etiam saltationi operam dantes, curâ sumtuque publico quotannis in thea-

ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπιδείκνυνται. Ταῦτ' οὖν αὐτοὺς d
εἴθισαν οἱ παλαιοὶ, οὐ τρυφῆς καὶ περιουσίας χάριν,
ἀλλὰ θεωροῦντες τὴν ἑκάστου [1] κατὰ τὸν βίον σκλη-
ρότητα, καὶ τὴν τῶν ἠθῶν αὐστηρίαν, ἥτις αὐτοῖς παρέ-
πεται διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ψυχρότητα καὶ στυ-
γνότητα τὴν κατὰ πλεῖστον [2] ἐν τοῖς τόποις ὑπάρχου-
σαν, οἷς καὶ συνεξομοιοῦσθαι πεφύκαμεν πάντες ἄν-
θρωποι· διὸ καὶ κατὰ τὰς ἐθνικὰς διαστάσεις πλεῖ-
στον ἀλλήλων διαφέρομεν ἤθει καὶ μορφαῖς καὶ χρώ-
μασι. Πρὸς δὲ τούτοις συνόδους κοινὰς καὶ θυσίας ἀν-
δράσι καὶ γυναιξὶ κατείθισαν, ἔτι δὲ χοροὺς παρθένων e
ὁμοῦ καὶ παίδων· σπεύδοντες τὸ τῆς φύσεως ἀτέραμ-
νον [3] διὰ τῆς τῶν ἐθισμῶν κατασκευῆς ἐξημεροῦν καὶ
πραΰνειν. Ὧν Κυναιθεῖς [4] ὀλιγωρήσαντες εἰς τέλος, καί-
τοι σκληρότατον παρὰ πολὺ τῆς Ἀρκαδίας ὁμοῦ τῷ

1 ἑκάστων apud Polyb. 2 κατὰ τὸ πλεῖστ. ibid. 3 Temere ἀτέραμον edd. 4 Κιναιθεῖς edd.

tra prodeunt iuvenes, ſpecimen ſuae induſtriae edentes. Hac igitur conſuetudine illos imbuerunt maiores, non ad luxum aut animi cauſſâ: ſed quod vidiſſent cunctorum duritiem vitae & morum auſteritatem, quam illi contrahunt ex coeli frigiditate ac triſtitia, quae utplurimum loca illa occupat; quum ita comparata ſit hominum natura, ut coelo nos ambienti conſimiles fiamus: quam ob cauſſam etiam, ut locis longiſſime inter ſe diſtant nationes, ita plurimum moribus, formis, coloribus, invicem differimus. Ad haec vero etiam publica convivia & ſacrificia viris & mulieribus inſtituerunt, & choros virginum ſimul & puerorum: indomitam naturae feritatem manſuefacere mitigareque ſtudentes inſtitutis commode adhibitis. Quae quum penitus negle-xiſſent Cynaethenſes, qui praeſertim Arcadiae ſolo lon-

τόπῳ καὶ τὸν ἀέρα ἔχοντες, πρὸς αὐτὰς [1] τὰς ἐν ἀλλήλοις παρατριβὰς καὶ φιλοτιμίας ὁρμήσαντες, τέλος ἀπεθηριώθησαν οὕτως, ὡς μέγιστα ἀσεβήματα παρὰ μόνοις αὐτοῖς γίνεσθαι. καθ' οὓς δὲ καιροὺς τὴν
f μεγάλην σφαγὴν ἐποιήσαντο, εἰς ἃς ποτε πόλεις [2] Ἀρκαδικὰς [3] κατὰ τὴν δίοδον εἰσῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι παραχρῆμα πάντες [4] αὐτοὺς [5] ἐξεκήρυξαν, Μαντινεῖς δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν καθαρμὸν τῆς πόλεως ἐποιήσαντο, σφάγια περιαγαγόντες κύκλῳ τῆς χώρας ἀπάσης."

Ἀγίας δ' ὁ μουσικὸς ἔφη „τὸν στύρακα τὸν ἐν ταῖς ὀρχήστραις θυμιώμενον τοῖς Διονυσίοις, Φρύγιον ποιεῖν ὀδμὴν τοῖς αἰσθανομένοις." Τὸ δ' ἀρχαῖον, ἡ XXIII. Agias Musicus.
a μουσικὴ ἐπ' ἀνδρείαν προτροπὴ ἦν. Ἀλκαῖος γοῦν ὁ ποιητής, εἴ τις καὶ ἄλλος μουσικώτατος γενόμενος,

1 πρὸς μὲν αὐτὰς vulgo. 2 εἰς ἅς τε πολ. vulgo. 3 Exciderunt forsan verba οἱ πρεσβευταὶ αὐτῶν, ex Polybio supplenda. 4 πάντες παραχρῆμα edd. 5 ἑαυτοὺς edd. cum ms. *A*.

ge omnium asperrimo & coelo inclementissimo utebantur, nonnisi ad mutuas offensiones & contentiones conversi, ad extremum ita efferati sunt, ut apud illos solos summae impietatis scelera perpetrarentur. Quo tempore vero magnam illam caedem patraverunt, quaecumque in oppida Arcadica [legati illorum] in transitu venissent, caeteri quidem protinus cuncti praeconis voce egredi eos iusserunt, Mantinenses vero post eorum discessum, lustrationem quoque civitatis instituerunt, victimas per totam circumcirca regionem ducentes. «

23. Agias Musicus dixit, *styracem, quem in orchestris suffiunt feriis Bacchanalibus, Phrygium adferre odorem olfacientibus.* Priscis vero temporibus Musica ad fortitudinem fuit adhortamentum. *Alcaeus* quidem poëta, musices si

Alcaeus fortitudine magis, quam poëtica virtute gloriatur.

πρότερα τῶν κατὰ ποιητικὴν τὰ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τίθεται, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος. διὸ καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις σεμνυνόμενος φησίν·

Μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χαλκῷ·
πᾶσα δ' Ἄρῃ [1] κεκόσμηται στέγη·
λαμπραῖσιν κυνέαισι, [2] καττᾶν λευ-
κοὶ καθύπερθεν ἵππειοι [3] λόφοι
νεύουσιν, κεφαλαῖσιν ἀνδρῶν τά-
γάλματα· [4] χάλκεαι δ' αὖ πασσάλοις [5] b
κρυπτοῖσιν περικείμεναι λαμπραὶ
κναμίδες, ἄρκος ἰσχυρῶ βέλευς· [6]
θώρακές τε νέω λίνω, [7] καὶ κοῖ-
λαι δὲ [8] κατ' ἀσπίδες [9] βεβλημέναι. [10]
παρ' δ' αὖ [11] Χαλκιδικαὶ σπάθαι, παρ' δὲ

1 Ἄρει edd. 2 λαμπραῖσι κυνέαισιν vulgo. 3 ἵππιοι vulgo. 4 ἀγάλματα vulgo absque artic. 5 χάλκειαι δὲ πασσάλοις vulgo. 6 ἔρκος ἰσχυροβελὲς edd. 7 νέῳ λίνῳ edd. 8 κοῖλαί τε, absque καὶ, vulgo. 9 κατασπίδες vulgo. 10 βεβλημένον edd. unde βεβλημένων corrigunt viri docti. 11 παρ' δὲ Χαλκ. vulgo.

quis alius ſcientiſſimus, poëticae arti bellicam virtutem anteponit, cum magis quam neceſſe erat bellicoſus fuiſſet. Itaque rebus bellicis glorians, ait:

Splendet mea magna domus aere,
totumque Marti ornatum eſt tectum
nitentibus galeis, e quibus deſuper
albae equino e pilo criſtae
nutant, capitibus virorum veriſſimi
ornatus: aeneae item occultis
clavis circumpoſitae ſplendidae
ocreae, tutamen adverſus validum telum:
thoracesque novo e lino, cavique
clypei (a fugientibus) projecti.
Adſunt porro Chalcidici enſes, itemque

ζώματα πολλὰ καὶ κυπκαττίδες.[1]
Τῶν οὐκ ἔστι λαθέσθ',[2] ἐπειδὴ πρώ-
τισθ' ὑπὸ ἔργον[3] ἔσταμεν τόδε.

Καίτοι μᾶλλον ἴσως ἥρμοττε τὴν οἰκίαν πλήρη εἶναι μουσικῶν ὀργάνων. ἀλλ' οἱ παλαιοὶ τὴν ἀνδρείαν ὑπε-
c λάμβανον εἶναι μεγίστην τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν, καὶ ταύτῃ τὰ πολλὰ[4] προσνέμειν οὐ τοῖς ἄλλοις.[5] Ἀρχίλοχος οὖν,[6] ἀγαθὸς ὢν ποιητὴς, πρῶτον ἐκαυχήσατο τὸ[7] δύνασθαι μετέχειν τῶν πολιτικῶν ἀγώνων· δεύτερον δὲ ἐμνήσθη τῶν περὶ τὴν ποιητικὴν ὑπαρχόντων αὐτῷ, λέγων· Sic & Archilochus & Aeschylus.

Εἰμὶ δ' ἐγὼ θεράπων μὲν Ἐνυαλίοιο ἄνακτος,
καὶ Μουσέων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος.

Ὁμοίως δὲ καὶ Αἰσχύλος, τηλικαύτην δόξαν ἔχων διὰ τὴν ποιητικὴν, οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγρα-

1 κυπκατίδες vulgo. 2 λαθέσθαι vulgo. 3 πρώτιστα ὑπὸ ἔργον edd. πρώτιστα ὑπ' ἔργον malles. 4 τὰ πολιτικὰ *Epit.* 5 Forf. προσένεμον (aut δεῖν προσνέμειν) οὐ ταῖς ἄλλαις. Sed fufpicor plura verba quaedam intercidiffe. 6 τοῦ pro οὖν habet ms. *A.* γοῦν debuiffe videtur. 7 *Deeft* τὸ ms. *Ep.*

baltei frequentes, & campeftria.
Quorum me par eft meminiffe, qui
omnium primum hoc opus geffi.

Quamquam magis fortaffe conveniebat, plenam muficorum inftrumentorum effe domum. Sed fortitudinem veteres maximam exiftimabant effe civilium virtutum, & huic plurimum omnium tribuebant. Igitur *Archilochus*, cum bonus effet poëta, in eo primum gloriatus eft quod pro falute reipublicae certamina obire poffet; fecundo autem loco poëticae meminit facultatis, dicens:

Sum ego minifter Bellatoris Dei,
Mufarumque etiam amabile novi donum.

Similiter *Aefchylus*, tantam ex arte poëtica gloriam confecutus, nihilo minus fepulcro fuo infcribi potius vir-

φῆναι ἠξίωσε μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν,[1] ποιήσας· d

Ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
καὶ βαθυχαῖται κεν Μῆδοι ἐπιστάμενοι.[2]

XXIV. Mufica temperat nimium animorum impetum.

Διόπερ καὶ οἱ ἀνδρειότατοι Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐλῶν στρατεύονται, Κρῆτες δὲ μετὰ λύρας, μετὰ δὲ συρίγγων καὶ αὐλῶν Λυδοὶ, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βαρβάρων τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται μετ' αὐλῶν καὶ κιθάρας, καταπραΰνοντες τῶν ἐναντίων τὰς ψυχάς. Θεόπομπος δ'[3] ἐν τεσσαρακοστῇ ἕκτῃ τῶν Ἱστοριῶν „Γέται, φησὶ, κιθάρας ἔχοντες e καὶ κιθαρίζοντες, τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται." Ὅθεν ἔοικε καὶ Ὅμηρος, διατηρῶν τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, λέγειν·

Φόρμιγγός θ', ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην·

ὡς καὶ τοῖς εὐωχουμένοις χρησίμης οὔσης τῆς τέχνης. Ἦν δ', ὡς ἔοικε, τοῦτο νενομισμένον, πρῶτον μὲν, ὅπως

1 ἀνδρίαν Epit. 2 καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος edd. 3 Malebam Θεοπ. τ'. vel γοῦν.

tutis bellicae monumentum voluit, his factis verfibus:

Praeclaram fortitudinem Marathonius praedicaverit lucus,
& capillati Medi, qui eam experti funt.

24. Quare etiam fortiffimi Lacedaemonii cum tibiis in bella proficifcuntur, Cretenfes vero cum lyrà, & cum fiftulis ac tibiis Lydi, ut tradit Herodotus. Multi vero etiam ex barbaris legationes de pace cum tibiis & cithara fuscipiunt, animos hoftium delinituri. Et Theopompus fexto & quadragefimo Hiftoriarum libro ait: »Getae, citharas manibus tenentes pulfantesque, legationes de pace obeunt.« Unde videtur etiam Homerus, vetus Graeciae inftitutum fervans, dicere:

Citharamque epularum fociam Dii fecerunt.

fignificans, etiam convivantibus utilem effe hanc artem. Videtur autem id prifco more fuiffe receptum,

ἕκαστος τῶν εἰς μέθην καὶ πλήρωσιν ὡρμημένων ἰατρὸν λαμβάνῃ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς ἀκοσμίας τὴν μουσικήν· εἶθ', ὅτι τὴν αὐθάδειαν πραΰνει. [1] περιαιρουμένη γὰρ f τὴν στυγνότητα, ποιεῖ πρᾳότητα καὶ χαρὰν ἐλευθέριον. ὅθεν καὶ Ὅμηρος εἰσήγαγε τοὺς θεοὺς χρωμένους ἐν τοῖς πρώτοις τῆς Ἰλιάδος τῇ μουσικῇ μετὰ [2] τὴν περὶ τὸν Ἀχιλλέα φιλοτιμίαν. διετέλουν γὰρ ἀκροώμενοι

φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ',[3] αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.

παύσασθαι γὰρ ἔδει τὰ νείκη καὶ τὴν στάσιν, καθάπερ λέγομεν. [4] Ἐοίκασιν οὖν οἱ πολλοὶ τὴν ἐπιστήμην ἀποδιδόναι ταῖς συνουσίαις ἐπανορθώσεως χάριν καὶ ὠφελείας. Ἀλλὰ μὴν οἱ ἀρχαῖοι καὶ περιέλαβον ἔθεσι καὶ νόμοις, τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους ᾄδειν ἅπαντας

1 παύει ms. *Ep.* 2 μετὰ δὲ τὴν ed. Ven. cum Ms. quod nescio an ferendum, deleto puncto post φιλοτιμίαν, & posita distinctione ante μετὰ δέ. 3 Deest vulgo coniunctio. 4 ἐλέγομεν forsan.

primum quidem, quo quilibet eorum, quos ad nimium potum cibumque capiendum ferret animi impetus, medicinâ adversus contumeliam & immodestiam uteretur Musicâ; tum, quod eadem morositatem mitigaret: discutiens enim tristitiam, adfert lenitatem & liberalem laetitiam. Quare etiam Homerus, haud longe statim ab initio Iliadis, Deos induxit Musicâ utentes post contentionem, quae Achillis caussâ inter illos erat oborta. Assidue enim aures praebent

pulcerrimae citharae sono, quam tenebat Apollo,
& Musis eleganti voce alternatim canentibus.

Sedare enim oportebat iurgia & diffidium, ut modo dicebamus. Videtur igitur scientia haec a plerisque vulgo adsignari conviviis, emendationis caussa & utilitatis. Sed veteres etiam institutis & legibus sanxerunt, ut Deorum hymni in conviviis canerentur ab omnibus; ut

ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν, ὅπως καὶ διὰ τούτων τηρῆται τὸ a
καλὸν καὶ σωφρονικὸν ἡμῶν. ἐναρμονίων γὰρ ὄντων τῶν ᾀσμάτων, προσγενόμενος ὁ τῶν θεῶν λόγος ἀποσεμνύνει τὸν ἑκάστων τρόπον. Φιλόχορος δέ φησιν, ὡς οἱ παλαιοὶ σπένδοντες, οὐκ αἰεὶ διθυραμβοῦσιν, ἀλλ' „ὅταν σπένδωσι, τὸν μὲν Διόνυσον ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ, τὸν δ' Ἀπόλλωνα μεθ' ἡσυχίας καὶ τάξεως μέλποντες.“ Ἀρχίλοχος γοῦν φησίν·

Ὡς[1] Διωνύσοι' ἄνακτος καλὸν ἐξάρξαι μέλος
οἶδα διθύραμβον, οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας. b

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Φιλοκτήτῃ ἔφη·

Οὐκ ἔστι διθύραμβος, ὄχ' ὕδωρ[2] πίῃς.

Ὅτι μὲν οὖν οὐχ ἡδονῆς χάριν ἐπιπολαίου καὶ δημοτικῆς ἡ μουσικὴ προῆλθε καταρχὰς εἰς τὰς ἑστιάσεις, ὥσπερ ἔνιοι νομίζουσιν, φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ, εἰ μὲν ἐμάνθανον τὴν μουσικὴν, οὐδὲν

1 Ὅς coni. Herm. 2 οὐχ ὕδωρ vulgo.

per hos quoque servaretur honestas nostra & modestia. Cum enim concinna modulatione peraguntur cantica, accedens etiam sermo de Diis compositos reddit uniuscuiusque mores. Philochorus vero ait, veteres non semper, quoties libarent, dithyrambis esse usos; sed » libantes, inquit, Bacchum quidem vino madidos temulentosque cecinisse, Apollinem vero placide & modeste. « Archilochus quidem ait:

Bacchi regis pulcrum auspicari canticum
novi dithyrambum, vini fulmine mentem percussus.

Et Epicharmus in Philoctete dicit:

Non fiet dithyrambus, si bibas aquam.

Ex his igitur quae dicta sunt, liquido constat, non effusae cuiusdam & trivialis voluptatis caussa, ut arbitrantur nonnulli, principio in convivia introductam Musicam esse. Lacedaemonii vero eruditos quidem Musicos sese

λέγουσιν· ὅτι δὲ κρίνειν δύνανται καλῶς τὴν τέχνην, ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν,[1] καί φασι τρὶς ἤδη σεσωκέναι διαφθειρομένην αὐτήν.

XXV. Saltatio animi motus exprimit.

Καὶ πρὸς γυμνασίαν δὲ καὶ ὀξύτητα διανοίας
c συμβάλλεται ἡ μουσική. διὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἕκαστοι καὶ τῶν βαρβάρων οἱ γινωσκόμενοι τυγχάνουσι χρώμενοι. οὐ κακῶς δὲ λέγουσιν οἱ περὶ Δάμωνα τὸν Ἀθηναῖον, ὅτι καὶ τὰς ᾠδὰς καὶ τὰς ὀρχήσεις ἀνάγκη γίνεσθαι κινουμένης πῶς τῆς ψυχῆς· καὶ αἱ μὲν ἐλευθέριοι καὶ καλαὶ ποιοῦσι τοιαύτας· αἱ δ' ἐναντίαι, τὰς ἐναντίας. ὅθεν καὶ τὸ Κλεισθένους,[2] τοῦ Σικυωνίων τυράννου, χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. ἰδὼν γάρ, ὥς φασι, φορτικῶς ὀρχησάμενον ἕνα
d τῶν τῆς θυγατρὸς μνηστήρων, (Ἱπποκλείδης δ' ἦν ὁ Ἀθηναῖος) ἀπορχήσασθαι[3] τὸν γάμον αὐτὸν ἔφησε·

1 Fors. παρ' αὐτοῖς. 2 Κλεισθένους ed. Ven. cum msstis. Κλισθένους ed. Bas. 3 ἀπορχήσασθαι ed. Ven. & Bas. cum msstis.

non profitentur: sed, posse se recte iudicare hanc artem, vulgo praedicant: aiuntque, *iam ter se eam servasse cum in eo esset ut corrumperetur.*

25. Sed & ad exercitationem & ad aciem mentis confert Musica. Quare eâ & Graeci populi omnes utuntur, & barbarorum quotquot nobis innotuerunt. Nec vero male Damon Atheniensis, *Cantica & saltationes necessario exsistere*, ait, *ubi animus certo quodam modo fuerit commotus: & liberales quidem & honestos animorum motus cantiones & saltationes eiusdem generis producere; contrarios vero, contrarias.* Quare & illud Clisthenis, Sicyoniorum tyranni, lepidum est, & culti ingenii indicium. Qui, ut accepimus, quum unum e procis filiae suae (Hippoclides is fuit Atheniensis) inepte & indecore saltantem vidisset, *saltando nuptiis eum excidisse* dixit: ratus, ut vide-

νομίζων, ὡς ἔοικε, καὶ τὴν ψυχὴν τἀνδρὸς εἶναι τοιαύτην. Καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει καὶ πορείᾳ καλὸν μὲν εὐσχημοσύνη καὶ κόσμος, αἰσχρὸν δὲ ἀταξία καὶ τὸ [1] φορτικόν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐξαρχῆς συνέταττον οἱ ποιηταὶ τοῖς ἐλευθέροις τὰς ὀρχήσεις, καὶ ἐχρῶντο τοῖς σχήμασι σημείοις μόνον τῶν ᾀδομένων, τηροῦντες αἰεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ ἀνδρῶδες ἐπ' αὐτῶν, ὅθεν καὶ ὑπορχήματα τὰ [2] τοιαῦτα προσηγόρευον. εἰ δέ τις ἀμέτρως διαθείη τὴν σχηματοποιΐαν, καὶ ταῖς ᾠδαῖς ἐπιτυγχάνον [3] μηδὲν λέγοι κατὰ τὴν ὄρχησιν, οὗτος δ' ἦν ἀδόκιμος. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Πλάτων ἐν ταῖς Σκευαῖς, [4] ὡς Χαμαιλέων φησὶν, εἴρηκεν οὕτως·

Hyporchemata.

Ὥστ' εἴ τις ὀρχοῖτ' [5] εὖ, θέαμ' ἦν· νῦν δὲ δρῶσιν οὐδὲν,
ἀλλ' ὥσπερ ἀπόπληκτοι στάδην ἑστῶτες ὠρύονται.

1 Deeſt artic. edd. 2 Rurſus deeſt artic. edd. 3 ἐπιτυγχάνων vulgo. 4 Σκηναῖς edd. 5 ὀρχοῖθ' ms. *A.*

tur, eiusdem modi eſſe etiam hominis animum. Nam in ſaltatione & in ingreſſu pulcrum habetur id quod decorum eſt & elegans; turpe vero, quod immodeſtum & ineptum. Quare etiam initio poëtae compoſuerunt ingenuis hominibus ſaltationes: & figuris nonniſi ut ſignis uſi ſunt eorum quae viva voce canebantur, ſemper in his id quod nobile & virile eſt obſervantes: quare etiam *hyporchemata* adpellarunt talia carmina, quaſi dicas, *ſaltationi ſuppoſita.* Si quis vero praeter modum exſequeretur in ſaltando figuras, & cantibus congruens nihil effingeret, eum improbabant. Quare etiam Ariſtophanes ſive Plato in fabulâ Adparatibus, ut Chamaeleon tradit, ita dixit:

Si quis commode ſaltaret, (iucundum) *ſpectaculum erat: nunc vero nihil agunt,*
niſi velut attoniti in eodem veſtigio ſtantes rugiunt.

Ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομιμούμενον. [1] ὅθεν καὶ Σω- Socratis
f κράτης ἐν τοῖς Ποιήμασι τοὺς κάλλιστα χορεύοντας Poëmata.
ἀρίστους φησὶν εἶναι τὰ πολέμια, λέγων οὕτως·

Οἳ δὲ χοροῖς κάλλιστα θεοὺς τιμῶσιν, ἄριστοι
ἐν πολέμῳ. — —

σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία, καὶ ἐπίδειξις οὐ μόνον τῆς λοιπῆς εὐταξίας, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν σωμάτων ἐπιμελείας.

a Ἀμφίων δὲ ὁ Θεσπιεὺς, ἐν δευτέρῳ Περὶ τοῦ ἐν XXVI.
Ἑλικῶνι Μουσείου, ἄγεσθαί φησιν ἐν Ἑλικῶνι παί- Musarum templum in Helicone.
δων ὀρχήσεις μετὰ σπουδῆς, παρατιθέμενος ἀρχαῖον Ἐπίγραμμα τόδε·

Ἀμφότερ', ὠρχεύμην τε, [2] καὶ ἐν Μώσαις ἐδίδασκον
ἄνδρας. ὁ δ' αὐλητὰς ἦν Ἄνακος Φιαλεύς·

1 ἀπομιμουμένων ms. A. 2 Rectius fuerit ὠρχεύμαν τε.

Habebat enim olim saltationis genus in choris, decorem & magnificentiam quamdam; militares motus imitans quodammodo. Quare etiam Socrates in Poëmatibus dixit, qui commodissime in choris saltant, eosdem etiam in re bellica excellere; cuius haec sunt verba:

Qui choris optime Deum honorant, iidem
in bello excellunt. — —

Est enim fere chori saltatio quasi quaedam militum in armis exercitatio; in qua spectatur non modo concinna ordinis universi observatio, sed etiam cura quae ad exercendum corpus ab unoquoque adhibita est.

26. Amphion Thespiensis, secundo libro De Musarum templo in Helicone, saltationes puerorum, ait, studiose agi in Helicone, vetus adponens Epigramma huiusmodi:

Ambo haec praestiti: saltavi, & Musicam docui
homines. Tibicen mihi fuit Anacus Phialensis.

εἰμὶ δὲ Βακχίδας Σικυώνιος. ἦ ῥα θεοῖσι
τᾷ [1] Σικυῶνι καλὸν τοῦτ' ἀπέκειτο γέρας.

Quod bonum, id magnum.

Οὐ κακῶς δὲ καὶ Καφησίας ὁ αὐλητὴς, ἐπιβαλλομένου τινὸς τῶν μαθητῶν αὐλεῖν μέγα, καὶ τοῦτο μελετῶντος, πατάξας εἶπεν „ Οὐκ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ κείμενον εἶναι, ἀλλὰ ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα." Ἔστι δὲ καὶ τὰ τῶν ἀρχαίων δημιουργῶν ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς ὀρχήσεως λείψανα· διὸ καὶ συνέστη τὰ κατὰ τὴν χειρονομίαν ἐπιμελεστέρως διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἐζήτουν γὰρ καὶν ταύτῃ κινήσεις καλὰς καὶ ἐλευθερίους, ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα παραλαμβάνοντες· καὶ τὰ σχήματα μετέφερον ἐντεῦθεν εἰς τοὺς χοροὺς, ἐκ δὲ τῶν χορῶν εἰς τὰς παλαίστρας. καὶ γὰρ ἐν τῇ μουσικῇ καὶν τῇ τῶν σωμάτων ἐπιμελείᾳ περιεποιοῦντο τὴν ἀνδρείαν, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἐγυμνάζοντο μετὰ τῆς ᾠδῆς· ὅθεν ἐκινήθησαν αἱ καλούμεναι πυῤῥίχαι,

Musica ad exercitia militaria adhibita.

1 ἐν corr. Casaub. τοῖς Pors.

Sum vero Bacchides Sicyonius. Hoc ergo Diis
positum est munus, Sicyoni honorificum.

Nec male vero Caphesias tibicen, cum aliquis ex discipulis magno inflatu canere adgrederetur, & studiose hoc ageret, feriens eum dixit: *Non in magno inest bonum, sed in bono magnum.* Sunt vero etiam statuae priscorum artificum veteris saltationis reliquiae: quare etiam maiore diligentia *chironomiam* (*manuum gesticulationem*) ob hanc caussam excolebant. Quaerebant enim in hac quoque motus pulcros & liberales; in eo quod *bonum* esset, simul *magnum* comprehendentes: & figuras inde transferebant in choros, ex choris vero in palaestras. Nam musicâ etiam ad corporis exercitationes adhibitâ fortitudinem sibi conciliabant, & ad motus militares exercebantur cum cantu: unde agi coeptae sunt *pyrrhi-*

καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ὀρχήσεως, καὶ [1] αἱ πολλαὶ παρονομασίαι αὐτῶν, ὡς παρὰ Κρησὶν ὀρσίτης καὶ ἐπικρήδιος. τὴν δ' ἀπόκινον καλουμένην ὄρχησιν (ἧς [2] μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει, καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ἀμαζόσιν, Ἀριστοφάνης τ' ἐν Κενταύρῳ, καὶ ἄλλοι πλείονες) ὕστερον [3] μακτρισμὸν ὠνόμασαν· ἣν καὶ πολλαὶ γυναῖκες ὠρχοῦντο, ἃς καὶ
d μαρκτυπίας [4] ὀνομαζομένας οἶδα.

XXVII. Varia saltationum genera & nomina.

Τὰ δὲ στασιμώτερα, καὶ ποικιλώτερα, [5] καὶ τὴν ὄρχησιν ἁπλουστέραν ἔχοντα, καλεῖται δάκτυλοι, [6] ἰαμβικὴ, Μολοσσικὴ, ἐμμέλεια, [7] κόρδαξ, σίκιννις, Περσικὴ, Φρύγιος, νιβατισμὸς, [8] Θράκιος, καλαβρισμὸς, τελεσιάς· [9] Μακεδονικὴ δ' ἐστὶν αὕτη

1 Deest vulgo καὶ h. l. 2 ὡς μνημ. Ms. 3 Fors. οἱ ὕστερον. 4 μαρτυπίας ed. Ven. & Bas. μαρχυπίας ed. Cas. Fors. μακτρυπίας, aut μακτριστρίας. 5 ἀποικιλώτερα corr. viri docti. 6 δάκτυλος ed. Cas. 7 *Iunguntur* vulgo Μολοσσικὴ ἐμμέλεια: ac fortasse *iungenda* etiam ista, σίκιννις Περσικὴ, Φρύγιος νιβατισμὸς, & Θράκιος καλαβρισμός: ut sit *Molossica emmelia*, *Sicinnis Persica*, *Phrygius nibatismus*, *Thracicus calabrismus*. Contra in editis iungebantur haec, νικατισμὸς Θράκιος, & posito utrimque commate a caeteris separabantur. 8 νικατισμὸς edd. νικτισμὸς *Epit.* 9 Temere in ed. Cas. hic inseruntur verba, ἀπὸ Τελεσίου πρώ-

chae, & omne id genus saltationum, quarum sunt multiplices adpellationes; veluti apud Cretenses *orsites* & *epicredius*. Quae vero *apocinus* vocatur saltatio, cuius Cratinus meminit in Nemesi, & Cephisodorus in Amazonibus, Aristophanesque in Centauro, & alii plures; eamdem postea *mactrismum* nominarunt: quam saltationem multae etiam mulieres peragebant, quas novi *mactrypias* esse nominatas.

27. *Sedatiora* vero saltationum genera, quae partim maiorem habent varietatem, partim sunt simpliciores, vocantur *dactyli*, *iambica*, *saltatio Molossica*, *emmelia*, *cordax*, *sicinnis*, *Persica*, *Phrygia*, *nibatismus*, *Thracica*, *calabrismus*, *telesias*. Est autem haec Macedonica sal-

ὄρχησις· ᾗ χρησάμενοι οἱ περὶ Πτολεμαῖον, Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου ἀδελφὸν ἀνεῖλον, ὡς ἱστορεῖ Μαρσύας ἐν τρίτῳ Μακεδονικῶν. Μανιώδεις δ' εἰσὶν ὀρχήσεις, κερνοφόρος, καὶ μόγγας,[1] καὶ θέρμαυστρις.[2] e

Flores, saltationis genus.

Ἦν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἡ καλουμένη ἄνθεμα. ταύτην δὲ ὠρχοῦντο μετὰ λέξεως τοιαύτης, μιμούμεναι, καὶ λέγοντες·

Ποῦ μοι τὰ ῥόδα; ποῦ μοι τὰ ἴα;
ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;
Ποῦ μοι ταδὶ τὰ ῥόδα; ταδὶ τὰ ἴα;[3]
ταδὶ τὰ καλὰ σέλινα;

Παρὰ δὲ Συρακουσίοις καὶ χιτωνέας Ἀρτέμιδος ὄρχησίς τις ἐστὶν ἴδιος καὶ αὔλησις. ἦν δέ τις καὶ Ἰωνικὴ ὄρχησις παροίνιος. καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ πάροινον[4] ἠκρίβουν ὄρχησιν. καλεῖται δέ τις καὶ ἄλλη ὄρχη-

του μετὰ ὅπλων ταύτην ὀρχησαμένου. 1 μίγγας Epit. An γίγγρας? 2 θερμαυστρίς ed. Bas. & Cas. 3 Duo posteriores versiculi desunt edd. 4 παροίνιον fors.

tatio: qua usus Ptolemaeus Alexandrum Philippi fratrem interfecit, ut narrat Marsyas, tertio libro Rerum Macedonicarum. *Furiosae* autem sunt saltationes, *cernophorus*, & *mongas*, [al. *mingas*: an *gingras?*] & *thermaustris*. Erat vero etiam apud privatos saltatio quae *flores* (ἄνθεμα) vocabatur. Hanc saltabant, cum mimico motu verba haec pronunciantes:

Ubi mihi rosae? ubi mihi violae?
ubi mihi apia pulcra?
ubi mihi rosae hae? violae hae?
apia haec pulcra?

Apud Syracusios vero fuit etiam *chitoneas* quidam, & saltatio & tibiarum modus, Dianae proprius. Fuit autem etiam *Ionica* quaedam saltatio petulans inter pocula. Atque etiam ἀγγελικὴν, quam dicebant, (id est, *nunciorum saltationem*) inter pocula exercebant. Nomina-

σις, κόσμου ἐκπύρωσις, ἧς μνημονεύει Μένιππος ὁ Κυνικὸς ἐν τῷ Συμποσίῳ. καὶ γελοῖαι δ' εἰσὶν ὀρχή-
f σεις, ἴγδις, καὶ μακτρισμὸς, ἀπόκινός τε, καὶ σοβάς. [1] ἔτι δὲ μορφασμὸς, καὶ γλαὺξ, καὶ λέων, ἀλφίτων τε ἐκχύσεις, καὶ χρεῶν ἀποκοπὴ, καὶ στοιχεῖα, καὶ πυῤῥίχη. μετ' αὐλῶν δὲ ὠρχοῦντο τὴν τοῦ κελευστοῦ, καὶ τὴν καλουμένην πινακίδα. σχήματα δ' ἐστὶν ὀρχήσεως, ξιφισμὸς, καλαθισμὸς, καλλαβίδες, [2] σκὼψ, σκώπευμα. ἦν δὲ ὁ σκὼψ τῶν ἀποσκοπούντων τὸ σχῆμα, ἄκραν τὴν χεῖρα ὑπὲρ τοῦ μετώπου κεκυρτωκότων. μνημονεύει Αἰσχύλος ἐν Θεωροῖς·

Καὶ μὴν παλαιῶν τῶνδέ σοι σκωπευμάτων.

a καλλαβίδων δ' Εὔπολις, ἐν Κόλαξι·

Καλλαβίδας δὲ βαίνει, σησαμίδας δὲ χέζει.

θέρμαστρις, [3] ἑκατερίδες, [4] σκοπὸς, χεὶρ καταπρηνὴς,

1 σόβας edd. 2 καλλαχίδες edd. 3 θαυμαστρὶς edd. θαυμαστεὶς ms. *A*. Unde θαυμαστὶς legit Scal. 4 κατερίδες edd.

tur etiam alia ſaltatio *mundi combuſtio*, cuius meminit Menippus Cynicus in Sympoſio. Porro *ridiculae* ſunt ſaltationes, *igdis*, & *mactrismus*, & *apocinos*, & *ſobas*: adhaec *morphasmus*, & *noctua*, & *leo*, & *farinae effuſio*, & *novae tabulae*, (ſeu *aeris alieni abolitio*,) & *elementa*, & *pyrrhicha*. Cum tibiis vero ſaltabant *hortatoris ſaltationem*, & eam quae *lanx* vocatur. *Figurae* vero *ſaltationis* ſunt, *xiphismus*, *calathismus*, *callabides*, *ſcops*, *ſcopeuma*. Erat autem *ſcops* habitus procul ſpeculantium, extremam manum ſuper fronte curvatam tenentium: cuius Aeſchylus meminit in Theoris: Figurae ſaltationis.

Et tua quidem haec vetera ſcopeumata!

Callabidum vero Eupolis meminit in Adſentatoribus:

Callabidas incedit, ſeſamidas cacat.

Porro *thermaſtris*, *hecaterides*, *ſcopus*, *manus prona*, *ſima*

χεὶρ σιμὴ,[1] διποδισμὸς, ξύλου παράληψις, ἐπαγκωνισμὸς, καλαθίσκος,[2] στρόβιλος. καὶ Τελεσιὰς δ' ἐστὶν ὄρχησις καλουμένη, στρατιωτικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ἀπό τινος ἀνδρὸς Τελεσίου λαβοῦσα τοὔνομα, μεθ' ὅπλων τὸ πρῶτον αὐτὴν ἐκείνου ὀρχησαμένου, ὥς φησιν Ἱππαγόρας ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τῆς Καρχηδονίων Πολιτείας.

XXVIII. Sicinnis, saltatio Satyrica.

„Καλεῖται δ' ἡ μὲν Σατυρικὴ ὄρχησις, ὥς φησιν Ἀριστοκλῆς ἐν ὀγδόῳ τῶν Περὶ Χορῶν, σίκιννις· καὶ οἱ Σάτυροι, σικιννισταί. τινὲς δέ φασι Σίκιννόν τινα βάρβαρον εὑρετὴν αὐτῆς γενέσθαι, ἄλλοι δὲ Κρῆτα λέγουσι τὸ γένος εἶναι Σίκιννον. ὀρχησταὶ δ' οἱ Κρῆτες, ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Σκάμων δ' ἐν πρώτῳ Περὶ Εὑρημάτων, σίκιννιν αὐτὴν εἰρῆσθαι ἀπὸ τοῦ σείεσθαι· καὶ πρῶτον ὀρχήσασθαι τὴν σίκιννιν Θέρσιππον. Πρώτη δὲ εὕρηται ἡ περὶ τοὺς πόδας κίνησις τῆς διὰ b

1 χερσὶ, μηδιποδισμὸς edd. 2 καλαθισμὸς edd.

manus, *dipodismus*, *baculus per manus traditus*, *epanconismus*, (quasi, *incubitatio*,) *calathiscus*, *strobilus*. Est etiam (figura saltationis) *telesias* quae vocatur saltatio; quae militaris est, nomenque invenit a viro quodam Telesia, qui primus illam in armis saltavit, ut Hippagoras ait, primo libro DE Carthaginiensium Republica.

28. „Vocatur autem *Satyrica saltatio*, ut ait Aristocles octavo librorum DE Choris, *sicinnis*: & Satyri, *sicinnistae*. Aiunt vero nonnulli, Sicinnum quemdam, barbarum hominem, inventorem huius fuisse: alii genere Cretensem Sicinnum fuisse tradunt. Saltatores autem sunt Cretenses; ut ait Aristoxenus. Scamon vero, primo libro DE Inventionibus, *sicinnin* nomen invenisse ait a *quatiendo*, (σείεσθαι:) primumque, qui sicinnin saltaverit, fuisse Thersippum. Obtinuit autem in saltando

c τῶν χειρῶν. οἱ γὰρ παλαιοὶ τοὺς πόδας μᾶλλον ἐγυμνάζοντο ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ τοῖς κυνηγεσίοις. οἱ δὲ Κρῆτες κυνηγετικοὶ, διὸ καὶ ποδώκεις. εἰσὶ δέ τινες, οἳ καί φασι τὴν σίκιννιν ποιητικῶς ὠνομάσθαι ἀπὸ τῆς κινήσεως, ἣν καὶ οἱ Σάτυροι ὀρχοῦνται ταχυτάτην οὖσαν. οὐ γὰρ ἔχει πάθος αὕτη ἡ ὄρχησις, διὸ οὐδὲ βραδύνει. [1] Συνέστηκε δὲ καὶ Σατυρικὴ πᾶσα ποίησις τὸ παλαιὸν ἐκ χορῶν, ὡς καὶ ἡ τότε τραγῳδία· διόπερ οὐδὲ ὑποκριτὰς εἶχον. Τρεῖς δ' εἰσὶ τῆς σκηνικῆς Tria genera saltatiois scenicae & lyricae.
d ποιήσεως ὀρχήσεις, τραγικὴ, κωμικὴ, σατυρική. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς λυρικῆς ποιήσεως τρεῖς, πυῤῥίχη, γυμνοπαιδικὴ, ὑπορχηματική. καὶ ἔστιν ὁμοία ἡ μὲν πυῤῥίχη τῇ σατυρικῇ· ἀμφότεραι γὰρ διὰ τάχους. πολεμικὴ δὲ δοκεῖ εἶναι ἡ πυῤῥίχη. ἔνοπλοι γὰρ αὐτὴν παῖδες ὀρχοῦνται· τάχους δὲ δεῖ τῷ πολέμῳ εἰς τὸ διώ-

1 ἀναδύνει edd.

pedum motus prius quam manus etiam movere coepissent. Antiquitus enim pedes magis exercebant in certaminibus & in venationibus. Sunt autem venationis studiosi Cretenses: eoque etiam pedibus veloces. Sunt etiam nonnulli, qui *sicinnin* dicant poëtica quadam ratione nominatam fuisse a *motione*, (ἀπὸ τῆς κινήσεως) qua Satyri in saltando utuntur velocissimâ. Nam adfectum non habet haec saltatio, quare nec lenta est. Constabat vero etiam omnis Satyrica poësis antiquitus e choris, quemadmodum tum antiqua tragoedia: quare hae nec histriones habebant. Tres sunt autem *scenicae* poëseos saltationes: *tragica*, *comica*, *satyrica*. Similiterque *lyricae* etiam poëseos tres: *pyrrhicha*, *gymnopaedica*, *hyporchematica*. Et est quidem pyrrhicha similis satyricae: utraque enim cum velocitate peragitur. Militaris autem ac bellica videtur esse pyrrhicha: armati enim saltant pueri: velocitate autem opus est in bello, cum ad per-

κειν, καὶ εἰς τὸ, ἡττωμένους —

Φεύγειν, μηδὲ μένειν, μηδ᾽ αἰδεῖσθαι [1] κακοὺς [2] εἶναι.

ἡ δὲ γυμνοπαιδικὴ παρεμφερής ἐστι τῇ τραγικῇ ὀρχή- e σει, ἥτις ἐμμέλεια καλεῖται· ἐν ἑκατέρᾳ δὲ ὁρᾶται τὸ βαρὺ καὶ σεμνόν. ἡ δ᾽ ὑπορχηματικὴ τῇ κωμικῇ οἰκειοῦται, ἥτις καλεῖται κόρδαξ· παιγνιώδεις δ᾽ εἰσὶν ἀμφότεραι."

XXIX. Pyrrhicha, saltatio militaris. Ἀριστόξενος δέ φησι, τὴν πυῤῥίχην ἀπὸ Πυῤῥίχου, Λάκωνος [3] τὸ γένος, τὴν προσηγορίαν λαβεῖν· Λακωνικὸν δ᾽ εἶναι μέχρι καὶ νῦν ὄνομα τὸν Πύῤῥιχον. ἐμφανίζει δ᾽ ἡ ὄρχησις, πολεμικὴ οὖσα, ὡς Λακεδαιμονίου [4] τὸ εὕρημα. πολεμικοὶ δ᾽ εἰσὶν οἱ Λάκωνες, ὧν f καὶ υἱοὶ [5] τὰ ἐμβατήρια μέλη ἀναλαμβάνουσιν, ἅπερ καὶ ἐνόπλια καλεῖται. καὶ αὐτοὶ δ᾽ οἱ Λάκωνες ἐν τοῖς Tyrtaei carmina. πολέμοις τὰ Τυρταίου ποιήματα ἀπομνημονεύοντες,

1 μηδὲ δεῖσθαι ms. *A*. 2 κακὸς scripserat poëta. 3 τοῦ Λάκωνος ed. Casaub. 4 ὅτι Λακεδαιμονίων ed. Casaub. cum *Epit.* 5 καὶ οἱ υἱοὶ ms. *Ep.*

sequendum, tum etiam, ut, qui inferiores sunt,

fugere possint, nec maneant, nec vereantur ignavi videri.

Gymnopaedica vero similis est tragicae saltationi, quae *emmelia* vocatur: in utrâque enim spectatur gravitas & dignitas quaedam. Hyporchematica autem cognationem habet cum comica, quae *cordax* vocatur: ludicra enim utraque est. «

29. Aristoxenus vero ait, nomen invenisse *pyrrhicham* a Pyrrhicho, genere Lacedaemonio: esse enim etiam nunc Lacedaemonium nomen, *Pyrrhichum*. Declaratque etiam ipsa saltatio, cum sit bellica, Lacedaemonii hominis esse inventum. Sunt enim bellicosi Lacedaemonii, quorum etiam filii cantica ad militares numeros composita ediscunt, quae etiam *armata* (ἐνόπλια) vocantur. Et ipsi etiam Lacedaemonii in bellis carmina Tyrtaei

ἔνρυθμον [1] κίνησιν ποιοῦνται. Φιλόχορος δέ φησι, κρατήσαντας Λακεδαιμονίους Μεσσηνίων διὰ τὴν Τυρταίου στρατηγίαν, ἐν ταῖς στρατείαις ἔθος ποιήσασθαι, ἂν δειπνοποιήσωνται, καὶ παιωνίσωσιν,[2] ᾄδειν καθ' ἕνα Τυρταίου· κρίνειν δὲ τὸν πολέμαρχον, καὶ
a ἆθλον διδόναι τῷ νικῶντι κρέας. ἡ δὲ πυῤῥίχη παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν οὐκ ἔτι παραμένει· καὶ ἐκλιπούσης [3] δὲ αὐτῆς, συμβέβηκε τοὺς πολέμους καταλυθῆναι. παρὰ μόνοις δὲ Λακεδαιμονίοις διαμένει, προγύμνασμα οὖσα τοῦ πολέμου· ἐκμανθάνουσί τε πάντες ἐν τῇ Σπάρτῃ ἀπὸ πέντε ἐτῶν πυῤῥιχίζειν. Ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς πυῤῥίχη Διονυσιακή τις εἶναι δοκεῖ, ἐπιεικεστέρα οὖσα τῆς ἀρχαίας. ἔχουσι γὰρ οἱ ὀρχούμενοι θύρσους ἀντὶ δοράτων, προΐενται δ' ἐπ' ἀλλήλους καὶ νάρθηκας, καὶ λαμπάδας φέρουσιν· ὀρχοῦνταί τε

Pyrrhicha ludicra.

1 εὔρυθμον ed. Bas. & ms. *Ep.* 2 παιανίσωσιν ed. Casaub. & ms. *Ep.* 3 ἐκλειπούσης edd.

recitantes, numeroso passu gradiuntur. Philochorus vero ait, Lacedaemonios, postquam duce Tyrtaeo Messenios superassent, in expeditionibus bellicis morem instituisse, ut, coenâ peractâ, & decantato hymno, singuli canerent Tyrtaei aliquod carmen, iudex autem esset Polemarchus, & victori praemium daret carnem. Pyrrhicha autem apud alios quidem Graecos non amplius in usu est: & eâ obsoletâ bella etiam desierunt. Apud solos vero Lacedaemonios manet, & est exercitatio ad bellum praeparans iuvenes: & Spartae pueri omnes a quinto aetatis anno pyrrhicham saltare discunt. Nostra vero aetate *pyrrhicha*, *Bacchica* quaedam esse videtur, lenior quam olim: habent enim saltantes thyrsos pro hastis, & ferulas adversus se invicem proiiciunt, & lampades gestant: saltantque res ad Bacchum spectan-

τὰ περὶ τὸν Διόνυσον, καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἰνδοὺς, ἔτι b
τε τὰ περὶ τὸν Πενθέα. Τακτέον δ' ἐπὶ τῆς πυῤῥίχης τὰ κάλλιστα μέλη, καὶ τοὺς ὀρθίους [1] ῥυθμούς.

XXX. Gymnopaedica saltatio.

Ἔοικε δὲ ἡ γυμνοπαιδικὴ τῇ καλουμένῃ ἀναπάλῃ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. γυμνοὶ γὰρ ὀρχοῦνται οἱ παῖδες πάντες, ἐνρύθμους [2] φοράς τινας ἀποτέμνοντες, [3] καὶ σχήματά τινα τῶν χειρῶν κατὰ τὸ ἀπαλόν· [4] ὥστ' ἐμφαίνειν θεώρημά τι τῆς παλαίστρας, καὶ τοῦ παγκρατίου, κινοῦντες εὐρύθμως [5] τοὺς πόδας. τρόποι δ' αὐτῆς, οἵ τε ὠσχοφορικοὶ, [6] καὶ οἱ βακχικοὶ, ὥστε καὶ τὴν ὄρχησιν ταύτην εἰς τὸν Διόνυσον ἀναφέρεσθαι. Ἀριστόξενος δέ φησιν, ὡς οἱ παλαιοὶ, c
γυμναζόμενοι πρῶτον ἐν τῇ γυμνοπαιδικῇ, εἰς τὴν πυῤῥίχην ἐχώρουν πρὸ τοῦ εἰσιέναι εἰς τὸ θέατρον. καλεῖται δ' ἡ πυῤῥίχη καὶ χειρονομία. Ἡ δ' ὑπορχηματι-

1 ὀρθρίους Ms. 2 εὐρύθμους edd. cum ms. *Ep.* 3 ἀποτελοῦντες ms. *Ep. inter lin.* quod verum videtur. 4 ἅπαλον hariolatus sum. 5 ἐνρύθμως videtur esse in ms. *Ep.* 6 ὠσχοφορικοὶ ms. *A.* ὀσχοφορικοὶ ed. Cas.

tes, & quae in India gesta sunt, & quae Pentheo acciderunt. Adhibenda autem ad pyrrhicham sunt pulcerrima cantica, & *orthii* qui vocantur (id est, intenti sonorique) numeri.

30. Similis autem est *gymnopaedica* ei quae apud veteres *anapale* dicta est. Nudi enim saltant pueri omnes, & impetus quosdam peragunt numerosos, & figuras quasdam manuum, quo tempore feriantur luctatores; ut praebeant speciem quamdam palaestrae & pancratii, concinno rhythmo moventes pedes. Modi eius sunt, *oschophorici*, & *bacchici*; ut etiam haec saltatio ad Bacchum referatur. Aristoxenus vero ait, olim postquam in gymnopaedia essent exercitati, tum demum ad pyrrhicham esse progressos, priusquam theatrum ingrederentur. Vocatur autem *pyrrhicha* etiam *chironomia.*

κή ἐστιν, ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται. Φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· Hyporchematica.

Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς.

καὶ Πίνδαρος δέ φησί·

Λάκαινα μὲν παρθένων ἀγέλα.

ὀρχοῦνται δὲ ταύτην παρὰ τῷ Πινδάρῳ οἱ Λάκωνες· καὶ ἔστιν ὑπορχηματικὴ ὄρχησις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. βέλτιστοι δ' εἰσὶ τῶν τρόπων οἵτινες καὶ ὀρχοῦνται. d εἰσὶ δὲ οἵδε, προσῳδιακοὶ, ἀποστολικοὶ, (οὗτοι δὲ καὶ παρθένιοι καλοῦνται) καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι. τὸν γὰρ ὕμνον οἱ μὲν ὠρχοῦντο, οἱ δὲ οὐκ ὠρχοῦντο· ἢ τοὺς [1] εἰς Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον, καὶ τὸν Παιᾶνα δὲ, [2] ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δὲ [3] οὔ. Εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις, ὥσπερ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, σπουδαῖαι καὶ φαῦλαι ὀρχήσεις. ὁ μὲν κόρδαξ παρ' Ἕλλησι φορτικὸς, ἡ δ' ἐμμέλεια σπουδαία· καθάπερ καὶ ἡ πα-

1 καὶ τοὺς ed. Cas. 2 Deest δὲ edd. 3 ὅτε μὲν, ὅτε δὲ edd.

Hyporchematica vero est, in qua canens chorus saltat. Igitur Bacchylides ait:

Non iam sedendi locus, aut cunctandi.

Et Pindarus dicit:

Laconicus virginum grex.

Saltant enim hanc apud Pindarum Lacedaemonii: & est hyporchematica saltatio virorum mulierumque. Optimi autem modorum illius sunt qui etiam saltantur. Sunt autem hi, *prosodiaci*, *apostolici*, qui etiam *parthenii* vocantur, & his similes. Nam hymnum alii saltabant, alii non saltabant: aut hymnos in Venerem & Bacchum, atque etiam Paeanem, aliàs saltabant, aliàs non. Sunt vero etiam apud barbaros, quemadmodum & apud Graecos, saltationes aliae decorae honestaeque, aliae contra. Sic cordax apud Graecos parum decorus est: emmelia vero, honesta & decora; quemadmodum apud

ρὰ Ἀρκάσι κίδαρις, παρὰ Σικυωνίοις τε ὁ ἀλητήρ. οὕτως δὲ καὶ ἐν Ἰθάκῃ καλεῖται, ἀλητήρ· ὡς Ἀριστόξενος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ Συγκρίσεων. Καὶ περὶ μὲν ὀρ- e χήσεως τοσαῦτά μοι ἐπὶ τοῦ παρόντος λέλεκται.[1]

XXXI. Musicae proprius decor.

Τὸ δὲ παλαιὸν ἐτηρεῖτο περὶ τὴν μουσικὴν τὸ καλὸν, καὶ πάντ' εἶχε κατὰ τὴν τέχνην τὸν οἰκεῖον αὐτοῖς κόσμον. διόπερ ἦσαν ἴδιοι καθ' ἑκάστην ἁρμονίαν αὐλοὶ, καὶ ἑκάστοις αὐλητῶν ὑπῆρχον αὐλοὶ ἑκάστῃ ἁρμονίᾳ πρόσφοροι ἐν τοῖς ἀγῶσιν. Πρόνομος δ' ὁ Θηβαῖος πρῶτος ηὔλησεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν[2] αὐλῶν τὰς [τρεῖς][3] ἁρμονίας. νῦν δὲ εἰκῇ καὶ ἀλόγως ἅπτονται τῆς μουσικῆς.

Vulgi plausus, malum omen.

Καὶ πάλαι μὲν τὸ παρὰ τοῖς ὄχλοις εὐδοκιμεῖν, σημεῖον ἦν κακοτεχνίας. ὅθεν καὶ Ἀσωπό- f δωρος ὁ Φλιάσιος, κροταλιζομένου ποτέ τινος τῶν αὐλητῶν, διατρίβων αὐτὸς ἔτι ἐν τῷ ὑποσκηνίῳ· „Τί

1 λελέχθω malebam. 2 Deeſt αὐτῶν vulgo. ὑπὸ τῶν αὐλῶν ms. *Ep.* 3 τὰς ἁρμονίας vulgo. Forſ. πάσας τὰς ἁρμονίας.

Arcadas *cidaris*, & apud Sicyonios *aleter*. Eodem vero nomine *aleter* etiam in Ithaca vocatur ſaltatio quaedam; ut Ariſtoxenus tradit primo libro Comparationum. Ac de ſaltatione quidem haec in praeſentia dicta ſunto.

31. Olim autem ſervabatur in Muſica decor & honeſtas: & omnia in hac arte convenientem habebant ornatum. Itaque cuique harmoniae proprium erat tibiarum genus, & ſingulis tibicinibus erant tibiae cuique harmoniae aptae in publicis certaminibus. Pronomus vero Thebanus primus eisdem tibiis omnes harmonias peregit. Nunc vero temere & inconſiderate Muſicam attingunt. Et olim quidem, placuiſſe populari turbae indicium erat imperitiae. Quare etiam Aſopodorus Phliaſius, quum magno plauſu laudaretur aliquis e tibicinibus, dum ipſe adhuc in hypoſcenio moraretur: *Quid*

τοῦτ'; εἶπεν, δῆλον ὅτι μέγα κακὸν γέγονεν· " ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἐν τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμήσαντος. οἶδα δέ τινας τοῦθ' ἱστορήσαντας ὡς Ἀντιγενίδου εἰπόντος. Καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς δὲ τέλος ποιοῦνται τῆς τέχνης τὴν παρὰ
a τοῖς θεάτροις εὐημερίαν. διόπερ Ἀριστόξενος ἐν τοῖς Συμμίκτοις Συμποτικοῖς· „Ὅμοιον, φησὶ, ποιοῦμεν Ποσειδωνιάταις, τοῖς ἐν τῷ Τυρσηνικῷ κόλπῳ κατοικοῦσιν. οἷς συνέβη, τὰ μὲν ἐξαρχῆς Ἕλλησιν οὖσιν, ἐκβεβαρβαρῶσθαι, Τυῤῥηνοῖς ἢ Ῥωμαίοις γεγονόσι, καὶ τήν τε φωνὴν μεταβεβληκέναι, τά τε λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων· ἄγειν τε μίαν τινὰ αὐτοὺς τῶν ἑορτῶν τῶν Ἑλληνικῶν ἔτι καὶ νῦν, ἐν ᾗ συνιόντες ἀναμιμνήσκονται τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ὀνομάτων τε καὶ νομίμων,
b καὶ ἀπολοφυράμενοι [1] πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποδακρύσαντες ἀπέρχονται. οὕτω δὴ οὖν, φησὶ, [2] καὶ ἡμεῖς, ἐπειδὴ καὶ τὰ θέατρα ἐκβεβαρβάρωται, καὶ ἐς μεγάλην διαφθορὰν [3] προελήλυθεν ἡ πάνδημος αὕτη μου-

Paestani, olim Graeci, patrium sermonem & instituta dedifcunt.

1 ἀπολοφυρ. δὲ edd. & carent καί. 2 φασὶ Ms. 3 διαφορὰν vulgo,

hoc? inquit; *ingens haud dubie peccatum commissum est:* significans, alioquin multitudinem non fuisse plausuram. Novi vero, a nonnullis ad Antigenidem referri id dictum. Sed etiam nostra aetate artifices finem statuunt artis, theatri plausum. Quare Aristoxenus in Miscellaneis Convivalibus: »Similiter facimus, ait, atque Posidoniatae, in sinu Tyrrheno habitantes: qui, cum origine Graeci essent, barbari facti sunt, Tyrrheni aut Romani, & sermonem reliquaque maiorum instituta mutarunt; unum autem festum Graecanicum agunt ad hunc usque diem, quo unà congressi in memoriam revocant prisca nomina & instituta, & sortem suam invicem conquesti lamentatique discedunt. Sic igitur, inquit, nos quoque, postquam theatra nostra barbara facta sunt, & misere corrupta ars haec musica & prostituta est, pau-

σικῇ, καθ' αὑτοὺς γενόμενοι ὀλίγοι ἀναμιμνησκόμεθα, ¹ οἷα ἦν ἡ μουσική." ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστόξενος.

XXXII. Musica, Philosophiae coniuncta.

Κἀμοὶ δὲ διὰ τοῦτο φαίνεται φιλοσοφητέον εἶναι περὶ Μουσικῆς. καὶ γὰρ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, τηλικαύτην δόξαν ἔχων ἐπὶ φιλοσοφίᾳ, καταφανής ἐστιν ἐκ πολλῶν οὐ παρέργως ἁψάμενος μουσικῆς· ὅς γε c
καὶ τὴν τοῦ παντὸς οὐσίαν διὰ μουσικῆς ἀποφαίνει συγκειμένην. τὸ δὲ ὅλον, ἔοικεν ἡ παλαιὰ τῶν Ἑλλήνων σοφία τῇ μουσικῇ μάλιστα εἶναι δεδομένη. ² καὶ διὰ τοῦτο τῶν μὲν θεῶν Ἀπόλλωνα, τῶν δὲ ἡμιθέων Ὀρφέα, μουσικώτατον καὶ σοφώτατον ἔκρινον· καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ, σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος ἐποίησεν·

Εἶτ' οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν.

Homeri carmina ad cantum comparata.

Ὅτι δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν οἰκειότατα διέκειντο οἱ ἀρχαῖοι, δῆλον καὶ ἐξ Ὁμήρου· ὃς, διὰ τὸ μεμελοποιη- d

1 ἀναμιμνησκώμεθα ms. A. 2 δεδεμένη corr. Casaub.

ci una congressi in memoriam revocamus qualis fuerit Musica.« Haec igitur Aristoxenus.

32. Quare & mihi videtur de Musica esse philosophandum. Nam & Pythagoram Samium, clarissimi nominis philosophum, multis documentis constat haud perfunctorie Musicam attigisse: qui quidem etiam universi naturam musicis rationibus compositam statuit. Videturque omnino prisca Graecorum sapientia cum Musica maxime fuisse coniuncta. Quapropter etiam ex Deorum numero Apollinem, & ex semideorum Orpheum, musices peritissimos sapientissimosque iudicabant: & omnes hac arte utentes *sophistas* vocabant; quemadmodum etiam Aeschylus in illo versu:

Igitur pulcre testudinem pulsans sophista.

Studio autem musices admodum captos fuisse veteres, ex Homero etiam adparet: qui, quoniam ad cantum ad-

κέναι πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν ποίησιν, ἀφροντιστὶ τοὺς πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖ στίχους, καὶ λαγαροὺς, ἔτι δὲ μειούρους. Ξενοφάνης δὲ, καὶ Σόλων, καὶ Θέογνις, καὶ Φωκυλίδης, ἔτι δὲ Περίανδρος ὁ Κορίνθιος ἐλεγειοποιὸς, καὶ τῶν λοιπῶν οἱ μὴ προσάγοντες πρὸς τὰ ποιήματα μελῳδίαν, ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων, καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηθεὶς ἀκέφαλος ἔσται, μήτε λαγαρὸς, μή-
e τε μείουρος. Ἀκέφαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες· Versus ἀκέφαλοι, λαγαροὶ, & μείουροι.

Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
Ἐπίτονος τετάνυστο βοὸς ἶφι κταμένοιο.

Λαγαροὶ δὲ οἱ ἐν μέσῳ. οἷον·

Αἶψα δ' ἄρ' Αἰνείαν υἱὸν φίλον Ἀγχίσαο.
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην [1] Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδες.

Μείουροι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς. οἷον,

f Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

1 ἡγάσθην edd.

aptavit omnia sua carmina, secure tam multos versus *acephalos* fecit, & *lagaros*, & *miuros*. Xenophanes vero, & Solon, & Theognis, & Phocylides, item Periander Corinthius poëta elegiacus, & reliqui qui melodiam ad sua poëmata non adhibent, numeris & ordine metrorum elaborant suos versus, curantque ne nullus eorum aut acephalus sit, aut lagarus, aut miurus. Vocantur autem *acephali*, qui in ipso initio claudicant; veluti ille, qui a voce Ἐπειδὴ incipit; (*Iliad.* XXIII. 2.) aut a vocabulo Ἐπίτονος. (*Odyss.* XII. 423.) *Lagari* vocantur versus, qui in medio claudicant; velut ille,

Αἶψα δ' ἄρ' Αἰνείαν υἱὸν φίλον Ἀγχισάο.

aut ille, *Iliad.* II. 731. (*ubi in voce* Ἀσκληπιοῦ *penultima naturâ brevis pro longâ ponitur.*) *Miuri* vero sunt, qui in exitu claudicant; velut ille, (*Iliad.* XII. 208.) qui in vo-

Καλὴ Κασσιέπεια θεοῖς δέμας ἐοικυῖα.
Τοῦ Φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ᾔϊα.

XXXIII. Lacedaemonii priscae musicae studiosi.

Διετήρησαν δὲ [1] μάλιστα τῶν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι τὴν μουσικὴν, πλείστῃ [2] αὐτῇ χρώμενοι· καὶ συχνοὶ παρ' αὐτοῖς ἐγένοντο μελῶν ποιηταί. τηροῦσί γε καὶ νῦν τὰς ἀρχαίας ᾠδὰς ἐπιμελῶς, πολυμαθεῖς τε εἰς ταύτας εἰσὶ καὶ ἀκριβεῖς. ὅθεν καὶ Πρατίνας φησί·

Λάκων ὁ τέττιξ, εὔτυκος [3] εἰς χορόν.

διὸ καὶ οἱ ποιηταὶ διετέλουν προσαγορεύοντες οὕτως τὰς ᾠδάς·

„γλυκυτάτων πρύτανιν ὕμνων."

καί· „μέλεα μελιπτέρωτα Μουσᾶν." [4]

Ἀπὸ γὰρ τῆς τοῦ βίου σωφροσύνης καὶ αὐστηρίας μετέβαινον ἀσμένως ἐπὶ τὴν μουσικὴν, ἐχούσης τὸ κη-

[1] δὲ καὶ μάλιστα edd. [2] πλεῖστον edd. [3] εὔτυχες edd.
[4] μελιπτέρωτα Μοῦσαι edd.

cem ὄφιν exit; aut ille,

Καλὴ Κασσιέπεια θεοῖς δέμας ἐοικυῖα: (*Iliad.* VIII. 305.) aut is qui in ᾔϊα exit. (*Odyss.* IX. 212.)

33. Maxime vero Graecorum omnium Musicam integram servarunt Lacedaemonii, qui plurimum illâ utuntur, & apud quos frequentes fuerunt canticorum poëtae. Quin etiam nunc priscas odas studiose conservant, & plerasque ediscunt & adcurate tenent. Quare etiam Pratinas dicit:

Lacedaemonius cantor, aptus ad chorum.

Ob eamdemque caussam poëtae sic adpellare perseverarunt odas:

Dulcissimorum praesidem hymnorum:

&: *Cantica mellita alataque Musarum.*

Nam a vitae frugalitate & austeritate libenter ad Musicam sese convertebant, cuius scientia vim habet ani-

λεπτικὸν τῆς ἐπιστήμης. εἰκότως οὖν ἐγίνετο χαίρειν τοὺς ἀκροωμένους· ἐκάλουν δὲ καὶ χορηγοὺς, ὥς φησιν Choragi.
b ὁ Βυζάντιος Δημήτριος ἐν τετάρτῳ Περὶ Ποιήματος, οὐχ ὥσπερ νῦν τοὺς μισθουμένους [1] τοὺς χορούς, ἀλλὰ τοὺς καθηγουμένους τοῦ χοροῦ, καθάπερ αὐτὸ τοὔνομα σημαίνει. ἦν δὲ αὐτοῖς [2] καὶ τὸ χρηστομουσεῖν, καὶ μὴ παραβαίνειν τοὺς ἀρχαίους τῆς μουσικῆς νόμους. Συνέβαινε δὲ τὸ μὲν παλαιὸν φιλομουσεῖν τοὺς Ἕλληνας· μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης ἀταξίας, καταγηρασάντων σχεδὸν ἁπάντων τῶν ἀρχαίων νομίμων, ἥ τε προαίρεσις αὕτη κατελύθη, καὶ τρόποι μουσικῆς φαῦλοι κατεδείχθησαν, οἷς ἕκαστος τῶν χρω-
c μένων, ἀντὶ μὲν πρᾳότητος, περιεποιεῖτο μαλακίαν, ἀντὶ δὲ σωφροσύνης, ἀκολασίαν καὶ ἄνεσιν. ἔσται [3] δ' ἴσως τοῦτο μᾶλλον, καὶ ἐπὶ πλέον προαχθήσεται, ἐὰν μή τις ἀγάγῃ πάλιν εἰς τὸ συμφανὲς τὴν πά- Musica, ad Deorum & fortium Virorum laudes adhibenda.

1 μισθωμένους edd. 2 Tria verba desunt edd. & ms. A. Casaubonus corrigebat, τοὺς καθηγουμένους τοῦ χοροῦ (καθ. αὐτ. τοὔν. σημαίνει) πρὸς τὸ χρηστομουσεῖν. 3 ἔτι δ' ἴσως malim.

mos demulcendi: quare etiam consentaneum erat, ut delectarentur audientes. Vocabant autem *choragos*, ut ait Demetrius Byzantius quarto libro De Poëmate, non, ut nunc, eos qui choros mercede conducunt, sed chori duces & institutores, quemadmodum nomen quoque indicat. Itaque bonam etiam conservarunt Musicam, neque transgressi sunt veteres Musicae leges. Omnino autem antiquitus Musices studiosi fuerant Graeci: postea vero turbato ordine, antiquatis fere omnibus priscis institutis, hoc quoque obsoletum est institutum, & pravi Musices invecti sunt modi: quibus utens unusquisque, loco lenitatis mollitiem, & pro modestiâ petulantiam & licentiam sectati sunt. Et hoc quidem malum latius etiam fortasse serpet, & longius progredietur, nisi quis avi-

τριον μουσικήν. τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τῶν ἡρώων τὰς πράξεις, καὶ τῶν θεῶν τοὺς ὕμνους δι' ᾠδῆς ἐποιοῦντο. Ὅμηρος γοῦν φησιν ἐπ' Ἀχιλλέως·

— Ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν

ἡρώων. καὶ τὸν Φήμιον δέ φησιν, ὅτι

— πολλὰ βροτῶν θελκτήρια οἶδεν,

ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί.

Τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐσώζετο, d ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς. τὴν γοῦν Κύρου τοῦ πρώτου ἀνδρείαν, καὶ τὸν μέλλοντα πόλεμον ἔσεσθαι πρὸς Ἀστυάγην προείδοντο οἱ ᾠδοί. „Ὅτε γάρ, φησίν, ἠγήσατο τὴν εἰς Πέρσας ἀποδημίαν ὁ Κῦρος· (ἐγεγόνει δ' αὐτοῦ πρότερον ἐπὶ τῶν ῥαβδοφόρων, εἶθ' ὕστερον ἐπὶ τῶν ὁπλοφόρων, καὶ ἀπῆλθεν·) εὐωχουμένου οὖν τοῦ Ἀστυάγους μετὰ τῶν φίλων, τότε Ἀγγάρης ὄνομα (οὗτος δ' ἦν τῶν ᾠδῶν ὁ ἐνδοξότατος) ᾖδεν εἰσκληθεὶς τά τε ἄλλα τῶν εἰθισμένων, καὶ τὸ

Cyri virtutem praedicit cantor.

tam Musicam in lucem reducat. Nam olim & heroum res gestas & Deorum hymnos canticis prosequebantur. Homerus sane de Achille dicit:

— *Canebat gloriosa virorum facta*

heroum. Et, *Phemium*, ait,

— *plurium mortalium oblectamenta novisse*,

gesta virorum Deorumque, quae celebrant cantores.

Idemque mos apud barbaros etiam servabatur; ut ait Dinon in Persicis. Cyri certe superioris virtutem & futurum cum Astyage bellum praeviderunt cantores. » Quum enim iter in Persiam suscepisset Cyrus, postquam primum satellitibus, & deinde militibus ibi fuerat praefectus, ac deinde discessit; convivante Astyage cum amicis, intro vocatus cantorum nobilissimus, Angares nomine, cantavit & alia usitata, & ad extremum dixit:

e ἔσχατον εἶπεν, ὡς „ἀφεῖται εἰς τὸ ἕλος [1] θηρίον μέγα, θρασύτερον ὑὸς ἀγρίου· ὃ ἂν κυριεύσῃ τῶν καθ' αὑτὸν τόπων, πολλοῖς μετ' ὀλίγον [2] ῥᾳδίως μαχεῖται.“ ἐρομένου δὲ τοῦ Ἀστυάγους, ποῖον θηρίον; ἔφη· „Κῦρον τὸν Πέρσην.“ νομίσας οὖν ὀρθῶς αὐτὸν ὑπωπτευκέναι, καὶ μεταπεμπόμενος, οὐδὲν ὤνησεν.“ [3]

Ἐγὼ δὲ, ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν περὶ Μουσικῆς, αὐλῶν ἀκούων βόμβου, καταπαύσω τὸ πολυλογεῖν, τὰ ἐκ Φιλαύλου Φιλεταίρου ἐπειπών· XXXIV. Instrumenta musica.

Ὦ Ζεῦ, καλόν γ' ἐστὶν ἀποθανεῖν αὐλούμενον.
f τούτοις ἐν ᾅδου γὰρ μόνοις ἐξουσία
ἀφροδισιάζειν ἐστίν. οἱ δὲ τοὺς τρόπους
ῥυπαροὺς ἔχοντες μουσικῆς ἀπειρίᾳ,
εἰς τὸν πίθον φέρουσι τὸν τετρημένον. [4]

Μετὰ δὲ ταῦτα ζητήσεως γενομένης περὶ σαμβύ- Sambuca, instrumentum musicum.

1 εἰς τὸ ἔλεος ms. *A*. εἰς τοὺς Ἕλληνας ms. *Ep*. 2 μετ' ὀλίγων edd. 3 ἤνυσεν edd. 4 Temere τετρημμένον ed. Bas. & Cas.

Dimittitur in paludem fera ingens, apro ferocior; quae postquam locis circa se sitis fuerit potita, breve post tempus [sive, *cum paucis*] *adversus multos facile pugnabit.* Interrogante vero Astyage, *qualem feram* diceret, respondit: *Cyrum Persam.* Igitur, recte eum suspicatum esse existimans rex, misit qui revocarent Cyrum, sed nihil profecit. *u*

34. Ego vero, quamvis multa sint quae de Musica etiamnum disputare poteram, tamen cum tibiarum audiam sonum, loquacitati meae hic finem imponam, postquam haec adhuc ex Philetaeri Philaulo adiecero:

Proh Iupiter! pulcrum sane est mori ad tibiae sonum.
His solis apud inferos potestas sit
fruendi Venere. Quibus autem mores
sordidi sunt ignoratione Musices,
hi in pertusum dolium aquam ingerunt.

Posthaec exortâ quaestione de *sambucâ*, dixit Masu-

κης, ἔφη ὁ Μασσούριος, ὀξύφθογγον εἶναι μουσικὸν ὄργανον τὴν σαμβύκην, διειλέχθαι τε περὶ αὐτοῦ Εὐφορίωνα, τὸν αὐτὸν ἐποποιὸν, ἐν τῷ Περὶ Ἰσθμίων, χρῆσθαι φήσας αὐτῷ Πάρθους καὶ Τρωγλοδύτας, τετραχόρδῳ ὄντι· ἱστορεῖν δὲ τοῦτο Πυθαγόραν ἐν τῷ Πε- a
ρὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Καλεῖται δέ τι καὶ τῶν πολιορκητικῶν ὀργάνων σαμβύκη· οὗ τό τε σχῆμα, καὶ τὴν κατασκευὴν ἀποδείκνυσι Βίτων ἐν τῷ πρὸς Ἄτταλον Περὶ Ὀργάνων. καὶ Ἀνδρέας ὁ Πανορμίτης,[1] ἐν τῷ τριακοστῷ τρίτῳ τῶν Σικελικῶν τῶν κατὰ πόλιν, ὡς ἀπὸ δύο ὄνων[2] προσάγοιτο τοῖς τῶν ἐναντίων τείχεσι· καλεῖσθαί τε σαμβύκην, ἐπειδὴ,[3] ὅταν ἐξαρθῇ, γίνεται σχῆμα νεὼς καὶ κλίμακος ἑνοποιούμενον[4] ὅμοιον οἷον δή τι[5] ἐστὶ καὶ τὸ τῆς σαμβύκης. Μόσχος δ', ἐν πρώτῳ Μηχανικῶν, Ῥωμαϊκὸν b

Sambuca machina poliorcetica.

1 Temere Πανορμίτης ed. Bas. & Cas. 2 ἀπὸ δύο νεῶν corr. viri docti. 3 ἐπεὶ ms. *Ep.* 4 ἑνοποιουμένων ms. *Ep.* 5 ὅμοιον δέ τι vulgo.

rius, esse sambucam musicum instrumentum, acutum sonum edens; de eoque verba fecisse Euphorionem, eumdem qui Epicorum etiam carminum auctor est, in libro De Isthmiis; quo instrumento usos esse ait Parthos & Troglodytas, quatuor fidibus tenso: tradere autem haec ait Pythagoram in libro De Erythraeo Mari. Vocatur vero etiam bellica quaedam machina *sambuca*, oppugnandis urbibus inserviens: cuius formam structuramque declarat Biton, in libro De Machinis ad Attalum. Et Andreas Panormitanus, tertio & trigesimo libro Rerum Sicularum oppidatim expositarum, ait muris hostium eam admoveri duabus suculis: [*sive*, duabus navibus impositam:] vocari autem *sambucam*, quoniam, postquam erecta est, forma navis & scalae in unum iuncta similis fit quodammodo figurae quam sambuca refert. Moschus vero, primo libro Mechanicorum, Ro-

εἶναι λέγει τὸ μηχάνημα, καὶ Ἡρακλείδην τὸν Ταραντῖνον εὑρεῖν αὐτοῦ τὸ εἶδος. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν Ἱστοριῶν· „Μάρκελλος, φησὶ, δυσχρηστούμενος ἐν τῇ Συρακουσῶν πολιορκίᾳ ὑπὸ τῶν Ἀρχιμήδους κατασκευασμάτων, ἔλεγε, ταῖς μὲν ναυσὶν αὐτοῦ κυαθίζειν ἐκ θαλάσσης Ἀρχιμήδην, τὰς δὲ σαμβύκας ῥαπιζομένας ὥσπερ ἐκ πότου μετ' αἰσχύνης ἐκπεπτωκέναι."

Εἰπόντος δ' ἐπὶ τούτοις Αἰμιλιανοῦ· Ἀλλὰ μὴν, XXXV. Magadis, non est ex Tibiarum genere.
C ὦ ἑταῖρε Μασσούριε, πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐν ἐννοίᾳ γίνομαι, μουσικῆς ὢν ἐραστὴς, περὶ τῆς μαγάδιδος καλουμένης, πότερον αὐλῶν εἶδος, ἢ κιθάρας ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἥδιστος Ἀνακρέων λέγει που·

ψάλλω δ' εἴκοσι
χορδαῖσι μάγαδιν ἔχων,
ὦ Λεύκασπι· σὺ δ' ἡβᾷς.

manam ait esse machinam, cuius fabricam invenisset Heraclides Tarentinus. Polybius vero, octavo libro Historiarum, scribit: »Marcellus, in Syracusarum obsidione multa incommoda passus ab Archimedis machinis, dicebat: *Navibus suis e mari potum infundere Archimedem, sambucas vero colaphis percussas quasi e compotatione cum ignominia eiectas esse.* «

35. Post haec Aemilianus ait: At, o amice Masuri, saepius ego quoque, utpote Musices studiosus, de *Magadide* quae vocatur, dubitare mecum soleo, sit-ne tibiarum genus, an fidium. Nam suavissimus Anacreon dicit alicubi:

Cano, viginti chordis
tensam magadin pulsans,
o Leucaspi; tu vero pubescis.

Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν Ὀμφάλῃ, ὡς περὶ αὐλῶν λέγει, διὰ τούτων·

Λυδός τε μάγαδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.

Aristarchi Grammatici elogium. Ὅπερ ἐξηγούμενος ἰαμβεῖον Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικὸς, ὃν μάντιν ἐκάλει Παναίτιος ὁ Ῥόδιος φιλόσοφος, διὰ τὸ ῥᾳδίως καταμαντεύεσθαι τῆς τῶν ποιημάτων διανοίας, γένος αὐλοῦ φησιν εἶναι τὸν μάγαδιν· οὔτ' Ἀριστοξένου τοῦτ' εἰπόντος ἐν τοῖς Περὶ Αὐλητῶν, ἢ ἐν τοῖς Περὶ Αὐλῶν καὶ Ὀργάνων, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Ἀρχεστράτου· πεποίηται γὰρ καὶ τούτῳ δύο βιβλία [1] Περὶ Αὐλητῶν. οὐκ εἶπε δὲ τοῦτο οὐδὲ Πύῤῥανδρος [2] ἐν τῷ Περὶ Αὐλητῶν· οὐδὲ Φίλλις [3] ὁ Δήλιος· ξυνέγραψε γὰρ καὶ οὗτος Περὶ Αὐλητῶν, καὶ Εὐφράνωρ. Τρύφων δ', ἐν δευτέρῳ Περὶ Ὀνομασιῶν, λέγει οὕτως· „Ὁ δὲ μάγαδις [4] καλούμενος αὐλός." καὶ πάλιν· „μάγαδις ἐν ταυτῷ ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγ- e

1 βυβλία h. l. ed. Ven. Bas. & Cas. 1. nescio an & ms. *A*. 2 Πύρανδρος ed. Cas. 3 Φύλλις corr. Casaub. 4 μάγαδος h. l. edd.

Ion autem Chius, in Omphale, sic loquitur quasi tibia esset magadis, dicens:

Et Lydia magadis tibia praeeat clamori.

Quem versiculum exponens Aristarchus Grammaticus, is quem Panaetius Rhodius philosophus, propter facilitatem qua valebat ad divinandam carminum sententiam, *vatem* adpellare consueverat, tibiarum genus esse magadin ait: quod tamen nec Aristoxenus dixit in libro De Tibicinibus, nec in libris De Tibiis & Instrumentis musicis; nec vero Archestratus, cuius item exstant duo libri De Tibicinibus. Neque Pyrrhander hoc dixit in libro De Tibicinibus; nec Phillis Delius; nam & hic de Tibicinibus scripsit, item Euphranor. Tryphon vero, secundo libro De Nomenclaturis, ita scribit: » *Magadis tibia* quae vocatur.« & deinde: » magadis simul

γον ἐπιδείκνυται, ὡς Ἀναξανδρίδης [1] ἐν Ὁπλομάχῳ φησί·

Μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγα." [2]

Τὴν ἀπορίαν οὖν μοι ταύτην οὐδεὶς ἄλλος δυνήσεται ἀπολύσασθαι, καλὲ Μασσούριε, ἢ σύ.

Καὶ ὃς ἔφη· Δίδυμος ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Πρὸς Ἴωνα Ἀντεξηγήσεσιν, ἑταῖρε Αἰμιλιανὲ, μάγαδιν αὐλὸν ἀκούει τὸν κιθαριστήριον· οὗ μνημονεύειν Ἀριστόξενον [3] ἐν πρώτῳ Περὶ Αὐλῶν τρήσεως, λέγοντα [4] πέντε γένη εἶναι αὐλῶν, παρθενίους, παιδικοὺς, κιθαριστηρίους, τελείους, ὑπερτελείους. [5] ἐλλείπειν [6] οὖν δεῖ [7] παρὰ τῷ Ἴωνι τὸν ΤΕ σύνδεσμον, ἵν' ᾖ μάγαδις αὐλὸς ὁ προσαυλούμενος τῇ μαγάδι. Ἡ γὰρ μάγαδις [8] ὄργανόν ἐστι ψαλτικὸν, ὡς Ἀνακρέων φησι, Λυ-

XXXVI.

Alia est Tibia magadis:

f (margin mark beside the line beginning "τα")

1 Ἀλεξανδρίδης vulgo. 2 μέγαν vulgo. 3 μνημονεύει Ἀριστόξενος edd. 4 λέγων ed. Cas. 5 Deest postrema vox edd. 6 ἢ ἐλλείπειν edd. 7 Fors. ἐλλείπειν οὖν δεῖ vel δῆλον. 8 μαγὰς ms. Ep.

acutum & gravem sonum edit, quemadmodum Anaxandrides in Hoplomacho ait:

Magadin tibi loquar, tenue simul & magnum. u

Hanc igitur dubitationem nemo alius mihi dissolvet, nisi tu, praestantissime Masuri.

36. Tum ille sic infit: Didymus Grammaticus, in Interpretationibus Ionis aliorum interpretationi oppositis, amice Aemiliane, *magadin tibiam* eam intelligit, quae *citharisteria* (sive, *citharistica*) vocatur; cuius Aristoxenus meminit libro primo De Tibiarum perforatione, ubi quinque ait genera esse tibiarum, virginales, pueriles, citharisterias, perfectas, & plusquamperfectas. Supplenda igitur est apud Ionem copula τε: ut sit *magadis tibia*, quae magadi accinit. Est enim *magadis* instrumentum ψαλτικὸν, (id est, *quod pulsatur*) quemadmodum Anacreon ait; estque Lydorum inventum. Quare

alia Magadis, fidibus tensa.

δῶν τε εὕρημα. διὸ καὶ τὰς Λυδὰς ψαλτρίας φησὶν εἶναι ὁ Ἴων ἐν τῇ Ὀμφάλῃ, διὰ τούτων·

Ἀλλ' εἶα, Λυδαὶ [1] ψάλτριαι, παλαιθετῶν [2]
ὕμνων ἀοιδοὶ [3] τὸν ξένον κοσμήσατε.

Θεόφιλος δ' ὁ κωμῳδικὸς [4] ἐν Νεοπτολέμῳ, [5] καὶ τὸ a
τῇ μαγάδι διαψάλλειν, μαγαδίζειν λέγει, ἐν τούτοις·

Πονηρὸν υἱὸν καὶ πατέρα καὶ μητέρα
ἔστι μαγαδίζειν, ἐπὶ τροχοῦ καθημένους.
οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν [6] ταυτὸν ᾄσεται μέλος.

Εὐφορίων δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰσθμίων, παλαιὸν μὲν, φησὶ, τὸ ὄργανον εἶναι [7] τὴν μάγαδιν, μετασκευασθῆναι δ' ὀψέ ποτε, καὶ σαμβύκην μετονομασθῆναι. πλεῖστον δ' εἶναι τοῦτο τὸ ὄργανον ἐν Μιτυλήνῃ, ὡς καὶ μίαν τῶν Μουσῶν ἔχουσαν αὐτὸ ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ποιη- b

1 Ἀλλ' αἱ Λυδαὶ edd. 2 παλαιθέτων malebam. παλαιδετῶν coni. Casaub. 3 ἀοιδῇ legebam. 4 Fors. κωμῳδιοποιὸς aut κωμικός. 5 Perperam Νεοπτολέμου Ms. 6 ὑμῶν ed. Ven. 7 φησὶ εἶναι τὸ ὄργανον ed. Cas. 1. & 2.

etiam Lydias Ion in Omphale *psaltrias* esse ait, cuius haec verba sunt:

Agite, Lydiae psaltriae, patriorum
hymnorum cantu honorate hospitem!

Theophilus vero comicus, in Neoptolemo, etiam magadi pulsare Graece μαγαδίζειν (quasi *magadizare*) dixit, his verbis:

Pravus filius & patrem & matrem
magadi fortasse canat, rotae insidentes.
Nostrûm quidem nemo idem canet canticum.

Euphorion vero, in libro De Isthmiis, vetus quidem instrumentum ait esse *magadin*, sequente vero tempore mutatâ fabricâ, *sambucam* fuisse nominatam: frequentissimum autem instrumentum hoc esse Mitylenae; ita quidem ut etiam una Musarum illud tenens fabrefacta sit

θῆναι ἀρχαίου ἀγαλματοποιοῦ. Μέναιχμος δ', ἐν τοῖς Περὶ Τεχνιτῶν, τὴν πηκτίδα, ἣν τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ μαγάδι, Σαπφώ φησιν εὑρεῖν. Ἀριστόξενος δὲ, τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πηκτίδα χωρὶς πλήκτρου διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρείαν. διόπερ καὶ Πίνδαρον εἰρηκέναι ἐν τῷ Πρὸς Ἱέρωνα σκολιῷ, τὴν μάγαδιν ὀνομάσαντα, ψαλμὸν ἀντίφθογγον, διὰ τὸ δύο γενῶν ἅμα καὶ διὰ πασῶν ἔχειν τὴν συνῳδίαν ἀνδρῶν τε καὶ παί-
c δων. [1] καὶ Φρύνιχος δ' ἐν Φοινίσσαις εἴρηκε·

Ψαλμοῖσιν ἀντίσπαστ' ἀείδοντες μέλη.

Καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυσοῖς·

Πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος, ἀντίσπαστά τε [2]
Λυδῆς [3] ἐφύμνει πηκτίδος συγχορδία.

Διαποροῦσι δὲ ἔνιοι, ὅπως, τῆς μαγάδιδος οὐχ XXXVII.

1 ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ms. *Ep.* 2 ἀντίσπαστά γε edd. 3 Λύδης edd.

a Lesbothemide vetere ſtatuario. Menaechmus vero, in libro De Artificibus, pectidem, quam eamdem eſſe ait cum magadi, a Sapphone ſcribit fuiſſe inventam. Ariſtoxenus autem ait, magadin & pectidem absque plectro nudâ digitorum pulſatione (διὰ ψαλμοῦ) uſum praeſtare: quare Pindarum, ait, in Scolio (*i. e.* convivali carmine) ad Hieronem, cum de magadi loqueretur, *pſalmum antiphthongum* (i. e. *fidium pulſationem ſono reſpondentem*) dixiſſe; quoniam duorum generum ſimul per omnes chordas (διὰ πασῶν, octavâ ratione) concentum haberet virorum puerorumque. [*ſive*, virorum mulierumque.] Et Phrynichus etiam in Phoeniſſis dixit:

Pſalmis ex adverſo reſpondentia canentes cantica.

& Sophocles in Myſis:

Frequens (reſonabat) *Phrygium triangulum, cui ex adverſo reſpondentia*
accinebat Lydiae pectidis concentus.

37. Quaerunt vero nonnulli, quo pacto, quum Ana-

Anacreontis magadis, viginti chordarum.

οὔσης κατὰ Ἀνακρέοντα (ὀψὲ γάρ ποτε τὰ πολύχορδα ὀφθῆναι) μνημονεύων αὐτῆς ὁ Ἀνακρέων λέγει· „ψάλλω δ' εἴκοσι χορδαῖσι μάγαδιν ἔχων, ὦ Λεύκασπι.“ Καὶ ὁ μὲν Ποσειδώνιός φησι, τριῶν μελῳδιῶν αὐτὸν μνημονεύειν, Φρυγίου τε, καὶ Δωρίου,[1] d καὶ Λυδίου· ταύταις γὰρ μόναις τὸν Ἀνακρέοντα κεχρῆσθαι· ὧν ἑπτὰ χορδαῖς ἑκάστης περαινομένης, εἰκότως φάναι ψάλλειν αὐτὸν εἴκοσι χορδαῖς, τῷ ἀρτίῳ χρησάμενον ἀριθμῷ, τὴν μίαν ἀφελόντα. Ἀγνοεῖ δὲ ὁ Ποσειδώνιος,[2] ὅτι ἀρχαῖόν ἐστιν ὄργανον ἡ μάγαδις, σαφῶς Πινδάρου λέγοντος, τὸν Τέρπανδρον ἀντίφθογγον εὑρεῖν τῇ παρὰ Λυδοῖς πηκτίδι τὸν βάρβιτον·

Τόν ῥα Τέρπανδρός ποθ' ὁ Λέσβιος εὗρε
πρῶτος ἐν δείπνοισι Λυδῶν[3]
ψαλμὸν ἀντίφθογγον, ὑψη-

1 Desunt duo verba msstis. 2 Ποσιδώνιος h. l. ms. *A*. Nescio an & supra. 3 Λύδιον vulgo.

creontis aetate non exstiterit magadis, (nam sero demum conspecta esse instrumenta multis fidibus tensa) mentionem eius faciens Anacreon dixerit: *Cano, viginti chordis tensam pulsans magadin, o Leucaspi.* Ac Posidonius quidem ait, trium melodiarum in illis verbis meminisse poëtam, Phrygiae, Doriae & Lydiae: his enim solis usum esse Anacreontem: quarum quum quaeque septem peragatur chordis, recte illum dixisse, *viginti se chordis psallere*, demtâ unâ rotundo numero utentem. At ignorat Posidonius, antiquum instrumentum esse magadin; quandoquidem clare Pindarus dixit, Terpandrum ex adverso respondentem Lydiae pectidi invenisse *barbitum:*

quem Terpander olim Lesbius invenit
primus Lydorum in coenis
fidium pulsatione respondentem,

e λᾶς ἀκούων πηκτίδος.

πηκτὶς δὲ καὶ μάγαδις ταυτόν· καθά φησιν ὁ Ἀριστόξενος, καὶ Μέναιχμος ὁ Σικυώνιος ἐν τοῖς Περὶ Τεχνιτῶν. καὶ τὴν Σαπφὼ δέ φησιν οὗτος, ἥ τις ἐστὶν Ἀνακρέοντος πρεσβυτέρα, πρώτην χρήσασθαι τῇ πηκτίδι. Ὅτι δὲ καὶ Τέρπανδρος ἀρχαιότερος Ἀνακρέοντος, δῆλον ἐκ τούτων· Τὰ Καρνεῖα πρῶτος πάντων Τέρπανδρος νικᾷ, ὡς Ἑλλάνικος ἱστορεῖ ἔν τε τοῖς ἐμμέτροις Καρνεονίκαις, κἀν τοῖς καταλογάδην. ἐγένετο δὲ ἡ θέσις τῶν Καρνείων κατὰ τὴν ἕκτην καὶ εἰκοστὴν f ὀλυμπιάδα, ὡς Σωσίβιός φησιν [1] ἐν τῷ Περὶ Χρόνων. Ἱερώνυμος δ' ἐν τῷ Περὶ Κιθαρῳδῶν, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον Περὶ Ποιητῶν, κατὰ Λυκοῦργον τὸν νομοθέτην τὸν Τέρπανδρόν φησι γενέσθαι, ὃς ὑπὸ πάντων συμφώνως ἱστορεῖται μετὰ τοῦ Ἰφίτου τοῦ Ἠλείου

Terpandri aetas.

Carnea.

1 Σώσιμός φησιν edd.

quum altam audiſſet pectidem.

Pectis autem & magadis unum idemque; ut ait Ariſtoxenus, & Menaechmus Sicyonius in libris De Artificibus. Idemque Menaechmus ait etiam, primam pectide uſam *Sapphonem*, quae aetate ſuperior eſt Anacreonte. Eſſe vero etiam *Terpandrum* Anacreonte vetuſtiorem, patet ex hisce: Carnea primus omnium vicit Terpander, ut Hellanicus tradit, cum in verſibus eis quibus Carneonicas celebravit, tum in eorumdem recenſu ſolutâ oratione edito. Inſtituta autem ſunt *Carnea* Olympiade vigeſima ſexta, ut Soſibius in libro De Temporum notatione ſcribit. Hieronymus vero in libro De Citharoedis, qui eſt ſextus eorum quos De Poëtis ſcripſit, Lycurgi legumlatoris aetate vixiſſe Terpandrum ait. Lycurgum autem conſentiunt ſcriptores omnes auctorem fuiſſe cum Iphitò Eleo illius inſtitutionis Ludorum Olym-

τὴν πρώτην ἀριθμηθεῖσαν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν διαθεῖναι. Εὐφορίων τε, ἐν τῷ Περὶ Ἰσθμίων, τὰ πολύχορδα, φησὶ, τῶν ὀργάνων ὀνόμασι μόνον παρηλλάχθαι· παμπάλαιον δ' αὐτῶν εἶναι τὴν χρῆσιν.

XXXVIII. Differunt Pectis atque Magadis.

Διογένης δὲ ὁ τραγικὸς διαφέρειν [1] πηκτίδα μαγάδιδος, λέγων οὕτως ἐν τῇ Σεμέλῃ· a

Καί τοι κλύω μὲν [2] Ἀσιάδος [3] μιτρηφόρους
Κυβέλας γυναῖκας, παῖδας ὀλβίων Φρυγῶν,
τυπάνοισι [4] καὶ ῥόμβοισι [5] καὶ χαλκοκτύπων
βόμβοις βρεμούσας ἀντίχερσι [6] κυμβάλων
σοφὴν θεῶν ὑμνῳδὸν [7] ἰατρόν θ' ἅμα.
Κλύω δὲ Λυδὰς Βακτρίας τε παρθένους,
ποταμῷ παροίκους Ἅλυϊ, Τμωλίαν θεὸν
δαφνόσκιον κατ' ἄλσος Ἄρτεμιν σέβειν
ψαλμοῖς τριγώνων πηκτίδων ἀντιζύγοις [8] b

1 οἴεται interserit Epit. 2 κλύω μὲν edd. 3 Ἀσιάδας legit Dalec. 4 τυμπάνοισι vulgo. 5 βομβοῖσι vulgo. 6 ἀντὶ χερσὶ vulgo. 7 θεὸν ὑμνῳδεῖν coni. Dalec. 8 πηκτίδων τε Περσικῶν edd. & dein vers. seq. ἀντιζύγοις ὁλκοῖς &c.

picorum, a qua numeratur prima Olympias. Et Euphorion in libro De Isthmiis ait, instrumenta musica multis fidibus tensa nominibus solum discrepare, usum autem eorum esse antiquissimum.

38. Diogenes vero tragicus differre statuit pectidem a magadide, haec dicens in Semele:

Atqui audio mithratas Asiaticae
Cybeles mulieres, filias fortunatorum Phrygum,
tympanis, & rhombis, & aeneorum cymbalorum
strepitibus manuum-concursu-peractis personantes
sapientem inter Divos cantatricem simulque medicam.
Audio etiam Lydas Bactriasque virgines,
flumen Halyn adcolentes, Tmoliam Deam,
lauris-umbroso in luco, Dianam colere
triangularium pulsatione pectidum, respondentibusque

ὁλκοῖς κρεκούσας [1] μάγαδιν, ἔνθα Περσικῷ
νόμῳ ξυνωθεὶς [2] αὐλὸς ὁμονοεῖ χοροῖς.

καὶ Φίλλις δ' ὁ Δήλιος, ἐν δευτέρῳ Περὶ Μουσικῆς, διαφέρειν φησὶ πηκτίδα μαγάδιδος, λέγων οὕτως· „Φοίνικες, πηκτίδες, μαγάδιδες, [3] σαμβῦκαι, ἰαμβῦκαι, τρίγωνα, [4] κλεψίαμβοι, σκινδαψοί, [5] ἐννεάχορδα. ἐν οἷς γάρ, φησί, τοὺς ἰάμβους ᾖδον, ἰαμβύκας ἐκάλουν· ἐν οἷς δὲ παρελογίζοντο τὰ ἐν τοῖς μέ-
c τροις, κλεψιάμβους. μαγάδιδας [6] δὲ τὰ διὰ πασῶν καὶ πρὸς ἴσα τὰ μέρη τῶν ᾀδόντων ἡρμοσμένα. καὶ ἄλλα δ' ἦν παρὰ ταῦτα· καὶ γὰρ βάρβιτος ἢ βάρμος· καὶ ἄλλα πλείονα, τὰ μὲν ἔγχορδα, τὰ δὲ ἐνηχα, κατεσκεύαζον."

Plura fidium nomina.

XXXIX.

Ἦν γὰρ δή τινα καί, χωρὶς τῶν ἐμφυσωμένων καὶ χορδαῖς διειλημμένων, ἕτερα ψόφου μόνον παρα-

1 κρεκούσαις vulgo. 2 ξενωθεὶς ed. Caf. cum msstis. 3 μαγάδιδες ms. *Ep.* 4 ἴαμβοι, καὶ τρίγωνα vulgo. 5 Deeſt nomen editis. 6 μαγαδίδας h. l. ed. Ven. & Baſ. cum msstis.

tractibus ſtridentes magadin, ubi Perſico
more iuncta tibia choris concinit.

Atque etiam Phillis Delius, ſecundo libro De Muſicâ, differre dicit inter pectidem & magadidem, ubi ait: » *Phoenices, pectides, magadides, ſambucae, iambucae, triangula, clepſiambi, ſcindapſi, novemchordia.* Nam quibus, inquit, iambos canebant, *iambucas* vocabant: quibus autem eosdem ita canebant, ut quaſi furtim mutarent metra, *clepſiambos. Magadidas* vero, inſtrumenta concentum διὰ πασῶν edentia, & omnibus canentium partibus peraeque concinentia. Erant vero praeter haec & alia, veluti *barbitos* aut *barmus:* & alia plura conficiebant, partim fidibus tenſa, partim ſonora. «

39. Erant quippe, praeter inſtrumenta quae inflantur, & quae chordis diſtincta ſunt, alia ſtrepitum ſolum-

Crepitacula.

σκευαστικὰ, καθάπερ τὰ κρέμβαλα. περὶ ὧν φησι Δικαίαρχος ἐν τοῖς Περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος Βίου· ἐπιχωριάσαι, φάσκων, ποτὲ καθ' ὑπερβολὴν εἰς τὸ προσορχεῖσθαί τε καὶ προσᾴδειν ταῖς γυναιξὶν ὄργανά τινα d ποιὰ, ὧν ὅτε τις ἅπτοιτο τοῖς δακτύλοις, ποιεῖν λιγυρὸν ψόφον· δηλοῦσθαι δ' ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ᾄσματι, οὗ ἐστιν ἀρχή·

„Ἄρτεμι σοί με τι φρὴν ἐφίμερον [1] ὕμνον [2] ἱέναι [3] τε ὅθεν ᾇδέ τις [4] ἀλλὰ χρυσοφανία [5]
κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν" . . . [6]

Ἕρμιππος δ', ἐν Θεοῖς, τὸ τούτοις κρούειν, κρεμβαλίζειν εἴρηκεν, ἐν τούτοις·

Λεπάδας δὲ πετρῶν ἀποκόπτοντες κρεμβαλίζουσι.

Δίδυμος δέ φησιν, εἰωθέναι τινὰς ἀντὶ τῆς λύρας κογχύλια καὶ ὄστρακα συγκρούοντας, ἔνρυθμον [7] ἦχόν τι- e

1 ἐφ' ἵμερον edd. 2 ὕπνον ed. Ven. & Baſ. 3 νεναι Ms. 4 Interpretatus ſum tamquam eſſet τέως ἄδε τις. 5 Immo χρυσοφανία aut χρυσοφανῆ. 6 *Deeſt* κρούει aut aliquod tale verbum. 7 εὔρυθμον ed. Baſ. & Caſ. cum ms. *Ep.*

modo edentia; veluti *crembala*, id eſt, *crepitacula.* De quibus Dicaearchus loquitur in libro de Vita Graeciae; dicens frequentiſſimo in uſu fuiſſe olim certa quaedam inſtrumenta, quorum ad ſonum & ſaltarent & canerent mulieres; quae inſtrumenta ſi digitis modo percuteret aliquis, argutum ederent ſonum: eaque ſignificari in Dianae cantico, cuius eſt initium:

Diana, mihi animus eſt gratum tibi edere carmen,
interim dum haec alia (mulier) *aurata aenea crembala pulſet.*

Hermippus vero, in Diis, pulſare crembala uno verbo *crembalizare* dixit, his verbis:

Lepadas a petris detundentes crembalizant.

Didymus vero ait, conſueviſſe nonnullos, loco lyrae, comploſis inter ſe conchis & teſtis numeroſum ſonum

να ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις, καθάπερ καὶ Ἀριστοφάνη ἐν Βατράχοις φάναι.

Ἀρτέμων δ', ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Διονυσιακοῦ Συστήματος·[1] Τιμόθεον, φησὶ, τὸν Μιλήσιον παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαι πολυχορδοτέρῳ συστήματι χρήσασθαι τῇ μαγάδι·[2] διὸ καὶ παρὰ τοῖς Λάκωσιν εὐθυνόμενον, ὡς παραφθείροι τὴν ἀρχαίαν μουσικήν· καὶ, μέλλοντός τινος ἐκτέμνειν αὐτοῦ τὰς περιττὰς τῶν χορδῶν,
f δεῖξαι παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα Ἀπολλωνίσκον, πρὸς τὴν αὐτὴν[3] σύνταξιν ἰσόχορδον λύραν ἔχοντα, καὶ ἀφεθῆναι. Δοῦρις δ', ἐν τῷ Περὶ Τραγῳδίας· ὠνομάσθαι, φησὶ, τὴν μάγαδιν ἀπὸ Μάγδιος,[4] Θρᾳκὸς γένος. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἀριστοκλέους ἐπιστολὴν Ἀντιγραφῇ· „ὃ νῦν, φησὶν, ἡμεῖς λέγομεν ψαλτήριον, τοῦτ' εἶναι μάγαδιν. ὁ δὲ κλεψίαμβος κλη-

XL. Timotheus culpatur veterem Musicam corrupisse.

Rursus de Magadi.

1 ἐπιστύματος vulgo. 2 μαγάδιδι edd. 3 τὴν φ ὑ τ ο ῦ σύνταξιν ms. *A*. 4 Μάγδου ms. *Ep*.

edere saltantibus; quod etiam significari ait ab Aristophane in Ranis.

40. Artemon vero, primo libro DE Dionysiaco Systemate, Timotheum Milesium, ait, visum plerisque usum esse systemate plurium, quam par esset, chordarum, nempe magadi: ideoque apud Lacedaemonios reum factum, quod veterem musicam corrupisset: quumque in eo esset quispiam, ut rescinderet chordas iustum numerum superantes, demonstrasse Timotheum esse apud ipsos Lacedaemonios Apollinis parvam imaginem, quae lyram teneret eodem numero chordarum eodemque ordine tensam: atque ita accusatione esse absolutum. Duris vero, in libro DE Tragoedià, nomen invenisse magadin, ait, a Magdie, natione Thrace. Apollodorus vero in Responsione ad Aristoclis Epistolam ait, quod nunc psalterium dicimus, id esse *magadin*. Qui autem

θεὶς, ἔτι [1] δὲ ὁ τρίγωνος, καὶ ὁ ἔλυμος, [2] καὶ τὸ ἐννεάχορδον, ἀμαυρότερα τῇ χρείᾳ καθέστηκε.“ καὶ Ἀλκμὰν δέ φησί·

μάγαδιν δ' ἀποθέσθαι.

Σοφοκλῆς δ' ἐν Θαμύρᾳ· a

Πηκταὶ δὲ λύραι καὶ μαγάδιδες
τά τ' ἐν Ἕλλησι ξόαν' ἡδυμελῆ. [3]

Τελέστης δ', ἐν Ὑμεναίῳ διθυράμβῳ, πεντάχορδόν φησιν αὐτὴν [4] εἶναι, διὰ τούτων·

Ἄλλος [5] δ' ἄλλαν κλαγγὰν ἱεὶς,
κερατόφωνον ἐρέθιζε μάγαδιν,
ἐν πενταράβδῳ [6] χορδᾶν [7] ἀριθμῷ
χεῖρα καμψιδίαυλον ἀναστροφῶν τάχος.

Οἶδα δὲ καὶ ἄλλο ὄργανον, ᾧ τῶν Θρᾳκῶν οἱ βασιλεῖς ἐν τοῖς δείπνοις χρῶνται, ὡς φησιν Νικομήδης ἐκ

1 ἔστι ed. Ven. & Baſ. cum ms. A. 2 ἴλυμος edd. 3 ξόα ἡδυμ. ed. Caſ. 4 αὐτὸν edd. 5 Forſ. ἄλλως. 6 πενταῤῥάβδῳ edd. 7 χορδὰν edd.

clepſiambus vocabatur, item trigonus, & elymus tibia, & enneachordum, eorum uſus (ait) obſolevit. Alcman vero dixit:

Magadin deponere.

Sophocles vero in Thamyrâ:

Commode compactae lyrae & magadides,
& (alia) *apud Graecos uſitata inſtrumenta-ex-ligno-probe-polito ſuaves-modos-ſonantia.*

Teleſtes vero, in Hymenaeo dithyrambo, quinque chordis tenſam eſſe dicit, his verbis:

Alius [ſive, *Aliâs*] *alium ſonum edens*
cornîſonam irritavit magadin
quinquepartito chordarum numero
manum currendo recurrendoque reciprocans celerrime.

Novi vero & aliud inſtrumentum, quo in coenis utuntur Thraciae reges, ut ait Nicomedes in libro de Or-

b τῷ Περὶ Ὀρφέως. Φοίνικα δὲ τὸ ὄργανον Ἔφορος καὶ Σκάμων [1] ἐν τοῖς Περὶ Εὑρημάτων, ὑπὸ Φοινίκων εὑρεθέντα, ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας· Σῆμος δὲ ὁ Δήλιος ἐν πρώτῳ [2] Δηλιάδος, διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἐν Δήλῳ Φοίνικος τοὺς ἀγκῶνας αὐτοῦ ἐξεργάσασθαι.[3] Τῇ σαμβύκῃ πρώτην φησὶ χρήσασθαι Σίβυλλαν . . Σκάμων [4] ὁ προειρημένος· ὀνομασθῆναι δ' αὐτὴν, εὑρεθεῖσαν ὑπὸ Σάμβυκος τινός.

Phoenix, instr. musicum.

Sambuca.

XLI.

Tripus, instrumentum musicum.

Καὶ περὶ τοῦ τρίποδος δὲ καλουμένου (ὄργανον δὲ καὶ τοῦτο μουσικὸν) ὁ προειρημένος Ἀρτέμων γράφει οὕτως· „Ὅθεν πολλὰ τῶν ὀργάνων οὐδ' εἰ c γέγονέ ποτε γινώσκεται· καθάπερ ὁ Πυθαγόρου τοῦ Ζακυνθίου τρίπους. ὀλιγοχρόνιον γὰρ τὴν ἀκμὴν σχὼν, καὶ, διὰ τὸ δοκεῖν ἐργώδης εἶναι κατὰ τὴν χειροθεσίαν, ἢ δι' ἣν δή ποτ' οὖν αἰτίαν, συντόμως καταλυ-

1 Σκάμνων edd. & sic mox iterum. 2 ἐκ τῷ πρώτῳ edd. 3 ἐξειργάσθαι malebam. 4 ἦς Σκάμων Ms. ὡς Σκάμνων edd.

pheo. *Phoenicem* vero instrumentum Ephorus & Scamon in libro De Inventionibus aiunt, ex eo quod a Phoenicibus inventum esset, nomen hoc invenisse: Semus vero Delius, libro primo Deliadis, ex eo, quod brachia (*vel* iuga) illius ex palma arbore (φοίνικι) quae Deli est conficerentur. *Sambucâ* primum usam esse Sibyllam . . ait Scamon supra dictus; nominatam autem ita esse ab inventore Sambyce quodam.

41. Porro etiam de *Tripode* qui vocabatur, quod item musicum fuit instrumentum, praedictus Artemon haec scribit: »Inde factum, ut multa sint instrumenta tam parum cognita, ut etiam exstitisse ea umquam, vulgo ignoretur: quemadmodum *Pythagorae Zacynthii tripus*. Quum enim usus huius instrumenti perexiguum duraverit tempus, &, quod tractatu difficile esse videbatur, sive alia quacumque de caussa, brevi fuerit derelictum, ignotum

θεὶς, διαλέληθε τοὺς πολλούς. Ἦν δὲ παραπλήσιος μὲν Δελφικῷ τρίποδι, καὶ τοὔνομα ἐντεῦθεν ἔσχεν· τὴν δὲ χρῆσιν τριπλῆς κιθάρας παρείχετο. τῶν γὰρ ποδῶν ἑστώτων ἐπί τινος βάσεως εὐστρόφου, καθάπερ αἱ τῶν περιάκτων δίφρων κατασκευάζονται θέσεις, τὰς μέσας τρεῖς χώρας τὰς ἀπὸ ποδὸς ἐπὶ πόδα διεστώσας ἐνέτεινεν χορδαῖς, ὑπερθεὶς ἑκάστῃ πῆχυν, καὶ κάτω προσαρμόσας χορδοτόνια, [1] καὶ τὸν ἐπάνω κόσμον κοινὸν τοῦ λέβητος καὶ τῶν παρηρτημένων ἐνίων ἀποδούς· ἐξ ὧν καὶ τὴν φαντασίαν εἶχεν ἀστείαν, καὶ τὸν ἦχον προσέβαλεν ἁδρότερον. διένειμεν δ' ἑκάστῃ χώρᾳ τὰς τρεῖς ἁρμονίας, [2] τήν τε Δωριστὶ, καὶ Λυδιστὶ, καὶ Φρυγιστί. καὶ καθεζόμενος αὐτὸς ἐπί τινος δίφρου περὶ ταυτὸν συμμέτρως ἔχοντος [3] τῇ συστάσει, [4] διείρας [5] δὲ τὴν εὐώνυμον χεῖρα πρὸς τὴν

1 χορδοτονία ed. Ven. & Bas. χορδοτονίᾳ ed. Cas. 2 δ' ἑκάστης χώρας ταῖς τρισὶν ἁρμονίαις edd. cum ms. A. 3 ἔχοντα vulgo. 4 στάσει edd. διαστάσει coni. Dalec. 5 Fors. διάρας.

est plerisque. Erat autem Delphico simile tripodi, unde etiam nomen habuit: usum autem praestitit triplicis citharae. Cum enim pedes eius basi cuidam facile circumagendae insisterent, quemadmodum versatilium sellarum conficitur fabrica, tres regiones inter binos quosque pedes interceptas chordis tetendit, unicuique regioni brachio sive iugo superne imposito, inferne vero adaptatis verticillis quibus chordae intenderentur: in summitate vero communem cortinae ornatum, & nonnulla ex laterum ornamentis effecta exhibuit; unde & speciem elegantem referebat instrumentum, & sonum edebat validiorem. Per singulas autem regiones tres harmonias distribuit, Doriam, Lydiam & Phrygiam. Tum sedens ipse in sella ad eamdem fere rationem constructa, extendens sinistram manum ad prehendendum in-

e ἐπιβολὴν, καὶ τῇ ἑτέρᾳ χρησάμενος τῷ πλήκτρῳ, καθ' ὁποίαν ἂν πρώτην ἤροιτο [1] τῶν ἁρμονιῶν, μετέστρεφε τῷ ποδὶ τὴν βάσιν εὔτροχον οὖσαν, [2] καὶ πρὸς ἑτέραν πλευρὰν πάλιν ἐπιβάλλων ἐχρῆτο, καὶ πάλιν ἑτέραν. οὕτω δ' ὀξέως ὑπὸ τὴν χεῖρα προσῆγεν αὐτῷ τὰ συστήματα ἡ τῆς βάσεως εὐκινησία τῷ ποδὶ ψαυομένη, καὶ τὴν χειροθεσίαν ἐπὶ τοσοῦτον εἰθίσθη [3] κατοξύνειν, ὥστ', εἴ τις μὴ ξυνορῴη τὸ γινόμενον, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκοῆς μόνον κρίνοι, νομίζειν τριῶν κιθαρι-
f στῶν ἀκούειν διαφόρως ἡρμοσμένων. καὶ τοῦτο τὸ ὄργανον θαυμασθὲν ἰσχυρῶς, μετὰ τὴν ἐκείνου βίον ἐξέλιπεν [4] εὐθέως."

Τὴν δὲ ψιλὴν κιθάρισιν πρῶτον, φησὶ Μέναιχμος, [5] εἰσαγαγεῖν Ἀριστόνικον τὸν Ἀργεῖον, τῇ ἡλι- XLII. Psilocitharistica ars.

1 εἵρετο edd. ἤρειτο citatur ex Ms. 2 εὔτροχον δ' οὖσαν Ms. Fors. δὲ οὖσαν debuerat: *quae scilicet erat.* 3 ἠθίσθη vulgo. 4 ἐξέλειπεν ms. A. 5 Μενέχαρμος edd.

strumentum, alterâ autem plectro utens; ad quamcumque primum libuisset harmoniam pede convertit basin circumactu facilem, tum rursus in aliam partem, iterumque in aliam conversum instrumentum iniectâ manu prehendit, alterâque manu pulsavit. Adeo celeriter autem baseos mobilitas, pede contacta, varia systemata sub manum illius subiecit, atque tanta manuum agilitate tractare instrumentum ipse adsueverat, ut, si quis id quod res erat oculis non conspexisset, sed solo auditu iudicasset, tres diversos citharoedos quemque aliâ harmoniâ pulsantem citharam sese audire existimaret. Atque hoc instrumentum, quod vehementer admirati erant omnes, post illius e vita excessum confestim neglectum exolevit. «

42. Assâ citharâ canere, ait Menaechmus, primum instituisse Aristonicum Argivum, qui Archilochi vixit

Lysander psilocitharista.

κίᾳ γενόμενον κατὰ Ἀρχίλοχον, [1] κατοικήσαντα ἐν Κορκύρᾳ. Φιλόχορος δ᾽ ἐν τρίτῃ Ἀτθίδος· „Λύσανδρος, φησὶν, ὁ Σικυώνιος κιθαριστὴς πρῶτος [2] μετέστησε τὴν ψιλοκιθαριστικὴν, μακροὺς τοὺς τόνους ἐντείνας, καὶ τὴν φωνὴν εὔογκον ποιήσας, καὶ τὴν ἔναυλον κιθάρισιν, ᾗ πρῶτοι οἱ περὶ Ἐπίγονον ἐχρήσαντο. καὶ περιελὼν τὴν συντομίαν [3] τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς a
ψιλοῖς κιθαρισταῖς, χρώματά τε εὔχροα πρῶτος ἐκιθάρισεν, καὶ ἰάμβους, καὶ μάγαδιν, [4] τὸν καλούμενον συριγμόν· καὶ ὄργανον μετέλαβε μόνος τῶν πρὸ αὐτοῦ. καὶ τὸ πρᾶγμα αὐξήσας, χορὸν περιεστήσατο πρῶτος. Δίωνα δὲ τὸν Χῖον τὸ τοῦ Διονύσου σπονδεῖον πρῶτον κιθαρίσαι Μέναιχμος. Τιμόμαχος δ᾽ ἐν τοῖς Κυπριακοῖς Στήσανδρον λέγει τὸν Σάμιον ἐπὶ πλεῖον αὐξῆσαι τὴν τέχνην, καὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς

1 Ἀντίοχον edd. Ἀντίλοχον Natal. 2 πρῶτον edd. 3 συντονίαν edd. 4 Temere μαγάδιν h. l. ed. Cas.

aetate, & Corcyrae habitavit. Philochorus vero, tertio libro Atthidos haec scribit: »Lysander Sicyonius citharista primus mutavit psilocitharisticam, longos nervos intendens, & vocem amplam spissamque faciens, & citharae cantum tibiae intermixtum adhibens, [*nisi potius*, tollens: *aut:* & citharae pulsu utens diu insonante auribus,] quo primus usus erat Epigonus. Igitur sublatâ macritudine, quae fuerat in psilocitharistarum cantu, chromata bene colorata primus citharâ exsecutus est, & iambos, & magadin quem vocant sibilum: & primus omnium (inter pulsandum) mutavit instrumentum. Denique postquam rem ipsam locupletavit, chorum etiam primus circa se instituit. Dionem vero Chium, ait Menaechmus, primum fuisse qui Bacchi spondeum citharâ caneret. Timomachus vero in Cypriacis ait, Stesandrum Samium plurimum amplificasse artem, & primum

b κιθαρῳδῆσαι τὰς καθ' Ὅμηρον μάχας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Ὀδυσσείας. ἄλλοι δὲ πρῶτόν φασι παρ' Ἐλευθερναίοις κιθαρίσαι τὰς ἐρωτικὰς ᾠδὰς Ἀμίτωνα [1] τὸν Ἐλευθερναῖον, οὗ καὶ τοὺς ἀπογόνους Ἀμίτορας [2] καλεῖσθαι. Ἀριστόξενος δέ φησιν, ὥσπερ τῶν ἑξαμέτρων τινὲς ἐπὶ τὸ γελοῖον παρῳδὰς εὗρον, οὕτω καὶ τῆς κιθαρῳδίας πρῶτος Οἰνώπας· [3] ὃν ἐζήλωσαν Πολύευκτός τε [4] ὁ Ἀχαιὸς, καὶ Διοκλῆς ὁ Κυναιθεύς. Καὶ μοχθηρῶν δὲ ᾀσμάτων γεγόνασι ποιηταὶ, περὶ ὧν φησι Φαινίας ὁ Ἐρέσιος [5] ἐν τοῖς Πρὸς τοὺς Σοφι-
c στὰς, γράφων οὕτως· „Τελένικος ὁ Βυζάντιος, ἔτι δὲ Ἀργᾶς, ποιηταὶ μοχθηρῶν ὄντες νόμων, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως εὐπόρουν· τῶν δὲ Τερπάνδρου καὶ Φρύνιδος νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδύναντο ἐπιψαῦσαι.“ τοῦ Ἀργᾶ μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Ἀποβάτῃ οὕτως·

Parodiae carminum ad citharam canendorum.

1 Ἀμήτορα edd. 2 ἀμήτορας edd. 3 Οἰνώπας ms. *Ep.* 4 Πολύδευκτός τε edd. 5 Φανίας ὁ Ἐρέσσιος edd.

Delphis Homericas pugnas citharâ cantasse, ab Odysseâ facto initio. Alii tradunt, apud Eleuthernaeos amatoria carmina primum citharâ cantasse Amitonem Eleuthernaeum; cuius posteros Amitores adpellari ait. Aristoxenus vero ait, quemadmodum hexametrorum parodias quidam invenerunt, quibus ridicule detorquentur hexametri: sic etiam carminum ad citharam cantatorum parodias invenit primus Oenopas; quem imitati sunt Polyeuctus Achaeus, & Diocles Cynaethensis. Fuere porro vilium canticorum poëtae illi, de quibus Phanias Eresius in libris contra Sophistas loquitur, ita scribens: »Telenicus Byzantius, item Argas, vilium modorum poëtae; qui in suo quidem poëseos genere successum habuere, sed Terpandri aut Phrynidis modos ne attingere quidem ausi sunt.« Argae meminit Alexis in Apobata:

A. Χορόνικος [1] ποιητὴς ὁδί. [2]
B. Τίνων ποιητὴς ᾀσμάτων; A. Σεμνῶν πάνυ.
B. Τί πρὸς τὸν Ἀργᾶν οὗτος; A. Ἡμέρας δρόμῳ
κρείττων. —

καὶ Ἀναξανδρίδης, ἐν Ἡρακλεῖ·

Ὁ μὲν γὰρ εὐφυής τις εἶναι φαίνεται. d
ὡς δ' εὔρυθμος [3] λαβὼν τὸ μελετητήριον,
εἶτ' ἐσχεδίασε δριμέως ἐν . . [4] παπαί.
Μεστὸς γενόμενος, πρὸς τὸν Ἀργᾶν βούλομαι
κωδωνίσας πέμψαι σ' ἀγωνιούμενον,
ἵνα καὶ σὺ νικᾷς τοὺς σοφιστὰς, ὦ φίλε.

XLIII. Gnesippus παιγνιαγράφος.

Ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιονίδην [5] ἀναφερομένους ποιήσας Πτωχοὺς, Γνησίππου τινὸς μνημονεύει παιγνιαγράφου [6] τῆς ἱλαρᾶς μούσης, λέγων οὕτως·

Ταῦτ' οὐ, μὰ Δία, Γνήσιππος, οὐδ' ὁ Κλεομένης [7]

1 Temere Χορόνιχος ed. Caſ. 3. 2 ὁ ποιητὴς ὁ δὲ edd. 3 εὐρύθμως malebam. 4 δριμέως, παπαὶ, παπαί. coni. Caſ. 5 Χιονίδη Ms. 6 παίγνιογράφου ed. Caſ. 7 Κλεόμαχος coni. Caſaub.

A. *In choris victor poëta hicce.*
B. *Quorum carminum poëta?* A. *Praeſtantium admodum.*
B. *Qualis eſt hic, ſi cum Arga conferas?* A. *Integri diei curſu*
illum ſuperat. —

Et Anaxandrides, in Hercule:

Hunc quidem ſolertem eſſe hominem adparet.
Quam concinne prehendit inſtrumentum,
& dein ex tempore pulſavit argute, papae!
Satur quum fuero, ad Argam te volo,
poſtquam exploravi, mittere, cum quo contendas;
ut tu etiam ſolertes homines vincas, amice!

43. Auctor fabulae, cui Pauperes titulus, quae Chionidae tribuitur, *Gneſippi* cuiusdam meminit, ludicrorum carminum & hilaris Muſae poëtae, his verbis:

Haec, per Iovem, nec Gneſippus, nec Cleomenes,

e ἐν ἐννέα χορδαῖσι [1] κατεγλυκάνατο.

καὶ ὁ τοὺς Εἵλωτας [2] δὲ πεποιηκὼς, φησίν·

„ Τὰ [3] Στησιχόρου τε καὶ Ἀλκμᾶνος Σιμωνίδου τ' ἀρχαῖον [4] ἀείδειν. (ὁ δὲ Γνήσιππός ἐστιν ἀκούειν.) κεῖνος νυκτερινὰ εὗρε μοιχοῖς ἀείσματ' ἐκκαλεῖσθαι γυναῖκας ἔχοντας ἰαμβύκην τε καὶ τρίγωνον."

Κρατῖνος, ἐν Μαλθακοῖς·

„ Τίς ἄρ' ἐρωτά [5] μ' οἶδεν, ὦ Γνήσιππε; ἐγὼ πολλῇ χολῇ οἴομαι μηδὲν οὕτως μωρὸν εἶναι καὶ κενόν."

* * [6] σκώπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὰ ποιήματα καὶ ἐν Βουκόλοις· — Cleomachus, pravus poëta.

f Ὃς οὐκ ἔδωκ' αἰτοῦντι Σοφοκλεῖ χορὸν,

1 Forſ. ἐν ἐννεαχόρδοισιν. 2 Ἰλεώτας edd. Ἰλεώτας h. l. Ms.
3 Τὸν Στησιχ. edd. 4 Forſ. ἀρχαῖα: & dein forſ. ἀείδει.
5 Grotius ſic corrigit:
Τίς ἄρ' ἐρῶντά μ' οἶδεν, ὦ Μνήσιππ'; ἐγὼ πολλῇ χολῇ·
οἴομαι γὰρ μηδὲν οὕτως μωρὸν εἶναι καὶ κενόν.
6 Videtur tale quid deeſſe: Κλεομάχου δὲ, ὡς φαύλου ποιητοῦ, μνημονεύει ὁ αὐτὸς Κρατῖνος. Deeſt autem vulgo defectûs nota.

inſtrumentis – novem – fidibus – inſtructis edulcaverint.

Et auctor fabulae, quae Eilotae inſcribitur, ait:

Et Steſichori & Alcmanis & Simonidis vetuſta carmina canere novit. (Intelligi autem debet, *Gneſippus.*) *Idem invenit moechis nocturna cantica, quibus mulierculas provocent, ſecum habentes iambucam & triangulum.*

Cratinus, in Mollibus:

Quis, Gneſippe, me amantem vidit? inquam ego ira percitus:
nam ſtolidius nihil eſſe uſquam vaniusque exiſtimo.

Idem in Bubulcis (Cleomachum) perſtringit ob inſulſa poëmata:

Qui Sophocli petenti non dedit chorum,

τῷ Κλεομάχῳ δ', ὃν οὐκ ἂν ἠξίουν ἐγὼ
ἐμοὶ διδάσκειν οὐδ' ἂν εἰς Ἀδώνια.

ἐν δὲ ταῖς Ὥραις·

— Ἴτω δὲ καὶ τραγῳδίας
ὁ Κλεόμαχος [1] διδάσκαλος, [2] παρατιλτριῶν
ἔχων χορὸν, Λυδιστὶ τιλλουσῶν μέλη
πονηρά. —

Τηλεκλείδης δ' ἐν τοῖς Στεῤῥοῖς καὶ περὶ μοιχείας [3] a ἀναστρέφεσθαί φησιν αὐτόν. Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Ἐρωτικῶν, τὰ ἐρωτικὰ, φησὶν, ᾄσματα καὶ τὰ Λοκρικὰ καλούμενα, οὐδὲν τῶν Σαπφοῦς καὶ Ἀνακρέοντος διαφέρειν. [4] Ἔτι δὲ [5] τὰ Ἀρχιλόχου καὶ τῶν Ὁμήρου Ἐπικιχλίδων τὰ πολλὰ διὰ τῆς ἐμμέτρου ποιήσεως τούτων ἔχεταί τινος τῶν παθῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἀσωποδώρου περὶ τὸν Ἔρωτα, καὶ πᾶν τὸ τῶν

1 Κλεομάχου vulgo. 2 μετὰ τῶν παρατιλτριῶν vulgo.
3 μοιχίας edd. 4 διαφθείρειν ms. *A*. 5 ἐν δὲ edd.

ſed Cleomacho; quem equidem nollem
mihi chorum docere ne ad Adonia quidem.

Item in Horis:

— Valeat vero etiam tragoediae
didaſcalus Cleomachus, depilatricium
habens chorum, Lydico more vellentium
carmina prava. —

Teleclides vero, in Rigidis, etiam in adulteriis verſatum eumdem ſignificat. Clearchus vero ſecundo libro Amatoriorum ait, amatoria cantica & Locrica quae vocantur, nihil a Sapphûs & Anacreontis carminibus differre. Adhaec vero Archilochi carmina, & Epicichlidum Homeri maior pars, partem quamdam eiusdem animi adfectionis metricâ poëſi exſequuntur. Sed & quae Aſopodorus ſcripſit in Amorem, (*ſive*, in Cupidinem,)

'Ερωτικῶν 'Επιστολῶν γένος ἐρωτικῆς τινος διὰ λόγου ποιήσεως ἐστίν.

b Τοσαῦτα τοῦ Μασσουρίου διεξελθόντος, περιηνέχθησαν ἡμῖν καὶ αἱ ΔΕΥΤΕΡΑΙ καλούμεναι ΤΡΑΠΕΖΑΙ· πολλάκις ἡμῖν διδόμεναι, οὐ μόνον ταῖς τῶν Κρονίων ἡμέραις, ἐν αἷς Ῥωμαίων παισὶν ἔθος ἐστὶν [1] ἑστιᾶν τοὺς οἰκέτας, αὐτοὺς τὰς τῶν οἰκετῶν ἀναδεχομένους λειτουργίας. Ἑλληνικὸν δὲ τοῦτο τὸ ἔθος. ἐν Κρήτῃ γοῦν, τῇ τῶν Ἑρμαίων ἑορτῇ, τὸ ὅμοιον γίνεται, ὥς φησι Καρύστιος ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασιν. εὐωχουμένων γὰρ τῶν οἰκετῶν, οἱ δεσπόται ὑπηρετοῦσι πρὸς τὰς διακονίας. καὶ ἐν Τροιζῆνι δὲ, μηνὶ
c Γεραιστίῳ· [2] πανήγυρις δὲ τότε γίνεται πολυήμερος, ἧς ἐν μιᾷ οἱ δοῦλοι μετὰ τῶν πολιτῶν κοινῇ τε ἀστραγαλίζουσι, καὶ οἱ κύριοι τοὺς δούλους ἑστιῶσιν, ὡς ὁ αὐτός [3] φησι Καρύστιος. Βήρωσος δ', ἐν πρώτῳ Βαβυλωνιακῶν, τῷ Λώῳ φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ, ἄγε-

XLIV. SECUNDAE MENSAE.

Saturnalia, a Graecis derivata.

1 Desunt duo verba ms. *A*. 2 Γεραιστίωνι edd. 3 ὡς αὐτὸς edd.

& totum Epistolarum Amatoriarum genus, poësis quaedam est solutâ oratione comprehensa.

44. Haec quum disseruisset Masurius, circumferebantur nobis etiam *Secundae* quae vocantur *Mensae*: quae quidem saepius nobis exhibebantur, nec solum *Saturnalium* diebus: quibus solent Romani servos convivio excipere, ipsi servilia ministeria obeuntes. Est autem Graecanicus hic mos. In *Cretâ* certe feriis Mercurialibus idem faciunt, ut ait Carystius in Historicis Commentariis. Epulantur enim servi, & ministrant famulanturque heri. Idem fit Troezene, mense Geraestio: quo celebrantur plurium dierum feriae, quorum dierum uno servi unà cum civibus talis ludunt, & heri servos epulis excipiunt, ut idem tradit Carystius. Berossus vero primo Rerum Babylonicarum scribit, decimo

Sacea, festum Babyloniorum & Perf.

σθαι ἑορτὴν Σακέαν [1] προσαγορευομένην ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν αἷς ἔθος εἶναι ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι ζωγάνην. [2] μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ Κτησίας, ἐν δευτέρῳ Περσικῶν. Κῷοι δὲ τοὐναντίον d
δρῶσιν, ὡς ἱστορεῖ Μακαρεὺς ἐν τρίτῳ Κῳακῶν. ὅταν γὰρ τῇ Ἥρᾳ θύωσιν, δοῦλοι οὐ παραγίνονται ἐπὶ τὴν εὐωχίαν. διὸ καὶ Φύλαρχον εἰρηκέναι·

Σούριοι οἱ [3] μοῦνοι μὲν ἐλεύθεροι ἱεροεργοὶ [4]
ἀνδράσι πρὸς κείνοισιν, ἐλεύθερον ἆμαρ ἔχοντες·
δούλων δ' οὔτις πάμπαν ἐσέρχεται οὐδ' ἠβαιόν.

XLV.

Peloria Thessalorum.

Βάτων δ' ὁ Σινωπεὺς, ὁ ῥήτωρ, ἐν τῷ Περὶ Θεσσαλίας καὶ Αἱμονίας, σαφῶς ἐμφανίζει τὴν τῶν Σα- e
τουρναλίων ἑορτὴν Ἑλληνικωτάτην, φάσκων αὐτὴν πα-

1 Σακαίαν forf. 2 ζογάνην *Epit.* 3 Σούριοι οἳ ed. Ven. & Baf. Σουρίῃ μοῦνοι Ms. Forf. Νισύριοι. μοῦνοι μὲν &c. Aut Νισυρίοις μοῦνοι μὲν & verf. feq. κἠνδράσι &c. deleto commate poft κείνοισιν. 4 εἰσ' ἱερουργοὶ edd.

fexto die menfis Loi, *Babylone* quinque dierum feftum agi, *Saceam* (five *Sacaeam*) nominatum: quibus diebus morem effe ait, ut heris imperent fervi, & domui praefit unus e fervis ftolam indutus regiae fimilem, adpellarique illum *Zoganen.* Meminit eiusdem fefti Ctefias etiam, fecundo Perficorum. *Coi* vero contrarium faciunt, ut narrat Macareus, tertio libro Rerum Coacarum. Nam, quando Iunoni facra faciunt, fervis non licet ad epulas accedere: quare etiam Phylarchum, ait, dixiffe:

Nifyrii. Soli quidem liberi facris operantur
apud illos homines: foli, inquam, liberi:
fervorum vero nullus ingreditur, ne minimum quidem.

45. Bato vero Sinopenfis, orator, in libro DE Theffalia & Haemonia, perfpicue declarat, *Saturnalium* feftum quam maxime Graecanicum effe, dicitque apud

ρὰ τοῖς Θετταλοῖς Πελώρια καλεῖσθαι· γράφων οὕτως· „Θυσίας κοινῆς τοῖς Πελασγοῖς γινομένης, ἀναγγεῖλαί τινα τῷ Πελασγῷ ἄνδρα, ᾧ ὄνομα ἦν Πέλωρος, διότι ἐν τῇ Αἱμονίᾳ σεισμῶν μεγάλων γινομένων ῥαγείη τὰ Τέμπη ὄρη ὀνομαζόμενα, καὶ διότι διὰ τοῦ διαστήματος ὁρμῆσαν τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ ἐμβάλλοι εἰς τὸ τοῦ Πηνειοῦ ῥεῖθρον, καὶ τὴν πρότερον λιμνάζουσαν χώραν ἅπασαν γεγυμνῶσθαι, καὶ ἀναξηραινομέ-
f νων τῶν ὑδάτων πεδία θαυμαστὰ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει ἀναφαίνεσθαι. ἀκούσαντα οὖν τὸν Πελασγὸν, τὴν τράπεζαν ἀφθόνως αὐτῷ κεκοσμημένην τῷ Πελώρῳ παραθεῖναι. καὶ τοὺς ἄλλους δὲ φιλοφρονουμένους ἕκαστον φέρειν ὅ τι ἔχοι παρ' αὐτῷ βέλτιστον, καὶ παρατιθέναι ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῷ ἀπαγγείλαντι, καὶ αὐτὸν τὸν Πελασγὸν προθύμως διακονεῖν, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐν ἀξιώματι ὄντας ὑπηρετεῖν, καθότι ἑκάστῳ ὁ καιρὸς παρέπιπτε. διόπερ φασὶν, ἐπεὶ τὴν χώ-

Thessalos *Peloria* nominari. Verba eius haec sunt: »Quo tempore sacrificium epulumque publicum celebrabant Pelasgi, renunciavit Pelasgo vir quidam, cui nomen *Pelorus* erat, vehementibus terrae motibus exortis in Haemonia disruptos esse montes qui Tempe vocantur, & per intervallum erumpentem aquam paludis in Penei alveum influxisse, regionemque universam quae antea palustris fuisset, denudatam esse, & exsiccatis aquis campos adparuisse mirae & amplitudinis & pulcritudinis. Quibus auditis, Pelasgus mensam sibi laute instructam Peloro adposuit, & reliqui omnes multa comitate adtulerunt singuli quidquid quisque optimum habebat, & mensae nuncii imposuerunt, ipseque Pelasgus promte ei ministravit, & reliquorum quisque honoratiorum eidem famulabantur, prout cuique offerebatur occasio. Quamobrem, post-

ραν κατέσχον, ἀπομίμημα τῆς τότε γενομένης ἑορτῆς, καὶ [1] θύοντας Διῒ Πέλωρι,[2] τραπέζας τε λαμπρῶς a κοσμοῦντας προτιθέναι, καὶ οὕτως [3] φιλάνθρωπον τὴν πανήγυριν συντελεῖν, ὥστε καὶ τοὺς ξένους ἅπαντας ἐπὶ τὴν θοίνην παραλαμβάνειν, καὶ τοὺς δεσμώτας λύειν, καὶ τοὺς οἰκέτας κατακλίναντας μετὰ πάσης παῤῥησίας ἑστιᾶν, διακονούντων αὐτοῖς τῶν δεσποτῶν· καὶ τὸ σύνολον ἔτι καὶ νῦν Θεσσαλοὺς μεγίστην ἑορτὴν ἄγοντας, προσαγορεύειν Πελωρίαν."

XLVI. Πολλάκις οὖν, ὡς ἔφην, τῶν τοιούτων ἡμῖν παρατιθεμένων ἐπιδορπισμάτων, ἔφη τις τῶν παρόντων·

Secundae curae meliores.

Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι. b
τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα; τῷ δ' οὐ βρίθεται;
πλήρης μὲν ὄψων ποντίων· πάρεισι δὲ
μόσχων τέρειναι σάρκες, [4] χηνεία τε δαὶς,

1 Commodius abfutura erat καὶ particula. 2 Πελώρῳ *Epit.* 3 καὶ οὕτως τε ms. *A*. 4 σάρκα corr. Musgr.

quam regionem illam occuparunt, ad imitationem, ut aiunt, festi tunc celebrati, Iovi Pelori (*sive*, Peloro) sacra facientes, mensas splendide instructas proponunt, tantaque liberalitate humanitateque panegyrin illam celebrant, ut & peregrinos cunctos ad epulas adhibeant, & vinctos solvant, & servos adcumbere & cum omni libertate epulari iubeant, ministeria obeuntibus dominis: & omnino etiam nunc Thessali maxima celebritate festum illud agunt, & *Pelorian* nominant. *a*

46. Cum igitur saepius nobis talia adponerentur bellaria, dixit aliquis e convivis:

Secundae fere curae sunt sapientiores.
Quid enim desiderat mensa? quid est, quo non onusta sit?
plena quidem marino obsonio: adest etiam
vitulina tenera caro, item anserina:

καὶ πεπτὰ, καὶ κροτητὰ, τῆς ξουθοπτέρου
πελάνῳ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα·

Φησὶν ὁ Εὐριπίδης ἐν Κρήσσαις. καὶ, ὡς ὁ Εὔβουλος δ' ἐν Ὀλβίᾳ ἔφη·

Ἐν τῷ γὰρ αὐτῷ πάνθ' ὁμοῦ πωλήσεται Athenis cuncta venalia.
ἐν ταῖς Ἀθήναις· σῦκα, κλητῆρες, [1] βότρυς,
c γογγυλίδες, ἄπιοι, μῆλα, μάρτυρες, ῥόδα,
μέσπιλα, χόρια, [2] σχαδόνες, ἐρέβινθοι, δίκαι,
πυὸς, πυριάτη, [3] μύρτα, κληρωτήρια,
ὑάκινθος, ἄρνες, κλεψύδραι, [4] νόμοι, γραφαί.

Μέλλοντος οὖν τοῦ Ποντιανοῦ λέγειν περὶ ἑκάστου τῶν παρακειμένων· Οὐ πρότερόν γε, ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς, ἀκουσόμεθα περὶ τούτων, ἕως ἂν περὶ τῶν ἐπιδορπισμάτων εἴπῃ. [5] καὶ ὁ Ποντιανός· τραγήματα Epidorpismata.

1 οὐκ ἀκλητῆρες vulgo. 2 χώρια ed. Cas. 3 πυρεία τε edd. 4 κλέψυδραι ed. Cas. 2. & 3. & Casaubonus in Animadv. 5 εἴπῃς fors.

adsuntque placentae, & crepitantia liba flavae-volucris
succo apis large rigata:

Euripidis verba sunt in Cressis. Et, quod Eubulus ait in Fortunatâ:

Perinde simul omnia venalia
Athenis: fici, apparitores in ius vocantes, uvae,
rapa, pyra, mala, testes, rosae,
mespila, placentulae, savi, cicer, iudicia,
colostrum cum crudum, tum igne spissatum, myrti baccae,
magistratus sorte creandi,
hyacinthus, agni, clepsydrae, leges, accusationes.

Quum igitur in eo esset Pontianus, ut de singulis eorum quae adposita erant dicere adgrederetur: Non prius profecto, Ulpianus ait, de his differentem audiemus, quam de *epidorpismatis* verba fecerit. Tum Pontianus:

Κράτης φησὶ Φιλιππίδην λέγειν ἐν Φιλαργύρῳ οὕτως·

Πλακοῦντες, ἐπιδορπίσματ', ᾠὰ, σήσαμα. d
ὅλην λέγοντά μ' ἐπιλίποι [1] τὴν ἡμέραν.

καὶ Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ·

Τράγημα, μυρτίδες, πλακοῦς, ἀμυγδαλαῖ·
ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥδιστά γ' ἐπιδορπίζομαι.

Σώφιλος, ἐν Παρακαταθήκῃ·

Ἡδύ γε μετ' ἀνδρῶν ἐστιν Ἑλλήνων ἀεὶ
συνάγειν· τὸ πρᾶγμα χάριεν. οὐχὶ [γὰρ] [2] δύο
κυάθους ἀνεβόησέν τις ὑπόχει· κωμάσαι
πρὸς τὴν Ταναγρικὴν δεῖ γάρ· ἵν' ἐκεῖ κατακλιθεὶς
ἐπιδορπίσηται τὰς ὀνείας ματτύας.

Πλάτων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ μεταδόρπια αὐτὰ καλεῖ, e ἐν τούτοις· „Πάντα τε εὐώδη ἔφερε τότε [3] τοῖς κατοι-

1 ἐπιλείποι Ms. ὅλη λεγ. μ' ἐπιλίποι γ' ἡ ἡμέρα corr. Caſ. 2 Abeſt γὰρ vulgo. 3 εὐώδης ἐφαίνετο τοῖς edd. εὐώδη ἐφέρετο τοῖς Ms.

Bellaria ſic nominaſſe Philippidem in Philargyro dicit Crates. Poëtae verba haec ſunt:

Placentae, epidormismata, ova, ſeſama.
Si totum diem verba facerem, ipſe me dies defecturus eſſet.

& Diphilus, in Teleſia:

Bellaria, myrti baccae, placentae, amygdalae:
ego haec libentiſſime utique ἐπιδορπίζομαι.

Sophilus, in Depoſito:

Suave ſane ſemper eſt, Graecis cum hominibus
convivari. Iucunda res. Nemo eſt, qui,
» Duos cyathos, clamet, adfunde: comeſſari enim
» apud Tanagricam oportet, ut ibi adcumbens
» epidorpizet aſininas mattyas. «

Plato vero, in Atlantico, *metadorpia* eadem adpellat, ubi ait: » Omnia fragrantia ferebat tunc habitantibus

χοῦσιν ἡ γῆ, καὶ τὸν ἥμερον δὲ καρπὸν πλεῖστον ἔφερε, καὶ ἀκροδρύων πλῆθος, καὶ ὅσα παραμύθια ἡδονῆς μεταδόρπια."

Τρύφων δέ φησι, τὸ παλαιὸν, πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλά τε καὶ ποικίλα ἐπεισφέρεσθαι· διὸ καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι. Φιλύλλιος δ' ἐν Φρεωρύχῳ φησὶ, περὶ τῶν δευτέρων τραπεζῶν λέγων· XLVII. Secundae mensae, Epiphoremata.

f „Ἀμύγδαλα, κάρυα, ἐπιφορήματα."

καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ, καὶ Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ. καὶ ἐπιδορπίσασθαι δ' ἔλεγον, τὸ ἐντραγεῖν καὶ ἐπιδειπνῆσαι. ἅπερ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι ἐπιφορήματα καλεῖ διὰ τούτων·

— Ἰτρίοις [1] ἐπιφορήμασί τ'
ἄλλοις γέμουσα. —

[1] Ἰτρίοισιν, opinor, scripserat poëta.

tellus, & mites fructus plurimos gignebat, & pomorum nucumque omne genus ingentem multitudinem, & quaecumque voluptatem demulcent metadorpia. «

47. Tryphon vero ait: olim, priusquam intrarent convivae, mensis impositam iacuisse cuiusque portionem; deinde vero adhuc plura & multifaria postmodum esse illata; (ἐπεισφέρεσθαι) unde *epiphoremata*, quasi *post illata*, haec nominata esse. Philyllius quidem in Puteario, de secundis mensis loquens, ait:

Amygdala, nuces, epiphoremata.

Item Archippus in Hercule, & Herodotus libro primo. Et ἐπιδορπίζεσθαι dicebant, post coenam manducare & dentes exercere: quae Archippus, in Hercule-uxorem-ducente, *epiphoremata* vocat, ubi ait:

— *Itriis aliisque* ἐπιφορήμασι
onusta mensa. —

καὶ Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ· „Σιτίοις δὲ ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖς.“ Τὸ μέν τοι κατὰ a τὴν παροιμίαν λεγόμενον „Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα“ τέλος τί ἐστιν καὶ ἐλλιμένιον, [1] ὡς Ἀριστείδης φησὶν ἐν τρίτῳ Περὶ Παροιμιῶν. Διονύσιος δὲ ὁ τοῦ Τρύφωνος· „Τὸ μὲν παλαιὸν, πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλὰ ποικίλα [2] ἐπιφέρεσθαι. διὸ καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι.“ Φιλύλλιος δ', ἐν Φρεωρύχῳ, τὰ ἐπιφερόμενα μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων ὧδε·

— Ἀμύγδαλα, καρύδι', [3] ἐπιφορήματα. b

Πλάτων δ', ἐν Μενέλεῳ, ἐπιτραπεζώματα αὐτὰ καλεῖ, οἷον τὰ ἐπιτιθέμενα ταῖς τραπέζαις βρώματα· λέγων οὕτως,

— A. Εἰπέ μοι,

ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων;

1 καὶ ἐναιμένιον vulgo. 2 Immo πολλὰ καὶ ποικίλα. 3 καρύδια edd.

Herodotus vero, primo libro: »Cibis paucis utuntur, ἐπιφορήμασι (*bellariis*) vero multis.« Quod autem in proverbio dicitur, *Abydenorum epiphorema*, id vectigal quoddam est & portorium; ut Aristides ait tertio libro De Proverbiis. Dionysius vero, Tryphonis (discipulus,) scribit: Olim quidem, priusquam intrarent convivae, mensis impositam fuisse cuiusque portionem; deinde vero alia multa atque varia insuper esse illata, quae idcirco etiam *epiphoremata* (quasi *illata post alia*) nominata sint. Philyllius vero in Puteario sic vocat ea quae post coenam inferuntur, ubi ait:

Amygdalae, nuces, epiphoremata.

Plato vero, in Menelao, *epitrapezomata* vocat; veluti, insuper impositos mensae cibos; ubi ait:

— A. *Dic mihi,*

cur tam pauca ex epitrapezomatis reliqua?

B. Ὁ γὰρ θεοῖσιν ἐχθρὸς αὐτὰ κατέφαγεν.

Ἀριστοτέλης δ', ἐν τῷ Περὶ Μέθης, τὰ τραγήματά φησι λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τρωγάλια· ὡσεὶ γὰρ [1] ἐπιδορπισμὸν εἶναι. Πίνδαρος δ' ἐστὶν ὁ εἰπών· Trogalia.

c Δείπνου δὲ λήγοντος [2] γλυκὺ τρωγάλιον,

καὶ πέδ' ἄφθονον [3] βοράν.

ὄντως γὰρ, κατὰ τὸν Εὐριπίδην, ἀποβλέψαντά ἐστιν εἰς τὰ παρακείμενα εἰπεῖν·

Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος.

Ὅτι γὰρ ἦσαν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ δεύτεραι τράπεζαι πολυτελῶς μεμεριμνημέναι, παρίστησι Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις, περὶ τῆς Πέλοπος κρεουργίας διηγούμενος·

XLVIII. Pelopis caro, in cibo adposita.

Τραπέζαισι δ' ἀμφὶ δεύτατα [4] κρεῶν

σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον.

d Ἐμοὶ δ' ἄπορον, γαστρίμαργον

1 τρωγάλια γὰρ, absque ὡσεὶ edd. 2 λήγοντος edd. 3 καὶ περὶ παιδ' ἀφθ. vulgo. 4 ἀμφι δευρα (nescio quo accentu) habet ms. A.

B. *Nempe exosus ille Diis devoravit ea.*

Aristoteles vero, in libro De Temulentia, tragemata ait ab antiquis *trogalia* vocari: esse enim veluti secundam coenam. Pindarus autem dixit:

Sub finem coenae dulce trogalium,

etiam post copiose captum cibum.

[Recte ille quidem:] nam adpositos si adspiciamus cibos, revera cum Euripide dicere licet:

Vides bene instructis mensis quam dulcis sit vita.

48. Nam, apud veteres quoque magnifice curatas esse secundas mensas, Pindarus docet in Olympionicis, de Pelopis carne in cibo adposita loquens:

In mensas sub finem frusta tuarum

carnium distribuerunt comederuntque.

Ego vero dubito, helluonem

μακάρων τιν' εἰπεῖν.

Mensae, pro Cibis. Οἱ δὲ παλαιότεροι ἁπλῶς τραπέζας ἔλεγον, ὡς Ἀχαιὸς ἐν Ἡφαίστῳ Σατυρικῷ·

Α. Θοίνῃ σε [1] πρῶτον τέρψομεν. πάρεστι δέ. [2]
Β. Τὸ δεύτερον τῷ με [3] κηλήσεις τρόπῳ;
Α. Μύρῳ σε χρίσω πάμπαν εὐόσμῳ δέμας.
Β. Ὕδωρ δὲ νίψαι χεῖρας οὐ πρόσθεν δίδως;
Α. Ναί· [καὶ] [4] τράπεζά γ' ἐκποδὼν ἀπαίρεται. [5]

Ἀριστοφάνης Σφηξίν·

Ὕδωρ κατὰ χειρός· τὰς τραπέζας εἰσφέρειν.

Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν τῷ Περὶ Μέθης, παραπλησίως ἡμῖν δευτέρας τραπέζας ἀπαγορεύει, διὰ τούτων· „Τὸ μὲν οὖν ὅλον διαφέρειν τράγημα βρώματος νομιστέον, ὅσον ἔδεσμα τρωγαλίου. [6] τοῦτο γὰρ πάτριον τοὔνομα τοῖς Ἕλλησιν, ἐπεὶ ἐν τραγήμασι τὰ

1 Θοίνην δὲ vulgo. 2 πάρεστι γὰρ corr. Casaub. 3 μὴ edd.
4 Abest καὶ vulgo. Forf. Ναί· ἐπεὶ τραπ. *quando mensa tolletur.*
5 ἐπαίρεται edd. 6 ἐδέσματος τρωγάλιον malebam.

dicere Deorum aliquem.

Vetustiores vero nude *mensas* dicebant; ut Achaeus in Vulcano Satyrico:

A. *Epulo primum te oblectabimus. Adest quippe.*
B. *Deinde quo me modo demulcebitis?*
A. *Unguento tibi corpus fragrantissimo deungam.*
B. *Aquam vero lavandis manibus non prius dabis?*
A. *Immo, & mensa e pedibus tollitur.*

Aristophanes, Vespis:

Aqua manibus lavandis! inferantur mensae!

Aristoteles vero, in libro De Temulentiâ, perinde ac nos, *secundas mensas* vocat, ubi scribit: »Omnino igitur differre censendum est inter tragema & cibum, quemadmodum inter edulium & τρωγάλιον. Est enim hoc patrium nomen Graecis, quando cibi adponuntur (qui)

βρώματα παρατίθενται. [1] διόπερ οὐ κακῶς ἔοικεν εἰπεῖν ὁ πρῶτος δευτέραν προσαγορεύσας τράπεζαν· ὄντως γὰρ [2] ἐπιδορπισμός τις ὁ τραγηματισμός ἐστι, [3] καὶ δεῖπνον ἕτερον παρατίθεται τραγήματα.“ Δικαίαρχος δ', ἐν πρώτῳ τῆς εἰς [4] Τροφωνίου καταβάσεως,
f φησὶν οὕτως· „Ἡ γε τὴν πολλὴν δαπάνην ἐν τοῖς δείπνοις παρέχουσα δευτέρα τράπεζα προσεγένετο, καὶ στέφανοι, καὶ μύρα, καὶ θυμιάματα, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα.“

XLIX. Poëtarum testimonia de Secundis mensis.

Ἐδίδοτο δὲ καὶ ᾠὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ, ὥσπερ καὶ λαγῷα καὶ κίχλαι κοινῇ μετὰ τῶν μελιπήκτων εἰσεφέρετο· [5] ὡς Ἀντιφάνης ἐν Λεπτινίσκῳ φησὶν, οὕτως·

A. Οἶνον Θάσιον πίνοις ἄν; B. Εἴ τις ἐγχέαι.
A. Πρὸς ἀμυγδάλας δέ πως ἔχεις; B. Εἰρηνικῶς.

1 οὐ παρατίθενται leg. Dalec. Hariolabar, ἐπεὶ τὰ ἐν τραγ. βρωμ. παρατιθ. 2 οὕτως γὰρ edd. 3 ἐπιδορπισμὸς τραγηματισμὸς τίς ἐστι edd. cum ms. Δ. 4 Deest εἰς edd. 5 Quidni εἰσεφέροντο?

in tragematis (numerantur). Quare non male videtur dixisse is qui primus *secundam mensam* nominavit: vere enim *epidorpismus* aliquis (quasi *postcoenium* dicas) est tragematismus; & tamquam altera coena adponuntur bellaria. « Dicaearchus vero, primo libro De Descensu in Trophonii Antrum ita scribit: » Aderat etiam, quae magnarum impensarum in coenis caussa est, secunda mensa, & coronae, & unguenta, & suffitus, & quae his iungi solent omnia. «

49. Dabatur vero etiam ovum in secunda mensa, quemadmodum & leporina & turdi simul cum opere dulciario adponebantur: quod Antiphanes declarat in Leptinisco, ubi ait:

A. *Vinum Thasium bibes?* B. *Si quis infuderit.*
A. *Adversus amygdalas quomodo adfectus es?* B. *Pacifice:*

μαλακὰς[1] σφόδρα δι' ἃς μέλιτι προσπαίζειν βίᾳ.

A. Μελίπηκτα δ' εἴ σοι προσφέροι; [2] B. Τρώγοιμ' καὶ [3]

ᾠὸν δὲ καταπίνοιμ' ἂν ἄλλου δή τινος. [4] a

ἐν δὲ Ὁμοίοις· [5]

Ἔπ' ἐπεισῆγε χορείαν, ἢ [6] τράπεζαν δευτέραν

καὶ παρέθηκε γέμουσαν πέμμασι παντοδαποῖς.

Ἄμφις δ', ἐν Γυναικομανίᾳ·

Vita molita. A. Ἤδη ποτ' ἤκουσας βίον ἀληλεσμένον; [7]

. . . . . αι τοῦτ' ἐκεῖν' ἔστιν σαφῶς· [8]

ἄμητες, οἶνος ἡδύς, ᾠά, [9] σησαμαῖ, [10]

μύρον, στέφανος, αὐλητρίς. B. Ὦ Διοσκόρω,

ὀνόματα τῶν δώδεκα θεῶν διελήλυθας. b

Ἀναξανδρίδης, Ἀγροίκοις·

1 μᾶλλον δι' ἃς *Epit.* 2 προσφέρει edd. 3 τρώγοιμ' ἂν *Epit.* & caret καί. τρώγοιμ' ἂν edd. & καὶ initio versus seq. ponunt. τρώγοιμι ἄν. corrigit Casaub. & deinde κ' ᾠὸν δὲ &c. 4 ἄλλου δεόμενος legebat Dalec. οὐδ' ἄλλου τινός corr. Casaub. ἄλλου δ' οὔ τινος Kopp. 5 Ὁμοίαις corr. Dalec. & Casaub. 6 Fors. καὶ τραπ. 7 ἀλληλεμένον vulgo. 8 αἱ τοῦ τυχεῖν ἐστι σαφῶς † edd. αἱ τοῦτ τεχειν ἔστιν σαφῶς ms. *A.* 9 ᾠὰ ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* 10 σησαμαὶ edd. σήσαμα ms. *Ep.*

molles admodum [quae cum melle contendere possint.]

A. *Mellita vero si quis offerat?* B. *Arrodam, atque etiam ovum deglutiam: [aliud vero nihil.]*

& in Similibus:

Deinde choream introduxit, & secundam mensam adposuit omni genere pistorii operis onustam.

Amphis vero, in Gynaecomania:

A. *Audisti-ne umquam molitam vitam, quae dicitur?*

— — *Hoc ipsum est haud dubie:*

placentae, vinum dulce, ova, sesamides,

unguentum, corona, tibicina. B. *Ecastor!*

duodecim Deorum recensuisti nomina.

Anaxandrides, Rusticis:

Ὡς δ' ἐστεφανώθην, ἡ τράπεζ' ἐπήγετο,
τοσαῦτ' ἔχουσα βρώμαθ', ὅσα, μὰ τοὺς θεοὺς
καὶ τὰς θεὰς, οὐδ' ἔνδον ὄντ' ᾔδειν [1] ἐγὼ,
οὕτω [2] παρέζων χρηστῶς οὐκ ἔζων τότε. [3]

Κλέαρχος, Πανδρόσῳ·

A. Λάβ' ὕδωρ κατὰ χειρός. B. Μηδαμῶς. καλῶς ἔχει.

C A. Λάβ', ὦ 'γαθέ. οὐδὲν χεῖρον. παῖ, [4] ἐπιτίθει
ἐπὶ τὴν τράπεζαν κάρυα καὶ τραγήματα.

Εὔβουλος, Καμπυλίωνι·

A. Τραγημάτων δ' ἔσθ' ἡ τράπεζά σοι πλέα.
B. Οὐχὶ φιλοτραγήμων εἰμί πως ἑκάστοτε.

Ἄλεξις, Πολυκλείᾳ· (ἑταίρας δ' ὄνομα Πολύκλεια.)

Ὁ πρῶτος εὑρὼν κομψὸς ἦν τραγήματα.
τοῦ συμποσίου γὰρ διατριβὴν ἐξεῦρέ πως,

1 οὐδ' εἶδον, αὐτ' ᾔδειν ed. Caf. 2 οὕτως Ms. 3 Versum sic legebam cum Caf. οὔπω γὰρ ἔζων χρηστῶς, ὡς ἔζων τότε. 4 παῖς vulgo. Forsan, ἐπιτίθει σὺ παῖ.

Ut coronatus eram, illata mensa est,
tot onusta cibis, quot, per Deos
Deasque omnes, intus esse nesciveram. [sive, *nec videram, nec noveram ego.*]
Numquam ita laute vixeram, ut vixi tunc.

Clearchus, Pandroso:

A. *Aquam cape lavandis manibus.* B. *Neutiquam: bene sit.*
A. *Cape, quaeso: nihilo deterius erit. Puer, impone tu mensae nuces & tragemata.* (*bellaria.*)

Eubulus, Campylione:

A. *Bellariorum est tibi plena mensa.*
B. *Non semper me bellaria delectant.*

Alexis, Polyclea: (meretricis nomen Polyclea est:)

Qui scitamenta (bellaria) reperit, pol scitus fuit:
nam bene protraxit epulas; & fecit simul,

κἀργοὺς ἔχειν μηδέποτε [1] τὰς σιαγόνας.
καὶ ἐν Ὁμοίᾳ· [2] (τὸ δ' αὐτὸ δρᾶμα καὶ ὡς Ἀντιδό- d
του φέρεται.)

A. Οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν,
τραγήμασιν δὲ χαίρω μᾶλλον. B. Εὖ πάνυ.
A. Τραγήματ' αἰσθάνομαι γὰρ ὅτι νομίζεται
τοῖς νυμφίοις μετιοῦσι — B. τὴν νύμφην λέγεις, —
A. παρέχειν, ἄμητας, καὶ λαγῷα, καὶ κίχλας.
τούτοισι χαίρω, τοῖς δὲ κεκαρυκευμένοις [3]
ὄψοισι καὶ ζωμοῖσιν ἀήδομ', [4] ὦ θεοί.

Ἀπίων δὲ [5] καὶ Διόδωρος, ὥς φησι Πάμφιλος, ἐπαί- e
κλιά φασι καλεῖσθαι τὰ μετὰ τὸ δεῖπνον τραγήματα.

L. Cibi varii, Bellariorum nomine comprehensi.

Ἔφιππος, Ἐφήβοις, [τραγήματα ἀπαριθμούμενος φησίν·] [6]

Χόνδρος μετά τ' εἰσῆλθεν, μύρον τ' [7] Αἰγύπτιον·

1 μηδεπώποτε edd. cum ms. *A*. 2 ἐν Ὁμοίαις corrigunt viri docti. 3 κεκκαρυκευμ. edd. 4 ἥδομ' vulgo. ζωμοῖς ἀνδεῦμ' corr. Casaub. Forſ. ἀνδᾷ γ', ὦ θεοί. 5 Ἀπίων δὲ edd. 6 Deſunt iſta edd. & ms. *A*. 7 *Abeſt* vulgo τ' poſt μύρον.

ne quae eſſent umquam maxillares feriae.
& in Simili - muliere: (cuius dramatis auctorem alii Antidotum perhibent:)

A. *Non me coenae delectant, per Aeſculapium;*
ſed bellariis delector magis. B. *Optime!*
A. *Bellaria enim audio moris eſſe*
ſponſis ambientibus — B. *Sponſam, dicis:* —
A. *exhibere, placentas, leporinam, & turdos.*
His gaudeo: multis autem ſcitamentis parata
obſonia & iuscula faſtidio. [B.] *Proh Dii!*

Apion vero & Diodorus, ut refert Pamphilus, *epaeclea* vocari aiunt bellaria quae poſt coenam adponuntur.

50. Ephippus in Ephebis [bellaria recenſet haecce:]
Alica poſthaec intravit, & unguentum Aegyptium,

Φοινικοῦ [1] βῖκος τὶς ὑπανεῴγνυτο,
εἶτ' ἴτρια [2] τραγήματά θ' ἧκε,[3] πυραμοῦς, ἄμης,
ᾠῶν ἑκατόμβη. [4] πάντα ταῦτ' ἐχναύομεν,
ἐκματώμεθ' [5] οὕτως [6] ἀνδρικῶς ὅσ' εἴχομεν·
καὶ γὰρ παραμασύλτας [7] τινὰς παραβόσκομεν. [8]

καὶ ἐν Κύδωνι·

„Καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον κόκκος, ἐρέβινθος, κύαμος, χόνδρος, τυρὸς, μέλι, σησαμίδες, βράχος, Βρυγμὸς, μνοῦς, πυραμίδες, μῆλον, κάρυον, γάλα, καναβίδες, κόγχαι, χυλὸς, Διὸς ἐγκέφαλος.“

f

Ἄλεξις, Φιλίσκῳ·

„Ἀρτέον τράπεζαν, ἀπονίψασθαι δοτέον, προσοιστέος στέφανος, μύρον, σπονδὴ, λιβανωτὸς,

1 Φοινίκου vulgo. 2 ἠτρία edd. 3 θῆκε vulgo. 4 ᾠὸν, ἑκατόμβη edd. 5 ἐμασώμεθ' legendum puto. 6 ὄντως fortasse. 7 Rectius alibi παραμασύντας. 8 παρεβόσκομεν fortasse.

palmei vini dolium apertum erat,
dein itria aliaque bellaria venerunt, placentarum varium genus,
ovorum hecatombe: ista omnia manducavimus,
voravimus ita strenue [vel, *strenue admodum*] *quidquid aderat:*
nam & parasitos quosdam simul pascebamus.

Et in Cydone:

„Et post coenam coccus, cicer, faba, alica, caseus, mel, sesamides, brachus, brygmus, mnûs, pyramides, mala, nuces, lac, cannabidis, conchae, succus, Iovis cerebrum.“

Alexis, Philisco:

„Auferenda mensa, danda aqua lavandis manibus, adferenda corona, unguentum, libatio, thus, focu-

ἴσχαρις, τραγήματα δοτέον, ἔτι πλακοῦντος
ἁπτέον."

Philoxeni Convivium. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Κυθήριος Φιλόξενος ἐν τῷ Δείπνῳ δευ-
τέρων τραπεζῶν μνημονεύων πολλὰ καὶ τῶν ἡμῖν πα- a
ρακειμένων ὠνόμασε, φέρε καὶ τούτων ἀπομνημονεύ-
σωμεν·

„Τὰς δὲ δὴ πρόσθεν μολούσας λιπαραυγεῖς
πορθμίδας, πολλῶν ἀγαθῶν πάλιν εἰσέφερον
γεμούσας· τὰς ἐφημέριοι καλέοντι νῦν τραπέ-
ζας, ἀθάνατοι δέ τ' Ἀμαλθείας κέρας. Ταῖσι
δ' ἐν μέσαις ἐγκαθιδρύθη μέγα χάρμα βροτοῖς,
λευκὸς μυελὸς γλυκερός, λεπτοῖς ἀράχνας ἐν-
αλιγκίοισι [1] πέπλοις συγκαλύπτων [2] ὄψιν αἰ-
σχύνας ὕπο, μὴ κατίδῃς μολογενὲς πῶυ λιπὼν
ταῖς ἀνάγκαις ξηρὸν ἐν ξηροῖς Ἀρισταίου πα- b
λιρρύτοισι πάγαις. [3] τὸ δ' ὄνομ' ἦς ἄμυλλος. [4]
Χερσὶν δ' ἐπέθεντο [5] στόμιον μαλεραῖς τὰν δε-

1 ἐναλίγκιος ed. Caſ. 2 συγκαλύπτον ed. Ven. & Baſ. cum Msto. 3 παγαῖς edd. 4 τὸ δ' ἐνόμασαν μυλός vulgo. 5 ἐπίθεντο Ms.

lus, tragemata danda, placenta item attingenda.«

Quoniam vero etiam Cytherius Philoxenus, in Coena ſua, ubi ſecundarum menſarum meminit, multa quoque ex his quae nobis adponebantur nominavit, age haec etiam commemoremus:

» Quae igitur antea advenerant ſplendidae naviculae, easdem rurſus inferebant multis bonis onuſtas: quas unius diei homines m e n ſ a s vocant; immortales vero, Amaltheae cornu. Harum in medio poſita erat magna mortalibus voluptas, alba medulla dulcis, tenuibus araneae ſimilibus peplis tegens faciem prae pudore, ne adſpiceres . . . . aridum in aridis Ariſtaei retro tractis retibus: nomen eius erat amyllus. Manibus vero impoſuerunt . .

ξαμένην, ὅ τι καὶ δίδῳ τὶς ἀζανὸς [1] καλέοντι τρώγματ'.[2] ἐπεὶ τ' [3] ἐπένειμεν ἐν κατάκνα κομιγὲς [4] πεφρυγμένον πυροβρομολευκερεβινθοακανθουμικριτο [5] ἀδὺ βρῶμα τὸ πάντ' [6] ἀναμικτὸν ἀμπυρικηροιδηστίχας. παρεγίνετο τούτοις ταίτιν ὁ κολχομανὴς τοξαισελαιοξανθεπίπαν καπυρὸς, χοιρινισάδεα δὲ κυχλω-
C τὰ ὁμοφλωκτὰ ἀνάριθμα, καὶ μελίπηκτα τετυγμένα ἄφθονα σασαμόφλωκτα.[7] τυρακίνας τε γάλακτι καὶ μέλιτι συγκατάφυρτος ἧς [8] ἄμυλος, πλατάνισσα.[9] σασαμορυτοπάγη [10] δὲ καὶ ζεσελαιοπάγη πλάτυντος [11] σασαμόπαστα [12] πέμματα καὶ τερεβινθοκνακοσυμμιγεῖσα [13] παλαῖς [14] θάλλοντες ὥραις ἀμυγδαλίδες τὰν μαλακόφλοια, ὧν τετρώκατε [15] παισὶν ἀδυί-

1 ἃ Ζανὸς lego. 2 τρώγματα edd. 3 ἴασιτ' lego. 4 Forf. ἐν κατάνοις κνακομιγὲς. 5 Sic Ms. 6 Forf. τὸ πᾶν τ'. 7 ἀφθόνας ἀσαμόφλωκτα edd. 8 συγκαταφυρτόσης edd. 9 An πλατανίς? 10 σαμορυτοπάγη edd. 11 An πλάτυντο? 12 ἀσαμόπαστα edd. 13 καὶ θερεβινθ. edd. καί τ' ἐρεβινθ. fcribendum puto. 14 παλλαῖς edd. καλαῖς fortaffe oportebat. 15 ὧν τὶ τετρωκτατε citatur ex Msto.

. . . . *quae Iovis vocant bellaria.*
Deinde distribuit in patinis ex cneco mixtum frixum
. . . . *fuave edulium,*
omnia mixtim . . . . *Aderat his* . . . .
. . . . *innumerabilia,*
& dulciaria elaborata copiofa fefamo . . . *Et ex cafeo, lacte, & melle mixta placenta* . . .
fefamo-ruto- . . . . *fefamo confperfum piftorium-opus & cicere & cneco mixt* . . . *vigentes tempeftatibus amygdalae molli cortice* . . . . *pueris fuave edulium nuces: aliaque*

δῆ [1] κάρυα· ἄλλα τέ, ὅσσα πρέπει παρὰ θοίναν ὀλβιόπλουτον. πόσις δ' ἐπεραίνετο, κότταβοί τε, λόγοι τ' ἐπὶ κοινᾶς.[2] ἔνθα τι κηνὸν [3] ἐλέχθη κομψὸν ἀθυρμάτιον, καὶ ἐθαύμασαν d αὐτὸ, ἔπειτ' ᾔνησαν." [4]

Philoxenum laudat Antiphanes.

Ταῦτα καὶ ὁ Κυθήριος Φιλόξενος. ὃν ἐπαινῶν Ἀντιφάνης ἐν τῷ Τριταγωνιστῇ, φησίν·

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων τῶν ποιητῶν διάφορος
ὁ Φιλόξενος. τὰ πρῶτα [5] μὲν γὰρ ὀνόμασιν
ἰδίοισι καὶ καινοῖσι [6] χρῆται πανταχοῦ.
ἔπειτα τὰ μέλη [7] μεταβολαῖς καὶ χρώμασι
ὡς εὖ κέκραται! [8] θεὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἦν
ἐκεῖνος, εἰδὼς τὴν ἀληθῶς [9] μουσικήν. e
Οἱ νῦν δὲ κισσόπληκτα, καὶ κρηναῖα, καὶ

1 ἀδυειδῆ corr. Fior. 2 λόγοι τε πυκινὰς edd. unde πυκινοὶ corr. Dal. & Fior. 3 καινὸν corrigunt iidem. 4 ἔπειτα ᾔνησαν edd. 5 πρῶτα absque τὰ vulgo. 6 ἰδίοις καὶ κοινοῖσι vulgo. κ' οὐ κοινοῖσι corr. Cas. 7 ἔπειτα μέλη vulgo. ἔπειτα δὲ μέλη Grot. 8 κέχρωσται *Epit.* 9 τἀληθῶς vulgo. ὡς ἀληθῶς corr. Casaub.

quae par est in epulo lauto & copioso. Compotatio peragebatur, & cottabi, & sermones in commune. [sive, *frequentes.*] *Ibi . . dicebatur lepidum oblectamentum, & admirati sunt illud, deinde laudarunt.*"

Haec igitur Philoxenus Cytherius. Quem laudans Antiphanes in Tritagonista, ait:

Multum poëtas caeteros Philoxenus
antestat. Primum namque nominibus novis
a se repertis passim audacter utitur.
Deinde variis vicibus ac coloribus
carmen figurat. Inter homines ceu Deus
exstabat, artem veram callens musicam.
At nunc poëtae floricarpa carmina,

ἀνθεσιπότητα [1] μέλεα μελέοις ὀνόμασι
ποιοῦσιν ἐμπλέκοντες [2] ἀλλότρια μέλη.

ΠΛΑΚΟΥΝΤΩΝ δὲ ὀνόματα πολλῶν καταλεξάντων, ὅσων [3] μέμνημαι, τούτων σοι καὶ μεταδώσω. Οἶδα δὲ καὶ Καλλίμαχον ἐν τῷ τῶν Παντοδαπῶν Συγγραμμάτων Πίνακι, ἀναγράψαντα Πλακουντοποιϊκὰ συγγράμματα Αἰγιμίου, [4] καὶ Ἡγη-
f σίππου, καὶ Μητροβίου, ἔτι δὲ Φαίτου. ἡμεῖς δὲ ἃ μετεγράψαμεν ὀνόματα πλακούντων, τούτων σοι [5] καὶ μεταδώσομεν, οὐχ ὡς τοῦ ὑπ' [6] Ἀλκιβιάδου πεμφθέντος Σωκράτει· ὃν Ξανθίππης καταπατησάσης, γελάσας [7] ὁ Σωκράτης· „Οὐκοῦν, ἔφη, οὐδὲ σὺ μεθέξεις τούτου.“ τοῦτο δὲ ἱστόρησεν Ἀντίπατρος ἐν τῷ
a πρώτῳ Περὶ Ὀργῆς. ἐγὼ δὲ, φιλοπλάκουντος ὤν, οὐκ ἂν περιεῖδον τὸν θεῖον ἐκεῖνον ἐξυβριζόμενον πλακοῦντα.

LI. De Placentis, generatim.

1 ἄνθεσι πότατά τε edd. ἀνθεσιπότατά τε ms. *A*. ἀνθεσίποτα absque τε ms. *Ep*. ἀερσιπότητα corr. Caſ. 2 ποιοῦντες ἐμπλέκουσιν Grot. 3 ὅσον vulgo. 4 Αἰγημίου Ms. 5 ὧν σοι vulgo. 6 Deeſt ὑπ' vulgo. 7 Ξανθίππης καταγελασάσης vulgo.

fontana, hederea, miſeris pangunt vocibus,
alienaque opera operibus intexunt ſuis.

51. PLACENTARUM nomina multi quum recenſuerint, quorumcumque nominum mihi ſuccurret memoria, ea tecum communicabo. Novi vero etiam, Callimachum in Variorum Librorum Tabulâ libros de conficiendis Placentis recenſuiſſe Aegimii & Hegeſippi & Metrobii, item Phaeti. Quae autem nos deſcripſimus placentarum nomina, ea tecum communicabimus, non quemadmodum ab Alcibiade Socrati miſſa placenta eſt: quam quum pedibus conculcaſſet Xanthippe, ridens Socrates dixit: *Igitur ne tu quidem partem huius habebis*: quod Antipater tradidit primo libro DE Irâ. Ego vero, placentarum amans, aegre paſſurus eram divinam illam placentam ita ignominioſe acceptam. Placentarum igitur

μνημονεύων οὖν [1] ὁ κωμικὸς Πλάτων εἴρηκεν ἐν τῷ Ποιητῇ οὕτως·

Μόνος δ' ἄγευστος ἄσπλαγχνος ἐνιαυγίζομαι, [2]
ἀπλάκουντος, ἀλιβάνωτος. —

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῆς κώμης ἀμνήμων εἰμὶ, ἣν Πλακοῦντά φησι καλεῖσθαι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν δωδεκάτῳ Τρωϊκοῦ διακόσμου, τῶν Ὑποπλακίων Θηβῶν φάσκων αὐτὴν ἀπέχειν σταδίους ἕξ. Περισπαστέον δὲ λέγοντας πλακοῦς τὴν ὀνομαστικήν· συνῄρηται γὰρ ἐκ τοῦ πλακόεις, ὡς τυρόεις τυροῦς, σησαμόεις σησαμοῦς. εἴρηται δὲ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἄρτος. Ὅτι δὲ καλοὺς πλακοῦντας ἐν Παρίῳ τοῦ Ἑλλησπόντου φαγεῖν ἐστιν, οἱ ἐπιδημήσαντες μαρτυρήσουσιν. Ἄλεξις γὰρ πεπλάνηται, λέγων τοὺς ἐκ Πάρου. λέγει δὲ οὕτως ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρχιλόχῳ·

1 Deesse aliquid visum erat Casaubono. 2 Corrigunt ἱνιαυτίζομαι, ἱναυλίζομαι, ἐναγίζομαι.

mentionem faciens Plato Comicus, in fabulâ Poëta, sic dixit:

Solus igitur viscerum expers ego sacra faciam,
absque placentâ, absque thure? —

Nec vero immemor sum vici etiam alicuius, cui *Placûs* (quasi *Placenta*) nomen esse ait Demetrius Scepsius, duodecimo libro Troiani Adparatus, dicens a Thebis Hypoplaciis sex stadia abesse. Circumflectendus est autem nominativus casus πλακοῦς: est enim ex πλακόεις contractus, quemadmodum ex τυρόεις fit τυροῦς, ex σησαμόεις σησαμοῦς. Sic autem dicitur, subintellecto nomine ἄρτος, *panis.* Exquisitas autem comedi placentas in *Pario* oppido ad Hellespontum, testificabuntur qui in illo oppido morati sunt. Errat enim Alexis, placentas ex *Paro* dicens. Sic enim ait ille in Archilocho qui inscribitur:

Ὦ τὴν εὐτυχέα [1] ναίων Πάρον, ὄλβιε πρέσβυ,
ἣ κάλλιστα φέρει χώρα δύο τῶν συναπασῶν,
c κόσμον μὲν μακάρεσσι λίθον, θνητοῖς δὲ πλακοῦντας.

Ὅτι δὲ καὶ οἱ Σάμιοι διαφέροντές εἰσι πλακοῦντες, Σώπατρος ὁ Φλυακογράφος φησὶν ἐν Βακχίδος μνηστῆρσι·

Πλακουντοποιὸν ὠνομασμένην Σάμον.

LII. Enchytus, placenta.

Ἐγχύτων δὲ πλακούντων μνημονεύει Μένανδρος μὲν ἐν Ψευδηρακλεῖ·

Οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν, [2] οὐδ' ὅσσα [3] σὺ
εἴωθας εἰς ταὐτὸν καρυκεύειν, [4] μέλι,
d σεμιδάλιν, ᾠά. πάντα [5] γὰρ τἀναντία
νῦν ἐστίν. ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτους ποιεῖ
πλακοῦντας ὀπτούς, [6] χόνδρον ἕψει, καὶ φέρει
μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρῖον [7] καὶ βότρυς·

1 εὐτυχῆ vulgo. Forſ. εὔποτμον. 2 Neſcio an *interrogative* accipienda iſta ſint. 3 Alibi οἷα. 4 καρυκκεύειν ibid. 5 σεμιδάλινον ἅπαντα edd. 6 ὀπτᾷ alibi. 7 θρίον vulgo.

O felicem habitans Parum, fortunate ſenex!
quae regio una omnium duas res fert praeſtantiſſimas;
lapidem, ornamentum Divis; mortalibus vero placentas.

Excellere vero etiam Samias placentas, Sopater Phlyacographus dicit, in Bacchidis procis:

Samum, quae placentarum artifex audit.

52. ENCHYTORUM *placentarum* Menander meminit in Falſo-Hercule:

Non iam hoc agitur, ut candylos facias, aut alia quae tu
conſueviſti in unum condire, mel,
ſimilaginem, ova. Omnia enim contraria
nunc ſunt. Coquus enchytos facit,
placentas frigit, alicam coquit, & menſae infert
poſt ſalſamenta, deinde thrium, & uvas:

ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη
κρέα διοπτᾷ [1] καὶ κίχλας. —

Εὐάγγελος δ' Ἀνακαλυπτομένῃ· [2]

— [3] A. Τέτταρας τραπέζας τῶν γυναικῶν εἶπά σοι, [4]
ἓξ δὲ τῶν ἀνδρῶν· τὸ δὲ δεῖπνον ἐντελὲς, καὶ μηδενὶ [5]
ἐλλιπές. λαμπροὺς γίνεσθαι βουλόμεσθα [6] τοὺς γάμους. e
B. Οὐ παρ' ἑτέρου δεῖ πυθέσθαι· πάντα δ' αὐτόπτης ἐρῶ.
τῶν μὲν ἐλαῶν ἄφελε * πάνθ' ὅσα βούλει γένη·
εἰς δὲ τὰ κρέα μόσχον ἔλαβες, δέλφακας, [7] χοίρους, λαγώς· [8]
A. Ὡς ἀλαζὼν ὁ κατάρατος! B. θρῖα, τυρὸν, ἐγχύτους.
A. Παῖ, Δρόμων! B. κάνδυλον, ὠά τ', ἀμύλιον. [9] — — —

1 Alibi χρεάδι' ὀπτᾷ. 2 δ' ἐν Ἀκαλυπτ. vulgo. 3 Τέττα supplet Fior. 4 εἶπας edd. absque σοι. 5 μηδὲν vulgo. 6 βουλόμεθα γὰρ edd. 7 δέλφακα vulgo. 8 λαγωούς vulgo. λαγούς Fior. 9 ἀμύλιόν τε μὰ οὐ πάρει supplet Fior.

mulier contra dulciariorum & placentarum artifex
carnes assat & turdos. —

Evangelus vero in Anacalyptomène: (Novâ-nuptâ:)

A. *Quatuor mensas dixi tibi mulierum,*
sex vero virorum: coenam autem omnibus numeris absolutam, in qua
desit nihil. Splendidas fieri volumus nuptias.
B. *Noli ex alio quaerere: ipse omnia inspexi, tibique dicam.*
[*Olivarum tolle*] *quotquot volueris genera.*
Pro carne accepisti vitulum, porcellos, porcos, lepores:
A. *Quam gloriator est hic nebulo!* B. *thria, caseum, enchytos:*
A. *Puer Dromo!* B. *candylum, ova, amylium.*

τὸ πέρας, ὕψος τῆς τραπέζης πήχεων ἐστὶ [1] τριῶν,
f ὥστε τὸν δειπνοῦντ' ἐπαίρειν, ἄν τι βούληται λαβεῖν.

Ἄμης· πλακοῦντος γένος. Ἀντιφάνης· — Ames.

Ἄμητες, ἄμυλοι. —

Μένανδρος, ἐν Ὑποβολιμαίῳ·

Τὸν ἄμητα χαιρίππου [2] κέαι [3] ἐς πέττιν τινά.

Ἴωνες δὲ, ὥς φησι Σιληνὸς [4] ἐν ταῖς Γλώσσαις, ἄμην αὐτὸν καλοῦσι. καὶ τοὺς μικροὺς, ἀμητίσκους. Τηλεκλείδης· „Αὐτόμαται δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὸν φάρυγγ' [5] εἰσεπέτοντο."

LIII. — Placentarum genera: Diaconium, Amphiphon.

ΔΙΑΚΟΝΙΟΝ. Φερεκράτης·

a — Ὑπὸ τῆς ἀπληστίας
διακόνιον ἔπησθεν, ἀμφιφῶντ' ἔχων.

Ἀμφιφῶν· πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος,

1 ἔστω corr. viri docti. 2 χαιρίσκου edd. quod ex χαίροις που corruptum videri poterat. 3 An χέαι? καῖε edd. unde corrigunt καὶ εἰ ἔπεττέν τινα. 4 Σειληνὸς edd. 5 τὴν φάρυγγ' ed. Cas. 2. & 3.

Denique altitudo mensae trium cubitorum est,
ut attollat sese conviva, capere si quid velit.

Ames: placentae genus. Antiphanes:

Ametes, amyli.

Menander, in Supposititio:

[*Ametem tu gauderes si quis tibi coqueret.*]

Iones vero, ut ait Silenus in Glossis, *amen* hanc vocant. Parvae autem vocantur *ametisci*. Teleclides: *Ultro turdi cum ametiscis in fauces advolabant.*

53. Diaconium. Pherecrates:

— *Prae insatiabili voracitate*
diaconium insuper comedebat, cum amphiphontem haberet.

Amphiphon: placenta Dianae oblata, in circuitu

ἔχει δ' ἐν κύκλῳ καόμενα δᾳδία. Φιλήμων, ἐν Πτωχῇ [1] ἢ Ῥοδίᾳ·

Ἄρτεμι, φίλη δέσποινα, τοῦτόν σοι φέρω,
ὦ πότνι', ἀμφιφῶντα καὶ σπονδήσιμα.

μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δίφιλος, ἐν Ἑκάτῃ. Φιλόχορος δὲ, ἀμφιφῶντα αὐτὸν κληθῆναι, καὶ εἰς τὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰ φέρεσθαι, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς τριόδους, ἐπεὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπικαταλαμβάνεται ἡ σελήνη ἐπὶ ταῖς δυσμαῖς ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς, καὶ b ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται.

Basynias. Βασυνίας. Σῆμος ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος· „Ἐν τῇ τῆς Ἑκάτης, φησὶ, νήσῳ τῇ Ἴριδι θύουσι Δήλιοι τοὺς βασυνίας καλουμένους. ἔστι δὲ ἑφθὸν πύρινον σταῖς σὺν μέλιτι, καὶ τὰ καλούμενα κόκκωρα, ἰσχὰς καὶ κάρυα τρία."

Strepti &c. Στρεπτοὶ καὶ Νεήλατα. Τούτων μνημο-

1 Πτωχῷ vulgo h. l.

faculas habens accensas. Philemon, in Mendicâ sive Rhodiâ:

Diana, cara domina, hunc tibi offero,
o veneranda, amphiphontem & libamenta.

Meminit eiusdem etiam Diphilus, in Hecate. Philochorus vero, *amphiphonta* vocari ait, & in Dianae templis offerri, atque etiam in triviis, quoniam ea die anteverritur luna versus occidentem a solis ortu, atque adeo coelum fit ἀμφιφῶς, i. e. luce utrimque collustratum.

Basynias. Semus, secundo libro Deliadis: »In Hecatae insula, ait, Iridi sacrificant Delii, offerentes *basynias* quos vocant. Est autem cocta triticea farina cum melle, & quae *coccora* vocantur, carica & nuces tres.«

Strepti (*Torti panicelli*) & *Neelata.* Horum memi-

νεύει Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος περὶ τοῦ στεφάνου.

Ἐπιχύτων, [1] Νικοχάρης ἐν Χειρογάστορσιν·

c Ἐγὼ μὲν ἄρτους, μάζαν, ἀθάρην, ἄλφιτα,
κόλλικας, ὀβελίαν, μελιτοῦτταν, [2] ἐπιχύτους,
πτισάνην, πλακοῦντας, δενδαλίδας, ταγηνίας.

Πάμφιλος δὲ τὸν ἀτταγίτην [3] καλούμενον ἐπίχυτόν φησι καλεῖσθαι. τοῦ δὲ ἀτταγίτου Ἱππῶναξ ἐν τούτοις μνημονεύει·

Οὐκ ἀττάγας τε [4] καὶ λαγῶς καταβρύκων,
οὐ τηγανίτας [5] σησάμοισι φαρμάσσων,
οὐδ' ἀτταγίτας κηρίοισιν ἐμβάπτων.

d Κρήϊαν· πλακοῦς ἄρτος, ὃν Ἀργεῖοι παρὰ τῆς νύμφης πρὸς τὸν νυμφίον φέρουσι. ὀπτᾶται δ' ἐν ἄν-

1 Vulgo Ἐπίχυτον. Νικοχάρης &c. 2 καὶ μελιττοῦταν edd. 3 ἀτταγίστην *Epit.* 4 Οὐ κατττᾶς τε vulgo. 5 τηγενίας vulgo.

nit Demosthenes orator, in Oratione pro Ctesiphonte de Corona.

Epichytarum (meminit) Nicochares in Operariis:

Ego quidem panes, mazam, pultem, polentam,
pastillos, obeliam, mellitum, epichytos,
prisanam, placentas, dendalides, tagenias.

Pamphilus vero eum qui *attanites* vocatur, epichytum nominari ait. Attanitae autem Hipponax meminit, his verbis:

Non attagenes aut lepores manducans,
non teganitas sesamis miscens,
nec attanitas favis intingens.

Creium: panis ex placentarum genere, quem Argivi a sponsa sponso adferunt. Coquitur autem in pruna:

θραξὶ, καὶ καλοῦνται ἐπ' αὐτὸν οἱ φίλοι, παρατίθεται δὲ μετὰ μέλιτος· ὥς φησι Φιλήτας [1] ἐν Ἀτάκτοις.

Γλυκίνας· ὁ διὰ γλυκέος καὶ ἐλαίου πλακοῦς παρὰ Κρησίν· ὥς φησι Σέλευκος ἐν Γλώσσαις.

Ἐμπέπτας. [2] ὁ αὐτός φησι, πύρινος ἄρτος κοῖλος καὶ σύμμετρος, ὅμοιος ταῖς λεγομέναις κρηπῖσιν, εἰς ἃς ἐντίθενται τὰ διὰ τοῦ τυροῦ [3] σκευαζόμενα πλακούντια.

LIV. Encrides, & alia placentarum genera.

Ἐγκρίδες. πεμμάτιον ἑψόμενον ἐν ἐλαίῳ, e καὶ μετὰ τοῦτο μελιτούμενον. μνημονεύει αὐτῶν [4] Στησίχορος διὰ τούτων·

— — — χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας,
ἄλλα τε πέμματα καὶ μέλι χλωρόν.

μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος, καὶ ἐν τοῖς Χειρογάστορσι Νικοφῶν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαναΐσι, καὶ ποιητήν [5] φησιν αὐτῶν [6] εἶναι ἐν τούτοις·

1 Φιλίτας ms. A. 2 Ἐμπίμπτας mss. 3 πυροῦ edd. κηροῦ ms. Ep. 4 καὶ Στ. edd. 5 Forf. πωλητὴν, delcto verbo εἶναι. 6 αὐτὸν edd.

vocanturque ad eum amici, adponitur autem cum melle; ut Philetas ait in Miſcellaneis.

Glycinas: placenta cum paſſo & oleo parata apud Cretenſes; ut ait Seleucus in Gloſſis.

Empeptas: ut ait idem, triticeus panis cavus & apte demenſâ formâ, ſimilis *crepidinibus* quae vocantur, in quas imponunt placentulas ex caſeo paratas.

54. Encrides: piſtorium opus in oleo coctum, & deinde mellitum. Meminit eorum Steſichorus, his verbis:

— *Alicamque, & encridas,*
aliasque placentas cum melle recente.

Meminit eorumdem etiam Epicharmus, & in Operariis Nicophon. Ariſtophanes vero, in Danaidibus, etiam poëtam illarum [inſtitorem] eſſe ait, his verbis:

μήτ' ἅρμα [1] εἶναι ἐγκριδοπώλην.

Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλλοις·

Ταῦτ' ἔχων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἁρπαζέτω τὰς ἐγκρίδας.

Ἐπικύκλιος· πλακοῦς τις, παρὰ Συρακουσίοις
f οὕτω καλούμενος. καὶ μέμνηται αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσῃ.

Γοῦρος. ὅτι πλακοῦντος εἶδος, ὁ Σόλων ἐν τοῖς Ἰάμβοις φησί· Solonis iambi.

Πίνουσι, καὶ τρώγουσιν οἱ μὲν ἴτρια,
οἱ δ' ἄρτον αὐτὸν, [2] οἱ δὲ συμμεμιγμένους
γούρους φακοῖσι. κεῖθι δ' οὔτε πεμμάτων
ἄπεστιν οὐδέν. ἅσσ' ἂν [3] ἀνθρώποισι γῆ
φέρει μέλαινα, πάντα δ' ἀφθόνως πάρα.

a Κριβάνας· [4] πλακοῦντάς τινας ὀνομαστικῶς Ἀπολλόδωρος, παρ' Ἀλκμᾶνι. [5] ὁμοίως καὶ Σωσίβιος

1 μήθ' ἅρμα edd. Corruptus locus. μήθ' ἅμα corrigunt. 2 αὐτῶν vulgo. 3 οὐδ' ἔνασσεν Ms. 4 Κυριβάνας vulgo. 5 παρ' Ἀλκμᾶνος edd.

Nec [simul] *encridum esse venditorem.*

Pherecrates vero in Crapatallis:

Haec habens, in viis rapiat encridas.

Epicyclius. Placenta quaedam sic dicta apud Syracusios; cuius meminit Epicharmus in Terrâ & Mari.

Gurus etiam, tamquam placentae genus, memoratur a Solone in Iambis:

Bibunt, comeduntque alii itria,
alii nudum panem, alii mixtos
guros lenticulae: ibique nec bellariorum
abest quidquam. Quaecumque hominibus terra
fert nigra, copiose omnia adsunt.

Cribanas: placentas quasdam proprie sic nominatas; Apollodorus, apud Alcmanem. Similiter etiam Sosibius

ἐν τρίτῳ Περὶ Ἀλκμᾶνος· τῷ σχήματι μαστοειδεῖς [1] εἶναι φάσκων αὐτούς, χρῆσθαι δ᾽ αὐτοῖς Λάκωνας πρὸς τὰς τῶν γυναικῶν ἑστιάσεις, περιφέρειν τε αὐτοὺς ὅταν μέλλωσιν ᾄδειν τὸ παρεσκευασμένον ἐγκώμιον τῆς παρθένου αἱ ἐν τῷ χορῷ ἀκόλουθοι.

Κριμνίτης· πλακοῦς ποιὸς διὰ κρίμνων γινόμενος, ὡς Ἰατροκλῆς ἐν τῷ Περὶ Πλακούντων ἀναγράφει.

LV. *Staetitas, aliaque placentarum genera.*

ΣΤΑΙΤΙΤΑΣ. πλακοῦς ποιός, ἐκ σταιτὸς [2] b καὶ μέλιτος. μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. σταὶς δ᾽ ἐστὶν ὑγρὸν εἰς τήγανον ἐπιχεόμενον, μέλιτος ἐπιβαλλομένου, καὶ σησάμης, καὶ τυροῦ· ὡς Ἰατροκλῆς [3] φησίν.

Χαρίσιος. Τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν·

— Ἐγὼ δὲ νῷν [4]
πέμψω πλακοῦντ᾽ ἐς ἑσπέραν [5] χαρίσιον.

1 τὸ σχηματοειδεῖς edd. 2 ἐκ στέατος edd. 3 Ἱεροκλῆς vulgo. 4 σοι corr. Brunck. 5 πλακοῦνθ᾽ ἑσπέραν edd.

tertio libro de Alcmane: dicens formam habere mammarum, uti autem illis Lacones in mulierum epulis, circumferreque eas quando laudes virginis (sponsae) encomio parato cantaturae sunt amicae illius, chorum formantes.

Crimnites: placenta quaedam ex farinâ crassiore, ut Iatrocles scribit in libro de Placentis.

55. Staetitas. Placenta quaedam ex farina triticea & melle. Meminit illius Epicharmus in Hebae Nuptiis. Est autem triticea farina aquâ subacta sartagini infusa, adiecto melle, sesamo & caseo; ut Iatrocles ait.

Charisius. Huius meminit Aristophanes in Convivatoribus:

— *Ego vero* (pro) *nobis*
placentam sub vesperam mittam charisium.

Εὔβουλος δ' ἐν [1] Ἀγκυλίωνι, ὡσπερεὶ [2] ἄρτου αὐτοῦ ὄντος, οὑτωσὶ λέγει·

Ἐξεπήδησ' ἀρτίως [3] πέττουσα τὸν χαρίσιον.

c Ἐπίδαιτρον· πλακουντῶδες μάζιον [4] ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθιόμενον, ὥς φησι Φιλήμων ἐν τῷ Περὶ Ἀττικῶν Ὀνομάτων.

Νάνος· ἄρτος πλακουντώδης, διὰ τυροῦ καὶ ἐλαίου σκευαζόμενος. [5]

Ψωθία· τὰ ψαθύρια. Φερεκράτης, Κραπατάλλοις·

„Λήψει δ' ἐν ᾅδου κραπάταλλον τριωβόλου καὶ ψωθία."

Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος, καὶ Θεόδωρος δ' [6] ἐν Ἀττικαῖς Γλώσσαις, τοῦ ἄρτου τὰ ἀποψαυόμενα ψωθία καλεῖσθαι, ἃ τινὰς ὀνομάζειν ἀτταράγους. [7]

d Ἴτριον· πεμμάτιον λεπτὸν, διὰ σησάμου καὶ μέ- Itrium, placenta.

1 Abest ἐν edd. 2 ὥσπερ edd. 3 ἐξεπίλησας ἀρτίῳ edd. 4 πλακούντων δισμάτιον ed. Ven. & Bas. ἰδισμάτιον ed. Cas. 5 κατασκευαζόμενος edd. 6 Abest δ' edd. 7 ἀτταῤῥάγους ms. A.

Eubulus vero in Ancylione, quasi de pane, sic loquitur:

Exsilueram modo coquens charisium.

Epidaetrum. Offula de genere placentarum, quae post coenam comedebatur, ut ait Philemon in libro De Nominibus Atticis.

Nanus: panis placentaceus, cum caseo & oleo paratus.

Psothia: quae & *psathyria.* Pherecrates, Crapatallis:

Apud inferos triobolo crapatallum emet & psothia.

Apollodorus vero Atheniensis, atque etiam Theodorus in Atticis Glossis aiunt, quae a pane deterguntur vel friantur, ea *psothia* vocari, quae a nonnullis *attaragi* nominentur.

Itrium: parvulum bellarium, cum sesamo & melle

λιτος γινόμενον.[1] μνημονεύει αὐτοῦ Ἀνακρέων οὕτως·

„Ἠρίστησα μὲν ἰτρίου λεπτὸν ἀπόκλας,
οἴνου δ' ἔπιον κάδον.“[2]

Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεῦσι·

— Πλακοῦντες, σησαμοῦντες, ἴτρια.

Σοφοκλῆς, Ἔριδι·[3]

Ἐγὼ δὲ πεινῶσ' αὖ πρὸς ἴτρια βλέπω.

Ἀμόραι. Τὰ μελιτώματα[4] Φιλήτας[5] ἐν Ἀτάκτοις[6] ἀμόρας φησὶ καλεῖσθαι. μελιτώματα δ' ἐστι πεπεμμένα.[7]

Tagenites, vel Tagenias. Ταγηνίτης· πλακοῦς ἐν ἐλαίῳ τετηγανισμένος.[8] μνημονεύει Μάγνης, ἢ ὁ ποιήσας τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας κωμῳδίας, ἐν Διονύσῳ δευτέρῳ·

1 γενόμενον edd. 2 Anacreontis versiculi sic scribendi:
Ἠρίστησα μὲν ἰτρίου λεπτοῦ μικρὸν ἀποκλάς,
οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον. --
3 Ἴριδι edd. 4 μελιττώματα edd. & sic mox iterum. 5 Φιλητας constanter ms. A. 6 Ἀτάκτοις absque ἐν edd. 7 Fors. Φιλήτας -- φησὶ καλεῖσθαι μελιτώματα, ἅ ἐστι πεπεμμένα. Quam coniecturam in versione expressi. 8 In Epit. adiicitur: ἃ καὶ ταγηνίας.

paratum. Meminit eius Anacreon his verbis:

Pransus sum itrii minutum frustulum,
vini autem cadum ebibi.

Aristophanes, Acharnensibus:

— *Placentae, sesamuntes, itria.*

Sophocles, in Eride:

Ego vero esuriens rursus itria respicio.

Amorae: mellita dulciaria. Philetas in Miscellaneis ait, *amoras* vocari mellita, quae ut pistorium opus cocta sint.

Tagenites: placenta in oleo fricta. Meminit Magnes in secundo Dionyso, sive qui est alius huius auctor fabularum, quae illi tribui solent:

Ταγηνίας ἤδη τεθέασαι χλιαροὺς
σίζοντας, ὅταν αὐτοῖσιν [1] ἐπιχέῃς μέλι;

καὶ Κρατῖνος, ἐν Νόμοις·

Καὶ δρόσον βάλλων ἕωθεν χλιαρὸς ταγηνίας.

Ἔλαφος· πλακοῦς ὁ τοῖς ἐλαφηβολίοις ἀναπλασσόμενος, διὰ σταιτὸς, καὶ μέλιτος, καὶ σησάμου.

Ναστός· πλακοῦντος εἶδος, ἔχων ἔνδον καρυκκείας. [2]

ΧΟΡΙΑ. βρώματα διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος γινόμενα. LVI. Choria.

f Ἀμορβίτης· πλακοῦντος εἶδος παρὰ Σικελοῖς. οἱ δὲ, παισά· πλακούντια παρὰ Κώοις, ὥς φησιν Ἰατροκλῆς.

Σησαμίδες· ἐκ μέλιτος καὶ σησάμων [3] πεφρυγμένων καὶ ἐλαίου σφαιροειδῆ πέμματα. Εὔπολις, Κόλαξιν· Sesamides.

1 αὐτοῖς vulgo. 2 καρυκείας edd. 3 σησάμου edd.

Tagenias iam vidisti calidos,
stridentes cum mel eis adfunderes?

Et Cratinus, in Legibus:

Et rorem spargens mane calidos tagenias.

Elaphus: placenta quae Elapheboliorum feriis fingitur ex subacta triticea farina & melle & sesamo.

Nastos. Placentae genus, variis condimentis intus fartae.

56. Choria: edulium ex melle & lacte paratum.

Amorbites: placentae apud Siculos: *paesa* vero, placentulae apud Coos: ut ait Iatrocles.

Sesamides: bellaria ex melle & frictis sesamis oleoque, sphaericâ formâ. Eupolis, in Adsentatoribus:

Ὃς χαρίτων μὲν ὀμιχεῖ,[1] καλλαβίδας[2] δὲ βαίνει,
σησαμίδας δὲ χέζει,[3] μῆλα δὲ χρέμπτεται.

Ἀντιφάνης, Δευκαλίωνι·

Σησαμίδας, ἢ μελίπηκτα, ἢ τοιοῦτό τι.

μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἔφιππος ἐν Κύδωνι· πρόκειται τὸ μαρτύριον.

Μυλλοί. Ἡρακλείδης ὁ Συρακόσιος[4] ἐν τῷ Περὶ Θεσμῶν, ἐν Συρακούσαις, φησὶ, τοῖς παντελείοις τῶν Θεσμοφορίων ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος κατασκευάζεσθαι[5] ἐφήβαια γυναικεῖα, ἃ καλεῖσθαι κατὰ πᾶσαν Σικελίαν μυλλοὺς, καὶ περιφέρεσθαι ταῖς θεαῖς. a

Ἐχῖνος. Λυγκεὺς ὁ Σάμιος, ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν Ἐπιστολῇ, ἐκ παραλλήλου τιθεὶς τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἐξαιρέτως γινόμενα[6] τοῖς ἐν τῇ Ῥόδῳ, γράφει οὕτως· „Τῇ δὲ περὶ τὸν ἄμητα δόξῃ τὸν καινὸν b

1 με νομίζει Ms. 2 κολλαβίδας edd. 3 ὄζει ms. *Ep.* 4 Συρακούσιος edd. 5 κατασκευάσασθαι edd. 6 γινόμενα edd.

Qui gratias mingit, callabidas graditur,
ſeſamidas cacat, poma exſcreat.

Antiphanes, Deucalione:

Seſamidas, aut mellita bellaria, aut tale quidpiam.

Meminit eorumdem etiam Ephippus in Cydone, cuius ſupra adpoſitum eſt teſtimonium.

Mylli. Heraclides Syracuſius, in libro De Ritibus, ait: Syracuſis praecipuo Thesmophoriorum die (τοῖς παντελείοις τῶν Θεσμοφορίων) confici ex ſeſamo & melle pudenda muliebria, quae totâ Siciliâ *mylli* adpellentur; eaque in honorem Dearum circumferri.

Echinus. Lynceus Samius in Epiſtola ad Diagoram, conferens ea quae Athenis exquiſita conficiuntur cum his quae Rhodi, ita ſcribit: » *Ameis* placentae famae

ἀνταγωνιστὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας εἰσάγουσα τραπέζης ἐχῖνον. ὑπὲρ οὗ νῦν μὲν ἐπὶ κεφαλαίου· παραγινομένου δέ σου, καὶ συντεθέντος κατὰ τοὺς ἐν Ῥόδῳ νόμους ἀναμασησάμενος [1] πειράσομαι πλείω περιθεῖναι λόγον.“

Κοτυλίσκοι. Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος πλακοῦντάς τινας φησὶν οὕτω καλεῖσθαι, τοὺς ἐκ τρίτου μέρους τῆς χοίνικος γινομένους.

Χοιρίναι. Τούτων μνημονεύει Ἰατροκλῆς ἐν τῷ Περὶ Πλακούντων,[2] καὶ τοῦ πυραμοῦντος καλου- Πυραμοῦς.
c μένου, διαφέρειν λέγων τῆς πυραμίδος καλουμένης. γίνεσθαι γὰρ ταύτην ἐκ πυρῶν πεφωσμένων, καὶ μέλιτι δεδευμένων. αὗται δὲ ἆθλα τίθενται ταῖς παννυχίσι τῷ διαγρυπνήσαντι.

Χρύσιππος δ' ὁ Τυανεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ LVII.
Ἀρτοκοπικῷ,[3] εἴδη πλακούντων καὶ γένη τάδε ἀνα-

1 ἀναμασησαμένου corrigunt viri docti. ἅμα μασησαμένου malebam, & hoc interpretatus sum. 2 Vulgo Πλακούντων καὶ τοῦ πυραμοῦντος absque distinctione. 3 An Ἀρτοποπικῷ? Alibi Ἀρτοποιικῷ.

novum aemulum secundis mensis infert *echinum*. De quo nunc quidem summatim: sed quum praesens adfueris, & Rhodiorum more confectum mecum manducaveris, tum vero uberius de eo verba facere conabor. «

Cotylisci. Heracleo Ephesius placentas quasdam ita vocari ait, ex tertia choenicis parte confectas.

Choerinae. Harum Iatrocles meminit in libro De Placentis: item *pyramuntis* qui vocatur, quem differre ait a *pyramide*. Confici enim hanc ex tritico fricto, quod cum melle fuerit maceratum. Haec autem praemia ponuntur in pervigiliis ei qui totam noctem insomnis transegit.

57. Chrysippus vero Tyaneus, in libro qui De Panificio inscribitur, species placentarum atque genera haec-

Chrysippi Tyanei recensio Placentarum.

γράφει· „Τερεντῖνον,[1] Κρασσιανὸν,[2] Τουτιανὸν,[3] Σαβελλικὸν,[4] Κλοῦστρον, Ἰουλιανὸν, Ἀπικιανὸν, Κανωπικὰ, πελούκιδον,[5] Καππαδοκικὸν, ἡδύβια, μαρυπτὸν, πλίκιον, γουττᾶτον, Μοντιανόν. τοῦτον, φησὶ, μάξεις ἐξ οἴνου σκληρόν· εἰ δέ σοι τυρίον παρέσται, ἥμισυ μάξεις ἐξ οἴνου,[6] καὶ ἥμισυ ἐκ τυροῦ· ἡδονικώτερον γὰρ γίνεται. Κλοῦστρον κυριανὸν,[7] κλοῦστρον[8] τουττᾶτον,[9] κλοῦστρον Ταβωνιανόν. Μουστάκια ἐξ οἰνομέλιτος, μουστάκια σησαμᾶτα, κροῦστον πούριον, γωσγλωάνιον, Παυλιανόν. Ἐκ τυροῦ δὲ, φησὶ, γίνεται πλακούντηρα τάδε· ἔγχυτος, σκριβλίτης,[10] σουβίτυλλος. γίνεται δὲ καὶ ἐξ ἄλικος σουβίτυλλος. σπίρα· καὶ οὗτος ἐκ τυροῦ γίνεται. λούκουντλοι,[11] ἀργυροτρύφημα, λίβος, κίρκος, αἰξάφας, κλουστροπλακοῦς. Γίνεται δὲ, φησὶ, καὶ ὀρυζίτης πλακοῦς. ὁ δὲ d

1 Ταραντῖνον edd. 2 Κρασιανὸν edd. 3 Deest Τουτιανὸν edd. 4 Σικελικὸν edd. Σακελλικὸν Ms. 5 Κανωπικὸν, Περλουκίδιον ed. Cas. Desunt ed. Ven. & Bas. 6 Desunt decem verba editis. 7 κοιριανὸν edd. 8 κροῦστον h. l. edd. & sic mox κροῦστον Ταβ. 9 Fors. τουτουλᾶτον. 10 σκιρβαίτης vulgo. 11 λούκουλλοι ed. Ven. λούκολλοι ed. Bas. & Cas.

ce recenset: » *Terentinam*, *Crassianam*, *Tutianam*, *Sabellicam*, *Clustrum*, (sive, *Crustulum*,) *Iulianam*, *Apicianam*, *Canopica*, *Pellucidam*, *Cappadocicam*, *Hedybia*, *Marypton*, *Pliciam*, *Guttatam*, *Montianam*. Hanc, inquit, subiges cum vino duram: sin tibi caseolus adsit, dimidium cum vino subiges, & dimidium cum caseo; sic enim fiet suavior. *Clustrum* (sive *crustulum*) *Cyrianum*, *clustrum tutatum*, *clustrum Tabonianum*. *Mustacea ex mulso*, *mustacea sesamata*, *crustum purum*, *goscloanion*, *Paulianum*. Ex caseo autem, ait, fiunt placentulae hae: *Enchytos*, *scriblites*, *subityllus*: fit autem subityllus etiam ex alicâ. *Spira*: etiam haec ex caseo paratur. *Lucuntuli*, *argyrotryphema*, *libum*, *circus*, *aexaphas*, *clustroplacenta*. Fit vero etiam, inquit, *oryzites* placenta. *Phthois* vero ita para-

Φθοῖς οὕτω γίνεται· [1] τυρὸν ἐκπιέσας τρίβε, καὶ ἐμ- Phthois.
e βαλὼν ἐς κόσκινον χάλκεον διήθει, εἶτ' ἐπίβαλλε [2] μέλι καὶ σιλίγνεως [3] ἡμίναν, καὶ συμμάλαξον εἰς ἕν. Κάτιλλος δὲ ὀρνάτος ὁ λεγόμενος παρὰ Ῥωμαίοις οὕτω γίνεται· [4] θρίδακας πλύνας ξέσον, [5] καὶ ἐμβαλὼν οἶνον εἰς θυείαν τρίβε τὰς θρίδακας, εἶτα τὸν χυλὸν ἐκπιέσας, σιλίγνιον [6] συμφύρασον αὐτῷ, καὶ συμπεσεῖν ἐάσας, μετ' ὀλίγον τρῖψον αὐτὸν ὡς [7] προσβαλὼν ὀλίγον στέατος χοιρείου καὶ πέπερι· καὶ πάλιν τρίψας ἕλκυσον λάγανον, καὶ λειάνας [8] ἐκτεμὼν κατάτεμνε, καὶ ἕψε εἰς ἔλαιον θερμότατον, εἰς
f ἠθμὸν βαλὼν τὰ κατακεκομμένα. Ἄλλα πλακούντων γένη· ὀστρακίτης, ἀττανῖται, [9] ἄμυλον, τυροκόσκινον. [10] τυρὸν ἐκπιάσας [11] καλῶς, θὲς εἰς ἄγγος, εἶτ' ἄνω κόσκινον χαλκοῦν [12]· ἐπιθεὶς δίαγε τὸν τυρόν.

Catillus ornatus.

Tyrocoscinum & hypotyrides.

1 γίγνεται ms. *A.* 2 ἐπίβαλε ms. *Ep.* 3 σελίγνεως ed. Ven. cum ms. *A.* σιλιγνέως ed. Casaub. 4 οὕτως γίγνεται ms. *A.* 5 ζέσον corrigit vir doctus. 6 σελίγνιον edd. cum Msto. 7 ἑαυτὸν ὡς Ms. εὐτόνως suspicatus sum. 8 λιάνας Ms. 9 ἀτταχῖται edd. 10 Temere τυροκόσσινον τυρὸν ἐκπ. ed. Cas. 11 ἐκπιέσας edd. 12 ἐπάνω κοσκίνου χαλκοῦ corr. Villebr.

tur: Caseum expressum tere, & in cribrum aeneum iniectum percola; deinde adiice mel, & siliginis heminam, & in unum subige. *Catillus* vero *ornatus* qui a Romanis vocatur, ita paratur: Lactucas, postquam lavisti, concide; tum in mortario adfuso vino contere lactucas; dein cum expresso succo subige siliginem: postquam considere siveris, iterum tere valide adiecto paululo pinguedinis suillae & piperis: dein, postquam rursus triveris, tractum facito; tum complana, & reseca, & in frusta discinde: ea frusta, postquam qualo imposueris, in oleo fervidissimo coque. Alia placentarum genera: *ostracites*, *attanitae*, *amylum*, *tyrocoscinum*. Caseum probe expressum iniice vasi, deinde aeneo cribro impo-

ὅταν δὲ μέλλῃς προσφέρειν, βάλε μέλιτος αὔταρκες ἐπάνω. Ὑποτυρίδες δὲ οὕτω [1] γίνονται· εἰς γάλα βαλὼν μέλι, ἐκπίεσον, καὶ βάλε εἰς σκεῦος, καὶ ἔα παγῆναι. ἐὰν δέ σοι παρῇ κοσκίνια μικρὰ, ἐπίβαλε εἰς αὐτὰ τὸ σκεῦος, [2] καὶ ἔα ἐκρεῖν τὸν ὄῤῥον. [3] καὶ ὅταν σοὶ δοξῃ πεπηγέναι, ἄρας τὸ σκεῦος μετάβαλε [4] εἰς ἀργύρωμα, καὶ ἔσται ἡ ὄψις ἄνωθεν. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ κοσκίνια, Φλαβιλλίοις [5] καινοῖς χρῶ, ἐν οἷς τὸ πῦρ ῥιπίζεται· τὴν γὰρ αὐτὴν [6] ποιεῖ χρείαν. Κοπτοπλακοῦς. Ἐν Κρήτῃ δὲ, φησὶ, πλακούντηρον ποιοῦσιν, Gastris. ὅπερ ὀνομάζουσι γάστριν, γίνεται δὲ οὕτως· κάρυα [λάβε] [7] Θάσια καὶ Ποντικὰ καὶ ἀμύγδαλα, ἔτι δὲ μήκωνα, ὃν φρύξας θεράπευσον καλῶς, καὶ εἰς a θυείαν καθαρὰν τρίψον ἐπιμελῶς· συμμίξας τε τὴν ὀπώραν μάξον μέλιτι ἡψημένῳ, προσβαλὼν πέπερι

1 οὕτως Ms. 2 Abesse h. l. malim τὸ σκεῦος. 3 ὄρον ms. A. 4 μετάβαλλε edd. 5 φλαβελλίοις edd. 6 καὶ γὰρ αὐτῶν edd. 7 Abest vulgo verbum.

ne, & transmitte caseum. Quando vero mensae illaturus es, superne coniice mellis quantum satis est. *Hypotyrides* vero ita conficiuntur: Lacti mixtum mel exprime, & in vas coniectum concrescere sine. Si tibi parva cribra adsint, in ea coniice id quod in vase est, & serum effluere sine. Quum satis coiisse tibi visum fuerit, sublato vase coniice in lancem argenteam, & erit facies (ea pars quae conspici debet) superne. Sin ad manus non sint parva cribra, flabellis novis utere, quibus ventilari ignis solet; eumdem enim usum praestant. *Coptoplacenta.* In Creta vero, inquit, placentulam faciunt, quam *gastrin* vocant, quae ita paratur: Nuces sume Thasias & Ponticas, & amygdalas; adhaec papaveris semen, quod postquam multa cum cura torrueris, in mundo mortario diligenter tere, & adiectis arborum fructibus, quos dixi, subige cum melle cocto,

πλέον, καὶ μάλαξον· (γίνεται δὲ μέλαν διὰ τὴν μήκωνα.) διαπλατύνας [1] ποίησον τετράγωνον. εἶτα σήσαμον λευκὸν τρίψας, μάλαξον μέλιτι ἡψημένῳ, καὶ ἕλκυσον λαγάνια δύο, καὶ ἓν θὲς ὑποκάτω, καὶ τὸ ἄλλο ἐπάνω, ἵνα τὸ μέλαν εἰς μέσον γένηται, [2] εὐρύθμισόν τε [3] αὐτό." Ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς πεμματολόγος Χρύσιππος.

b 'Αρποκρατίων δὲ ὁ Μενδήσιος ἐν τῷ Περὶ Πλακούντων, τὴν παρὰ 'Αλεξανδρεῦσι καλουμένην παγκαρπίαν [4] καλεῖ. ἴτρια δ' ἐστὶ ταῦτα συντεθρυμμένα, μετὰ [5] μέλιτος ἑψόμενα· καὶ μετὰ τὴν ἕψησιν σφαιρηδὸν συντεθέντα περιδεῖται βύβλῳ λεπτῇ ἕνεκα τοῦ συμμένειν. Πόλτου δὲ μνημονεύει 'Αλκμὰν οὕτως· LVIII. Pancarpia? Puls.

Ἤδη παρέξει πυάνιόν τε πόλτον,
χίδρον τε λευκὸν, κηρίναν τ' ὀπώραν.

1 Forf. καὶ πλατύνας, aut καὶ διαπλατύνας. 2 γίνηται edd. 3 εὐρύθμησόν τε vulgo. 4 παγχάπραν Ms. Intercidisse autem aliud nomen hic videtur. 5 ἃ μετὰ μελ. ed. Caf.

multo adiecto pipere, & fac ut fiat massa mollis: (erit autem nigra, propter papaver:) eam massam in quadram dilata. Deinde sesamum album tere, & cum melle cocto mollem in massam subige, & duo tracta facito, quorum alterum inferne, alterum superne ponas, ut nigrum in medio sit; concinnamque ei dato formam." Haec igitur etiam sapiens operis pistorii scriptor Chrysippus.

58. Harpocration vero Mendesius, in libro De Placentis, eam nominat quam Alexandrini *Pancarpiam* vocant. Sunt autem itria contrita, cum melle cocta: quae postquam cocta sunt, ad instar globulorum finguntur, & tenui byblo, ne dilabantur, adstringuntur. *Pultis* (πόλτος Graecis dicitur) Alcman meminit his verbis:

Iam & fabaceam pultem (πυάνιον πόλτον) *praebebit,*
& chidrum candidum, & cereum fructum. (κηρίναν ὀπώραν.)

ἐστὶ δὲ τὸ πυάνιον, ὥς φησι Σωσίβιος, πανσπερμία ἐν γλυκεῖ ἡψημένη· χίδρον δὲ, οἱ ἑφθοὶ πυροί. κηρίναν δὲ ὀπώραν λέγει τὸ μέλι. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ οὕτως λέγει ἐν Γῇ καὶ Θαλάσσῃ·[1] C

Πόλτον[2] ἕψειν ὄρθριον.

Meliceris. Καὶ τῶν καλουμένων δὲ μελικηρίδων μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις, οὕτως·

ὥσπερ τῶν αἰγιδίων ὄζειν
ἐκ τοῦ στόματος μελικῆρας.[3]

LIX. Chrysippus & Harpocration, obscuri scriptores. Λεχθέντων καὶ τούτων, ὁ σοφὸς Οὐλπιανὸς ἔφη· Πόθεν ὑμῖν, ὦ πολυμαθέστατοι Γραμματικοὶ, καὶ ἐκ ποίας βιβλιοθήκης ἀνεφάνησαν οἱ σεμνότατοι οὗτοι συγγραφεῖς, Χρύσιππος καὶ Ἁρποκρατίων, διαβάλλοντες καλῶν ὀνόματα φιλοσόφων τῇ ὁμωνυμίᾳ; τίς δὲ καὶ ἡμίναν Ἑλλήνων ὠνόμασεν; ἢ τίς ἀμύλου

1 Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ edd. 2 πόντον edd. 3 μελικήρας scribendum puto.

Πυάνιον autem, ut Sosibius ait, dicuntur varii generis semina in musto cocta. *Chidrum* vero, est coctum [*sive*, frixum] triticum. *Cerum* autem *fructum* (κηρίναν ὀπώραν) dicit mel. Porro Epicharmus, in Terra & Mari, ait:

Pultem (πόλτον) *coquere matutinam.*

Meliceridum vero (id est, favorum) Pherecrates meminit in Transfugis, his verbis:

Sicut (alius) *hircum olet,*
sic (ille) *ex ore favum.*

59. His dictis, sapiens Ulpianus ait: Unde vero vobis, doctissimi Grammatici, & quanam ex bibliotheca in lucem emerserunt gravissimi hi scriptores, *Chrysippus* & *Harpocration*, similitudine nominum invidiosa reddentes clarorum nomina philosophorum? Quis vero tandem Graecorum nominavit ἡμίναν? aut quis *amyli* meminit?

d μνημονεύει; Ἀπαντήσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Λαρηνσίου, καὶ εἰπόντος, τὴν μὲν ἡμίναν οἱ τὰ εἰς Ἐπίχαρμον ἀναφερόμενα ποιήματα πεποιηκότες οἴδασιν, κἀν τῷ Χείρωνι ἐπιγραφομένῳ οὕτως λέγεται·

Καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρὸν ἡμίνας δύο.

Τὰ δὲ ψευδεπιχάρμεια [1] ταῦτα [2] πεποιήκασιν ἄνδρες ἔνδοξοι· Χρυσόγονός τε ὁ αὐλητής, ὥς φησιν Ἀριστόξενος ἐν ὀγδόῳ Πολιτικῶν Νόμων, τὴν Πολιτείαν ἐπιγραφομένην· Φιλόχορος δ' ἐν τοῖς Περὶ Μαντικῆς, Ἀξιόπιστον τὸν εἴ τε Λοκρὸν γένος, ἢ Σικυώνιον, τὸν e Κανόνα καὶ τὰς Γνώμας πεποιηκέναι φησίν. ὁμοίως δὲ ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος. Τοῦ δὲ ἀμύλου μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Στεῤῥοῖς, οὑτωσὶ λέγων· Pseudepicharmi scripta.

Φιλῶ πλακοῦντα θερμόν, ἀχράδας οὐ φιλῶ,
χαίρω λαγῳοῖς ἐπ' ἀμύλῳ καθημένοις.

Τούτων ἀκούσας ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Ἀλλ' ἐπει- LX.

1 ψευδεπιχαρμαῖα edd. ψευδεπιχάρμια Ms. 2 ταῦτα ὅτι πεπ. vulgo.

Cui Larensius respondit, dicens: Ἡμίναν norunt carminum auctores quae Epicharmo tribui solent: & in Chirone qui inscribitur haec verba leguntur:

Et bibere aquae duplum tepidae, heminas duas.

Istorum autem carminum, nomen Epicharmi mentientium, auctores sunt viri nobiles. Nam Chrysogonus tibicen, ut ait Aristoxenus octavo libro Legum Civilium, carminis illius auctor est, quod *Respublica* inscribitur: Axiopistum autem, Locrum genere aut Sicyonium, *Canonem* scripsisse & *Sententias*, Philochorus ait in libro De Divinatione. Eademque Apollodorus tradit. *Amyli* vero Teleclides meminit, in Rigidis:

Amo placentam calidam; sylvestres pyros non amo:
delector leporinae frustis amylo insidentibus.

60. His auditis Ulpianus ait: At, quoniam *coptam*

Copta, placenta.

δὴ καὶ κοπτήν [1] τινα καλεῖτε, ὁρῶ δὲ ἑκάστῳ κειμένην ἐπὶ τῆς τραπέζης, λέγετε ἡμῖν, ὦ λίχνοι, τίς τοῦ ὀνόματος τούτου τῶν ἐνδόξων μνημονεύει. καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη· Τὸ μὲν θαλάσσιον πράσσον, [2] κόπτην [3] φησὶ καλεῖσθαι Διονύσιος ὁ Ἰτυκαῖος, ἐν ἑβδόμῳ [4] f Γεωργικῶν. τοῦ δὲ ἡμῖν παρακειμένου μελιπήκτου μέμνηται Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ Περὶ Γρίφων, [5] οὑτωσὶ λέγων· „Σκεύη κελεύοντα [6] λέγειν ὅμοια, εἰπεῖν·

Τρίπους, χύτρα, λυχνεῖον, ἀκταία, βάθρον,
σπόγγος, λέβης, σκαφεῖον, ὅλμος, λήκυθος,
σπυρὶς, μάχαιρα, τρυβλίον, κρατὴρ, ῥαφίς.

καὶ πάλιν ὄψων, οὕτως·

Ἔτνος, φακῆ, τάριχος, ἰχθὺς, γογγυλὶς,
σκόροδον, κρέας, θύννειον, [7] ἅλμη, [8] κρόμμυον, a

1 κόπτην ed. Caſ. 2 Rectius πράσον. 3 κοίτην h. l. ed. Ven. & Baſ. cum Ms. 4 Deeſt vox in ed. Ven. & Baſ. cum ſpatio vacuo. 5 περὶ Γραφῶν vulgo. 6 κελεύοντες legebam. 7 θυννίον vulgo. 8 ἄλλη Ms.

quoque aliquam (κοπτὴν) vocatis, quam unicuique etiam in menſa adpoſitam video; dicite mihi, catillones, ecquis clarorum ſcriptorum vocabuli huius meminerit. Tum Democritus: Marinum quidem porrum, inquit, *coptam* (κόπτην) vocari, Dionyſius Uticenſis ait ſeptimo libro Georgicorum. Sed adpoſiti nobis dulciarii operis Clearchus meminit Solenſis, in libro De Griphis, ubi ita ſcribit: „Si quis *vaſa* iubeat *nominari* ſimilia, dicendum:

Tripus, chytra, candelabrum, actaea, [i. e. *marmoreum mortarium,*] *ſcamnum,*
ſpongia, lebes, pala, pila, olearia ampulla,
ſporta, culter, catinus, calix, acus.

Rurſus *obſoniorum* nomina, hoc modo:

Puls fabacea, lenticula, ſalſamentum, piſcis, rapum,
allium, caro, thynni pulpamentum, muria, cepa,

σκόλυμος, ἐλαία, κάππαρις, βολβὸς, μύκης.
ἐπί τε τῶν τραγημάτων, ὁμοίως·

Ἄμης, πλακοῦς, ἔντιλτο[illegible] ἴτριον, ῥοὰ, [1]
ὠὸν, ἐρέβινθος, σησάμη, κοπτὴ, βότρυς,
ἰσχὰς, ἄπιος, πέρσεια, [2] μηλέ', ἀμύγδαλα. "

ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. Ὁ δὲ φλυακογράφος Σώπατρος, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πύλαι δράματι, φησίν·

Τίς δ' ἀναρίθμου μήκωνος εὗρε κοπτὰς, [3]
ἢ κνηκοπύρους ἡδονὰς τραγημάτων
ἔμιξεν; — —

Ἀπέχεις, ὦ καλέ μου λογιστὰ Οὐλπιανὲ, τὴν κο-
b πτήν· ἧς συμβουλεύω σοι ἀπεσθίειν. καὶ ὃς, οὐδὲν μελ- 'Ἀπεσθίειν, ab esu abstinere.
λήσας, ἀνελόμενος ἤσθιε. γελασάντων δὲ πάντων, ἔφη ὁ Δημόκριτος· ἀλλ' οὐκ ἐσθίειν σε προσέταξα, καλὲ ὀνοματοθήρα, ἀλλὰ μὴ ἐσθίειν. τὸ γὰρ ἀ π ε σ θ ί ε ι ν

1 Vulgo ἴτριον, ῥοδῶον, ἐρεβ. 2 περσία vulgo. Poterant & iungi duo vocabula, πέρσεια μηλέ'. 3 τὰς κοπτὰς forsan.

carduus edulis, oliva, capparis, bulbus, fungus.
De *bellariis* similiter:

Ames, placenta, entiltus, itrium, punicum malum,
ovum, cicer, sesamum, c o p t a, uva,
carica, pyrum, Persica, poma, (sive, *mala Persica*)
amygdalae. u

Haec quidem Clearchus. Sopater vero phlyacographus, in dramate quod Pylae inscribitur, ait:

Quis vero innumerorum paveris seminum invenit c o p t a s,
aut cneco-triticeas delicias bellariorum
miscuit? — —

Habes, o mi praeclare rationum-exactor Ulpiane, *coptam*: de qua te *ἀπεσθίειν* iubeo. Et ille, nil cunctatus, cepit comeditque. Arridentibus vero cunctis, Democritus ait: At non te *comedere* iussi, praeclare vocabulorum-venator; sed *non comedere*. In hanc enim sententiam

οὕτως εἴρηκεν ἐν Φινεῖ ὁ κωμῳδιοποιὸς [1] Θεόπομπος·

Παῦσαι κυβεύων, μειράκιον, καὶ τοῖς βλίτοις
διαχρῶ τὸ λοιπόν. κοιλίαν σκληρὰν ἔχεις·
τὰ πετραῖα τῶν ἰχθυδίων ἀπέσθιε.
ἡ τρὺξ ἄριστόν ἐστιν εἰς εὐβουλίαν. [2]
ταῦτ' ἢν ποῇς, [3] ῥᾴων ἔσει [4] τὴν οὐσίαν.

Χρῶνται δὲ τῷ ἀπεσθίειν καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπό τινος c
ἐσθίειν, ὡς Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις·

Οἴμοι τάλας, δάκνει, δάκνει, ἀπεσθίει
μου τὴν ἀκοήν. —

LXI. Pistacia, & varia nominis scriptura.

Ἐπὶ τούτῳ ἐλεγχθεὶς ὁ Σύρος, καὶ δηχθεὶς σφόδρα· Ἀλλὰ μὴν, ἔφη, παράκειται ἡμῖν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ψιττάκια· [5] ἅπερ ἢν εἴπῃς παρὰ τίνι κεῖται, δώσω σοι, οὐ χρυσέους δέκα στατῆρας κατὰ τὸν Ποντικὸν λεσχηνευτὴν, ἀλλὰ τουτὶ τὸ ἔκπωμα. σιωπήσαν-

1 κωμῳδοποιὸς edd. 2 εὐκοιλίαν corr. Coray. 3 Ταύτην πίῃς ed. Cas. 4 καὶ ῥᾷον ἴσῃ edd. 5 φιστάκια vel πιστάκια corr. Cas.

verbo ἀπεσθίειν usus est in Phineo comicus Theopompus:

Desine adolescens aleam, atque in posterum
oleribus vescere. Alvus praedura est tibi,
tum saxatilibus piscibus te abstine. (ἀπέσθιε.)
Villum praetenue confert ad sapientiam.
Hoc bibe: [vel, *Haec fac:*] *& habebit melius se patrimonium.*

Utuntur vero verbo ἀπεσθίειν etiam pro *comedere de cibo quodam.* Sic Hermippus, in Militibus:

Vae mihi! mordet, mordet, devorat (ἀπεσθίει)
aures meas. —

61. Hisce convictus Syrus, atque etiam vehementer morsus, ait: At adposita vobis etiam in mensis video *Psittacia:* (i. e. *Pistacia:*) quae si tu mihi dixeris, apud quemnam nominata legantur, dabo tibi, non decem aureos stateras, ut *Ponticus* ille *Nugator* (Nugarum scriptor) dixit, sed hocce ipsum poculum. Tacente vero

τος δὲ τοῦ Δημοκρίτου· Ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἀπορεῖς, ἔφη, ἐγώ σε διδάξω. Νίκανδρος μὲν ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς Θηριαd κοῖς μνημονεύων αὐτῶν φησίν·

Φιττάκι᾽ [1] ἀκρεμόνεσσιν ἀμυγδαλέοισιν ὅμοια.

γράφεται δὲ καί,

Βιστάκια [2] — — ἀμυγδαλόεντα [3] πέφανται.

καὶ Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τῇ [4] τρίτῃ τῶν Ἱστοριῶν, γράφει οὕτως· „Φέρει δὲ καὶ τὸ πέρσειον [5] ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Συρία, καὶ τὸ καλούμενον βιστάκιον· ὃ δὴ καὶ βοτρυώδη τὸν καρπὸν ἀφίησι, λευκόφαιον [6] ὄντα, καὶ μακρὸν, παρεμφερῆ τοῖς δακρύοις,[7] ἃ δὴ ῥαγῶν τρόπον ἀλλήλοις ἐπιβάλλει· τὰ δ᾽ ἔνδον ἔγχλωρον,[8] καὶ τοῦ κωνίου [9] τῶν στροβίλων ἧττον μὲν εὔχυμον, εὐώδη δὲ μᾶλλον.“ οἱ δὲ τὰ Γεωρ-

1 Ψιττάκι᾽ edd. cum ms. *A.* πιστάκι᾽ hodie apud Nicand. 2 ἀστάκια edd. κιστάκια ms. *A.* 3 ἀμύγδαλα ὄντα edd. cum Msto. 4 Abest τῇ edd. 5 περσίον edd. cum ms. *A.* πέρσιον ms. *Ep.* 6 λευκόφαιοιον ms. *A.* λευκοφαῆ ms. *Ep.* λευκόφλοιον edd. 7 Corrigunt ἀκροδρύοις, δακτύλοις, ἀμυγδάλοις. 8 ἔνχλωρον ms. *A.* ἔστι χλωρὸν ms. *Ep.* 9 κωνείου edd. κώνου corrigunt.

Democrito: Quoniam tu dubitas, inquit; ego te docebo. Nicander Colophonius in Theriacis mentionem horum facit, dicens:

Phittacia e ramis pendentia, amygdalis similia.

Scribitur vero etiam hoc modo:

Bistacia — — amygdalarum specie adparent.

Tum vero etiam Posidonius Stoicus tertio libro Historiarum ita scribit: »Gignit autem Arabia atque Syria & Persicum malum, & *bistacium* quod dicitur, sive bistaciam arborem; quae fructum fert racemosum, ex fusco albentem, oblongum, lacrymis similem, quae nimirum ad acinorum instar aliae aliis incumbunt; intrinsecus subviridem, & non tam boni quidem succi quam nuclei pinearum nucum, sed fragrantiorem.« Auctores vero

γικὰ συγγράψαντες ἀδελφοὶ ἐν τῷ τρίτῳ γράφουσιν e
οὕτως· „Καὶ τὴν μελίαν καὶ τὴν τέρμινθον, ἃ δὴ νῦν
πιστάκια οἱ Σύροι καλοῦσιν.“ καὶ οὗτοι μὲν διὰ τοῦ
π πιστάκια ταῦτα ὠνόμασαν· ὁ δὲ Νίκανδρος δα-
σέως, φιττάκια·[1] Ποσειδώνιος δὲ, βιστάκια.

LXII. Connari & Paliuri.

Περιβλέψας οὖν ἐν τούτοις τοὺς παρόντας, καὶ
τυχὼν ἐπαίνου· Ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τῶν ἄλλων πάν-
των τῶν παρακειμένων λελέξεταί μοι, ἵνα με τῆς πο-
λυμαθίας ἀγασθῆτε· ἐρῶ δὲ πρότερον περὶ τῶν παρὰ
Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένων Κοννάρων, καὶ Πα- f
λιούρων. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἀγαθοκλῆς ὁ Κυζι-
κηνὸς ἐν τρίτῃ τῶν Περὶ τῆς Πατρίδος, λέγων οὕτως·
„Κεραυνοῦ δὲ σκήψαντος εἰς τὸν τάφον, ἀνεβλάστη-
σεν ἐκ τοῦ σήματος δενδρίον, ὃ ἐκεῖνοι κόνναρον ἐπο-
νομάζουσι. ἔστι δὲ τὸ δενδρίον τῷ μεγέθει μὲν πτελέης
καὶ πεύκης οὐθέν τι μεῖον. ἀκρέμονας δ' ἔχει θαμέας,

1 φιτάκια ed. Ven. & Bas. φιστάκια ed. Cas.

Georgicorum fratres tertio libro ita scribunt: »Et fraxinum arborem, & *terebinthum*, (ferentem) ea quae *pistacia* nunc Syri vocant.« Hi igitur *pistacia*, per *p* literam, haec nominarunt: Nicander vero aspiratâ literâ, *phittacia*: Posidonius autem, *bistacia*.

62. His dictis (Ulpianus) circumspexit praesentes; & ab eis collaudatus, sic perrexit: Atqui etiam de aliis omnibus, quae adposita sunt, verba iam sum facturus, quo meam admiremini eruditionem: prius vero dicam de *connaris* & *paliuris* quae apud Alexandrinos vocantur. Meminit autem eorum Agathocles Cyzicenus tertio libro Rerum Patriarum, ubi ita scribit: »Postquam de coelo tactum est sepulcrum, enata est ex monumento arbuscula, quam *connaron* illi (Aegyptii) nominant. Est autem arbuscula magnitudine ulmi aut piceae, nihilo minor. Ramos autem habet crebros, & longos, ac non-

καὶ δολιχοὺς, καὶ ἐπ' ὀλίγον ἀκανθώδεας· τὸ δὲ φύλλον τέρεν καὶ χλωρὸν, τῇ φυῇ περιφερές. καρποφορεῖ
a δὲ δὶς τοῦ ἔτεος, ἦρος τε καὶ φθινοπώρου. γλυκὺς δὲ πάνυ ὁ καρπὸς, μέγεθος κατὰ φαυλίην [1] ἐλαίην, καὶ τὴν σάρκα καὶ τὸ ὀστέον ταύτῃ προσείκελον, διαλλάσσον [2] δὲ τῇ τοῦ [3] χυμοῦ ἡδονῇ. καὶ τρώγεται ἔτι χλωρὸς ὁ καρπός· καὶ, ἐπὴν αὐανθῇ, ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα, [4] οὐ μάξαντες, οὐδ' ὕδατι δεύοντες, ἀλλὰ φαύλως ὁκοῖά περ πέφυκεν." Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι φησίν· „παλιούρου κλάδῳ." [5] Θεόπομπος δ' ἐν εἰκοστῇ πρώτῃ Φιλιππι-
b κῶν μνημονεύει αὐτῶν, καὶ Δίφιλος ὁ Σίφνιος ἰατρὸς ἐν τῷ Περὶ τῶν Προσφερομένων τοῖς Ὑγιαίνουσι καὶ τοῖς Νοσοῦσι. Τούτων δὲ πρῶτον ἐμνήσθην, ἄνδρες φίλοι, οὐχ ὅτι ἡμῖν παράκειται νῦν, ἀλλ' ὅτι πολλάκις ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τῶν δευτέρων τραπε-

1 Temere καὶ inserunt edd. 2 διαλλάσσει edd. 3 Deest τοῦ edd. 4 πατέοντι ταῦτα edd. πατέον ταῦτα ms. A. προσφέρονται ταῦτα ms. Ep. 5 κλάδον edd. κλάδων corr. Musgr.

nihil ſpinoſos: folium vero tenerum, & ex viridi pallidum, figurâ rotundum. Fructum fert autem bis quotannis, vere & autumno. Eſtque dulcis fructus, magnitudine fere phauliae olivae, & carne & nucleo huic ſimilis, ſed ſaporis ſuavitate praeſtantior. Comeditur autem fructus & recens adhuc, &, poſtquam ſiccatus eſt, maſſas ex eo faciunt, quas comedunt, non ſubactas, aut aquâ humectatas, ſed nude ac crude quales ſunt." Euripides vero, in Cyclope, dixit „*paliuri ramo.*" Meminit vero eorumdem & Theopompus libro primo & viceſimo Philippicorum, & Diphilus Siphnius medicus in libro De Alimentis Sanorum & Aegrotantium. Horum igitur prius mentionem feci, Amici viri, non quod nunc nobis adpoſita ſint, ſed quod, quum in pulcra Alexandria frequenter ſecundis menſis adpoſita

ζῶν παρακείμενα ἔλαβον, καὶ ζητηθέντος ἐκεῖ τοῦ ὀνόματος, ἐνθάδε τῷ βιβλίῳ ἐντυχὼν ἀνελεξάμην.

LXIII. Pira, & hamamelides.

Ἑξῆς οὖν λέξω περὶ τῶν παρακειμένων ἀπίων· ἐπεὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ ἡ Πελοπόννησος Ἀπία ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐπιδαψιλεύειν ἐν αὐτῇ τὸ φυτὸν, φησὶν Ἴστρος C ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς. ὅτι δὲ τὰς ἀπίους [1] ἐν ὕδατι εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια, Ἄλεξις ἐν Βρευτίᾳ [2] παρέστησιν διὰ τούτων·

— A. Εἶδές ποτε
πεινῶσιν [3] ἀνθρώποις ἀπίους παρακειμένας
ἐν ὕδατι πολλῷ; B. Πολλάκις δήπου. τί οὖν;
A. Οὐκ οὖν ἕκαστος ἐκλεγόμενος λαμβάνει
τῶν ἐπινεουσῶν τὴν πεπαιτάτην ἀεί;
B. Δηλονότι. —

Αἱ δ' ἀμαμηλίδες [4] οὐκ εἰσιν ἄπιοι, ὥς τινες οἴον-

1 τοὺς ἀπίους ed. Ven. & Baſ. 2 Βρεττίᾳ apud Stob. 3 πεινοῦσιν ed. Ven. & Baſ. cum Ms. 4 ἀμαμαλλίδες edd. & ſic deinde ἀμαμαλλίδας iidem.

comediſſem, quumque de illorum nomine ſaepius quaeſtio eſſet iniecta, hic demum in librum incidi, in quo ea quae a me commemorata ſunt, legi.

63. Deinceps igitur de *piris*, quae adpoſita video, dicam: quandoquidem ab illorum Graeco nomine (ἄπια) etiam Peloponneſus *Apia* nominata eſt, quod hoc fructu abundaret; ut ait Iſter in Argolicis. Inferre autem in convivia ſolitos eſſe pira in aqua, docet Alexis in Brutia, ubi ait:

— A. *Vidiſtin' umquam*
eſurientibus hominibus pira adpoſita
multâ in aquâ? B. *Frequenter utique: quid igitur?*
A. *Nonne ergo quilibet ſeligit capitque*
ex innatantibus ſemper maturrimas?
B. *Sic ſane eſt.* —

Hamamelides autem non ſunt eaedem cum piris, ut pu-

d ται, ἀλλ' ἕτερόν τι, καὶ ἥδιον, καὶ ἀπύρηνον. Ἀριστομένης ἐν Διονύσῳ φησίν·

Ὁ Χῖος [1] οὐκ οἶσθ' ὡς ἀμαμηλίδας ποιεῖ;

ὅτι δ' ἐστὶν ἕτερον τῆς ἀπίου καὶ ἥδιον, Αἰσχυλίδης παρίστησιν ἐν τρίτῳ Γεωργικῶν. περὶ Κέω γοῦν τῆς νήσου λέγων, γράφει οὕτως· „Ἀπίους ἡ νῆσος φέρει κρατίστας, κατὰ τὰς ἐν Ἰωνίᾳ καλουμένας ἀμαμηλίδας· εἰσὶ γὰρ ἀπύρηνοί τε καὶ ἡδεῖαι καὶ γλυκεῖαι.“ Ἀέθλιος δ' ἐν πέμπτῳ Ὥρων [2] Σαμίων, εἰ γνήσια τὰ συγγράμματα, ὁμομηλίδας αὐτὰς καλεῖ. Πάμ-
e φιλος δ' ἐν τοῖς Περὶ Γλωσσῶν [3] καὶ Ὀνομάτων· „Ἐπιμηλὶς, φησὶν, ἀπίου γένος.“ Ἀντιφῶν δ', ἐν τῷ Περὶ Γεωργικῶν, φωκίδας φησὶν εἶδος ἀπίων εἶναι.

[Ῥοαί. Ῥοῶν δὲ λέγονται αἱ μὲν ἀπύρηνοι εἶναι, ἕτεραι δὲ σκληρόκοκκοι.] [4] τῶν γὰρ ἀπυρήνων Ἀριστο- **LXIV.** *Punica mala.*

1 An Ἡ Κεῖος? 2 Ὅρων edd. 3 περὶ Γλώσσης vulgo.
4 Loco istorum, vulgo hic ita scribitur: εἶδος ἀπίων εἶναι, ῥοῶν δὲ σκληροκόκκων. τῶν γὰρ ἀπυρήνων &c.

tant nonnulli; sed diversum quiddam, & suave, & absque nucleis. Aristomenes in Baccho ait:

Chium [sive, *Ceum*] *an nescis hamamelidas facere?*

Esse autem diversum fructum a piro, & suaviorem, Aeschylides docet tertio libro Georgicorum; ubi de Ceo loquens, ita scribit: »Fert ea insula pira praestantissima; quae cum *hamamelidibus*, quas vocant in Ionia, conferri possint: nucleo enim carent, & suavia sunt atque dulcia.« Aëthlius vero quinto libro Annalium Samiorum, si genuini illi libri sunt, *homomelidas* easdem vocat. Pamphilus vero, in libris DE Glossis & Nominibus: »*Epimelis*, ait, piri genus.« Antiphon autem, in Georgicis, *phocidas* dicit pirorum esse speciem.

64. [*Punica mala*, sive *Mala Granata*. Punicorum malorum alia dicuntur *apyrena* esse, *i. e.* absque nucleis; alia vero *duros nucleos habere*.] Apyrenorum Ari-

φάνης ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει. καὶ ἐν Ἀναγύρῳ· [1]

— Πλὴν ἀλεύρου καὶ ῥοᾶς.

καὶ ἐν Γηρυτάδῃ. Ἕρμιππος δ' ἐν Κέρκωψι φησίν· [2]

Ἤδη τεθέασαι κόκκον ἐν χιόνι ῥοᾶς;

ῥοΐδιον μέντοι, ὡς βοΐδιον, τὸ ὑποκοριστικόν. [ῥοῶν δὲ σκληροκόκκων] [3] Ἀντιφάνης ἐν Βοιωτίᾳ·

— Ἐνεγκεῖν ἐξ ἀγροῦ μοι τῶν ῥοιῶν [4]
τῶν σκληροκόκκων. —

Ἐπίλυκος, Φωραλίσκῳ· [5]

Μῆλα καὶ ῥοὰς λέγεις.

Ἄλεξις, Μνηστῆρσι·

Ῥοὰν γὰρ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. —

Σίδας δὲ ὅτι τὰς ῥοιὰς καλοῦσι Βοιωτοὶ, Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν Εὐρωπιακῶν [6] οὕτως γράφει· „Ἀμφισβητούντων Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς f

1 ἐν Ἀγύρῳ edd. 2 Desunt editis octo verba, cum subiecto versu. 3 Absunt h. l. vulgo tria verba. 4 Rectius fuerit τῶν ῥοῶν. 5 Fors. Καραλίσκῳ. 6 Εὐρωπικῶν vulgo h. l.

stophanes meminit in Agricolis. Idem in Anagyro ait:

— *Praeter farinam & malum Punicum.*

Item in Gerytade. Hermippus vero in Cercopibus ait:

Vidisti-ne iam nucleum in nive mali Punici?

A Graeco nomine ῥοὰ, diminutivum ῥοΐδιον dicitur; ut βοΐδιον. [Malorum vero Punicorum *duro nucleo* meminit] Antiphanes in Boeotia:

— *Adferre ex agro mihi Punica nonnulla*
duris nucleis. —

Epilycus, Phoralisco: [*sive*, Coralisco:]

Mala dicis atque Punica.

Alexis, in Procis:

Punicum enim malum ex illorum manibus.

Sidas autem a Boeotis nominata esse mala Punica, Agatharchides docet libro decimo nono Europiacorum, ita scribens: » Disceptantibus Atheniensibus cum Boeotis

περὶ τῆς χώρας, ἣν καλοῦσιν Σίδας, Ἐπαμινώνδας δικαιολογούμενος ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἀριστερᾶς μεταλαβὼν κεκρυμμένην ῥοὰν, καὶ δείξας, ἤρετο αὐτοὺς, τί καλοῦσι τοῦτο; τῶν δ' εἰπόντων ῥοάν· ἀλλ' ἡμεῖς, εἶ-
a πε, σίδαν. ὁ δὲ τόπος τοῦτ' ἔχει τὸ φυτὸν ἐν αὐτῷ πλεῖστον, ἀφ' οὗ τὴν ἐξ ἀρχῆς εἴληφε προσηγορίαν· καὶ ἐνίκησε." Μένανδρος δ' ἐν Αὐτοντιμωρουμένῳ ῥοΐδια αὐτὰς ὠνόμασεν, διὰ τούτων·

Sidae, regio Boeotiae.

Μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδάλας ἐγὼ [1]
παρέθηκα, καὶ τῶν ῥοϊδίων ἐτρώγομεν.

Λέγεται δέ τι [2] καὶ φυτὸν σίδη [3] ὅμοιον ῥοιᾷ, γινόμενον ἐν τῇ Περὶ Ὀρχομενὸν [4] λίμνῃ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, οὗ τὰ μὲν φύλλα τὰ πρόβατα ἐσθίει, τὸν δὲ βλαστὸν αἱ ὕες, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τετάρτῳ

Sida, planta aquatilis.

1 Versus sic resingendus:
Ἐγὼ μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμυγδάλας
2 δ' ἔτι ms. A. 3 φυτὸν ἐν αὐτῷ σίδη edd. 4 Ὀρχόμενον edd.

de agro, quem *Sidas* vocant, Epaminondas iura Boeotorum defendens subito malum Punicum, quod sinistra manu occultum tenuerat, sumens ostendensque, quaesivit ex Atheniensibus, *quo nomine hoc vocarent?* Cumque illi respondissent, ῥοάν: *At nos*, inquit, *sidam*. Habet autem is locus plurimas id genus arborum, unde principio nomen ei est inditum. Atque ita caussam Epaminondas obtinuit. « Menander vero in Heautontimorumeno ῥοΐδια eadem vocavit, ubi ait:

Post prandium etenim simul amygdalas ego
adposui, deque Punicis gustavimus.

Vocatur vero etiam alia planta *sida*, Punicae malo similis, nascens in palude circa Orchomenum in ipsa aqua; cuius folia comedunt oves, germen vero sues: ut Theophrastus tradit quarto libro De Plantis; ubi in

Περὶ Φυτῶν· γίνεσθαι λέγων κἀν τῷ Νείλῳ ὁμώνυμόν τι αὐτῇ ἄνευ ῥιζῶν. b

LXV. Palmulae. Φοίνικες. Ξενοφῶν μὲν ἐν δευτέρῳ Ἀναβάσεως φησίν· „Ἐνῆν δὲ [1] σῖτος πολὺς, καὶ οἶνος φοινίκων, καὶ ὄξος ἑψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. αὐταὶ [2] δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, [3] οἵας μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησίν ἐστιν ἰδεῖν, τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο· αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι, θαυμάσιοι τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, ἡ δὲ ὄψις ἠλέκτρου οὐδὲν διέφερε· τὰς δέ τινας [4] ξηραίνοντες, τραγήματα παρετίθεντο. καὶ ἦν παρὰ πότον ἡδὺ μὲν, κεφαλαλγὲς δέ.“ Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ, περὶ Βαβυλῶνος λέγων, φησίν· „Εἰσὶ δὲ αὐτόθι φοίνικες πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι· ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιέονται. τοὺς συκεῶν [5] τρό- c

1 Ἐν δὲ ed. Ven. cum ms. *A*. 2 αὗται vulgo. 3 Perperam φοινικίων ms. *A*. & φοινικείων ed. Ven. 4 δέ τινες ed. Baf. & Caf. 5 συκέων edd.

Nilo etiam ait nasci cognominem illius plantam absque radicibus.

65. *Palmulae.* Xenophon secundo libro DE Cyri Expeditione ait: »Inerat autem frumenti copia, & vinum e palmis, & acetum ex eisdem coctum. Ipsae autem *glandes palmarum*, quales quidem in Graecia videre est, famulis erant destinatae: quae vero dominorum usui inserviebant, selectae erant, mira & pulcritudine & magnitudine, aspectu prorsus similes electro. Harum autem alias, siccatas, pro bellariis adponebant. Et erant inter potum iucundae quidem, sed capitis adferebant dolorem.« Herodotus vero libro primo, ubi de Babylone loquitur, ait: »Nascuntur per totam planitiem *palmae*, maiorem partem frugiferae: e quibus & cibaria & vinum & mel parant. Curant autem eas eodem modo quo ficus ar-

που θεραπεύουσιν. τῶν γὰρ Φοινίκων οὓς ἔρσενας [1] καλέουσι, τούτων [2] τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν Φοινίκων, ἵνα τε πεπαίνῃ σφιν [3] ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐνδύνων, [4] καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ [5] ὁ καρπὸς τοῦ Φοίνικος. ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσιν ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, καθάπερ οἱ ὄλυνθοι." [6] Τὰ παραπλήσια
d τοῖς περὶ τὸν Ἡρόδοτον ἱστορεῖ περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ καλουμένου λωτοῦ αὐτόπτης γενόμενος ὁ Μεγαλοπολίτης Πολύβιος, ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν Ἱστοριῶν, λέγων οὕτως· „Ἔστι δὲ τὸ δένδρον ὁ λωτὸς οὐ μέγα, τραχὺ δὲ καὶ ἀκανθῶδες, ἔχει δὲ φύλλον χλωρὸν παραπλήσιον τῇ ῥάμνῳ, μικρῷ βαθύτερον [7] καὶ πλατύτερον. ὁ δὲ καρπὸς τὰς μὲν ἀρχὰς ὅμοιός ἐστι καὶ τῇ χρόᾳ καὶ τῷ μεγέθει ταῖς λευκαῖς μυρτίσι ταῖς τετελειωμέναις· αὐξανόμενος δὲ τῷ μὲν χρώματι γίνεται φοινικοῦς, τῷ δὲ μεγέθει ταῖς γογγύλαις [8] ἐλαίαις

Lotus Libyca, ex Polybio.

1 ἄρσενας edd. & deinde ἄρσενες. 2 τοῦτον vulgo. 3 ἵνα πεπαίνηταί σφι ed. Bas. & Cas. ἵνα πεπαίνῃ σφι ed. Ven. ἵνα τε πεπέινῃ σφιν ms. A. 4 ἐσδύνων ed. Bas. & Cas. 5 ἀποῤῥέῃ apud Herodot. 6 ἔλονθοι Ms. 7 Vulgo μικρὸν, βαθύτερον καὶ πλατύτερον. 8 στρογγύλαις edd.

bores. Nam, quas palmas masculas vocant, earum fructum adligant palmis glandes-ferentibus; quo fit ut & culex in glandem se insinuans maturet illam, nec de arbore decidat fructus. Nam culices in fructu suo ferunt masculae palmae, quemadmodum grossi, id est, fructus caprifici. « Similia Herodoto de *Loto*, quem vocant in Africa, Polybius Megalopolitanus refert, oculatus testis, Historiarum libro duodecimo, his verbis: » Est autem *Lotus arbor* non procera, aspera vero & spinosa. Folium ex viridi pallidum habet, rhamno simile, paulo crassius & latius. *Fructus*, initio quidem, & colore & magnitudine albis myrti baccis, cum perfectae sunt, similis est. Auctus deinde colorem induit puniceum, magnitudine

παραπλήσιος, πυρῆνα δὲ ἔχει τελέως μικρόν. ἐπὰν δὲ πεπανθῇ, συνάγουσι· καὶ τὸν μὲν τοῖς οἰκέταις μετὰ χόνδρου κόψαντες σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα· τὸν δὲ τοῖς ἐλευθέροις, ἐξελόντες τὸν πυρῆνα, συντιθέασιν ὡσαύτως, καὶ σιτέονται [1] τοῦτον. ἔστι δὲ τὸ βρῶμα [2] παραπλήσιον σύκῳ καὶ φοινικοβαλάνῳ, τῇ δὲ εὐωδίᾳ βέλτιον. γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτοῦ βρεχομένου καὶ τριβομένου δι' ὕδατος, κατὰ μὲν τὴν γεῦσιν ἡδὺς καὶ ἀπολαυστικὸς, οἰνομέλιτι χρηστῷ παραπλήσιος, ᾧ χρῶνται χωρὶς ὕδατος· οὐ δύναται δὲ πλέον δέκα μένειν ἡμερῶν, διὸ καὶ ποιοῦσι κατὰ βραχὺ πρὸς τὴν χρείαν. ποιοῦσι δὲ καὶ ὄξος ἐξ αὐτῶν."

LXVI. Φοῖνιξ, & arbor & fructus.

Μελανιππίδης ὁ Μήλιος [3] ἐν ταῖς Δαναΐσιν. φοίνικας τὸν καρπὸν οὕτως ὀνομάζει, τὸν λόγον ποιούμενος περὶ αὐτῶν·

1 σιτεύονται edd. 2 Perperam χρῶμα ms. *Ep.* 3 ὁ Μιλήσιος edd.

vero rotundis olivis fere fit aequalis; nucleum autem admodum habet pusillum. Is fructus ubi maturus est, colligitur: & partim servorum in usum, cum alica tusus, stipatur in vasa; partim in usum ingenuorum, exemto nucleo, similiter componitur, atque pro cibo est. Est autem edulium gustu non dissimile caricis & palmulis, odore vero suaviore. Fit autem & *vinum* ex eodem fructu in aqua macerato ac trito, saporis grati & suavis, qualis est optimi mulsi. Bibunt illud sine aqua: sed ultra decimum diem non durat: quamobrem subinde, prout requirit usus, illud parant. Ex eodem fructu *acetum* quoque conficiunt. "

66. Melanippides Melius in Danaidibus *palmarum glandes* φοίνικας (sic) nominavit, ubi mentionem earum facit:

„Τῶν γὰρ ἀίδων[1] οὐ γὰρ ἀνθρώπων φόρευν μορφὰν ἐνεῖδος·[2] οὐδὲ τὰν αὔταν[3] γυναικείαν[4] ἔχον· ἀλλ' ἐν ἁρμάτεσσι διφρούχοις ἐγυμνάζοντο † ἄνευη λιασδέα[5] πολλάκι[6] θῆρες φρένα τερπόμεναι, ἱερόδακρυ λίβανον εὐώδεις τε φοίνικας κασίαν τε πατεῦσαι[7] τέρενα Συρίας τέρματα.“[8]

a καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Φυτῶν, οὕτως· „Φοινίκων ἀνόρχων,[9] οὕς τινες εὐνούχους καλοῦσιν, οἱ δὲ ἀπυρήνους.“ Φοίνικα δὲ τὸν καρπὸν καὶ Ἑλλάνικος κέκληκεν ἐν τῇ Εἰς Ἄμμωνος Ἀναβάσει, εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα, καὶ Φόρμος ὁ κωμικὸς ἐν Ἀταλάνταις. Περὶ δὲ τῶν Νικολάων καλουμένων Φοινίκων, τοσοῦτον ὑμῖν εἰπεῖν ἔχω, τῶν ἀπὸ τῆς Συρίας Spadones palmulae. Palmulae Nicolaae.

1 ἀιδων absque accentu Ms. ἀϊδῶν corr. Caſ. Τῶν γραΐδων Fior. 2 καὶ εἶδος corrigunt. An ἐνείδειν vel ἐνιδεῖν? 3 αὐδὰν corr. Caſ. αὐτὰν vulgo. 4 γυναικίαν vulgo. 5 ἀν' ὕλας ἴδας τε corr. Caſ. ἀεί· ὕλαις δὲ πολυθήραις Fior. ἀνκλέας δὲ - - φρένας Villebr. 6 οἷα πολλάκι Caſaub. 7 κατεῦσαι edd. 8 Συρίας σπέρματα videtur legendum. μυρώματα, ῥεύματα vel ἀρώματα coni. Caſ. τέρενά τε Συρίας τέρμινθα Villebr. Σύρια σπέρματα Fior. 9 Temere ἐνόρχων ed. Caſ. ἐνόρχων editt. vett. cum msstis.

» Nam [*infernalium*] *nec enim hominum gerebant ſpeciem . . . nec vocem muliebrem habebant: ſed in curribus ſedes-habentibus exercitabantur . . . . . . ſaepe* [veluti] *ferae animum delectantes, ſacram-lacrymam thuris fragrantesque* φοίνικας *& caſiam calcantes, mollia Syriae ſemina. «*

Et Ariſtoteles in libro De Plantis, his verbis: » Φοινίκων teſticulis-carentium, quas *ſpadones* nonnulli vocant, alii *apyrenas.* « Φοίνικα vero *fructum* Hellanicus etiam nominavit in Profectione ad templum Iovis Ammonis, ſi genuinum ſcriptum; & Phormus comicus in Atalantis. De *Nicolais* vero quae vocantur *palmulis*, quae e Syria

καταγομένων, ὅτι ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξιώθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ αὐτοκράτορος σφόδρα χαίροντος τῷ βρώματι, Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἑταίρου ὄντος αὐτῷ, καὶ πέμποντος φοίνικας συνεχῶς. τῶν ἀπὸ τοῦ b
Περιπάτου δ' ὢν ὁ Νικόλαος καὶ Ἱστορίαν συνέγραψε πολλήν.

LXVII.
Caricae: optimae Atticae.

Ἰσχάδες. Σφόδρα τῶν ἰσχάδων ἐθαυμάζοντο αἱ Ἀττικαί. Δίνων [1] γοῦν ἐν τοῖς Περσικοῖς φησίν· „Παρετίθεντο δ' ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς βασιλέως ὅσα ἡ γῆ βρώματα φέρει, ἧς ἄρχει βασιλεὺς, ἀφ' ἑκάστου ὅσον ἀπαρχήν. ξενικῷ δὲ οὐδενὶ οὔτε βρώματι, οὔτε ποτῷ, ᾤετο δεῖν ὁ ἐξ ἀρχῆς [2] τοὺς βασιλεῖς χρῆσθαι· ὅθεν καὶ νόμος τις ὕστερον [3] ἐγένετο. εἰσενέγκαντος γάρ ποτε τῶν εὐνούχων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τρα- c
γήμασιν ἰσχάδας Ἀττικὰς, ἐρωτῆσαι [4] ποταπαὶ [5] εἶεν.

1 Δείνων ms. *Ep.* 2 ὁ Ξέρξης corr. viri docti: alii ὁ ἐξ ἀρχῆς βασιλεὺς vel βασιλεύσας. Forf. ᾤοντο δεῖν οἱ ἐξ ἀρχῆς. 3 Forf. νόμος τοῖς ὕστερον. 4 Immo ἠρώτησεν, & fortaffe adiici debuit ὁ βασιλεύς. 5 Rectius ποδαπαὶ ed. Caf. 2. & 3.

advehuntur, hoc tantum vobis dicere poffum, cognomine illo honoratas fuiffe ab Augufto Imperatore: quum ei Nicolaus Damafcenus, quo familiariter utebatur, conftanter palmulas mitteret, quo illo cibo valde delectabatur. Fuit autem Stoicus philofophus Nicolaus, & fpiffum etiam Hiftoriarum opus confcripfit.

67. *Caricae.* Singulari in pretio habebantur *Atticae caricae.* Dinon igitur in Perficis fcribit: „Adponebant menfae regis, primitiarum inftar, quaecumque cibaria fert terra regis poteftati fubiecta: peregrino vero neque cibo, neque potu utendum regi cenfuerat is qui primus regnum obtinuerat; [*five*, cenfuerat Xerxes;] unde etiam ad pofteros illud inftitutum duravit. Cum enim eunuchorum quidam inter reliqua bellaria caricas adpofuiffet Atticas,

ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν,[1] τοῖς ἀγορασταῖς ἐκέλευεν[2] ὠνεῖσθαι, ἕως ἂν[3] ἐξουσία γένηται αὐτῷ[4] λαμβάνειν ὅταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. λέγεται δὲ τὸν εὐνοῦχον ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατείας.“ Ἄλεξις δ' ἐν Κυβερνήτῃ φησίν·

> Εἰσέβαινον ἰσχάδες, τὸ παράσημον τῶν Ἀθηνῶν,[5]
> καὶ θύμου δέσμαι τινές. —

Λυγκεὺς δ' ἐν τῇ πρὸς τὸν κωμικὸν Ποσίδιππον[6] Ἐπι-
d στολῇ· „Ἐν τοῖς τραγικοῖς, φησί, πάθεσιν Εὐριπίδην νομίζω Σοφοκλέους οὐδὲν διαφέρειν· ἐν δὲ ταῖς ἰσχάσι τὰς Ἀττικὰς τῶν ἄλλων πολὺ προέχειν.“ καὶ τῇ πρὸς Διαγόραν δὲ Ἐπιστολῇ γράφει οὕτως· „Ἡ δὲ γῆ ταῖς μὲν χελιδονίοις[7] ἰσχάσιν ἀντιπαρατιθεῖσα τὰς Βριγινδαρίδας[8] καλουμένας, τῷ μὲν ὀνόματι βαρβα-

1 Immo ὅτι ἐξ Ἀθηνῶν. 2 Forſ. τοὺς ἀγοραστὰς ἐκώλυεν. 3 ὡς ἂν mssti. 4 αὐτῶν mssti. 5 Ἀττικῶν ms. *Ep.* 6 Ποσειδιππον edd. 7 χελιδονίαις ms. *Ep.* 8 Βαγινδάριοι apud Poll.

interrogavit rex, cuiates illae eſſent: cumque intellexiſſet eſſe ex Athenis, iuſſit [*ni potius*, vetuit] obſonatores emere, donec ipſi poteſtas foret ſumendi, quum vellet, non emtas. Aiunt autem, conſulto id feciſſe eunuchum, quo in memoriam revocaret regi expeditionem adverſus Athenas ſuſcipiendam.« Alexis vero, in Gubernatore, ait:

> *Intrabant caricae, Athenarum inſigne,*
> *& thymi aliquot faſciculi.* —

Lynceus vero in Epiſtola ad comicum Poſidippum ait: »Tragicis in caſibus Euripidem nihilo arbitror ſuperiorem eſſe Sophocle, in caricis vero longe omnibus antecellere Atticas.« Idem in Epiſtola ad Diagoram ita ſcribit: »Terra haec *chelidoniis* ficis opponit *Brigindaridas* quas vocant, nomine quidem barbaras, ſed ſaporis ſua-

ριζούσας, ταῖς δὲ ἡδοναῖς οὐδὲν ἧττον ἐκείνων ἀττικιζούσας.“ Φοινικίδης δ' ἐν Μισουμένῃ φησίν·

Μύρτων λέγουσι καὶ μέλιτος ἐγκώμια,
καὶ τῶν προπυλαίων, [1] καὶ τέταρτον ἰσχάδων. e
τούτων ἐγευσάμην, καταπλεύσας εὐθέως,
καὶ τῶν προπυλαίων· κ' οὐδὲν [2] ἦν τούτων ὅλως
πρὸς ἀτταγῆνα [3] συμβαλεῖν τῶν βρωμάτων.

Ἐν τούτοις τηρητέον καὶ τὴν τοῦ ἀτταγῆνος μνήμην. Φιλήμων δ', ἐν τῷ Περὶ τῶν Ἀττικῶν Ὀνομάτων· „Αἰγιλίδας, φησὶν, εἶναι τὰς καλλίστας ἰσχάδας· Αἴγιλα δ' εἶναι δῆμον τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ Αἰγίλου τινὸς ἥρωος ὠνομασμένον· χελιδονίας τε καλεῖσθαι τὰς ἐρυθρομελαίνας ἰσχάδας.“ Θεόπομπος δ' Εἰρήνῃ, τὰς f Τιθρασίας ἐπαινῶν ἰσχάδας, φησὶν οὕτως·

Μᾶζαι, πλακοῦντες, ἰσχάδες Τιθράσιαι.

1 προσπυλαίων Ms. & sic mox iterum. 2 καὶ οὐδὲν Ms. 3 πρὸς τὸν ἀτταγῆνα edd.

vitate nihilo minus, quam illae, atticissantes.« Phoenicides vero in Exosâ ait:

Myrti baccarum & mellis celebrant laudes,
& propylaeorum; tum, quarto loco, caricarum.
Has ego gustavi simul atque huc adpuli,
item propylaea: at nullus horum omnino erat
ciborum, qui conferri cum attagene posset.

Quibus in verbis notanda etiam *attagenis* (τοῦ ἀτταγῆνος) mentio. Philemon vero, in libro De Atticis Nominibus: » *Aegilidas*, ait, optimas esse caricas: esse autem *Aegila* pagum Atticum, ab Aegilo quodam heroë denominatum: *chelidonias* autem vocari caricas e nigro rubescentes.« Theopompus vero, in Pace, *Tithrasias* laudans caricas, ait:

Mazae, placentae, caricae Tithrasiae.

Οὕτω δὲ ἦσαν περισπούδαστοι πᾶσιν ἀνθρώποις αἱ ἰσχάδες, (ὄντως γὰρ, κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην,

οὐδὲν γὰρ ὄντως γλυκύτερον τῶν ἰσχάδων·)

ὡς καὶ Ἀμιτροχάτην τὸν τῶν Ἰνδῶν βασιλέα γράψαι Ἀντιόχῳ, ἀξιοῦντα (φησὶν Ἡγήσανδρος) πέμψαι αὐτῷ γλυκὺν, καὶ ἰσχάδας, καὶ σοφιστὴν, ἀγοράσαντα.
a καὶ τὸν Ἀντίοχον ἀντιγράψαι· „Ἰσχάδας μὲν, καὶ γλυκὺν, ἀποστελοῦμεν σοί· σοφιστὴν δ᾽ ἐν Ἕλλησιν οὐ νόμιμον πωλεῖσθαι.“ Ὅτι δὲ καὶ πεφωσμένας ἰσχάδας ἤσθιον, Φερεκράτης δείκνυσιν ἐν Κοριαννοῖ, λέγων οὕτως·

Ἀλλ᾽ ἰσχάδας μοι πρόελε τῶν πεφωσμένων.

καὶ μετ᾽ ὀλίγα δέ·

Οὐκ ἰσχάδας οἴσεις τῶν μελαινῶν; μανθάνεις;
ἐν τοῖς Μαριανδυνοῖς ἐκείνοις βαρβάροις
χύτρας καλοῦσι τὰς μελαίνας ἰσχάδας.

Tanto vero ſtudio omnibus hominibus expetitae erant caricae, (*Re vera enim*, ut ait Ariſtophanes,

re vera nihil dulcius quam caricae:)

ut Amitrochates etiam, Indiae rex, Antiocho ſcriberet, (quod tradit Hegeſander) petens ab eo, *emeret ſibi mitteretque dulce vinum, caricas, & Sophiſtam.* Cui Antiochus reſcripſit: *Caricas quidem & vinum dulce tibi mittemus: ſophiſtam vero apud Graecos vendi prohibent leges.* Solitos vero etiam eſſe *toſtas* comedere *caricas*, Pherecrates oſtendit in Corianno, ubi ait:

At caricas mihi ſelige ex toſtis.

Paulo poſt vero:

Nonne caricas mihi adferes nigras? Intelligis?
Apud Mariandynos illos barbaros
chytras (ollas) *vocant nigras caricas.*

Οἶδα δὲ καὶ Πάμφιλον εἰρηκότα προκνίδας [1] γένος ἰσχάδων. b

LXVIII. Uvae. Βότρυς δὲ ὅτι μὲν κοινὸν δῆλον. σταφυλῆς δὲ μέμνηται, καίτοι δοκοῦντος τοῦ ὀνόματος Ἀσιαγενοῦς εἶναι, Κράτης ἐν δευτέρῳ Ἀττικῆς Διαλέκτου· „ἐν τοῖς ὕμνοις τοῖς ἀρχαίοις, φάσκων, ἀντὶ τοῦ βότρυος τὴν σταφυλὴν κεῖσθαι, διὰ τούτων·

Αὐτῇσι σταφυλῇσι μελαίνῃσιν κομόωντες.“

ὅτι δὲ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐστὶ, παντὶ δῆλον. Πλάτων δ' ἐν ὀγδόῳ Νόμων καὶ βότρυς καὶ σταφυλὰς ὀνομάζει, διὰ τούτων· „Ὃς ἂν ἀγροίκου ὀπώρας γεύσηται, c βοτρύων, εἴ τε καὶ σύκων, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ὥραν τὴν τοῦ τρυγᾶν, ἀρκτούρῳ σύνδρομον, εἴ τ' ἐν τοῖς αὐτοῦ χωρίοις, εἴ τε καὶ ἐν ἄλλων, ἱερὰς μὲν πεντήκοντα [2] ὀφειλέτω τῷ Διονύσῳ δραχμὰς, ἐὰν ἐκ τῶν αὐτοῦ δρέπῃ· ἐὰν δὲ ἐκ τῶν γειτόνων, μνᾶν· ἐὰν δὲ ἐξ ἄλλων, δύο

1 προσκνίδας vulgo. 2 Deest πεντήκοντα ed. Ven. & Ms.

Nec me fugit autem, etiam *procnidas*, caricarum genus quoddam commemorare Pamphilum.

68. *Uvam* Graece vulgo βότρυν vocari, neminem latet. Alterius vero Graeci vocabuli, σταφυλὴ, quamvis Asiaticae videatur originis esse, Crates secundo libro De Dialecto Attica ita meminit, ut dicat: *in priscis hymnis, pro vocabulo βότρυς, σταφυλὴν nominari; ut in illo versu:*

Ipsis nigris uvis (σταφυλῇσι) *comati.*

Legi autem etiam apud Homerum id nomen, norunt omnes. Plato vero, octavo libro Legum & βότρυς & σταφυλὰς nominat, ubi ait: »Si quis autumnales fructus, qui in agris sunt, comederit, uvas, (βότρυς) aut ficos, priusquam tempus vindemiarum adsit, quod in arcturi exortum incidit, sive in suis agris, sive in alienis; is quinquaginta drachmas Baccho pendat, si e suis agris decerpserit; sin e vicinorum, minam; sin ex aliorum,

μέρη τῆς μνᾶς. ὃς δ᾽ ἂν τὴν γενναίαν νῦν λεγομένην σταφυλὴν, ἢ [1] τὰ γενναῖα σῦκα ἐπονομαζόμενα ὀπωρίζειν βούληται, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν οἰκείων λαμβάνῃ, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, καὶ ὁπόταν βούληται, καρπούσθω. ἐὰν d δὲ ἐξ ἄλλων, μὴ πείσας, ἑπόμενος τῷ νόμῳ, τῷ Μὴ κινεῖν, ὅ τι μὴ κατέθετο, ἐκεῖνος [2] ἀεὶ ζημιούσθω.“ Ταῦτα μὲν ὁ θεῖος Πλάτων· ἐγὼ δὲ πάλιν ζητῶ, τίς ἡ γενναῖα σταφυλὴ, καὶ τίνα τὰ γενναῖα σῦκα. ὥρα οὖν ζητεῖν ὑμῖν, ἕως ἐγὼ περὶ τῶν ἑξῆς παρακειμένων διεξέλθω. Καὶ ὁ Μασούριος ἔφη·

Uvae & fici nobiles, & generosae.

Μήδ᾽ ἀναβάλλεσθαι ἐς τ᾽ αὔριον ἐς τ᾽ ἔννηφι.

Γενναῖα λέγει τὰ εὐγενῆ ὁ φιλόσοφος, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος·

Πάρελθε, γενναῖος γὰρ εἶς. —

ἢ τὰ ἐπιγεγεννημένα, [3] οἷον τὰ ἐπεμβεβλημένα. [4] ὁ

1 Deest ἣ ed. Ven. & Ms. 2 ἐκεῖνος apud Plat. 3 ἐπιγεγεννημένα edd. cum ms. *A*. 4 Tria verba desunt edd.

duas minae trientes. Si quis vero quam *nobilem* nunc vocamus *uvam*, (σταφυλὴν,) aut *nobiles* quae cognominantur *ficos*, voluerit colligere; si de suis sumere libeat, fructus percipiat quocumque modo & quandocumque voluerit: sin de alienis invito domino, migrans legem quae vetat *movere quod non posueris*, is (praedicto modo) mulctetur.« Haec igitur divinus Plato: ego vero rursus quaero, quaenam sit *nobilis uva*, & quae sint *nobiles fici?* quod vobis quaerere interim vacabit, dum ego de reliquis, quae hic adposita sunt, disputavero. Cui Masurius respondit:

At nec in crastinum hoc differamus, nec in perendinum.

Nobilia dicit philosophus quae sunt *generosa;* quemadmodum Archilochus:

Accede tu; es enim nobilis. —

Aut *ingenerata*, tamquam insititia. Nam Aristoteles et-

γὰρ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπεμβολάδας ἀπίους ὀνομάζει, τὰς ἐγκακεντρισμένας. Δημοσθένης ἐν τῷ Ὑπὲρ Κτησιφῶντος· „σῦκα καὶ βότρυς καὶ ἐλαίας συλλέγων.“ Ξενοφῶν [1] ἐν Οἰκονομικῷ· „ὑπὸ τοῦ ἡλίου γλυκαίνεσθαι τὰς σταφυλάς.“ Οἴδασι δὲ [2] οἱ πρὸ ἡμῶν καὶ τοὺς ἐν οἴνῳ συντιθεμένους βότρυς. Εὔβουλος γοῦν ἐν Καταχολλωμένῳ φησίν· e

Uvae in vino conservatae.

— Ἀλλὰ παραλαβὼν

ἀκράτῳ κροῦε, καὶ δίδου πυκνὰς, καὶ βότρυς [3]

τρώγειν ἀνάγκαζ' αὐτὸν ἐξ οἴνου συχνούς.

Ὁ δὲ τὸν Χείρωνα πεποιηκὼς, τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενον, φησίν· f

Ἀμυγδάλας, καὶ μῆλα, καὶ μιμαίκυλα,

καὶ μύρτα, καὶ σέλινα, κἀξ οἴνου βότρυς,

καὶ μυελόν. —

1 Exspectaveram Δημοσθένης μὲν - - - Ξενοφῶν δὲ &c. 2 Οἴδασι δὲ καὶ οἱ edd. 3 Turbatum versum variis modis tentavit Casaub. Fors.

δίδου πυκνὰς, καὶ κροῦ' ἀκράτῳ, καὶ βότρυς.

iam *insititia pira* dicit, quae ex insitione nata sunt. Iam Demosthenes quidem in oratione pro Ctesiphonte ait: *ficos & uvas* (βότρυς) *& olivas colligens.* Xenophon vero, in Oeconomico: *a sole dulces reddi uvas.* (τὰς σταφυλάς.) Noverant vero etiam maiores nostri *uvas in vino conservatas.* Eubulus quippe, in Adglutinato, ait:

— *Hunc tu acceptum*

temeto pulsa, & frequentes (calices) *infunde, & uvas*

comedere eum coge ex vino bene multas.

Auctor vero fabulae cui Chiron titulus, quae Pherecrati tribuitur, ait:

Amygdalas, & mala, & arbuta,

& myrti baccas, & apium, & ex vino uvas,

& medullam. —

Ὅτι δὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις διηνεκεῖς ἦσαν αἱ ὀπῶραι πᾶσαι, μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις.[1] τί οὖν παράδοξον ἱστορεῖν δοκεῖ Ἀέθλιος ὁ Σάμιος, ἐν πέμπτῳ Σαμίων Ὥρων[2] λέγων· „Σῦκον, καὶ σταφυλὴ, καὶ ὁμομηλὶς καὶ μῆλα, καὶ ῥόδα, δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐγέ-
a νετο.“ Λυγκεὺς δ', ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν Ἐπιστολῇ,[3] ἐπαινῶν τὸν κατὰ τὴν Ἀττικὴν γενόμενον Νικοστράτιον[4] βότρυν, καὶ ἀντιτιθεὶς[5] αὐτῷ τοὺς Ῥοδιακοὺς, φησίν· „Τῷ δ' ἐκεῖ καλουμένῳ βότρυϊ Νικοστρατίῳ[6] τὸν Ἱππώνιον[7] ἀντεκτρέφουσι βότρυν· ὃς ἀπὸ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς, ὥσπερ ἀγαθὸς οἰκέτης, διαμένει τὴν αὐτὴν ἔχων εὔνοιαν.“

Ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὑμῖν εἴρηται περί τε κρεῶν, καὶ ὀρνίθων καὶ περιστεριδίων, ἔρχομαι κἀγὼ λέξων ὅσα ἐκ πολυαναγνωσίας εὑρεῖν ἠδυνήθην παρὰ τὰ προ- LXIX.

1 ἐν Εἰρήνῃ ms. *Ep.* 2 Ὡραίων ed. Ven. & Baſ. Ὅρων ed. Caſ. 3 ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς Διαγ. edd. 4 Νικοστράτειον edd. 5 ἀντιθεὶς edd. 6 Νικοστρατείῳ ms. *Ep.* 7 Ἱππώνειον ms. *Ep.* inter lin.

Athenis autem perpetuo omne genus autumnalium fructuum praeſto fuiſſé, teſtis eſt Ariſtophanes in Horis. Quid igitur praeter opinionem tradere videatur Aëthlius Samius? quinto Annalium Samiorum dicens: »Ficus, & uva, & homomelis, & mala, & roſae, bis quotannis gignebantur.« Lynceus vero, in Epiſtola ad Diagoram, laudans Nicoſtratiam uvam quam Attica gignit, & opponens illi Rhodiacas, ait: »Nicoſtratiae uvae, quae ibi gignitur, ex adverſo alunt hi uvam Hipponiam: quae inde ab Hecatombaeo menſe, veluti bonus famulus, conſtanter eamdem in dominum benevolentiam ſervat.«

69. Quoniam vero & de carnibus etiam, & de gallinis, & columbulis, multa a vobis disputata ſunt; accedo & ego, dicturus quae ex multorum librorum lectione reperire, praeter ea quae iam ante dicta ſunt,

Περιστέριον, columbula. εἰρημένα. Περιστέριον οὕτως ἐστὶν εὑρεῖν εἰρημένον b παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Παλλακῇ·

— — Μικρὸν ἐπιμείνας [1] προστρέχει,
ἠγόρακά σοι περιστέρια λέγων. —

ὁμοίως Νικόστρατος Ἄβρᾳ· [2]

„Ταῦτ' ἀξιῶ, εἶτ' ὀρνιθάριον, [3] τὸ περιστέριον, τὸ
γάστριον."

Ἀναξανδρίδης, ἐν Ἀντερῶντι·

Περιστέρια γὰρ εἰσάγων καὶ στρουθία.

Φρύνιχος, [4] Τραγῳδοῖς·

Περιστέριον δ' αὐτῷ τι λάβε τριωβόλου.

Phasiana avis. Φασιανικός. Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ δυοκαιδεκάτῳ τῶν Ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλείων λέγων, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζώων c τρεφομένων, φησίν· „Τά τε τῶν φασιανῶν, οὓς τε-

1 ἐπίμεινας vulgo. 2 Edebatur Νικόστρατος, ἄβρα ταῦτ' &c. ubi Ἀβρᾷ corrigebat Dalec. 3 Sic ſcribendum puto:

-- Ταῦτ' ἀξιῶ·
τ' ὀρνιθάριον, τὸ περιστέριον, τὸ γάστριον.

4 Vulgo Περιστέριον δὲ Φρύνιχος &c. ubi Περιστερίδιον ſuſpicari quis poſſit.

potui. Περιστέριον (ſic) nominata *columbula* reperitur apud Menandrum, in Pellice:

— — *Paululum moratus adcurrit;*
dicens, emi tibi columbulas. (περιστέρια.)

Similiter Nicoſtratus, in Abrâ: (i. e. Ancillâ puellâ:)

Haec volo: gallinulam, columbulam, ſuminulum.

Anaxandrides, in Redamante:

Columbulas inferens & paſſerculos.

Phrynichus, in Tragoedis:

Columbulam ei eme triobolo.

Phasiana avis. Ptolemaeus rex, duodecimo libro Commentariorum, de regia loquens, quae eſt Alexandriae, & de animalibus quae in illa aluntur, ait: »Et ad phaſianos quod adtinet, quos *tetaros* adpellant, non

τάρους [1] ὀνομάζουσιν, οὓς [2] οὐ μόνον ἐκ Μηδείας μετε-
πέμποντο,[3] ἀλλὰ καὶ νομάδας ὄρνιθας ὑποβαλὼν,[4]
ἐποίησε πλῆθος, ὥστε καὶ [5] σιτεῖσθαι. τὸ γὰρ βρῶ-
μα πολυτελὲς ἀποφαίνουσιν.“ Αὕτη τοῦ λαμπροτά-
του βασιλέως φωνὴ, ὃς οὐδὲ φασιανικοῦ ὄρνιθός ποτε
γεύσασθαι ὡμολόγησεν, ἀλλ' ὥσπερ τι κειμήλιον
ἀνακείμενον εἶχε τούσδε τοὺς ὄρνιθας. εἰ δὲ ἑωράκει,
ὡς ἡμῶν ἑκάστῳ εἷς ἐστι παρακείμενος χωρὶς τῶν ἤδη
d κατηναλωμένων, προσαναπεπληρώκει [6] ἂν ταῖς πο-
λυθρυλλήτοις ἱστορίαις τῶν „Ὑπομνημάτων τούτων τῶν
εἰκοσιτεσσάρων καὶ ἄλλην μίαν. Ἀριστοτέλης δὲ ἢ
Θεόφραστος ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι· „ Τῶν φασιανῶν,
φησὶν, οὐ κατὰ λόγον ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀῤῥένων, ἀλλὰ
πολλῷ μείζων.“

Εἰ δ' ὁ προειρημένος βασιλεὺς καὶ τὸ τῶν ταώ- LXX.
νων πλῆθος ἑωράκει τῶν κατὰ τὴν Ῥώμην, κατεπε- Pavones.

1 τετράωνας edd. 2 An ὦ δὲ οὐ μόνον? 3 μετεπέμπετο corr. Cas. 4 Corrigunt, νομάσιν ὄρνισιν ἀλλ' ὑποβ. 5 ὡς καὶ edd. 6 προσανεπληρώκει edd.

modo ex Media eos arcessebant; verum etiam altiles gallinas illis submittens, multiplicavit genus, ita ut iis etiam vesceretur. Nam cibum magnificum esse affirmant.« Ecce splendidissimi regis vocem, qui se ne gustasse quidem de phasiano profitetur; sed tamquam cimelium aliquod repositas has aves habebat. Qui si vidisset, quo pacto, praeter eas quae iam absumtae sunt, cuique nostrûm una adposita est, famosas suas historias, his viginti quatuor Commentariorum libris comprehensas, unâ insuper aucturus erat. Aristoteles vero, sive Theophrastus, in Commentariis scribit: »In phasianis non pro ea ratione, quae in aliis avibus obtinet, sed multo maior est marium excellentia.«

70. Quod si vero praedictus rex *Pavonum* etiam Romae vidisset multitudinem, ad sacrosanctum Senatum

φεύγει ἂν ἐπὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, ὡς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ πάλιν τῆς βασιλείας ἐξεληλαμένος· τοσοῦτον γάρ ἐστι τὸ πλῆθος τούτων τῶν ὀρνίθων ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς e δοκεῖν προμεμαντευμένον τὸν κωμῳδιοποιὸν Ἀντιφάνην ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι εἰρηκέναι τάδε·

Τῶν ταῶν [1] μὲν ὡς ἅπαξ τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον,
σπάνιον ὂν τὸ χρῆμα, πλείους δ' [2] εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων.
Χρηστὸν ἄνθρωπον δ' ἐάν τις [3] ἕνα μόνον ζητῶν ἴδῃ, [4]
ὄψετ' ἐκ τούτου πονηροὺς πέντε παῖδας γεγονότας.

Ἄλεξις δ' ἐν Λαμπάδι· f

— Καταφαγεῖν
αὐτὸς τοσοῦτ' ἀργύριον. οὐδ' εἰ [5] γάλα λαγὼ [6]
εἶχον, μὰ τὴν γῆν, καὶ ταὼς, κατήσθιον.

Ὅτι δὲ καὶ τιθάσους [7] εἶχον αὐτοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις, Στράττις παρίστησιν ἐν Παυσανίᾳ [8] διὰ τούτων·

1 Τὸν τάὼν vulgo h. l. 2 *Abest* δ' ms. *Ep.* 3 δέ γ' ἄν τις edd. 4 εἴδῃ ms. *A.* 5 οὐδ' ἂν edd. 6 γάλα εἶχον vulgo, & vs. seq. λαγοῦ μὰ τὴν γῆν. 7 τιθασοὺς edd. 8 Παυσαμίᾳ edd.

confugiſſet, tamquam a fratre rurſus regno eiectus. Tanta enim Romae eſt multitudo harum avium, ut in eam vaticinatus eſſe videatur Comicus Antiphanes in Milite, ſive Tychone, ubi ait:

Ex quo par pavonum in urbem neſcio quis primum attulit,
rari qui fuerant, magis crebros cernas coturnicibus.
At virum bonum quaerendo ſi quis unum repererit,
natos ex illo ſceleratos quinque cernet filios.

Alexis vero, in Lampade:

— *Abſumſiſſe*
unum ipſum tantam vim pecuniae! Equidem ſi lac leporis
haberem, per ſanctam Cererem, & pavones, non abſumerem tantum.

Fuiſſe vero etiam manſuetos pavones in aedibus, Strattis docet in Pauſania:

Πολλῶν φλυάρων καὶ ταὼν ἀντάξια,
οὓς βόσκεθ' ὑμεῖς ἕνεκα τῶν ὠκυπτέρων.

Ἀναξανδρίδης, ἐν Μελιλώτῳ·

a Οὐχὶ μανικόν ἐστιν ἐν οἰκίᾳ [1] τρέφειν ταὼς,
ἐξὸν τοιούτους ἴδι' [2] ἀγάλματ' ἀγοράσαι.

Ἀναξίλαος, Ὀρνιθοκόμοις·

Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις τίθασος [3] οἰμώζων ταώς.

Μηνόδοτος δὲ ὁ Σάμιος, ἐν τῷ Περὶ τῶν κατὰ τὸ Ἱερὸν τῆς Σαμίας Ἥρας, φησίν· „Οἱ ταῶι ἱεροί εἰσι τῆς Ἥρας. καὶ μήποτε πρώτιστοι καὶ ἐγένοντο καὶ ἐτράφησαν ἐν Σάμῳ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τοὺς ἔξω τόπους διεδόθησαν, ὡς καὶ οἱ ἀλεκτρύονες ἐν τῇ Περσίδι, καὶ αἱ καλούμεναι μελεαγρίδες ἐν τῇ Αἰτωλίᾳ." διὸ καὶ
b Ἀντιφάνης, ἐν τοῖς Ὁμοπατρίοις, φησίν·

Ἐν Ἡλίου μέν φασι γίνεσθαι [4] πόλει

1 οἰκίδᾳ ms. *A*. 2 δύ' ed. Ven. & Baf. ἢ δύ' ed. Caf. τοιούτους ἴδυο ms. *A*. τουτοισὶ δυ' ms. *Ep*. τοιαῦτ' ἰδίᾳ coni. Caf. τοσούτου νὴ Δία Coray. 3 τιθασὸς edd. 4 γενέσθαι edd.

Tantîdem haec facienda sunt, quanti multae vestrae nugae, & pavones,
quos alitis vos pinnarum caussâ.

Anaxandrides, in Meliloto:

Annon vesanum est, domi alere pavones,
cum liceat propria ornamenta emere?

Anaxilaus, in Aviariis:

Adhaec insuper cicur gemens pavo.

Menodotus vero Samius, in libro De his quae in Templo Iunonis Samiae visuntur, ait: »Pavones Iunoni sacri sunt. Ac fortasse etiam primi omnium & nati & educati sunt in Samo, indeque in alias regiones divecti: quemadmodum primi galli gallinacei, in Perside; & meleagrides quae vocantur, in Aetolia.« Quare etiam Antiphanes, in Germanis-fratribus, ait:

In Solis aiunt urbe nasci

φοίνικας, ἐν Ἀθήναις δὲ γλαῦκας. ἡ Κύπρος
ἔχει [1] πελείας διαφόρους· ἡ δ' ἐν Σάμῳ
Ἥρα τὸ χρυσοῦν, φασὶν, ὀρνίθων γένος,
τοὺς καλλιμόρφους καὶ περιβλέπτους ταὼς.
διόπερ καὶ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Σαμίων ταὼς ἐστίν.

LXXI. Meleagrides. Ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν Μελεαγρίδων Μηνόδοτος ἐμνήσθη, λέξομέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ αὐτῶν. Κλύτος ὁ Μιλήσιος, Ἀριστοτέλους δὲ μαθητὴς, ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Μιλήτου, γράφει περὶ αὐτῶν οὕτως· „Περὶ δὲ C
τὸ ἱερὸν τῆς Παρθένου ἐν Λέρῳ [2] εἰσὶν οἱ καλούμενοι ὄρνιθες μελεαγρίδες. ὁ δὲ τόπος ἐστὶν ἑλώδης ἐν ᾧ τρέφονται. ἔστι δὲ ἄστοργον πρὸς τὰ ἔκγονα τὸ ὄρνεον, καὶ ὀλιγωρεῖ τῶν νεωτέρων, ὥστε ἀνάγκη τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν. ἔχει δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὄρνιθος γενναίου, τὴν δὲ κεφαλὴν μικρὰν πρὸς τὸ σῶμα, καὶ ταύτην ψιλὴν, ἐπ' αὐτῆς δὲ λόφον σάρκινον, σκλη-

1 δ' ἔχει edd. 2 ἐν λέρῳ ed. Ven. & Baſ. cum Ms.

phoenices, Athenis vero noctuas. Cyprus
columbas habet eximias: Samiam vero
Iunonem aureum habere aiunt avium genus,
formosos spectabilesque pavones.
Quare etiam in monetà Samiorum pavo excuſus eſt.

71. Quoniam vero etiam *Meleagridum* mentionem Menodotus fecit, nos quoque de eis nonnihil dicamus. Clytus Mileſius, Ariſtotelis diſcipulus, primo libro DE Mileto, de his ita ſcribit: » Circa Virginis templum, quod Leri eſt, aves ſunt quae *meleagrides* vocantur. Paluſtris locus eſt, in quo aluntur. Pullos ſuos nullo amoris adfectu proſequitur haec avis, & teneros ita negligit, ut ſacerdotes curam eorum gerere oporteat. Magnitudo ei eſt generoſi galli gallinacei: caput pro corporis mole parvum, idemque glabrum: ſuper capite vero criſtam habet carneam, duram, rotundam, quae

ῥὸν, στρογγύλον, ἐξέχοντα τῆς κεφαλῆς ὥσπερ πάτ-
d ταλον, καὶ τὸ χρῶμα [1] ξυλοειδῆ. [2] πρὸς δὲ ταῖς γνά-
θοις ἀπὸ τοῦ στόματος [3] ἀρξαμένην ἀντὶ πώγωνος μα-
κρὰν σάρκα, καὶ ἐρυθροτέραν [4] τῶν ὀρνίθων. [5] τὴν δὲ τοῖς
ὄρνισιν ἐπὶ τῷ ῥύγχει γινομένην, [6] ἣν ἔνιοι πώγωνα κα-
λοῦσιν, οὐκ ἔχει· διὸ καὶ ταύτῃ κολοβόν ἐστι. ῥύγχος δὲ
ὀξύτερον καὶ μεῖζον ἢ ὄρνις ἔχει. τράχηλος μέλας, πα-
χύτερος καὶ βραχύτερος τῶν ὀρνίθων. τὸ δὲ σῶμα ἅπαν
ποικίλον, μέλανος ὄντος τοῦ χρώματος ὅλου, πτίλοις [7]
λευκοῖς καὶ πυκνοῖς διειλημμένου [8] μείζοσι [9] φακῶν.
e οὗτοι δ' εἰσὶν ἐν ῥόμβοις οἱ κυκλίσκοι μελαντέροις [10]
τοῦ ὅλου χρώματος· διὸ καὶ ποικιλίαν τινὰ οἱ ῥόμβοι
παρέχονται, τοῦ μὲν μέλανος ἔχοντος λευκότερον τὸ
χρῶμα, τοῦ δὲ λευκοῦ πολὺ μελάντερον. τὸ δὲ [11] κατὰ

1 σῶμα ed. Ven. & Baf. 2 ξυλοειδὲς edd. cum ms. *A*. 3 σώματος iidem. 4 ἐρυθροτέραν ms. *A*. 5 τῆς τῶν ὀρνίθων malim cum Caf. 6 κειμένην ms. *Ep*. 7 σπίλοις legebam. 8 διειλημμένον edd. διειλημμένων ms. *A*. 9 Immo οὐ μείζοσι. 10 μέλασι edd. cum ms. *A*. 11 τὰ δὲ ms. *Ep*.

ex capite eminet veluti clavus, colore ligneo. Ad maxillas, loco barbae, habet oblongam carunculam, ab ore incipientem, rubentiorem quam in gallinaceis. Quam vero galli gallinacei roftro adhaerentem habent, quam barbam nonnulli vocant, [latine palea vel mentum dicitur] eam non habet, eaque parte mutila eft. Roftrum vero acutius & maius habet, quam gallinaceus: collum nigrum, craffius & brevius gallinaceis: corpus vero totum variegatum, univerfo quidem colore rubro, fed eo frequentibus albis maculis distincto, [non] maioribus quam lentes. Infunt autem hi orbiculi in rhombis, qui magis nigri funt quam color univerfus. Quare etiam ipfi rhombi varietatem aliquam efficiunt: cum id, quod in illis nigrum eft, intra fe contineat colorem candidiorem; id vero quod album, colorem multo nigrio-

τὰς πτέρυγας αὐταῖς πεποίκιλται λευκῷ πριονώδεσι σχήμασι πυρώδεσι,[1] καὶ παράλληλα[2] κειμένοις. σκέλη δὲ ἄκεντρα, ὅμοια τοῖς ὀρνιθίοις.[3] παραπλήσιαι δ' εἰσὶν αἱ θήλειαι τοῖς ἄῤῥεσιν· διὸ καὶ δυσδιάκριτόν ἐστι τὸ τῶν μελεαγρίδων γένος." Τοσαῦτα καὶ ὁ Περιπατητικὸς φιλόσοφος περὶ τῶν μελεαγρίδων ἱστόρησεν.

LXXII. Porcelli assi. 'Οπτῶν δελφάκων δὲ μνημονεύει 'Επικράτης, ἐν 'Εμπόρῳ· f

— 'Επὶ τοῖσδ' ἐγὼ
μάγειρος.[4] οὔτε Σικελία καυχήσεται
τρέφειν τοιοῦτον ἄρταμον κατ' ἰχθύων·
οὐκ 'Ηλις,[5] ἔνθα δελφάκων ἐγὼ κρέα
κάλλιστ' ὄπωπα πυρὸς ἀκμαῖς ἠνθισμένα.

῎Αλεξις δ', ἐν Πονήρᾳ·

Τριωβολοκρεΐσκον[6] ἀστεῖον πάνυ

1 πυρώδεσι ms. Ep. Forte prorſus delenda vox. 2 πρὸς ἄλληλα ms. Ep. 3 ὀρνιθείοις ms. Ep. in contextu, ſed - θίοις inter lin. 4 μάγειρον edd. 5 οὐχ ἥλιος' vulgo. οὔτ' ῏Ηλις corr. Caſaub. 6 Τριοβολ. ed. Baſ. & Caſ.

rem. Qua parte ſunt alae, color ex albo variegatus eſt figuris ſerratis [rutilis?] per verſus parallelos diſpoſitis. Crura ſine calcaribus, quemadmodum in gallinis. Sunt autem ſimiles foeminae maribus: quare aegre dignoſcitur ſexus in meleagridum genere.« Haec igitur Peripateticus philoſophus de meleagridibus tradidit.

72. *Aſſorum Porcellorum* Epicrates meminit in Mercatore:

— His ego conditionibus
coquus ſum. Neque Sicilia gloriabitur
alere ſe talem parandorum piſcium artificem;
non Elis, ubi porcellorum carni ego
pulcerrimum vidi ignis vigore colorem obductum.

Alexis, in Aerumnoſa:

Triobolarem carunculam lepidam admodum

ὕειον ὀπτὸν, καὶ [1] θερμὸν, εὐχυλώτερον, [2]
a ὅταν ᾖ προσφέρον. [3] —

„Ἀθηναῖοι δ', ὥς φησι Φιλόχορος, ταῖς Ὥραις θύοντες, οὐκ ὀπτῶσιν, ἀλλ' ἕψουσι τὰ κρέα· παραιτούμενοι τὰς θεὰς ἀπείργειν τὰ περισκελῆ καύματα καὶ τοὺς αὐχμοὺς, μετὰ δὲ τῆς συμμέτρου θερμασίας καὶ ὑδάτων ὡραίων ἐκτελεῖν τὰ φυόμενα. τὴν μὲν γὰρ ὄπτησιν ἐλάττους παρέχεσθαι ὠφελείας, τὴν δὲ ἕψησιν οὐ μόνον τὴν ὠμότητα περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ σκληρὰ μαλάττειν δύνασθαι, καὶ τὰ λοιπὰ πεπαίνειν. ἔτι δὲ εὐμενέστερον καὶ ἀκινδυνότερον πεπαίνει τὴν
b τροφήν. διόπερ ἑφθὸν ἐποπτᾶν οὔ φασι δεῖν, οὐδ' ἐφέψειν. τὸ μὲν γὰρ ἀνάλυσιν ἔχειν δοκεῖ τοῦ βελτίονος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. τὰ δὲ ὀπτὰ [4] τῶν ἑφθῶν ὠμότερα καὶ ξηρότερα.“ Τὰ δὲ ὀπτὰ κρέα καλεῖται

Athenienses Horis sacra faciunt.

Assae carnes.

1 Deletum καὶ malles. 2 εὐχυλότερον ms. *A.* cum ed. Ven. & Bas. ἐγχυλώτερον corr. Coray. 3 An πρόσφορον? προσφέρων ed. Ven. & Bas. 4 τὰ δὲ ὄντα Ms. Intercidit fossan aliquid.

suillam assam, & calidam, succulentiorem,
quum fuerit commodum. [sive: *si quis offerat.*]

» Athenienses vero, ut ait Philochorus, quum Horis sacra faciunt, non assant carnem, sed elixant: precantes Deas, ut praeduros aestus & siccitates arceant, ac moderato calore & tempestivis imbribus ad maturitatem perducant ea quae e terra gignuntur. Assationem enim (existimant) minus praebere utilitatis; elixationem vero non modo cruditatem tollere, sed & dura emollire posse, & alia omnia matura & mitia reddere. Atque etiam blandius & minore periculo mite molleque alimentum reddit elixatio. Quare etiam aiunt, elixatum nec deinde assari nec recoqui debere: hoc enim si fit, videtur dissolvi id quod optimum est, ut ait Aristoteles. Assata vero magis cruda & arida sunt, quam elixa. « Vocantur autem assatae carnis frusta φλογίδες. (quasi,

φλογίδες. Στράττις γοῦν, ἐν Καλλιππίδῃ, ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους φησίν·

— Αὐτίκα δ' ἥρπασε τεμάχη
θερμάς τε κάπρου φλογίδας, ἔβρυχέν τε [1] πάνθ' ἅμα. —

καὶ Ἄρχιππος, ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι·

„ Τὰ δαίδαλα [2] χοίρων ἀκροκώλια μικρῶν,
ταύρων ταξικέρων [3] φλογίδες, αἱ δολιχαί τε
κάπρου φλογίδες."

LXXIII. Perdicum volatus.

Περὶ δὲ Περδίκων τί δεῖ καὶ λέγειν ἐμὲ, πλεόνων εἰρημένων ὑφ' ὑμῶν; ἀλλ' οὐ παραλείψω τὸ ἱστορηθὲν ὑφ' Ἡγησάνδρου [4] ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν. Φησὶ γὰρ, ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν, περδίκων ἀναπτάντων καὶ ποιησάντων ψόφον, ἐκπλαγέντες ἔφυγον, καὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, ἀπέπλευσαν. Περὶ δὲ λα- C

1 ἔβρεχί τε edd. Forſ. ἔβρυχέν τε. 2 Τὰ δίδαλλα Ms. 3 ταύρου ταξικέρων Ms. ταύρων τ' ὀξυκέρων coni. Caſaub. 4 ὑπὸ Ἡγησάνδρ. ms. A.

ad flammam toſta.] Sic quidem Strattis, in Callippide, de Hercule ait:

— Statimque rapuit fruſta
& calidas apri phlogidas, voravitque omnia
ſimul. —

Et Archippus in Hercule Nuptias-celebrante:

„ Varii mixtim porcorum trunculi parvorum, taurorum acutis cornibus phlogides, & praelongae apri phlogides. "

73. De *Perdicibus* vero quid dicam poſt tam multa, quae a vobis dicta ſunt? Nec tamen praetermittam id quod ab Hegeſandro narratur in Commentariis. Ait enim, Samios Sybarin navigantes, cum Siritin regionem tenuiſſent, evolantibus cum magno ſtrepitu perdicibus territos aufugiſſe, & conſcenſis navibus diſceſſiſ-

γῶν Χαμαιλέων φησὶν ἐν τῷ Περὶ Σιμωνίδου, ὡς δειπνῶν παρὰ τῷ Ἱέρωνι ὁ Σιμωνίδης, οὐ παρατεθέν- Simonides, sordide avarus.
d τος αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις, λαγωοῦ,[1] ἀλλ' ὕστερον μεταδιδόντος τοῦ Ἱέρωνος, ἀπεσχεδίασεν·

Οὐδὲ γὰρ οὐδ'[2] εὐρύς περ ἐὼν ἐξίκετο δεῦρο.

Ὄντως δὲ ἦν ὡς ἀληθῶς κίμβιξ ὁ Σιμωνίδης καὶ αἰσχροκερδής, ὡς Χαμαιλέων φησίν. ἐν Συρακούσαις γοῦν τοῦ Ἱέρωνος ἀποστέλλοντος αὐτῷ τὰ καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, πωλῶν τὰ πλείω ὁ Σιμωνίδης τῶν παρ' ἐκείνου πεμπομένων, ἑαυτῷ μικρὸν μέρος ἀπετίθετο. ἐρομένου δέ τινος τὴν αἰτίαν· „Ὅπως εἶπεν ἥ τε Ἱέρω-
e νος μεγαλοπρέπεια καταφανὴς ᾖ, καὶ ἡ ἐμὴ κοσμιότης.“ Οὔθατος δὲ Τηλεκλείδης ἐν Στερροῖς οὕτως μνημονεύει·[3] Uber.

Ὡς οὖσα θῆλυς εἰκότως οὖθαρ φέρω.[4]

1 Commode λαγῴου corr. Cas. 2 Deest οὐδ' msstis. 3 μνημονεύει ἐν Ἑταίροις οὕτως edd. ἐν Ἑτέροις οὕτως μνημονεύει ms. *A*. 4 Alibi φορῶ.

se. De *leporibus* Chamaeleon narrat in libro De Simonide, coenantem Simonidem apud Hieronem, cum leporina non, ut aliorum, sic & ipsius mensae esset adposita, Hiero autem ei deinde portionem de sua misisset, ex tempore dixisse:

Nec enim, quamvis amplus, huc usque pertigerat.

Erat autem utique revera sordide avarus Simonides, & turpis lucri avidus, ut Chamaeleon ait. Syracusis sane, cum quotidie ei Hiero cibaria magnifice mitteret, maiori eorum parte quae a rege missa erant vendita, exiguam portionem sibi servavit. Caussam vero, cur ita faceret, interroganti cuipiam respondit: *Quo & Hieronis munificentia perspiciatur, & mea temperantia.* *Uberis* (Οὔθατος) Teleclides in Rigidis meminit, his verbis:

Foemina cum sim, par est ut uber adferam.

Ὑπογάστριον δ' αὐτὸ ὠνόμασεν Ἀντίδοτος ἐν Μεμψιμοίρῳ.[1]

LXXIV. Altilia animalia.

Σιτιστῶν δὲ, ὀρνίθων μὲν, μνημονεύει Μάτρων ἐν ταῖς Παρῳδίαις οὕτως·

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐπήνεικάν τ'[2] ἐπὶ τούτῳ
σιτευτὰς ὄρνιθας ἐπ' ἀργυρέοισι πίναξιν,
ἄτριχας,[3] οἰετέας, λαγάνοις[4] κατὰ νῶτον ἐΐσας. f

Δελφάκων τε[5] σιτευτῶν ὁ Φλυακογράφος Σώπατρος, ἐν Βακχίδος γάμῳ, οὕτως·

Εἴ που κλίβανος ἦν, πολὺ δέλφαξ σιτευτὸς ἔτρυζε.[6]

Δελφάκια δὲ Αἰσχίνης εἴρηκεν ἐν Ἀλκιβιάδῃ οὕτως· „Ὥσπερ αἱ καπηλίδες τὰ δελφάκια τρέφουσιν.“ Ἀντιφάνης δ', ἐν Φυσιογνωμονικῷ·

„Καὶ γὰρ ἐκεῖναι τὰ δελφάκια πρὸς βίαν χορτάζουσιν.“

1 Μεμψιμοίρᾳ edd. 2 ἐπήνεγκάν τ' edd. 3 ὄτριχας ed. Cas. 4 λαγανοῖς Ms. 5 Δελφάκων δὲ scriptum oportebat. 6 ἔτρυξεν ms. *Ep.* Fors. ἔγρυξε aut ἔγρυξεν, *grunniebat.*

Pro *ubere* vero *hypogastrion* dixit Antidotus in Querulo.

74. *Altilium animalium*, & quidem *gallinarum*, Matro meminit in Parodiis, his verbis:

Sic dixit: illi vero riserunt, intuleruntque post haec
altiles gallinas argenteis in patinis,
depiles, aetate pares, dorso laganis (placentis) *similes.*

Porcellorum (Δελφάκων) vero *altilium* Sopater meminit Phlyacographus in Bacchidis nuptiis, ubi ait:

Sicubi furnus erat, valde (sive, *frequens*) *in eo stridebat altilis porcellus.*

Δελφάκια (diminutivâ nominis formâ) Aeschines dixit in Alcibiade, his verbis: *Quemadmodum mulieres cauponariam exercentes porcellulos* (δελφάκια) *alunt.* Antiphanes, in Physiognomico:

Illae etenim porcellulos per vim saginant.

καὶ ἐν Προτρεπτικῷ δέ·
    ἀντὶ δελφακίων τρέφεσθαι.
a Δέλφακα δὲ ἀρσενικῶς εἴρηκε Πλάτων ἐν Ποιητῇ· „δέλφακα δὲ ῥαιότατον.“ [1] Σοφοκλῆς, Ὕβρει·
    — ἐσθίειν ἐθέλων [2] τὸν δέλφακα.
Κρατῖνος, Ὀδυσσεῦσι· „δέλφακας μεγάλους.“ θηλυκῶς δὲ Νικοχάρης [3] ἔφη·
    — κύουσαν δέλφακα.
καὶ Εὔπολις, Χρυσῷ γένει·
    „Οὐκ ἀλλεύθιον [4] δέλφακα ωδονθ' [5] εἱστία [6] καὶ
        μάλα καλήν.“
καὶ Πλάτων, Ἰοῖ·
    „Πρόσφερε δεῦρο δὴ τὴν κεφαλὴν τῆς δέλφακος.“
Θεόπομπος, Πηνελόπῃ·

1 δεραιότατον edd. δ' ἀραιότατον corr. Cas. δ' ἀραιότατον Toup.
2 ἐθέλω edd. 3 Temere Νικοχάρις ed. Cas. 4 ἀλεύθιον edd. δὲ γαλαθηνὸν coni. Cas. 5 † ὀδόν θ' edd. ἀνόδοντά θ' coni. Cas.
6 ιστια ms. A.

item in Protreptico:
    Porcellulorum loco ali.
Masculino genere δέλφακα Plato dixit in Poëta: »*Porcellum (δέλφακα) pulcerrimum.*« [sive, *macerrimum.*] Sophocles, in Contumeliâ:
    — *Comedere volens porcellum.*
Cratinus, in Ulyssibus: »*porcellos magnos.*« In foeminino vero genere Nicochares dixit:
    — *gravidam porcellam.*
& Eupolis, in Aureo Seculo:
    [*Nonne lactentem*] *porcellam* [*dentes nondum habentem*]
        in convivio adposuit, pulcram admodum?
Item Plato, in Iô:
    Adfer huc, age, caput illius porcellae.
Theopompus, in Penelope:

„Καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῶν [1] σφάττουσι δέλφακα.“

Χηνῶν δὲ σιτευτῶν καὶ μόσχων Θεόπομπος ἐν b
τρισκαιδεκάτῳ Φιλιππικῶν, καὶ ἑνδεκάτῳ Ἑλληνικῶν, ἐν οἷς ἐμφανίζει τὸ περὶ τὴν γαστέρα τῶν Λακώνων ἐγκρατὲς, γράφων [2] οὕτως· „Καὶ οἱ Θάσιοι ἔπεμψαν Ἀγησιλάῳ προσιόντι πρόβατα παντοδαπὰ, [3] καὶ βοῦς εὖ τεθραμμένους, πρὸς τούτοις δὲ καὶ πέμματα καὶ τραγημάτων εἶδος παντοδαπόν. [4] ὁ δ' Ἀγησίλαος τὰ μὲν πρόβατα [5] καὶ τοὺς βοῦς ἔλαβε, τὰ δὲ πέμματα καὶ τὰ τραγήματα πρῶτον μὲν οὐδὲ ἔγνω· κατεκεκάλυπτο γάρ. ὡς δὲ κατεῖδεν, ἀποφέρειν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, εἰπὼν, οὐ νόμιμον εἶναι Λακεδαιμονίοις χρῆσθαι τούτοις τοῖς ἐδέσμασι. λιπαρούντων δὲ τῶν Θασίων· „Δότε, φησὶ, φέροντες ἐκείνοις·“ δείξας αὐτοῖς τοὺς εἵλωτας, [6] εἰπὼν ὅτι τούτους δέοι διαφθείρεσθαι [7] τρώγοντας αὐτὰ πολὺ μᾶλλον, ἢ αὐ- c

Agesilai continentia.

1 ὑμῶν edd. 2 γράφει edd. 3 Forf. πρόβατα καὶ βρώματα παντοδαπά. 4 παντοδαπῶν msšti. 5 Decem verba desunt ed. Ven. & Baf. 6 εἵλωτας & dein εἵλωσιν ed. Caf. 7 τούτους δὲ οἶδα φθείρ. ed. Ven. & Baf. cum msstis.

Et sacram nostram mactant porcellam.

Anserum vero *altilium* & *vitulorum* Theopompus (meminit) decimo tertio Philippicorum, & undecimo Hellenicorum, ubi continentiam Lacedaemoniorum quod ad gulam declarat, ita scribens: » Et Thasii adpropinquanti Agesilao cibariorum omne genus miserunt, oves, & boves bene saginatos, ad haec pistorii operis & bellariorum omne genus. Agesilaus vero oves quidem & boves accepit: pistorium opus autem & bellaria primum ne animadverterat quidem; tecta quippe erant: postquam vero conspexit, auferre illos haec iussit, dicens *non fas esse Lacedaemoniis uti hisce eduliis.* Instantibus vero Thasiis: *Istis*, inquit, *haec date;* Helotas ostendens, dicensque, *hos potius talibus eduliis corrumpendos, quam aut se*

τὸν καὶ τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίων." Ὅτι δὲ τοῖς εἵλωσιν ὑβριστικῶς πάνυ ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, καὶ Μύρων ὁ Πριηνεὺς ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Μεσσηνιακῶν, Spartanorum feveritas adv. Helotas.
d γράφων οὕτως· „Τοῖς δ' εἵλωσι πᾶν ὑβριστικὸν ἔργον ἐπιτάττουσι, πρὸς πᾶσαν ἄγον ἀτιμίαν. κυνῆν τε γὰρ ἕκαστον φορεῖν ἐπάναγκες ὥρισαν, καὶ διφθέραν περιβεβλῆσθαι, πληγάς τε τεταγμένας λαμβάνειν κατ' ἐνιαυτὸν ἀδικήματος χωρὶς, ἵνα μήποτε δουλεύειν ἀπομάθωσι. πρὸς δὲ τούτοις εἴ τινες ὑπερακμάζοιεν τὴν οἰκετικὴν ἐπιφάνειαν, ἐπέθηκαν ζημίαν θάνατον, [1] καὶ τοῖς κεκτημένοις ἐπιτίμιον, εἰ μὴ ἐπικόπτοιεν τοὺς ἀδρουμένους. [2] καὶ παραδόντες αὐτοῖς τὴν χώραν, ἔτα-
e ξαν μοῖραν ἣν αὐτοῖς ἀνοίσουσιν ἀεί." Χηνίζειν [3] δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν αὐλούντων. Δίφιλος, Συνωρίδι· Χηνίζειν.

Ἐχηνίασας· [4] ποιοῦσι τοῦτο πάντες οἱ
παρὰ Τιμοθέῳ. —

1 Temere θανάτου ed. Caf. 2 ἀνδρουμένους vulgo. 3 Temere χρονίζειν. ms. Ep. 4 Immo ἐχήνισας.

aut praesentes Lacedaemonios. « Admodum contumeliose vero tractatos esse *Helotas* a Lacedaemoniis, Myron etiam Prienensis docet secundo libro Rerum Messeniacarum, ita scribens: » Helotis quodlibet ignominiosum opus & ad omne probrum pertinens iniungunt. Galerum e pelle gestare, pellibusque pro veste uti cogunt: quotannis statuto tempore, etiamsi nihil deliquissent, verbera eis infligunt, ne servos se esse obliviscantur. Ad haec, si qui praeter servilem conditionem florenti specie & bene habito corpore conspicerentur, ii capite id luunt: & heris irrogatur mulcta, qui non inhibent macerantque pinguescentes. De agro, qui illis tributus est, certam portionem semper dominis pendere tenentur. «

Verbum χηνίζειν (quasi *anserizare*) usurpatur de eis qui tibiis canunt. Diphilus, in Synoride:

Ἐχήνισας: *faciunt hoc omnes apud Timotheum.*

LXXV. Ἐπεὶ δὲ καὶ πετασῶνος μέρος ἑκάστῳ κεῖται,

Perna. ἣν πέρναν καλοῦσι, φέρε τι εἴπωμεν καὶ περὶ αὐτῆς, εἴ τις τοῦ ὀνόματος μνημονεύει. κάλλισται μὲν γὰρ αἱ Γαλαϊκαὶ, [1] καὶ οὐκ ἀπολείπονται δὲ αὐτῶν οὔτε αἱ [2] ἀπὸ Κιβύρας τῆς Ἀσιατικῆς, οὔτε αἱ Λύκιαι.

Strabo Geographus. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Στράβων ἐν τρίτῃ [3] Γεωγραφουμένων, ἀνὴρ οὐ πάνυ νεώτερος· λέγει γὰρ αὐτὸν f [4] ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς αὐτῆς πραγματείας ἐγνωκέναι Ποσειδώνιον τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφον, οὗ πολλάκις μεμνήμεθα, συγγενομένου Σκιπίωνι, τῷ τὴν Καρχηδόνα ἑλόντι. γράφει δ᾽ οὖν ὁ Στράβων οὕτως· „Ἐν Σπανίᾳ [5] πρὸς τῇ Ἀκυτανίᾳ πόλις [6] Πομπέλων, [7] ὡς ἂν εἴποι τις Πομπηϊόπολις, ἐν ᾗ πέρναι διάφοροι συντίθενται ταῖς Κουρικαῖς [8] ἐνάμιλλοι."

1 Γαλατικαὶ, edd. 2 Perperam οὔτε ἀπὸ Κιβ. ms. *A.* absque *αἱ.* 3 τρίτῳ edd. 4 αὐτὸν edd. αὐτὸς melebam. 5 Ἱσπανίᾳ ed. Ven. & Baſ. 6 Perperam πόλεϊς ms. *A.* 7 Corrupte Πομπάδων ed. Ven. & Baſ. cum ms. *A.* 8 Corruptum utique videtur vocab. pro quo Κιβυρικαῖς habent edd. Κανταβρικαῖς ſcribitur apud Strab.

75. Quoniam vero etiam portio *petaſonis* cuique adpoſita eſt, quam *pernam* vocant; age, etiam de ea aliquid dicamus, ſi quis nominis huius meminit. Optimae enim ſunt Galaïcae, [*ſive*, Galaticae,] neque his inferiores Cibyricae ex Aſia, nec Lyciae. Meminit autem illarum Strabo, tertio libro Geographicorum, vir non admodum nuperae memoriae: dicit enim libro ſeptimo eiusdem operis, notum ſe habuiſſe Poſidonium, Stoicum philoſophum; cuius ſaepe meminimus, diximusque ſodalem comitemque fuiſſe Scipionis illius, qui Carthaginem expugnavit. Scribit igitur Strabo ſic: »In Hiſpania proxime Aquitaniam eſt oppidum Pompelon, quaſi quis dicat Pompeiopolin, in qua componuntur pernae, quae cum Curicis [*ſive*, Cantabricis] de principatu contendant.«

Ἁλιπάστων δὲ κρεῶν μνημονεύει ὁ τῆς κωμῳδίας [1] ποιητὴς Ἀριστομένης, [2] ἐν Διονύσῳ·

Ἁλίπαστα ταῦτα παρατίθημί σοι [κρέα]. [3]

καὶ ἐν Γόησιν·

— Ὄστακον [4]
ἁλίπαστον αἰὲι [5] τὸν θεράποντ' ἐπεσθίειν. [6]

. Ἐπεὶ δὲ καὶ „Σικελίας αὔχημα τροφαλὶς" ἤδε ἐστι, φίλοι, λέξωμέν τι καὶ περὶ τυρῶν. Φιλήμων μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σικελικῷ· LXXVI. Caseus.

Ἐγὼ πρότερον μὲν ᾠόμην, [7] τὴν Σικελίαν
b ἐν τοῦτ' ἀπότακτον αὐτὸ [8] τοὺς τυροὺς ποιεῖν
καλούς. ἔτι τε [9] ταῦτα προσετίθην ἀκηκοὼς,
τυρὸς Σικελικὸς ὅτι κράτιστος ἦν,
αἵ τε περιστεραὶ Σικελικαί. [10]

1 Forf. τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας. 2 Ἀριστοφάνης ed. Ven. & Baf. 3 Deeft vulgo vocab. 4 ὄστρακον vulgo. 5 ἀεὶ edd. 6 ἐσθίειν ed. Ven. & Baf. 7 ὤμην vulgo. 8 αὐτὸν Ms. 9 Delendum τε videtur. 10 Corruptis ac mutilis duobus verfibus certa nulla fuppetebat medicina.

Sale confperforum (vel *Salitorum*) carnium meminit (veteris) comoediae poëta Ariftomenes, in Baccho:

Salita haec adpono tibi.

& in Praeftigiatoribus:

Oftacum falitum femper comedere famulum.

76. Quoniam vero *Siciliae gloria trophalis haec* (recens mollisque cafeus) eft, amici! dicamus aliquid etiam de *cafeis*. Philemon quidem in fabula quae Siculus infcribitur, ait:

Ego olim putaram, Siciliam
unum hoc exquifitum facere, cafeos
praeftantes. Nunc vero haec infuper audita adieci:
non modo cafeum Siculum effe optimum,
verum etiam columbas;

ἱμάτια ποικίλ' εἰ λέγοι [1] τις, Σικελικά.
σκεύη μὲν οὖν καὶ κτήματ' ᾠόμην φέρειν.

καὶ ὁ Τρομιλικὸς [2] δὲ τυρὸς ἔνδοξός ἐστι. περὶ οὗ φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος, ἐν δευτέρῳ Τρωϊκοῦ Διακόσμου, [3] οὕτως· „Τῆς Ἀχαΐας πόλις Τρομίλεια, [4] περὶ ἣν γίνεται τυρὸς αἴγειος ἥδιστος, οὐκ ἔχων σύγκρισιν πρὸς ἕτερον, ὁ προσαγορευόμενος Τρομιλικός· οὗ C
καὶ Σιμωνίδης μνημονεύει ἐν Ἰάμβῳ, οὗ ἡ ἀρχή·

Πολλὰ μὲν δὴ προεκπονῇ, [5] Τηλέμβροτε. [6]

γράφων·

Ἐνταῦθα μέντοι τυρὸς ἐξ Ἀχαΐας [7]
Τρομίλιος [8] θαυμαστὸς, ὃν κατήγαγον."

Εὐριπίδης δ' ἐν Κύκλωπι ὀπίαν καλεῖ τυρὸν τὸν δριμὺν, τὸν πηγνύμενον τῷ τῆς συκῆς ὀπῷ·

1 An εὖ λέγοι? 2 Στρομιλικὸς *Epit.* & sic iterum paullo post. 3 Deest vocab. edd. 4 Τρομύλεια edd. cum ms. *A.* Στομίλεια ms. *Ep.* 5 An Πολλόν με δεῖ προεκπονεῖν? 6 Τηλέμβροτε ms. *A.* 7 Ἀχαΐας vulgo. 8 Στρομίλιος h. l. ms. *A.*

tum, si quis variegatas vult vestes dicere, Siculas nominandas.

Igitur & vasa & supellectilia optima eam ferre existimavi.

Est vero etiam *Tromilicus* caseus celebris; de quo Demetrius Scepsius secundo libro Troici Adparatus ita scribit: »Achaiae oppidum Tromilea, ubi caseus paratur caprinus suavissimus, nulli alii conferendus, qui Tromilicus vocatur; cuius Simonides meminit in eo Iambo, cuius initium est:

Multum tu quidem ante laboras, Telembrote.

Scribit enim:

Hic quidem caseus Tromilius
admirabilis, quem ex Achaia adtuli.«

Euripides vero in Cyclope ὀπίαν *caseum* vocat acrem, ficus arboris succo (ὀπῷ) coagulatum:

Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ, καὶ Διὸς γάλα.[1]

Ἐπεὶ δὲ περὶ πάντων εἰπὼν τῶν παρακειμένων ἀπο- Ἀποτράγημα.
τράγημα πεποίημαι τὸν Τρομιλικὸν, καταπαύσω τὸν
d λόγον. τὸ γὰρ λείψανον τῶν τραγημάτων καὶ τρωξί-
μων ἀποτράγημα εἴρηκεν Εὔπολις. σκώπτων γὰρ Δι-
δυμίαν τινὰ, ἀποτράγημα αὐτὸν εἴρηκεν ἀλώπεκος·
ἤτοι ὡς μικρὸν τὸ σῶμα, ἢ ὡς κακοήθη καὶ πανοῦρ-
γον, ὥς φησιν ὁ Ἀσκαλωνίτης Δωρόθεος. Τοὺς δὲ λε-
πτοὺς τῶν τυρῶν καὶ πλατεῖς Κρῆτες Θηλείας[2] κα-
λοῦσιν, ὥς φησι Σέλευκος· οὓς ἐν θυσίαις τισὶν ἐνα-
γίζουσιν. Πυριέφθων[3] δὲ μνημονεύει (οὕτω δὲ καλεῖ- Coloftra.
ται τὸ πρῶτον γάλα) Φιλιππίδης ἐν Αὐλοῖς·

e Τοὺς δὲ πυριέφθας,[4] καὶ τὰ λάχανα ταῦτ' ἔχων.

Καὶ ἴσως πάντα τὰ τοιαῦτα ἐπιδειπνίδας[5] ἔλε-
γον Μακεδόνες. κώθωνος γὰρ ἡδύσματα ταῦτα.[6]

1 καὶ βοὸς γάλα apud Eurip. 2 Θαλείας edd. 3 πυριεφθῶν edd. 4 Forſ. Τὰ δὲ πυρίεφθα. Aut Τοὺς δὲ πυρίεφθα & dein ἔχειν. 5 ἐπιδειπνιάδας ms. *Ep.* 6 ἡδύσματα ταῦτα τινά. ἔτι τοῦ Οὐλπ. edd.

Et caſeus ὀπίας eſt, & Iovis [immo, *bovis*] *lac.*

Iam poſtquam, de omnibus adpoſitis locutus, *apotragema* feci Tromilicum caſeum, dicendi hîc faciam finem. Reliquias enim tragematum & eduliorum *apotragema* dixit Eupolis. Ridens quippe Didymiam quemdam, *apotragema vulpis* nominavit, ſive quod puſillo eſſet corpore, ſive quod malitioſus & verſutus; ut ait Dorotheus Aſcalonita. Tenues vero eosdemque latos caſeos, θηλείας (quaſi, *foemellas*) vocant Cretenſes, ut Seleucus ait; quos in certis ſacrificiis offerunt. Πυρίεφθα memorat Philippides, in Tibiis: (ſic autem vocatur primum a partu lac:)

Hos vero πυρίεφθα & olera haec habere.

Ac fortaſſe haec omnia *Epideipnidas* vocabant Macedones. Sunt enim haec compotationis condimenta.

LXXVII. Τοιαῦτά τινα ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου, ἐπελθὼν εἷς ἐκείνων τῶν σοφιστῶν μαγείρων ἐκήρυσσε μύμα. καὶ πολλῶν ξενιζομένων ἐπὶ τῷ κηρύγματι, (οὐ γὰρ ἐδείκνυεν ὁ στιγματίας ὅ τι ἦν) ἔφη· Ἀγνοεῖν μοι δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες δαιταλεῖς, [1] ὅτι καὶ Κάδμος, ὁ τοῦ Διονύσου πάππος, μάγειρος ἦν. σιωπησάντων δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ πάντων· Εὐήμερος, ἔφη, ὁ Κῷος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Ἱερᾶς Ἀναγραφῆς τοῦθ' ἱστορεῖ, ὡς Σι- f
δωνίων λεγόντων τοῦτο, ὅτι Κάδμος μάγειρος ὢν τοῦ βασιλέως, καὶ παραλαβὼν τὴν Ἁρμονίαν, αὐλητρίδα καὶ αὐτὴν οὖσαν τοῦ βασιλέως, ἔφυγε σὺν αὐτῇ.

Coquus gloriosus.

Cadmus, olim coquus.

Ἐγὼ δὲ φεύξομαι, [2] ἐλεύθερος γεγώς; [3]

Οὐδὲ γὰρ ἂν εὕροι τις [4] ὑμῶν δοῦλον μάγειρόν τινα ἐν κωμῳδίᾳ, πλὴν παρὰ Ποσιδίππῳ μόνῳ. δοῦλοι δ' ὀψοποιοὶ παρῆλθον ὑπὸ πρώτων Μακεδόνων, τοῦτ' ἐπι- a

1 δαιταλῆς ms. *A*. 2 Fors. φεύξομαί γ'. 3 Abest vulgo interrogandi signum. 4 οὐδὲ γὰρ ἀνελεύθεροι τις ms. *A*.

77. Talia quaedam cum adhuc dissereret Ulpianus, superveniens unus ex coquis illis, qui doctrinam iactare amant, alta voce *Myma* proclamavit. Quumque novitatem praeconii mirarentur multi, (nec enim monstrabat verbero quid esset quod adferret) dixit ille: Ignorare mihi videmini, Convivatores, Cadmum etiam, Bacchi avum, coquum fuisse. Omnibusque ad id quoque tacentibus, ait: Evemerus Cous tertio libro Sacrarum Historiarum hoc narrat, Sidonios ita tradere dicens, Cadmum coquum fuisse regis, eumque adsumta comite Harmonia, quae apud eumdem regem tibicina fuisset, profugisse.

Ego vero aufugiam, liber cum sim?

Nec enim reperiet quisquam vestrûm *servum* ullum coquum in comoedia, praeterquam apud unum Posidippum. Servos vero coquos introducere primi Macedones

τηδευσάντων ἢ δι' ὕβριν, ἢ δι' ἀτυχίαν τῶν αἰχμαλωτισθεισῶν πόλεων. Ἐκάλουν δ' οἱ [1] παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον Μαίσωνα, τὸν δ' ἐκτόπιον Τέττιγα. [2] Χρύσιππος δ' ὁ Φιλόσοφος τὸν Μαίσωνα ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι οἴεται κεκλῆσθαι, οἷον τὸν ἀμαθῆ καὶ πρὸς γαστέρα νενευκότα· ἀγνοῶν, ὅτι Μαίσων γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς Μεγαρεὺς τὸ γένος, ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον μαίσωνα, b ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ Περὶ Προσώπων, εὑρεῖν αὐτὸν φάσκων, καὶ τὸ τοῦ θεράποντος πρόσωπον, καὶ τὸ τοῦ μαγείρου. καὶ εἰκότως καὶ τὰ τούτοις πρέποντα σκώμματα καλεῖται μαισωνικά. μάλιστα γὰρ εἰσάγονται οἱ μάγειροι σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσι. καὶ Φιλήμων δέ που φησίν·

Σφίγγ' ἄῤῥεν', οὐ μάγειρον, εἰς τὴν οἰκίαν

Maeson & Tettix, comicae personae coquorum.

1 Ἐκάλουν οἱ absque coniunct. ms. *A*. 2 Τίτιγα ms. *Ep*.

instituerunt, sive contumeliae caussa, sive propter calamitatem civitatum in servitutem redactarum. Appellarunt autem veteres coquum, qui civis esset, *Maesonem*; peregrinum vero, *Tettigem*. Nominatum autem esse Maesonem existimavit Chrysippus philosophus a manducando, (a verbo *μασᾶσθαι*) tamquam hominem ignarum & ventri deditum; ignorans Maesonem fuisse comoediarum actorem, Megarensem genere, qui nominatam ab ipso personam Maesonem invenit, ut ait Aristophanes Byzantius in libro De Personis; invenisse eum dicens & famuli personam & coqui. Quare merito etiam *scommata*, quae his conveniunt, *maesonica* vocantur. Inducuntur enim maxime coqui dicaces quodammodo & cavillatores; velut apud Menandrum in Arbitros-eligentibus. Atque etiam Philemon alicubi ait:

Sphingem marem, non coquum, in domum meam

εἴληφ᾽. ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἓν, μὰ τοὺς θεοὺς,
ὧνπερ λέγει [1] συνίημι· καινὰ ῥήματα
πεποριςμένος γάρ ἐστι. [2] — c

τὸν δὲ Μαίσωνα Πολέμων, ἐν τοῖς Πρὸς Τίμαιον, ἐκ τῶν ἐν Σικελίᾳ φησὶν εἶναι Μεγαρέων, [3] καὶ οὐκ ἐκ τῶν Νισαίων. [4] Ἀλλ᾽ ὅ γε Ποσίδιππος περὶ δούλων μαγείρων ἐν Ἀποκλειομένῃ φησίν·

Ταυτὶ μὲν οὖν τοιαῦτα. συμβαίνει δέ τι
νῦν μοι διακονοῦντι παρὰ τῷ δεσπότῃ
ἀστεῖον· οὐχ ἁλώσομ᾽ ἐκφέρων κρέας.

καὶ ἐν Συντρόφοις·

A. Ἐβάδιζες ἔξω τῶν πυλῶν μάγειρος ὤν;
[B.] Ἐντὸς πυλῶν παρμένων ἄδειπνος ἦν. [A.] Πό- d
τερον οὖν. [5]

1 ὧν λέγει h. l. mssti: alibi ὅσ᾽ ἂν λέγῃ. 2 Alibi πάρεστι. 3 Μεγάρων forsan. 4 Perperam Νησαίων ms. A. 5 Secundus versus, omissis prioribus verbis, sic editus erat:

ἄδειπνος ἦν. πότερον οὖν † ἀφίσεα.

Nos sic scribendum coniectamus:

B. Ἐντὸς πυλῶν ἄδειπνος ἦν. A. Πότερον (vel Πρότερον) μὲν οὖν. ..

cum notâ ἀποσιωπήσεως.

sumsi. Prorsus enim nihil quidquam, per Deos,
eorum quae loquitur intelligo. Nova quippe vocabula
& inaudita commentus est. —

Maesonem vero Polemo in libris Adversus Timaeum ait, Megarensem quidem fuisse, sed ex iis qui in Sicilia sunt, non ex Nisaeis. Iam vero de servis coquis Posidippus in Exclusâ ait:

Haec igitur ita se habent. At nunc mihi
famulanti apud herum accidit quidpiam
festivum: non deprehendar carnem auferens.

Et in Coalumnis:

A. *Extra fores egrediebaris, tu qui coquus es?*
B. *Intus incoenatus eram.* A. *An ergo?* [vel, *Prius ergo;* scilicet, *videamus ne quid subreptum auferas.*]

B. Ἀφεὶς ἴα.[1] κατ' ἀγορὰν ὀργιάζομαι·[2]
ἐπρίατο[3] γάρ τις ὁμότεχνός με γνώριμος.

Οὐδὲν οὖν ἦν παράδοξον, εἰ καὶ θυτικῆς ἦσαν ἔμπειροι οἱ παλαίτεροι μάγειροι· προΐσταντο γοῦν καὶ γάμων καὶ θυσιῶν. διόπερ Μένανδρος ἐν Κόλακι, τὸν τοῖς τετραδισταῖς διακονούμενον μάγειρον ἐν τῇ τῆς Πανδήμου Ἀφροδίτης ἑορτῇ ποιεῖ ταυτὶ λέγοντα· LXXVIII. Coqui sacrifici.

Σπονδή. δίδου σὺ σπλάγχν', ἀκολουθῶν. ποῖ βλέπεις;
e σπονδή. φέρ', ὦ[4] παῖ Σωσία.[5] σπονδή. καλῶς.[6]
ἔγχει.[7] θεοῖς ὀλυμπίοις εὐχώμεθα[8]
ὀλυμπίαισι,[9] πᾶσι,[10] πάσαις — λάμβανε
τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ — διδόναι σωτηρίαν,
ὑγίειαν, ἀγαθὰ πολλά, τῶν ὄντων τε νῦν

1 ἀφίσια edd. 2 ἐργάζομαι vulgo. 3 ἐπριᾶτο Ms. 4 φέρω edd. φερεω Ms. 5 πλείω † ωσια vulgo. 6 καλω Ms. An καλῶ? 7 εὔχου θεοῖς. ὀλυμπίοις vulgo. 8 εὐχόμεθα ed. Ven. & Bas. 9 ὀλυμπιάσι ed. Ven. & Bas. cum Ms. 10 Deest πᾶσι ed. Ven. & Bas.

B. *Missum me fac: in forum abeo sacra facturus;*
conduxit enim me familiaris quidam meus, artis sodalis.

78. Igitur non mirum videri debet, sacrorum faciendorum peritos induci coquos apud veteres. Nam & nuptiis celebrandis & sacris faciendis praeerant. Quare Menander in Adsentatore coquum, qui nonnullis ministrabat quarto quoque mensis die sacrificium & epulum celebrantibus, in Veneris Publicae festo, haec inducit loquentem:

Libamen! Tu, famule, viscera distribue. Quo intendis oculos?
Libamen! adfer, puer Sosia. Libamen! recte!
infunde! Deos coelicolas cunctos precemur,
Deasque cunctas, — tu interim
linguam cape! — velint dare salutem,
sanitatem, bona omnia, & eorum quae nunc adsunt

ἀγαθῶν ὄνησιν [1] πᾶσι. [2] ταῦτ' εὐχώμεθα.

Καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ δέ φησιν ἕτερος·

Καὶ ὡς ἄφευσα χ' ὡς [3] ἐμίστυλα κρέα f

εἰδώς. τί καὶ γὰρ οὐ καλῶς [4] ἐπίσταμαι;

Ἐμφαίνει δ' αὐτῶν τὴν ἐμπειρίαν καὶ ἡ πρὸς Ἀλέξανδρον Ὀλυμπιάδος ἐπιστολή. προτρεπομένη [5] μάγειρον αὐτῷ [6] πρίασθαι θυσιῶν ἔμπειρον, ἡ μήτηρ φησί· „Πελίγναν τὸν μάγειρον λαβὲ παρὰ τῆς μητρός. οὗτος γὰρ οἶδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῷα πάντα ὃν τρόπον θύεται καὶ τὰ ὀργιαστικὰ [7] καὶ τὰ Βακχικά, ὅσα τε Ὀλυμπιὰς [8] προθύεται, οὗτος οἶδε. μὴ οὖν ἀμελήσῃς, ἀλλὰ λαβέ καὶ ἀπόστειλον [9] πρὸς ἐμὲ a τὴν ταχίστην."

1 ὀνησίαν ed. Ven. & Baſ. cum Ms. 2 Iungunt vulgo πᾶσι ταῦτ' εὐχ. 3 χ' ὡσαφεὺς † σαχῶς edd. 4 κακῶς vulgo. 5 προτρεπομένου corr. Caſ. 6 αὐτῇ vulgo. 7 τὰ ἀργὰ δικαστικὰ edd. τὰ ἀργαδικαστικὰ Ms. 8 Ὀλυμπία corr. Caſaub. Forſ. Ὀλυμπιάσι. 9 Forſ. ἐπίστειλον: aut ἢ ἀπόστειλον.

bonorum fruitionem omnibus. Haecce precemur.

Item apud Simonidem dicit alius:

Et quo pacto uſtulaverim, & quo pacto in fruſta conciderim carnem,

bene gnarus es. Quid enim ego non pulcre noſſem? [Sive: B. *Quidni? pulcre novi.*]

Declarat vero etiam eorum in hoc genere peritiam Epiſtola Olympiadis ad Alexandrum. Rogata enim ab illo, ut coquum ſibi (nempe, popam) emeret ſacrorum faciundorum peritum, haec ei ſcribit mater: *Pelignam coquum accipe a matre. Hic enim novit patria tua ſacra omnia quo pacto peragantur: idemque & myſtica & Bacchica novit, & quaecumque Olympias ſacra celebrat.* [ſive: *& quae Olympiae ante certamina peraguntur.*] *Quare ne hunc ſperne, ſed accipe: & quamprimum ad me remitte.* [ſive, *ad me reſcribe:* aut, *ſin minus, remitte eum ad me ocyus.*]

LXXIX.

Ceryces Athenienſium, & coqui & popae.

Ὅτι δὲ σεμνὸν ἦν [1] ἡ μαγειρική, μαθεῖν ἔστιν ἐκ τῶν Ἀθήνησι Κηρύκων. „Οἵδε γὰρ μαγείρων καὶ βουτύπων [2] ἐπεῖχον τάξιν, ὥς φησι Κλείδημος ἐν Πρωτογονίας πρώτῳ. Ὅμηρός τε τὸ ῥέζειν ἐπὶ τοῦ θύειν τάσσει· τὸ δὲ θύειν, ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ μεταδόρπια θυμιᾶν. καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾷν ὠνόμαζον. ἔδρων δ' οἱ κήρυκες ἄχρι πολλοῦ, βουθυτοῦντες, [3] φησὶ, καὶ σκευάζοντες, καὶ μιστύλλοντες, ἔτι δ' οἰνο-
b χοοῦντες. κήρυκας δ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κρείττονος ὠνόμαζον. ἀναγέγραπταί τε οὐδαμοῦ μαγείρῳ μισθὸς, ἀλλὰ κήρυκι." Καὶ Ἀγαμέμνων δὲ παρ' Ὁμήρῳ θύει βασιλεύων. φησὶ γὰρ ὁ ποιητής·

Principes etiam viri victimas caedunt.

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλεῖ χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας

1 Temere καὶ pro ἦν edd. 2 βουτύρων Ms. 3 Temere βουτυτοῦντες ed. Caſ.

79. Fuiſſe autem in honore coquorum artem, intelligere licet ex *Cerycibus* apud Athenienſes. » Hi enim coquorum & poparum victimas mactantium fungebantur munere, ut ait Cleidemus libro primo Protogoniae. Et pro eo quod nos θύειν (*mactare*) dicimus, Homerus verbum ῥέζειν (*facere*) poſuit: θύειν autem apud illum ſonat, *liba poſt coenam adolere*. Et veteres pro eo, quod θύειν hodie dicimus, δρᾷν (*facere*) dixerunt. *Faciebant* igitur (ἔδρων) *Ceryces*, ait Cleidemus, ad longi usque temporis memoriam, victimas ferientes, & parantes, & in fruſta concidentes, atque etiam vinum infundentes. *Ceryces* autem a priſco illo Heroë (*Ceryce*) nominabantur. In veterum autem monumentis nusquam quidem merces ſcripta eſt *coquo*, ſed *ceryci*. « Apud Homerum vero victimam mactat etiam Agamemnon, quamvis rex. Ait enim poëta:

Dixit, & fauces agnorum ſaevo ferro abſcidit:
& hos quidem depoſuit ſuper terram palpitantes,

θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.

καὶ Θρασυμήδης, ὁ τοῦ Νέστορος υἱός, ἀναλαβὼν πέλεκυν κόπτει τὸν βοῦν, ἐπεὶ διὰ τὸ γῆρας ὁ Νέστωρ c οὐκ ἠδύνατο· συνεπόνουν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί. οὕτως ἔνδοξον ἦν καὶ μέγιστον τὸ τῆς μαγειρικῆς τέχνης ἀξίωμα. Καὶ παρὰ Ῥωμαίοις δὲ οἱ τιμηταί, μεγίστη δ' αὕτη ἀρχή, τὴν περιπόρφυρον ἐνδεδυκότες, καὶ ἐστεφανωμένοι, πελέκει τὰ ἱερεῖα [1] κατέβαλλον. Οὐ παρέργως δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ καὶ τὰ ὅρκια καὶ τὰ ἱερόθυτα κήρυκες κομίζουσιν, ὡς παλαιᾶς οὔσης καὶ προσηκούσης αὐτοῖς τῆς λειτουργίας.

Ceryces Homerici sacrificantibus ministrant.

Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε, d
καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.

καὶ πάλιν·

Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευσεν

1 ἱερὰ edd.

anima carentes: nam vim vitalem ademerat ferrum.

Et Thrasimedes, Nestoris filius, capta securi bovem caedit, quum Nestor ipse propter senectutem non posset: adiuvant autem illum reliqui fratres. Adeo praeclara & maxima erat artis coquinariae dignitas. Quid quod apud Romanos etiam Censores, qui summus magistratus est, praetextam induti, & coronati, hostias securi caedebant. Nec vero temere apud Homerum *ceryces* etiam victimas, & quae ad foederum sanciendorum caerimoniam pertinent, adferunt: quod nimirum a priscis inde temporibus ad illos pertineret id ministerium.

Hector vero ad urbem duos cerycas misit
ocyus, qui agnos adferrent, Priamumque vocarent.

Rursusque:

At Talthybium misit rex Agamemnon,
naves ad cavas ut iret, agnumque iussit

οἰσέμεναι. — καί·

— Ταλθύβιος δὲ, θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν.

LXXX. Artis coquinariae merita in hominum societatem.

Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῆς Ἀτθίδος Κλείδημος [1] φῦ-
e λον ἀποφαίνει μαγείρων, ἐχόντων δημιουργικὰς τιμὰς, οἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐνεργεῖν [2] ἔργον ἦν. Οὐκ ἀπεικότως δὲ καὶ Ἀθηνίων ἐν Σαμόθραξιν, ὥς φησιν Ἰόβας, μάγειρον εἰσάγει φυσιολογοῦντα διὰ τούτων·

Α. Οὐκ οἶσθ', ὅτι πάντων ἡ μαγειρικὴ τέχνη
πρὸς εὐσέβειαν πλεῖστα προσενήνεχθ' ὅλως;
Β. Τοιοῦτόν ἐστι τοῦτο; Α. Πάνυ γε, βάρβαρε.
Τοῦ θηριώδους καὶ παρασπόνδου βίου
ἡμᾶς γὰρ ἀπολύσασα, καὶ τῆς δυσχεροῦς
f ἀλληλοφαγίας, ἤγαγ' εἰς τάξιν τινὰ,
καὶ τουτονὶ περιῆψεν, ὃν νυνὶ βίον

1 καὶ δῆμος ed. Ven. & Bas. cum Ms. 2 Vereor ne non satis sana scriptura. Versionem subiecimus Dalecampii. An εὐεργετεῖν?

adferre. — Et:

— *Talthybius autem, Deo similis voce,*
aprum tenens manibus, adstabat pastori populorum.

80. Primo vero Libro Atthidis, *tribum* quamdam, ait Cleidemus, *coquorum* fuisse, qui ob artem suam in honore fuissent; illosque hoc curasse ut plebs rite sacrificaret. [*sive?* quorum opera ad publicam etiam multitudinis utilitatem spectasset.] Itaque haud absurde Athenion in Samothracibus, ut ait Iuba, coquum inducit de natura (rerum ac hominis) sic disputantem:

A. Nescis-ne eam artem quam nos profitemur coqui
pietatis rebus contulisse plurimum?
B. Est-ne illa vero tanti? A. Certe est, barbare!
Namque a ferinis perfidiosis moribus
nos liberavit illa, & a sese invicem
edendi rabie ad sanam duxit regulam,
& eum ipsum quo nunc utimur vitae modum

ζῶμεν. B. Τίνα τρόπον; A. Πρόσεχε, κἀγώ σοι
φράσω.

Ἀλληλοφαγίας καὶ κακῶν ὄντων συχνῶν,
γενόμενος ἄνθρωπός τις οὐκ ἀβέλτερος,
ἔθυσ' ἱερεῖον πρῶτος, ὤπτησε κρέας.[1]
ὡς δ' ἦν τὸ κρέας ἥδιον ἀνθρώπου κρεῶν,
αὐτοὺς μὲν οὐκ ἐμασῶντο, τὰ δὲ βοσκήματα
θύοντες ὤπτων. ὡς δ' ἅπαξ τῆς ἡδονῆς
ἐμπειρίαν τιν' ἔλαβον, ἀρχῆς γενομένης a
ἐπὶ πλεῖον[2] ηὖξον[3] τὴν μαγειρικὴν τέχνην.
Ὅθεν ἔτι καὶ νῦν, τῶν πρότερον μεμνημένοι,
τὰ σπλάγχνα τοῖς θεοῖσιν ὀπτῶσι φλογὶ,
ἅλας οὐ προσάγοντες· οὐ γὰρ ἦσαν οὐδέπω
εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσιν ἐξευρημένοι.
ὡς δ' ἤρεσ'[4] αὐτοῖς ὕστερον, καὶ τοὺς ἅλας
προσάγουσιν ἤδη, τῶν ἱερῶν γεγραμμένων

1 κρέα vulgo: & vs. sq. ἴσως δ' ἦν &c. 2 ἐπιπλεῖστον τιν' ed. Ven. & Bas. ἐπὶ πλεῖστον ed. Cas. ἐπὶ πλεῖον τιν ms. Ven. ἐπιπλεῖον τινὲς ms. *Ep.* 3 αὖξαν edd. 4 ἤρεσεν ms. *Ep.* ἤρεσαν malebam.

imposuit. B. *At quo pacto?* A. *Iam attende, eloquar.*
Pastus ex homine atque alia crebruerant mala;
cum quidam exortus ingenio excellens homo
mactare coepit victimam, carnem ignibus
assare. Quae cum humanâ saperet suavius,
esu abstinuerunt mutuo, assarunt Diis
mactatas pecudes. Experimentum sui
semel ut voluptas dederat, hinc facto initio
artem coquendi in maius maiusque auxerunt.
Unde & nunc, memores morum qui fuerant prius,
quae Dis sacrantur exta tradunt ignibus
sale non adhibito: nam principio non erat
usus saliendi ad condituram cognitus.
Sed & hoc post illa placuit: inde iam salem
cibis adhibent; licet Deorum in honoribus

τὰ πάτρια διατηροῦντες. ἅπερ ἡμῖν μόνα
ἅπασιν ἀρχὴ γέγονε τῆς σωτηρίας,
b τὸ προσφιλοτεχνεῖν, διά τε τῶν ἡδυσμάτων
ἐπὶ πλεῖον αὔξειν τὴν μαγειρικὴν τέχνην.
B. Καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ Παλαίφατος.
A. Μετὰ ταῦτα γαστρίον τις ὠνθυλευμένον
προϊόντος εἰσηνέγκατ' ἤδη τοῦ χρόνου·
ἀκριβῶς ἐρίφιον ἐντακερὸν ἔμπνικτον [1] διέλαβεν
περικομματίῳ δι' ἐπίγγρας ὑποκρούσας γλυκεῖ [2]
ἰχθὺν παρεισεκύκλησεν οὐδ' ὁρώμενον
c λάχανον, τάριχος πολυτελές, χόνδρον, μέλι.
Ὡς πουλὺ, διὰ τὰς ἡδονὰς, ἃς νῦν λέγω,
ἀπεῖχ' ἕκαστος τοῦ φαγεῖν ἂν ἔτι νεκροῦ·
αὐτοῖς ἅπαντες ἠξίουν συζῆν, ὄχλος

1 ἐν· τακερωσεμπνικτω Ms. 2 Abest γλυκεῖ edd. sed habent ibi membr. Nos hunc versum cum praecedente desperavimus; quos Grotius ex ingenii coniectura sic concinnavit:
Ἐρίφιον εἶτα τακερὸν, εὖ πνικτὸν, ἀκριβῶς
περικομματίῳ διέλαβεν. B. Ὑποκρούσας γίγρας;

priscos ritus servantes. Atque hoc unicum
nobis salutis exstitit primordium,
quod studio accenso ars semper consummatior
fieret coquendi, multis suavitatibus.
B. *Profecto hic nobis alter est Palaephatus.*
A. *Ergo paulatim procedente tempore*
omasum fartum nescio quis intulit,
[*tenerumque coctum cum suo sibi succo hoedulum*
inclusit in pericomma. B. *Ad cantum tibiae?*]
[A.] *Piscem ambierunt, ut nequiret conspici,*
alicula, salsamentum, mella, oluseulum.
Cum propter has, quas dixi, delicias procul
abessent cuncti a carnis humanae esibus,
sociare vitam libuit, populi colligi

ἠθροίζετ', ἐγένονθ' αἱ [1] πόλεις οἰκούμεναι,
διὰ τὴν τέχνην, ὅπερ εἶπα, τὴν μαγειρικήν.
B. Ἄνθρωπε χαῖρε, περὶ πόδ' εἶ [2] τῷ δεσπότῃ.
A. Καταρχόμεθ' ἡμεῖς οἱ μάγειροι, θύομεν,
σπονδὰς ποιοῦμεν, τῷ μάλιστα τοὺς θεοὺς
ἡμῶν ὑπακούειν, διὰ τὸ ταῦθ' εὑρηκέναι
τὰ μάλιστα συντείνοντα πρὸς τὸ ζῆν καλῶς. d
B. Ὑπὲρ εὐσεβείας οὖν ἄφες [3] παῦσαι λέγων.
A. Ἥμαρτον.[4] B. Ἀλλὰ δεῦρό μοι συνέσθιε·[5]
τά τ' ἔνδον [6] εὐτρεπῆ [7] ποίει [8] λαβών. —

LXXXI.

Coquinaria, ars liberalis.

Καὶ Ἄλεξις δ' ἐν Λεβητίῳ δηλοῖ, ὅτι ἡ μαγειρικὴ τέχνη ἐπιτήδευμα καὶ ἐλευθέρων.[9] πολίτης γάρ τις οὐκ ἀπινὴς ἐν αὐτῷ δείκνυται ὁ μάγειρος. καὶ οἱ τὰ Ὀψαρτυτικὰ δὲ συγγράψαντες, Ἡρακλείδης τε, e

1 ἐγένοντό θ' αἱ vulgo. 2 περιπόδει edd. 3 ἄφες forf. 4 Legebam, Ἦ γάρ; μὰ τόν. 5 συνέσθιέ μοι vulgo. 6 ἔπειτα τἄνδον corr. Grotius. 7 εὔπρεπῆ vulgo. 8 ποίει edd. 9 An τέχνη καὶ ἐπιτήδευμα ἐλευθέρων.

coepere, passim surrexerunt oppida:
artis quae, ut dixi, nostrae sunt beneficia.
B. *Salve homo: perapte convenis hero.*
A. *Nos auspicamur, nos sacrificamus coqui,*
nos & libamus; quia Di nobis maxime
sunt obsequentes, qui res tantas reperimus,
quibus adiuti homines aevum recte degerent.
B. *De pietate quidem quod ais, mitte dicere:* —
A. *Annon ita est, per Iovem?* B. — *sed mecum hic cibum*
cape:
mox intus recte, tibi quae tradentur, para.

81. Sed & Alexis in Lebetio declarat, coquinariam artem esse professionem ingenuorum etiam hominum. Ostenditur enim in illo dramate coquus, *civis quidam non incultus.* Quin immo, ne quemlibet quidem hominum ingenuorum ad addiscendam artem coquinariam idoneum

καὶ Γλαῦκος ὁ Λοκρὸς, οὐχ ἁρμόττειν φασὶ τὴν μαγειρικὴν ἀλλ' οὐδὲ τοῖς τυχοῦσι τῶν ἐλευθέρων. ἐκσεμνύνει δὲ τὴν τέχνην καὶ ὁ νεώτερος Κρατῖνος ἐν τοῖς Γίγασι, λέγων·

— A. Ἐνθύμει δὲ, τῆς γῆς ὡς γλυκὺ
ὄζει, καπνός τ' ἐξέρχετ' εὐωδέστερος.
οἰκεῖ τις, ὡς ἔοικεν, ἐν τῷ χάσματι
λιβανωτοπώλης, ἢ μάγειρος Σικελικός.

f B. Παραπλησίαν ὀσμὴν λέγεις ἀμφοῖν [γλυκύς.] [1]

καὶ Ἀντιφάνης δ', ἐν Δυσπράτῳ, ἐπαινῶν τοὺς Σικελικοὺς μαγείρους, λέγει·

Σικελῶν δὲ τέχναις ἡδυνθεῖσαι
δαιτὸς διαθρυμματίδες. [2]

καὶ Μένανδρος ἐν Φάσματι·

— Ἐπισημαίνεσθ', ἐὰν [3]
ἡ σκευασία καθάριος ᾖ καὶ ποικίλη.

1 Suspectam vocem uncis inclusimus. 2 διαθριμματίδες edd.
3 Vulgo ἐπισημαίνεσθαι ἄν.

esse, adfirmant Artis huius scriptores, Heraclides & Glaucus Locrus. Eamdem artem magnifice etiam praedicat Cratinus iunior in Gigantibus; ubi ait:

A. *Animadverte vero, haec terra quam suaviter*
oleat, & vapor exit fragrantissimus.
Habitat, ut videtur, in hoc specu
aut qui thura vendit aut Siculus coquus.
B. *Similem odorem narras utriusque.* [*ô dulcis!*]

Item Antiphanes in Dysprato, (Aegre-vendito) laudans Siculos coquos, ait:

Siculorumque artibus conditas
epulis thrymmatides.

Et Menander in Spectro:

— *Vos plaudite, si quidem*
& elegans & varia videtur ciborum paratio.

Ποσίδιππος, ἐν Ἀναβλέποντι·

Ἐγὼ, μάγειρον ἕνα λαβὼν,[1] ἀκήκοα,
τὰ τῶν μαγείρων πάντα καθ' ἑκάστου κακὰ[2]
ἀντεργολαβοῦντος. ἔλεγον, ὁ μὲν ὡς[3] οὐκ ἔχει
ῥῖνα κριτικὴν[4] πρὸς τοὔψον, ὁ δ' ἔτι στόμα
πονηρὸν; ὁ δὲ τὴν γλῶσσαν εἰς ἀσχήμονας[5]
ἐπιθυμίας ἔνιά τε τῶν ἡδυσμάτων,[6]
κάθαλος, κάτοξος, χναυστικὸς, προσκαυστικὸς,
καπνὸν οὐ φέρων, πῦρ οὐ φέρων. ἐκ τοῦ πυρὸς[7]
εἰς τὰς μαχαίρας ἦλθον· ὧν εἷς οὑτοσὶ
διὰ τῶν μαχαιρῶν εἰς τὸ πῦρ ἐλήλυθεν.[8] b

Ἀντιφάνης δ', ἐν Φιλώτιδι, τὴν σοφίαν τῶν μαγείρων ἐμφανίζων φησί·

A. Οὐκοῦν τὸ μὲν γλαυκίδιον; B. Ὥσπερ ἄλλοτε

1 μάγειρον ἀναλαβὼν vulgo. 2 κακά, ed. Cas. 1. κακά. ed. Cas. 2. & 3. 3 ἐλέγομεν ὡς vulgo. 4 Κριτικὸν vulgo. 5 ἴσχ' ἀσχήμονα coni. Grot. 6 An ἔνια τὰ ἡδυσμάτων? ἐπιθυμοῦσαν ἔνια τῶν ἡδυσμ. Grot. 7 Versus iste vulgo sic scribebatur:
καπνὸν οὐ φέρων, οὐ πῦρ· οὐ φέρων δ' ἐκ τοῦ πυρὸς
Qui ita fortasse refingendus erat:
καπνὸν οὐ φέρων, οὐ πῦρ· φέροντες δ' ἐκ πυρὸς
8 Vulgo: διὰ τῶν μαχαιρῶν τοῦ πυρὸς ἐλήλυθεν.

Posidippus vero in Visum-recipiente:

Ego iam modo adeo, cum coquum conducerem,
coquorum vitia facile perdidici omnia.
Operam dum cupiunt inter se intervertere:
»Nasi iudicio caret hic, aiebant; malum
» os est isti; illi lingua est non sat continens,
» quae deliciarum nescio quid appetit:
» hic nimius salis est, hic aceti, ustor, vorax;
» intolerans fumi hic, ignis ille.« Ibi illico
ab igne ad cultros ventum. Hic unus omnium
ex mediis cultris sese ad ignem proripuit.

Antiphanes vero in Philotide coquorum sapientiam declarans ait:

A. *Ergo glauculum?* B. *Sicuti aliás*

ἕψειν [1] ἐν ἅλμῃ φημί. A. Τὸ δὲ λαβράκιον;
B. Ὀπτᾶν ὅλον. A. Τὸν γαλεόν; B. Ἐν ὑποτρίμματι
ζέσαι. [2] A. Τὸ δ' ἐγχέλειον; [3] B. Ἅλας, ὀρίγανον, [4]
ὕδωρ. A. Ὁ γόγγρος; B. Ταυτόν. A. Ἡ βατίς;
B. Χλόη.
A. Πρόσεστι θύννου τέμαχος. B. Ὀπτήσεις. A. Κρέας
ἐρίφιον; B. Ὀπτόν. A. Θἄτερον. B. Τἀναντία.
c A. Ὁ σπλήν; B. Σεσάχθω. A. Νῆστις. B. Ἀπολεῖ μ' ουτοσί.

Ἀοιδίμων δ' ὀψαρτυτῶν ὀνόματα καταλέγει Βάτων [5] ἐν Εὐεργέταις οὕτως·

Artis coquinariae scriptores.

A. Εὖγ', ὦ Σιβύννη, τὰς νύκτας οὐ καθεύδομεν,
οὐδ' ἀναγεγράμμεθ', [6] ἀλλὰ καίεται λύχνος,
καὶ βιβλίον ταῖς χερσὶν, [7] καὶ φροντίζομεν

1 ἐλεῖν vulgo. ἑψεῖν forsan. 2 ἐν ὑποτριμματίζεσθαι Ms. & ed. Ven. & Bas. 3 ἐγχίλυον vulgo. 4 ὠρίγανον edd. 5 Βάττων edd. 6 Corrupto vocabulo nulla idonea medicina occurrebat. 7 ἐν ταῖς χερσὶν malebam.

elixandum dico in muriâ. A. *At minutus iste lupus piscis?*
B. *Assandus integer.* A. *Sed squalus ille?* B. *Cum intriso elixandus.* A. *At anguillula?* B. *Sal, origanum, (adhibeatur,)*
aqua. A. *Tum conger?* B. *Eadem.* A. *Raia?* B. *Oluscula.*
A. *Adest etiam thynni frustum.* B. *Torrebis.* A. *Caro hoedina?* B. *Assabitur.* A. *Reliqua caro?* B. *Elixabitur.*
A. *Lien?* B. *Farcietur.* A. *Ieiunum intestinum?* B. *Enecat me homo hic.*

Celebrium vero parandi obsonii artificum nomina recenset Bato in Benefactoribus, hoc modo:

A. *Euge, o Sibynna, noctes non dormimus,*
nec [*otiosi sumus*: sive: *& ne recumbimus quidem*:] *sed ardet lucerna,*
& liber est in manibus, meditamurque,

τί σοφὸν [1] καταλέλοιπεν, [2] ἢ τὶς ἡμῶν Ἀκτίδης [3]
ὁ Χῖος, ἢ Τυνδαρικὸς ὁ Σικυώνιος, d
ἢ Ζωπύρινος αὐτός. B. Εὕρηκας δὲ τί;
A. Τὰ μέγιστα. B. Πόσα ταῦτα; [4] τοὺς τεθνηκό-
τας. . .

LXXXII. Myma. Ἐγὼ δὲ τοιουτονὶ βρῶμα ὑμῖν, ἄνδρες φίλοι, τὸ Μύμα φέρω. περὶ οὗ Ἀρτεμίδωρος μὲν ὁ Ἀριστοφάνειος ἐν Ὀψαρτυτικαῖς Γλώσσαις φησὶν, ὅτι σκευάζεται ἐκ κρεῶν καὶ αἵματος, πολλῶν ἀρτυμάτων συνεμβαλλομένων. Ἐπαίνετος δ' ἐν Ὀψαρτυτικῷ λέγει ταῦτα· „Μύμα δὲ παντὸς ἱερείου, καὶ ὄρνιθος δὲ, χρὴ ποιεῖν, [5] τὰ ἁπαλὰ τῶν κρεῶν μικρὰ συντεμόντα καὶ e τὰ σπλάγχνα καὶ τὸ ἔντερον, καὶ τὸ αἷμα [6] διαθρύψαντα, καὶ ἀρτύσαντα ὄξει, τυρῷ ὀπτῷ, σιλφίῳ, κυ-

1 σοφῶν Ms. 2 καταλελοιπέναι edd. Legebam καταλέλοιπεν. B. Τίς; A. ὁ ἡμῶν Ἀκτίδης. 3 Ἀκτείδης Ms. 4 ποῖα ταῦτα; legebam. πόσα ταῦτα τοὺς τεθν. edd. absque distinct. B. Πόσα ταῦτα; A. Πόσα; τοὺς τεθν. Toup. 5 In editis sic scribitur & distinguitur: Μύμα δὲ παντὸς ἱερείου καὶ ὄρνιθος. χρὴ δὲ π. &c. 6 τῷ αἵματι legit Dalec.

quas res sapientes reliquerit.. B. Quis? A. noster Actides
Chius, aut Tyndaricus Sicyonius,
aut Zopyrinus ipse. B. Reperisti autem quid?
A. Res maximas. B. Quasnam illas? Itane mortui!..

82. Huiusmodi igitur edulium *Myma* est, quod ego vobis, dilecti viri, adfero. De quo Artemidorus Aristophaneus in Glossis Coquinariis ait, parari ex carne & sanguine, multis simul adiectis condimentis. Epaenetus vero in Arte Coquinaria haec scribit: » *Myma* vero e quolibet animantium genere, atque etiam ex avibus, ita conficiendum, ut teneras carnes minutatim concîdas & viscera & intestinum, & sanguinem conteras, & condias aceto, asso caseo, silphio, cumino,

μένῳ, θύμῳ χλωρῷ καὶ ξηρῷ, θύμβρᾳ, [1] κοριάννῳ χλωρῷ τε καὶ ξηρῷ, καὶ γητίῳ, [2] καὶ κρομμύῳ καθαρῷ πεφωσμένῳ, ἢ μήκωνι, καὶ σταφίδι, ἢ μέλιτι, καὶ ῥοᾶς ὀξείας κόκκοις. εἶναι [3] δέ σοι τὸ αὐτὸ μύμα καὶ ὄψον.“ [4]

Τοσαῦτα καὶ τούτου κατακόψαντος, οὐ μόνον τὰ προειρημένα, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, ἄλλος ἐπεισῆλθεν τὴν f ματτύην κομίζων. ὑπὲρ ἧς καὶ ζητήσεως γενομένης, καὶ τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰπόντος τὰ ἐκ τῶν Ὀψαρτυτικῶν Γλωσσῶν τοῦ προειρημένου Ἀρτεμιδώρου, Αἰμιλιανὸς, Δωροθέῳ, ἔφη, τῷ Ἀσκαλωνίτῃ σύγγραμμα ἐκδεδόσθαι, ἐπιγραφόμενον Περὶ Ἀντιφάνους, καὶ περὶ τῆς [5] παρὰ τοῖς νεωτέροις [6] κωμικοῖς Ματτύης· ἣν Θετταλῶν φησιν εἶναι εὕρημα, ἐπιχωριάσαι τε κἀν ταῖς Ἀθήναις κατὰ τὴν Μακεδόνων ἐπικράτειαν. a Ὁμολογοῦνται δὲ οἱ Θετταλοὶ πολυτελέστατοι τῶν LXXXIII. Mattya.

1 θύμβραις edd. 2 γηθύῳ edd. 3 An ἔσται? 4 Immo καὶ ὄψου. 5 Temere παρὰ τῶν ed. Cas. 3. 6 μεσωτέροις edd.

thymo recente & arido, satureiâ, coriandro recente & arido, & gethyo, & cepa pura tosta, aut papaveris semine, & uva passa, aut melle, & acidi mali Punici granis. Erit autem tibi idem myma & obsonium. « [*sive potius:* Idem autem myma, ait, etiam e piscibus paraveris.]

83. Has tot res, non modo quas praedixi, sed nostras etiam aures cum concidisset pertudissetque ille homo; intravit alius, *mattyam* ferens. Super qua quum quaestio esset exorta, dixissetque Ulpianus ex Coquinariis Glossis praedicti Artemidori quae ad id edulium spectant; Aemilianus ait, librum editum esse a Dorotheo Ascalonita, inscriptum DE Antiphane & Mattya apud recentiores Comicos: ubi ait, Thessalorum inventum esse hoc edulium, Athenas autem introductum sub Macedonum imperio. Est autem apud omnes in confesso,

Ἑλλήνων γεγενῆσθαι περί τε τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν δίαιταν· ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο καὶ τοῦ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς Πέρσας, ἐζηλωκόσι τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. ἱστορεῖ δὲ καὶ [1] περὶ τῆς πολυτελείας αὐτῶν καὶ Κρατῖνος [2] ἐν τῇ Πολιτείᾳ αὐτῶν. Nominis origo. Ὠνομάσθη δὲ ἡ ματτύη, ὡς μὲν ὁ Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι, ὥσπερ καὶ ἡ μαστίχη, καὶ τὰ μάλιστα καὶ [ἡ μάζα.] [3] ἡμεῖς δὲ φαμὲν b ἀπὸ τοῦ μάττειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ μάζα αὐτὴ ὠνομάσθη, καὶ ἡ παρὰ Κυπρίοις καλουμένη μαγίς· καὶ τὸ τρυφᾶν καθ' ὑπερβολὴν, ὑπερμαζᾶν. καταρχὰς μὲν οὖν τὴν δημοτικὴν καὶ κοινὴν ταύτην τροφὴν τὴν ἐκ τῶν ἀλφίτων μάζαν ὠνόμαζον· καὶ μάττειν, τὸ παρασκευάζειν αὐτήν. ὕστερον δὲ ποικίλλοντες τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀκολάστως καὶ περιέργως, μικρὸν παραγαγόν-

1 Rectius abesset καὶ particula. 2 Κριτίας fortasse. 3 Desunt vulgo duae voces. μάσταξ supplet Heyn.

sumtuosissimos Graecorum fuisse Thessalos & vestitu & victu: quae etiam caussa illis fuit Persas in Graeciam invitandi, cum illorum luxum & magnificentiam admirarentur. Narrat vero etiam de Thessalorum profusione Cratinus [*sive potius*, Critias] in eorum Republica. Nomen autem invenit *mattya*, ut quidem Apollodorus Atheniensis ait primo libro Etymologiarum, a verbo μασᾶσθαι, (*mandere*) quemadmodum & *mastix*, & *maza*. Nos vero dicimus nominatam esse a verbo μάττειν, (*pinsere*, *subigere*, *macerare*) a quo & ipsa *maza* nomen invenit, & quae apud Cyprios *magis* vocatur, item verbum ὑπερμαζᾶν, quod *supra modum deliciis indulgere* significat. Principio igitur plebeium hoc & commune omnium alimentum e farina, *mazam* nominarunt; & μάττειν, *parare mazam*. Insequenti vero tempore, quum necessarium alimentum intemperantius & curiosius varia-

τες τοὔνομα τῆς μάζης, ματτύην ὠνόμαζον πᾶν τὸ
c πολυτελὲς ἔδεσμα· τὸ δὲ ματτυάζειν, τὸ παρασκευάζειν αὐτὰ, εἴτε ἰχθὺς εἴη, εἴτε ὄρνις, εἴτε λάχανον, εἴτε ἱερεῖον, εἴτε πεμμάτιον. [1] τοῦτο δὲ δῆλόν ἐστιν ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος [2] παρέθετο μαρτυρίου [3] Ἀλέξιδος. συνεμφῆναι γὰρ βουλόμενος ὁ Ἄλεξις τὴν ἀκολασίαν τῆς παρασκευῆς, προσέθηκε τὸ λέπεσθαι. ἔχει δ᾽ ἡ σύμπασα [4] ἐκλογὴ [οὕτως,] [5] οὖσα ἐκ τοῦ διεσκευασμένου δράματος, ὃ ἐπιγράφεται Δημήτριος·

Τοὔψον λαβοῦσαι τοῦτο τἀπεσταλμένον
σκευάζετ᾽, εὐωχεῖσθε, προπόσεις [6] πίνετε,
d λέπεσθε, ματτυάζετε. —

τῷ δὲ λέπεσθαι χρῶνται οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ ἀσελγοῦς καὶ φορτικῆς δι᾽ ἀφροδισίων ἡδονῆς.

Καὶ ὁ Ἀρτεμίδωρος ἐν ταῖς Ὀψαρτυτικαῖς Γλώτ- LXXXIV.

1 αἴ τε μυ... μμύττιον edd. 2 Forſ. Ἀπολλόδωρος. 3 μαρτύμιον edd. 4 δὲ σύμπασα edd. 5 Vocem ex coniect. adiecimus. 6 προπέσει vulgo.

rent, nonnihil producentes *mazae* nomen, *mattyam* vocabant quodvis ſumtuoſius edulium; ματτυάζειν vero, *talia edulia parare*, ſive piſcis eſſet, ſive avis, ſive olus, ſive quadrupes victima, ſive piſtorium opus. Adparet hoc ex Alexidis teſtimonio, quod Artemidorus [*ſive*, Apollodorus] etiam adpoſuit. Significare enim volens Alexis profuſam in paranda mattya luxuriam, adiecit verbum λέπεσθαι. Tota ecloga, ex inſtaurato dramate quod Demetrius inſcribitur deſumta, ſic habet:

Obſonium hoc, quod vobis miſſum eſt, ſumite,
parate illud, laute epulamini, propinationes bibite,
λέπεσθε, ματτυάζετε. —

Uſurpant autem Attici verbum λέπεσθαι de petulantiore & turpiore voluptatis venereae uſu.

84. Artemidorus quoque in Coquinariis Gloſſis mat-

Mattya, delicatum quodlibet edulium.

ταις τὴν ματτύην ἀποφαίνει κοινὸν εἶναι πάντων ὄνομα τῶν πολυτελῶν ἡδυσμάτων, γράφων οὕτως· „Ἔστι καί τις ὄρνιθος ματτύης.[1] ἐσφάχθω μὲν διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κεφαλήν. ἔστω δὲ ἕωλος, καθάπερ ὁ πέρδιξ· ἐὰν δὲ θέλῃς, ὡς ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἐᾶν τετιλμένην.“[2] Εἶτα τὸν τρόπον ἐκθεὶς τῆς ἀρτύσεως καὶ τῆς ἑψήσεως, ἐπιφέρει εὐθὺς καὶ „Νομάδα παχεῖαν e ἕψε, καὶ νεοσσοὺς τῶν ἤδη κοκκυζόντων, ἐὰν θέλῃς[3] παρὰ πότον χρῆσθαι. εἶτ' ἐξελὼν τὰ λάχανα εἰς τρύβλιον, καὶ τῆς ὄρνιθος τῶν κρεῶν ἐπιθεὶς παράτιθει· τοῦ θέρους ἀντὶ τοῦ ὄξους τῆς ὄμφακος ἐμβαλὼν εἰς τὸν ζωμόν, ὡς ἔχει, τοὺς βότρυς· ἐπειδὰν δὲ ἑφθὴ γένηται, ἔξελε μετὰ τοῦ βοτρυδίου πρὸ τοῦ τὸ γίγαρτον ἐξαφεῖναι, εἶθ' οὕτως τὸ λάχανον κατάθρυπτε. οὗτος ματτύης[4] ἐν τοῖς ἡδίστοις.“ Ὅτι μὲν οὖν κοινὸν ἦν

1 εἴ τις τῆς ὄρνιθος ματτύης vulgo. Θέσις τῆς ὄρνιθος ματτ. corrigit Coray. 2 μὴ vel οὐ τετιλμ. legit Dalec. 3 ἐὰν δὲ θέλῃς edd. 4 οὕτως ματτύοις edd.

tyam ſignificat eſſe commune nomen omnium ciborum ſumtuoſe conditorum, ita ſcribens: »Eſt etiam mattya ex gallina aut alia ave. Mactetur avis cultro per os in caput adacto. Servetur autem in poſterum diem, quemadmodum perdix. Si vis, ſines eam ut eſt cum pennis, plumis evulſis.« Deinde poſtquam condituram expoſuit & coquendi rationem, continuo etiam haec [illegible]iicit: »Altilem gallinam coque, & pullos iam gallulaſcentes, ſi volueris inter pocula veſci. Deinde olus ollâ exemtum in patinam transfer, & ſuperne impoſitis gallinae fruſtis menſae adpone. Aeſtate, loco aceti, acerbae uvae racemos, ita ut a vite decerpuntur, in ius iniice: poſtquam vero cocta uva eſt, extrahe eam cum acinis priusquam grana excidant, deinde olus comminue. Haec mattya eſt ex ſuaviſſimis.« Eſſe igitur

f τοὔνομα τῶν πολυτελεστάτων ἐδεσμάτων, φανερόν. ὅτι δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εὐωχίας ὁμοίως ἐλέγετο, Φιλήμων φησὶν ἐν Ἁρπαζομένῳ·

Γυμνῷ φυλακὴν ἐπίταττε, καὶ διὰ τριῶν
ποτηρίων με ματτύης εὐφραινέτω. [1]

καὶ ἐν Ἀνδροφόνῳ·

Πιεῖν τις ἡμῖν ἐγχεάτω, καὶ ματτύην
ποιεῖτε θᾶττον. —

Ἄλεξις δ' ἐν Πυραύνῳ ἀμφιβόλως εἴρηκεν·

a Ἐγὼ δ' ἐπειδὰν ἀσχολουμένους λάβω,
ἀνέκραγον· οὐ δώσει τις ἡμῖν ματτύην;

ὥσπερ ἂν εἰ τὸ δεῖπνον ἔλεγεν. πιθανὸν δὲ καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων ἀναφέρειν. Μάχων δ' ὁ Σικυώνιος τῶν μὲν κατὰ Ἀπολλόδωρον τὸν Καρύστιον κωμῳδιοποιῶν εἷς ἐστι καὶ αὐτὸς, οὐκ ἐδίδαξε δ' Ἀθήνησι τὰς κωμῳδίας τὰς ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐν Ἀλεξανδρείῃ. ἦν δ' Machon, poëta comicus.

1 ἐμφαινέτω ed. Ven. & Bas. εὐφραινέτω ed. Cas.

commune nomen exquisitissimorum ciborum adparet. Idem vero nomen subinde etiam de epulo usurpari ex talibus cibis composito, Philemon docet in Rapto:

Nudo custodiam adpone, & tria inter
pocula me mattya oblectet.

& in Homicidâ:

Quod bibamus infundat nobis quispiam, & mattyam
ocyus parate. —

Alexis vero in Pyrauno ambigue dixit:

Ego vero ubi occupatos deprehendi,
exclamavi: Annon nobis dabit aliquis mattyam?

quasi *coenam* dixisset: possis vero etiam proprie ad *cibos* referre. Machon Sicyonius unus e comicis poëtis fuit, qui Apollodori Carystii aetate vixerunt, nec vero Athenis suas docuit fabulas, sed Alexandriae. Fuit autem

Pleias. ἀγαθὸς ποιητὴς, εἴ τις ἄλλος, τῶν μετὰ τοὺς ἑπτά· διόπερ ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης ἐσπούδασε συσχολάσαι αὐτῷ, νέος ὤν. ἐποίησε δὲ καὶ οὗτος ἐν δράματι Ἀγνοίᾳ ταυτί· b

Ἥδιον οὐδέν ἐστί μοι τῆς ματτύης.
τοῦτ' εἴ τε πρῶτοι Μακεδόνες τοῖς Ἀττικοῖς
κατέδειξαν [1] ἡμῖν, εἴ τε πάντες οἱ θεοὶ,
οὐκ οἶδα· πλὴν γ' ὅτι [2] μουσικωτάτου τινός.

LXXXV. Ὅτι δὲ ὕστατον καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰσεφέρετο, Νικόστρατός φησιν ἐν Ἀπελαυνομένῳ. μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ διηγούμενος, ὡς λαμπρὰν καὶ εὔτακτον παρεσκεύασεν εὐωχίαν· προδιηγησάμενός τε οἷον ἦν τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον, καὶ τρίτης μνησθεὶς παραθέσεως, ἐπιφέρει· c

Mattya, extremum epuli ferculum.

Εὖγ', ἄνδρες, [3] εὖ σφόδρ'· ἀλλὰ μὴν τῇ ματτύῃ
οὕτω διαθήσω τὰ μετὰ ταῦθ', ὥστ' οἴομαι,

1 κατεδίδαξαν ed. Ven. & Baf. cum msstis. 2 πλὴν ἔστι γε μουσ. vulgo. 3 Εὖ γε τ' ἄνδρες vulgo.

bonus poëta, si quis alius post claros illos septem: quare etiam Aristophanes Grammaticus, iuvenis cum esset, ad illius familiaritatem sese adplicuit. Sunt autem illius etiam versus huiusmodi, in fabulâ Ignorantiâ:

Suavius mihi nihil est quam mattya.
Hoc utrum primi Macedones nos Atticos
docuerint, an Dii simul omnes, nescio:
illud scio, inventum esse cultissimi cuiusdam ingenii.

85. *Postremum* autem omnium *ferculorum* adponi solitum esse *mattyam*, Nicostratus docet in Expulso. Coquus est qui exponit quam splendidum & bene ordinatum instruxisset epulum. Is igitur postquam praedixit quale fuerit prandium & coena, atque tertium memoravit missum, sic pergit:

Euge, viri, recte admodum: at enim adpositâ mattyâ
sic ea quae supersunt administrabo, ut persuasum habeam,

οὐδ' αὐτὸν ἡμῖν τοῦτον ἀντερεῖν ἔτι.

καὶ ἐν Μαγείρῳ·

Θρίον δὲ καὶ κάνδυλον, [1] ἢ τούτων τὶ τῶν
εἰς ματτύην, οὐδέτερον εἶδε πώποτε.

Ἄλλος δέ τις φησί·

— περιφέρειν ματτύην, ποδάριον
d καὶ γαστρίον τακερόν τι, καὶ μήτρας [2] ἴσως.

Διονύσιος δ' ἐν Ἀκοντιζομένῳ· μάγειρος δέ ἐστιν ὁ λέγων·

Ὥστ' ἐνίοτ' ἂν [3] τούτοισι [4] ποιῶν ματτύην,
σπεύδων ἅμ' εἰσήνεγκα διαμαρτὼν μίαν
ἄκων περιφορὰν τῶν νεκρῶν ὡς τὸν νεκρόν.

Φιλήμων, ἐν Πτωχῇ·

Ἐξὸν ἀποσάττεσθαι δι' ὅλην [5] τὴν ἡμέραν,
ποιοῦντα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ.

1 κάνδαυλον puto scrib. 2 μήτραν fortasse. 3 Ὥστ' ἂν ἐνίοτ' ἂν edd. 4 τούτου τοῖσι Ms. 5 δ' ὅλην Ms.

ne hunc quidem ipsum amplius contra dicturum.

& in Coquo:

Thrium & caudaulum, aut horum quidpiam
quae ad mattyam faciunt, vidit ille numquam.

Alius vero ait:

— Circumferre, pro mattyâ, tenerum aliquem pedem,
& molle sumen, & vulvas fortasse.

Dionysius vero in Acontizomeno: (in Iaculis-petito:) est autem coquus loquens:

Quare aliquando cum his pararem mattyam,
festinans simul intuli errans invitus
unum ferculum mortuorum ad mortuum.

Philemon, in Mendicâ:

Cum saburrari liceat per totum diem,
& facere dareque mattyas ibi.

Μόλπις δ' ὁ Λάκων τὰ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις ἐπαίκλεια,[1] ὃ σημαίνει τὰς ἐπιδειπνίδας, ματτύας φησὶ λέγεσθαι παρὰ τοῖς ἄλλοις. ὁ δὲ Κυνικὸς e
Μένιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρκεσιλάῳ[2] γράφει οὕτως· „Πότος ἦν ἐπικωμασάντων τινῶν, καὶ ματτύην ἐκέλευσεν εἰσφέρειν Λάκαινά τις· καὶ εὐθέως περιεφέρετο περδίκια[3] ὀλίγα, καὶ χήνια[4] ὀπτὰ, καὶ τρυφὴ[5] πλακούντων.“ Τὸ δὲ τοιοῦτον δεῖπνον οἱ μὲν Ἀττικοὶ προσηγόρευον ἐπιδόρπισμα· οἱ δὲ Δωριεῖς ἐπαίκλον·[6] τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων οἱ πλεῖστοι ἐπίδειπνα. f

Τοσούτων καὶ περὶ τῆς ματτύης λεχθέντων, ἔδοξεν ἀπιέναι· καὶ γὰρ ἑσπέρα ἦν ἤδη. καὶ διελύθημεν οὖν[7] οὕτως.

1 ἐπαίκλια ms. *Ep.* inter lin. 2 Temere Ἀρχεσιλάῳ ed. Caf. 2. & 3. 3 περδίκεια ms. *Ep.* inter lin. 4 χήνεια ms. *Ep.* 5 τρύφη forsan. 6 ἔπαικλον edd. 7 Deest vox editis.

Porro Molpis Lacedaemonius ait, quae apud Spartanos *epaeclea* vocantur, quod significat coenarum auctaria, sive postcoenia, ab aliis *mattyas* dici. Menippus vero Cynicus, in libro qui Arcesilaus inscribitur, ita scribit: »Compotatio erat nonnullorum comissantium, & *mattyam* iussit inferri Lacaena quaedam: & statim circumferebantur perdiculae nonnullae, & anserculi assi, & placentarum lautitiae. [*sive*, & anserum assorum, & placentarum frusta.] « Talem vero coenam Attici *epidorpisma* vocabant; Dores vero *epaeclon*, reliquorum Graecorum plerique *epideipna*.

His etiam de *mattya* disputatis, quum iam advesperasset, visum est domum discedere: atque ita, soluto convivio, digressi sumus.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

p. 665 a ΕἼ ΜΟΙ τὸ Νεστόρειον εὔγλωσσον μέλι[1] I. Libri Argumentum.
Ἀντήνορός τε τοῦ Φρυγὸς δοίη θεὸς,
κατὰ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην, ἑταῖρε Τιμόκρατες,
οὐκ ἂν δυναίμην —

ἀπομνημονεύειν ἔτι σοι τῶν[2] πολλάκις λεχθέντων ἐν τοῖς περισπουδάστοις τούτοις συμποσίοις, διά τε τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν ὁμοιότητα[3] τῶν ἀεὶ καινῶς προσευ-

1 μέλος vulgo. 2 πάντων τῶν exspectabam. 3 τὴν ἀνομοιότητα Dalec.

ATHENAEI DEIPNOSOPHISTARUM

LIBER DECIMUS QUINTUS.

Si mihi Nestoris melleam eloquentiam
Antenorisque Phrygis Deus tribueret,
ut ait sapientissimus Euripides; mi Timocrates,
non tamen valerem —

tibi adhuc commemorare omnia quae subinde disputata sunt in illis exoptatissimis conviviis, propter varietatem rerum quae peraeque novae semper adinventae

ρισκομένων. καὶ γὰρ καὶ περὶ τάξεως τῶν περιφορῶν πολλάκις ἐλέχθη, καὶ περὶ τῶν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπι- b
τελουμένων, ἅπερ καὶ μόλις ἀναπεμπάζομαι, εἰπόντος τινὸς τῶν ἑταίρων τὰ ἐκ τῶν Λακώνων Πλάτωνος ἰαμβεῖα·

Ἄνδρες δεδειπνήκασιν ἤδη σχεδὸν ἅπαντες. εὖγε·
τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις; Ἐγὼ δὲ
λίτρον [1] παραχέων [2] εἰσέρχομαι. κἀγὼ δὲ παραχορήσων· [3]
σπονδὰς δ' ἔπειτα παραχέας, τὸν κότταβον παροίσω·
τῇ παιδὶ τοὺς αὐλοὺς ἐχρῆν ἤδη προχείρους εἶναι, c
καὶ προσαναφυσᾷν. τὸ μύρον ἤδη παράχεον βαδίζων
Αἰγύπτιον, κᾆτ' ἴρινον· στέφανον δ' ἔπειθ' ἑκάστῳ
δώσω φέρων τῶν ξυμποτῶν. νεόκρατά τις ποιείτω.

1 λουτρὸν vel νίπτρον corr. viri docti. 2 Aut nude χέων, aut ἔρχομαι legend. 3 παραχορήσω corr. Herm.

sunt. Nam & de ordine ferculorum saepius disputatum est, & de his quae post coenam peraguntur; quae aegre quidem, sed revoco tamen in memoriam, Platonis iambos illos ex Laconibus cogitans, qui ab aliquo convivarum recitati sunt:

Coenarunt iam fere convivae omnes. Euge,
quin tu ocyus mensas remove? Ego vero
nitrum (malluvium) *fundens ingredior. Et ego pavimentum everram:*
deinde quum libamina infudero, cottabum adferam.
Puellam hanc oportebat tibias iam in promtu habere,
& inflare. I tu, unguentum iam adfunde,
Aegyptium statim, tum irinum:
& ego deinde coronas singulis
distribuam convivis. Denuo vinum misceat quispiam!

καὶ δὴ κέκραται. Τὸν λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς εἶπε [1]
d σπονδὴ μὲν ἤδη [2] γέγονε, καὶ πίνοντες ἤδη πόρρω· [3]
καὶ σκολιὸν ᾖσται, κότταβος δ' ἐξοίχεται θύραζε.
αὐλοὺς δ' ἔχουσά τις κορίσκη Καρικὸν μέλος τι [4]
μελίζεται τοῖς συμπόταις· κ' ἄλλην [5] τρίγωνον εἶδον
ἔχουσαν, εἶτ' [6] ᾖδεν πρὸς αὐτὸ μέλος Ἰωνικόν τι.

II. 'Αποκοτταβίζειν, vomere.

Μετὰ ταῦτ' οἶμαι [7] καὶ περὶ κοττάβων ζήτησις e ἦν καὶ τῶν ἀποκοτταβιζόντων. οὓς οἰηθείς τις τῶν παρόντων ἰατρῶν εἶναι τούτων, οἳ ἀπὸ βαλανείου [8] καθάρσεως ἕνεκα τοῦ στομάχου πίνοντες ἄμυστιν ἀποβλύζουσιν, [9] ἔφη οὐκ εἶναι παλαιὰν ταύτην παράδοσιν, οὐδὲ εἰδέναι τινὰ τῶν ἀρχαίων ταύτῃ τῇ καθάρσει χρησάμενον. διὸ καὶ Ἐρασίστρατον τὸν Ἰουλιήτην ἐν τῇ

1 ἐπιτίθου. σὺ δ' εἰπὲ corr. Herm. 2 σπονδὴ μὲν Ms. ποῦ δῆμε † ἤδη edd. ποῦ δὴ μέλος; corr. Cas. ποῦ δὴ μέθυ ἤδη γεγ. Herm. 3 καὶ ἔπινόν γ' ἤδη πόρρω corr. Casaub. 4 Abest τι vulgo. 5 καλλὴν Ms. συμπόταισι καλὴν edd. 6 ἦτ' edd. 7 Forf. ἡμῖν. 8 Temere ἐπὶ βαλ. ed. Caf. 2. & 3. 9 ἀποκλύζουσιν ms. *Ep.*

Iamque mixtum est: & thure imposito dixit, Fiat libatio!
Iamque facta libatio est: bibebantque iam longius.,
& scolion (convivale carmen) *canebatur: & foras exit cottabus.*
Tibias autem habens puella, Caricum melos quodpiam canit convivis: & aliam vidi trigonum
tenentem, ad illudque Ionicum canentem canticum.

2. Posthaec etiam de *cottabis*, puto, quaestio agitabatur, & de *cottabissantibus*. Quos cum praesentium medicorum aliquis putaret esse ex eorum numero, qui post balneum, purgandi ventriculi caussa, vinum largiter haustum evomunt; haud antiquum esse illud institutum ait, nec ullum se nosse veterum, qui eo purgationis genere usus sit. Itaque Erasistratum Iuliensem

Περὶ τῶν Καθόλου πραγματείᾳ ἐπιτιμᾷν τοῖς τοῦτο a ποιοῦσι, βλαπτικὸν ὀφθαλμῶν τὸ ἐπιχείρημα δεικνύων, καὶ τῆς κάτω κοιλίας ἐπισχετικόν. πρὸς ὃν Οὐλπιανὸς ἔφη·

Ὄρσ' Ἀσκληπιάδη, καλέει κρείων σε Χαρωνεύς.

Οὐ γὰρ κακῶς τινι τῶν ἑταίρων ἡμῶν ἐλέχθη τὸ, εἰ μὴ ἰατροὶ ἦσαν, οὐδὲν ἂν ἦν τῶν γραμματικῶν μωρότερον. τίς γὰρ ἡμῶν οὐκ οἶδεν, ὅτι οὐκ ἦν οὗτος ὁ ἀποκοτταβισμὸς ἀρχαῖος; εἰ μή τι σὺ καὶ τοὺς Ἀμειψίου ἀποβλύζειν ὑπολαμβάνεις. Ἐπεὶ οὖν ἄπειρος εἶ τῆς τοιαύτης θεωρίας, μάθε παρ' ἐμοῦ, ὅτι πρῶτον b

Cottabi ludus, Siculum inventum.

μὲν ἡ τῶν κοττάβων εὕρεσις Σικελική ἐστι παιδιά· ταύτην πρώτων [1] εὑρόντων Σικελῶν, ὡς Κριτίας φησὶν ὁ Καλλαίσχρου ἐν τοῖς Ἐλεγείοις διὰ τούτων·

Κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστι χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον,
ὃν σκοπὸν ἐς λατάγων [2] τόξα καθιστάμεθα.

Δικαίαρχος δ' [3] ὁ Μεσσήνιος, [4] Ἀριστοτέλους μαθη-

1 πρῶτον edd. 2 λαταγῶν edd. 3 Abest δ' vulgo. 4 ὁ Μιλήσιος edd.

in opere De Universa Medicina, reprehendere eos qui id faciunt; ostendereque, oculis nocere illud institutum, & alvum cohibere. Cui Ulpianus ait:

Surge Asclepiades, vocat te rex Charoneus.

Nec enim male ab aliquo sodalium nostrorum dictum est, *nisi essent Medici, nihil stultius fore Grammaticis.* Quis enim nostrûm ignorat, non esse antiquum hoc genus cottabissandi? nisi fortasse etiam Ameipsiae Cottabissantes vomuisse putas. Quoniam igitur nescis quid sit hoc de quo quaerimus; disce a me, Siculum esse inventum cottabi ludum. Nam, primos illum invenisse Siculos, Critias docet Callaeschri filius in Elegiis, ubi ait:

Cottabus e Sicula est terra, pulcerrimum inventum,
quem scopum ponimus, quo iaculamur latagis.

Dicaearchus vero Messenius, Aristotelis discipulus, in li-

τῆς, ἐν τῷ Περὶ Ἀλκαίου, καὶ τὴν λατάγην φησὶν εἶναι Σικελικὸν ὄνομα. λατάγη δ' ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρὸν, ὃ συνεστραμμένῃ τῇ χειρὶ ἄνωθεν ἐῤῥίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοτταβεῖον.[1] Κλείταρχος δ' ἐν τῇ Περὶ Γλωττῶν πραγματείᾳ, λατάγην Θεσσαλοὺς καὶ Ῥοδίους τὸν ἀπὸ τῶν ποτηρίων κότταβον λέγειν.

Latax, vel lataga.

c

III. Cottabus: de vase, & de praemio cottabismi.

Κότταβος δ' ἐκαλεῖτο καὶ[2] τὸ τιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, ὡς Εὐριπίδης παρίστησιν ἐν Οἰνεῖ, λέγων οὕτως·

Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου[3] τοξεύμασι
κάρα γέροντος· τὸν βάλλοντα δὲ στέφειν
ἐγὼ τετάγμην, ἆθλα κοττάβων[4] διδούς.

d Ἐκαλεῖτο δὲ κότταβος καὶ τὸ ἄγγος εἰς ὃ ἔβαλλον τὰς λατάγας,[5] ὡς Κρατῖνος ἐν Νεμέσει δείκνυσι.[6]

1 κοττάβιον ms. *Ep.* 2 Deest καὶ edd. 3 Βακχείου mss. 4 κότταβον legisse videtur Athenaeus. 5 Forſ. τὰς λάταγας. 6 Inſerenda hic videntur haec: Ὅτι δὲ καὶ χαλκοῦν ἦν, Εὔπολις ἐν Βάπταις λέγει· »Χαλκῷ περὶ κοττάβῳ.«

bro de Alcaeo ait, *latagam* etiam Siculum eſſe vocabulum. Eſt autem *lataga* reſiduus in poculo epoto liquor; quem contracta (*vel*, contorta) manu in altum iaciebant ludentes, quo in cottabeum decideret. Clitarchus vero, in opere De Gloſſis, *latagam*, ait, Theſſalos ac Rhodios vocare cottabum [*id eſt*, ſonitum *vel* ſtrepitum] e poculis.

3. *Cottabus* vero etiam vocabatur praemium victoribus inter pecula propoſitum; quemadmodum Euripides in Oeneo docet, ubi ait:

Frequentibus petebant Bacchi iactibus
caput ſenis: ferientem vero coronare
ego iuſſus eram, praemium dans cottabum.

Vocabatur vero *cottabus* etiam vas, in quod iactabant latagas, ut Cratinus oſtendit in Nemeſi. Plato vero, in

Πλάτων δ', ἐν Διῒ κακουμένῳ, παιδιᾶς εἶδος[1] παροίνιον τὸν κότταβον εἶναι ὑποδίδωσιν, ἐν ᾗ ἐξίσταντο καὶ τῶν σκευαρίων οἱ δυσκυβοῦντες. λέγει δ' οὕτως·

A. Πρὸς κότταβον παίζειν, ἕως ἂν σφῷν ἐγὼ
τὸ δεῖπνον [ὧδε] σκευάσω,[2] πάνυ βούλομαι.
Ἀλλ' † ἄνεμος ἐστάλεις[3] θυΐαν παῖς τεὸν[4]
φέρε τὴν θυείαν,[5] αἶρ' ὕδωρ, ποτήρια
παράθετε.[6] B. Παίζωμεν δὲ περὶ φιλημάτων. 5 e
— A. Ἀγεννῶς οὐχ ἐῶ.[7]
παίζειν τίθεμαι κοττάβεια[8] σφῷν ἐγώ,
τασδί γε τὰς κρηπῖδας, ἃς αὕτη φορεῖ,
καὶ τὸν κότυλον τὸν σόν. B. Βαβαιάξ· οὑτοσὶ[9]
μείζων ἀγὼν τῆς[10] Ἰσθμιάδος ἐπέρχεται.

1 οἶνος ms. A. 2 Vulgo, τὸ δεῖπνον ἐσκευάσω. 3 ἐστάλλεις Ms. 4 Temere θεὸν ed. Caſ. Legendum fortaſſe:
Ἀλλ' ἄγε, δὸς ὡς τάχος (vel, Ἀλλ' ἄνεμος ὡς σταλεὶς) θυείαν παιστικήν.
5 θυΐαν vulgo. 6 παραθές τε corr. Iac. 7 *Delendum videtur comma poſt* ἐῶ, & dein *verſ. ſq.* ſic ſcribendum, παίζειν. τίθεμαι δὲ κοτταβ. Sed Caſaub. tenens diſtinctionem poſt ἐῶ, deinde legebat παίζειν δὲ τίθεμαι κοττ. 8 κοττάβια edd. κοτταβεῖα corrigunt viri docti. 9 οὑτοσί edd. 10 ἀγωνιστὴς vulgo.

Iove male-adfecto, ludi genus inter pocula declarat eſſe cottabum, in quo vaſculis ſuis vincenti cedebant hi qui parum feliciter iaciebant. Verba poëtae haec ſunt:

A. Cottabo vos ludere, donec vobis duobus
parata intus coena fuerit, admodum velim.
At age, ocyus pilam luſoriam,
pilam, inquam, adfer; aquam hauri; pocula
adponite. B. De oſculis autem ludamus.
A. Ignobile hoc fuerit: non patiar.
Cottabea vero ludentibus vobis propono,
haſce quas illa geſtat crepidas,
& poculum tuum. B. Papae! hoc
maius certamen quam Iſthmiadis inſtat.

IV. Cottabus cataclus, five penfilis.

Ἐκάλουν δὲ καὶ καταχτούς τινας κοττάβους. ἔστι δὲ λυχνία ἀναγόμενα, πάλιν τε συμπίπτοντα. Εὔβουλος, Βελλεροφόντῃ·

Τίς ἂν λάβοιτο τοῦ σκέλους κάτωθέ μοι!
f ἄνω γὰρ ὥσπερ κοττάβειον αἴρομαι.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς·

Α. Τονδὶ [1] λέγω· σὺ δ' οὐ συνιεῖς; [2] κότταβος
τὸ λυχνίον ἐστί. πρόσεχε τὸν νοῦν. ᾠὰ μὲν,
καὶ πέμμα καὶ τράγημα, νικητήριον. [3]
Β. Περὶ τοῦ γελοίου [4] κοτταβιεῖτε. τίνα τρόπον;
Α. Ἐγὼ διδάξω καθ' ὄν. ὃς ἂν [5] τὸν κότταβον
ἀφεὶς ἐπὶ τὴν πλάστιγγα ποιήσῃ πεσεῖν, — [6]
Β. Πλάστιγγα ποίαν; τοῦτο τοὐπικείμενον
ἄνω τὸ μικρὸν τὸ πινακίσκιον λέγεις;

1 Τὸν δὲ edd. Τονδεὶ Ms. 2 συνῖης edd. συνιεὶς Ms. 3 Vulgo πέντε νικητήριον, & desunt reliqua verba. 4 περὶ τοῦ; γελοῖον κοττ. edd. 5 καθ' ὅσον ἂν vulgo. 6 Desunt vulgo verba ποιήσῃ πεσεῖν, & Πλάστιγγα ποίαν.

4. Vocabant vero etiam *catactos* five *deorsum actos* [alii *penfiles* interpretantur] cottabos quosdam. Sunt autem candelabra, quae sursum trahuntur, rursusque descendunt. Eubulus, Bellerophonte:

Ecquis mihi inferne crus prehendat!
nam, veluti cottabeum, sursum tollor.

Antiphanes, in Veneris Natalibus:

A. *Hunc ipsum dico: tu vero non intelligis? Cottabus*
istud candelabrum est, adverte animum: ova vero,
& pemma, & tragema, sunt victoriae praemia.
B. *De re ridiculâ cotabissabitis. Quonam vero modo?*
A. *Ego docebo quo. Quisquis cottabum*
iaculans in plastingem, descendere eam fecit, —
B. *Plastingem? qualem? hanccine superne*
impositam exiguam dicis lanciculam?

A. Τοῦτ' ἔστι πλάστιγξ. — οὗτος ὁ κρατῶν γίνεται. a
B. Πῶς δ' εἴσεταί τις τοῦτ'; A. Ἐὰν [1] τύχῃ μόνον
αὐτῆς, ἐπὶ τὸν μάνην πεσεῖται, καὶ ψόφος
ἔσται πάνυ πολύς. B. Πρὸς θεῶν. τῷ κοττάβῳ
πρόσεστι καὶ Μάνης τις, ὥσπερ οἰκέτης;

Manes.

Καὶ μετ' ὀλίγα·

B. Ὧι δεῖ λαβὼν τὸ ποτήριον δεῖξον νόμῳ.
A. Αὐλητικῶς δεῖ [2] καρκινοῦν τοὺς δακτύλους,
οἶνόν τε μικρὸν ἐγχέαι, καὶ μὴ πολύν·
ἔπειτ' ἀφήσεις. B. Τίνα τρόπον; A. Δεῦρο βλέπε. b
τοιοῦτον. B. Ὦ Πόσειδον, ὡς ὕψους σφόδρα!
A. Οὕτω ποιήσεις. B. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν σφενδόνῃ
οὐκ ἂν ἐφικοίμην αὐτόσ'. A. Ἀλλὰ μάνθανε.

V.

Mollis dextrae flexus in cottabi ludicro.

Ἀγκυλοῦντα γὰρ [3] δεῖ σφόδρα τὴν χεῖρα εὐρύθμως πέμπειν τὸν κότταβον, ὡς Δικαίαρχός φησιν,

1 τοῦτό γ' ἂν edd. τοῦτο ἂν ms. 2 δὴ vulgo. 3 Deest γὰρ edd.

A. Haec plastinx est: — is igitur victor discedit.
B. At quomodo hoc cognoscitur? A. Si modo attigeris
illam, cadet illa super manem, & strepitus
fiet ingens admodum. B. Proh Dii! ergo cottabo
adest etiam Manes aliquis, tamquam famulus.

Et paucis interiectis sic pergit:

B. Cape poculum, & ostende quonam modo [faciendum].
A. Veluti tibicen incurvare oportet digitos,
& parum vini infusum habere, non utique multum:
deinde emittes. B. Quo modo? A. Huc specta!
tali modo. B. O Neptune, quantam in altitudinem!
A. Ita facies. B. At ego ne fundâ quidem
eo usque pertigero. A. Sed disce.

5. Etenim incurvatâ valde manu concinno quodam modo emittere cottabum oportet, ut Dicaearchus ait,

καὶ Πλάτων δ᾽ ἐν τῷ Διῒ τῷ κακουμένῳ παρακελεύεται δέ τις τῷ Ἡρακλεῖ, μὴ σκληρὰν ἔχειν τὴν χεῖρα μέλλοντα κοτταβίζειν. Ἐκάλουν δ᾽ ἀπ᾽ ἀγ-
c κύλης τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν, διὰ τὸ ἀπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. οἱ δὲ, ποτηρίου εἶδος τὴν ἀγκύλην, φασί. Βακχυλίδης ἐν Ἐρωτικοῖς· „Εὖτε —

τὴν ἀπ᾽ ἀγκύλης ἵησι, τοῖσδε τοῖς νεανίαις [1]
λευκὸν ἀντείνασα [2] πῆχυν.“

καὶ Αἰσχύλος δ᾽ ἐν Ὀστολόγοις ἀγκυλητοὺς λέγει κοττάβους, διὰ τούτων·

— Εὐρύμαχος, οὐκ ἄλλος, [3] οὐδὲν ἥσσονας [4]
ὕβριζ᾽ ὑβρισμοὺς, οὐκ ἐναισίους [5] ἐμοί.
ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοὐμὸν κάρα [6]
d τοῦ δ᾽ ἀγκυλητοῦ κόσσαβός [7] ἐστι σκοπὸς

1 τοῖς δὲ τοῖσι νεανίαις edd. Alibi nude ἵησι τοῖς νεανίαις. 2 Ibidem ἐντείνασα. 3 Εὐρύμαχος οὖν τις ἄλλος corr. Caſ. 4 ἧσσον Ms. 5 αἰνεσίους vulgo. 6 τοῦ μὲν κ᾽ ἄρα edd. τοῦ μὲν κάρα Ms. 7 κοσσάβιος Ms. Vide pag. ſeq.

itemque Plato in Iove male-adfecto, ubi hortatur aliquis Herculem, *ne duram habeat manum, ſi velit cottabum iaculari.* Vocabant autem ἀπ᾽ ἀγκύλης (quaſi dicas, *e curvâ*) ipſam cottabi proiectionem, eo quod in cottabiſmo *incurvare* oportet (ἀπαγκυλοῦν) dextram manum. Alii vero, τὴν ἀγκύλην (*anculam*) poculi genus eſſe aiunt. Bacchylides, in Eroticis:

Quando illa (latagam) *ex ancula* (ἀπ᾽ ἀγκύλης) *proiecit,*
hisce adoleſcentibus candidum protendens brachium.

Aeſchylus vero etiam, in Oſſilegis, *anculatos* (ἀγκυλητοὺς) *cottabos* dixit, his verbis:

Eurymachus, non alius, nihilo minoribus
contumeliis me adfecit, indignis prorſus.
Erat enim ei ſemper hoc meum caput
& anculatis eius cottabis opportunus ſcopus.

† ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεὶρ [1] ἐφίετο.

Ὅτι δὲ ἆθλον προὔκειτο τῷ εὖ προεμένῳ τὸν κότταβον, προείρηκε μὲν καὶ ὁ Ἀντιφάνης· ᾠὰ γάρ ἐστι καὶ πεμμάτια καὶ τραγήματα. ὁμοίως δὲ διεξέρχονται Κηφισόδωρος ἐν Τροφωνίῳ, καὶ Καλλίας ἢ Διοκλῆς ἐν Κύκλωψι. καὶ Εὔπολις, Ἕρμιππός τε ἐν τοῖς Ἰάμβοις. Τὸ δὲ καλούμενον κατακτὸν κοττάβιον τοιοῦτόν ἐστι· λυχνίον ἐστὶν ὑψηλὸν, ἔχον τὸν μάνην καλούμενον, ἐφ' ὃν [2] τὴν καταβαλλομένην ἔδει πεσεῖν πλάστιγγα, ἐντεῦθεν δ' ἔπιπτεν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν τῷ κοττάβῳ· καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχειρία τῆς βολῆς. μνημονεύει δὲ τοῦ Μάνου [3] Νικοχάρης ἐν Λάκωσιν.

Cottabus catactus.

e

VI. Ἕτερον δ' ἐστὶν εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν λεκάνῃ. αὐ-

1 χεῖρ' edd. Tres postremi versus tali quodam modo corrigendi videntur:

ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ τοῦτ' ἀεὶ τοὐμὸν κάρα
τοῖς ἀγκυλήτοις κοσσάβοις ἐπίσκοπον,
οὗ ἐκτενῶς ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο.

2 ἐφ' οὗ edd. 3 καὶ Νικοχάρης malebam.

quem impense lasciviens manus eius petebat.

Fuisse autem *praemium* propositum ei, qui recte iacularetur cottabum, Antiphanes in verbis supra adpositis declaravit. Sunt enim *ova & placentae & bellaria*. Similiterque etiam exponunt Cephisodorus in Trophonio, & Callias sive Diocles in Cyclopibus, & Eupolis, & Hermippus in Iambis. Quod autem *catactum* vocatur *cottabium*, tale est: Candelabrum est elatum, habens manem qui vocatur, super quem incidere oportebat depressam lancem; inde vero decidebat ille in subiectam pelvim cottabo percussam: & erat quaedam adcurata in iactando dexteritas. Meminit vero Manis (etiam) Nicochares in Laconibus.

6. Est vero aliud huius ludicri genus, quod in pelvi

τη δ' ὕδατος πληροῦται, ἐπινεῖ τε ἐπ' αὐτῆς ὀξύβαφα κενὰ, ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λατάγας [1] ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν· ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια [2] ὁ πλείω καταδύσας. Ἀμειψίας, Ἀποκοτταβίζουσιν ἢ Μανίᾳ· [3]

Aliud Cottabi genus.

f

— — Φέρ' ὀξύβαφα καὶ κανθάρους,
καὶ τὸν ποδανιπτῆρ', [4] ἐγχέασα θ' ὕδατος.

Κρατῖνος, ἐν Νεμέσει·

„Τῷ δὲ [5] κοττάβῳ προθέντας ἐν πατρικοῖσιν νόμοις τὸ κεινέου ὀξυβάφοις [6] βάλλειν μὰν τῷ πόντῳ δὲ βάλλοντι νέμω πλεῖστα τύχης. τὸ δ' ἆθλον.“ [7]

Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν,

Ἔγνωκ' ἐγὼ δὲ χάλκιον, [8]
τοῦτ' ἔστι κοττάβειον, [9] ἱστάναι καὶ μυῤῥίνας.

1 λάταγας malebam. 2 κοτταβεια ms. A. 3 Μάνῃ corr. Meurs. 4 ποδανιπτῆρα edd. 5 τῷ δὲ ed. Ven. τῷ Διὶ ed. Bas. & Cas. 6 τὸ κινέου ὀξύβαφον edd. Corruptis verbis idonea nulla medicina occurrebat. 7 Iungenda videntur verba τύχης τόδ' ἆθλον. 8 χάλκειον Ms. 9 Tria verba non videntur esse Aristophanis.

exercetur. Pelvis aqua repletur, & aquae innatant vacua acetabula, in quae ex carchesiis (poculorum id nomen est) coniicientes latagas, demergere illa conabantur: & cottabia reportabat is qui plurima demerserat. Ameipsias, in Cottabissantibus vel Mania:

— *Acetabula adfer & cantharos,*
& pelluvium, aquamque infunde.

Cratinus, in Nemesi:

» In cottabo propono patrio more acetabula vacua ferire: qui vero plurima demerserit, ei felicitatis hoc praemium maximum tribuo. «

Aristophanes, in Convivatoribus:

Decrevi ego ahenum (id est, cottabeum) *statuere*
& myrti ramulos.

Ἕρμιππος, Μοίραις· a

Χλανίδες δ' οὖλαι [1] καταβέβληνται,
θώρακα δ' ἅπας ἐμπερονᾶται, [2]
κνημίδα [3] δὲ περὶ σφυρὸν ἀρθροῦνται,
βλαύτης δ' οὐδεὶς ἔτ' ἔρως [4] λευκῆς,
ῥάβδον δ' ὄψει τὴν κοτταβικὴν
ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδομένην,
μάνης [5] δ' οὐδὲν λατάγων ἀΐει [6]
τὴν δὲ τάλαιναν [7] πλάστιγγ' ἂν [8] ἴδοις
παρὰ τὸν στροφέα τῆς κηπαίας
ἐν τοῖσι κορήμασιν οὖσαν.

Ἀχαιὸς δ' ἐν Λίνῳ, περὶ τῶν Σατύρων λέγων, φησί·

Ῥιπτοῦντες ἐκβάλλοντες ἀγνῦντες τί μου
λέγοντες ὦ κάλλιστον Ἡρακλεῖ λάταξ. [9] b

1 δοῦλαι edd. 2 Temere ἐμπεπερονᾶται ed. Caſ. 3. 3 κνημῖδες vulgo. 4 ἑτέρως vulgo. 5 μανῆς h. l. edd. 6 λαταγῶν ἀΐει edd. λατάγωνα ει Ms. 7 τὴν τάλαιναν edd. 8 Deeſt vulgo ἂν h. l. 9 Legendum videtur cum Toupio maxime:
Ῥιπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες, τίν' οὐ
λέγοντες. ὦ καλλίστη, Ἡράκλεις, λάταξ.

Hermippus, in Parcis:

Laenae molles abiiciuntur;
thoracem quisque induit;
ocream circa malleolum adſtringunt;
candidas crepidas nemo deſiderat;
baculum videas cottabicum
inter paleas volutantem;
manes nullas latagas audit;
miſeramque lancem videas
hortenſis ad portae cardines
inter purgamenta proiectam.

Achaeus, in Lino, de Satyris loquens, ait:

Iacientes, eiicientes, frangentes, quem non
nuncupantes? O praeclara, mehercle, latax.

τοῦτο δὲ „λέγοντες“ παρ' ὅσον τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο, ἀφιέντες ἐπ' αὐτοῖς τοὺς λεγομένους κοσσάβους. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ Ἀφροδισίαν εἴρηκε τὴν λάταγα:

„Ξανθὴ δ' Ἀφροδισία λάταξ πᾶσιν
„ἐπεισκύπτει [1] δόμοις.“

καὶ Εὐριπίδης, ἐν Πλεισθένει·

„Πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς Κύπριδος
„προσῳδὸν [2] ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοισιν.“ [3]

καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν·

Πολλοὶ καὶ, φιλέοντες Ἀκόντιον, [4] ἧκαν ἔραζε,
c οἰνοπόται Σικελὰς ἐκ κυλίκων λατάγας.

Ἦν δέ τι καὶ ἄλλο κοτταβίων εἶδος προτιθέμενον ἐν ταῖς παννυχίσιν, οὗ μνημονεύει Κάλλιππος ἐν Παννυχίδι, διὰ τούτων· VII. Pervigilium.

1 ἐπεγκύπτει ed. Ven. ἐπεισκύπτει ed. Bas. ἐπεκύπτει Ms. ἐπισκύπτει corr. Coray. Totum fragm. ita fortasse scribendum:
-- -- Ξένη δὲ κἀφροδισία
λάταξ ἅπασι νῦν ἐπισκύπτει δόμοις.
2 πρόσῳδον edd. 3 δόμοις Musgr. Notatur h. l. in *Epit.* Λέγονται δὲ καὶ κόσσαβοι. 4 ἀκόντιον edd. ut nomen appellativum.

Hoc *nuncupantes* dixit poëta, quatenus amasios nuncupare solebant, & invocato illorum nomine cossabos, qui dicuntur, iaculari. Quare etiam Sophocles in Inacho *aphrodisiam* dixit *latagem*:

Peregrina vero & aphrodisia
in domos cunctas ingruit latax.

& Euripides, in Pleisthene:

Multus autem cossaborum strepitus
musicam edit Veneri congruentem in aedibus.

Atque etiam Callimachus ait:

Multi quoque vini potores, amantes Acontium,
in terram iactarunt Siculas ex poculis latagas.

7. Erat vero & aliud cottabiorum genus in Pervigiliis propositum; cuius meminit Callippus, his verbis:

Ὁ δ' ἀγρυπνήσας τὸν πυραμοῦντα λήψεται
τὰ κοττάβια,[1] καὶ τῶν παρουσῶν ἣν θέλει[2]
φιλήσει. —

ἐγίνετο δὲ καὶ πεμμάτιά τινα ἐν ταῖς παννυχίσιν, ἐν αἷς πλεῖστον ὅσον χρόνον διηγρύπνουν χορεύοντες· καὶ διωνομάζετο τὰ πεμμάτια τότε[3] χαρίσιοι,[4] ἀπὸ τῆς τῶν ἀναιρουμένων χαρᾶς. μνημονεύει Εὔβουλος ἐν Ἀγ- d
κυλίωνι, λέγων οὑτωσί·

Καὶ γὰρ πάλαι πέττει[5] τὰ νικητήρια.

εἶθ' ἑξῆς φησίν·

Ἐξεπήδησ' ἀρτίως πέττουσα τὸν χαρίσιον.

Ὅτι δὲ καὶ φίλημα ἦν ἆθλον, ἑξῆς λέγει ὁ Εὔβουλος·

Εἶεν, γυναῖκες· νῦν ὅπως τὴν νύχθ' ὅλην
ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ παιδίου χορεύσετε.

1 κοττάβεια Ms. 2 θέλῃ edd. 3 ταῦτα forſ. 4 χαρίσια edd. cum *Epit.* χαρίσιαι ms. *A.* 5 πέπτει edd. & dein πέπτουσα.

Qui pervigilaverit, is pyramuntem accipiet
prò cottabio, & quamcumque voluerit praeſentium
oſculabitur. —

Conficiebantur autem etiam pemmata quaedam in pervigiliis, in quibus quam longiſſimum tempus pervigilabant ſaltantes: & nominabantur illa pemmata ſigillatim tunc *chariſii*, a gaudio (τῆς χαρᾶς) eorum, qui illa pro praemio reportabant. Meminit Eubulus in Ancylione, ubi ait:

Dudum enim coquit victoribus praemia.

Et paulo poſt:

Modo exſilui, ut coquerem chariſium.

Sed & oſculum pro praemio fuiſſe, idem Eubulus deinde ſignificat:

Agite, mulieres! nunc totam noctem,
luſtrico hoc die, decimo ex quo mihi natus infans, ſaltate.

θήσω δὲ νικητήριον τρεῖς ταινίας,
καὶ μῆλα πέντε, καὶ φιλήματ' ἐννέα.

Ὅτι δὲ ἐσπούδαστο παρὰ τοῖς Σικελιώταις ὁ κότταβος, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ οἰκήματα [1] ἐπιτήδεια τῇ παιδιᾷ κατασκευάζεσθαι, ὡς ἱστορεῖ Δικαίαρχος ἐν τῷ Περὶ Ἀλκαίου. [2] οὐκ ἀπεικότως οὖν οὐδ' ὁ Καλλίμαχος Σικελὴν τὴν λάταγα προσηγόρευσεν. [3] Μνημονεύει τῶν λαταγῶν [4] καὶ τῶν κοττάβων καὶ ὁ Χαλκοῦς [5] καλούμενος Διονύσιος ἐν τοῖς Ἐλεγείοις, διὰ τούτων·

e

Κότταβον ἔνθαδέ σοι τρίτον ἱστάναι [6] οἱ δυσέρωτες
f ἡμεῖς προστίθεμεν γυμνασίῳ Βρομίου,
κώρυκον. οἱ δὲ παρόντες ἐνείρετε χεῖρας ἅπαντες
ἐς σφαίρας κυλίκων· καὶ πρὶν ἐκεῖνον ἰεῖν, [7]
ὄμματι βηματίσασθε [8] τὸν αἰθέρα τὸν κατακλινῆ, [9]
εἰς ὅσον αἱ λάταγες [10] χωρίον ἐκτέταται. [11]

1 οἱ βήματα edd. 2 Ἀλκμᾶνος edd. 3 προσηγόρευε edd. 4 Immo λατάγων. 5 Perperam Χαλκὸς ms. A. 6 ἱστάναι ed. Bas. & Cas. 7 ἰδεῖν vulgo. 8 βηματίσαισθε Ms. 9 κατακλείνην Ms. 10 Utique ἐς λάταγες videtur legendum: aut εἰς ὅσσον γε λάταξ. 11 Fors. ἐκπέταται.

Ponam autem victoribus praemia, tres taenias,
& mala quinque, & oscula novem.

Insigne autem studium in cottabi ludum contulisse Siculos ex eo adparet, quod etiam conclavia huic ludo adaptata exstruxerint, ut Dicaearchus tradit in libro De Alcaeo. Quare non immerito Callimachus *Siculam* adpellavit *Latagem*. Meminit latagum & cottaborum etiam Dionysius cognomine Aeneus in Elegis, ubi ait:

Cottabum hic tibi tertium statuimus nos infelices-amoribus,
quem adiicimus exercitationi Bacchi,
pilam. Vos vero praesentes firmiter prehendite manibus cuncti
pilas calicum: &, priusquam illam emittatis,
oculis metimini aethera devexum,
quantum in spatium vis latagis tendat. (sive, *volet.*)

VIII. Ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ᾔτει πιεῖν μεγάλῃ κύλικι, ἐπιλέγων ἐκ τῶν αὐτῶν Ἐλεγείων καὶ τόδε·[1]

Ὕμνους οἰνοχοεῖν ἐπιδέξια σοί τε καὶ ἡμῖν, a
τόνδε σὸν ἀρχαῖον τηλέδαπόν τε φίλον
εἰρεσίῃ γλώσσης ἀποπέμψομεν εἰς μέγαν αἶνον
τοῦ δ' ἐπὶ συμποσίου·[2] δεξιότης τε λόγου[3]
Φαίακος Μουσῶν ἐρέτας[4] ἐπὶ σέλματα πέμπει.

Κατὰ γὰρ τὸν νεώτερον Κρατῖνον, ὃς ἐν Ὀμφάλῃ φησί·

Πίνειν μένοντα[5] τὸν καλῶς εὐδαίμονα
κρεῖττον· μάχης[6] δ' ἄλλοισι καὶ πόνου μέλοι. b

Πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος, ἀεὶ τῷ Σύρῳ ἀντικορυσσόμενος, καὶ οὐδέποτε τῆς φιλονεικίας παυόμενος, ἧς εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἐπεὶ θόρυβος κατεῖχε τὸ συμπόσιον, ἔφη· τίς οὗτος ὁ τῶν Συρβηναίων χορός; Καὶ αὐτὸς δ' ἐκ

1 τάδε malebam. 2 ξυμποσίου edd. 3 δεξιότητι λόγου corr. Dalec. cum superioribus haec iungens. 4 Φαίακας κυλίκων ἐρέτας corr. Caſ. 5 μὲν ὄντα ed. Ven. & Baſ. γελῶντα malebat Caſ. 6 μάχας ed. Caſ. μάχαι & deinde πόνοι ed. Ven. & Baſ. cum Ms.

8. Poſthaec Ulpianus bibere popoſcit maiore poculo, ſimul recitans ex eisdem Elegis haecce verba:

Hymnos infundentes dextre tibique nobisque,
hunc tuum veterem & peregrinum amicum
remigio linguae mittamus magnam in laudem
hoc ſuper convivio, & dexteritas ſermonis
Phaeacis Muſarum remiges in tranſtra mittit.

Nam ſecundum iuniorem Cratinum, quod in Omphale ille ait:

Bibere domi manentem virum recte felicem
praeſtat: alios pugnae laboresque iuvent.

Cui Cynulcus, perpetuo ad oppugnandum Syrum paratus, & contentionem ſemel ſusceptam numquam intermittens, exorto in convivio tumultu: quis eſt, ait, hic *Syrbenaeorum chorus?* At ego quoque ex iſtis verſi-

τούτων τῶν ἐπῶν μεμνημένος τινῶν ἐρῶ, ἵνα μὴ ὁ Οὐλπιανὸς βρενθύηται ὡς ἐκ τῶν ἀποθέτων τοῖς Ὁμηρίδαις μόνος ἀνασπάσας τὰ κοττάβια.[1]

'Αγγελίας ἀγαθῆς δεῦρ' ἴτε πευσόμενοι,
c καὶ κυλίκων ἔριδας διαλύσατε, καὶ κατάθεσθε
τὴν ξύνεσιν παρ' ἐμοὶ, καὶ τάδε μανθάνετε,

εἰς τὴν παροῦσαν ζήτησιν ἐπιτήδεια ὄντα. ὁρῶ γὰρ καὶ τοὺς παῖδας ἤδη φέροντας ἡμῖν στεφάνους καὶ μύρα. διὰ τί δὲ λέγονται τῶν ἐστεφανωμένων ἐὰν λύωνται οἱ στέφανοι, ὅτι ἐρῶσιν. τοῦτο γὰρ ἐν παισὶ, τὰ Καλλιμάχου ἀναγινώσκων Ἐπιγράμματα, ὧν ἐστι καὶ τοῦτο, ἐπεζήτουν μαθεῖν, εἰπόντος τοῦ Κυρηναίου· Quaestio de Coronis amantium.

d — — — Τὰ δὲ ῥόδα φυλλοβολεῦντα
τὠνδρὸς[2] ἀπὸ στεφάνων[3] πάντ' ἐγένοντο χαμαί.

Σὸν οὖν ἐστιν, ὦ μουσικώτατε, τὴν χιλιετῆ μου ταύ-

1 κοττάβεια ms. A. 2 τοῦ ἀνδρὸς edd. 3 στομάτων vulgo apud Callim.

bus recordor nonnullos, quos recitabo, ne glorietur Ulpianus quasi solus ex reconditis Homeridarum scriniis cottabia extraxisset.

Nuncium bonum adeste accepturi,
& poculorum contentiones componite, & advertite
ad me animos, & haec observate,

ad praesentem quaestionem pertinentia. Video enim iam pueros etiam coronas nobis & unguenta adferentes. Cur ergo, *qui coronati sunt*, dicuntur esse *amore capti*, *si coronae eorum solvuntur?* Hoc enim iam olim puer, quum Callimachi legerem Epigrammata, in quibus est unum in id argumentum, cognoscere percupiebam. Dicit enim Callimachus:

— — — *Rosae vero, foliis cadentibus*
hominis de coronis, in terram defluxerunt.

Tuum igitur est, elegantioribus omnibus literis politissi-

την ζήτησιν ἀπολύσασθαι, [1] Δημόκριτε, καὶ διὰ τί οἱ ἐρῶντες στεφανοῦσι τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας.

IX.

Dionysius cogn. Aeneus.

Καὶ ὁ Δημόκριτος· Ἀλλ' ἵνα κἀγὼ, φησὶ, μνημονεύσω τῶν [2] τοῦ Χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος Διονυσίου· (Χαλκοῦς δὲ προσηγορεύθη διὰ τὸ συμβουλεῦσαι Ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι, καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν e Ῥητορικῶν Ἀπογραφῇ,) [3] λέξω τι καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν Ἐλεγείων. σὺ δὲ, ὦ Θεόδωρε, τοῦτο γάρ σου τὸ κύριον ὄνομα,

— δέχου τήνδε προπινομένην
τὴν ἀπ' ἐμοῦ ποίησιν. ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω
σοὶ πρώτῳ χαρίτων [4] ἐγκεράσας χάριτας.
καὶ σὺ λαβὼν, τότε δῶρον ἀοιδὰς ἀντιπρόπιθι,
συμπόσιον κοσμῶν, καὶ τὸ σὸν εὖ θέμενος.

Φὴς οὖν, διὰ τί, τῶν ἐστεφανωμένων ἐὰν λύηται ὁ f

1 Forf. ἐπιλύσασθαι. 2 Deest τῶν edd. 3 Ἀναγραφῇ edd.
4 Χαρίτων, ut proprium nomen scribunt viri docti.

me Democrite, hanc meam millennarem solvere quaestionem; item, *cur amantes amicarum fores coronent?*

9. Et Democritus: At ut ego etiam, inquit, Aenei poëtae & oratoris Dionysii aliquid proferam: (*Aeneus* autem eo cognominatus est, quod Atheniensibus suaserat, ut aeneo numismate uterentur: cuius orationis mentionem etiam fecit Callimachus in Rhetoricorum recensu:) dicam & ipse nonnihil ex eius Elegis. Tu, vero, *Theodore*, est enim hoc tuum proprium nomen,

— accipe hanc propinatam
a me poësin. Ego vero, quod faustum sit, mitto
tibi priori hoc munus infundens, quo mutuum provocem.
Quod ubi acceperis, propina vicissim carmina donum,
convivium ornans, & rem tuam bene gerens.

Quaeris igitur, *cur, si coronatorum dissolvuntur coronae,* ii

στέφανος, ἐρᾷν λέγονται; „Πότερον, ὅτι ὁ ἔρως τοῦ τῶν ἐρώντων ἤθους περιαιρεῖται τὸν κόσμον, διὰ τοῦτο τὴν τοῦ [1] ἐπιφανοῦς κόσμου περιαίρεσιν, φρυκτόν τινα [2] (φησὶ Κλέαρχος, ἐν πρώτῳ Ἐρωτικῶν)· καὶ σημεῖον νομίζουσι τοῦ καὶ τὸν τοῦ ἤθους κόσμον περιῃρῆσθαι [3] τοὺς τοιούτους; ἢ, καθάπερ ἐπὶ τῆς μαντικῆς ἄλλα πολλὰ, καὶ τοῦτο, σημειοῦνταί τινες; ὁ γὰρ Clearchea quaestio de Coronis amantium.
a ἐκ τοῦ στεφάνου κόσμος, οὐδὲν ἔχων μόνιμον, σημεῖόν ἐστι πάθους ἀβεβαίου μὲν, κεκαλλωπισμένου δέ. τοιοῦτος δ᾽ ἐστὶν ὁ ἔρως· οὐδένες γὰρ μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἐρᾷν ὄντων καλλωπίζονται. εἰ μὴ ἄρα ἡ φύσις, οἱονεί τι δαιμόνιον δικαίως βραβεύουσα τῶν πραγμάτων ἕκαστον, οἴεται δεῖν τοὺς ἐρῶντας μὴ στεφανοῦσθαι πρὶν κρατήσωσι [4] τοῦ ἔρωτος· τοῦτο [5] δ᾽ ἐστιν, ὅταν κατεργασάμενοι τὸν ἐρώμενον, ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐπι-

1 Vulgo διὰ τὸ πρὸς τὴν ἐπιφανοῦς &c. pro quo διὸ οὐκ ἀτόπως τὴν ἐπιφανῆ corr. Caſ. 2 φριχτόν τινα edd. 3 περιῃρεῖσθαι edd. 4 κρατήσουσι ms. *Ep.* Rectius fuerit πρὶν ἂν κράτήσωσι. 5 Temere τοὺς ed. Caſaub.

quibus id accidit dicantur amore eſſe capti? „Utrum, quoniam amor aufert morum ornamentum his qui amant, idcirco iactura conſpicui ornamenti (verba ſunt Clearchi, primo libro Eroticorum) pro ſigno quodam habetur, quo declaretur morum ornatum amiſiſſe eos quibus id accidit? An, quemadmodum per divinationem alia multa, ſic & hoc, ſignificari putant nonnulli? Nam coronae ornamentum, cum nihil habeat ſtabile, ſignum eſt adfectionis inconſtantis quidem, ſed quae placere ſtudeat. Talis autem eſt amor: nemo enim magis ſtudet placere, quam hi qui amore capti ſunt. Niſi fortaſſe natura, veluti Deus quidam iuſte & ex aequo adminiſtrans omnia, non prius coronandos cenſet amantes quam vicerint amorem; id vero eſt, cum ſubacto amaſio

„ θυμίας. τὴν ἀφαίρεσιν οὖν τοῦ στεφάνου σημεῖον τοῦ
ἔτι ἐν τῷ [1] διαγωνίζεσθαι εἶναι ποιούμεθα. ἢ ὁ Ἔρως
αὐτὸς, οὐκ ἐῶν καθ' αὐτοῦ στεφανοῦσθαι καὶ ἀνακη- b
ρύττεσθαι, τῶν μὲν [2] τὸν στέφανον περιαιρεῖται, [3] τοῖς
δὲ λοιποῖς ἐνδίδωσιν αἴσθησιν, μηνύων ὅτι ἡττῶνται ὑπὸ
αὐτοῦ· δι' ὃ ἐρᾷν οἱ λοιποὶ τοὺς τοιούτους φασίν; ἢ,
ὅτι λύεται μὲν πᾶν τὸ [4] δεδεμένον, ὁ δὲ ἔρως στεφα-
νουμένων τινῶν δεσμός ἐστι, (οὐδένες γὰρ ἄλλοι τῶν
δεδεμένων περὶ τὸ στεφανοῦσθαι σπουδάζουσι πλὴν οἱ
ἐρῶντες) τὴν τοῦ στεφάνου δὴ λύσιν [5] σημεῖον τοῦ πε-
ρὶ τὸν ἔρωτα δεσμοῦ νομίζοντες, ἐρᾷν φασι τοὺς τοιού-
τους; ἢ, διὰ τὸ πολλάκις τοὺς ἐρῶντας, διὰ τὴν πτόη- c
σιν, ὡς ἔοικε, στεφανουμένους περιῤῥεῖν [6] αὐτῶν τὸν
στέφανον, ἀντιστρέφομεν τῇ ὑπονοίᾳ τὸ πάθος, ὡς
οὐκ ἂν ποτε τοῦ στεφάνου περιῤῥέοντος, εἰ μὴ ἤρων; ἢ,

1 Desunt verba ἐν τῷ edd. 2 τὸν μὲν edd. 3 περιαιρεῖσθαι ms. *A*. cum ed. Ven. & Bas. περιαιρεῖ ms. *Ep*. 4 Abest artic. edd. 5 στεφάνου δήλωσιν mssti. Forf. διάλυσιν. 6 Legebam περιῤῥέοντα περιορᾷν.

» liberati sunt cupiditate: quare amissio coronae signum nobis est, in amoris certamine hosce adhuc esse occupatos. An forte Amor ipse, nolens contra se coronari aliquem ac veluti victorem renunciari, coronam hisce eripit, & aliis hunc sensum adfert illisque significat, hosce ab amore vinci; quo fit ut illi hos amore captos esse dicant? An, quoniam solvi non potest nisi quod vinctum fuerit, amor vero vinculum est nonnullorum coronatorum, (nulli enim alii ex vinctorum numero coronis magis student quam amantes) coronae dissolutionem signum esse amoris existimantes, amare hosce dicunt? An, quia amantes, cum coronati sunt, saepe ob perturbationem, ut videtur, defluere suam coronam sinunt, reciproco ratiocinio adfectum illorum suspicamur; cogitantes non defluturam fuisse eorum-

„ὅτι ἀναλύσεις περὶ μόνους μάλιστα τοὺς ἐρῶντας καὶ καταδεδεμένους γίνονται, τὴν δὲ τοῦ στεφάνου ἀνάλυσιν καταδεδεμένων τινῶν εἶναι νομίζοντες, ἐρᾷν φασι τοὺς τοιούτους; καταδέδενται γὰρ οἱ ἐρῶντες. εἰ μὴ ἄρα, διὰ τὸ κατεστέφθαι τῷ ἔρωτι τοὺς ἐρῶντας, οὐκ
d ἐπίμονος αὐτῶν ὁ στέφανος γίνεται. χαλεπὸν γὰρ ἐπὶ μεγάλῳ [1] καὶ θείῳ στεφάνῳ μικρὸν καὶ τὸν τυχόντα θεῖναι. Στεφανοῦσι δὲ [2] τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας, ἤτοι τιμῆς χάριν, καθαπερεί τινος θεοῦ, τὰ πρόθυρα στεφανοῦσιν [3] αὐτῶν· ἢ οὐ τοῖς ἐρωμένοις, ἀλλὰ τῷ Ἔρωτι ποιούμενοι τὴν τῶν στεφάνων ἀνάθεσιν. τοῦ μὲν γὰρ Ἔρωτος τὸν ἐρώμενον ἄγαλμα, τούτου δὲ ναὸν ὄντα τὴν οἴκησιν [νομίζοντες,] [4] στεφανοῦσι τὰ τῶν ἐρωμένων πρόθυρα· διὰ ταῦτα δὲ καὶ θύουσιν ἔνιοι ἐπὶ ταῖς τῶν ἐρωμένων θύραις. ἢ μᾶλλον, ὑφ' ὧν οἴον- Coronatae fores amasiorum.

1 ἐπὶ γλώσσῃ καὶ θείῳ ms. Ep. 2 δὲ καὶ ed. Cas. Exspectabam Διατί στεφανοῦσι δὲ τὰς &c. 3 στεφανοῦντες puto scripserat. 4 Deest νομίζοντες vulgo.

» dem coronam, nisi amarent? An, quod solutiones maxime in amantibus & in vinctis locum habent, coronae solutionem vinctorum nonnullorum solutionem esse existimantes, amare hos dicunt, quorum solvuntur coronae; quoniam qui amant vincti sunt? Ni potius, quoniam amore coronati sunt qui amant, idcirco non stabilis est eorum corona: difficile est enim, magnae & divinae coronae exiguam & vulgarem quamdam insuper imponere. *Coronant* autem *amasiorum fores*, sive honoris caussa; nempe, quasi Dei cuiusdam, sic vestibula illorum coronantes: sive non tam amasiis, quam Amori coronas illas consecrant. Nam Amoris imaginem amasium, & templum Amoris domum huius esse existimantes, coronant amasiorum vestibula: quam ob caussam etiam sacra nonnulli faciunt ad amasiorum fores. Sive potius, a quibus sibi ereptum putant, atque

„ται, καὶ πρὸς ἀλήθειαν τὸν τῆς ψυχῆς κόσμον ἐσκύ- e
λευνται,[1] τούτοις[2] καὶ τὸν τοῦ σώματος κόσμον, ὑπὸ τοῦ πάθους ἐξαγόμενοι, καὶ σκυλεύοντες ἑαυτοὺς, ἀνατιθέασιν. πᾶς δ' ὁ ἐρῶν τοῦτο δρᾷ μὲν παρόντος·[3] μὴ παρόντος δὲ τοῦ ἐρωμένου, τότε[4] ἐμποδὼν ποιεῖται τὴν ἀνάθεσιν. ὅθεν Λυκοφρονίδης τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αἰπόλον ἐποίησε λέγοντα·

Τόδ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον,
καλὸν νόημα,[5] καὶ πέδιλα,
καὶ κυνέαν,[6] καὶ τὴν θηροφόνον
λογχίδ'· ἐπεί μοι νόος ἄλλᾳ[7] κέχυται
ἐπὶ τὰν Χάρισιν φίλαν
παῖδα καὶ καλάν.“ f

X. Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ἱερώτατος Πλάτων, ἐν ἑβδόμῳ Νόμων, πρόβλημά τι προβάλλει[8] στεφανωτικὸν,

1 ἐσκυλεῦθαι edd. 2 καὶ τοῦτον Ms. 3 Abest vulgo παρόντος h. l. 4 τοῦτο ἐμποδὼν vulgo. 5 Corrigunt ἄνθημα, εἷμα, φάρμα. 6 κυνέην edd. 7 ἀλλὸ ed. Ven. & Bas. ἀλλῇ ed. Cas. 8 προβάλλω ms. A.

„etiam revera ipsis ereptum est animi ornamentum, his etiam ornatum corporis, ab adfectu agitati, sese etiam ipsi spoliantes, consecrant. Omnis autem amans hoc facit quidem praesente amasio: qui si non coram adest, in via publica facit ille hanc consecrationem. Quare Lycophronides amantem illum caprarium dicentem fecit:

Hanc tibi dedico rosam,
pulcram [vestem] & soleas,
& galeam, & feras-occidentem
lanceam: quia mihi aliò effusus animus est,
in dilectam Gratiis
puellam pulcramque. „

10. At sanctissimus Plato etiam, septimo libro Legum, quaestionem quamdam proponit ad coronas spe-

Platonis problema arithmeticum.

ὅπερ ἄξιόν ἐστιν ἐπιλύσασθαι, οὕτως λέγοντος τοῦ Φιλοσόφου· „Μήλων τινῶν [1] διανομαὶ καὶ στεφάνων πλείοσιν ἅμα καὶ ἐλάττοσιν, ἁρμοττόντων τῶν ἀριθμῶν τῶν αὐτῶν.“ Ὁ μὲν Πλάτων οὕτως εἶπεν. ἔστι δ' ὃ λέγει τοιοῦτον· ἕνα βούλεται [2] ἀριθμὸν εὑρεῖν, ᾧ ἕως [3] τοῦ τελευταίου εἰσελθόντος ἐξ ἴσου [4] πάντες ἕξουσιν ἤτοι μῆλα ἢ στεφάνους. Φημὶ οὖν, τὸν ἑξήκοντα
a ἀριθμὸν εἰς ἓξ συμπότας δύνασθαι τὴν ἰσότητα πληροῦν. οἶδα γάρ, ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐλέγομεν μὴ συνδειπνεῖν τῶν πέντε γε πλείους· ὅτι δ' ἡμεῖς [5] ψαμμακόσιοι ἐσμὲν δῆλον. ὁ οὖν ἑξήκοντα ἀριθμὸς εἰς ἓξ τοὺς συμπότας πληρωθέντος [6] τοῦ συμποσίου ἄρξεται οὕτως. εἰσῆλθεν εἰς τὸ συμπόσιον ὁ πρῶτος, καὶ ἔλαβε στεφάνους ἑξήκοντα· ἐπεισελθόντι δὲ τῷ δευτέρῳ δίδω-

1 δέ τινων edd. cum ms. *A.* τέ τινων apud Plat. 2 βούλεσθαι ms. *A.* 3 ὃς ἕως ms. *A.* 4 Temere ἐξ σου ed. Caf. 1. Inde ἐξ οὗ ed. Caf. 2. 3. 5 ὅτι δέ γε ἡμεῖς edd. 6 ἐξ τοὺς συμπληρωθέντας ms. *A.* συμπληρωθέντος ms. *Ep.* *absque* τοὺς συμπ.

ctantem; quam operae pretium fuerit ſolvere. Dicit autem philoſophus: » *Malorum quorumdam distributiones & coronarum inter plures ſimul & pauciores, ita ut earum numeri ſemper ſint inter ſe aequales.* « Haec ſunt verba Platonis: ſententia autem huiusmodi eſt. Unum vult inveniri numerum talem, ut, ſi in ſingulos dividantur usque ad poſtremum, ut quisque ingreditur, omnes ſemper aequalem pomorum vel coronarum numerum habeant. Dico igitur, numerum ſexagenarium in ſex convivas ita poſſe dividi, ut aequalitas conſtanter ſervetur. Memini enim initio nos dicere, non debere unà coenare plures quam quinque: at nos quidem videlicet arenam aequamus numero. Sexagenarius igitur numerus in ſex omnino coëuntes convivas dividendus, tale ſumet initium. Ingreditur in coenaculum primus, & accipit coronas ſexaginta: is alteri, poſt ipſum ingredienti, dat

σι τοὺς ἡμίσεις, καὶ ἑκάστῳ [1] γίνονται τριάκοντα· καὶ τρίτῳ ἐπεισελθόντι [2] συνδιαιρούμενοι τοὺς πάντας, b ἓξ εἴκοσιν [3] ἔχουσι. τετάρτῳ πάλιν ὁμοίως κοινωνήσαντες, [4] ἐκ δεκαπέντε γίνονται· [5] πέμπτῳ δὲ, ἐκ δώδεκα, καὶ τῷ ἕκτῳ ἐκ δέκα. καὶ οὕτως ἰσότης ἀναπληροῦται τῶν στεφάνων.

XI. Ulpianus spinas legit ex libris.

Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Δημοκρίτου, ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν Κύνουλκον·

Οἵῳ μ' ὁ δαίμων (ἔφη) φιλοσόφῳ συνῴκισεν!

κατὰ τὸ Θεογνήτου τοῦ κωμῳδιοποιοῦ Φάσμα·

ἐπαρίστερ' ἔμαθες, ὦ πόνηρε, γράμματα·
ἀντέστροφέν σου τὸν βίον τὰ βιβλία· [6] c
πεφιλοσόφηκας γῇ τε κ' οὐρανῷ λαλῶν,
οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

Πόθεν γάρ σοι καὶ ὁ τῶν Συρβηναίων ἐπῆλθεν χορός;

1 Commode ἑ κ α τ έ ρ ῳ *Epit.* 2 Inserunt ἓξ εἴκοσι edd. 3 ἀνὰ ε ἴ κ ο σ ι ἔχουσι ms. *Ep.* ἑξήκοντα ἔχουσι ms. *A.* cum edd. 4 Commodius κοινωνήσασιν ms. *Ep.* 5 Ante γίνονται lacunae signum posuit Casaub. 6 βυβλία edd. & dein βυβλίων iidem.

dimidium, & habet uterque triginta. Hi coronas omnes cum tertio post ingrediente partiti, habent quisque viginti: tum rursus cum quarto, & habet quisque quindecim: porro cum quinto, duodecim: cum sexto, decem quisque. Atque ita constanter servatur aequalitas numeri coronarum.

11. Quae quum dixisset Democritus, Ulpianus Cynulcum intuens, ait:

Qualis me philosophi in contubernium Deus adduxit!

ut ait Theognetus comicus in Phasmate:

Miser, perversas didicisti literas:
vitam corrupit tibi librorum lectio.
Agis cum Coelo & Terra verbis philosophis,
quibus nulla dictis de tuis curatio est.

Unde enim tandem tibi venit ille *Syrbenaeorum chorus?*

τίς τῶν ἀξίων λόγου μέμνηται τοῦ μουσικοῦ τούτου χοροῦ; Καὶ ὅς· Οὐ πρότερον, ἔφη, ὦ οὗτος, διδάξω σε, πρὶν ἂν τὸν ἄξιον παρὰ σοῦ λάβω μισθόν. οὐ γὰρ ἐγὼ τὰς ἐκ τῶν βιβλίων ἀκάνθας, ὥσπερ σὺ, ἀναγινώσκων ἐκλέγω, ἀλλὰ τὰ χρησιμώτατα καὶ ἀκοῆς
d ἄξια. Ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς δυσχεράνας, ἀνεβόησε τὰ ἐξ Ὑπονοίας [1] Ἀλέξιδος·

Οὐδ' ἐν Τριβαλλοῖς ταῦτά γ' ἐστὶν ἔννομα·
οὗ φασι τὸν θύοντα τοῖς κεκλημένοις
δείξαντ' ἰδεῖν τὸ δεῖπνον, εἰς τὴν αὔριον
πωλεῖν ἀδείπνοις ἅπερ ἔθηκ' αὐτοῖς ἰδεῖν.

τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα [2] φέρεται [3] καὶ παρ' Ἀντιφάνει ἐν Ὕπνῳ. Καὶ ὁ Κύνουλκος· Ἐπεὶ περὶ στεφάνων ζητή-
e σεις ἤδη γεγόνασιν, εἰπὲ ἡμῖν, τίς ἐστιν ὁ παρὰ τῷ χαρίεντι Ἀνακρέοντι „Ναυκρατίτης στέφανος“ ὦ Οὐλπιανέ. Φησὶ γὰρ οὕτως [4] ὁ μελιχρὸς ποιητής·

1 Forf. ἐξ Ὕπνου. 2 ἰαμβία ms. A. 3 φαίνεται edd. 4 οὗτος edd.

Quis enim alicuius momenti auctor meminit huius musici chori? Et ille, Heus tu, inquit, non prius te hoc docebo, quam a te dignam accepero mercedem. Non enim, ut tu, sic ego ex libris, quos lego, spinas seligo; sed quaecumque utilissima sunt & scitu digna. Hisce offensus Ulpianus, exclamavit illa ex Alexidis Suspicione: [*sive*, Somno:]

Ne in Triballis quidem hoc fieri fas est:
ubi aiunt eum qui sacra fecit, postquam convivis
conspiciendam praebuit coenam, postridie
incoenatis vendere quae spectanda illis proposuerat.

Iidem iambi etiam apud Antiphanem in Somno leguntur. Tum Cynulcus ait: Quoniam de Coronis iam motae sunt quaestiones, dic nobis, o Ulpiane, quaenam est illa apud venustum Anacreontem *Naucratita corona?* Sic enim ait mellifluus hic poëta:

Corona apud Anacreontem.

Στεφάνους δ' ἀνὴρ [1] τρεῖς ἕκαστος εἶχεν,
τοὺς μὲν ῥοδίνους, [2] τὸν δὲ Ναυκρατίτην.

καὶ διὰ τί παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ λύγῳ τινὲς στεφανοῦνται; φησὶ γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Μελῶν·

Μεγίσθης [3] δ' ὁ φιλόφρων,
δέκα δὴ μῆνες, ἐπειδὴ [4] f
στεφανοῦται τῇ λύγῳ, [5]
καὶ τρύγα πίνει [6] μελιηδέα.

ὁ γὰρ τῆς λύγου στέφανος ἄτοπος· πρὸς δεσμοὺς γὰρ καὶ πλέγματα ἡ λύγος ἐπιτήδειος. εἰπὲ οὖν ἡμῖν τι περὶ τούτων, ζητήσεως ἀξίων ὄντων, καὶ μὴ ὀνοματοθήρα, [7] φιλότης.

XII.

Corona viminea apud Samios.

Σιωπῶντος δ' αὐτοῦ καὶ ἀναζητεῖν προσποιουμένου, ὁ Δημόκριτος ἔφη· Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικώτατος, ἑταῖρε, ἐξηγούμενος τὸ χωρίον, ἔφη, ὅτι καὶ a

1 ποιητὴς στεφάνου. ὁ δ' ἀνὴρ Ms. 2 ῥοδίνους τοὺς μὲν corr. Barn. 3 Μεγιστῆς Barn. 4 ἐπεί τε h. l. Ms. 5 τῇ τε λύγῳ idem. 6 πίνουσι h. l. Ms. 7 ὀνομάτων θήρα Ms. Forſ. ὀνόματα θήρα.

Coronas vero vir quisque tres habebat;
duas ex rosis, tertiam Naucratitam.

Et cur apud eumdem poëtam *vitice* (ſive *Amerinâ ſalice*) nonnulli coronantur? Dicit enim ſecundo Carminum libro:

Megiſthes vero ille comis,
decem iam menſes ſunt, ex quo
coronatur vitice,
& muſtum bibit dulce.

Abſurda eſt enim corona e vitice: nam ad vincula ſolum & ad crates idonea eſt vitex. Dic igitur nobis ad haec aliquid quod ſcitu dignum ſit, amice, nec vocabula ſolummodo venare.

12. Illo tacente, & quid diceret anquirere ſimulante, Democritus ait: Ariſtarchus, Grammaticorum ſummus, amice, interpretans hunc locum, ait »vitice coronari

λύγοις ἐστεφανοῦντο οἱ ἀρχαῖοι. Τέναρος δὲ ἀγροίκων εἶναι λέγει στεφάνωμα τὴν λύγον. καὶ οἱ ἄλλοι γε ἐξηγηταὶ ἀπροσδιόνυσά τινα εἰρήκασιν περὶ τοῦ προκειμένου. Ἐγὼ δ' ἐντυχὼν τῷ Μηνοδότου τοῦ Σαμίου συγγράμματι, ὅπερ ἐπιγράφεται Τῶν κατὰ τὴν Σάμον ἐνδόξων Ἀναγραφὴ, εὗρον τὸ ζητούμενον. „Ἀδμήτην γὰρ, φησὶ, τὴν Εὐρυσθέως, ἐξ Ἄργους φυγοῦσαν, ἐλθεῖν εἰς Σάμον· θεασαμένην δὲ τὴν τῆς Ἥρας ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς οἴκοθεν σωτηρίας χαριστήριον βουλομένην
b ἀποδοῦναι, ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἱεροῦ, τοῦ καὶ νῦν ὑπάρχοντος, πρότερον δὲ ὑπὸ Λελέγων καὶ Νυμφῶν καθιδρυμένου· τοὺς δ' Ἀργείους πυθομένους, καὶ χαλεπαίνοντας, πεῖσαι χρημάτων ὑποσχέσει Τυῤῥηνοὺς, λῃστρικῷ τε [1] βίῳ χρωμένους, ἁρπάσαι τὸ βρέτας· πεπεισμένους τοὺς Ἀργείους, ὡς, εἰ τοῦτο γένοιτο, πάντως τι κακὸν πρὸς τῶν τὴν Σάμον κατοικούν-

1 Rectius (puto) abesset τε particula.

solitos esse veteres.« Tenarus vero »rusticorum coronamentum esse viticem« scribit. Alii item interpretes absurda quaedam, & aliena, super propositâ quaestione dixerunt. Ego vero postquam in Menodoti Samii librum incidi, qui inscribitur Rerum in Samo insulâ memorabilium Recensus, inveni id quod quaerebam. Ait enim: »Admetam Eurysthei filiam, cum Argis profugisset, venisse Samum: ibi cum ei adparuisset Iunonis species, Admetam gratias relaturam, quod domo incolumis in ea loca pervenisset, curam suscepisse templi, quod hodieque exstat, olim vero a Lelegibus & Nymphis conditum fuerat. Argivos vero, re cognita indignatos, pactâ pecuniâ persuasisse Tyrrhenis piraticam facientibus, ut Deae raperent simulacrum; ratos scilicet, id si fieret, haud dubie male mulctatum iri Admetam a Sami

των ἡ Ἀδμήτη πείσεται. τοὺς δὲ Τυῤῥηνοὺς ἐλθόντας εἰς τὸν Ἡραίτην ὅρμον, καὶ διαβάντας εὐθέως ἔχεσθαι τῆς πράξεως. ἀθύρου δὲ ὄντος τότε τοῦ νεὼ, ταχέως ἀνελέσθαι τὸ βρέτας, καὶ διακομίσαντας ἐπὶ θάλασσαν, εἰς τὸ σκάφος ἐμβαλέσθαι· λυσαμένους δ' αὐτοὺς τὰ πρυμνήσια, καὶ τὰς ἀγκύρας ἀνελομένους, εἰρεσίᾳ τε πάσῃ χρωμένους, ἀπαίρειν οὐ δύνασθαι. ἡγησαμένους οὖν θεῖον τοῦτ' εἶναι, πάλιν ἐξενεγκαμένους τῆς νεὼς τὸ βρέτας, ἀποθέσθαι παρὰ τὸν αἰγιαλόν· καὶ ψαιστὰ αὐτῷ ποιήσαντας, περιδεεῖς ἀπαλλάττεσθαι. τῆς δὲ Ἀδμήτης ἕωθεν δηλωσάσης, ὅτι τὸ βρέτας ἠφανίσθη, καὶ ζητήσεως γενομένης, εὑρεῖν μὲν αὐτὸ τοὺς ζητοῦντας ἐπὶ τῆς ἠϊόνος· ὡς δ' ἂν βαρβάρους Κᾶρας, ὑπονοήσαντας αὐτόματον ἀποδεδρακέναι, πρός τι λύγου θωράκιον ἀπερείσασθαι, καὶ τοὺς εὐμηκεστάτους τῶν κλάδων ἑκατέρωθεν ἐπισπασαμένους περιειλῆσαι πάντοθεν.[1] τὴν δὲ Ἀδμήτην λύσασαν αὐτὸ

1 περιειλ. αὐτὸ πάντοθεν Epit.

incolis. Tyrrhenos igitur ad Iunonis portum adpulsâ navi, exscensione factâ, continuo adgressos esse opus; quumque portâ clausum non esset eâ aetate templum, protinus abstulisse simulacrum, & ad mare transportatum navigio imposuisse. Sed solutis rudentibus, levatisque ancoris, remorum summo conatu abire non potuisse. Itaque ratos divino numine hoc fieri, simulacrum e navigio rursus extulisse, in littoreque deposuisse; oblatisque ei libis, metu perculsos abiisse. Postridie mane cum indicasset Admeta evanuisse simulacrum, factâ perquisitione, repertum esse in litore a quaerentibus: hos autem, utpote barbaros Caras, ultro aufugisse simulacrum opinantes, ad septum aliquod ex vitice illud adligasse, & attractis utrimque longissimis ramis undique illud circumvolvisse. Admetam vero expeditum vinculis puri-

ἁγνίσαι, καὶ στῆσαι πάλιν ἐπὶ τοῦ βάθρου, καθάπερ πρότερον ἵδρυτο. διόπερ ἐξ ἐκείνου καθ' ἕκαστον ἔτος ἀποκομίζεσθαι τὸ βρέτας ἐς τὴν ἠϊόνα καὶ ἀφανίζεσθαι, ψαιστά τε αὐτῷ παρατίθεσθαι· καὶ καλεῖ-
e σθαι Τόνεα τὴν ἑορτήν,[1] ὅτι συντόνως συνέβη περιειληθῆναι[2] τὸ βρέτας ὑπὸ τῶν τὴν πρώτην αὐτοῦ ζήτησιν ποιησαμένων."

„Ἱστορεῖται δ', ὑπ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῶν Καρῶν δεισιδαιμονίᾳ περισχεθέντων, ἐπὶ τὸ μαντεῖον τοῦ θεοῦ παραγενομένων εἰς Ὕβλαν,[3] καὶ πυνθανομένων περὶ τῶν ἀπηντημένων, θεσπίσαι τὸν Ἀπόλλωνα, ποινὴν αὐτοὺς ἀποδοῦναι τῇ θεῷ δι' ἑαυτῶν ἑκούσιον, καὶ χωρὶς δυσχεροῦς συμφορᾶς· ἣν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀφώρισεν ὁ Ζεὺς τῷ Προμηθεῖ χά-
f ριν τῆς κλοπῆς τοῦ πυρὸς, λύσας αὐτὸν ἐκ τῶν χαλεπωτάτων δεσμῶν· καὶ τίσιν ἑκούσιον ἐν ἀλυπίᾳ κειμένην δοῦναι θελήσαντος, ταύτην ἔχειν ἐπιτάξαι τὸν

XIII. Apollo Hyblaeus.

Prometheus solutus & coronatus.

1 τὸ νεατὸν ἑορτὴν ed. Ven. & Bas. Τονεάτην ἑορτὴν ed. Casaub.
2 περιειλυφθῆναι edd. 3 Ἄβας coni. Cas. Ὕλαν alii.

ficasse, & in basi, in qua ante locatum fuerat, rursus constituisse. Quare ab illo inde tempore quotannis e conspectu tolli simulacrum, & in littus deferri, libaque ei adponi; & *Tonea* vocari illud festum, quia intentis vinculis (*συντόνως*) constrictum fuisset simulacrum ab eis, qui primum illud investigatum iverant. «

13. »Narrant vero, sub idem tempus Caras, oblatâ animis religione, oraculum Dei adiisse Hyblam: & consulentibus de his quae acciderant respondisse Apollinem, poenam Deae illos dare debere sponte per se, & citra graviorem calamitatem: qualem poenam superioribus temporibus Iupiter Prometheo statuisset propter ignem furto ablatum, cum gravissimis eum vinculis solvisset. Cum enim voluisset ille ultro leviorem aliquam suscipere

καθηγούμενον τῶν θεῶν. ὅθεν ἀπ' ἐκείνου [1] τὸν δεδηλωμένον [2] στέφανον τῷ Προμηθεῖ περιγενέσθαι καὶ μετ' οὐ πολὺ τοῖς εὐεργετηθεῖσιν ἀνθρώποις ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς δωρεάν. διόπερ καὶ τοῖς Καρσὶ κατὰ τὸ παραπλήσιον ἔθος παρεκελεύσατο, στεφανώματι χρωμένοις τῇ λύγῳ, καταδεῖν τὴν ἑαυτῶν κεφαλὴν τοῖς κλάδοις, οἷς αὐτοὶ κατέλαβον τὴν θεόν. [3]
καταλῦσαι δὲ καὶ τ' ἄλλα γένη τῶν στεφάνων ἐπέ- 2
ταξε, χωρὶς τῆς δάφνης· τὴν δ' αὐτὸς, ἔφη, τοῖς τὴν θεὸν θεραπεύουσι μόνοις ἀπονέμειν δῶρον. τοῖς τε χρησθεῖσιν ἐκ τῆς μαντείας κατακολουθήσαντας αὐτοὺς ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι, καὶ δίκην ἐν εὐωχίαις ἀποδιδόντας τῇ θεῷ τὴν προσήκουσαν. ὅθεν τοὺς Κᾶρας, ὑπακοῦσαι βουλομένους τοῖς ἐκ τοῦ χρηστηρίου, καταλῦσαι τὰς ἔμπροσθεν εἰθισμένας στεφανώσεις, αὐτούς τε κατὰ πλῆθος χρῆσθαι μὲν τῇ λύγῳ, τοῖς δὲ θερα-

1 οὔτ' ἐκείνου vulgo. 2 λελυγωμένον corrigit Adam. 3 Perperam τὸν θεὸν edd.

poenam, hanc ei impoſuiſſe ferunt ſupremum Deum. Atque inde uſum coronae, qui Prometheo fuerat oſtenſus, ab illo haud multo poſt ad alios etiam homînes, donati ignis beneficio ab eodém adfectos, manaſſe. Itaque etiam Caribus ſimili inſtituto mandavit Deus, ut vitice pro coronamento uterentur, & capita ſua ramis eisdem obſtringerent, quibus ipſi Deam revinxiſſent. Aliis autem omnibus coronarum generibus abstinere eos iuſſit, exceptâ laureâ. Hanc ſe ipſum, dixit, ſolis his qui Deae miniſtrarent tamquam donum tribuere. Qui paruiſſent oraculi reſponſo, & in conviviis convenientem poenam Deae daturi eſſent, hos ſalvos & noxae expertes fore. Itaque Caras, morem gerere volentes oraculo, omiſſis aliis coronamentorum generibus, quae ante in uſu fuiſſent, vitice vulgo omnes uti, Deae

b πεύουσι τὴν θεὸν ἐπιτρέψαι φορεῖν τὸν καὶ νῦν ἔτι διαμένοντα τῆς δάφνης στέφανον."

„Μνημονεύειν δ' ἔοικεν ἐπὶ ποσόν τι τῆς κατὰ τὴν λύγον στεφανώσεως καὶ Νικαίνετος ὁ ἐποποιὸς ἐν τοῖς Ἐπιγράμμασιν, ποιητὴς ὑπάρχων ἐπιχώριος, καὶ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι. λέγει δ' οὕτως· XIV. Nicenaeti epigramma.

Οὐκ ἐθέλω, Φιλόθηρε, κατὰ πτόλιν, ἀλλὰ παρ' Ἥρης, [1]
δαίνυσθαι, ζεφύρου πνεύμασι τερπόμενος.
ἀρκεῖ μοι κοίτη [2] μὲν ὑπὸ πλευροῖσι [3] χαμεύνα·
c ἐγγὺς [4] γὰρ προμάλου δέμνιον ἐνδαπίης,
καὶ λύγος, ἀρχαῖον Καρῶν στέφος. ἀλλὰ φερέσθω
οἶνος, καὶ Μουσῶν ἡ χαρίεσσα λύρη·
θυμήρες πίνοντες ὅπως Διὸς εὐκλεᾶ [5] νύμφην
μέλπωμεν, νήσου δέσποτιν ἡμετέρης.

Ἐν τούτοις γὰρ ἀμφιβόλως εἰρηκὼς ὁ Νικαίνετος πό-

1 ἀλλ' ἐπ' ἀρούρης edd. ἀλλὰ παρ' Ἥρῃ adfertur ex Ms. 2 αυτη Ms. 3 πλευρῇσι edd. 4 ἔγγυει Ms. 5 εὐκλέα edd.

ministris permittentes lauream gestare coronam, cuius gestandi mos etiamnum durat. «

14. » Videtur autem coronamenti ex vitice meminisse aliquatenus etiam Nicaenetus epicus poëta, patriâ Samius, in Epigrammatibus, & adfectum suum adversus patriam frequenter declarans. Cuius hi sunt versus :

Nolo, Philothere, in urbe, sed in agro
epulari: Zephyri aurâ delector.
Sufficit mihi humi stratus sub lateribus torus:
in promtu est enim indigenâ ex tamari lectus,
& vitex, priscum Carum coronamentum. At adferatur
vinum, & Musarum amabilis lyra:
laeti potantes ut Iovis inclytam sponsam
canamus, insulae dominam nostrae.

In his enim ambigue quidem loquitur Nicaenetus, ut

τερον στρωμνῆς ἕνεκεν ἢ στεφανώσεως ἀρκεῖται τῇ λύγῳ, τῷ λέγειν [1] αὐτὴν „τῶν Καρῶν ἀρχαῖον στέ- d
φος“ πρόδηλον καθίστησι τὸ ζητούμενον. συνέβη δὲ τὴν τῆς λύγου στεφάνωσιν καὶ μέχρι τῶν κατὰ Πολυκράτην [2] χρόνων, ὡς ἄν τις εἰκάσειε, τῇ νήσῳ συνηθεστέραν ὑπάρχειν. ὁ γοῦν Ἀνακρέων φησί·

Μεγίσθης ὁ φιλόφρων
δέκα δὴ μῆνες ἐπειδὴ
στεφανοῦται τῇ λύγῳ,
καὶ τρύγα πίνει μελιηδέα.“

XV. Hephaestio, Athenaei aequalis & aemulus.

Ταῦτα ἴσασιν οἱ θεοὶ ὡς πρῶτος αὐτὸς ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ εὗρον, κτησάμενος τὸ τοῦ Μηνοδότου συγγραμμάτιον, καὶ ἐπιδείξας πολλοῖς ἐξ αὐτοῦ τὸ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι ζητούμενον. λαβὼν δὲ παρ' ἐμοῦ e
ὁ πᾶσι κλοπὴν ὀνειδίζων Ἡφαιστίων ἐξιδιοποιήσατο τὴν λύσιν, καὶ σύγγραμμα [3] ἐξέδωκεν, ἐπιγράψας

1 τῷ δὲ λέγειν Ms. Forſ. δὴ debuit; niſi ſupra ἀμφιβόλως μὲν legas. 2 Πολυκράτη edd. 3 ξύγγραμμα edd.

neſcias utrum in ſtrati uſum, an coronamenti, ſufficiat illi vitex: ſed, quum illam nominet *priſcum Carum coronamentum*, ſatis in aperto ponit id quod quaerimus. Coniectare autem licet, coronamenti ex vitice uſum in illa inſula uſque ad Polycratis aetatem duraſſe. Anacreon certe dixit:

Megiſthes vero ille comis,
decem iam menſes ſunt, ex quo
coronatur vitice,
& muſtum bibit dulce. «

15. Haec Dii norunt a me primo pulcrae Alexandriae eſſe reperta, cum nactus ibi eſſem Menodoti libellum; ex quo etiam multis hominibus hoc, quod apud Anacreontem quaeritur, demonſtravi. Cuius quaeſtionis ſolutionem a me acceptam Hephaeſtion, is qui aliis omnibus furta exprobrat, ſibi vindicavit, ſcriptumque edi-

Περὶ τοῦ [1] παρ' Ἀνακρέοντι λυγίνου Στεφάνου· ὅπερ
νῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ εὕρομεν παρὰ τῷ ἀντικοττύρᾳ [2] Δη-
μητρίῳ. τοιοῦτος δέ τις καὶ [ὁ Ἡφαιστίων συγγρα-
φεὺς, καὶ] [3] περὶ τὸν καλὸν ἡμῶν Ἄνδραντον [4] ἐγένε-
το. ἐκδόντος γὰρ τούτου πέντε μὲν βιβλία Περὶ τῶν
παρὰ Θεοφράστῳ ἐν τοῖς Περὶ Ἠθῶν [5] καθ' ἱστορίαν
καὶ λέξιν ζητουμένων, ἕκτον δὲ Περὶ τῶν ἐν τοῖς Ἠθι-
f κοῖς Νικομαχίοις Ἀριστοτέλους, ἐν οἷς [6] ἀμφιλαφῶς
παραθεμένου περὶ τοῦ [7] παρὰ Ἀντιφῶντι τῷ τραγῳ-
διοποιῷ [8] Πληξίππου, καὶ πλεῖστα ὅσα καὶ περὶ
αὐτοῦ τοῦ Ἀντιφῶντος εἰπόντος· σφετερισάμενος καὶ
ταῦτα, ἐπέγραψέ τι βιβλίον [9] Περὶ τοῦ παρὰ Ξενο-
φῶντι ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν Ἀντιφῶντος, οὐδὲν
ἴδιον προσεξευρὼν, [10] ὥσπερ κἀν τῷ Περὶ τοῦ λυγίνου

Andrantus, sive Adrastus, commentator Aristotelis.

1 Perperam Παρὰ τοῦ Ms. 2 ἀντιμεττύρᾳ edd. ἀντικουαρίῳ vel ἀντιχουαρίῳ hariolabar. ἐντιμοτάτῳ Dalec. 3 Delenda verba videntur. 4 Ἄδραστον coni. Casaub. 5 Temere περὶ φυτῶν Dalec. 6 ἐννοίας vulgo. Unde corrigunt viri docti, περὶ τῆς τῶν ἐν τοῖς Ἠθ. Νικ. Ἀριστοτέλους ἀμφιβόλως παρατεθειμένων ἐννοίας. 7 καὶ περὶ τοῦ edd. 8 τραγῳδοποιῷ edd. 9 βυβλίον edd. 10 προσεξευρεῖν edd.

dit hoc titulo, *De Corona ex Vitice apud Anacreontem*: quod scriptum nunc Romae reperimus apud antiquarium Demetrium. Pari modo idem Hephaestion cum Adranto (*sive*, Adrasto) nostro, viro praeclarissimo, egit. Qui quum quinque libros edidisset, De his quae apud Theophrastum in libris De Moribus sive ad rerum cognitionem sive ad dictionem pertinentia quaeri disceptarique possunt, & sextum De his quae in Aristotelis Ethicis Nicomachiis: quibus in libris de Plexippo apud Antiphontem Tragicum late exposuit, & plurima etiam de ipso Antiphonte disputavit: haec quoque sua faciens Hephaestion, librum edidit inscriptum *De Antiphonte apud Xenophontem in Memorabilibus*, in quo nihil suo Marte adiecit, quemadmodum nec in illo De Corona e Vitice

Στεφάνου. μόνον γὰρ τοῦτ' ἴδιον εἴρηκεν, ὅτι Φύλαρ-
χος ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν οἶδε τὴν κατὰ λύγον
ἱστορίαν, καὶ ὅτι οὔτε τὰ Νικαινέτου οἶδεν, οὔτε τὰ a
Ἀνακρέοντος ὁ συγγραφεύς· ἀπέδειξέ τε καὶ διαφω-
νοῦντα αὐτὸν κατ' ἔνια τῶν ἱστορηθέντων παρὰ τῷ Μη-
νοδότῳ. Δύναται δέ τις λέγειν περὶ τῆς λύγου ἁπλού-
στερον, ὅτι ὁ Μεγίσθης τῇ λύγῳ ἐστεφανοῦτο, [1] ὡς
παρακειμένης ἐκ τοῦ δαψιλοῦς ἐν ᾧ εὐωχεῖτο τόπῳ,
συνδέσεως ἕνεκα τῶν κροτάφων. καὶ γὰρ καὶ Λακε-
δαιμόνιοι καλάμῳ στεφανοῦνται ἐν τῇ τῶν Προμα-
χίων ἑορτῇ, ὥς φησι Σωσίβιος ἐν τοῖς Περὶ τῶν ἐν Λα-
κεδαίμονι Θυσιῶν, γράφων οὕτως· „Ἐν ταύτῃ συμ-
βαίνει τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς χώρας καλάμοις [2] στεφα- b
νοῦσθαι, ἢ στλεγγίδι, [3] τοὺς δ' ἐκ τῆς ἀγωγῆς παῖ-
δας ἀστεφανώτους ἀκολουθεῖν.“

Promachia, festum Lacedaemoniorum.

XVI. Ἀριστοτέλης δ' ἐν δευτέρῳ Ἐρωτικῶν, καὶ Ἀρί-

1 στεφανοῦται edd. 2 καλάμῳ edd. 3 στιλεγγίδι edd.

libello. Unum enim hoc de ſuo dixit, Phylarchum ſeptimo Hiſtoriarum libro meminiſſe illius de vitice hiſtoriae, ſed nec Nicaeneti nec Anacreontis meminiſſe hunc ſcriptorem; quem etiam diſſentire in nonnullis oſtendit ab his quae a Menodoto tradita ſunt. Poſſis vero de vitice ſimpliciori etiam ratione dicere, Megiſthen vitice ſeſe coronaſſe praecingendorum temporum cauſſa, quum virgulti huius copia tum maxime praeſto eſſet eo loco ubi ille epulabatur. Etenim Lacedaemonii etiam calamo coronantur feſto Promachiorum die, ut ait Soſibius in libris De Lacedaemoniorum Sacris, ubi ita ſcribit: »In hoc feſto ruſtici quidem iuvenes calamis coronantur, aut ſtrigile: (*ſive*, bractea:) qui vero publicâ civitatis diſciplinâ innutriti ſunt, absque coronâ ſequuntur.«

16. Ariſtoteles vero, ſecundo libro Eroticorum, & Ari-

στων ὁ Περιπατητικὸς, Κῖος δὲ τὸ γένος, ἐν δευτέρῳ Ἐρωτικῶν Ὁμοίων,[1] φασὶν, ὅτι „Οἱ ἀρχαῖοι διὰ τοὺς περὶ τὸν οἶνον πόνους τῶν κεφαλαλγιῶν,[2] δεσμοὺς εὕρισκον τοὺς τυχόντας, τῆς τῶν κροτάφων συνδέσεως ὠφελεῖν δοκούσης· οἱ δ' ὕστερον ἅμα τῷ κροτάφῳ προσέβαλόν τινα[3] καὶ κόσμον οἰκεῖον τῇ παρὰ τὸν οἶ- Origo usus coronarum.
c νον[4] διαγωγῇ, μηχανησάμενοι τὸν στέφανον. βέλτιον δὲ, διὰ τὸ πάσας τὰς αἰσθήσεις ἐν τῇ κεφαλῇ εἶναι, ταύτην στεφανοῦσθαι, ἢ διὰ τὸ συμφέρειν ἐσκεπάσθαι καὶ συνδεδέσθαι τοὺς κροτάφους πρὸς τὸν οἶνον." Ἐστεφανοῦντο δὲ καὶ τὸ μέτωπον, ὡς ὁ καλὸς Ἀνακρέων ἔφη·

„Ἐπὶ[5] δ' ὀφρύσι σελίνων στεφανίσκους θέμενοι, θάλειαν ἑορτὴν ἀγάγωμεν Διονύσῳ."[6]

Ἐστεφανοῦντο δὲ καὶ τὰ στήθη, καὶ ἐμύρουν ταῦτα, ἐπεὶ αὐτόθι ἡ καρδία. ἐκάλουν δὲ καὶ οἷς περιεδέοντο

1 Ἐρωτ. ὁμοίως φασὶν vulgo. 2 τόνους κεφαλαλγιῶν edd. 3 προτέβαλλόν τινα edd. περιέβαλον malles. 4 περὶ τὸν οἶνον ms. Ep. 5 Ἐπεὶ edd. 6 Διονύσσῳ edd.

sto Peripateticus, natione Ceus, secundo Eroticorum Similium, aiunt: » Veteres propter incommoda e vino oriunda proximis quibusque vinculis uti coeperant, cum devinctio temporum prodesse videretur: posteriores vero simul ornatum etiam quemdam temporum adiecerunt, qui compotationis oblectationi consentaneus esset, coronam invenientes. Praestat autem, quoniam omnes sensationes in capite sunt, hoc coronari, quam tegi & constringi inter potandum tempora propter utilitatem. « Coronabant vero etiam frontem, ut venustus Anacreon ait:

Superciliis coronas ex apio imponentes,
laetum festum agamus Dionyso.

Sed & pectus coronabant inungebantque; quia in eo animi sedes. Coronas autem, quibus collum cingebant,

Hypothymiades. τὸν τράχηλον στεφάνους, ὑποθυμιάδας, ὡς Ἀλκαῖος ἐν τούτοις·

Ἀλλ' ἀννήτω [1] μὲν περὶ ταῖς δέραις [2] d
παρθέτω [3] πλέκτας [4] ὑποθυμιάδας τις. [5]

καὶ Σαπφώ·

καὶ πολλαῖς ὑποθυμιάδαις [6]
πλέκταις ἄντια παλαιδέραι. [7]

καὶ Ἀνακρέων·

Πλεκτὰς δ' ὑποθυμιάδας
περὶ στήθεσι [8] λωτίνας ἔθεντο.

Αἰσχύλος δ' ἐν τῷ Λυομένῳ Προμηθεῖ σαφῶς φησιν, ὅτι „ἐπὶ τιμῇ [9] τοῦ Προμηθέως τὸν στέφανον περιτίθεμεν τῇ κεφαλῇ, ἀντίποινα [10] τοῦ ἐκείνου δεσμοῦ.“ καί τοι ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σφιγγὶ εἰπών·

1 ἀνήτω vel ἀνήτῳ corrigunt. 2 δέραισι corr. Iac. 3 Perperam παρθέτω vulgo. 4 πλεκτὰς corrigunt. 5 Rectius fortasse abesset τις. 6 ὑποθυμιάδες edd. 7 Corrigunt πλεκταὶ πολλαί θ' ὑπ. κἄνθεα περιδέραια. Felicius alii, πλέκταις ἀνήτω ἀπαλαὶ δέραι. Sed rectius fortasse fuerit, ἀντί' ἀπαλῇ δέρῃ vel ἀπαλᾶς δέρας. 8 στήθεσσιν ms. A. 9 ἐπί τε τιμῇ edd. 10 ἀντίποια edd.

hypothymiadas vocabant; velut Alcaeus in his:

Sed anethi circa collum quisque
plexas ponat hypothymiadas.

& Sappho:

Et multas hypothymiadas
plexas tenerum ante [*vel*, circa] *collum.*

& Anacreon:

Plexas vero hypothymiadas
circum pectora posuere lotinas.

Aeschylus vero in Prometheo Vinculis-soluto perspicue dicit, *in Promethei honorem coronam nos imponere capiti, veluti in poenam vinculorum illius.* Quamquam idem poëta in fabula Sphinge dixit:

Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανον, [1] ἀρχαῖον στέφος·
e δεσμῶν ἄριστος, ἐκ Προμηθέως λόγου. [2]

Σαπφὼ δ' ἁπλούστερον τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσι τοῦ στεφανοῦσθαι ἡμᾶς, λέγουσα τάδε· Coronarum usus in Sacrificiis.

„Σὺ δὲ στεφάνοις ὤδικα [3] παρθέσθ' ἐραταῖς
φόβαισι, ὄρπακας ἀννήτω συνέῤῥαισ' ἀπαλαῖσι [4] χερσίν. εὐάνθεα γὰρ πέλεται, καὶ χάρις
τε [5] μάκαιρα μᾶλλόν προτέρην ἀστεφανώτοισι [6] δ' ἀπυστρέφονται.“ [7]

ὡς εὐανθέστερον γὰρ καὶ κεχαρισμένον μᾶλλον τοῖς θεοῖς, παραγγέλλει στεφανοῦσθαι τοὺς θύοντας. Ἀ-
f ριστοτέλης δ' ἐν τῷ Συμποσίῳ φησὶν, ὅτι „Οὐδὲν κολοβὸν προσφέρομεν πρὸς τοὺς θεοὺς, ἀλλὰ τέλεια καὶ ὅλα. τὸ δὲ πλῆρες, τέλειόν ἐστι. τὸ δὲ στέφειν, πλήρωσίν τινα σημαίνει. Ὅμηρος·

1 Forſ. στέφανος. 2 λύγου corrigunt viri docti. 3 Corrigunt Δωρίκα, aut ὦ Δίρκα: & dein πάρθεο. 4 συνεῤῥαῖς ἀπαλλαγείσῃ vulgo, vel ἀπαλλαγίσῃ. 5 καὶ χάριτες Ms. κεχάρισται μάκαρσι corrigit Cant. κεχαρισμένα τε μάκαρσι μᾶλλον τά γ' ἱερεῖα Caſaub. 6 προτέρηνα στεφανώτοισι vulgo. 7 δαπυστρέφονται vulgo. Corrigunt δ' ἀποστρέφονται.

Hoſpiti coronam, antiquum coronamentum:
vinculorum hoc optimum eſt, ex Promethei ratione.

Sappho vero ſimplicius cauſſam reddit cur coronemur, haec dicens:

Tu vero coronas . . adpone amabili comae,
ſurculos anethi nectens teneris manibus.
Florida enim grata ſunt Superis:
incoronatos vero averſantur.

Monet coronari ſacra-facientes, quia pulcrius hoc & magis gratum Diis. Ariſtoteles vero in Sympoſio ſcribit: »Diis nihil mancum offerimus, ſed perfecta & integra. *Coronare* vero completionem quamdam & perfectionem ſignificat. Homerus:

Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο.

καί·

Ἀλλὰ Θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. —

τοὺς γὰρ αὖ [1] τὴν ὄψιν ἀμόρφους, φησὶν, ἀναπληροῖ ἡ τοῦ λέγειν πιθανότης. ἔοικεν οὖν ὁ στέφανος τοῦτο a ποιεῖν βούλεσθαι. διὸ καὶ περὶ τὰ πένθη τοὐναντίον παρασκευάζομεν. ὁμοιοπαθείᾳ [2] γὰρ τοῦ κεκμηκότος, κολοβοῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς τῇ τε κουρᾷ τῶν τριχῶν, καὶ τῇ τῶν στεφάνων ἀφαιρέσει."

XVII. Philonides medicus, de Coronis. Φιλωνίδης δ' ὁ ἰατρὸς ἐν τῷ Περὶ Μύρων καὶ Στεφάνων· „Ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς, φησὶ, θαλάττης ὑπὸ Διονύσου μετενεχθείσης εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς ἀμπέλου, καὶ πρὸς ἄμετρον ἀπόλαυσιν τῶν πολλῶν ἐκτρεπομένων, ἄκρατόν τε προσφερομένων, [3] οἱ μὲν αὐτῶν μανιωδῶς ἐκτρεπόμενοι παρέπαιον, [4] οἱ δὲ νεκροῖς b ἐῴκεσαν ἀπὸ τῆς καρώσεως. ἐπ' ἀκτῆς δέ τινων πινόντων, ἐπιπεσὼν ὄμβρος τὸ μὲν συμπόσιον διέλυσε,

1 Commode *ignorat* αὖ *Epit.* 2 ὁμοιοπαθεῖς edd. cum ms. *A.* 3 προσφ. αὐτῶν οἱ μὲν ms. *A.* αὐτὸν οἱ μὲν ms. *Ep.* 4 παρέπαιον edd. cum ms. *A.*

Pueri pateras coronaverunt vino.

&: *Sed Deus formam verbis coronat.*

Nam adſpectu deformibus, ait, id quod deeſt ſupplet orationis facundia. Videtur igitur corona intelligi hoc facere. Quare in luctu contrarium inſtituimus. Nam veluti compatientes cum defuncto, mutilamus nos ipſos, tonſo capillo, & detractâ coronâ. «

17. Philonides medicus in libro De Unguentis & Coronis haec ſcribit: » Translatâ e rubro mari vite in Graeciam a Baccho, cum in immodicum vini uſum vulgo deflecterent homines, & meracum biberent, alii ex his in furorem acti inſaniebant, alii gravedine oppreſſi mortuis ſimiles erant. Accidit autem, nonnullis in maris littore potantibus, ut, ſolutâ ob vehementem im-

τὸν δὲ κρατῆρα, ὃς εἶχεν ὀλίγον οἶνον ὑπολελειμμένον, ἐπλήρωσεν ὕδατος. γενομένης δ' αἰθρίας, εἰς τὸν αὐτὸν ὑποστρέψαντες [1] τόπον, γευσάμενοι τοῦ μίγματος, προσηνῆ καὶ ἄλυπον ἔσχον ἀπόλαυσιν. καὶ διὰ τοῦθ' οἱ Ἕλληνες τῷ μὲν παρὰ δεῖπνον [2] ἀκράτῳ προσδιδομένῳ τὸν Ἀγαθὸν ἐπιφωνοῦσι Δαίμονα, τιμῶντες τὸν εὑρόντα δαίμονα. ἦν δ' οὗτος ὁ Διόνυσος. τῷ δὲ μετὰ
C δεῖπνον κεκραμένῳ πρώτῳ προσδιδομένῳ ποτηρίῳ Δία Σωτῆρα ἐπιλέγουσι, τῆς ἐκ τοῦ μίγματος ἀλύπου κράσεως τὸν καὶ τῶν ὄμβρων ἀρχηγὸν αἴτιον ὑπολαβόντες. Ἐδέησεν οὖν βοηθημάτων τοῖς ἐν τῷ πότῳ κεφαλὴν ἐπιθλιβεῖσιν. ἦν δὲ δεσμὸς ἐξ αὐτῶν προχειρότατος, καὶ τῆς φύσεως ἐπὶ τοῦτο ὁδηγούσης. ἀλγήσας γάρ τις κεφαλὴν, ὥς φησιν Ἀνδρέας, εἶτα πιέσας, καὶ κουφισθεὶς, εὗρε κεφαλαλγίας δεσμὸν φάρ-

1 ἐπιστρέψαντες edd. cum ms. *A*. 2 περὶ δεῖπνον ms. *Ep*. μετὰ δ. corr. Palm. & deinde τῷ δὲ παρὰ δεῖπνον.

brem compotatione, patera, in qua nonnihil vini relictum erat, aquâ repleretur. Igitur redeunte sereno, quum in eumdem locum reversi temperatum potum gustassent, mitem atque minime molestam ex potione voluptatem perceperunt. Ea de caussa Graeci, cum merum bibunt quod in coena distribuitur, *Bonum Deum* invocant, honorantes Deum vini inventorem, nempe Bacchum. Ad primum autem temperatum poculum quod post coenam datur *Iovem Servatorem* invocant, eumdem & imbrium & innoxiae vini temperationis auctorem existimantes. Illis igitur, qui ex potu dolore capitis adfligebantur, opus erat aliqua medela: & ultro eis occurrebat remedium paratissimum, nempe vinculum, ipsâ naturâ duce. Nam capitis dolore adfectus aliquis, ut ait Andreas, compresso (manibus) capite levatum se dolore sentiens, vinculum invenit cephalalgiae reme-

μακον. Τούτῳ οὖν βοηθήματι πρὸς τοὺς [1] πότους χρώ-
μενοι, τοῖς παραπίπτουσι [2] τὴν κεφαλὴν ἐδέσμευον· d
καὶ ἐπὶ τὸν κίσσινον στέφανον ἦλθον, αὐτόματόν τε
καὶ πολὺν ὄντα, καὶ κατὰ πάντα τόπον γινόμενον,
ἔχοντα καὶ πρόσοψιν οὐκ ἀτερπῆ, χλωροῖς πετάλοις
καὶ κορύμβοις σκιάζοντα τὸ μέτωπον, καὶ τοὺς ἐν τῷ
σφίγγειν τόνους ὑπομένοντα, προσέτι δὲ ψύχοντα χω-
ρὶς ὀδμῆς καρούσης. καὶ ταύτῃ μοι δοκεῖ Διονύσῳ ὁ βίος
ἀνεῖναι τὸ στέφος, τὸν εὑρετὴν τοῦ πώματος [3] καὶ τῶν
δι' αὐτὸ ἐλασσωμάτων ἀλεξητῆρα [4] βουλόμενος εἶναι. [5]
ἐντεῦθεν δὲ εἰς ἡδονὴν τραπέντες, τὸ μὲν συμφέρον [6]
καὶ τοῖς ἐκ μέθης παραβοηθοῦν [7] ἐλαττώμασιν ἀφή- e
καντες, [8] τοῦ πρὸς ὄψιν ἢ πρὸς ὀσμὴν ἐπιτερποῦς ἐφρόν-
τισαν. Διὸ μυρσίνης μὲν στέφανον, στύφοντα καὶ τὴν

1 Deest τοὺς edd. & ms. *A*. 2 παραπίνουσι ms. *Ep*. 3 πόματος ms. *Ep*. 4 ἀλεξιτῆρα edd. 5 τῷ εὑρετῇ - - - ἀλεξητῆρα βουλομένῳ εἶναι ms. *Ep*. 6 τὸ μὲν εἰς συμφέρον edd. cum ms. *A*. 7 παραβοηθῶν iidem. 8 ἐλαττώματος ὁ στέφανος iidem. τὸ μὲν τοῖς ἐκ τῆς μέθης παραβοηθεῖν ἐλαττώμασιν ἀφῆκαν, τοῦ δὲ πρὸς ὄψιν ms. *Ep*.

dium. Hoc igitur praesidio in compotationibus utentes, quodcumque vinculi genus in proximo erat, eo caput obligabant: adeoque in hederaceam incidebant coronam, cum & sponte & copiose ubique nascatur hedera, & speciem habeat non iniucundam, viridibus foliis & corymbis frontem obumbrans, & valide adstringi se patiatur, denique refrigeret absque odore gravedinem adferente. Atque eâ caussâ mihi videntur homines Baccho sacram fecisse coronam, inventorem potionis intelligentes eumdem propulsatorem esse incommodorum ex illa nascentium. Inde vero ad voluptatem conversi, utilitatem & incommodorum ex ebrietate remedium minoris facientes, exteriorem speciem & odoris suavitatem magis curarunt. Itaque myrtea quidem corona, quae vim habet adstringendi & vini exhalatio-

οἴνων ἀναθυμίασιν ἀποκρουόμενον, ἔτι δὲ ῥόδινον, ἔχοντά τι καὶ κεφαλαλγίας παρηγορικὸν σὺν τῷ κατὰ ποσὸν ψύχειν, πρὸς δὲ τοῖς[1] δάφνινον, οὐκ ἀλλότριον τοῖς πότοις ἡγητέον. λευκόϊον δὲ, κινητικὸν ὄντα κεφαλῆς, καὶ ἀμαράκινον, καὶ ἅπαντας τοὺς καροῦν δυναμένους ἢ βαρύνειν ἄλλως κεφαλὴν, περιστατέον.“[2] Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ Ἀπολλόδωρος[3] ἐν τῷ Περὶ Μύρων καὶ Στεφάνων, αὐταῖς λέξεσι. Καὶ περὶ μὲν τούτων, ὦ ἑταῖροι, ταῦτα.

XVIII. Corona Naucratita.

Περὶ δὲ τοῦ Ναυκρατίτου στεφάνου, τίς ἐστι τὴν ἄνθην,[4] πολλὰ ἀναζητήσας, καὶ πολλῶν πυθόμενος, ὡς οὐδὲν ἐμάνθανον, ἐνέτυχον ὀψέ ποτε Πολυχάρμου Ναυκρατίτου ἐπιγραφομένῳ βιβλίῳ Περὶ Ἀφροδίτης, ἐν ᾧ ταυτὶ γέγραπται· „Κατὰ δὲ τὴν τρίτην πρὸς ταῖς εἴκοσιν Ὀλυμπιάδα ὁ Ἡρόστρατος, πολίτης ἡμέτερος, ἐμπορίᾳ χρώμενος, καὶ χώραν πολλὴν περιπλέων,

1 τούτοις malebam. 2 παραιτητέον *Epit.* 3 Ἀπολλώνιος vulgo vocatur infra. 4 τὴν ἀρχὴν corrigunt viri docti.

nes reprimendi, item rosea, quae praeterquam quod nonnihil refrigerat, capitis etiam dolorem aliquatenus levat, adhaec laurea, compotationibus commodae existimandae sunt. Sed ex leucoio corona, & amaracina, & quaecumque vim quamdam habent sopiendi aut quovis modo caput gravandi, repudiandae.« Eadem, ad verbum, dixit etiam Apollodorus in libris De Unguentis & Coronis. Et haec quidem, amici, hactenus.

18. De *Naucratita* vero *corona*, qualis sit quod ad genus florum spectat, postquam multa perquisivi, & percunctatus sum e multis, cum nihil didicissem, sero tandem incidi in Polycharmi Naucratitae librum, De Venere inscriptum, in quo haec ad verbum scripta leguntur: »Olympiade vigesima tertia Herostratus, civis nostrâs, peregre profectus, multis terris circumnavigatis,

προσχών ποτε καὶ Πάφῳ τῆς Κύπρου, ἀγαλμάτιον a
Ἀφροδίτης σπιθαμιαῖον, ἀρχαῖον τῇ τέχνῃ, ὠνησάμε-
νος ᾔει φέρων εἰς τὴν Ναύκρατιν. καὶ αὐτῷ πλησίον
φερομένῳ τῆς Αἰγύπτου, ἐπεὶ χειμὼν αἰφνίδιον [1] ἐπέ-
πεσε, καὶ συνιδεῖν οὐκ ἦν ὅπου [2] γῆς ἦσαν, κατέφυ-
γον ἅπαντες ἐπὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα, σώζειν
αὐτοὺς αὐτὴν δεόμενοι. ἡ δὲ Θεὸς, προσφιλὴς γὰρ τοῖς
Ναυκρατίταις ἦν, αἰφνίδιον ἐποίησε πάντα τὰ παρα-
κείμενα αὐτῇ μυῤῥίνας χλωρᾶς πλήρη, ὀδμῆς δὲ ἡδί-
στης ἐπλήρωσε τὴν ναῦν ἤδη ἀπειρηκόσι τοῖς ἐμπλέου- b
σι τὴν σωτηρίαν διὰ τὴν πολλὴν ναυτίαν. γενομένου δὲ
ἐμέτου πολλοῦ, καὶ ἡλίου ἐκλάμψαντος, κατιδόντες
τοὺς ὅρους, ἧκον εἰς τὴν Ναύκρατιν. καὶ ὁ Ἡρόστρατος
ἐξορμήσας τῆς νεὼς μετὰ τοῦ ἀγάλματος, ἔχων καὶ
τὰς αἰφνίδιον αὐτῷ ἀναφανείσας χλωρὰς μυῤῥίνας,
ἀνέθηκεν ἐν τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷ. θύσας τε [3] τῇ

1 αἰφνίδιος edd. 2 ὅποι Ms. 3 θυσίας τε edd. cum Ms.

nave ad Paphum Cypri adpulſâ, emtam ibi imagunculam Veneris magnitudine ſpithamae, vetuſti operis, ſecum Naucratim reportaturus erat. In reditu cum prope Aegyptum navis verſaretur, ſubito ingruente tempeſtate & terrae aſpectum adimente, ut ubi locorum eſſent neſcirent, confugerunt omnes ad Veneris imagunculam, ſalutem ſibi ab illa precantes. Et Dea (benevola quippe erat in Naucratitas) ſubito omne circumcirca ſpatium viridi myrto replevit, & per totam navem ſuaviſſimum odorem ſparſit, cum ſalutem iam deſperaſſent vectores ob multam nauſeam. Sed multo ſecuto vomitu, cum ſol eis rediret, conſpectis ſuis finibus Naucratin pervenerunt. Et Heroſtratus e navi proſiliens cum imagine & cum viridibus myrtis, quae ſubito exſtiterant, Deae omnia conſecravit. Itaque per-

θεῷ, καὶ ἀναθεὶς τῇ Ἀφροδίτῃ ἄγαλμα,[1] καλέσας τε καὶ ἐφ' ἑστίασιν ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ τοὺς προσήκοντας c καὶ τοὺς οἰκειοτάτους, ἔδωκεν ἑκάστῳ καὶ στέφανον ἐκ τῆς μυῤῥίνης, ὃν καὶ τότε ἐκάλεσε Ναυκρατίτην.“ Ὁ μὲν οὖν Πολύχαρμος ταῦτα. οἷς κἀγὼ πείθομαι, ἡγούμενος οὐκ ἄλλον τινὰ εἶναι Ναυκρατίτην στέφανον, ἢ τὸν ἐκ τῆς μυῤῥίνης, τῷ καὶ μετὰ τῶν ῥόδων ὑπὸ τοῦ Ἀνακρέοντος φορεῖσθαι. καὶ ὁ Φιλωνίδης δὲ εἴρηκεν, ὡς ὁ τῆς μυῤῥίνης στέφανος τὴν ἐκ τῶν οἴνων ἀναθυμίασιν ἀποκρούεται, καὶ ὁ τῶν ῥόδων ἔχει τι κεφαλαλγίας παρηγορικὸν πρὸς τῷ καὶ ἐμψύχειν. Γελοῖοι οὖν εἰσι καὶ οἱ λέγοντες, Ναυκρατίτην εἶναι στέ- Papyrus coronaria.
d φανον τὸν ἐκ τῆς βίβλου τῆς στεφανωτρίδος καλουμένης παρ' Αἰγυπτίοις στεφόμενον, παρατιθέμενοι Θεοπόμπου ἐκ τῆς τρίτης τῶν Ἑλληνικῶν, ὅς φησιν „Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι παραγινομένῳ εἰς Αἴγυπτον

1 τὸ ἄγαλμα aut τἄγαλμα malebam.

actis sacris, & imagine Veneri dedicata, convocatisque ad epulum in ipso templo propinquis & familiaribus, coronam cuique ex myrto dedit, eamque coronam *Naucratitam* tunc adpellavit.« Haec igitur tradit Polycharmus. Quibus fidem equidem habens, non aliam esse Naucratitam coronam existimo, nisi ex myrto; cum praesertim apud Anacreontem simul cum rosis illa gestetur. Atque etiam Philonides dixit, myrteam coronam exhalationes e vino reprimere, roseam vero, praeterquam quod refrigeret, vim quamdam habere levandi capitis dolores. Quare ridiculi sunt qui dicunt, Naucratitam coronam, illam esse quae e *papyro coronaria*, quae vocatur, quae apud Aegyptios in usu est, nectitur; adponentes Theopompi verba ex tertio libro Hellenicorum, ubi ait, » Agesilao Lacedaemonio, quum in Aegyptum

δῶρα πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους ἄλλα τέ τινα, καὶ δὴ καὶ τὴν στεφανωτρίδα βίβλον." Ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα, τίνα ὠφέλειαν ἢ ἡδονὴν ἔχει τὸ βίβλῳ [1] στεφανοῦσθαι μετὰ ῥόδων, πλὴν εἰ μὴ οἱ τούτοις χαίροντες στέψονται ὁμοῦ σκορόδους καὶ ῥόδα. παμπόλλους δὲ οἶδα λέγοντας τὸν ἐκ τῆς σαμψύχου στέφανον εἶναι τὸν Ναυκρατίτην· πολὺ δὲ τὸ ἄνθος τοῦτο κατὰ τὴν Αἴγυπτον. διάφορος δὲ γίνεται κατὰ τὴν ὀδμὴν ἡ ἐν Αἰγύπτῳ μυῤῥίνη παρὰ τὰς ἐν ἄλλαις χώραις, ὡς καὶ Θεόφραστος ἱστορεῖ. e

XIX. Στέφανοι, στέφος, στέμμα.

Ἔτι τούτων λεγομένων, ἐπεισῆλθον παῖδες στεφάνους φέροντες τῶν ἀκμαζόντων κατὰ τοὺς καιρούς. καὶ ὁ Μυρτίλος· Λέγε καλὲ, εἶπεν, Οὐλπιανὲ, στεφάνων ὀνόματα. οἱ γὰρ παῖδες, κατὰ τὸν Χαιρήμονος Κένταυρον,

στεφάνους ἑτοιμάζουσιν, οὓς εὐφημίας

1 βύβλῳ h. l. mssti.

perveniſſet, dona miſiſſe Aegyptios, cum alia, tum coronariam papyrum.« Ego vero neſcio, quem uſum, quamve voluptatem habeat papyro coronari cum roſis: niſi forte qui his gaudent, iidem etiam allio & roſis coronari ament. Novi vero etiam dicere permultos, ex ſampſucho (*id eſt*, amaraco) eſſe Naucratitam coronam: qui frequens flos eſt in Aegypto. Sed odoris ſuavitate in Aegypto, prae aliis omnibus regionibus, excellit myrtus, quemadmodum etiam Theophraſtus tradit.

19. Adhuc haec dicebantur, quum intrarunt pueri, coronas ferentes e floribus ea tempeſtate vigentibus. Et Myrtilus: Ede nobis, inquit, o praeclare Ulpiane, coronarum nomina. Nam *pueri*, ut ait Chaeremonis Centaurus,

coronas parant, quas ut fauſti ominis praecones

κήρυκας εὐχαὶ προὐβάλοντο δαιμόνων. :

f καὶ ἐν τῷ Διονύσῳ δὲ ὁ αὐτὸς [1] ἔφη ποιητής·

στεφάνους τεμόντες, ἀγγέλους εὐφημίας.

σὺ δὲ μὴ τὰ ἐκ τῶν ἐπιγραφομένων Αἰλίου Ἀσκληπιάδου Στεφάνων φέρε ἡμῖν, ὡς ἀνηκόοις αὐτῶν, ἀλλ' ἄλλο τι παρ' ἐκεῖνα λέγε. δεῖξαι γὰρ οὐκ ἔχεις, ὅτι διαλελυμένως τις εἴρηκε ῥόδων στέφανον, καὶ ἴων στέφανον· [2] τὸ γὰρ παρὰ Κρατίνῳ κατὰ παιδιὰν εἴρηται, „ναρκισσίνους ὀλίσβους.“ [3] Καὶ ὃς γελάσας· Πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησι στέφανος ὠνομάσθη, ὥς φησι Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν τετάρτῳ Δηλιάδος, τὸ παρὰ

a μὲν ἡμῖν στέφος, [4] παρὰ δέ τισι στέμμα προσαγορευόμενον. διὸ καὶ τούτῳ πρώτῳ στεφανωσάμενοι, δεύτερον περιτιθέμεθα τὸν δάφνινον. κέκληται [5] δὲ στέφανος ἀπὸ τοῦ στέφειν.“ [6] Σὺ δὲ οἴει με, ἔφη, Θετταλὲ

1 αὐτὸς absque ὁ edd. 2 Suspectus locus. 3 ὀλίσκους edd. ὀλίσκους Ms. 4 στέφανος vulgo. 5 κέκληται edd. 6 ἀπὸ τοῦ στεφάνου vulgo.

praetendunt preces Diis oblatae.

Idemque poëta in fabulâ Baccho ait:

Coronas absciderunt, fausti ominis nuncias.

Tu vero non illa ex Aelii Asclepiadis Coronis, quae inscribuntur, nobis profer, quasi nobis incognita essent: sed aliud quidpiam praeter illa prome. Nec enim habes dicere, solutim & discretim quempiam dixisse *rosarum coronam* aut *violarum coronam*: nam istud apud Cratinum, *narcissinos olisbos*, per iocum dictum est. Et ille ridens, ita infit: *Corona* (*στέφανος*) apud Graecos, ut ait Semus Delius quarto libro Deliadis, primum nominatum est id quod apud nos *στέφος*, (*velamen*,) apud nonnullos vero *στέμμα* (*infula*, *vitta*) vocatur. Quare etiam hoc primo cincti, deinde demum lauream imponimus. Nominatus est autem *στέφανος*, a verbo *στέφειν*. (*tegere*, *velare*, *cingere*.)« Tu vero, inquit, multiloque Thessa-

ποικιλόμυθε, τῶν κοινῶν τούτων καὶ κατημαξευμένων ἐρεῖν τι; διὰ δὲ τὴν σὴν γλῶσσαν τῆς ὑπογλωττίδος μνησθήσομαι, ἧς Πλάτων ἐμνήσθη ἐν Διὶ κακουμένῳ·

Καί τοι φορεῖτε γλῶσσαν ἐν ὑποδήμασι·
στεφανοῦσθε δ'[1] ὑπογλωττίσιν,[2] ὅταν[3] πίνητέ που·[4]
κἂν[5] καλλιερῆτε, γλῶτταν ἀγαθὴν πέμπετε.[6] b

Θεόδωρος δ' ἐν ταῖς Ἀττικαῖς Φωναῖς, ὥς φησι Πάμφιλος ἐν τοῖς Περὶ Ὀνομάτων, πλοκῆς στεφάνων γένος τι τὴν ὑπογλωττίδα ἀποδίδωσι. Λάβε οὖν παρ' ἐμοῦ· κατὰ γὰρ τὸν Εὐριπίδην,

Ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων
ἀγῶνα θεῖτ' ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός.

XX.

Coronarum vel Sertorum rariora nomina: Isthmium.

Ἰσθμιακόν. Οὕτως τοῦτον καλούμενον στέφανον Ἀριστοφάνης μνήμης ἠξίωσεν ἐν Ταγηνισταῖς, λέγων οὕτως·

1 στεφάνους δ' vulgo. 2 ὑπὸ γλώττησιν edd. 3 ὅτε vulgo. 4 πίνετέ που Ms. 5 καὶ vulgo. 6 πέμπεται Ms.

le, putas-ne vulgarium horum tritorumque aliquid me dicturum? Sed propter tuam linguam *hypoglottidis* mentionem faciam, cuius Plato meminit in Iove male-adfecto:

Atqui gestatis linguam in calceis:
coronamini vero hypoglottidibus, sicubi compotatis:
& quum caesa victima litatis, bona verba (γλῶτταν ἀγαθὴν) *mittitis.*

Theodorus vero in Vocibus Atticis, ut ait Pamphilus in libro De Nominibus, *hypoglottidem* interpretatur nexûs quoddam genus coronarum. Accipe igitur a me: nam secundum Euripidem,

In utramque partem facile est de re qualibet
differere, si quis valeat eloquii artibus.

20. *Isthmiacum.* Sic nominatam hanc coronam Aristophanes in Tagenistis commemorare dignatus est, ubi ait:

c Τί οὖν ποιῶμεν; χλανίδ' ἐχρῆν λευκὴν λαβεῖν·
εἶτ' ἰσθμιακὰ λαβόντες, ὥσπερ οἱ χοροὶ,
ᾄδωμεν εἰς τὸν δεσπότην ἐγκώμιον.

Σιληνὸς δ' ἐν ταῖς Γλώτταις φησίν· „ἴσθμιον στέφανον." Φιλήτας [1] δὲ φησί· „στέφανος. [2] ἤγουν ὁμωνυμία ἀμφοτέρωθι, οἷον τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πρώτου [3] κόσμου. λέγω δὲ τὸ [4] ἐπὶ τοῦ φρέατος καὶ τοῦ ἐγχειριδίου ἴσθμιον." Τιμαχίδας δὲ καὶ Σιμμίας οἱ Ῥόδιοι ἀποδιδόασιν ἓν ἀνθ' ἑνός· „ἴσθμιον, στέφανον· [5] οὗ μνημονεύει καὶ Καλλίξεινος, [6] ὁ Ῥόδιος [7] καὶ αὐτὸς
d γένος, ἐν τοῖς Περὶ Ἀλεξανδρείας, γράφων οὕτως· * * * *"

XXI. Corona Antinoëa, ex loto.

Ἐπεὶ δὲ Ἀλεξανδρείας ἐμνημόνευσα, οἶδά τινα ἐν τῇ καλῇ ταύτῃ πόλει καλούμενον στέφανον Ἀντινόειον, γινόμενον [8] ἐκ τοῦ αὐτόθι καλουμένου λωτοῦ.

1 Φιλίτας Ms. 2 Ἰσθμιακὸς στέφανος coni. Dalec. 3 *cervicis* Dalec. προσώπου Purf. τοῦ πρώκτου καὶ τοῦ κόλπου Villebr. 4 λέγω δὲ τοῦ edd. Caeterum *obscurus* & haud dubie *corruptus locus.* 5 Iungunt vulgo, ἴσθμιον στέφανον, nullo interiecto commate. 6 Καλλίξενος edd. 7 Καλλ. Ῥόδιος malebam, absque artic. 8 γενόμενον edd.

Quid ergo faciamus? Laenam oportebat albam sumere:
deinde isthmiaca sumentes, veluti chori,
canamus laudes heri.

Silenus in Glossis ait: *Isthmiam coronam.* Philetas vero ait: »*Corona.* Nempe ambiguitas utrimque, veluti capitis & primi mundi. Dico vero *isthmium* in puteo & in gladiolo. « Timachidas vero & Simmias Rhodii alterum per alterum reddunt: »*Isthmium,* coronam: cuius meminit etiam Callixenus, ipse quoque Rhodius, in libris De Alexandria, ubi ait: * * * * «

21. Quoniam vero mentionem feci Alexandriae, memini etiam in pulcrà hac urbe *Antinoëam* nominari coronam quamdam; quae fit ex *loto* qui ibi vocatur. Na-

φύεται δ' οὗτος ἐν λίμναις, θέρους ὥρᾳ, καί εἰσιν αὐτοῦ χροιαὶ δύο, ἡ μὲν τῷ ῥόδῳ ἐοικυῖα· ἐκ τούτου δ' ὁ πλεκόμενος στέφανος κυρίως Ἀντινόειος καλεῖται· ὁ δ' ἕτερος λώτινος ὀνομάζεται, κυανέαν [1] ἔχων τὴν χροιάν. καὶ Παγκράτης τις τῶν ἐπιχωρίων ποιητὴς, ὃν καὶ ἡμεῖς ἔγνωμεν, Ἀδριανῷ τῷ αὐτοκράτορι ἐπι- e

Adrianus imperator.

δημήσαντι τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, μετὰ πολλῆς τερατείας ἐπέδειξε τὸν ῥοδίζοντα λωτὸν, φάσκων αὐτὸν δεῖν καλεῖν Ἀντινόειον, [2] ἀναπεμφθέντα ὑπὸ τῆς γῆς, ὅτε τὸ αἷμα ἐδέξατο τοῦ Μαυρουσίου λέοντος, ὃν κατὰ τὴν πλησίον τῇ Ἀλεξανδρείᾳ Λιβύην ἐν κυνηγίῳ καταβεβλήκει ὁ Ἀδριανὸς, μέγα χρῆμα ὄντα, καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανεμηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην, ἧς καὶ πολλὰ ἀοίκητα ἐπεποιήκει οὗτος ὁ λέων. ἡσθεὶς οὖν ἐπὶ τῇ τῆς ἐννοίας εὑρέσει καὶ καινότητι, [3] τὴν ἐν Μουσῶν αὐτῷ σίτησιν ἔχειν ἐχαρίσατο. Καὶ Κρατῖ- f

1 χιονέαν corrigunt viri docti. 2 Ἀντινόϊον h. l. ms. *A*. 3 καὶ νεότητι edd.

scitur autem hic in paludibus, mediâ aestate. Floris duplex color: alter rosae similis, e quo nexa corona proprie *Antinoëa* vocatur: altera corona *lotina* nominatur, caeruleum [*sive, ut corrigunt nonnulli*, niveum] habens colorem. Et Pancrates quidam, indigena poëta, quem etiam nos cognitum habuimus, Adriano Imperatori, Alexandriae versanti, roseum lotum veluti miraculum quoddam ostentavit; dicens debere illum *Antinoëam* nominari, editum tunc e terrâ, cum sanguinem illa accepisset Mauri leonis, quem Adrianus in Libya Alexandriae finitima, cum venaretur, prostraverat; ingentem belluam, quae diu Libyam ita vastaverat, ut magnam eius partem desertam reddidisset hic leo. Delectatus igitur Adrianus commenti inventione ac novitate, concessit poëtae ut publico sumtu in Museo aleretur.

νος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν 'Οδυσσεῦσι κέκληκε τὸν λωτὸν [1] στεφάνωμα, διὰ τὸ πάντα τὰ φυλλώδη ὑπὸ τῶν 'Αθηναίων στεφανώματα λέγεσθαι. ὁ δὲ Παγκράτης ἐν τῷ ποιήματι οὐκ ἀγλαφύρως εἴρηκεν·

Οὔλην ἕρπυλλον, λευκὸν κρίνον, ἠδ' ὑάκινθον
πορφυρέην, λευκοῦ [2] δὲ χελιδονίοιο πέτηλα,
καὶ ῥόδον εἰαρινοῖσιν ἀνοιγόμενον ζεφύροισιν·
οὔπω γὰρ φύεν ἄνθος ἐπώνυμον 'Αντινόοιο.

a 'Πυλέων. [3] Οὕτως καλεῖται ὁ στέφανος, ὃν τῇ Ἥρᾳ περιτιθέασιν οἱ Λάκωνες, ὥς φησι Πάμφιλος. XXII. Pyleon, corona.

'Αλλὰ μὴν καὶ Ἰάκχαν τινὰ καλούμενον οἶδα στέφανον ὑπὸ Σικυωνίων, ὥς φησι Τιμαχίδας ἐν ταῖς Γλώτταις. Φιλήτας [4] δ' οὕτως γράφει· „'Ιάκχα, ἐν τῇ Σικυωνίᾳ στεφάνωμα εὐῶδες·

Ἕστηκ', ἀμφὶ κόμας εὐώδεας, [5] ἀγχόθι πατρὸς,
καλὸν Ἰακχαῖον θηκαμένη στέφανον.“

1 τὸ λωτὸν ms. *A.* 2 Forſ. γλαυκοῦ. 3 Neſcio an rectius Πυλεών. 4 Φιλίτας ms. *A.* & ſic iterum haud multo poſt. 5 ἀμφίκομα εὐώδιος edd. ἀμφίκομα εὐώδιας Ms. ἀμφὶ κόμαις εὐώδεσιν Fior.

Sed & Cratinus in Ulyſſibus *coronamentum* dixit *lotum*: quoniam folioſa & herboſa omnia ab Atticis *coronamenta* dicuntur. Pancrates vero in illo carmine haud invenuſte dixerat:

Criſpum ſerpillum, candidum lilium, & hyacinthum
purpureum, albi vero [ſive, *glauci*] *chelidonii folia,*
& roſam vernis hiſcentem Zephyris:
nec dum enim Antinoi florem ediderat tellus.

22. *Pyleon.* Sic vocatur corona, quam Iunoni imponunt Lacedaemonii; ut ait Pamphilus.

Novi vero etiam *Iaccham* dictam coronam quampiam apud Sicyonios, ut Timachidas ait in Gloſſis. Philetas vero ita ſcribit: »Iaccha, in Sicyoniâ, corona fragrans:

Stetit prope patrem, fragranti comae
pulcram impoſitam habens Iacchaeam coronam.«

Gg 3

Σέλευκος δὲ, ἐν ταῖς Γλώσσαις, Ἑλλωτίδα καλεῖσθαί φησι τὸν ἐκ μυῤῥίνης πλεκόμενον στέφανον, ὄντα τὴν περίμετρον πηχῶν κ, πομπεύειν τε ἐν τῇ τῶν b Ἑλλωτίων ἑορτῇ. Φασὶ [1] δ' ἐν αὐτῷ τὰ τῆς Εὐρώπης ὀστᾶ κομίζεσθαι, ἣν ἐκάλουν Ἑλλωτίδα. ἄγεσθαι δὲ καὶ ἐν Κορίνθῳ τὰ Ἑλλώτια. [2]

Corona Thyreatica. Θυρεατικοί. Οὕτω καλοῦνται στέφανοί τινες παρὰ Λακεδαιμονίοις, ὥς φησι Σωσίβιος ἐν τοῖς Περὶ Θυσιῶν, ψιλίνους αὐτοὺς φάσκων νῦν ὀνομάζεσθαι, ὄντας ἐκ φοινίκων. Φέρειν δ' αὐτοὺς, ὑπόμνημα τῆς ἐν Θυρέᾳ [3] γενομένης νίκης, τοὺς προστάτας τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ, ὅτε καὶ τὰς Γυμνοπαιδίας ἐπιτελοῦσι. (Gymnopaediae.) χοροὶ δ' εἰσὶ, τὸ μὲν εὐπροσώπων c παίδων, [4] τὸ δ' ἐξ ἀρίστων ἀνδρῶν, [5] γυμνῶν ὀρχουμένων, καὶ ᾀδόντων Θαλήτου καὶ Ἀλκμᾶνος ᾄσματα, καὶ τοὺς Διονυσοδότου τοῦ Λάκωνος παιᾶνας.

1 φησὶ edd. 2 Ἑλλότια h. l. ms. A. 3 Temere Θυρέα ed. Cas. 2. & 3. 4 τὸ μὴ πρέσω παίδων vulgo. 5 τὸ δ' ἐξ ἀρίστου ἀνδρῶν vulgo.

Seleucus vero, in Glossis, *Ellotidem* (sive *Hellotidem*) vocari ait coronam illam ex myrto nexam, viginti cubitorum ambitu, quae in Ellotiorum (*sive*, Hellotiorum) festo pompa solenni deducitur. Dicunt autem in illa gestari Europae ossa, quam Ellotidem vocant. Agitur autem Ellotiorum festum Corinthi.

Thyreaticae. Sic vocabantur coronae quaedam apud Lacedaemonios, ut ait Sosibius in libris DE Sacrificiis solennibus: *psilinas* aiens nunc nominari, esseque e palma. Gestare autem eas, in victoriae ad Thyream reportatae memoriam, duces chororum qui in illo festo ducuntur, quando etiam Gymnopaedias celebrant. Sunt autem chori, hinc formosorum puerorum, illinc fortissimorum virorum; qui nudi saltant, & carmina canunt Thaletae & Alcmanis, & Dionysidoti Lacedaemonii paeanas.

Μελιλωτίνων[1] δὲ στεφάνων μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Κρατεύᾳ[2] ἢ Φαρμακοπώλῃ, οὕτως·

Στεφάνους τε πολλοὺς κρεμαμένους μελιλωτίνους.[3]

Ἐπιθυμίδες.[4] Σέλευκός φησι „τὰ πάντα στεφανώματα.“ Τιμαχίδας δέ φησι „τὰ παντοδαπὰ d στεφανώματα, ἃ τὰς γυναῖκας φορεῖν, οὕτως καλεῖσθαι. Ὑποθυμὶς[5] δὲ καὶ ὑποθυμιάδες, στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι καὶ Ἴωσιν, οὓς περὶ τοὺς τραχήλους περιετίθεντο, ὡς σαφῶς ἐστι μαθεῖν ἐκ τῆς Ἀλκαίου καὶ Ἀνακρέοντος ποιήσεως.“ Φιλήτας δ' ἐν τοῖς Ἀτάκτοις, ὑποθυμίδας[6] Λεσβίους, φησὶ, καλεῖν μυρσίνης κλῶνα, περὶ ὃν πλέκειν ἴα καὶ ἄλλα ἄνθη. καὶ ὑπογλωττὶς δὲ στεφάνου ἐστὶν εἶδος. Θεόδωρος δ' ἐν ταῖς Ἀττικαῖς Γλώσσαις, στεφάνων πλοκῆς γένος παρὰ Πλάτωνι ἐν Διῒ κακουμένῳ.

Epithymis corona, & hypothymis.

1 Μελεωτίνων edd. 2 Κρατίᾳ vulgo. 3 Vulgo μελιλωτίνους ἐπιθυμεῖς. Σέλευκός φησι &c. 4 Forf. Ἐπιθυμίς. 5 Forf. Ὑποθυμίδες. 6 ὑποθυμιάδας edd.

Melilotinarum coronarum meminit Alexis in Crateva sive Pharmacopolâ, his verbis:

Coronasque multas suspensas melilotinas.

Epithymides. Seleucus ait: »Omnia coronamenta.« Timachidas vero ait »omnis generis coronamenta, quae a mulieribus gestantur, ita vocari. *Hypothymides* vero & *hypothymiades*, coronae apud Aeoles & Ionas; quibus colla cingunt, ut perspicue intelligitur ex Alcaei & Anacreontis carminibus.« Philetas vero in Atactis (*i. e.* Miscellaneis) ait, *hypothymidas* vocari a Lesbiis myrti ramulum, circa quem nectantur violae aliique flores. Est vero etiam *hypoglottis*, coronae species. Theodorus vero in Atticis Glossis ait, esse quoddam genus nexûs coronarum apud Platonem in Iove male-adfecto.

XXIII. Εὑρίσκω δὲ καὶ παρὰ τοῖς κωμικοῖς κυλιστόν e
τινα καλούμενον στέφανον, καὶ μνημονεύοντα αὐτοῦ Ἄρχιππον ἐν Ῥίνωνι διὰ τούτων·

Corona κυλιστή.

Ἀθῶος ἀποδὺς θοἰμάτιον [1] ἀπέρχεται
στέφανον ἔχων τῶν ἐκκυλίστων [2] οἴκαδε.

Ἄλεξις δ', ἐν μὲν Ἀγώνιδι [3] ἢ Ἱππίσκῳ·

— Ὁ τρίτος δ' οὗτος ἔχει
σύκων κυλιστὸν στέφανον. ἀλλ' ἔχαιρε καὶ
ζῶν τοῖς τοιούτοις. —

ἐν δὲ Σκείρωνι φησίν·

Ὥσπερ κυλιστὸς στέφανος αἰωρούμενος.

Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ἑαυτοῦ ἐρῶντι. Εὔβουλος δ' ἐν Οἰνομάῳ [4] ἢ Πέλοπι· f

— περιφοραῖς κυκλούμενος,

1 ἀποδούσθ' οἱμάτιον vulgo. ἀποδοὺς θοἰμάτιον corr. Cant. & Caſ.
2 τὸν ἐκ κυλίστων edd. Rectius videtur, ἐκ τῶν κυλιστῶν.
3 Ἀγῶνι corr. Cant. 4 Οἰνομαίῳ ed. Caſ.

23. Reperio autem apud Comicos etiam *cyliſtam* quamdam dictam [id eſt, *convolutam*; ſive, quod alii malunt, *rotatilem*] *coronam*. Cuius meminit Archippus in Rhinone, his verbis:

Innoxius poſita [ſive, *reddita*] *veſte domum abiit,*
coronam habens ex hoc genere quas cyliſtas vocamus.
(τῶν ἐκκυλίστων.)

Alexis vero in Agonide ſive Equuleo ait:

— *Tertius vero hic habet*
e ficis coronam cyliſtam. Sed delectabatur
etiam vivus hisce. —

Idem in Scirone:

Veluti cyliſta corona ſuſpenſus.

Meminit eiusdem etiam Antiphanes in Sui-amante. Eubulus vero in Oenomao ſive Pelope ait:

— *In orbem circumactus,*

ὥσπερ κυλιστὸς στέφανος. —

Τίς οὖν οὗτος ὁ κυλιστός; οἶδα γὰρ [1] τὸν Θυατειρηνὸν Νίκανδρον ἐν τοῖς Ἀττικοῖς Ὀνόμασι λέγοντα τάδε· „Ἐκκυλίσιοι [2] στέφανοι, καὶ μάλιστα οἱ ἐκ ῥόδων.“ καὶ τὸ εἶδος ὁποῖον ζητῶ, ὦ Κύνουλκε. καὶ μή μοι εἴπῃς, ὅτι δεῖ τοὺς ἁδροὺς ἀκούειν. σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ ἐν τοῖς βιβλίοις οὐ μόνον ἀπόῤῥητα ἐκλέγων, ἀλλὰ καὶ διορύττων, καθάπερ οἱ παρὰ Βάτωνι [3] τῷ κωμῳδιοποιῷ ἐν Συνεξαπατῶντι φιλόσοφοι, περὶ ὧν καὶ Σοφοκλῆς Συνδείπνοις φησὶν, οὖσίν σοι παραπλησίοις·

a Οὔτοι γένειον ὧδε χρὴ διήλιφες [4]
φοροῦντα, κἀντίπαιδα, [5] καὶ γένει μέγαν,
γαστρὸς καλεῖσθαι παῖδα, τοῦ πατρὸς παρόν.

Ἐπειδὴ οὖν ἤδη καὶ σὺ ἐμπεπλήρωσαι [6] οὐ μόνον τῶν τοῦ γλαύκου κρανίων, [7] ἀλλὰ καὶ τῆς ἀειζώου βω-

1 Deest γὰρ edd. 2 ἐκκυλίστιοι edd. An ἐκκύλιστοι? 3 Κάτωνι edd. 4 διηλειφὶς edd. διήλειφες Ms. 5 καὶ ἀντίπαιδα Ms. 6 οὐ πεπλήρωσαι edd, συμπεπλήρωσαι Ms. 7 κρανείων edd.

ficut cylifta corona. —

Quaenam eft igitur haec *cylifta corona?* Novi enim Thyatirenum Nicandrum in Vocabulis Atticis haec dicere: » Ἐκκυλίσιοι [five Ἐκκύλιστοι] στέφανοι, & maxime ex rofis. « Et quaenam fit illius forma quaero, Cynulce. Nec mihi dicas, intelligi debere *amplas* vel *craffas.* Tu enim es, qui in libris recondita non modo feligis, verum etiam effodis, quemadmodum illi apud Batonem Comicum in Synexapatonte (*quafi dicas,* Condecipiente) philofophi: de quibus, tui fimilibus, etiam Sophocles in Convivantibus (*feu,* Unà - coenantibus) ait:

Os te perunctum ferre nequaquam decet;
praefertim ephebum, genere tanto, filium
ventris vocari turpe, cum liceat patris.

Quoniam tu igitur iam impletus es non modo glauci capitibus, verum etiam femperviva herba, qua comefa

τάνης, ἧς ὁ Ἀνθηδόνιος ἐκεῖνος δαίμων ἐμφορηθεὶς ἀθάνατος [ἁλινηχὴς] [1] γέγονε· λέγε ἡμῖν περὶ τοῦ προκειμένου, ἵνα μὴ κατὰ τὸν θεῖον Πλάτωνα ὑπολάβωμέν σε [2] ἀποθανόντα μεταμορφωθῆναι ἐν τῷ Περὶ Ψυχῆς. τοὺς μὲν γὰρ τὰς γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας μεμελετηκότας, καὶ μὴ διευλαβουμένους, εἰς τὰ τῶν ὄνων γένη καὶ τῶν τοιούτων b θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι.

XXIV. Struthia corona. Ἀποροῦντος δ' αὐτοῦ· Ἐπὶ ἕτερον, φησὶ, στέφανον μεταβήσομεν, ὁ Οὐλπιανὸς, τὸν Στρούθιον καλούμενον, οὗ μέμνηται μὲν ὁ Ἀσκληπιάδης, παρατιθέμενος τὰ ἐκ τῶν Εὐβούλου Στεφανοπωλίδων ταῦτα·

„Ὦ μάκαρ ἥ τις [3] ἔχουσ' ἐν δωματίῳ στρούθιον ἀεροφόρητον, [4] λε-

1 πάλιν ἤ τις vulgo. κολυμβητὴς corr. Cant. An πλανητής? An ἁλινητής? 2 ἀπολάβομέν σε edd. 3 ὦ μάκαρ τις edd. 4 ἀκροφόριον corr. Dalec.

Anthedonius ille Deus, immortalis marivagus factus eſt; reſponde nobis ad propoſitam quaeſtionem: ne te vitâ defunctum in talem quamdam formam mutatum iri exiſtimemus, qualem divinus Plato in libro De Anima dixit. Nam qui gulae & laſciviae & compotationibus ſtudent, nec ullo pudore retinentur, hi, ait, ut aſinorum formas aut aliorum id genus animalium induant conſentaneum eſt.

24. Illo vero addubitante: Ad aliam, inquit Ulpianus, coronam progrediamur, eam quae *struthia* vocatur; cuius Aſclepiades meminit, adponens haec ex Eubuli Stephanopolidibus (Coronas-vendentibus) verba:

„*O beata, quae habes in domuncula*
ſtruthium . . . .

πτότατον περὶ σῶμα συνιλλεσται
τε [1] ἡδυπότατον [2] περινύμφιον εὔ-
τριχα κισσὸς [3] ὅπως καλάμῳ πε-
ριφύεται αὐξόμενος [4]. ἔαρος ἀλολυ-
c γόνος ἔρωτι κατατετηκώς.“ [5]

πλέκεται δ' οὗτος ἐκ τοῦ στρουθίου καλουμένου ἄνθους, οὗ μνημονεύει Θεόφραστος ἐν ἕκτῳ Φυτικῆς Ἱστορίας ἐν τούτοις· „Ἀνθεῖ δὲ καὶ ἡ ἶρις τοῦ θέρους, καὶ τὸ στρούθιον καλούμενον, ὃ τῇ μὲν ὄψει καλὸν ἄνθος, ἄοσμον δέ.“ Γαλήνη δ' ἡ Σμυρναία στρύθιον αὐτὸν ὀνομάζει.

Πόθος. Οὕτως τὶς στέφανος ὀνομάζεται, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος ἐν Γλώσσαις· καὶ ἴσως ὁ ἀπὸ τοῦ οὕτω καλουμένου πόθου ἄνθους πλεκόμενος, οὗ μνημονεύει ὁ αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τῷ ϛ΄. d τῶν Φυτικῶν, γράφων ὧδε· „Τὰ δὲ θερινὰ μᾶλλον, — Pothus flos, & corona.

1 συνίλλεται forſ. 2 Quinque verba deſunt edd. 3 εὐτριχάριστος edd. 4 αὐξόμενον videtur legendum, & dein 5 κατατετηκότος.

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

Nectitur autem ex *ſtruthio* qui vocatur flore, cuius Theophraſtus meminit ſexto libro Hiſtoriae Plantarum, his verbis: »Floret vero etiam iris aeſtate, & ſtruthium quod vocatur, qui eſt adſpectu quidem flos pulcer, ſed ſine odore.« Galena vero Smyrnaea eumdem florem *ſtrythium* nominat.

Pothus. Ita corona quaedam nominatur, ut ait Nicander Colophonius in Gloſſis: quae fortaſſe nectitur ex flore ſic dicto *potho*, cuius idem Theophraſtus libro ſexto De Plantis meminit, ita ſcribens: »Alii flores

ἥ τε λυχνὶς, καὶ τὸ Διὸς ἄνθος, καὶ τὸ κρίνον,[1] καὶ ἴφυον, καὶ ἀμάρακος ὁ Φρύγιος, ἔτι δ' ὁ πόθος καλούμενος. οὗτος δ' ἐστὶ διττὸς, ὁ μὲν ἔχων τὸ ἄνθος ὅμοιον ὑακίνθῳ, ὁ δ' ἕτερος ἄχρους,[2] ἔκλευκος,[3] ᾧ χρῶνται πρὸς τοὺς τάφους."

Καταλέγει δ' Εὔβουλος καὶ ἄλλους στεφάνους·

„Αἰγίδιον, σὺ δὲ τόνδε φορήσεις στέφανον, πολυποίκιλον ἀνθέων, γρυπότατον, χαριέστατον,
ὦ Ζεῦ· τίς γὰρ αὐτὸν ἔχουσαν οὐ φιλήσει;" [4]

καὶν τοῖς ἑξῆς τάδε φησί· c

A. Στεφάνους ἴσως βούλεσθε. πότερον [5] ἑρπυλλίνους,
ἢ μυρτίνους, ἢ τῶνδε τῶν ἠνθημένων; [6]
B. Τῶν μυρτίνων βουλόμεθα τούτων. —
σύ τ' [7] ἄλλα πώλει πάντα. πλὴν τῶν μυρτίνων.

1 τὸ κάρινθον apud Theophr. 2 ἄχρους apud eumdem. 3 λευκὸς ibidem. 4 Vulgo, αὐτὸν ἔχουσα φιλήσει. 5 Forſ. πότερ'. 6 ἢ τῶν διηνθημένων vulgo. τῶν διηνθισμένων corr. Caſ. ἢ τούσδε τῶν ἠνθισμένων Fior. 7 Forſan σύ γ'.

magis aeſtivi, lychnis, & Iovis flos, & lilium illud quod Graeci *crinon* vocant, & iphyon, & amaracus Phrygius, adhaec *pothos* qui vocatur. Eſt autem hic duplex, unum genus florem habens hyacintho ſimilem, alterum ſine colore, albicans, quo ad ſepulcra utuntur. «

Alias vero etiam coronas Eubulus recenſet:

Aegidium! tu vero hanc geſtabis coronam,
floribus variam, illecebroſiſſimam, venuſtiſſimam.
Pro Iupiter! te hanc geſtantem quis non oſcularetur?

Et in ſequentibus ait:

A. *Coronas forſan emere vultis. Utrum ſerpyllinas,*
an myrteas, an harum floridarum quaspiam?
B. *Myrteas has volumus.* —
tu vende alias omnes, exceptis myrteis.

Φιλύρινος. Ξέναρχος, Στρατιώτῃ· XXV.

— Φιλύρας εἶχε γὰρ Tiliacea corona.

ὁ παῖς ἄφυλλον [1] στέφανον ἀμφικείμενον.

Καλοῦνται δέ τινες καὶ ἑλικτοὶ στέφανοι, ὥσ- Στέφανοι ἑλικτοί.

f περ παρ' Ἀλεξανδρεῦσι μέχρι καὶ νῦν. μνημονεύει δ' αὐτῶν Χαιρήμων ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν Διονύσῳ, διὰ τούτων·

Κισσῷ τε ναρκίσσῳ τε τριέλικας κύκλῳ
στεφάνων ἑλικτῶν. —

Περὶ δὲ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀεὶ ἀνθούντων στεφάνων, Corona e spina Aegyptiaca.
Ἑλλάνικος ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς οὕτω [2] γράφει· „Πόλις ἐπιποταμίη, Τίνδιον ὄνομα. αὕτη [3] θεῶν ὁμήγυρις, καὶ ἱερὸν μέγα καὶ ἁγνὸν ἐν μέσῃ τῇ πόλει λίθινον, καὶ θύρετρα λίθινα. ἔσω τοῦ ἱεροῦ ἄκανθαι πε-
a φύκασι λευκαὶ καὶ μέλαιναι. ἐπ' αὐταῖς [4] οἱ στέφα-

1 εὔφυλλον vel ἔμφυλλον Dalec. 2 οὕτως ms. *A*. 3 αὐτὴ vulgo. ἐν αὐτῇ corr. Caſ. 4 ἐπ' αὐτοῖς vulgo. Dein δ' οἱ στέφ. edd.

25. *Tiliacea corona.* Xenarchus, in Milite:

— *Ex tiliâ habuit enim*
puer ſine foliis [ſive, *folioſam*] *coronam impoſitam.*

Vocantur vero etiam *helictae* (i. e. *tortiles*) quaedam *coronae*; quemadmodum etiam nunc apud Alexandrinos. Meminit earum Chaeremon tragicus poëta in Baccho, ubi ait:

Ex hederâ & narciſſo triplices circumcirca gyros
coronarum tortilium. —

De *coronis* vero in *Aegypto ſemper florentibus* Hellanicus in Aegyptiacis ita ſcribit: »Oppidum ad flumen ſitum, Tindium nomine. Hic fiunt conventus ad celebranda ſpectacula, [*ſive potius:* Hîc eſt Deorum conventus:] & templum magnum & luſtrale in medio oppido lapideum, & portae lapideae. Intra templum ſpinae naſcuntur albae & nigrae. His ſuperne impoſitae coronae, ex

νοι ἐπιβέβληνται ἄνω, τῆς ἀκάνθου τοῦ ἄνθους καὶ ῥοιῆς ἄνθους [1] καὶ ἀμπέλου πεπλεγμένοι· καὶ οὗτοι [2] ἀεὶ ἀνθέουσι. τοὺς στεφάνους ἀπέθεντο οἱ θεοὶ ἐν Αἰγύπτῳ, πυθόμενοι βασιλεύειν τὸν Βάβυν, ὅς ἐστι Τυφῶν.“ Δημήτριος δ' ἐν τῷ Περὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον, περὶ Ἄβυδον [3] πόλιν τὰς ἀκάνθας ταύτας εἶναί φησι, γράφων οὕτως· „Ἔχει δὲ καὶ ὁ κάτω τόπος καὶ ἄκανθάν τινα δένδρον, ὃ τὸν καρπὸν φέρει στρογγύλον ἐπί τινων κλωνίων περιφερῶν. ἀνθεῖ δ' οὗτος ὅταν ὥρα b ᾖ, καὶ ἐστὶ τῷ χρώματι τὸ ἄνθος καλλιφεγγές. [4] λέγεται δέ τις μῦθος ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, ὅτι οἱ Αἰθίοπες στελλόμενοι εἰς Τροίαν ὑπὸ τοῦ Τιθωνοῦ, ἐπεὶ ἤκουσαν τὸν Μέμνονα τετελευτηκέναι, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ τοὺς στεφάνους ἀνέβαλον ἐπὶ τὰς ἀκάνθας. ἔστι δὲ παραπλήσια τὰ κλώνια στεφάνοις, ἀφ' ὧν τὸ ἄνθος φύεται.“ Ὁ δὲ προειρημένος Ἑλλάνικος καὶ

Memnon Tithoni fil.

1 ῥοιῆς ἄνθος vulgo. 2 καὶ οὕτως edd. 3 Ἄβυλον edd. 4 καὶ ἀφεγγὲς vulgo.

acanthi flore & mali Punicae flore & vite nexae: semperque hae florent. Coronas istas deposuerunt Dii in Aegypto, cum intellexissent regnare *Babyn*, qui est *Typhon*.« Demetrius vero, in Rebus Aegypti, circa Abydum urbem istas esse spinas ait, ita scribens: »Habet vero locus inferior etiam spinam quamdam arborem, quae fructum fert rotundum in ramulis quibusdam orbicularibus. Floret vere, & colorem flos habet splendidissimum. Narratur vero etiam fabula quaedam ab Aegyptiis, Aethiopas Troiam missos a Tithono, postquam cognoverunt obiisse Memnonem, hoc in loco coronas in istas spinas coniecisse. Sunt autem ipsi ramuli, e quibus flos nascitur, coronis similes.« Praedictus vero Hellanicus narrat etiam, *Amasin*, privatum initio ple-

Ἄμασιν [1] Αἰγύπτου βασιλεῦσαι, ἰδιώτην ὄντα καὶ τῶν τυχόντων κατὰ τὸν πρῶτον βίον, διὰ στεφάνου c δωρεὰν, ὃν ἔπεμψεν, ἀνθέων πλεξάμενος τῇ ὥρᾳ περικαλλεστάτων, [2] γενέθλια ἐπιτελοῦντι Πατάρμιδι [3] τῷ τῆς Αἰγύπτου τότε βασιλεύοντι. τοῦτον γὰρ ἡσθέντα τῷ κάλλει τοῦ στεφάνου, καὶ ἐπὶ δεῖπνον καλέσαι τὸν Ἄμασιν, καὶ μετὰ ταῦτα τῶν φίλων ἕνα αὐτὸν ἔχοντα ἐκπέμψαι ποτὲ καὶ στρατηγὸν, Αἰγυπτίων αὐτῷ πολεμούντων· ὑφ' ὧν [4] διὰ τὸ τοῦ Πατάρμιδος μῖσος ἀποφανθῆναι βασιλέα. Amasis rex Aegypti.

Συνθηματιαῖοι στέφανοι· ἠργολαβημένοι, καὶ ἐκδόσιμοι. Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις· XXVI. Alia Coronarum nomina.

στεφάνους πλέξαι [5] συνθηματιαίους εἴκοσιν.

d Χορωνόν. [6] Ἀπίων ἐν τῷ Περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Διαλέκτου φησὶ, τὸν στέφανον πάλαι χορωνὸν κα-

1 φησὶν utique hic adiectum olim fuisse videtur. 2 περικαλλέστατον edd. 3 Παρτάμιδι & dein Παρτάμιδος edd. Παττάρμ. ms. *Ep.* 4 Temere ὑφ' οὗν ed. Cas. 1. Inde ὑφ' ὃ & ὑφ' ᾧ ed. Cas. 2. & 3. 5 πλέξαι στεφάνους edd. 6 Χορωνός legit Cas.

beiumque hominem, Aegypti regem fuisse factum propter coronae donum, quam ille e pulcerrimis, quos ver ferebat, floribus nexam Patarmidi miserat, Aegypti tunc regi, natalitia celebranti. Hunc enim delectatum pulcritudine coronae, ad coenam vocasse Amasin: & ab eo tempore in amicorum numero habitum, ducem copiarum aliquando misisse adversus Aegyptios arma contra ipsum ferentes; ab his autem, ob Patarmidis odium, regem esse renunciatum.

26. Συνθηματιαῖοι στέφανοι dicuntur, *conductitiae*, de quibus conficiendis aliquis pactus est. Aristophanes, in Thesmophoria-celebrantibus:

Nectere viginti coronas conductitias.

Choronon. Apion in libro De Romana Dialecto ait, coronam olim *choronon* dictam fuisse, ab eo quod illâ in

λούμενον, ἀπὸ τοῦ τοὺς χορευτὰς ἐν τοῖς θεάτροις αὐτῷ χρῆσθαι, αὐτούς τε περικειμένους, καὶ ἐπὶ τὸν στέφανον [1] ἀγωνιζομένους. καθὼς ἐν τοῖς Σιμωνίδου Ἐπιγράμμασιν ἰδεῖν ἐστιν οὕτως [2] καλούμενον· [3]

Φοῖβος ἐσαγεῖται Τυνδαρίδῃσιν ἀοιδῆς,
ἂν [4] ἄμετροι τέττιγες ἐπεστέψαντο [5] χορωνῷ.

Ἀκίνιοι. [6] στέφανοί τινες καλοῦνται οὕτως, οἱ ἐκ τῆς ἀκίνου [7] τοῦ φυτοῦ πλεκόμενοι, ὥς φησιν Ἄνδρων ὁ ἰατρός. παρέθετο δ' αὐτοῦ τὴν λέξιν Παρθένιος ὁ τοῦ Διονυσίου, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν παρὰ τοῖς Ἱστορικοῖς e
Λέξεων.

XXVII. Flores coronarii ex Theophrasto.

Στεφανωματικὰ δὲ ἄνθη καταλέγει Θεόφραστος τάδε· „Ἴον, Διὸς ἄνθος, ἴφυον, φλόγα, ἡμεροκαλλές. [8] πρῶτον δὲ τῶν ἀνθέων ἐκφαίνεσθαί φησι τὸ λευκόϊον, ἅμα δ' αὐτῷ καὶ τὸ φλόγινον [9] καλούμε-

1 An καὶ ἐπὶ τῷ στεφάνῳ? 2 οὕτω edd. 3 καλουμένου vulgo. 4 ἀοίδηται ἀμετρ. Ms. Debuerat, puto, Τυνδαρίδας (vel Τυνδαρίδῃσ') ᾠδᾶς, ἂν &c. 5 ἐπέμψαντο edd. 6 Ἀχίννιοι vulgo. 7 ἀχίδος vulgo. 8 ἡμεροκαλλίς edd. 9 φλόγα edd. φλόνιν Ms. φλόμον legebat Nat. Vera scriptura φλόγιον fuerit.

theatris uterentur saltatores cantoresque qui chorum efficiebant, & ipsi eam impositam habentes, & de corona certantes. Eo vocabulo adpellatam coronam videre est in Simonidis Epigrammatis, ubi ait:

Phoebus Tyndaridas cantum docet, quem (cantum)
cicadae modorum nesciae coronant choronis.

Aciniae. Sic vocantur coronae quaedam, quae ex acino planta nectuntur, ut ait Andron medicus: cuius verba adposuit Parthenius Dionysii discipulus, libro primo Vocabulorum apud Historicos occurrentium.

27. *Coronarios* vero *flores* recenset Theophrastus hosce: » Violam, Iovis florem, iphyon, phloga, hemerocalles. Primum autem florum emergere ait leucoion, simul vero cum eo phlogion quod vocatur syl-

νον τὸ ἄγριον· ἔπειτα νάρκισσον, καὶ λείριον·[1] καὶ τῶν ὀρείων,[2] ἀνεμώνης γένος τὸ καλούμενον ὄρειον,[3] καὶ τὸ τοῦ βολβοῦ[4] κώδυον.[5] συμπλέκουσι γὰρ καὶ τοῦτο ἔνιοι εἰς στεφάνους. ἐπὶ τούτοις ἥ τε οἰνάνθη, καὶ τὸ μελάνιον. καὶ τῶν ἀγρίων, ὅ τε ἑλίχρυσος, καὶ τῆς ἀνεμώνης ἡ λειμωνία[6] καλουμένη, καὶ ξίφιον,
f καὶ ὑάκινθος. τὸ δὲ ῥόδον ὑστερεῖ τούτων, καὶ τελευταῖον μὲν φαίνεται, πρῶτον δὲ παύεται. τὰ δὲ θερινὰ μᾶλλον, ἥ τε λυχνὶς, καὶ τὸ Διὸς ἄνθος, καὶ τὸ κρίνον, καὶ τὸ ἴφυον, καὶ ἀμάρακος Φρύγιος, ἔτι δ' ὁ πόθος καλούμενος.“ Ἐν δὲ τῷ θ'. ὁ αὐτὸς Θεόφραστος φησίν· „Ἐάν τις τοῦ ἑλιχρύσου τῷ ἄνθει στεφανῶται,[7] εὔκλειαν ἴσχει μύρῳ ῥαίνων.“[8] Μνημονεύει αὐτοῦ Ἀλκμὰν ἐν τούτοις·

1 ἀέριον edd. αἴριον Ms. 2 Corrupte καὶ τῶν κατὰ τριῶν edd. & verba ista, usque ὅριον, uncis includebantur, ut quae desint apud Theophr. 3 ὅριον vulgo. 4 βολκοῦ vulgo. 5 κώδιον edd. 6 τῆς ἀνεμώνης κλιμωνία edd. ἡ λιμωνία Ms. 7 στεφανοῦνται edd. 8 ῥαίων Ms.

vestre: deinde narcissum, & lilium; & ex montanis, anemonae genus illud quod montanum vocatur, & bulbi caput: nam & ex hoc nectunt nonnulli coronas. Posthaec oenanthe, & melanion. (*seu*, viola nigra.) Ex agrestibus, helichrysus, & anemonae genus quae pratensis vocatur, & xiphion, & hyacinthus. Rosa autem his posterior est, & postrema quidem floret, prima vero omnium deficit. Sequuntur aestivi magis flores: lychnis, & Iovis flos, & lilium illud quod *crinon* Graeci vocant, & iphyon, & amaracus Phrygius, adhaec pothos qui dicitur flos. « Nono vero libro idem Theophrastus ait: » Si quis ex helichryso flore coronam gestat, laudabitur si unguento eam consperserit. « Meminit huius coronae Alcman his verbis:

Καί τιν [1] εὔχομαι φέροισα [2] a
τόνδ' ἐλιχρύσω πυλέωνα [3]
κἀκηράτω κυπέρω. [4]

καὶ Ἴβυκος·

Μύρτα τε καὶ ἴα καὶ ἐλίχρυσος,
μᾶλά τε καὶ ῥόδα,
καὶ τέρεινα [5] δάφνα.

Κρατῖνος δ' ἐν Μαλθακοῖς φησίν·

Ἑρπύλλῳ, κρόκοις, ὑακίνθοις, ἐλιχρύσου κλάδοις.

ἔστι δὲ τὸ ἄνθος ὅμοιον λωτῷ. Θεμισταγόρας δ' ὁ Ἐφέσιος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Χρυσέῃ βίβλῳ, [6] ἀπὸ τῆς πρώτης δρεψαμένης νύμφης, Ἑλιχρύσης ὄνομα, b
Lilia. τὸ ἄνθος ὀνομασθῆναι. τὰ δὲ κρίνα, [7] φησὶν ὁ Θεόφραστος, εἶναι καὶ πορφυρανθῆ. Φιλῖνος δὲ, τὸ κρίνον ὑφ' ὧν μὲν λείριον, ὑφ' ὧν δ' ἴον καλεῖσθαι. Κορίνθιοι

1 καί τιν' edd. 2 φέροισαι edd. 3 πύλεω vulgo. 4 ἀκηράτων κυπέρῳ vulgo. 5 τέρινα vulgo. πτερινὰ coni. Toup. 6 βύβλῳ Ms. 7 κρῖνα & mox κρῖνον edd.

Et tibi vota facio ferens
hanc ex helichryso coronam
& illibato cypero.

Et Ibycus:

Myrtaque & violae & helichrysus,
& mala, & rosae,
& tenera laurus.

Cratinus vero in Malthacis (Effoeminatis) ait:

Serpyllo, crocis, hyacinthis, helichrysi ramis.

Est autem flos loto similis. Themistagoras vero Ephesius in Aureo (qui inscribitur) Libro ait, nomen invenisse hunc florem a nympha, quae prima illum decerpsisset, cui Helichrysa nomen. Lilia vero, quae Graecis *crina*, reperiri etiam purpureo flore, ait Theophrastus. Philinus autem, *crinon* a nonnullis quoque *lirion* vocari, ait; ab aliis *ion*. (quod aliâs *violae* nomen est.) Co-

δ' αὐτὸ καὶ ἀμβροσίαν καλοῦσιν, ὥς φησι Νίκανδρος ἐν Γλώσσαις.[1] Διοκλῆς δ', ἐν τῷ Περὶ θανασίμων Φαρμάκων· „Ἀμάρακον, φησὶν, ὃν[2] σάμψυχον[3] τινὲς καλοῦσι."

XXVIII. Cosmosandalum.

Κοσμοσανδάλων δὲ μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς διὰ τούτων·

— Κεφαλὴν ἀνθέμοις ἐρέπτομαι,[4]
λειρίοις, ῥόδοις, κρίνοισι, κοσμοσανδάλοις. —

c Κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ Βίων· „Ὅρα, φησὶ, τοὺς τὸ κοσμοσάνδαλον[5] ἀνευρόντας[6] Λακεδαιμονίους, οἱ τὸν παλαιότατον τῆς πολιτικῆς κόσμον συμπατήσαντες ἐξετραχηλίσθησαν. διόπερ καλῶς περὶ αὐτῶν εἴρηκεν ὁ κωμῳδιοποιὸς Ἀντιφάνης ἐν Κιθαριστῇ·

Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρθητοί ποτε;

1 Γλώτταις edd. 2 ὃ edd. 3 σάμψουχον h. l. ms. *A*. 4 Tria verba desunt edd. 5 Perperam κοσμοτάνδαλον ed. Cant. & Cas. 1. τὸ vero deest editt. omnibus. 6 Immo ἀνείροντας.

rinthii vero lilium (crinon) etiam *ambrosiam* vocant, ut Nicander ait in Glossis. Diocles vero in libro De Venenis scribit: » Amaracum, quod sampsychon vocant nonnulli. «

28. *Cosmosandalorum* meminit Cratinus in Effoeminatis, ubi ait:

— Caput floribus corono,
Liliis, rosis, κρίνοις, cosmosandalis. —

Clearchus vero, secundo libro Vitarum: » Vide, inquit, Lacedaemonios, qui, postquam cosmosandalum invenerunt, (*sive*, postquam coronas ex cosmosandalo nectere coeperunt) conculcato antiquissimo administrandae reipublicae ornatu, praecipites ruerunt. Quare commode in eos dixit comicus Antiphanes in Citharistâ:

Nonne superbiebant olim Lacedaemonii quasi inexpugnabiles?

νῦν δ᾽ ὁμηρείους [1] ἔχοντες πορφυροῦς κεκρυφάλους.“

Alii flores coronarii.

Ἱκέσιος δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ Ὕλης „τὸ λευκόϊον, φησὶ, μεσότητά τινα ἔχειν ἐν τῷ στύφειν, πολὺ δ᾽ ἀρίστην εὐωδίαν, καὶ δυναμένην τέρπειν, ἀλλὰ πρὸς ὀλίγιστον. τὸ δὲ μέλαν, φησὶ, τὴν μὲν αὐτὴν θεωρίαν ἔχει, εὐῶδες δ᾽ ἐστὶ πολὺ μᾶλλον.“ Ἀπολλόδωρος δ᾽ ἐν τῷ Περὶ Θηρίων φησί· „Χαμαίπιτυν. οἱ δὲ, ὁλόκυρον· [2] οἱ δ᾽ Ἀθήνησιν, Ἰωνίαν· οἱ δὲ κατ᾽ Εὔβοιαν, σιδηρῖτιν.“ Νίκανδρος δ᾽ ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν (τὰ δ᾽ ἔπη ὀλίγον ὕστερον παραθήσομαι, ὅταν περὶ πάντων τῶν στεφανωματικῶν ἀνθῶν διεξέρχωμαι·) τὸ ἴον, φησὶν, Ἰωνιάδες τινὲς νύμφαι Ἴωνι ἐχαρίσαντο πρώτῳ. τὸν δὲ νάρκισσον ἐν τῷ ς΄. Περὶ Φυτῶν Ἱστορίας ὁ Θεόφραστος καλεῖσθαί φησι καὶ λείριον. e
εἶθ᾽ ὑποβὰς, ὡς διαλλάσσοντα τίθησι νάρκισσον καὶ

1 An ἀνηρείους, & dein ἔχοντας? Sed fortasse non solicitandum vulgatum. 2 Tria verba desunt edd.

nunc vero Homericis (sive, *imbellibus*) *utentes purpureis reticulis.* «

Icesius vero secundo libro DE Materiâ, » *leucoium* sive *violam albam*, ait, mediocriter adstringere, caeterum praestantissimo esse odore, & suavissimo, sed in tempus brevissimum. *Nigra* vero *viola*, ait, eamdem vim habet, sed multo etiam est fragrantior. (*sive*, sed multo diutius odorem servat.) « Apollodorus vero in libro DE Bestiis scribit: » *Chamaepityn*: quam nonnulli *olocyron* vocant; Athenienses vero *ioniam*, Euboeenses *sideritin.* « Nicander secundo Georgicorum (versus ipsos paulo inferius adponam, postquam omnes coronarios flores persecutus ero) ait, *violam* Ioniadas quasdam Nymphas primo Ioni donasse. *Narcissum*, scribit Theophrastus, sexto libro Historiae Plantarum, a nonnullis etiam *lilium* (λείριον) vocari. Dein, paululum progressus, tamquam diversa ponit narcissum & lilium. Eumachus vero Cor-

λείριον. Εὔμαχος δ' ὁ Κερκυραῖος[1] ἐν Ῥιζοτομικῷ, καὶ ἀκακαλλίδα φησὶ καλεῖσθαι τὸν νάρκισσον, καὶ κρόταλον. τοῦ δ' ἡ μ ε ρ ο κ α λ λ ο ῦ ς καλουμένου ἄνθους, ὃ τὴν μὲν νύκτα μαραίνεται, ἅμα δὲ τῷ ἡλίῳ ἀνατέλλοντι θάλλει, μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς, λέγων οὕτως· Hemerocallis.

ἡμεροκαλλεῖ τε τῷ φιλουμένῳ.

„Τῆς δὲ ἑ ρ π ύ λ λ ο υ, φησὶ Θεόφραστος, τὴν ἀγρίαν
f κομίζοντες ἐκ τῶν ἀγρῶν[2] φυτεύουσιν ἐν Σικυῶνι, καὶ Ἀθήνησιν ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ. παρ' ἄλλοις δ' ὄρη πλήρη ἐστὶ τοῦ ἄνθους, καθάπερ ἐν Θρᾴκῃ.“ Φιλῖνος[3] δέ φησιν αὐτὴν ζυγίδα καλεῖσθαι. Περὶ δὲ τῆς λ υ χ ν ί δ ο ς λέγων Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν τῷ Ῥιζοτομικῷ, φησὶν „ἀναφῦναι αὐτὴν ἐκ τῆς Ἀφροδίτης λούτρων, ὅτε Ἡφαίστῳ συγκοιμηθεῖσα ἡ Ἀφροδίτη λούοιτο. εἶναι δ' ἀρίστην ἐν Κύπρῳ καὶ Λήμνῳ, ἔτι δὲ Στρογγύλῃ καὶ Ἔρυκι καὶ Κυθήροις.“ — „Ἡ δ' ἶ ρ ι ς,[4] Lychnis. Iris Illyrica.

1 Κορκυραῖος Ms. 2 ἐκ τῶν ὀρῶν apud Theophr. 3 Φίλινος ms. *Ep.* 4 ἶρις edd. ἴορις ms. *A.* & mox idem ἰέριδος.

eyraeus in Rhizotomico ait, etiam *acacallidem* vocari narcissum, item *crotalum*. Floris *hemerocallis*, qui noctu flaccescit, sed simul cum oriente sole floret, meminit Cratinus in Effoeminatis, ubi ait:

Hemerocalli etiam dilecto.

De *serpyllo* scribit Theophrastus: » Agreste serpyllum nonnulli ex agris [*sive*, e montibus] colligentes plantant Sicyone, & Athenis ex Hymetto. Apud alios vero pleni sunt montes hoc flore, velut in Thracia. « Philinus vero ait, *zygidem* nominari serpyllum. De *lychnide* loquens Amerias Macedo in Rhizotomico, ait: » ex aqua natam esse in qua Venus lavit postquam cum Vulcano concubuisset. Optimam autem gigni in Cypro & Lemno, item in Strongyle, Eryce, & Cytheris. « —

φησὶ Θεόφραστος, ἀνθεῖ τοῦ θέρους, μόνη τε τῶν Εὐρωπαίων ἀνθέων εὔοσμός ἐστιν. ἀρίστη δ' ἐστὶν ἐν Ἰλλυριοῖς τοῖς ἀνῳκισμένοις [1] τῆς θαλάσσης." Φιλῖνος δέ φησι, τὰ ἄνθη τῆς ἴριδος λέγεσθαι λύκους, διὰ τὸ ἐμφερῆ εἶναι λύκου χείλεσι. Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν Ἱστοριῶν πρὸς ταῖς ἑκατόν, περὶ τὰς Ἄλπεις λίμνην τινὰ φησὶν εἶναι πολλῶν σταδίων οὖσαν, ἧς περὶ τὸν κύκλον πεφυκέναι δι' ἔτους ἄνθη ἥδιστα καὶ εὐχρούστατα, ὅμοια ταῖς καλουμέναις κάλχαις. τῶν δὲ καλχῶν μέμνηται καὶ Ἀλκμὰν ἐν τούτοις·

Calchae.

Χρύσειον ὅρμον ἔχων
ῥαδινᾶν πετάλοισι καλχᾶν. [2]

μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀγρωστίνῳ. [3] b

XXIX. Rosae.

„Τῶν δὲ ῥόδων, φησὶ Θεόφραστος ἐν τῷ ϛ'. [4] πολλαί εἰσι διαφοραί. τὰ μὲν γὰρ πλεῖστα αὐτῶν

1 ἐν τῇ ἀνακεχωρηκυίᾳ ap. Theophr. 2 ῥαδινὰν πετ. κάλχαν vulgo.
3 Ἀγροστείνῳ ms. A. 4 ἐν ϛ'. edd. absque artic.

» *Iris* vero, ait Theophrastus, floret aestate, & unus omnium florum Europaeorum fragrans est. Optima est autem in Illyrici partibus a mari remotis & elatioribus. « Philinus vero ait, flores iridis *lupos* vocari, quia similes sint labiis lupi. Nicolaus Damascenus, Historiarum libro centesimo octavo scribit, circa Alpes esse lacum quemdam multorum stadiorum circuitu, in cuius ambitu per totum annum nasci flores odoris iucundissimi & venustissimi coloris, iis similes qui *calchae* vocantur. Calcharum autem meminit etiam Alcman his verbis:

Aureum torquem habens
mollibus ex floribus calcharum.

Earumdem Epicharmus meminit in Rustico.

29. » *Rosarum*, ait Theophrastus libro sexto, multae sunt varietates. Nam pleraeque quidem earum quinque-

εἰσι πεντάφυλλα, τὰ δὲ δωδεκάφυλλα, ἔνια δ' ἐστὶ καὶ ἑκατοντάφυλλα [1] περὶ Φιλίππους. λαμβάνοντες γὰρ ἐκ τοῦ Παγγαίου φυτεύουσιν· ἐκεῖ γὰρ [2] γίγνεται πολλά. μικρὰ δὲ σφόδρα τὰ ἐντὸς φύλλα· ἡ γὰρ [3] ἔκφυσις αὐτῶν οὕτως ἐστὶν, ὥστ' εἶναι τὰ μὲν ἐντὸς, τὰ δ' ἐκτός. οὐκ εὔοσμα δὲ, οὐδὲ μεγάλα τοῖς μεγέθεσι. τὰ δὲ πεντάφυλλα [4] εὐώδη μᾶλλον, ὧν
c τραχὺ τὸ κάτω. εὐοσμότατα δὲ τὰ ἐν Κυρήνῃ· διὸ καὶ τὸ μύρον ἥδιστον. καὶ τῶν ἴων δὲ, καὶ τῶν ἄλλων ἀνθέων ἄκρατοι μάλιστα καὶ θεῖαι [5] αἱ ὀσμαί· διαφερόντως δ' ἡ τοῦ κρόκου." Τιμαχίδας δ', ἐν τοῖς Δείπνοις, [6] τὸ ῥόδον, φησὶ, τοὺς Ἀρκάδας καλεῖν εὐόμφαλον, ἀντὶ τοῦ εὔοσμον. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν δ'. Παρθικῶν, ἄνθος τι ἀναγράφει καλούμενον φιλάδελφον κατὰ τὴν Παρθικὴν χώραν, περὶ οὗ τάδε φησί·

1 ἑκατόμφυλλα ms. *Ep.* 2 ἐκεῖ δὲ edd. 3 ἡ δ' ἔκφυσις edd. 4 ἐν δὲ τοῖς μεγάλοις apud Theophr. 5 Rectius, puto, apud eundem μάλιστα ἐκείνου αἱ ὀσμαί. 6 Temere δειπνοῖς ed. Caf.

foliae sunt, aliae duodecim folia habent: sunt vero etiam centifoliae, circa Philippos; quas plantant ex Pangaeo translatas, ubi copiosae proveniunt. Harum pusilla valde sunt interiora folia: sic enim illa prodeunt, ut intrinsecus alia sint, extrinsecus alia. Sed nec odore hae praestant, nec ampla sunt magnitudine. Quinquefoliae suavius olent, quarum pars inferior scabra est. Fragrantissimae sunt quae in Cyrenaica nascuntur; quare & unguentum ex illis suavissimum. Sed & violarum aliorumque florum odores illic purissimi [& maxime divini]: praesertim vero croci. « Timachidas vero in Coenis ait, rosam ab Arcadibus *euomphalon* dici, pro *euosmon*, id est, boni odoris. Apollodorus libro quarto Rerum Parthicarum scribit, in Parthica regione *philadelphum* vocari florem quemdam, de quo haec

Philadelphon. „Καὶ μυρσίνης γένη ποικίλα, μίλαξ τε, καὶ τὸ καλούμενον φιλάδελφον, ὃ τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβε τῇ φύσει πρόσφορον. ἐπειδὰν γὰρ ἐκ διαστήματος αὐτομάτως κραδαὶ [1] συμπέσωσιν, ἐμψύχων περιπλοκῇ [2] ἐν τῷ * [3] μένουσιν ἡνωμέναι, καθάπερ ἀπὸ ῥίζης μιᾶς. καὶ τὸ λοιπὸν ἀνατρέχουσι καὶ ζωοφυτοῦσι. διὸ καὶ τοῖς ἡμέροις φυλακὴν ἀπ' αὐτῶν κατασκευάζουσιν. [4] ἀφαιροῦντες γὰρ τῶν ῥάβδων τὰς λεπτοτάτας, καὶ διαπλέξαντες [5] δικτύου τρόπῳ, φυτεύουσι κύκλῳ τῶν κηπευμάτων· καὶ ταῦτα συμπλεκόμενα περιβόλου παρέχεται δυσπάροδον ἀσφάλειαν." d

XXX. Cypria carmina. Ἀνθῶν δὲ στεφανωτικῶν μέμνηται ὁ μὲν [6] τὰ Κύπρια ἔπη πεποιηκὼς, Ἡγησίας, ἢ Στασῖνος. [7] Δημοδάμας γὰρ, ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἢ Μιλήσιος, ἐν e

1 κράδαι ms. *Ep.* 2 ἐμψύχων περιπλοκὴν edd. cum ms. *A.* ἐμψύχῳ περιπλοκῇ legebat Daloc. 3 ἐν τῷ αὐτῷ vel ἐν ταὐτῷ legunt viri docti. Forsan ἑνοῦνται, καὶ μένουσιν &c. 4 παρασκευάζουσι edd. 5 διαπλεξ. τε edd. absque καί. 6 μὲν ὁ ed. Cant. & Caſ. 1. & 2. καὶ ὁ ed. Caſ. 3. 7 Forſ. ſcripſerat ἢ Στασῖνος, ἤ τις ἄλλος: aut aliquid tale. Aut dein Δημοδάμας δὲ ὁ Ἁλικ.

tradit: »Multiplex myrtorum genus, atque ſmilax, & quod *philadelphon* vocant, congruum naturae ſuae nomen ſortitum. Nam cum ex intercapedine ſponte rami coiverint, animato complexu cohaereſcunt, & in unitatem iunguntur, deinde procurrentes vivos ſurculos pariunt. Quamobrem cultis fundis ſepes ex eo praetendunt, in hortorum circuitu conſerentes commiſſis tenuiſſimis virgis, ac implexis retis modo; quae ſic contextae munimentum inacceſſum & tutum per ambitum undique praebent. «

30. Florum vero coronariorum meminit etiam *Cypriorum carminum* auctor, Hegeſias, ſive Staſinus. [ſive quis alius.] Nam Demodamas, Halicarnaſſeus ſive Mi-

τῷ Περὶ Ἁλικαρνασσοῦ, Κύπρια·[1] Ἁλικαρνασσέως δ' αὐτὰ εἶναί φησι ποιήματα. λέγει δ' οὖν, ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὰ, ἐν τῷ ιαʹ. οὑτωσί·

Εἵματα[2] μὲν χροΐας τότε αἱ Χάριτές τε καὶ Ὧραι[3].
ποίησαν, καὶ ἔβαψαν ἐν ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
οἷα φέρουσ' ὧραι, ἔν τε κρόκῳ, ἔν θ' ὑακίνθῳ,
ἔν τ' ἴῳ θαλέθοντι, ῥόδου τ' ἐνὶ ἄνθεϊ καλῷ,
ἡδέϊ,[4] νεκταρέῳ, ἔν τ' ἀμβροσίαις καλύκεσσιν[5]
f ἄνθεσι ναρκίσσου καλλιῤῥόου·[6] οἷ'[7] Ἀφροδίτη
ὥραις παντοίαις τεθυωμένα εἵματα ἕστο.

Οὗτος ὁ ποιητὴς καὶ τὴν τῶν στεφάνων χρῆσιν εἰδὼς φαίνεται, δι' ὧν λέγει·

Ἡ δὲ σὺν ἀμφιπόλοισι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
πλεξάμενη στεφάνους εὐώδεας, ἄνθεα γαίης,

1 οὐ Κυπρίου corr. Hemst. Forsan Κυπρία μὲν. 2 ἵματα edd. ἱμάτια Ms. 3 καὶ αὖραι edd. 4 ἤδει Ms. 5 καλύκεσσιν edd. 6 Immo ἄνθους ναρκίσσου καλλίχροου aut καλλιδρόσου. 7 δῖα ed. Cant. & Cas. 1. δῖ' Ἀφρ. ed. Cas. 2. & 3. δ' οἷα Ms.

lesius, in libro de Halicarnasso ait, non Cyprium patriâ, sed Halicarnasseum; [*sive*, Cyprium quidem, sed eum Halicarnasseum] auctorem esse illorum carminum. Quisquis igitur is fuerit, haec ait libro undecimo:

Vestimenta colorata tunc Gratiae atque Horae
fecerunt, & vernis tinxerunt floribus,
quos anni tempora ferunt, & croco, & hyacintho,
& viola florente, & rosae pulcro flore,
suavi, nectareo, & ambrosiis calycibus
florum narcissi suave rorantis: qualia Aphrodite
variorum temporum flores spirantia vestimenta gestabat.

Idem poëta etiam *coronarum* usum sibi cognitum fuisse his verbis declarat:

Risum amans Venus cum suis ministris
postquam fragrantes nexuit coronas, flores telluris,

ἂν κεφαλαῖσιν ἔθεντο θεαὶ λιπαροκρήδεμνοι,
Νύμφαι καὶ Χάριτες, ἅμα δὲ χρυσῆ Ἀφροδίτη,
καλὸν ἀείδουσαι κατ' ὄρος πολυπιδάκου Ἴδης.

XXXI. Νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν καταλέγων a καὶ αὐτὸς στεφανωτικὰ ἄνθη, καὶ περὶ τῶν Ἰάδων Νυμφῶν καὶ περὶ ῥόδων τάδε λέγει·

Flores coronarii, ex Nicandro.

Ἀλλὰ τὰ μὲν σπείροις τε καὶ ὡς [1] ὡραῖα φυτεύοις
ἄνθη Ἰαονίηθε. γένη γε μὲν ἴασι διασσὰ, [2]
ὠχρόν τε, χρυσῷ τε φυὴν εἰς ὦπα προσειδές· [3]
ἅσσα τ' [4] Ἰωνιάδες Νύμφαι στέφος ἁγνὸν Ἴωνι
Πισαίοις ποθέσασαι ἐνὶ κλήροισιν ὄρεξαν.
ἤνυσε γὰρ χλούνην τε [5] μετεσσύμενος σκυλάκεσσιν,
Ἀλφειῷ καὶ λῦθρον ἑῶν ἐπλύνατο γυίων, b
ἑσπέριος Νυμφαῖσιν Ἰαονίδεσσι νυχεύσων.
Αὐτὰρ ἀκανθοβόλοιο ῥόδου κατατέμνεο [6] βλάστας,

1 Deest ὡς edd. 2 Miro turbatus versus in edd. 3 εἴ σ' ὁ πυρὸς εἴδει edd. ειδες Ms. 4 σεύατ' edd. 5 χλοῦν, ἣν δὴ vulgo. χλούνην γε corr. Caſ. aut σῦν ἄγριον χλούνην δή. 6 κατετέμνετο edd.

capitibus ſuis impoſuerunt Deae pulcris vittis decorae,
Nymphae & Gratiae, ſimulque aurea Venus,
pulcre canentes per irriguum multis fontibus Idam.

31. *Nicander* etiam ſecundo libro Georgicorum *flores* recenſens *coronarios*, cum alia, tum de Iadibus Nymphis & de roſis haec ſcribit:

Sed alios quidem ſeveris & ut pulcros plantaveris
flores Ionica origine. Sunt autem i a d u m (violarum) *genera duo,*
pallidum, & auro naturâ ſimile adſpectu,
quas Ioniades Nymphae caſtam coronam Ioni
Piſaeis in terris, amore captae, obtulerunt.
Confecerat enim aprum, canibus perſecutus,
& in Alpheo cruorem de membris ſuis abluerat,
noctu cum Nymphis Ioniadibus cubiturus.
Porro ſpinis infeſtae r o s a e abſcinde ſurculos,

Flores coronarii, ex Nicandro.

τάφροις τ' ἐμπήξειας, ὁδὸν διπάλαιστα τελέσσων.[1]

πρῶτα μὲν Ὠδονίηθε Μίδης,[2] ἅπερ Ἀσίδος[3] ἀρχὴν

λείπων, ἐν[4] κλήροισιν ἀνέτρεφεν Ἠμαθίοισιν[5]

αἰὲν ἐς ἑξήκοντα πέριξ κομόωντα[6] πετήλοις.

δεύτερα Νισαίης[7] Μεγαρηΐδος. οὐ δὲ Φασηλὶς,[8]

c οὐδ' αὐτὴ[9] ΛευκόΦρυν ἀγασσαμένη[10] ἐπιμεμΦὴς,

Ληθαίου Μάγνητος ἐφ' ὕδασιν εὐθαλέουσα.

Κισσοῦ δ' ἄλλοτε κλῶνες εὐῤῥίζου[11] καπέτοισιν,

πολλάκι δὲ στέφος αὐτὸ κορυμβήλοιο Φυτεύσαις

Θράσκιον η ἀργο πόνηε[12] κλαδέεσσι πλανήτην,

βλαστοδρεπιδεχύτοιο[13] καὶ εἰς μίαν ὀρεοκόρσην[14]

σπεῖραν ὑπὸ σπυρίδεσσι νεοπλέκτοισι καθάπτων,

1 διπαλαίστατε λέσχην vulgo. 2 Ὠδονίης Θέμιδος edd. Θεμιδης Ms. 3 ἀπεράσιδος vulgo. 4 λείπωμεν vulgo. 5 ἀνέστριφε ἠματίοισιν vulgo. 6 χαμάοντα edd. 7 Νισίης vulgo. 8 φάσηλις vulgo. φάσηλος Natal. 9 οὐδ' αὖ ἡ legebam. 10 ἀγασσαμένης vulgo. ἀγασσαμένοις corrigunt alii. 11 εὐρίζου Ms. Corrigunt κλῶνας εὐῤῥίζου. 12 ἀργυπόνης Ms. Corrigunt δάσκιον, ἀργοπόδην, ἠδὲ κλαδ. 13 Corrigunt βλάστα δρέπου δ' ἐν τοῖσι. 14 ὄρσο κόρσην corrigunt.

& fossis insige, interstitium faciens duorum palmorum.

Primas quidem ex Odonia Midas, Asiae relicto

regno, in fundis coluit Emathiis,

semper ad sexaginta circumcirca foliis comatas.

Secundum locum tenent quae sunt ex Nisaea Megarica.

Nec vero Phaselis,

nec ea quae Leucophryn (Dianam) *colit, spernenda,*

Lethaei Magnetis ad undas florens.

Radicosae aliâs h e d e r a e *in scrobibus ramos,*

saepius vero integram eius coronam, gravem etiam corymbis, serito,

umbrosam, lente serpentem, brachiis errabundam:

vel germina ex ea reseca, unâ plagâ abscindens,

deinde sportam ex viminibus nuper textis adapta,

Flores coronarii.

ὄφρα δύο κροκόωντες ἐπιζυγέοντε κορύμβοις [1]
μέσσα συνωρίζωσιν [2] ὑπερφιάλοιο μετώπου, d
χλωροῖς ἀμφοτέρωθεν ἐπηρεφέες [3] πετάλοισιν.
Σπερματίνην [4] κάλυκες κεφαλήγονοι ἀντελέουσιν, [5]
ἀργήεις [6] πετάλοισι, κρόκῳ μέσα χροϊσθεῖσαι·
ἃ κρίναι, λείρια δ' ἄλλοι ἐπιφθέγγονται ἀοιδῶν,
οἱ δὲ καὶ ἀμβροσίην, πολέες δέ γε χάρμ' Ἀφροδίτης·
ἤριστε [7] γὰρ χροιῇ. τὸ δέ που ἐπὶ μέσσον ὀνειδος
ὅπλον βρωμητάο διεκτέλλον πεφάτισται. e
Ἶρις δ' ἐν ῥίζῃσιν ἀγαλλίδι ἠδ' [8] ὑακίνθῳ
Αἰαστῇ προσέοικε, χελιδονίοισι δὲ τέλλει [9]
ἄνθεσιν, ἰσοδρομεῦσα χελιδόσιν. αἵ τ' ἀνὰ κόλπῳ [10]

1 κόρυμβοι corr. 2 συνορίζωσιν edd. 3 ἐπηρεφέες edd. 4 σπερματικὴν & κεφαλὴν corrigit Caſaub. Equidem σπερματικαὶ legebam. 5 ἀντιάλλουσιν malles. 6 ἀργυρέοις corr. Scal. & Caſaub. ἀργέννοις Fior. Equidem ἀργῆτες malebam. 7 ἤρισε corrigunt. Temere ἤρισε ed. Caſaub. 2. & 3. 8 ἀγαλλιάσι δ' vulgo. 9 τίλλει vulgo. 10 αἵτ' ἀνακόλπῳ vulgo.

ſic corymbi ut duo croceı ſimul iuncti
mediâ ſui parte coaleſcant, erecto ſuperne vertice
utrinque, virenti faſtigiati & tecti fronde.
Semine praegnantes calyces in ſummis caulibus nati oriuntur,
albi foliis, croco in medio tincti,
quae c r i n a, *alii vero* l i l i a *vocant cantores,*
alii item ambroſiam, multi autem oblectamentum (immo vero, *contentionem*) *Veneris:*
contendit enim (cum ea) *de colore: quare in medio probrum,*
rudentis animalis membrum, aſſurgere dicitur.
I r i s radicibus agallidi & hyacintho
Aiacis e cruore orto ſimilis eſt; hirundinariis vero adſurgit
floribus, ſimul cum hirundinibus proveniens. Hae e gremio ſuo.

φυλλάδα νηλείην [1] ἐκχεύετον, ἀρτίγονοι δὲ [2] *et Nicandro.*
εἴδοντ' [3] ἠμύουσαι [4] ἀεὶ κάλυκες στομίοισι.
Σὺν καί περ τοξία [5] χροιῇ λυχνὶς, οὐδὲ θρυαλλὶς,
οὐδὲ μὲν ἀνθεμίδων κενεὴ γηρύσεται [6] ἀκμὴ,
οὐδὲ βοάνθεμα κεῖνα τά τ' αἰπύτατον [7] κάρη [8] ὑψοῖ, [9]
φλὸξ δὲ [10] θεοῦ αὐγῆσιν ἀνερχομένης ἀνιοῦσα.
f Ἕρπυλλον [δ' ἐφύδροισιν ἐνὶ] [11] βώλοισι φυτεύσεις,
ὄφρα κλάδοις μακροῖσιν ἐφερπύζων διαῆται, [12]
ἠὲ καταχρεμαῇσι [13] ἐφιμείρων [14] ποτὰ Νυμφέων.
Καὶ δ' αὖ τῆς [15] μήκωνος ἄπο πλαταγώνια βάλλοις,
ἄβρωτον κώδειαν [16] ὄφρα κνώπεσσι φυλάξῃ.

1 φυλλάδαν ἠλείην vulgo. φυλλάδα μυλείην corrigunt. 2 ἀρτίγονον δὲ vulgo. 3 εἶδον τε τ' vulgo. 4 ἠμνοῦσαι edd. 5 Σὺν καὶ πορφυρία coni. Caſ. 6 γηράσεται vel γηρήσεται Dalec. & Purſ. 7 τά τε πύτανον edd. τά τε πύτατον ms. A. & cod. Natal. 8 κάρυ edd. κόρυ ms. A. κάρα Caſaub. 9 ὑψοῦ vulgo. 10 φλὸξ τε forſ. 11 Monſtroſe vulgo δὲ φριαλεύσο τ' ἐν. 12 διάκταιχι edd. & carent dein εἰ. 13 καταχριμάσειει edd. & cod. Nat. καταχριμάσαιτο corr. Caſaub. καταχριμανει ms. A. καταχριμάνται malebam. 14 ἐφ' μίρων vulgo. 15 καὶ δ' αὐτῆς vulgo. 16 κωδιαν mssti, & ſic mox iterum.

folia ſaeva effundunt; recens nati vero
flores conſpiciuntur ſemper inclinatis orificiis.
. . . . . colore lychnis, neque thryallis,
nec anthemidum vanus dicetur eſſe vigor,
nec boanthema illa, quae altiſſime caput attollunt,
& flammula, quae redeunte ſolis ſplendore ſurgit.
Serpyllum vero in [humido] ſolo plantabis,
ut ramis longis ſerpens diffundatur,
aut dependeat expetens potum Nympharum.
Iam vero papaveris abiice folia,
ſalvum ut caput ſerves, ne a culicibus erodatur.

Flores coronarii,

φύλλοισιν [1] γὰρ πάντα διοιγομένοισιν [2] ἐφίζει
ἑρπετὰ, τὴν δὲ δρόσοισιν ἐϊσκομένην βοτέονται
κώδειαν, καρποῖο μελιχροτέρου πλήθουσαν. a
θρίων δ' οἰχομένων [3] ῥέα μὲν φλόγες ἄλλοτε [4] ῥείπῃ [5].
πλῆξαν [6] σαρκοτύπησι· τὰ δ' οὐ βάσιν ἐστήριξαν,
(θρῖα δ' οὐ λέγει τὰ τῆς συκῆς, ἀλλὰ τὰ τῆς μήκωνος.)
οὔτε τί παι [7] βρώμην ποτιδεγμένα, πολλάκι δ' ἴχνη
στιφροῖς ὠλίσθησαν ἐνιχρίμψαντα [8] καρήνοις.
Ἀδρύνει δὲ βλάστα βαθεῖ [9] ἐν τάχεϊ [10] καρπὸν
σαμψύχου λιβάνου τε νέας κλάδας, ἠδ' ὅσα κῆποι b
ἀνδράσιν ἐργοπόνοις στεφάνους ἐπιπορσαίνουσιν.

1 φυλάσσειν vulgo. Corrigunt φύλλα σίνει. Nescio an rectius φύλλασιν ὃ γάρ. 2 διοιγομέναισιν mssti. 3 διοιχομένων vulgo. 4 Forf. ἄλλοσε. 5 ῥείπει ms. Nat. ῥιπῆς corrigit Scal. 6 ἦξαν corrigunt. 7 οὔτε τί πω corrigunt. Forf. οὐχέτι πη. 8 ἐνιχρίμψαντες edd. ἐνιχρίμψαντι ms. A. 9 Temere βάθει ed. Cas. 3. 10 τάχει edd. πάχει corr. Scal.

Foliis enim omnia apertis insident
insecta, & roribus simile depascuntur
caput, fructu mellito repletum.
Detractis vero foliis, (θρίων δ' οἰχομένων) *facile quidem flammae subinde percusserint*
ictibus carnem-ferientibus: illa vero firmum non amplius gradum habent,
(θρῖα hic non *ficûs folia* dixit poëta, sed *papaveris:*)
nec cibi iam quidquam nanciscuntur: saepe vero vestigia
fallunt quum rigidis adpropinquant capitibus.
Augent vero germina profundâ in celeritate [sive, *crassitie*] *fructum*
amaraci, & roris marini novos ramulos, & quotquot horti
viris cultoribus coronas suppeditant.

ex Nicandro.

ἢ γὰρ[1] καὶ λεπταὶ πτερίδες, καὶ παιδὸς ἔρωτες
λεύκῃ ἰσαιόμενοι, σὺν καὶ[2] κρόκος εἴαρι μύων,[3]
κύπρος τ', ὀσμηρόν τε σισύμβριον,[4] ὅσσα τε χ' οἷα
ἄσπορα ναομένοισι τόποις[5] ἀνεθρέψατο λειμὼν
κάλλεα, βουφθαλμόν τε, καὶ εὐῶδες Διὸς ἄνθος,
c χάλκας, σὺν δ' ὑάκινθον, ἰωνίδας τε[6] χαμη-
λὰς,[7]
ὀρφνοτέρας ἂς τῦξε[8] μετ' ἄνθεσι Περσεφόνεια.
σὺν δὲ καὶ ὑψήεντα πανόσμιον,[9] ὅσσα τε τύμβοι[10]
φάσγανα παρθενικαῖς νεόχου παισὶν[11] ἀμφιχέον-
ται·
αὐταί τ'[12] ἤιθεαι ἀνεμωνίδες ἀστράπτουσαι,
τηλόθεν ὀξυτέρῃσιν ἐφελκομέναι χροιῇσιν.
(ἐν ἐνίοις δὲ γράφεται „ἐφελκομέναι φιλοχροιαῖς.")

1 ἢ γὰρ ed. Cant. & Caſ. ἡ γὰρ Natal. αἱ γὰρ corr. Purſ. 2 λευκὰ ἶσα μίνοισιν καὶ edd. λευκὰ ἰσαιόμενοισιν καὶ mssti. 3 μυίων mssti. 4 κύπρος τε σισύμβριον vulgo. ὀσμηρὸν dedit *Epit.* 5 νεομένοισι πότοις vulgo. 6 ἴων δὰς τε edd. 7 Temere χαμυλὰς ed. Caſaub. 8 τεῦξε ed. Caſ. 2. & 3. 9 πανόσμεον ms. *A.* 10 τύμβοις videtur leg. 11 Corrigunt παρθενικᾶς (παρθενικῆς malles) νεόχου ποσὶν ἀμφ. 12 αὖταί τ' edd.

Huc referendae etiam tenues filices, & paederotes
populo ſimiles, & crocus vere ſe abscondens,
& cyprus, & fragrans ſiſymbrium; & quoscumque qualesque
ſponte creſcentes in locis irriguis alunt prata
venuſtos flores, ut buphthalmum, & odoratum Iovis florem,
caltham, & hyacinthum, & humiles violas,
quibus obſcuriorem inter flores colorem Proſerpina dedit:
adhaec altum panoſmium, & qui tumulis
recens ſepultarum virginum circumfunduntur gladiolorum
de genere:
ipſaeque iuvenes anemonides fulgentes,
procul ſplendidioribus allicientes coloribus.

(Pro ἐφελκομέναι χροιῇσιν, in nonnullis codicibus ſcribitur ἐφελκομέναι φιλοχροιαῖς.)

Πᾶς δέ τις ἢ ἑλένειον[1] ἢ ἀστέρα φωτίζοντα d
δρέψας, εἰνοδίοισι θεῶν παρακάββαλε[2] σηκοῖς,
ἢ αὐτοῖς βρετάεσσιν, ἅ τε πρώτιστον ἴδωνται·
πολλάκι θέλκια[3] καλὰ, τό τε χρυσανθὲς ἀμέργων,
λείριά τε[4] στηλαῖσιν ἐπιφθίνοντα καμόντων,
καὶ γεραιὸν πώγωνα,[5] καὶ εὐστραφέας[6] κυκλαμίνους,[7]
σαύρην τ', ἣ χθονίου[8] πέφαται στέφος Ἡγεσιλάου.[9]

XXXII. Plantae astra sequentes.

Ἐκ τούτων τῶν ἐπῶν δῆλον γίνεται, ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ χελιδόνιον τῆς ἀνεμώνης. τινὲς γὰρ ταὐτὸ εἶ- e ναι φασί. Θεόφραστος δέ φησι, τὰς διανθήσεις[10] λαμβάνειν διασυνακολουθοῦντα[11] τοῖς ἄστροις,[12] τὸ ἡ-

1 ἑλίνειον vulgo. 2 παρακάμβαλε edd. 3 θ' ἴλκια corr. Scal. An θέλκτρια? 4 λήρια τε edd. λιρίας τε mssti. 5 Forf. καί γε τράγου πώγωνα, vel καὶ τράγιον πωγ. 6 εὐτραπέας vulgo. Poteras & εὐπρεπέας coniectare. 7 κυκλαμίνου vulgo. 8 χθόνιον edd. 9 Ἡγεσιλίου vulgo. Ἀγεσιλάου corr. Casaub. 10 τὰς δ' ἀνθήσεις ms. A. 11 δεῖ συνακολουθοῦντα vulgo. 12 Perperam τοῖς ἀγρίοις apud Theophr.

Quisquis es vero, aut helenium aut astera splendentem
collige, & Deorum in aediculis quae in via sunt depone,
aut ad ipsa simulacra quaecumque primum conspexeris;
saepe pulcra thelcia [placamenta] *carpens*, velut *chrysanthemum*,
& lilia, quae defunctorum in cippis marcescant,
& gerontopogonem, & tortiles cyclaminos,
& sauram, (nasturtium,) *quae corona dicitur inferi Agesilai.* (Plutonis.)

32. Ex his versibus manifestum fit, aliud esse chelidonium, aliud anemonen: quas plantas nonnulli easdem esse dicunt. Theophrastus vero ait, esse plantas quasdam, quarum flores constanter astra sequantur; in his

λιοτρόπιον καλούμενον, καὶ τὸ χελιδόνιον· καὶ γὰρ τοῦτο ἅμα τῇ χελιδόνι ἀνθεῖ. Καὶ ἀμβροσίαν δὲ ἄνθος τι ἀναγράφει ὁ Καρύστιος ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασι, λέγων οὕτως· „Νίκανδρός φησιν, [1] ἐξ ἀνδριάντος τῆς κεφαλῆς Ἀλεξάνδρου τὴν καλουμένην ἀμβροσίαν φύεσθαι ἐν Κῷ.“ προείρηται δ' ἄνω περὶ αὐτῆς, ὅτι τὸ
f κρῖνον οὕτω λέγουσι. Τιμαχίδας δ', ἐν τετάρτῳ Δείπνου, καὶ θήσειόν τι ἀναγράφει καλούμενον ἄνθος· **Ambrosia.**

Θήσειόν θ' [2] ἁπαλὸν, μήλῳ ἐναλίγκιον ἄνθος,
Λευκερέης [3] ἱερὸν, περικαλλὲς, ὅν ῥα [4] μάλιστα
φίλατο. —

ἀπὸ τούτου δέ φησι [5] τοῦ ἄνθους καὶ τὸν τῆς Ἀριάδνης καλούμενον στέφανον πεπλέχθαι. Καὶ ὁ Φερεκράτης δὲ, ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸ δρᾶμα τοὺς Πέρσας, μνημονεύων καὶ αὐτὸς ἀνθῶν τινων στεφανωτικῶν, φησίν· **Ariadnae corona.**

(a appears in the margin beside "της δὲ")

1 Ὁ Νίκανδρός φησιν edd. 2 Θήσειόν δ' edd. 3 Λευκερέης ed. Cant. & Caſ. 1. Temere Λευκεράης ed. Caſ. 2. & 3. Λευκοθέας vel Λευκορόης corr. Caſaub. 4 ὑπὲρ ῥα, aut περικαλλέος ὄρρα corr. Caſ. 5 φασὶ edd.

heliotropium, & chelidonium: nam hoc ſimul cum hirundinis adventu floret. Sed & *ambroſiam* florem quemdam commemorat Caryſtius in Hiſtoricis Commentariis, ita ſcribens: »Nicander ait, e capite ſtatuae Alexandri in Co inſula naſci ambroſiam quam vocant.« De hac autem ſupra dictum eſt, *lilium* ita vocari. Timachidas vero quarto libro Coenae etiam florem quemdam Theſeium dictum memorat:

Theſeium tenerum, malo ſimilem florem,
Leuctreae ſacrum, perpulcrum, quem maxime
amabat. —

Et ex hoc flore nexam fuiſſe ait *Ariadnae coronam* quae vocatur. Iam Pherecrates quoque, aut qui auctor eſt fabulae quae Perſae inſcribitur, flores nonnullos commemorans coronarios, ait:

Ὦ [illegible] [illegible],
[illegible] δ' [illegible], [1]
καὶ [illegible] [illegible],
καὶ [illegible] [illegible]·
ὦ [illegible] [illegible],
[illegible] δὲ [illegible], [2]
[[illegible] δ' [illegible],] [3]
καὶ [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [4] [illegible]
[illegible], [5] ὡς [illegible] [illegible].

Ὁ δὲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]·

Τῶ [illegible] [illegible]
[illegible] [6] [illegible] [7]
ἐν [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible],
[illegible] [8] [illegible] τ' [illegible]
[illegible] [9] καὶ [illegible].

1 [illegible] edd. 2 [illegible] edd. 3 Corrumpens versionis [illegible] [illegible] [illegible]. 4 [illegible] edd. [illegible] [illegible] Ep. 5 [illegible] edd. 6 [illegible] edd. [illegible] corr. Dalec. 7 An [illegible]? 8 [illegible] edd. [illegible]. [illegible] τ' [illegible] corr. Salm. 9 λ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corr. Salm.

O [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible],
& [illegible] ([illegible]) [illegible], & rosas [illegible];
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible], [illegible];
[illegible] - - - -, & [illegible] [illegible]!
[illegible], & [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible], quae fabula eidem Pherecratis [illegible], haec [illegible]:

Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]-[illegible], & [illegible] [illegible],
& [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible].

Ἐν τούτοις ζητῶ, τί τὸ τρίφυλλον. καὶ γὰρ εἰς Δημαρέτην ἀναφέρεταί τι ποιημάτιον, ὃ ἐπιγράφεται Τρίφυλλον. κἀν τοῖς ἐπιγραφομένοις δὲ Ἀγαθοῖς Φερεκράτης ἢ Στράττις φησί·

„Λουσάμενοι δὲ πρὸ λαμπρᾶς ἡμέρας ἐν
τοῖς στεφανώμασιν, οἱ δ' ἐν τῷ μύρῳ.“

λαλεῖ δὲ [1] περὶ σισυμβρίων κοσμοσανδάλων τε. καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς·

Παντοίοις γε μὴν [2] κεφαλὴν
ἀνθέμοις ἐρέπτομαι,
λειρίοις, ῥόδοισι, κρίνοις, [3]
κοσμοσανδάλοις, ἴοις,
καὶ σισυμβρίοις, ἀνεμώ-
νων κάλυξί τ' ἠριναῖς,
ἑρπύλλῳ, κρόκοις, ὑακίν-
θῳ, ἑλιχρύσου κλάδοις,
οἰνάνθησιν, ἡμεροκαλ-
λεῖ τε τῷ φιλουμένῳ, [4]

1 Vulgo ἐν τῷ μύρῳ λαλεῖται περὶ σισυμβ. 2 Forſ. γ' ἐμὴν κεφαλὴν. 3 Vulgo h. l. ῥόδοις, κρίνοις. Alibi, ῥόδοις, κρίνοισι. 4 Salmaſ. corrigit, ἡμεροκάλλει, τῷ μίλῳ, ἀνθρ.

In his quaero quid ſit *trifolium.* Nam & poëmation eſt, *Trifolium* inſcriptum, quod Demaretae auctori tribuitur. Et in Bonis quae inſcribitur fabula Pherecrates aut Strattis ait:

Lavarunt ante diem ſplendidum in
coronamentis, alii vero in unguento.

Loquitur autem de ſiſymbriis & coſmoſandalis. Et Cratinus in Effoeminatis:

Omnis generis floribus caput meum corono:
liliis, roſis, crinis, coſmoſandalis, violis,
& ſiſymbriis, & anemonarum vernis calycibus,
ſerpyllo, crocis, hyacintho, helichryſi ramis,
oenanthae floribus, & dilecta hemerocallide,

Ὦ μαλάχας μὲν ἐξερῶν,
ἀναπνέων δ' ὑάκινθον, [1]
καὶ μελιλώτινον λαλῶν,
καὶ ῥόδα προσσεσηρώς·
ὦ φιλῶν μὲν ἀμάρακον,
προσκυνῶν δὲ σέλινα, [2]
[γελῶν δ' ἱπποσέλινα,] [3]
Incedens cosmosandala. καὶ κοσμοσάνδαλα βαίνων·
ἔγχει, κἀπιβόα [4] τρίτον
παιῶν', [5] ὡς νόμος ἐστίν.

Ὁ δὲ πεποιηκὼς τοὺς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένους Μεταλλεῖς φησίν·

Ὑπ' ἀναδενδράδων ἁπαλὰς
ἀσπαλάθους [6] πατῶντες [7]
ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ,
κύπειρόν τε δροσώδη, b
κ' ἀνθρύσκου [8] μαλακῶν τ' ἴων
Trifolium. λείμακα [9] καὶ τριφύλλου.

1 διὰ ὑάκινθον edd. 2 σέλινον edd. 3 Corruptus versiculus deest edd. 4 κἀπιβοάτριτον edd. κἀπιβόα ms. *Ep.* 5 παιὰν edd. παίων ms. *Ep.* 6 ἀσπαράγους corr. Dalec. 7 An πατοῦντες? 8 ἀνθρίσκου edd. ἀνθρίσκον, μαλακόν τ' ἴον corr. Salm. 9 λίμακα vulgo. μίλακα καὶ τρίφυλλον corr. Salm.

O tu, qui malvam evomis, & spiras hyacinthum,
& melilotinum (unguentum) *loqueris, & rosea arrides;*
cuius oscula amaracum olent; concubitus, apium;
qui - - - -, & incedis cosmosandala!
infunde, & adclama tertium paeanem, uti ius & fas est.

Tum auctor Metallicorum, quae fabula eidem Pherecrati tribuitur, haec ait:

Sub arbustivis vitibus teneras calcantes aspalathos
in prato loti-ferace, & cyperum roscidum,
& anthrysci molliumque violarum areas & trifolii.

Ἐν τούτοις ζητῶ, τί τὸ τρίφυλλον. καὶ γὰρ εἰς Δημαρέτην ἀναφέρεταί τι ποιημάτιον, ὃ ἐπιγράφεται Τρίφυλλον. κἀν τοῖς ἐπιγραφομένοις δὲ Ἀγαθοῖς Φερεκράτης ἢ Στράττις φησί·

„ Λουσάμενοι δὲ πρὸ λαμπρᾶς ἡμέρας ἐν
τοῖς στεφανώμασιν, οἱ δ' ἐν τῷ μύρῳ."

λαλεῖ δὲ [1] περὶ σισυμβρίων κοσμοσανδάλων τε. καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς·

Παντοίοις γε μὴν [2] κεφαλὴν
ἀνθέμοις ἐρέπτομαι,
λειρίοις, ῥόδοισι, κρίνοις, [3]
c κοσμοσανδάλοις, ἴοις,
καὶ σισυμβρίοις, ἀνεμώ-
νων κάλυξί τ' ἠριναῖς,
ἑρπύλλῳ, κρόκοις, ὑακίν-
θῳ, ἑλιχρύσου κλάδοις,
οἰνάνθῃσιν, ἡμεροκαλ-
λεῖ τε τῷ φιλουμένῳ, [4]

1 Vulgo ἐν τῷ μύρῳ λαλεῖται περὶ σισυμβ. 2 Forſ. γ' ἐμὴν κεφαλὴν. 3 Vulgo h. l. ῥόδοις, κρίνοις. Alibi, ῥόδοις, κρίνοισι. 4 Salmaſ. corrigit, ἡμεροκάλλει, τῷ μίλῳ, ἀνθρ..

In his quaero quid ſit *trifolium*. Nam & poëmation eſt, *Trifolium* inſcriptum, quod Demaretae auctori tribuitur. Et in Bonis quae inſcribitur fabula Pherecrates aut Strattis ait:

Lavarunt ante diem ſplendidum in
coronamentis, alii vero in unguento.

Loquitur autem de ſiſymbriis & coſmoſandalis. Et Cratinus in Effoeminatis:

Omnis generis floribus caput meum corono:
liliis, roſis, crinis, coſmoſandalis, violis,
& ſiſymbriis, & anemonarum vernis calycibus,
ſerpyllo, crocis, hyacintho, helichryſi ramis,
oenanthae floribus, & dilecta hemerocallide,

ἀνθρύσκου [1] φόβη [2] . . .
. . . .
τῷ τ' ἀειφρούρῳ μελιλώ-
τῳ κάρα πυκάζομαι,
καὶ ὁ [3] κύτισος αὐτόματος
παραμέδοντος [4] ἔρχεται.

XXXIII. Coronae in conviviis.

Ἡ δὲ τῶν στεφάνων καὶ μύρων πρότερον εἴσοδος εἰς τὰ συμπόσια ἡγεῖτο τῆς δευτέρας τραπέζης, ὡς παρίστησι Νικόστρατος ἐν Ψευδοστιγματίᾳ, διὰ τούτων·

— Καὶ σὺ μὲν d
τὴν δευτέραν τράπεζαν εὐτρεπῆ [5] ποίει,
κόσμησον αὐτὴν παντοδαποῖς τραγήμασι,
μύρον, στεφάνους, λιβανωτὸν, αὐλητρίδα λάβε.

Φιλόξενος δ' ὁ Διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ ἀρχὴν ποιεῖται τὸν στέφανον τῆς εὐωχίας, οὑτωσὶ λέγων·

1 ἀνθρυσκίσκου edd. ἀνθρυσκίσσου Ms. 2 Vulgo φοβεῖτε τ' ἀεὶ φρούρῳ absque lacunae signo. 3 Deest vulgo artic. 4 παρὰ μέδοντος vulgo. 5 εὐπρεπῆ vulgo.

anthrysci [floribus, & hederae] comâ,
& semper-custodiente meliloto caput cingo;
& cytisus sponte sine mea cura venit.

33. Coronarum & unguentorum missus in convivia praecedebat olim secundas mensas, ut docet Nicostratus in Pseudostigmatia, ubi ait:

— Et tu quidem
secundam mensam paratam (sive, *elegantem*) *fac;*
orna eam multifariis bellariis;
unguentum, coronas, thura, tibicinam sume.

Philoxenus vero, poëta dithyrambicus, in poëmate quod Coena inscribitur, coronam initium statuit epuli, ita scribens:

„Κατὰ χειρὸς δ' ἦλυθ' ὕδωρ· ἁπαλὸς παιδίσκος ἐν ἀργυρέᾳ προχόῳ φέρων ἐπέχευεν. εἶτ' ἔφερε στέφανον λεπτᾶς ἀπὸ μυρτίδος [1] εὐγνήτων κλάδων [2] δισύναπτον." [3]

e Εὔβουλος, Τιτθαῖς·

Ὡς γὰρ εἰσῆλθε τὰ γερόντια τότε εἰς δόμους, [4]
εὐθὺς ἀνεκλίνετο. παρῆν ὁ στέφανος ἐν τάχει·
ἤρετο [5] τράπεζα· παρέκειθ' ἅμα τετριμμένη
μάζα χαριτοβλέφαρος.

Τοῦτο δ' ἦν [6] ἔθος καὶ παρ' Αἰγυπτίοις, ὡς Νικόστρατός φησιν ἐν Τοκιστῇ. Αἰγύπτιον γὰρ ὑποστησάμενος τὸν τοκιστήν, [7] φησί·

A. Καταλαμβάνομεν τὸν πορνοβόσκον καὶ δύο [8]
f ἑτέρους κατὰ χειρὸς ἀρτίως εἰληφότας

1 Vulgo στεφανολεπτὰς ἀπὸ μυρτίδων. 2 Corrigunt εὔγνητον (vel εὐάγνητον) κλάδον. Alii εὐγνάμπτων κλάδων. 3 δυσσύναπτον Dalec.
4 Versus, si alioqui probus, tali quodam modo scribendus:
['Αλλ'] ὡς γὰρ εἰσῆλθε τὰ γερόντια τότ' εἰς δόμους.
5 ἤρετο vulgo. 6 γὰρ ἦν edd. 7 τὸν τοκ. ὑποστησ. edd.
8 καὶ δι' ἑτέρους edd, καὶ δύ' ἑτέρους Ms.

»Et lavandis manibus adlata est aqua: delicatus puer argenteo in gutto illam adferens adfundebat. Dein coronam adferebat ex tenuis myrti elegantibus ramis dupliciter nexam.«

Eubulus, in Nutricibus:

Postquam enim vetuli tunc domum sunt ingressi,
statim adcumbebant. Aderat celeriter corona:
adferebatur mensa: adponebatur simul intrita
maza venustis-superciliis.

Erat vero idem mos etiam apud Aegyptios, ut Nicostratus docet in Foeneratore. Aegyptium enim inducens foeneratorem, ait:

A. *Deprehendimus lenonem, & duo*
alios, cum iam modo aquam lavandis manibus accepissent

καὶ στέφανον.[1] B. Εἶεν καλὸς ὁ καιρὸς, Χαιρεφῶν. Σὺ δὲ γαστρίζου, Κύνουλκε· καὶ μετὰ ταῦτα ἡμῖν εἰπὲ,[2] διὰ τί Κρατῖνος εἴρηκε τὸν μελίλωτον „ τῷ τ'
Ἔξοινος, ὁ μεθύστης. ἀειφρούρῳ μελιλώτῳ." Ἐπεὶ δέ σε φῶ ἔξοινον ἤδη γεγενημένον· (οὕτως δ' εἴρηκε τὸν μεθύσην Ἄλεξις ἐν Εἰσοικιζομένῳ·) παύσομαί σε ἐρεσχελῶν,[3] καὶ τοῖς παισὶ παρακελεύομαι κατὰ τὸν Σοφοκλέα, ὃς ἐν Συνδείπνοις φησί·

Φορεῖτε, μασσέτω τις, ἐγχείτω βαθὺν 2
κρητῆρ'· οὐδ' ὡνὴρ οὐ,[4] πρὶν ἂν φάγῃ, καλῶς,
ὅμοια καὶ βοῦς ἐργάτης, ἐργάζεται.

Καὶ κατὰ τὸν Φλιάσιον δ' Ἀριστίαν· καὶ γὰρ οὗτος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Κηρσὶν[5] ἔφη·

Σύνδειπνος ἢ 'πίκωπος ἢ μαζαγρέτας,
Ἅιδου[6] τραπεζεὺς, ἀκρατέα[7] νηδὺν ἔχων.

1 τὸν στέφανον, absque καὶ, edd. 2 εἰπὲ ἡμῖν edd. 3 ἐρεσχηλῶν Ms. Forſ. ἐριεχηλᾶν. 4 Vulgo κρητῆρα. ὁ δ' ἀνὴρ οὐ. κρητῆρ'· ἀνὴρ δ' οὐδεὶς corr. Br. 5 Κρησὶν Natal. 6 Αἰδοῦ edd. αἰδοῖ ms. *Ep.* 7 ἀκρατιαῖαν edd. (cum ms. *A.*) ἀκρατιαῖαν corr. Toup.

& coronam. B. *Opportunum fuerit temporis momentum, Chaerephon!*

Tu vero ventri indulge, Cynulce; ac dein nobis exprome, cur Cratinus de meliloto loquens dixerit, *ſemper-cuſtodiente meliloto.* Sed quum te videam *vino iam captum*, ἔξοινον, (ſic enim, quem *ebrium*, μεθύσην, vulgo dicimus, Alexis dixit in Colono) deſinam te laceſſere, & pueros iubeo, ſecundum id quod Sophocles ait in Unà-coenantibus:

Adferte, mazam paret aliquis, infundat profundum
craterem. Nec enim vir hic, priusquam comederit,
non magis quam bos operarius, opus recte facere poteſt.

Et, quod Phliaſius Ariſtias ait in fabulâ, quae Parcae inſcribitur:

Conviva eſt aut remex, aut mazae venator,
Orci paraſitus, incontinentem ventrem habens.

Ἐπεὶ δὲ τοσούτων λεχθέντων μηδὲν ἀποκρίνεται, κελεύω αὐτὸν κατὰ τοὺς Ἀλέξιδος Διδύμους χυδαίοις στεφανωθέντα στεφάνοις ἐξάγεσθαι τοῦ συμποσίου.
b τῶν δὲ χυδαίων στεφάνων μνημονεύων ὁ κωμῳδιοποιὸς φησί·

Στεφάνων δὲ τουτωνὶ [1] χύδην πεπλεγμένων.

Κἀγὼ δ' ἐπὶ τούτοις τοῦ λέγειν ἤδη παύσομαι τὸ τήμερον, παραχωρῶ τε τὸν περὶ τῶν μύρων λόγον τοῖς βουλομένοις διεξέρχεσθαι· τῷ τε παιδὶ προστάττων ἐπὶ τῇ στεφανηφόρῳ ταύτῃ μου διαλέξει, κατὰ τὸν Ἀντιφάνους, * [2]

[Στεφάνους] [3] ἐνεγκεῖν δεῦρο τῶν χρηστῶν δύο,
c καὶ δᾶδα χρηστὴν ἡμμένην χρηστῷ πυρί.

οὕτω γὰρ τὴν τῶν λόγων διέξοδον ὥσπερ δράματος ποιήσομαι. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας, ὥσπερ αὐτοῦ σιωπὴν καταμαντευσάμενος, ἀπέθανεν εὐτυχῶς, Moritur Ulpianus.

1 τούτων Ms. 2 Intercidit fabulae nomen. 3 *Deest* vox στεφάνους vulgo. An φανούς ?

Quoniam vero hic ad omnia haec, quae dicta sunt, nihil respondet; iubeo illum (ut est in Alexidis Geminis) tumultuariis coronis coronatum e convivio exportari. Tumultuariarum autem coronarum meminit ille comicus his verbis:

Coronis hisce tumultuarie nexis.

Ego vero post haec finem dicendi in hunc diem faciens, disputationem *de Unguentis* relinquo his, qui eam persequi voluerint; puerumque iubeo ob hunc meum coronarium sermonem, (quod ait ille Antiphaneus . . .)

Coronas huc adferre ex illis bonis duas,
& facem bonam bono accensam igne.

Sic enim meae orationis, tamquam dramatis, exitum faciam. Et post paucos dies, quasi sibi ipse (aeternum) silentium vaticinatus esset, diem supremum obiit felici-

οὐδένα καιρὸν νόσῳ παραδοὺς, πολλὰ δὲ λυπήσας ἡμᾶς τοὺς ἑταίρους.

XXXIV. Unguenta non decent virum.

Περιενεγκόντων δὲ τῶν παίδων ἐν ἀλαβάστροις καὶ ἄλλοις χρυσοῖς σκεύεσι μύρα, τὸν Κύνουλκον θεασάμενός τις, πολλῷ τῷ μύρῳ τὸ πρόσωπον ἐπέχρισεν. ὁ δὲ διεγερθεὶς, καὶ μόλις ἑαυτὸν ἀναλαβών· Τί τοῦτ'; εἶπεν, Ἡράκλεις, οὐ σπογγιᾷ τίς μου παρ- d
ελθὼν τὰ πρόσωπον ἐκκαθαρίσει, μεμολισμένον μαγγανείαις πολλαῖς; ἢ οὐκ οἴδατε καὶ τὸν καλὸν Ξενοφῶντα ἐν τῷ Συμποσίῳ ποιοῦντα τὸν Σωκράτην [1] τοιαυτὶ λέγοντα· „Νὴ Δί', ὦ Καλλία, τελέως ἡμᾶς ἑστιᾷς· οὐ γὰρ μόνον δεῖπνον ἄμεμπτον παρέθηκας, ἀλλὰ καὶ ἀκροάματα καὶ θεάματα ἥδιστα παρέχεις. [2] Τί οὖν; εἰ καὶ μύρον ἐνέγκαι τις ἡμῖν, ἵνα καὶ εὐωδίᾳ [3] ἑστιώμεθα. [4] Μηδαμῶς, ἔφη ὁ Σωκράτης.

Socrates in Xenophontis Convivio.

1 Σωκράτη edd. 2 καὶ ὃς ἔφη additur apud Xenoph. 3 εὐωδίαν edd. 4 ἑστιώμεθα edd. ἱστιωμ. Ms.

ter, nullo relicto aegrotationi ſpatio, incredibili noſtrûm omnium dolore, qui eius familiaritate uſi eramus.

34. Quum deinde *unguenta* in alabaſtris aliisque vaſis aureis circumferrent pueri, conſpiciens aliquis (ſopore oppreſſum) Cynulcum, multo unguento faciem eius illevit. Et ille expergefactus, poſtquam tandem ad ſe rediiſſet: Quid hoc rei eſt? inquit, o ſancte Hercules! Nonne accedet aliquis, & ſpongiâ faciem meam abſterget, multis ſordibus inquinatam? An neſcitis, etiam elegantem Xenophontem in Sympoſio Socratem inducere haec dicentem: »Per Iovem, o Callia, convivium quo nos excipis, omnibus numeris perfectum eſt. Nec enim ſolum coenam eiusmodi nobis adpoſuiſti, in qua nihil deſiderari queat; verum etiam acroamata & ſpectacula nobis exhibes ſuaviſſima. Quid vero? [inquit ille:] ſi quis etiam unguentum nobis adferat, ut ſuaves quoque odores epulemur. Minime, inquit Socrates. Sane enim

ὥσπερ γάρ τοι ἐσθὴς ἄλλη μὲν γυναικεία, ἄλλη δὲ e ἀνδρεία καλὴ, οὕτω καὶ ὀσμὴ ἄλλη μὲν γυναικὶ, [1] ἄλλη δὲ ἀνδρὶ πρέπει. καὶ γὰρ ἀνδρὸς μὲν δή που ἕνεκεν, ἀνδρῶν [2] οὐδεὶς μύρῳ χρίεται. αἵ γε μὴν γυναῖκες, ἄλλως τε ἂν καὶ [3] νύμφαι τύχωσιν οὖσαι, ὥσπερ ἡ Νικηράτου τε τούτου, καὶ ἡ Κριτοβούλου, μύρου μέν τι [4] καὶ προσδέονται; [5] αὐταὶ [6] γὰρ τούτου [7] ὄζουσιν. ἐλαίου δὲ τοῦ ἐν γυμνασίοις ὀσμὴ καὶ παροῦσα ἡδίων [8] ἢ μύρου γυναιξὶν, καὶ ἀποῦσα ποθεινοτέρα. καὶ γὰρ δὴ μύρῳ μὲν ἀλειψάμενος δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, εὐθὺς ἅπας ὅμοιον ὄζει. αἱ δ' ἀπὸ τῶν f ἐλευθέρων μόχθων ὀσμαὶ ἐπιτηδευμάτων τε πρῶτον χρηστῶν καὶ χρόνου πολλοῦ δέονται, εἰ μέλλουσιν ἡδεῖαί τε καὶ ἐλευθέριοι [9] ἔσεσθαι.“ Καὶ ὁ θαυμα-

1 ἄλλη μὲν ἀνδρὶ, ἄλλη δὲ γυναικὶ edd. ex Xenoph. 2 ἀνὴρ ap. Xen. Deest vocab. edd. 3 καὶ ἂν malles. 4 μέ τι vulgo. Forſ. μή τι. 5 Deest vulgo interrogationis ſignum. 6 ταῦται vulgo. αὗται apud Xenoph. 7 γὰρ τοῦτο edd. 8 Vulgo apud Athen. ſic legebatur: καὶ παρουσία ἀνδρῶν (forſ. παροῦσα ἀνδράσιν ſcripſerat Athenaeus) ἢ μύρου γυναιξὶν ἡδίων, καὶ ἀπουσία ποθεινοτέρα. 9 ἐλευθέριαι Ms.

ut alia veſtis muliebris pulcra eſt, alia virilis; ſic etiam alius odor mulierem, alius virum decet. Etenim viri utique cauſſa nemo vir unguento ungitur. Mulieres vero, praeſertim ſi recens nuptae ſint, ſicut Nicerati huius & Critobuli, unguentum-ne illae (in viris) requirerent, cum ipſaemet unguentum redoleant? At olei odor, quo in gymnaſiis utimur, ſi quidem adſit, gratior eſt quam unguenti mulieribus; & magis, ſi abſit, deſideratur. Etenim ſi quis unguento ſe perunxit, ſive ſervus ſit, ſive ingenuus, mox quilibet perinde redolet. At, qui ſunt ex liberalibus laboribus odores, prius & ſtudioſas exercitationes & longum tempus deſiderant, ſi velis & ſuaves eos eſſe & liberales.« Atque etiam ad-

σιώτατος δὲ Χρύσιππος, τὴν ὀνομασίαν, φησὶ, λαβεῖν τὰ μύρα ἀπὸ τοῦ μετὰ πολλοῦ μόρου καὶ πόνου[1] ματαίου γίνεσθαι. Λακεδαιμόνιοί τε ἐξελαύνουσι τῆς Σπάρτης τοὺς τὰ μύρα κατασκευάζοντας, ὡς διαφθείροντας τοὔλαιον· καὶ τοὺς τὰ ἔρια δὲ βάπτοντας, ὡς ἀφανίζοντας τὴν λευκότητα τῶν ἐρίων. Σόλων τε ὁ σοφὸς διὰ τῶν νόμων κεκώλυκε τοὺς ἄνδρας[2] μυροπωλεῖν.

XXXV. Voluptas nulla sine virtute.

„Νῦν δὲ τῶν ἀνθρώπων οὐχ αἱ ὀσμαὶ μόνον, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν γ΄. Περὶ Βίων,[2] ἀλλὰ καὶ αἱ χροιαὶ τρυφερὸν ἔχουσαί τι, συνεκθηλύνουσι τοὺς μεταχειριζομένους. ὑμεῖς δ᾽ οἴεσθε τὴν ἁβρότητα χωρὶς ἀρετῆς ἔχειν τι τρυφερόν;[3] καί τοι Σαπφὼ, γυνὴ μὲν πρὸς ἀλήθειαν οὖσα, καὶ ποιήτρια, ὅμως ἠδέσθη[4] τὸ καλὸν τῆς ἁβρότητος ἀφελεῖν, λέγουσα ὧδε·

Ἐγὼ δὲ φίλημι[5] ἁβροσύναν,

1 ποτοῦ ed. Cant. & Caf. 1. πόθου ed. Caf. 2. 3. 2 ἐν δευτέρῳ περὶ Βίων edd. 3 Non indicabatur vulgo interrogatio. 4 ἠδέσθη edd. 5 φιλήμμι edd. φίλημμι Ms.

mirabilis Chrysippus ait, nomen invenisse *unguenta* (τὰ μύρα) ab eo, quod cum multo *μόρῳ*, cum multa molestia & labore vano parentur. Lacedaemonii vero urbe eiiciunt eos qui unguenta conficiunt, ut qui oleum perdant; quemadmodum eos qui lanam tingunt, ut qui candorem lanae obliterent. Et sapiens Solon legibus suis vetuit, ne unguenta venderent viri.

35. »Nunc vero hominum non odores solum, ut ait Clearchus tertio libro DE Vitis, sed & colores, luxuriosum quidpiam habentes, effoeminant hos qui illos tractant. Vos vero putatis-ne, elegantiam absque virtute delicati quidquam habere? Atqui Sappho, cum vere quidem mulier esset, eademque poëtria, tamen verita est honestatem ab elegantia separare, ita dicens:

Ego amo elegantiam:

καί μοι τὸ λαμπρὸν ἔρος [1] ἀελίω
b καὶ τὸ καλὸν λέλογχε.

Φανερὸν ποιοῦσα πᾶσιν, ὡς ἡ τοῦ ζῆν ἐπιθυμία τὰ λαμπρὸν καὶ τὸ καλὸν εἶχεν αὐτῇ. ταῦτα δ' ἐστὶν οἰκεῖα τῆς ἀρετῆς. Παῤῥάσιος δ' ὁ ζωγράφος, καίπερ παρὰ μέλος ὑπὲρ τὴν ἑαυτοῦ τέχνην τρυφήσας, καὶ τὸ λεγόμενον ἐλευθέριον ἐκ ῥαβδίων τινῶν καὶ ποτηρίων [2] ἑλκύσας, λόγῳ γ' οὖν [3] ἀντελάβετο τῆς ἀρετῆς, ἐπιγραψάμενος τοῖς ἐν Λίνδῳ πᾶσιν αὐτοῦ ἔργοις·

Ἁβροδίαιτος ἀνὴρ, ἀρετήν τε σέβων, τάδ' ἔγραψεν
Παῤῥάσιος. —

ᾧ κομψός τις, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπεραλγήσας ῥυπαί-
c νοντι τὸ τῆς ἀρετῆς ἁβρὸν καὶ καλὸν, ἅτε φορτικῶς μετακαλεσαμένῳ εἰς τρυφὴν τὴν δοθεῖσαν [4] ὑπὸ τῆς

1 ἔρις edd. 2 ἐκ ῥαβδίων ἔκ τινων ποτ. vulgo: ubi forſ. καὶ ἐκ τινῶν vel ἔκ τε τινῶν ποτ. oportebat. ἐκ ῥαβδ. τινῶν ἔκ τε καυστηρίων coni. Caſ. 3 γὰρ οὖν edd. 4 τὴν εἰς τρυφὴν δοθ. vulgo. Forſ. εἰς τρυφὴν τὴν εἰς τροφὴν δοθεῖσαν.

& mihi amor lucis & ſplendorem
& honeſtatem ſortitus eſt.

Teſtatum faciens omnibus, vitae amorem apud ipſam & ſplendorem & honeſtatem habere: ſunt autem haec cum virtute coniuncta. Parrhaſius vero pictor, quamquam praeter modum ſupra artem ſuam magnificus & arrogans, & liberalem quae dicitur ſortem vitamque ex bacillis quibusdam & poculis ducens, verbo tamen virtutem ſibi vindicavit, cum omnibus ſuis quae Lindi ſunt operibus haec inſcriberet:

Elegantis vir vitae, virtutemque colens, haec pinxit
Parrhaſius. —

Cui facetus aliquis indignatus, puto, quod virtutis ſplendorem pulcritudinemque pollueret, ut qui, quas fortuna ei dederat [*ſive*, quas ars ei ad vitam ſuſtentendam

τύχης [1] χορηγίαν, παρέγραψε τὸ Ῥαβδοδίαιτος ἀνήρ. ἀλλ' ὅμως, διὰ τὸ τὴν ἀρετὴν φῆσαι τιμᾷν, ἀνεκτέον." [2] Ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. Σοφοκλῆς δ' ὁ ποιητὴς, ἐν Κρίσει [3] τῷ δράματι, τὴν μὲν Ἀφροδίτην, Ἡδονήν τινα οὖσαν δαίμονα, μύρῳ [4] ἀλειφομένην παράγει, καὶ κατοπτριζομένην· τὴν δ' Ἀθηνᾶν, Φρόνησιν οὖσαν καὶ Νοῦν, ἔτι δ' Ἀρετὴν, ἐλαίῳ χρωμένην καὶ γυμναζομένην.

Sophoclis fabula Κρίσις.

XXXVI.

Odores caput & pectus recreant.

Τούτοις ἀπαντήσας ὁ Μασσούριος ἔφη· ὦ δαι- d
μόνιε ἀνδρῶν, οὐκ οἶδας ὅτι αἱ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἡμῶν αἰσθήσεις ὀδμαῖς ἡδείαις παρηγοροῦνται, προσέτι τε θεραπεύονται, καθὰ καὶ Ἄλεξίς φησιν ἐν Πονήρᾳ οὕτως·

— Ὑγιείας μέρος
μέγιστον, ὀσμὰς [5] ἐγκεφάλῳ χρηστὰς ποιεῖν.

1 An ὑπὸ τῆς τέχνης? 2 Forf. ἀνεκτεός. 3 ἐν Κρησσὶ, vulgo: id est, *in Cretensibus*. 4 καὶ μύρῳ edd. 5 ὀδμὰς edd.

paraverat] opes, illas arroganter ad luxuriam revocasset; mutato verbo, pro Ἁβροδίαιτος, adscripsit Ῥαβδοδίαιτος ἀνήρ. Verum, quoniam tamen virtutem se colere ait, ferendus." Haec quidem Clearchus. Sophocles vero poëta, in dramate cui Iudicium titulus est, Venerem quidem, utpote Voluptatem Deam quamdam, unguento sese perungentem inducit, & in speculo faciem suam contemplantem: Minervam vero, quippe Prudentiam & Mentem, eamdemque Virtutem, oleo utentem & exercitationibus.

36. His occurrens Masurius: O hominum optime! inquit, an nescis, sensus nostros in cerebro sitos suavibus odoribus demulceri recrearique; quemadmodum etiam Alexis in Aerumnosa ait:

— Sanitatis pars
haec maxima, odores cerebro bonos adferre.

καὶ ὁ ἀνδρειότατος δὲ, προσέτι δὲ καὶ πολεμικὸς [1] ποιητὴς, Ἀλκαῖος ἔφη·

Καδδ' ἐχεύσατε [2] μύρον ἀδὺ καττῶ στήθεος ἄμμι.

e καὶ ὁ σοφὸς δ' Ἀνακρέων λέγει που· [3]

Τί μὴν [4] πέτεαι, συρίγγων
κοιλότερα στήθεα
χρισάμενος μύρῳ;

τὰ στήθη παρακελευόμενος μυροῦν, ἐν οἷς ἐστιν ἡ καρδία, ὡς καὶ ταύτης δηλονότι παρηγορουμένης τοῖς εὐώδεσι. τοῦτο δ' ἔπραττον, οὐ μόνον τῆς εὐωδίας ἀπὸ τοῦ στήθους κατὰ φύσιν ἀναφερομένης ἐπὶ τὴν ὄσφρησιν· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ νομίζειν, ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν ψυχὴν Animae fedes in corde.
f καθιδρύσθαι, ὡς Πραξαγόρας καὶ Φιλότιμος οἱ ἰατροὶ παραδεδώκασιν. καὶ Ὅμηρος δὲ φησίν·

Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ.

καὶ, — κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.

1 πολεμικώτατος Dalec. 2 καδδεχεύατο ms. *Ep.* 3 Deest που edd. 4 Τί μὰ πετ. corr. Caf. *Quidni advolas?*

Et fortiffimus atque etiam bellicofus poëta Alcaeus ait:

Suave unguentum mihi defuper in pectus effudit.

& fapiens Anacreon dicit alicubi:

Cur vero avolas, fiftulis
magis - cava pectora
inuncta habens unguento?

Hortatur unguento inungi pectus, in quo ineft cor; quod ipfum fcilicet odoris fuavitate recreari innuit. Faciebant hoc autem, non modo quoniam odores fuâ naturâ a pectore ad nares adfcendunt, verum etiam quia putabant in corde fitam effe animam, ut Praxagoras & Philotimus medici tradiderunt. Quin & Homerus ait:

Percutiens pectus, cor increpuit verbis.

&: *Cor autem ei intus latrabat.*

καὶ,

Ἕκτορι δ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσε.

ὃ δὴ καὶ σημεῖον φέρουσι τοῦ τὸ κυριώτερον τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα κεῖσθαι· κατὰ γὰρ τὰς ἐν τοῖς φόβοις [1] γινομένας ἀγωνίας πάλλεσθαι τὴν καρδίαν ἐπιδηλότατα συμβαίνει. καὶ ὁ Ἀγαμέμνων δέ φησιν ὁ Ὁμηρικός·

In timore cor palpitat.

Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.

καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ τὰς ἀπολελυμένας τοῦ φόβου πεποίηκε λεγούσας·

Θυμῷ δ' οὐκ ἔτι [2] φαιδρὰ [3] χορεύει
τάρβους θυγάτηρ.

Ἀναξανδρίδης δὲ τὸν ἀγωνιῶντα παράγει λέγοντα·

— Ὦ πονηρὰ καρδία,
ἐπιχαιρέκακον ὡς εἶ μόνον τοῦ σώματος; b

1 ψόφοις edd. ψόφοις ms. 2 οὔτι edd. cum ms. *A.* οὔ τις ms. *Ep.*
3 Φαῖδρα corrigit Casaub.

item:

Hectori vero animus in pectore palpitabat.

Quo ipso indicio probant, principaliorem animae partem ibi residere: quoniam, quando timore contremiscunt homines, tum manifestissime cor soleat palpitare. Similiter Agamemnon Homericus ait:

Vehementer enim de Danais timeo: nec mihi cor
firmum est, sed anxium metu errat: immo cor mihi extra
pectus exsilit, & tremunt subtus nobilia membra.

Item Sophocles mulieres metu liberatas inducit dicentes:

Non amplius in animo luculenter subsultat
pavoris filia.

Anaxandrides vero hominem pavore trepidum inducit dicentem:

— O cor improbum,
quam tu malignum es solum in toto corpore!

ὀρχῇ [1] γὰρ εὐθὺς, ἣν [2] ἴδῃς δεδοικότα.

Πλάτων δὲ φησί· „τὸν τῶν ὅλων δημιουργὸν καὶ τὴν τοῦ πλευμόνος αὐτῇ φύσιν παραθεῖναι, πρῶτον μὲν μαλακὴν καὶ ἄναιμον, εἶτα σήραγγας ἔχουσαν οἷον σπόγγου κατατετρημένας· ἵν' ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ πολλάκις ἀλλομένη, τὸν παλμὸν εἰς ὑπεῖκον καὶ μαλακὸν ποιῆται.“ Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς στεφάνους τοὺς
C περικειμένους τῷ στήθει ὑποθυμιάδας οἱ ποιηταὶ κεκλήκασιν, ἀπὸ τῆς τῶν ἀνθῶν ἀναθυμιάσεως, οὐκ ἀπὸ τοῦ τὴν ψυχὴν θυμὸν καλεῖσθαι, ὥς τινες ἀξιοῦσι.

Τῷ δὲ τοῦ μύρου ὀνόματι πρῶτος Ἀρχίλοχος κέχρηται, λέγων· XXXVII. Vocabuli μύρον origo & uſus.

Οὐκ ἂν μύροισι γραῦς ἐοῦσ' ἠλείφετο.

καὶ ἀλλαχοῦ δ' ἔφη·

— Ἐσμυρισμένας κόμας
καὶ στῆθος, ὡς ἂν καὶ γέρων ἠράσσατο.

1 ἀρχὴ vulgo. 2 ἂν vulgo.

nam ſubito ſaltas ubi timentem videris.

Plato vero ait: »Opificem univerſi adieciſſe cordi vicinum pulmonem, naturâ mollem & ſanguinis expertem, praeterea cavitatibus inſtar ſpongiae pervium; ut cor, cum in rerum adverſarum metu proſilit, vibrationes ſuas faciat adverſus ſubſtantiam cedentem & mollem.« Ceterum etiam corollas quibus pectus redimitur, *hypothymiades* vocarunt poëtae ab exhalatione (ἀπὸ τῆς ἀναθυμιάσεως) florum; non a vocabulo θυμὸς quatenus *animam* ſignificat, ut nonnulli exiſtimant.

37. *Unguenti* (τοῦ μύρου) nomine primus Archilochus uſus eſt, dicens:

Anus cum ſit, unguentis (μύροις) *ſeſe non perunxerit.*

Idemque alibi ait:

— *Unguentis delibutam comam*
& pectus, ut etiam ſenex accendi amore poſſit.

[1] Μύῤῥα γὰρ ἡ σμύρνα παρ' Αἰολεῦσι, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ τῶν μύρων διὰ σμύρνης ἐσκευάζετο, καὶ ἥ γε στακτὴ καλουμένη διὰ μόνης ταύτης. Ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν μὲν χρῆσιν οἶδε τῶν μύρων, ἔλαια δ' αὐτὰ καλεῖ μετ' ἐπιθέτου·

— δροσόεντι [2] δ' ἔχριεν [3] ἐλαίῳ.

καὶ ἀλλαχοῦ δὲ λέγει τι „τεθυωμένον.“ καὶ ἡ Ἀφροδίτη δὲ [4] παρ' αὐτῷ τὸν Ἕκτορος νεκρὸν ῥοδόεντι ἔχριεν [5] ἐλαίῳ ἀμβροσίῳ. καὶ τοῦτο μὲν ἐξ ἀνθέων. περὶ δὲ τοῦ ἐκ τῶν ἀρωμάτων σκευαζομένου, ἃ δὴ θυώματα ἐκάλουν, ἐπὶ τῆς Ἥρας λέγει·

Ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ χρόα λευκὸν [6]
ἀμβροσίῳ, ἑανῷ, [7] τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν· e

1 Videtur hîc nonnihil intercidisse. 2 ῥοδόεντι ms. *Ep.* inter lin. & sic scripsisse videtur Athenaeus. 3 δ' ἔχρισεν ms. *Ep.* δὲ χρῖεν ap. Hom. 4 καὶ ἡ Ἀφροδίτη τε edd. 5 χρῖσεν edd. ἔχριεν ms *Ep.* δ' ἔχρισεν ms. *A.* 6 λίπ' ἐλαίῳ apud Hom. 7 ἑδανῷ vulgo apud Hom.

[Dictum autem est *μύρον* a *myrrhâ*:] nam *σμύρναν* quam vocant Graeci, apud Aeoles *μύῤῥα* dicitur: quoniam pleraque unguenta cum myrrha conficiebantur, & illud quidem quod *stacte* vocatur, etiam solâ ex myrrhâ. Homerus vero usum quidem unguentorum noverat, sed *olea* illa vocat, adiecto epitheto:

— *Rosaceo perunxit oleo.*

Et alibi *odoratum* (*τεθυωμένον*) dicit oleum aliquod. Ac Venus quidem apud illum cadaver Hectoris rosaceo inunxit oleo ambrosio. Et hoc quidem e floribus. De illo vero quod ex aromatibus paratur, quae nimirum *odores* (*θυώματα*) vocabantur, de Iunone loquens, ait:

Ambrosiâ quidem primum a corpore amabili
sordes omnes purgavit, unxitque se pingui oleo,
ambrosio, fragrante, quod habebat illa odoribus imbutum:

τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.

XXXVIII. Unguenta quibus locis praestantissima?

Γίνεται δὲ μύρα κάλλιστα κατὰ τόπους, ὡς Ἀπολλώνιός [1] φησιν ὁ Ἡροφίλιος ἐν τῷ Περὶ Μύρων, γράφων οὕτως· „Ἶρις μὲν ἐν Ἤλιδι χρηστοτάτη, καὶ ἐν Κυζίκῳ· ῥόδινον δὲ κράτιστον ἐν Φασήλιδι, καὶ τὸ ἐκ Νέας δὲ πόλεως καὶ Καπύης· κρόκινον δ' ἐν Σόλοις τοῖς Κιλικίοις, καὶ ἐν Ῥόδῳ· νάρδινον δὲ, τὸ ἐν Τάρσῳ· οἰνάνθη δὲ ἀρίστη ἡ [2] Κυπρία καὶ Ἀδραμυττηνή·
f ἀμαράκινον δὲ [3] Κῷον καὶ μήλινον. [4] κύπρινον δὲ προκέκριται τὸ ἐν Αἰγύπτῳ· δευτερεῦον [5] δ' ἐστὶ τὸ Κυπριακὸν, καὶ τὸ ἐν Φοινίκῃ, καὶ ταύτης τὸ ἀπὸ Σιδῶνος. τὸ δὲ Παναθηναϊκὸν λεγόμενον, ἐν Ἀθήναις· τὸ δὲ Μετώπιον καὶ Μενδήσιον, κάλλιστα ἐν Αἰγύπτῳ σκευάζεται· σκευάζεται δὲ τὸ μετώπιον ἐξ ἐλαίου τοῦ ἀπὸ τῶν πικρῶν καρύων. Οἱ δὲ χορηγοῦντες, φησὶ,

1 Ἀπολλόδωρος corr. Salm. 2 Desunt ἀρίστη & ἡ edd. ἀρίστη etiam deest ms. *A*. 3 Deest δὲ ms. *A*. 4 Μήλινον ed. Cas. 5 δεύτερον edd.

cuius, si modo agitaretur in aeneâ Iovis domo,
cum terram tum coelum pervaderet halitus.

38. Sunt autem certa loca, quibus praestantissima conficiuntur unguenta, ut ait Apollonius Herophilius in libro DE Unguentis, ubi ita scribit: » Iris quidem praestantissima in Elide, & Cyzici: rosaceum optimum Phaselide, tum Neapoli & Capuae: crocinum in Solis Ciliciae, tum Rhodi: nardinum, Tarsi: oenanthe vero optima Cypria & Adramyttena: amaracinum vero, Coum, itemque melinum: cyprinum praefertur Aegyptium; secundum locum tenet Cypriacum & Phoenicium; post hoc, Sidonium. Panathenaicum vero quod dicitur, Athenis conficitur. Metopium & Mendesium optime in Aegypto paratur: paratur autem metopium ex oleo amaris amygdalis expresso. Sed, qui haec suppeditant, inquit, &

καὶ ἡ ὕλη, καὶ οἱ τεχνῖται, τὸ χρηστότατον ποιοῦσι μύρον, ἀλλ' οὐχ οἱ τόποι. Ἔφεσος γέ τοι πρότερον, φασὶ, τοῖς μύροις διέφερε, καὶ μάλιστα ἐν τῷ [1] Με- 1
γαλλίῳ· [2] νῦν δὲ οὔ. ἤκμασε [3] δὲ καὶ τὰ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, διὰ πλοῦτον, καὶ διὰ τὴν Ἀρσινόης καὶ Βερενίκης σπουδήν. ἐγίνετο δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ [4] ῥόδινον χρηστότατον, καθ' ὃν χρόνον ἔζη Βερενίκη ἡ μεγάλη. [5] Οἰνάνθινον δ' ἐν Ἀδραμυττίῳ πάλαι μὲν μέτριον· ὕστερον δὲ πρῶτον, διὰ Στρατονίκην τὴν Εὐμένους. ἡ δὲ Συρία τὸ παλαιὸν χρηστὰ πάντα παρείχετο, μάλιστα δὲ τὸ τήλινον· νῦν δ' οὔ. ἐν δὲ Περγάμῳ πρότερον μὲν ἐξοχῇ, νῦν δ' οὔ, [6] μυρεψοῦ τινος ἐκπονήσαντος, τὸ b
παρ' οὐδενί πω γεγονὸς ἐσκευάσθη [7] λιβανώτινον μύρον. Μύρον δὲ χρηστὸν μύρῳ εὐτελεῖ ἐπιχεόμενον, ἐπι-

1 Forf. μὲν τῷ. 2 Μεγαλείῳ edd. μεγαλίῳ ms. *Ep.* 3 ἤκμαζο edd. 4 ἐν Κορύνῃ vulgo. 5 Forf. ἡ Μάγα. 6 ἐξοχὴ edd. nefcio an & ms. *A*. Forf. ἔξοχα, ἐξόχως, aut ἔξοχον. Deeft vox *Epit*. Si teneas ἐξοχὴ, dein cum Cafaub. fupplebis, οὐ μυρεψοῦ τινος. 7 τὸ λιβανωτ. edd.

materia, & artifices, praeftantiffimum faciunt unguentum; non locus. Nam & Ephefus olim, ut aiunt, unguentorum nomine clara fuerat, & maxime ob megallium: nunc vero non amplius. Famam etiam obtinuerant Alexandriae unguenta, propter opulentiam urbis, & propter Arfinoës & Berenices ftudium: itemque Cyrenae optimum conficiebatur rofaceum, quo tempore vixit magna Berenice. [*five*, Berenice Magae filia.] Oenanthinum Adramyttii olim quidem mediocre; deinde vero primarium, propter Stratonicem Eumenis [uxorem.] Syria vero olim praeftantia omnia praebuit, maxime vero telinum; (ex foeno Graeco:) nunc vero non item. Pergami prius eminenter, (nunc vero minime) unguentario quodam in hoc elaborante, unguentum e thure parabatur, quod nemo ante repertus erat qui conficeret. Unguentum vero praeftans viliori adfu-

πολῆς μένει. μέλι δὲ χρηστὸν χείρονι ἐπιχεόμενον, εἰς τὸ κάτω βιάζεται· λαμβάνει γὰρ αὐτοῦ καθύπερθεν τὸ ἧττον."

Τοῦ δ' Αἰγυπτίου μύρου μνημονεύων Ἀχαιὸς ἐν Ἄθλοις φησίν· XXXIX. Unguentum Aegyptiacum.

Ἰσάργυρόν τ' ἐς [1] χεῖρα Κυπρίου λίθου
δώσουσι κόσμον, χριμάτων [2] τ' Αἰγυπτίων.

„Μή ποτε, φησὶν ὁ Δίδυμος, τὴν καλουμένην στα-
c κτὴν λέγει, διὰ τὴν σμύρναν, ἣν εἰς Αἴγυπτον καταγομένην κομίζεσθαι πρὸς τοὺς Ἕλληνας." Ἱκέσιος δ' ἐν δευτέρῳ Περὶ Ὕλης· „Τῶν μύρων, φησὶν, ἃ μέν ἐστι [3] χρίματα, ἃ δ' ἀλείμματα. καὶ ῥόδινον μὲν πρὸς πότον [4] ἐπιτήδειον, ἔτι δὲ μύρσινον, μήλινον· τοῦτο δ' ἐστὶ καὶ εὐστόμαχον, καὶ ληθαργικοῖς χρήσιμον. τὸ δ' οἰνάνθινον, [5] εὐστόμαχον ὂν, καὶ τὴν διάνοιαν ἀπα- Vires unguentorum.

1 εἰς ἀργυροῦντες edd. εἰς ἀργυροῦν τις Ms. 2 χριμμάτων vulgo. 3 τὰ μέν ἐστι edd. 4 πρὸς τὸν ἐπιτηδ. vulgo. 5 τὸ οἰνάνθινον edd.

ſum, in ſuperficie manet: mel autem praeſtans deteriori adfuſum, fundum petit; nam ſupra ſe recipit id quod deterius eſt. «

39. Aegyptii unguenti meminit Achaeus in Certaminibus: (*ſive*, Certaminum-praemiis:)

Pretioſumque dabunt e Cyprio lapide
ornatum manus, & Aegyptia unguenta.

» Fortaſſe (ait Didymus) *ſtacten* quae vocatur dixit poëta; propter myrrham, quae (ut ait idem) in Aegyptum delata, inde ad Graecos adfertur. « Hiceſius vero, ſecundo libro DE Materia: » Unguentorum, ait, alia illinuntur, alia perfunduntur. Et roſaceum quidem in compotationibus utile; item myrteum, & melinum: (ex coroneis malis:) eſt vero hoc ventriculo commodum, & lethargicis utile. Oenanthinum vero ſimul ventriculo commodum eſt, & mentem illaeſam minimeque impeditam

ραπόδιστον φυλάσσει. καὶ τὸ σαμψύχινον [1] δὲ καὶ ἑρπύλλινον ἐπιτήδεια πρὸς πότον, καὶ κρόκινον τὸ χωρὶς σμύρνης πολλῆς. καὶ ἡ στακτὴ δ' ἐπιτήδειος πρὸς πό- d
τον, ἔτι δὲ νάρδος. τὸ δὲ τήλινον καὶ γλυκύ ἐστι καὶ ἁπαλόν. τὸ δὲ λευκόϊνον [2] καὶ εὐῶδες, καὶ σφόδρα πεπτικόν." Θεόφραστος δὲ, [3] ἐν τῷ Περὶ Ὀδμῶν, συντίθεσθαί φησιν μύρα, ἀπ' ἀνθέων μὲν, ῥόδινον καὶ λευκόϊνον [4] καὶ σούσινον, καὶ γὰρ τοῦτο ἐκ τῶν κρίνων· ἔτι δὲ τὸ σισύμβρινον, καὶ ἑρπύλλινον, καὶ ἡ κύπρος, καὶ τὸ κρόκινον· [5] βέλτιστον δ' ἐν Αἰγίνῃ καὶ Κιλικίᾳ. ἀπὸ δὲ φύλλων, τὸ μύῤῥινον, [6] καὶ τὸ οἰνάνθινον· αὕτη [7] δ' ἐν Κύπρῳ φύεται ὀρεινὴ καὶ πολύγονος· [8] ἐν δὲ Ἑλλάδι [9] οὐ γίνεται, διὰ τὸ ἄοσμον. διὰ δὲ ῥι- e
ζῶν, τό τ' ἴρινον, καὶ τὸ νάρδινον καὶ τὸ ἀμαράκινον ἐκ τοῦ κόστου."

Theophrastus de Odoribus.

1 σαμψούχινον ms. A. 2 λευκόϊον h. l. edd. 3 Deest δὲ edd. 4 λευκόϊον apud Theophr. 5 Vulgo, ἐν δὲ Κύπρῳ καὶ τὸ κρίνον. 6 Rectius μύρτινον apud Theophr. 7 αὐτὴ edd. 8 πολύοδμος apud Theophr. 9 ἀπὸ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἑλλ. apud eundem.

praestat. Iam & sampsuchinum & serpyllinum ad compotationes idonea; item crocinum, si absque multa myrrha paratum sit. Stacte item compotationibus idonea, & nardus. Telinum vero, dulce etiam est & molle. Leucoinum, (ex viola alba) & fragrans est, & concoctionem valide adiuvat." Theophrastus, in libro De Odoribus, confici unguenta, ait, alia e floribus; ut rosaceum, & leucoinum, & susinum; nam & hoc e floribus fit, nempe liliorum: adhaec sisymbrinum, & serpyllinum, & cyprus, & crocinum, quod optimum est Aeginae & in Cilicia. Alia e foliis: ut myrteum, & oenanthinum: nascitur autem oenanthe in Cypri montanis copiosa: [*sive*, fragranti admodum odore:] in Graecia vero ex oenanthe non fit unguentum, quia ibi inodora est. Alia ex radicibus; ut irinum, & nardinum & amaracinum ex costo."

XL. Veteres unguentorum studiosi.

Ὅτι δὲ διὰ σπουδῆς ἦν τοῖς παλαιοτέροις ἡ τῶν μύρων χρῆσις,[1] δῆλον ἐκ τοῦ καὶ ἐπίστασθαι, ποῖόν τι ἑκάστῳ τῶν μελῶν ἡμῶν ἐστιν ἐπιτήδειον. Ἀντιφάνης γοῦν ἐν Θορικίοις[2] ἢ Διορύττοντί φησι·

— Α. Λοῦται δ' ἀληθῶς·[3] Β. Ἀλλὰ τί;
Α. ἐκ χρυσοκολλήτου δὲ κάλπιδος μύρῳ,
Αἰγυπτίῳ μὲν τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη,[4]
φοινικίνῳ δὲ τὰς γνάθους καὶ τιτθία,
f σισυμβρίνῳ[5] δὲ τὸν ἕτερον βραχίονα,
ἀμαρακίνῳ δὲ τὰς ὀφρῦς καὶ τὴν κόμην,
ἑρπυλλίνῳ δὲ τὸ γόνυ καὶ τὸν αὐχένα.

καὶ Κηφισόδωρος, ἐν Τροφωνίῳ·

Α. Ἔπειτ' ἀλείφεσθαι πρίω[6] τὸ σῶμά μοι
μύρον[7] ἴρινον καὶ ῥόδινον· ἄγαμαι, Ξανθία·[8]

1 χρίσεις ms. A. 2 ἐν τοῖς Θορικ. edd. 3 Corrupte vulgo h. l. Λοῦτ' αἰδὼ ἀληθῶς. 4 Alibi καὶ τὰς χέρας. 5 σισυμβρίῳ edd. 6 πριῶ vulgo. Alibi vero rectius post τὸ σῶμά μοι reiicitur id verbum. 7 μύρον τ' ἴρινον vulgo. 8 ξανθίου vulgo h. l.

40. Multo autem studio veteres in usum unguentorum incubuisse, ex eo adparet quod etiam noverint cuinam ex quoque nostrorum membrorum maxime commodum sit quodque unguentorum genus. Antiphanes sane in Thoriciis vel Perfossore ait:

— A. *Lavatur autem vere:* — B. *Quid tum?*
A. nempe ex pelvi inaurata, unguento,
Aegyptio quidem pedes & crura,
palmeo autem malas & mamillas,
sisymbrino vero alterum [*sive*, utrumque] *brachium,*
amaracino supercilia & comam,
serpyllino genu & cervicem.

Et Cephisodorus, in Trophonio:

A. *Deinde, quo corpus ungam, eme mihi*
unguentum irinum & rosaceum: amabo te, Xanthia!

καὶ τοῖς ποσὶν πρίω χωρίς μοι βάκχαριν.[1]
Β. Ὦ λακκόπρωκτε, βάκχαριν τοῖς σοῖς ποσὶν
ἐγὼ πρίωμαι; λαικάσομ' ἄρα[2] βάκκαριν;

Ἀναξανδρίδης, Πρωτεσιλάῳ·

Μύρον τε[3] παρὰ Πέρωνος, οὗπερ ἀπέδοτο
ἐχθὲς[4] Μελανώπῳ, πολυτελοῦς, Αἰγυπτίου· 2
ᾧ νῦν ἀλείφει τοὺς πόδας Καλλιστράτου.

Μνημονεύει τοῦ μυροπώλου τούτου, τοῦ Πέρωνος, καὶ Θεόπομπος ἐν Ἀδμήτῳ, καὶ Ἡδυχάρει. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀντείᾳ·

Πρὸς τῷ μυροπώλῃ γενόμενον κατελίμπανον
αὐτὸν περὶ μύρον.[5] μέλλει τε συνθεὶς σοι φέρειν
τὰ κιννάμωμα[6] ταῦτα καὶ τὰ νάρδινα.

XLI. Παρὰ πολλοῖς δὲ τῶν κωμῳδιοποιῶν ὀνομάζεταί

1 βάκκαριν alibi. 2 Vulgo λαικὰς ὁμαραβάκκαριν. 3 ὧ add. 4 χθὲς vulgo. 5 Claudicat versus. Πέρωνι coni. Cant. Forsan vs. 1. Πρὸς τῷ Περῶνι, & vs. 2. περὶ τὸ μύρον, absque αὐτόν. 6 Fors. κινναμώμινα.

& pedibus sigillatim eme mihi baccharin.
B. *O perfosse! baccharin tuis vero pedibus*
ego emam? ita-ne prostituam baccarin?

Anaxandrides, Protesilao:

Unguentumque a Perone, quod vendidit ille
heri Melanopo, pretiosum, Aegyptium:
quo is nunc inungit pedes Callistrati.

Unguentarii huius, Peronis, Theopompus etiam meminit in Admeto, & Hedychari. Antiphanes vero in Antea ait:

Apud Peronem reliqui eum, agentem
de unguento. Et de pretio (cum illo) *pactus adlaturus est tibi*
cinnamominum illud & nardinum.

41. Apud multos autem Comicorum nominatur un-

τι μύρον βάκκαρις· οὗ μνημονεύει καὶ Ἱππῶναξ [1] διὰ τούτων· Baccaris, unguentum.

b. — Βακκάρει [2] δὲ τὰς ῥῖνας
ἤλειφον· ἔστι δ' οἵη περ [3] κρόκος. —

Ἀχαιὸς δ' ἐν Αἴθωνι Σατυρικῷ·

[Καὶ] [4] βακκάρει χρισθέντα, καὶ ψυκτηρίοις
πτεροῖς ἀναστήσαντα προσθίαν [5] τρίχα.

Ἴων, Ὀμφάλῃ·

— Βάκκαριν [6] δὲ, καὶ μύρα,
καὶ Σαρδιανὸν κόσμον εἰδέναι χροὸς,
ἄμεινον, ἢ τὸν Πέλοπος ἐν νήσῳ τρόπον. [7]

Ἐν τούτοις Σαρδιανὸν κόσμον εἴρηκε τὸ μύρον, ἐπεὶ διαβόητοι ἐπὶ ἡδυπαθείᾳ οἱ Λυδοί· καὶ τὸ παρ' Ἀ-
c νακρέοντι „λυδοπαθὴς" ἀκούουσιν ἀντὶ τοῦ ἡδυπαθής. Μνημονεύει τῆς βακκάριδος καὶ Σοφοκλῆς. Μάγνης Λυδοπαθὴς, voluptarius.

1 Ἱππῶναξ ms. *A*. 2 Βάκκαρι ms. *Ep*. inter lineas. 3 ἰσθ' οἵηπερ edd. cum ms. *A*. 4 Abest Καὶ vulgo. 5 πρὸς θεῖαν vulgo. 6 Βάκκαρις vulgo. 7 τόπον corr. Cant. & Cas.

guentum quoddam *baccaris*. Cuius etiam Hipponax meminit his verbis:

— Baccari vero nares
inunxerunt: (sive, *inunxi*:) *est illa* (odore) *similis*
croco.

Achaeus, in Aethone dramate Satyrico:

Baccari unctum, & refrigerantibus
pinnis erigentem anteriores crines.

Ion, in Omphale:

— Baccarin vero & unguenta
& Sardiana ornamenta nosse cutis,
satius est, quam Peloponnesi mores.

In his *Sardiana ornamenta*, *unguenta* dixit; quandoquidem luxu & deliciis famosa est Lydia gens: quare etiam illud apud Anacreontem λυδοπαθὴς intelligunt pro *homine voluptario* positum. *Baccaridis* Sophocles etiam memi-

δ' ἐν Λυδοῖς·

Λούσαντα χρὴ καὶ βακκάριδι κεχριμένον.

Καὶ μή ποτε οὐκ ἔστι μύρον ἡ βάκκαρις; Αἰσχύλος γὰρ [1] ἐν Ἀμυμώνῃ ἀντιδιαστέλλων φησί·

Καἰγώ γε τὰς σὰς βακκάρεις τε καὶ μύρα.

καὶ Σιμωνίδης·

Κ' ἠλειφόμην μύροισι καὶ θυώμασι
καὶ βακκάρει. —

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Θεσμοφοριαζούσαις·

Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', οἷον ἔπνευσεν ὁ [2] μιαρὸς
φάσκωλος εὐθὺς λυόμενός μοι [3] τοῦ μύρου
καὶ βακκάριδος.

XLII. Brenthium unguentum.

Βρενθίου [4] δὲ μύρου μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Λήροις, οὕτως·

Ἔστην δέ, καἰκέλευον ἐγχεάσθαι νῷν
μύρον βρένθιον, ἵνα τοῖς ἰοῦσιν ἐγχέῃ.

1 δὲ edd. 2 ἔπνευσ' ὁ vulgo. 3 λουόμενός μοι edd. 4 Βρενθείου ms. Ep.

nit. Magnes vero in Lydis ait:

Lavatum oportet & baccharidi unctum.

Fortassis vero non unguentum est baccharis. Aeschylus enim in Amymone distinguit, dicens:

Equidem tuas & baccares & unguenta.

& Simonides:

Et ungebar unguentis & odoribus
& baccari. —

Aristophanes, in Thesmophoriazusis:

O venerande Iupiter! ut oboluit perditus
ille sacculus, simulac solutus est, unguentum mihi
& baccarin!

42. *Brenthii* unguenti meminit Pherecrates in Nugis, his verbis:

Substiti vero, & iussi infundi nobis duobus
unguentum brenthium, ut (& aliis) *abeuntibus infunderet.*

Βασιλείου δὲ μύρου μνημονεύει Κράτης ἐν Γείτοσι, λέγων οὕτως· Regium.

Γλυκύτατον δ' ὦζε [1] βασιλείου μύρου.

e Σαπφὼ δ' ὁμοῦ μέμνηται τοῦ τε βασιλείου καὶ τοῦ βρενθείου, [2] λέγουσα οὕτως· „βρενθείῳ βασιληΐῳ." [3]

Ψ ά γ δ η ς [4] Ἀριστοφάνης, ἐν Δαιταλεῦσι· Psagda.

Φέρ' ἴδω τί σοι δῶ τῶν μύρων. ψάγδαν φιλεῖς;

Εὔπολις δ' ἐν Μαρικᾷ· [5]

— ψάγδαν ἐρυγγάνοντα.

Εὔβουλος δ' ἐν Στεφανοπώλισιν·

Αἰγυπτίῳ ψάγδανι τρὶς [6] λελουμένη.

Πολέμων δ', ἐν τοῖς Πρὸς Ἀδαῖον, παρὰ Ἠλείοις φησὶ μύρον τι π λ α γ γ ό ν ι ο ν καλεῖσθαι, εὑρεθὲν ὑπό τινος Πλάγγονος. [7] ὁμοίως ἱστορεῖ καὶ Σωσίβιος ἐν Plangonium.

1 ὦ Ζεῦ, vulgo. 2 βρενθίου edd. 3 βρενθίῳ βασιλείῳ edd. 4 Vulgo *post* Ψάγδης *interpungunt* orationem. 5 ἐν μάρι καὶ vulgo h. l. 6 ψάγδαν ἶτρὶς edd. 7 Πλαγγόνες ms. *Ep.*

R e g i i vero *unguenti* Crates meminit, in Vicinis, dicens:

Suavissime redoluit (ille *sive* illa) *regium unguentum.*

Sappho vero simul nominat & regium & brentheum, ita dicens:

Brentheio regio.

P s a g d a e meminit Aristophanes in Convivantibus:

Age, videam quod tibi dem unguentum: psagdam-ne amas?

Eupolis vero, in Maricâ:

Qui psagdam eructat.

Eubulus, in Mulieribus-corollas-vendentibus:

Aegyptio psagdane ter lota.

Polemon vero in libris adversus Adaeum, apud Eleos, ait, unguentum aliquod vocari *p l a n g o n i u m*, a Plangone quodam (*sive*, quadam) inventum. Eadem tradit Sosi-

Megallium. Ὁμοιότησιν. ὡς καὶ τὸ μεγάλλιον·[1] ὠνομάσθη γὰρ καὶ τοῦτο ἀπὸ Μεγάλλου[2] τοῦ Σικελιώτου. οἱ δ' Ἀθηναῖόν[3] φασιν εἶναι τὸν Μέγαλλον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισσεῦσι, καὶ Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ. Στράττις τ' ἐν Μηδείᾳ,[4] οὕτως·

— Καὶ λέγ', ὅτι μύρον φέρεις αὐτῇ
τοιοῦτον, οἷον οὐ Μέγαλλος πώποτε
ἥψησεν, οὐδὲ Δινίας[5] Αἰγύπτιος.
οὔτ' εἶδεν, οὔτ' ἐκτήσατο. —

Τοῦ Μεγαλλίου δὲ μύρου μνημονεύει καὶ Ἄμφις ἐν Ὀδυσσεῖ, διὰ τούτων·

A. Ἐρίοισι τοὺς τοίχους κύκλῳ Μιλησίοις,
ἔπειτ' ἀλείφειν τῷ μεγαλλίῳ μύρῳ.
καὶ τὴν βασιλικὴν θυμιᾶτε μίνδακα.
B. Ἀκήκοας σὺ, δέσποτα, δὴ πώποτε

1 μεγαλεῖον h. l. ms. A. cum edd. 2 Μεγάλου ms. Ep. 3 Temere Ἀθηναῖον ed. Casauboni. 4 Στράττις ἐν Μήδᾳ vulgo. 5 Rectius fuerit Δεινίας.

bius in Similitudinibus, adiiciens, similem esse rationem *megallii*: nam & hoc unguentum nomen invenit a Megallo Siculo: alii vero Atheniensem aiunt fuisse Megallum. Meminit illius Aristophanes in Telmissensibus, & Pherecrates in Petalâ. Strattis vero, in Medeâ, sic ait:

— *Et dic, te illi unguentum adferre*
tale, quale nec Megallus unquam
coxit, nec Dinias Aegyptius
aut vidit aut habuit. —

Megallii unguenti meminit etiam Amphis in Ulysse, ubi ait:

A. *Lanis parietes circumcirca Milesiis* (exornate:)
deinde ungite megallio unguento,
& regiam adolete mindacem.
B. *Umquam-ne, here, tu nominari audivisti*

τὸ θυμίαμα τοῦτο; —

Ἀναξανδρίδης, Τηρεῖ·

Ἀλλ' οἷα νύμφη βασιλὶς [1] ὠνομασμένη,
μύροις μεγαλλίοισι σῶμ' ἀλείφεται.

Ναρδίνου δὲ μύρου μέμνηται Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ, οὕτως· Nardinum.

b „A. Ἡδὺ τὸ μύρον, παιδίον, ἡδύ. B. Πῶς γὰρ οὔ; νάρδινον.“

Τὸ δὲ χρίσασθαι τῷ τοιούτῳ ἀλείμματι, μυρίσασθαι εἴρηκεν Ἀλκαῖος ἐν Παλαίστραις, διὰ τούτων· XLIII. Μυρίσασθαι.

μυρίσασα [2] συγκατέκλεισεν ἀνθ' αὑτῆς [3] λάθρα.

Μυρώμασιν μέντοι, οὐ μυρίσμασιν, ἔλεγεν Ἀριστοφάνης ἐν Ἐκκλησιαζούσαις·

Ἥ τις μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασι.

1 Forſ. Βασιλὶς, nomen propr. 2 μυρίσας vulgo. 3 ἀνθ' αὐτῆς Ms.

hunc ſuffitum? —

Anaxandrides, Tereo:

Sed, velut ſponſa regina nominata;
(ſive: *Sed velut ſponſa famoſa Baſilis*)
unguentis megallîis corpus inungit.

Nardini vero unguenti Menander meminit in Cecryphalo, ubi ait:

A. *Suave eſt unguentum, puella, ſuave.* B. *Quidni? Nardinum eſt.*

43. Talibus autem unguentis inungi, μυρίσασθαι dixit Alcaeus in Palaeſtris, ubi ait:

Haec poſtquam (illam) *inunxit, clam incluſit eam pro ſe.*

Ariſtophanes tamen μυρώμασι dixit, non μυρίσμασι, in Concionatricibus:

Quae unguentis (μυρώμασι) *caput delibutum habeo.* (μεμύρισμαι.)

Sagdas. Τῆς δὲ λεγομένης σάγδας (μύρον δ' ἐστὶ καὶ τοῦτο) Ἐπίλυκος ἐν Κωραλίσκῳ· [1] c

— Βακκαρίς τε καὶ σάγδας ὁμοῦ.

καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσι· καὶ ἐν Μαρικᾷ [2] Εὔπολις „σάγδαν ἐρυγγάνοντα“ λέγων. ὅπερ ὁ Θυατειρηνὸς Νίκανδρος ἐπὶ τοῦ ἄγαν χλιδῶντος εἰρῆσθαι ἀκούει. Θεόδωρος δὲ θυμίαμά τί φησιν αὐτὸ εἶναι.

XLIV. Unguentorum carum pretium. Παμπόλλου δ' ἐπιπράσκετο Ἀθήνησιν ἡ τοῦ μύρου κοτύλη· καὶ, ὡς μὲν Ἵππαρχός φησιν ἐν Παννυχίδι, πέντε μνῶν· ὡς δὲ Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ, δέκα. Ἀντιφάνης δ', ἐν Φρεάῤῥῳ, στακτῆς τοῦ μύρου δὲ μνημονεύων, φησί·

Στακτὴ δυοῖν μναῖν οὐκ ἀρέσκει μ' οὐδαμῶς.

Οὐ μόνον δὲ τὸ τῶν Σαρδιανῶν γένος φιλόμυρον ἦν, ὡς Ἄλεξίς φησιν ἐν Ἐκπωματοποιῷ·

1 Κωρακίσκῳ edd. 2 ἐν Μαρίσκαι edd.

Quae vero *Sagda* (vel *Sagdas*) vocatur, (est autem & hoc unguentum quoddam) eius Epilycus meminit in Coralisco:

— *Et baccaris & sagdas simul.*

Item Aristophanes in Convivantibus; & in Maricâ Eupolis, dicens, *qui sagdam eructat.* Quod Nicander Thyatirenus in hominem deliciis nimis indulgentem dictum intelligit. Theodorus vero ait, esse sagdam suffimenti genus quoddam.

44. Ingenti vero pretio vendebatur Athenis unguenti cotula: & quidem, ut Hipparchus in Pervigilio ait, *quinque minis:* ut Menander vero in Misogyne, *decem.* Antiphanes autem, in Phrearro, ubi stactes unguenti meminit, ait:

Stacte duarum minarum pretio minime mihi placet.

Nec vero Sardiani solum unguentorum erant studiosi; de quibus Alexis ait in Poculorum-opifice:

Ἀεὶ φιλόμυρον πᾶν τὸ Σαρδέων [1] γένος.

ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ πάντων τῶν καλλίστων εἰσηγηταὶ τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ γενόμενοι, παρ' οἷς ἀνυπερβλήτου τιμῆς, ὡς προείρηται, τῶν μύρων ὑπαρχούσης, οὐκ ἀπείχοντο τῆς χρήσεως· [2] ὥσπερ οὐ- Athenienses, unguentorum studiosi.

e δὲ ἡμεῖς νῦν οὕτω πολυτίμων καὶ καλλίστων ὑπαρχόντων, ὡς λῆρον εἶναι τὰ ἐν τῷ Εἰσοικιζομένῳ Ἀλέξιδος ταυτί·

Οὐ γὰρ ἐμυρίζετ' ἐξ ἀλαβάστου,[3] πρᾶγμά τι
γινόμενον αἰεὶ,[4] Κρονικόν· ἀλλὰ τέσσαρας
περιστερὰς ἀφῆκεν ἀποβεβαμμένας
εἰς οὐχὶ ταὐτὸν, μὰ Δία, τὴν αὐτὴν μύρον,
ἰδίῳ δ' ἑκάστην. πετόμεναι δ' αὗται κύκλῳ
ἔῤῥαινον ἡμῶν θαἰμάτια,[5] τὰ στρώματα.
f μή μοι φθονήσητ',[6] ἄνδρες Ἑλλήνων ἄκροι,

1 Rectius fuerit Σάρδεων. 2 χρίσεως edd. cum ms. A. 3 ἀλαβάστρου edd. 4 ἀεὶ vulgo. 5 θοἰμάτια edd. 6 φθονήσατ' edd.

Semper unguentis studet omne Sardensium (sive, *Sardium*) *genus*.

Verum etiam ipsi Athenienses, qui praeclarissima omnia instituta in vitam hominum introduxerunt, quamvis apud illos in immani pretio (ut modo dictum) unguenta essent, tamen eorum usu non abstinebant; quemadmodum nec nos nunc his abstinemus, quae ita pretiosa & praestantissima sunt, ut prae eis nugae sint ista apud Alexidem in Εἰσοικιζομένῳ; (Novo-colono,) ubi ait:

Nec enim ex alabastro ungebatur ille; quae res
communis est & Saturnia: (pervetusta:) *sed quatuor*
columbas dimittebat intinctas
non eodem singulas, per Iovem, unguento,
verum quasque diverso. Hae volantes circum
irrorabant nostras vestes & stragula.
Ne mihi invideatis, Graecorum viri principes;

ἠλειφόμην θυόμενος ἰρίνῳ [1] μύρῳ.

XLV. Caput praeſertim inungendum.

Πρὸς θεῶν, φίλοι, ποία [2] ἡδονὴ, μᾶλλον δ᾽ οὖν σαλακωνία, [3] θαιμάτια μολύνεσθαι; ἐξὸν ταῖς χερσὶν, ὥσπερ ἡμεῖς νῦν ποιοῦμεν, ἀρυσαμένους ἀλείφεσθαι πᾶν τὸ σῶμα καὶ μάλιστα τὴν κεφαλήν. Φησὶ γὰρ ὁ Μυρωνίδης [4] ἐν τῷ Περὶ Μύρων καὶ Στεφάνων· „τὴν ἀφορμὴν τοῦ τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς πότοις λιπαίνειν ἐντεῦθεν γενέσθαι· τοῖς αὐχμῶσι γὰρ τὰς κε- 2
φαλὰς εἰς τὸ μετέωρον ἕλκεσθαι τὸ λαμβανόμενον· καὶ διὰ τοῦτο τῶν πυρετῶν διακαιόντων τὰ σώματα, τέγγουσι τὴν κεφαλὴν ἐπιβρέγμασι, ἵνα μὴ πρὸς τὸ ξηρὸν, ταύτῃ δὲ καὶ πολύκενον, ὁρμὴν τὰ παρακείμενα λαμβάνῃ. τοῦτο δὴ λογισάμενοι καὶ ἐπὶ τῶν πότων, τὴν εἰς μετέωρον τῶν οἴνων φορὰν ὑποπτεύσαντες, ἐπεσπάσθησαν κεφαλὴν λιπαίνειν, ὡς ἐλάσσο-

1 ἠρίνῳ vulgo. 2 φιλοίνια edd. 3 μᾶλλον δ᾽ οὖνα Λακωνία vulgo. 4 Φιλωνίδας puto legendum.

ſacrificans ungebar irino unguento.

45. Per Deos, amici, quaenam voluptas, immo veró quae inepta profuſio! inquinari veſtimenta; cum liceat, quemadmodum nunc nos facimus, manibus hauſto unguento totum corpus inungere, maxime vero caput. Ait enim Myronides [*immo*, Philonides] in libro De Unguentis & Coronis: » Morem in compotationibus caput ungendi tali ex cauſſâ ortum cepiſſe. Scilicet, quibus caput ſiccum ſit, eis in altum ferri humores ex capto cibo potuque: quapropter, quum febribus exardeſcunt corpora, irrigationibus perfundunt caput; ne verſus illam partem, quae ſicca eſt, atque adeo etiam multum vacui habet, ea quae vicina ſunt tendant. Hoc ipſum etiam in compotationibus reputantes, cum metuerent vini vim in altum tendentem, eo inducti ſunt ut caput in-

νος βίας γενησομένης, εἰ ταύτην προτέγξαιεν. προστι-
b θεὶς δ' ὁ βίος ἀεὶ τοῖς χρειώδεσι [1] καὶ τῶν εἰς ἀπό-
λαυσιν καὶ τρυφὴν ἀγόντων, ἐπὶ τὴν τῶν μύρων χρῆ-
σιν ὥρμησε.“ Χρηστέον οὖν, ὦ Κύνουλκε Θεόδωρε, μύροις παρὰ πότον τοῖς ἐλάχιστα καροῦν δυναμένοις, τοῖς στύφουσι δὲ καὶ ψύχουσιν ἐπ' ὀλίγον. Ζητεῖ δ' ὁ πολυμαθέστατος Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Φυσικοῖς Προβλήμασι· „διὰ τί οἱ μυριζόμενοι πολιώτεροι; ἢ ὅτι τὸ μύρον διὰ τὰ ἀρώματα ξηραντικόν ἐστι, διὸ καὶ αὐχμηροὶ οἱ μυριζόμενοι; [2] ὁ δὲ αὐχμὸς πολιωτέρους ποιεῖ. εἴ τε γὰρ [3] αὔανσις τριχὸς ἡ πολιὰ, εἴ τ' ἔνδεια θερ-
c μοῦ, ἡ ξηρότης μαραίνει. διὸ καὶ τὰ πιλία θᾶττον ποιεῖ πολιούς· ἐκπίνεται γὰρ ἡ οἰκεία τῆς τριχὸς ὑγρότης.“

Cur magis canescant qui unguento utuntur.

1 χρειώδεσι ms. *A.* χρηώδεσι ms. *Ep.* 2 διὸ καὶ αὐχμηρόν. edd. & ignorant οἱ μυριζόμενοι. 3 γὰρ temere omiſſum in ed. Caſ. 2. & 3.

ungerent; minorem fore vim rati, ſi illud prius madefeciſſent. Quum vero rebus utilibus & neceſſariis ſemper aliquid eorum adiicere ſoleant homines, quae ad voluptatem & delicias pertinent, ſic deinde ad odoratorum unguentorum uſum devenerunt.« Utendum eſt igitur, Cynulce Theodore, in compotatione unguentis caput minime gravantibus, ſed leniter adſtringentibus & refrigerantibus. Quaerit autem omni doctrinâ inſtructiſſimus Ariſtoteles in Problematibus Phyſicis: »*Cur magis caneſcant qui unguento caput inungunt?* An, quoniam unguentum propter aromata deſiccat, ideo etiam qui unguentis utuntur ſicciores fiunt? Siccitas autem magis facit canos. Nam ſive ariditas quaedam capilli ſit canities, ſive defectus caloris, ſiccitate certe omnia marceſcunt. Quare etiam pileorum geſtatio citius canos facit: quia abſumitur proprius humor alendis capillis deſtinatus.«

XLVI. Unguentum Babylonium.

Ἥδιστον δὲ, ἄνδρες φίλοι, ἀναγιγνώσκων τὴν ὀγδόην καὶ εἰκοστὴν τῶν Ποσειδωνίου Ἱστοριῶν, περὶ μύρων τι λεγόμενον ἐτήρησα, οὐκ ἀλλότριον ἡμῶν τοῦ συμποσίου. Φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος· „Ἐν Συρίᾳ ἐν τοῖς βασιλικοῖς συμποσίοις, ὅταν τοῖς εὐωχουμένοις δοθῶσιν οἱ στέφανοι, εἰσίασί τινες μύρων [1] Βαβυλωνίων ἔχοντες ἀσκίδια, καὶ πόῤῥωθεν ἐκ τούτων, περιπορευόμενοι, τοὺς μὲν στεφάνους τῶν κατακειμένων δροσίζουσι τοῖς μύροις, ἄλλο μηδὲν ἔξωθεν παραῤῥαίνοντες.“ [2] Ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμὲν, συμβαλοῦμαί τι „μέλος ὑμῖν εἰς Ἔρωτα“ κατὰ τὸν Κυθήριον ποιητήν· ὅτι Ἰανὸς, [3] ὁ παρ' ἡμῖν θεὸς, ὃν καὶ πατέρα προσαγορεύομεν, πρῶτος εὗρε στέφανον. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Δράκων ὁ Κερκυραῖος ἐν τῷ Περὶ Λίθων, [4] γράφων οὕτως· „Ἰανὸν δὲ λόγος ἔχει διπρόσωπον γεγονέναι, τὸ μὲν ὀπίσω, τὸ δ' ἔμπροσθεν ἔχοντα πρό- d

Carmen in Amorem, proverb.

1 μύρῳ edd. cum ms. *A*. 2 παραμαίνοντες edd. 3 Ἴανος ms. *Ep.* antepenacute. 4 περὶ Θεῶν coni. Casaub.

46. Historiarum vero Posidonii librum vicesimum-octavum perlegens, iucundissimum quidpiam, Amici, observavi de unguentis ibi traditum, non alienum a nostro convivio. Ait enim philosophus: » In Syria in regis conviviis, postquam convivantibus distributae sunt coronae, intrant nonnulli utriculos habentes unguentorum Babyloniorum: qui circumeuntes ex illis utriculis coronas adcumbentium irrorant unguentis, aliud nihil praeterea conspergentes. « Quoniam vero huc progressa est oratio, conferam vobis *carmen quoddam in Amorem*, ut ait Cytherius poëta: scilicet, *Ianum* Deum nostratem, quem eumdem Patrem adpellamus, primum invenisse coronam. Tradit hoc Draco Corcyraeus in libro DE LAPIDIBUS, ubi ita scribit: » *Ianum* vero, aiunt, bifrontem fuisse, alteramque faciem posteriorem, alteram habuisse

σωπον. ἀπὸ τούτου καὶ τὸν Ἰανὸν ποταμὸν, καὶ τὸ ὄρος Ἰανὸν ὀνομάζεσθαι, κατοικήσαντος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
e ὄρους. πρῶτον δὲ καὶ στέφανον εὑρεῖν, καὶ σχεδίας, καὶ πλοῖα, καὶ νόμισμα χαλκοῦν πρῶτον χαράξαι. διὸ καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολλὰς πόλεις, καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, ἐπὶ τοῦ νομίσματος ἐγχαράττειν πρόσωπον δικέφαλον, καὶ ἐκ θατέρου μέρους ἢ σχεδίαν ἢ στέφανον ἢ πλοῖον. τοῦτον δὲ τὴν ἀδελφὴν γήμαντα Καμίσην, υἱὸν μὲν Αἴθηκα, [1] θυγατέρα δ' Ὀλιστήνην γεννῆσαι. καὶ αὐτὸν, ὡς μειζόνων ὀρεγόμενον [2] πραγμάτων, εἰς τὴν Ἰταλίαν διαπλεῦσαι, καὶ οἰκῆσαι τὸ πλησίον Ῥώμης ὄρος κείμε-
f νον, τὸ ἀπ' αὐτοῦ Ἰάνουκλον ὀνομαζόμενον."

Ianus, navium, & coronarum, & numorum inventor.

XLVII.

Poculum Boni Dei, Iovis Servatoris, Sanitatis.

Τοσαῦτα καὶ περὶ μύρων ἐλέχθη. καὶ μετὰ ταῦτα πλείστων, τῶν μὲν Ἀγαθοῦ δαίμονος αἰτούντων ποτήριον, τῶν δὲ Διὸς σωτῆρος, ἄλλων δὲ Ὑγιείας, καὶ ἑτέρων ἑτέρους ἐπιλεγόντων, τοὺς τούτων τῶν κράσεων

1 Καμίσηνον Μεναίθηκα edd. 2 ὀρεγόμενος edd.

anteriorem. Ab hoc etiam *Ianum fluvium*, & *montem Ianum* esse nominatum, cum montem illum habitaret. Primum vero etiam hunc invenisse & coronam & rates & navigia; & aeneos nummos primum signasse. Quare etiam multae Graeciae civitates, itemque Italiae & Siciliae, in nummis suis bicipitem faciem excudunt, ab altera parte vero aut ratem aut coronam aut navigium. Hunc autem uxorem duxisse sororem Camisen, & ex ea filium genuisse Aethecem, filiam vero Olistenen. Eumdem, maiorum rerum cupidum, in Italiam navigasse, montemque habitasse in vicinia Romae situm, qui ab illo *Ianiculum* nominatur. «

47. Haec quum de unguentis disputata essent, plurimi iam poscebant, alii poculum Boni Dei, alii Iovis Servatoris, alii vero Sanitatis, alii aliud ediderunt nomen:

μεμνημένους τῶν ποιητῶν ἔδοξε παρατίθεσθαι, ὧν καὶ αὐτῶν μνησθήσομαι. Ἀντιφάνης μὲν γὰρ Ἀγροίκοισιν ἔφη·

Ἁρμόδιος ἐπεκαλεῖτο, [1] παιὰν ᾔδετο,
μεγάλην Διὸς σωτῆρος ἄκατον ᾖρέ τις.

Ἄλεξις δ' ἐν Τοκιστῇ ἢ Καταψευδομένῳ·

— Α. Ἀλλ' ἔγχεον
αὐτῷ Διός γε τήνδε σωτῆρος. Θεῶν 1
θνητοῖς ἁπάντων χρησιμώτατος [2] πολύ.
Β. Ὁ Ζεὺς ὁ σωτὴρ, ἐὰν ἐγὼ διαῤῥαγῶ,
οὐδέν μ' ὀνήσει. [3] Α. Πῖθι [4] θαῤῥῶν. —

Νικόστρατος, Πανδρόσῳ· [5]

— Κἀγὼ, φιλτάτη·
μετανιπτρίδα δ' αὐτῷ [6] τῆς Ὑγιείας ἔγχεον.
λάβε τῆς ὑγιείας δὴ σύ. Φέρε, τύχῃ 'γαθῇ. [7]

1 ἐκαλεῖτο vulgo. 2 χρησιμώτατον vulgo. 3 μέτως οἱ vulgo. 4 πεῖθει vulgo. 5 Alibi Νικοστρ. Ἀντιρώσῃ. 6 μεταπίστρια δ' αὐτῷ edd. μετανίπρια Ms. 7 τύχα ἀγαθῇ vulgo.

itaque de hisce potionibus teſtimonia poëtarum, qui earum meminiſſent, citare placuit; quae ipſa nos etiam adponemus. Antiphanes igitur in Ruſticis ait:

Harmodius nominabatur: paean canebatur:
magnum Iovis Servatoris poculum capiebat quisque.

Alexis vero in Foeneratore vel Mendace:

— A. *At infunde*
ei ſaltem Iovis Servatoris (calicem.) *Deorum*
mortalibus omnium longe (hic) *benigniſſimus eſt.*
B. *Iupiter ille Servator, ſi ego rumpar,*
nil me iuvabit. A. *At bibe fidenter!*

Nicoſtratus, Pandroſo:

— *Etiam ego, o cariſſima.*
Sed metaniptridem ei Sanitatis infunde.
Cape ergo tu hunc Sanitatis calicem. Age, bonâ fortunâ!

Τύχη, τὰ θνητῶν πράγματα. πρόνοια δὲ,
τυφλόν τι, κἀσύντακτον [1] ἐστίν' ὦ πάτερ.

b Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ δράματι καὶ τῆς τοῦ Ἀγαθοῦ δαίμονος κράσεως μνημονεύει, ἧς καὶ σχεδὸν πάντες οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί. ἀλλ' ὅγε Νικόστρατος οὕτως φησίν·

Ἀλλ' ἐγχέασα θᾶττον Ἀγαθοῦ δαίμονος,
ἀπενεγκάτω μοι τὴν τράπεζαν ἐκ ποδῶν.
ἱκανῶς κεχόρτασμαι γάρ. Ἀγαθοῦ δαίμονος
δέχομαι. λαβοῦσ' ἀπένεγκε ταύτην ἐκ ποδῶν.

Ξέναρχος, ἐν Διδύμοις·

Ὡς οὖν ποτε [2] νυστάζειν γε κἀυτὸς ἄρχομαι,
c ἡ τἀγαθοῦ δαίμονος — — —
συνέσεισέ μ' ἐκποθεῖσα φιάλη παντελῶς.
ἡ τοῦ δὲ σωτῆρος Διὸς τάχιστά γε

1 καὶ ἀσύντακτον Ms. 2 Ὡς εὖ ποτε vulgo. εὖ ποτε corr. Cant.

Res hominum sunt Fortuna. Providentia,
quam dicunt, caecum est aliquid, pater, & turbidum.

In eodem vero dramate etiam poculi quod in *Boni Dei* honorem temperatur meminit, cuius fere omnes meminerunt veteris comoediae poëtae. Sunt autem Nicostrati verba haec:

At mox ubi Boni Dei infuderit poculum,
auferat mihi hanc mensam e pedibus:
satis enim satiatus sum. Boni Dei hoc
accipio. Sume hanc (mensam,) *& aufer e pedibus.*

Xenarchus, in Gemellis:

Ut tandem etiam ego nictitare coepi,
Boni Dei poculum — — —
me penitus concussit, postquam illud ebibi.
Sed Servatoris Dei celerrime utique

ἀπώλεσε ναύτην [1] καὶ κατεπόντωσέν μ'. ὁρᾷς. [2]

Ἔριφος, Μελιβοίᾳ·

„Ἐκπίῃ δέπας [3] πρὶν Ἀγαθοῦ πρῶτον
δαίμονος λαβεῖν, πρὶν Διὸς [4] σωτῆρος.“

XLVIII. Boni Dei propinatio.

Θεόφραστος δ' ἐν τῷ Περὶ Μέθης· „Τὸν ἄκρατον, φησὶν, οἶνον τὸν ἐπὶ τῷ δείπνῳ διδόμενον, [5] ὃν δὴ λέγουσιν Ἀγαθοῦ δαίμονος εἶναι πρόποσιν, ὀλίγον τε d προσφέρουσιν, ὥσπερ ἀναμιμνήσκοντες μόνον τῇ γεύσει τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὴν τοῦ Θεοῦ [6] δωρεάν· καὶ μετὰ τὴν πλήρωσιν διδόασιν, ὅπως [7] ἐλάχιστον ᾖ τὸ πινόμενον· καὶ τρίτον προσκυνήσαντες λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς τραπέζης, καὶ ὥσπερ ἱκετείαν τινα ποιούμενοι τοῦ Θεοῦ, μηθὲν [8] ἀσχημονεῖν, μηδ' ἔχειν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ πότου τούτου, καὶ λαμβάνειν ἐξ αὐτοῦ

1 ἀπώλεσεν αὐτὴν vulgo. 2 κατεπόντωσέ μ' ὁρᾷς edd. κατεπόντωσ' ὅς μ' ὁρᾷς corr. Casaub. 3 Ἐκπεπίῃ δέκας vulgo. An Ἐκπίῃ δέκα? aut Ἐξέπιεν δέκα? 4 πρὶν τοῦ Διὸς Cant. in orâ. 5 διδόμενος edd. 6 τὴν τοῦ Διονύσου *Epit.* 7 ὅπερ edd. 8 μηδὲν edd. cum ms. *Ep.*

perdidit nautam, meque demersit: vides.

Eriphus, Meliboeâ:

Ebiberit pateram, (vel, *Ebiberit decem*) *priusquam Boni Dei,*
priusquam Iovis Servatoris sumserit.

48. Theophrastus vero, in libro DE Temulentia: » Merum vinum, inquit, quod post coenam dant, quam dicunt Boni Dei propinationem esse, illius igitur & parum admodum offerunt, tamquam gustu solum de potionis illius vi & de Dei beneficio admonituri; & postquam satiati sunt offerunt, quo pauxillum sit quod bibatur; & postquam ter adorarunt, auferunt de mensa, quasi supplices Deum rogantes, faciat ne quidquam agant turpiter, nec potionis huius avidiores sint aequo, sed nonnisi

τὰ καλὰ καὶ χρήσιμα." Φιλόχορος δ' ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος· „Καὶ θέσμιον,[1] φησὶν, ἐτέθη τότε, προσφέρεσθαι μετὰ τὰ σιτία πᾶσιν ἀκράτου μὲν ὅσον γεῦ-
e μα [2] καὶ δεῖγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τὸν δὲ λοιπὸν ἤδη κεκραμένον. δι' ὃ καὶ τροφοὺς τοῦ Διονύσου τὰς Νύμφας ὀνομασθῆναι." Ὅτι δὲ δοθείσης τῆς τοῦ Ἀγαθοῦ δαίμονος κράσεως ἔθος ἦν βαστάζεσθαι τὰς τραπέζας, ἔδειξε διὰ τῆς αὑτοῦ ἀσεβείας ὁ Σικελιώτης Διονύσιος. τῷ γὰρ Ἀσκληπιῷ ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀνακειμένης τραπέζης χρυσῆς, προπιὼν αὐτῷ ἄκρατον Ἀγαθοῦ δαίμονος, ἐκέλευσε βασταχθῆναι τὴν τράπεζαν. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν οἱ θύον-
f τες [3] τῷ Ἡλίῳ, ὥς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ΄. τῶν Ἱστοριῶν, μέλι σπένδουσιν, οἶνον οὐ φέροντες τοῖς βωμοῖς· δεῖν λέγοντες τὸν τὰ ὅλα συνέχοντα, καὶ δια-

Dionysius mensam Aesculapii aufert.

1 θεσμὸς edd. 2 ἀκρατούμενος ὂν γεῦμα edd. cum ms. A. 3 ὡς θύοντες edd.

quantum honestum & utile sit de ea percipiant.« Philochorus vero, secundo libro Rerum Atticarum: »Etiam lege quadam tunc, ait, sancitum est, ut post captos cibos sumeretur meri tantum quantum satis esset ad gustandam & ex specimine quodam cognoscendam Boni Dei vim, reliquum vero deinde temperatum. Quare etiam nutrices Bacchi, ait, nominatas esse Nymphas.« Post distributam autem Boni Dei potionem removeri solitas esse mensas, impio suo facto ostendit Siculus Dionysius. Cum enim Aesculapio Syracusis dedicata esset aurea mensa, merum Boni Dei illi propinavit, continuoque mensam iussit auferri. Apud Graecos vero, qui Soli sacra faciunt, hi (ut Phylarchus ait, duodecimo Historiarum libro) mel libant, nec vinum ad altaria adferunt; dicentes, consentaneum esse, ut continens cuncta & suâ

κρατοῦντα Θεὸν, καὶ ἀεὶ περιπολεύοντα τὸν κόσμον, ἀλλότριον εἶναι μέθης.

XLIX. Ἐμέμνηντο δὲ οἱ πολλοὶ καὶ τῶν Ἀττικῶν ἐκείνων Σκολιῶν·[1] ἅπερ καὶ αὐτὰ ἄξιόν ἐστί σοι ὑπομνημονεῦσαι, διά τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἀφέλειαν τῶν ποιησάντων, καὶ τῶν ἐπαινουμένων ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ[2] τῆς ποιητικῆς, Ἀλκαίου τε καὶ Ἀνακρέοντος· ὡς Ἀριστοφάνης παρίστησιν ἐν Δαιταλεῦσι, λέγων οὕτως·[3] a

Scolia carmina quaenam dicantur.

> Ἆισον δή μοι σκολιόν τι λαβὼν Ἀλκαίου καὶ Ἀνακρέοντος.[4]

καὶ Πράξιλλα δ' ἡ Σικυωνία[5] ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῇ τῶν σκολιῶν ποιήσει. Σκολιὰ[6] δὲ καλοῦνται, οὐ κατὰ τὸν τῆς μελοποιίας τρόπον, ὅστις[7] σκολιὸς ἦν· λέγουσι γὰρ, τὰ ἐν ταῖς ἀνειμέναις εἶναι σκολιά. ἀλλὰ „τριῶν γενῶν ὄντων, ὥς φησιν Ἀρτέμων ὁ Κασ-

1 σχολίων *Epit.* 2 ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἰδίᾳ edd. 3 Duo verba desunt edd. 4 Unâ voce κἀνακρέοντος Brunck. 5 διὰ Σικ. edd. cum ms. *A.* ὁ Σικ. ms. *Ep.* 6 Σκόλια ms. *Ep.* Et sic deinde. 7 ὅτι utique videtur legendum.

potentiâ conservans Deus, totumque mundum assidue obambulans, alienus sit a temulentia.

49. Iamque etiam plerique mentionem fecerunt *Atticorum* illorum *Scoliorum*: quae ut & tibi commemorem operae pretium fuerit, cum propter vetustatem, tum simplicitatem auctorum, quos inter eminent laudati ob hoc poëseos genus Alcaeus & Anacreon; ut docet Aristophanes in Convivantibus, ubi ait:

> *Cane igitur mihi scolion quoddam, seligens ex Alcaei carminibus aut Anacreontis.*

Sed & Praxilla Sicyonia componendis scoliis laudem haud mediocrem tulit. Vocantur autem *Scolia*, non ob carminis modum, quasi σκολιὸς (i. e. *tortuosus* aut *obliquus*) ille fuisset: nam, quae solutioribus modis composita sunt, ea σκολιὰ esse dicunt. Sed » quum tria genera sint, (ut

σανδρεὺς ἐν δευτέρῳ Βιβλίων Χρήσεως,[1] ἐν οἷς τὰ περὶ τὰς συνουσίας ἦν ᾀδόμενα· ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἦν, ὃ δὴ πάντας ᾄδειν νόμος ἦν· τὸ δὲ δεύτερον, ὃ δὴ πάντες
B μὲν ᾖδον, οὐ μὴν ἀλλά γε[2] κατά τινα περίοδον ἐξ ὑποδοχῆς· τρίτον δὲ, καὶ τὴν ἐπὶ πᾶσι τάξιν ἔχον, οὗ μετεῖχον οὐκέτι πάντες, ἀλλ' οἱ συνετοὶ δοκοῦντες εἶναι μόνοι, καὶ κατὰ τόπον τινὰ εἰ[3] τύχοιεν ὄντες· διόπερ,[4] ὡς ἀταξίαν τινὰ μόνον παρὰ τἄλλα ἔχον, τὸ μήθ' ἅμα μήθ' ἑξῆς γινόμενον,[5] ἀλλ' ὅπου ἔτυχεν εἶναι,[6] σκολιὸν ἐκλήθη. τὸ δὲ τοιοῦτον ᾔδετο ὁπότε τὰ κοινὰ καὶ πᾶσιν ἀναγκαῖα τέλος λάβοιεν· τηνικαῦτα[7] γὰρ ἤδη τῶν σοφῶν ἕκαστον ᾠδήν τινα κα-

1 Vulgo ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ χρήσεως. 2 Immo οὐ μὲν ἅμα, ἀλλά γε &c. aut οὐ μὲν ἅμα γε, ἀλλὰ &c. 3 Forſ. καθ' ὃν τινα οὖν τύχοιεν ὄντες. 4 δι' ὅπερ Ms. 5 μηθ' ἑξῆς γινόμενος edd. 6 ἀλλ' ὅπη ἔτυχον μὲν εἶναι ms. *Ep.* ſed μὲν notatur ut ſuſpectum. 7 ταῦτα γὰρ edd. cum ms. *A.*

ait Artemon Caſſandrenſis, ſecundo De Uſu Librorum,) quibus continentur ea quae in Conviviis canebantur: quorum primum erat, quod omnes ſimul canere ſolebant; alterum, quod & ipſum omnes quidem canebant, at non ſimul, ſed circuitu quodam, ut alius alii ordine ſuccederet; tertium vero, quod poſtremum omnium locum obtinebat, quod iam non omnes participabant, ſed hi ſoli qui intelligentiores videbantur eſſe, quocumque demum loco adcubuiſſent: hoc igitur, utpote unum prae caeteris nullum certum ordinem ſequens, nec ſimul, nec continua diſcumbentium ſerie ac ſucceſſione peragi ſolitum, ſed quocumque loco forte contingeret ut adcumberet aliquis intelligentior, eam ob cauſſam σκολιὸν (velut, *extra ordinem cani ſolitum*) vocabatur. Tale vero carmen canebatur, poſtquam finem nacta erant ea quae omnibus communia erant, & quae a ſingulis nulla exceptione cantari debebant. Tunc demum enim quemque e ſapientioribus invitabant, ut pulcram aliquam cantio-

λην εἰς μέσον ἠξίουν προσφέρειν.[1] καλὴν δὲ ταύτην ἐνόμιζον, τὴν παραίνεσίν τέ τινα καὶ γνώμην ἔχειν δοκοῦσαν, χρησίμην τε εἰς τὸν βίον.“[2] C

L. SCOLIA. Τῶν οὖν δειπνοσοφιστῶν ὁ μέν τις ἔλεγε τῶν σκολιῶν τόδε, ὁ δέ τις τόδε. πάντα δ᾽ ἦν τὰ λεχθέντα ταῦτα.

Σκολ. α'.

Παλλὰς Τριτογένει᾽, ἄνασσ᾽[3] Ἀθηνᾶ,
ὄρθου τήνδε πόλιν τε καὶ πολίτας,
ἄτερ ἀλγεων[4] καὶ στάσεων
καὶ θανάτων ἀώρων,[5]
σύ τε καὶ Πατήρ.

β'.

Πλούτου μητέρ᾽, Ὀλυμπίαν[6] ἀείδω[7]
Δήμητρα[8] στεφανοφόροις ἐν ὥραις·[9]

1 εἰσφέρειν ἠξίουν *Epit.* 2 τῷ βίῳ χρησίμην Epit. *absque* τε. 3 Τριτογένεια & ἄνασσα edd. 4 ἀλγέων τε καὶ edd. cum msstis. 5 εὐώρων ms. *Ep.* 6 Ὀμπνίαν Brunck. cum Casaub. 7 εἴδω Ms. μᾶτερ Ὀλυμπία σ᾽ ἀείδω Ilg. & Grotef. 8 Δίμητραν Herm. 9 σὺν Ὥραις coni. Iac.

nem in medium proferret. Pulcram autem hanc censebant, quae videretur praeceptum habere, aut argutam aliquam sententiam, essetque vitae hominum utilis. «

50. Deipnosophistarum igitur alius hoc, alius aliud recitavit Scolion. Erant autem omnia recitata haecce:

SCOLION I.

Pallas Tritonia, regina Athene,
stabili hanc civitatem civesque,
absque calamitatibus & seditionibus,
mortibusque intempestivis: tuque & Pater!

II.

Pluti matrem, Coelestem cano
Cererem, coronifero hoc tempore:

σέ τε, [1] παῖ Διὸς, Περσεφόνη,
χαίρετον, εὖ δὲ τάνδ᾽ ἀμφ-
έπετον [2] πόλιν.

γ΄.

d Ἐν Δήλῳ ποτ᾽ ἔτικτε τέκνα Λατὼ,
Φοῖβον χρυσοκόμαν, ἄνακτ᾽ Ἀπόλλων᾽, [3]
ἐλαφηβόλον τ᾽ ἀγροτέραν
Ἄρτεμιν, ἃ γυναικῶν
μέγ᾽ ἔχει κράτος.

δ΄.

Ἰὼ Πὰν, [4] Ἀρκαδίας [5] μεδέων [6] κλεεννᾶς,
ὀρχηστὰ Βρομίαις ὀπαδὲ Νύμφαις
γλασίαις· [7] Ἰὼ Πὰν, ἐπ᾽ ἐμαῖς

1 Desunt duae voculae edd. 2 ἄμφετον vulgo. 3 ἄνακτα Ἀπόλλωνα edd. ἄνακτ᾽ Ἀπόλλω Ilg. & Grotef. 4 Ὦ Πὰν Herm. & sic dein iterum. 5 Ἀρκαδίης ms. *Ep.* 6 μέδων Herm. & Ilg. 7 γελασίαις vulgo. γελάσειας Herm. cum Valck. γελάσαις Ilgen. Omissa vox in *Epit.*

(vel: *Cererem coroniferis comitatam Horis:)*
teque, Iovis filia, Proserpina.
Salvete; beneque hanc urbem curate!

III.

In Delo olim peperit liberos Latona;
Phoebum auricomum, regem Apollinem,
cervosque ferientem agrestem
Dianam, magnum in mulieres imperium tenentem.

IV.

Io Pan, Arcadiam curans nobilem,
saltator Bromiarum sodalis Nympharum!
sonoris, Io Pan, meis

Scolia.

εὐφροσύναις ἄειδε [1]
κεχαρημένος.

ε΄.

Ἐνικήσαμεν, ὡς ἐβουλόμεσθα, [2]
καὶ νίκην ἔδοσαν θεοὶ, [3] φέροντες
παρὰ Πανδρόσου ὡς φίλην Ἀθηνᾶν.

ϛ΄.

Εἴθ' ἐξῆν, ὁποῖός τις ἦν ἕκαστος,
τὸ στῆθος διελόντ', [4] ἔπειτα τὸν νοῦν
ἐσιδόντα, [5] κλείσαντα πάλιν,
ἄνδρα φίλον νομίζειν
ἀδόλῳ φρενί.

1 εὐφροσύναις ταῖσδ' ἀοιδαῖς ἄειδε edd. cum msstis. (temere εἴειδε ed. Caf. 2 & 3.) ταῖσδ' εὐφροσύναις ἀοιδαῖς ἄειδε Brunck. εὐφροσύναις ἀοιδαῖς Hermann & Ilgen: & delens ταῖσδ' & ἄειδε. 2 ἐβουλόμεθα vulgo. 3 ἔδοσαν οἱ θεοὶ edd. 4 διελόντα vulgo. 5 εἰσιδόντα edd. cum ms. *A*. Perperam ἰδόντα ms. *Ep*.

hilaritatibus accine laetus.

V.

Vicimus, haud secus ac volebamus:
& victoriam Dii dederunt, ferentes
a Pandroso ad caram Mineruam.

V I.

Utinam liceat, qualis sit quisque,
pectore eius aperto, animoque
inspecto, tum rursus clauso,
virum sincerâ mente amicum cognoscere.

ζ'.

Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνδρὶ θνατῷ·
δεύτερον δὲ, καλὸν φυὰν [1] γενέσθαι·
τὸ τρίτον δὲ, πλουτεῖν ἀδόλως·
καὶ τὸ τέταρτον, ἡβᾷν [2]
μετὰ τῶν φίλων.

Quatuor optima homini.

Ἀισθέντος δὲ τούτου, καὶ πάντων ἡσθέντων ἐπ' αὐτῷ, καὶ μνημονευσάντων ὅτι καὶ ὁ καλὸς Πλάτων αὐτοῦ μέμνηται ὡς ἄριστα εἰρημένου· ὁ Μυρτίλος ἔφη, Ἀναξανδρίδην αὐτὸ διακεχλευακέναι, τὸν κωμῳδιοποιὸν, ἐν Θησαυρῷ, λέγοντα οὕτως·

f Ὁ τὸ σκολιὸν εὑρὼν ἐκεῖνος, ὅστις ἦν,
τὸ μὲν ὑγιαίνειν πρῶτον ὡς ἄριστον ἦν,
ὠνόμασεν ὀρθῶς· δεύτερον δ' εἶναι καλὸν,
τρίτον δὲ πλουτεῖν, τοῦθ', ὁρᾷς, ἐμαίνετο.
μετὰ τὴν ὑγιείαν γὰρ τὸ πλουτεῖν διαφέρει·
καλὸς δὲ πεινῶν [3] ἐστὶν αἰσχρὸν θηρίον.

1 καλοφυὰν edd. 2 συνηβᾷν vulgo. 3 πίνων vulgo.

VII.

Bene valere, optimum est homini mortali:
alterum, pulcrâ esse (corporis) *habitudine:*
tertium, divitem esse absque malis artibus:
quartum, iuventutem transigere cum amicis.

Hoc Scolio decantato, delectatisque eo cunctis, monentibusque meminisse eius etiam elegantem Platonem ut praeclare dicti; ibi tum Myrtilus ait, derisisse idem Anaxandridem comicum poëtam in Thesauro, dicentem:

Conscriptor scolii carminis, quiqui fuit,
quod bene valere posuit in primo loco,
bene fecit. At pulcrum esse cum facit alterum,
& divitem esse tertium, insanit nimis.
Divitiae, res a sanitate est proxima:
nam foedum est animal, pulcher quem venat fames.

Scolia. Ἑξῆς δ' ἐλέχθη καὶ τάδε·

ή.

Ἐκ γῆς (μὲν ἄνδρα) [1] χρὴ κατιδεῖν πλόον,
εἴ τις δύναιτο, καὶ παλάμην ἔχοι.
Ἐπεὶ δὲ κ' ἐν [2] πόντῳ γένηται,
τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

θ'.

Ὁ καρκίνος [3] ὧδ' ἔφη, [4]
χαλᾷ τὸν [5] ὄφιν λαβών·
„Εὐθέα [6] χρὴ τὸν ἑταῖρον [7] ἔμεν, [8]
„καὶ [9] μὴ σκολιὰ φρονεῖν."

ί.

Harmodius. Ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω,
ὥσπερ Ἁρμόδιος κ' Ἀριστογείτων, [10]

1 Desunt vulgo duo verba. 2 καὶ ἐν mssti. 3 Ὁ καρκῖνος edd. Ὁ δὲ καρκίνος ms. *Ep.* 4 Commodius fuerit ἔφα. 5 χαλλᾶτερ ms. *A.* 6 εὐθὺν ex mssto adfert Casaub. & probant viri docti. 7 ἕταρον corrigunt. 8 Deest verbum edd. ἐν μὲν habet ms. *A.* ἔμεν corrigit Ilg. 9 Deest καὶ edd. 10 καὶ Ἀριστογείτων vulgo.

Deinde vero recitata etiam sunt haecce:

VIII.

E terra oportet navigationem prospicere,
si quis possit, & facultatem habeat.
Sed ubi iam in alto fueris,
praesenti (vento) *currere necesse est.*

IX.

Cancer sic dixit, serpentem forfice prehendens:
„*Rectum oportet esse amicum, non obliqua sentire.*"

X.

In myrti ramo gladium feram,
sicut Harmodius Aristogitonque,

SCOLIA.

ὅτε τὸν τύραννον κτανέτην, [1]
b ἰσονόμους τ' Ἀθήνας
ἐποιησάτην.

ια'.

Φίλτατ' Ἁρμόδι', οὔ τι που [2] τέθνηκας·
νήσοις δ' ἐν μακάρων σέ φασιν εἶναι,
ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλεὺς, [3]
Τυδείδην τέ φασιν
Διομήδεα. [4]

ιβ'.

Ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω,
ὥσπερ Ἁρμόδιος κ' Ἀριστογείτων, [5]
ὅτ' Ἀθηναίης ἐν θυσίαις
ἄνδρα τύραννον Ἵππαρ-
χον ἐκαινέτην.

1 κατανέτην edd. 2 οὔπω vulgo. οὔ τι πω corrigunt nonnulli. 3 Ἀχιλλεὺς vulgo. 4 Vulgo φασὶ τὸν ἐσθλὸν Διομήδεα. 5 καὶ Ἀριστ. Ms.

quum tyrannum occiderunt,
liberasque Athenas praestiterunt.

X I.

Carissime Harmodie, non utique mortuus es:
beatorum sed in insulis te aiunt esse,
ubi velox pedibus Achilles,
Tydidemque ubi aiunt esse Diomedem.

X I I.

In myrti ramo gladium feram
sicut Harmodius Aristogitonque,
Minervae cum in sacrificiis
virum tyrannum Hipparchum occiderunt.

ιγ'.

Scolia. Αἰεὶ [1] σφῷν κλέος ἔσσεται κατ' αἶαν,
φίλταθ' Ἁρμόδι' κ' Ἀριστόγειτον, [2]
ὅτι [3] τὸν τύραννον κτανέτον, [4]
ἰσονόμους τ' Ἀθήνας
ἐποιησάτον.

ιδ'.

Admetus. Ἀδμήτου λόγον, ὦ 'ταῖρε, [5] μαθὼν, τοὺς ἀγαθοὺς c
σέβου· [6]
τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνοὺς ὅτι δειλοῖς ὀλίγη χάρις.

ιε'.

Παῖ Τελαμῶνος, Αἶαν αἰχμητὰ, λέγουσί σε [7]
ἐς Τροίαν ἄριστον ἐλθεῖν Δαναῶν μετ' Ἀχιλλέα. [8]

1 Ἀεὶ vulgo. 2 κ' Ἀριστογείτων edd. φίλταθ' Ἁρμόδιος κ' Ἀριστογείτων Ilg. 3 ὅτε edd. 4 κτανέτην vulgo: & dein ἐποιησάτην. 5 ὦ ἑταῖρε Ms. 6 τοὺς ἀγαθοὺς φίλει edd. τοὺς ἀγ. φίλει σέβου ms. A. τοὺς ἀγαθοὺς φίλους σέβου ms. Ep. 7 λέγουσί σ' edd. cum ms. Ep. λεγούσης ms. A. 8 καὶ Ἀχιλλέα vulgo.

XIII.

Semper vester honos in terra durabit,
carissime Harmodie & Aristogiton;
quod tyrannum sustulistis,
liberasque praestitistis Athenas.

XIV.

Admeti historiae, amice, memor, probos fortesque (amicos) *cole,*
a pravis & ignavis abstine, intelligens apud hos exiguam esse gratiam.

XV.

Telamone nate, Aiax bellator, dicunt te
Troiam fortissimum venisse Danaorum post Achillem.

Τὸν Τελαμῶνα πρῶτον, Αἴαντα δὲ δεύτερον SCOLIA.
ἐς Τροίαν λέγουσιν [1] ἐλθεῖν Δαναῶν καὶ Ἀχιλλέα. [2]

ιϛ΄.

Εἴθε λύρα καλὴ γενοίμην ἐλεφαντίνη,
καί με καλοὶ παῖδες φέροιεν [3] Διονύσιον ἐς χορόν.
Εἴθ᾽ ἄπυρον καλὸν γενοίμην μέγα χρυσίον,
d καί με καλὴ γυνὴ φοροίη [4] καθαρὸν θεμένη νόον.

ιζ΄.

Σύν μοι πῖνε, συνήβα, [5] συνέρα, συστεφανηφόρει· [6]
σύν μοι μαινομένῳ μαίνεο, σὺν σώφρονι σωφρόνει. [7]

1 λέγοιεν corr. Grotef. & Fior. 2 Rursus μετ᾽ Ἀχιλλέα corrigunt alii. 3 φοροῖεν corrigunt. 4 Temere φορεῖν edd. 5 Perperam συνῆχα edd. cum ms. *Ep.* 6 συστεφανηφόρει edd. cum ms. *A.* 7 συνσωφρονήσω σώφρονι edd. συσσωφρονήσω σώφρονι ms. *A.* συσσωφρόνει σώφρονι ms. *Ep.*

Telamonem primum, Aiacem vero ſecundum
Troiam dicunt (ſive, *dicant*) *veniſſe Danaorum & Achillem.*

XVI.

Oh! ſi lyra pulcra eſſem eburnea,
& me pulcri pueri ferrent ad Bacchicum chorum!
Oh! ſi nativo ex auro pulcrum magnum ornamentum eſſem,
& me pulcra mulier geſtaret, cui caſta mens!

XVII.

Mecum bibe, collude, mecum ama, mecum corollas geſta;
mecum fure furente, mecum prudens eſto prudente.

ιη'.

SCOLIA. Ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκόρπιος, ὦ 'ταῖρ', [1] ὑποδύεται.
φράζευ μή σε βάλῃ· τῷ δ' ἀφανεῖ πᾶς ἕπεται δόλος.

ιθ'.

Ἁ ὗς τὰν βάλανον τὰν μὲν ἔχει, τὰν δ' ἔραται λαβεῖν.
κἀγὼ παῖδα καλὴν τὰν μὲν ἔχω, τὰν δ' ἔραμαι λαβεῖν.

κ'.

Πόρνη καὶ βαλανεὺς τωὐτὸν ἔχουσ' ἐμπέδως ἔθος·
ἐν ταὐτᾷ πυέλῳ τόν τ' ἀγαθὸν τόν τε κακὸν λόει.

κα'.

Ἔγχει καὶ Κήδωνι, [2] διάκονε, μηδ' ἐπιλήθου·
εἰ δὴ χρὴ ἀγαθοῖς [3] ἀνδράσιν οἰνοχοεῖν.

1 ὦ ἑταῖρε mssti. 2 ἔγχει κώθωνι edd. 3 τοῖς ἀγαθοῖς vulgo.

XVIII.

Quolibet sub lapide scorpius, amice, se abscondit:
cave, ne te feriat. Sub obscuro dolus quivis latet.

XIX.

Sus glandem unam habet, alteram cupit habere:
& ego pulcram puellam unam habeo, alteram cupio habere.

XX.

Meretrix & balneator eumdem perpetuo morem servant:
eodem in labro & strenuum & ignavum lavat.

XXI.

Infunde etiam Cedoni (sive, *adflicto*) *famule, nec obliviscere:*
bonis siquidem viris oportet vinum fundere.

κβ΄.

Αἴ, αἴ, Λειψύδριον [1] προδωσέταιρον, [2] Lipsydrium.
οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας, μάχεσθαι
ἀγαθούς τε [3] καὶ εὐπατρίδας,
οἳ τότ᾽ ἔδειξαν, οἵων [4]
πατέρων ἔσαν. [5]

κγ΄.

f Ὅστις ἄνδρα φίλον μὴ προδίδωσιν, μεγάλην ἔχει
τιμὰν ἔν τε βροτοῖς ἔν τε θεοῖσιν, κατ᾽ ἐμὸν νόον.

κδ΄.

Σκόλιον δέ φασί τινες καὶ τὸ ὑπὸ Ὑβρίου τοῦ Κρητὸς ποιηθέν. ἔχει δ᾽ οὕτως· Hybriae Cretensis carmen.

Ἔστιν ἐμοὶ [6] πλοῦτος μέγας, δόρυ [7] καὶ ξίφος
καὶ [8] καλὸν λαισήϊον, πρόβλημα χρωτός.

1 Λειψύδριον ms. A. 2 προδοσέταιρον vulgo. 3 μάχεσθαί τ᾽ ἀγαθοὺς Suid. & Eustath. 4 Temere ᾤων edd. 5 κύρησαν edd. cum Ms. ἦσαν Suid. 6 ἔστι μοι vulgo. 7 μέγα δόρυ Eust. H. Steph. Brunck. Herm. μέγας tenent ambo mssti. 8 καὶ τὸ καλὸν vulgo.

XXII.

Heu! heu! Leipsydrion, amicorum proditrix!
quales viros perdidisti, in bello
fortes, eosdemque nobiles,
qui tunc monstrarunt qualium essent patrum.

XXIII.

Amicum qui non prodit, eum equidem existimo
cum apud homines tum apud Deos magnam gloriam habere.

XXIV.

Esse quoque Scolion aiunt, quod ab Hybria Cretensi est sic editum :

Sunt mihi magnae divitiae: hasta, & gladius,
pulcraque parmula, munimentum corporis.

SCOLIA.

Τούτῳ γὰρ ἀρῶ, [1] τούτῳ πατέω
τὸν ἁδὺν οἶνον ἀπ' ἀμπέλων· [2]
τούτῳ δεσπότας μνοίας [3] κέκλημαι.

Τοὶ δὲ μὴ τολμῶντες ἔχειν δόρυ καὶ ξίφος
καὶ [4] καλὸν λαισήϊον, πρόβλημα [5] χρωτὸς,
πάντες γονυπεπτηότες [6]
ἐμὲ [7] κυνέοντι, δεσπόταν
καὶ μέγαν βασιλέα φωνέοντες. [8]

LI. Aristoteiis carmen in Hermeam.

Τούτων λεχθέντων, ὁ Δημόκριτος ἔφη· Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ πολυμαθεστάτου γραφὲν Ἀριστοτέλους εἰς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέα, οὐ παιάν ἐστιν, ὡς

1 Vulgo, Τούτῳ γὰρ ἀρῶ, τούτῳ θερίζω, τούτῳ πατέω. 2 ἀμπέλου Eustath. unde corrigunt ἀμπέλω. 3 Omittunt μνοίας ms. *Ep.* Eustath. & Henr. Steph. 4 Rursus καὶ τὸ vulgo. 5 πρόβλημά τε χρωτὸς h. l. mssti: eadem verba h. l. cum Eustathio omiserunt H. Steph. & Brunck. 6 Duabus vocibus vulgo, γόνυ πεπτηότες: & πεπτηῶτες Eustath. & Henr. Stephan. 7 γόνυ πεπτ. ἐμὸν κυνέοντι δεσπόταν, edd. cum ms. *A*. γόνυ πεπτηότες ἐμὸν κυνέοντι, δεσπόταν καὶ μεγ. βασ. φων. ms. *Ep.* γόνυ πεπτ. ἐμὸν, κυνέοντι δεσπόταν, καὶ μεγ. βασ. φων. Eustath. γόνυ πεπτ. ἐμοὶ, κυνέοντι δεσπ. H. Steph. & Brunck. ἐς γόνυ πεπτ. ἐμοὶ, &c. Herm. γονυπεπτηότες ἔμ', ὃν κυνέοντι δεσπ. Ilg. 8 φωνέοντι edd. cum Eustath.

His quippe aro: (his meto:) his calco
suave vinum e vitibus:
his herus sum familiae.

Si qui non audent gestare hastam & gladium,
pulcramque parmulam, munimentum corporis;
cuncti, genua flectentes
me adorant, dominum
magnumque regem adpellantes.

51. His recitatis, Democritus ait: At illud etiam carmen, quod a doctissimo Aristotele in Hermeam Atarnensem est compositum, Paean non est, ut contende-

ὁ τὴν τῆς ἀσεβείας κατὰ τοῦ Φιλοσόφου γραφὴν
b ἀπενεγκάμενος εἶπε [1] Δημόφιλος, εἰς αἰδῶ τε [2] παρασκευασθεὶς ὑπ' Εὐρυμέδοντος, ὡς ἀσεβοῦντος καὶ ᾄδοντος ἐν τοῖς συσσιτίοις ὁσημέραι εἰς τὸν Ἑρμείαν παιᾶνα. ὅτι δὲ παιᾶνος οὐδεμίαν ἔμφασιν παρέχει τὸ ᾆσμα, ἀλλὰ τῶν σκολιῶν ἕν τι καὶ αὐτὸ εἶδός ἐστιν, ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως φανερὸν ὑμῖν ποιήσω.

Ἀρετὰ, πολύμοχθε γένει βροτείῳ,
θήραμα κάλλιστον βίῳ. [3]
σᾶς πέρι, [4] παρθένε, μορφᾶς,
c καὶ θανεῖν ζηλωτὸς [5] ἐν [6] Ἑλλάδι πότμος,
καὶ πόνους τλῆναι μαλεροὺς ἀκαμάτους. [7]
τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις [8]
καρπόν τ' ἀθάνατον, [9]

1 *Deest* εἶπε edd. 2 δὲ malim, aut abiectam prorsus particulam, & verba εἰς - - Εὐρυμ. in parenthesi posita. 3 βίῳ edd. 4 περὶ edd. 5 Rectius fuerit ζαλωτὸς & vs. sq. τλᾶναι. 6 Deest ἐν edd. & ms. *A*. 7 ἀκάμαντας edd. cum Laërt. & Stob. id est, *labores perferre duros indefessum*. Sed fortasse prorsus delendum vocab. 8 Corrigunt viri docti:

τοῖον ἐπὶ φρέν' ἔρωτα βάλλεις,
καρπὸν φέρεις τ' ἀθάνατον.

9 καρπὸν εἰς ἀθάνατον Laërt. Hinc καρπὸν σεῖ' ἀθάνατον corr. Ilg.

bat Demophilus, qui honoris caussa ab Eurymedonte accusator subornatus, violatae religionis reum egit philosophum, ut qui impio conatu quotidie in conviviis paeanem in Hermeam caneret. Paeanis autem speciem nullam habere illam cantionem, sed esse potius Scoliorum genus aliquod, ex ipsis illius verbis declarabo.

Virtus, multi laboris generi mortalium,
venatio pulcerrima vitae!
Tuam propter, Virgo, speciem
vel mori, desiderabilis Graecis sors,
& labores perferre gravissimos infinitosque.
Talem pectoribus iniicis
fructum, & immortalem,

χρυσοῦ τε κρέσσω [1] καὶ γονέων
μαλακαυγητοῖο [2] θ' ὕπνου.
Σεῦ θ' ἕνεχ' οὐκ Διὸς [3] Ἡρακλῆς
Λήδας τε κοῦροι πολλ' ἀνέτλασαν, [4]
ἔργοις σὰν ἀγρεύοντες [5] δύναμιν.
σοῖς δὲ [6] πόθοις Ἀχιλλεὺς
Αἴας τε Ἀΐδαο δόμους ἦλθον. d
σᾶς δ' ἕνεκεν [7] φιλίου μορφᾶς
καὶ Ἀταρνέως [8] ἔντροφος
ἠελίου [9] χήρωσεν αὐγάς. [10]
τοιγὰρ ἀοίδιμος [11] ἔργοις,
ἀθάνατόν τε [12] μιν αὐξήσουσι [13]
Μοῦσαι, [14] Μνημοσύνης [15] θύγατρες, [16]

1 κρείσσω ms. *A*. 2 μαλακαυχητοῖο Brunck & Buhle. 3 ἕνεκεν ὁ Δῖος edd. ac nescio an ms. *A*. ἕνεχ' ὁ Διὸς ms. *Ep*. 4 πολλὰ ἀνετλ. edd. cum ms. *A*. 5 ἔργοις ἀναγορεύοντες Laërt. & Stob. unde corrigunt σὰν ἀγορεύοντες. 6 σοῖς τε Laërt. 7 ἕνεκε edd. ἕνεκα ms. *Ep*. 8 καὶ Ἀταρνέος ed. Ven. & Bas. ὁ Ἀταρνέος Brunck. καὶ ὁ Ἀταρν. Ilg. Fors. χ' ὁ Ἀταρν. vel ad pronunciandi rationem χ' ὠ 'ταρν. 9 Rectius ἀελίου Laërt. & Stob. 10 αὐγᾶς Laërt. & Stob. 11 ἀοίδιμον corr. viri docti. 12 ἀθάνατοί τε Laërt. & Stob. 13 αὐδήσουσι corr. Belin. 14 Rectius foret Μοῖσαι. Vocem prorsus delet Ilg. 15 Rectius Μναμοσύνας alii. 16 θυγατέρες edd. cum ms. *A*.

& auro meliorem, & nobilitate parentum,
otioque dulcissimo.
Tui caussâ Iove satus Hercules
Ledaeque filii multa tulerunt,
factis tuum venantes decus.
Tui item ob desiderium Achilles
& Aiax Orci domos intrarunt.
Tuam propter amabilem speciem
etiam Atarnae alumnus
Solis viduavit lumen.
Quare celebratur res ob gestas:
immortalemque laudibus tollent
Musae, Mnemosynes filiae,

Διὸς Ξενίου σέβας αὔξουσαι,[1]
φιλίας τε γέρας[2] βεβαίας.[3]

Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα εἴ τις τι κατιδεῖν ἐν τούτοις e δύναται παιανικὸν[4] ἰδίωμα· σαφῶς ὁμολογοῦντος τοῦ γεγραφότος, τετελευτηκέναι τὸν Ἑρμείαν, δι' ὧν εἴρηκε „σᾶς γὰρ[5] φιλίου μορφᾶς, Ἀταρνέως ἔντροφος ἠελίου χήρωσεν αὐγάς.“ οὐκ ἔχει δ' οὔτε τὸ παιανικὸν ἐπίῤῥημα, [τὸ Ἰὴ Παιὰν][6] καθάπερ ὁ εἰς Λύσανδρον τὸν Σπαρτιάτην γραφεὶς ὄντως παιάν, ὅν φησι Δοῦρις ἐν τοῖς Σαμίων ἐπιγραφομένοις Ὥροις,[7] ᾄδεσθαι ἐν Σάμῳ. παιὰν δ' ἐστὶ καὶ ὁ εἰς Κρατερὸν τὸν Μακεδόνα γραφείς, ὃν ἐτεκτήνατο Ἀλεξῖνος ὁ δια- f λεκτικός, ὥς φησιν Ἕρμιππος ὁ Καλλιμάχιος ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Ἀριστοτέλους. ᾄδεται δὲ καὶ οὗτος ἐν Δελφοῖς, λυρίζοντός γέ τινος παιδός. καὶ ὁ εἰς Ἀγή-

LII. Paeanes in mortales nonnullos compositi.

1 αὔξουσαι delet Ilg. 2 γῆρας ed. Ven. & Baf. γαρας ms. A. Tres postremi versus desunt Epit. 3 βεβαίου Laërt. 4 παιωνικὸν h. l. ms. A. & ed. Ven. 5 σᾶς ἕνεκα malebam. 6 Desunt tria verba edd. & ms. A. 7 Ὅροις vulgo.

Iovis Hospitalis honorem (canentes,).
firmaeque decus amicitiae.

52. Ego vero non video, quamnam *paeanis* proprietatem in isto carmine deprehendere quispiam possit; cum perspicue profiteatur auctor, mortem obiisse Hermeam, dicens: *Tuam propter amabilem speciem Atarnae alumnus solis viduavit lumen.* Neque vero etiam paeanicam exclamationem (*Io Paean!*) habet hoc carmen, quemadmodum ille in Lysandrum Spartanum scriptus verus paean, quem Duris in Samiorum Annalibus ait Sami cani solitum. Est etiam paean carmen illud quod in Craterum Macedonem scriptum est, auctore Alexino Dialectico; ut ait Hermippus Callimachius, primo libro De Aristotele. Canitur vero hic paean etiam Delphis, puero quodam lyram pulsante. Etiam carmen in Agemonem Corinthium,

μονα δὲ τὸν Κορίνθιον, Ἀλκυόνης πατέρα, ὃν ᾄδουσι Κορίνθιοι, ἔχει τὸ παιανικὸν ἐπίφθεγμα. παρέθετο δὲ αὐτὸν Πολέμων ὁ Περιηγητὴς ἐν τῇ πρὸς Ἀράνθιον ἐπιστολῇ. καὶ ὁ εἰς Πτολεμαῖον δὲ τὸν πρῶτον Αἰγύπτου βασιλεύσαντα παιάν ἐστιν, ὃν ᾄδουσι Ῥόδιοι· ἔχει γὰρ τὸ ἰὴ παιὰν, ἐπίφθεγμα· ὥς φησι Γεωργὸς [1] ἐν τῷ Περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Θυσιῶν. Ἐπ' *Ἀντιγό- 2
νῳ δὲ καὶ Δημητρίῳ, φησὶ Φιλόχορος, Ἀθηναίους ᾄδειν παιᾶνας, τοὺς πεποιημένους ὑπὸ Ἑρμίππου τοῦ Κυζικηνοῦ· ἐφαμίλλων γενομένων τῶν παιᾶνας ποιησάντων πολλῶν, καὶ τοῦ Ἑρμοκλέους [2] προκριθέντος. Ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀπολογίᾳ τῆς ἀσεβείας, [3] εἰ μὴ κατέψευσται ὁ λόγος, φησίν· „Οὐ γὰρ ἄν ποτε, Ἑρμείᾳ θύειν ὡς ἀθανάτῳ προαιρούμενος, ὡς θνητῷ μνῆμα κατεσκεύαζον, καὶ ἀθα-

1 Γόργων fortaſſe. 2 Aut hic Ἑρμίππου, aut ſupra Ἑρμοκλέους, utique fuerit ſcribendum. 3 Duae voces deſunt edd.

Alcyonae patrem, quod canunt Corinthii, paeanicam habet adclamationem. Adpoſuit illud Polemon Periegeta in Epiſtola ad Aranthium. Illud item, quod in Ptolemaeum primum Aegypti regem canunt Rhodii, vere paean eſt: habet enim adclamationem, *Io Paean*; ut ait Georgus [*ſive potius*, Gorgon] in libro De Rhodiorum Sacris. In Antigonum vero & Demetrium, Philochorus ait, Athenienſes canere paeanas, ab Hermippo Cyziceno compoſitos; cum multi paeanum auctores inter ſe de principatu contendiſſent, caeteris autem Hermocles [*immo* Hermippus] fuerit praelatus. Denique vero ipſe etiam Ariſtoteles in Apologia adverſus Impietatis crimen, niſi ſuppoſititia oratio eſt, ait: *Non ſane equidem, ſi Hermeae ut immortali ſacrificare voluiſſem, monumentum ut mortali poſuiſſem: nec, ſi naturâ immorta-*

b νατίζειν τὴν Φύσιν βουλόμενος, ἐπιταφίοις ἂν τιμαῖς ἐκόσμησα.“ [1]

Τοιαῦτα λέγοντος τοῦ Δημοκρίτου, ὁ Κύνουλκος ἔφη· „Τί μ' ἀνέμνασας κείνων κυκλίων;“ [2] κατὰ τὸν σὸν [3] Φίλωνα· δέον μηδὲν τῶν σπουδῆς ἀξίων λέγειν τι τοῦ γάστρωνος παρόντος Οὐλπιανοῦ. οὗτος γὰρ τὰς καπυρωτέρας ᾠδὰς ἀσπάζεται μᾶλλον τῶν ἐσπουδασμένων· οἷαί [4] εἰσιν αἱ Λοκρικαὶ καλούμεναι, [5] μοιχικαί τινες τὴν Φύσιν ὑπάρχουσαι. ὡς· LIII. Κύκλια carmina. Locrica carmina.

— Καὶ ἡδέων τι πάσχεις; [6]
Μὴ πρεδῷς ἄμμ', [7] ἱκετεύω. πρὶν καὶ μολὲν [8] κεῖνον, ἀνίστω· [9]
c μὴ κακὸν μέγα ποιήσῃς σε, [10] καί με τὴν δειλάκραν.
ἀμέρα καὶ ἤδη. τὸ Φῶς διὰ τᾶς θυρίδος οὐκ ἐκορῇς; [11]

1 Perperam ἐκοσμήσατο edd. cum ms. *A.* ἐκόσμουν ms. *Ep.* 2 κυλίκων vulgo. 3 τὸν σοφὸν Φιλ. ed. Ven. Baſ. & Natal. 4 οἷα ms *A.* 5 καλούμενοι idem. 6 ὡς καὶ ἡδέως τι πάσχειν μὴ πρωδῷς &c. edd. 7 ἄμ' corrigunt viri docti. 8 μόλιν Ms. μόλειν edd. 9 ἀνιστῶ edd. 10 *Abeſt* σε vulgo. 11 ἐσορῇς edd.

lem praedicare animus erat, ſepulcralibus ornaſſem honoribus.

53. Haec Democritus quum loqueretur, Cynulcus dixit: *Quid me illorum Cycliorum admones?* ut ait tuus Philo; quum lurcone Ulpiano praeſente nihil quidquam quod ſerium aut grave ſit recitare oporteat. Hic enim ardentioribus (& laſcivioribus) cantionibus multo magis quam feriis honeſtisque delectatur: quales ſunt quae *Locricae* vocantur *cantiones*, quae hoc proprium habent ut adulterinae ſint; velut illud:

— Etiam-ne voluptatis quidpiam percipis?
Ne nos prodas, quaeſo. Priusquam ille redeat, ſurge:
ne magno malo teque adficias meque miſeram.
Iamque dies eſt: lucem per feneſtram nonne proſpicis?

Τοιούτων γὰρ ᾀσμάτων αὐτοῦ πᾶσα πλήρης ἡ Φοινίκη, ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς [1] περιῄει καλαμίζων, μετὰ τῶν
Colabri. τοὺς κολάβρους [2] καλουμένους συντιθέντων. εἴρηται γάρ, ὦ καλὲ Οὐλπιανὲ, τοὔνομα. καὶ ὅ γε Σκήψιος Δημήτριος ἐν τῷ δεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου φησὶν οὕτως· „Κτησιφῶν ὁ Ἀθηναῖος, ποιητὴς τῶν καλουμένων κολάβρων, ὃν καὶ ὁ πρῶτος μετὰ Φιλέταιρον ἄρξας Περγάμου Ἄτταλος δικαστὴν καθεστάκει d
βασιλικῶν τῶν περὶ τὴν Αἰολίδα.“ ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς κἀν τῷ ἐννεακαιδεκάτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας, Μνησιπτολέμου, φησὶ, ποτὲ τοῦ ἱστοριογράφου, τοῦ παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ προσαγορευθέντι Μεγάλῳ πλεῖστον ἰσχύσαντος, υἱὸν γενέσθαι Σέλευκον, τὸν τῶν ἱλαρῶν ᾀσμάτων ποιητήν· οὗπερ [3] συνεχῶς ᾄδειν εἰώθασιν·

Κἀγὼ παιδοφιλήσω· πολύ μοι κάλλιον ἢ γαμεῖν.

1 οὗτος edd. 2 Temere Καλάβρους ed. Caſ. 1. & 2. 3 ὥσπερ edd.

Talium cantilenarum plena eſt illius patria Phoenice: in qua etiam ipſe circumire conſueverat calamo canens, cum eis hominibus qui *colabros* quos vocant componunt. Hoc enim vocabulum, o belle Ulpiane, etiam ſcriptum reperitur. Scepſius ſane Demetrius, decimo libro Troiani Adparatus, ita ſcribit: »Cteſiphon Athenienſis, poëta *colabrorum* qui vocantur, quem primus ille qui poſt Philetaerum Pergami regnavit Attalus iudicem conſtituerat eorum qui in Aeolide regis parebant imperio.« Idem vero ſcriptor etiam decimo nono libro eiusdem operis ſcribit, Mneſiptolemi, Hiſtoriarum olim ſcriptoris, qui apud Antiochum cognomine Magnum plurimum valuerat, filium fuiſſe Seleucum, *hilarium cantionum* poëtam; cuius illud conſtanter canere conſueverunt:

Et ego pueros amabo: praeſtat hoc quam uxorem ducere.

e παῖς μὲν γὰρ παρεὼν κὴν πολέμῳ, μᾶλλον ἐπωφελεῖ.

LIV. Syrbenaeus chorus.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν ἔφη· Ἀλλ᾽ ἐπειδή μοι ὀργίζῃ, ἔρχομαί σοι, λέξων τὸν Συρβηναίων χορὸν ὅστις ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανός· Οἴει γὰρ, ἔφη, κάθαρμα, θυμοῦσθαί με ἐφ᾽ οἷς εἴρηκας, ἢ κἂν ὀλίγον σου [1] πεφροντικέναι, κύον ἀδδεές; ἀλλ᾽ ἐπεὶ διδάσκειν μέ τι ἐπαγγέλλῃ, [2] σπονδάς σοι ποιοῦμαι οὐ τριακοντούτιδας, ἀλλ᾽ ἑκατοντούτιδας. σὺ δὲ μόνον δίδασκε, τίς ὁ Συρβηναίων χορός. [3] Κλέαρχος,
f ὦ λῷστε, ἐν δευτέρῳ Περὶ Παιδείας, οὑτωσὶ φησίν· „Λείπεταί τις ὁ Συρβηναίων χορὸς, ὧν ἕκαστον τὸ δοκοῦν ἑαυτῷ κατᾶσαι δεῖ, προσέχοντα [4] οὐδὲν τῷ προκαθημένῳ καὶ διδάσκοντι τὸν χορὸν, ἀλλ᾽ αὐτὸς πολὺ τούτων ἀτακτότερός ἐστι θεατής. καὶ, κατὰ τὸν παρῳδὸν Μάτρωνα,

1 κατ᾽ ὀλίγον σοι πεφροντ. ed. Ven. & Baf. cum Ms. 2 ἐπαγγέλῃ vulgo. 3 Forf. exciderunt verba: Καὶ ὅς. 4 προσέχων Ms.

Nam puer etiam in bellum sequens, tanto mihi utilior.

54. Post haec illum intuens, ait: At, quoniam mihi succenses, enarraturus tibi accedo, quis sit *Syrbenaeorum chorus.* Et Ulpianus: Putas-ne, scelefte, me ob ea quae dixisti stomachari; aut de te vel tantillum laborare, proterve canis? Sed quoniam te me docturum aliquid promittis, inducias tibi paciscor, non ad triginta annos, verum ad centum. Tu modo me edoce, quis Syrbenaeorum chorus. Tum ille: Clearchus, o optime, secundo libro De Institutione, ita scribit: » Superest aliquis Syrbenaeorum chorus: in quo singulos oportet occinere quidquid cuique visum fuerit, nihil attendentes ad praesidentem chori magistrum, qui ipse multo etiam his tumultuosior spectator est. Et, quod parodus Matron ait,

Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
Εὔβοιός τε, καὶ Ἑρμογένης, δῖοί τε Φίλιπποι,
οἱ μὲν δὴ τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
ἔστι δέ τις Κλεόνικος, ὃν [1] ἀθάνατον λάχε γῆρας,
οὔτε ποιητάων ἀδαήμων, οὔτε θεάτρων·
ᾧ καὶ τεθνειῶτι λαλεῖν πόρε Περσεφόνεια. a

Σὺ δὲ καὶ ζῶν, καλὲ Οὐλπιανὲ, πάντα μὲν ζητεῖς, λέγεις δὲ οὐδὲ ἕν. καὶ ὅς· Τίς ἡδέως, ἔφη, * * * [2] τῶν ἐπῶν, ὦ καλέ μου ἑταῖρε, ἕως ἔτι ἐμμένομεν ταῖς σπονδαῖς.

LV. Parodiarum poëtae: Euboeus, Parius.

Καὶ ὁ Κύνουλκος· Πολλοί τινες παρῳδιῶν [3] ποιηταὶ γεγόνασιν, ὦ ἑταῖρε· ἐνδοξότατος δ' ἦν Εὔβοιος ὁ Πάριος, γενόμενος τοῖς χρόνοις κατὰ Φίλιππον. οὗτός ἐστιν ὁ καὶ Ἀθηναίοις λοιδορησάμενος· καὶ σώζεται αὐτοῦ τῶν Παρῳδιῶν βιβλία [4] τέσσαρα. μνημο- b

1 ὃς corr. Casaub. 2 Vulgo, καὶ ὅστις ἡδέως ἔφη τῶν ἐπῶν. Ubi καὶ ὅς· Τίς ἡ παρῳδία, ἔφη, τῶν ἐπῶν coni. Casaub. Pursanus vero cum Dalec. καὶ ὅς· Τίς ἦν τρόπος, ἔφη, τῶν παρῳδιῶν, λέγε ὦ καλέ μου ἑτ. 3 παρῳδῶν ms. *Ep.* & sic mox iterum. 4 βυβλία edd.

Illi nempe omnes, qui olim fuerant, praestantissimi viri,
Euboeus, & Hermogenes, nobilesque Philippi,
illi igitur mortui sunt, & Ditis subierunt domos.
Est vero quidam Cleonicus, cui immortalis obtigit senectus,
neque poëtarum ignarus, nec scenicarum fabularum:
cui, ut mortuus etiam loquatur, dedit Proserpina. a

At tu, etiamnum vivus, praeclare Ulpiane, omnia quidem quaeris, nihil quidquam autem ipse loqueris. Tum ille: Libenter * * * verborum, o praeclare amice, dum adhuc manent induciae.

55. Et Cynulcus: *Parodiarum*, inquit, *poëtae* multi fuerunt; amicum caput! nobilissimus vero *Euboeus* Parius, qui Philippi vixit aetate. Idem hic est, qui Athenienses etiam maledictis exagitavit: & supersunt eius Parodia-

νεύει δ' αὐτοῦ Τίμων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Σιλλῶν. Πολέμων δ' ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν Πρὸς Τίμαιον,[1] περὶ τῶν τὰς παρῳδίας γεγραφότων ἱστορῶν, τάδε γράφει· „Καὶ τὸν Βοιωτὸν δὲ, καὶ τὸν Εὔβοιον, τοὺς τὰς[2] Παρῳδίας γράψαντας, λογίους ἂν φήσαιμι διὰ τὸ παίζειν ἀμφιδεξίως, καὶ τῶν προγενεστέρων ποιητῶν ὑπερέχειν ἐπιγεγονότας. εὑρετὴν μὲν οὖν τοῦ γένους Ἱππώνακτα φατέον τὸν ἰαμβοποιόν. λέγει γὰρ οὗτος ἐν τοῖς Ἑξαμέτροις· Hipponax.

C Μοῦσά μοι Εὐρυμέδοντ' ἄδοις[3] τὴν ποντοχάρυβδιν,
τὴν ἐγγαστριμάχαιραν, ὃς ἐσθίει οὐ κατὰ κόσμον.
ἔννεφ' ὅπως ψηφῖδι κακῇ κακὸν οἶτον ὄληται,
βουλῇ δημοσίῃ παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.

Κέχρηται δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ὁ Συρακούσιος ἔν τινι τῶν δραμάτων ἐπ' ὀλίγον· καὶ Κρατῖνος, ὁ τῆς ἀρ-

1 τῶν περὶ Τίμ. vulgo. 2 τὰς deest ed. Caſ. 3 Εὐρυμεδοντι αδεα ms. *A.* Εὐρυμεδοντία δῖα ms. *Ep.* Forſ. Εὐρυμέδοντα δῖαν.

rum libri quatuor. Mentionem huius fecit Timon, primo Sillorum. Polemo vero, duodecimo libro Adverſus Timaeum, de Parodiarum ſcriptoribus verba faciens, haec ſcribit: »Etiamque Boeotum & Euboeum, qui Parodias ſcripſerunt, laudem meruiſſe dicam eo, quod ingenioſa dexteritate ludunt, & ſuperiores poëtas poſteriores ipſi antecellunt. Inventor quidem huius generis *Hipponax* dicendus eſt, iamborum poëta. Dicit enim hic in Hexametris:

Muſa, mihi Eurymedontem cane Pontocharybdin,
gladium in ventre habentem, qui immodice vorat.
Dic mihi quo pacto malis ſuffragiis mala morte perierit,
populi iudicio maris ad littus infructuoſi!

Eodem genere etiam *Epicharmus* Syracuſius aliquantisper uſus eſt ſuorum in dramatum aliquo: item *Cratinus*,

χαίας κωμῳδίας ποιητὴς, ἐν Εὐνείδαις·[1] καὶ τῶν κατ' αὐτὸν Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὃν ἐκάλουν Φακῆν. λέγει γὰρ οὕτως·

Hegemon Thasius, cogn. *Lenticula.*

Ἐς δὲ Θάσον μ' ἐλθόντα μετεωρίζοντες[2] ἔβαλλον ὁ
πολλοῖσι σπελέθοισι,[3] καὶ ὧδέ τις εἶπε παραστάς·
Ὦ πάντων ἀνδρῶν βδελυρώτατε, τίς σ' ἀνέπεισεν
ἐς[4] καλὴν κρηπῖδα ποσὶν τοιοῖσδ' ἀναβῆναι;
τοῖσι δ' ἐγὼ πᾶσι μικρὸν μετὰ τοῦτ' ἔπος εἶπον·
Λῆμμ'[5] ἀνέπεισε γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντ' ἀναβῆναι,
καὶ σπάνις, ἣ πολλοὺς Θασίων εἰς ὁλκάδα βάλλει
εὐκούρων[6] βδελυρῶν, ὀλλύντων τ' ὀλλυμένων τε e
ἀνδρῶν, οἳ νῦν κεῖθι[7] κακῶς κακὰ ῥαψῳδοῦσιν·
οἷς καὶ ἐγὼ μετὰ τοῖσι τὰ χρηΐζων[8] ἐπέθησα.[9]

1 Εὐνοίδαις edd. Εὐνίδαις Ms. 2 μετωρίζοντες ed. Ven. & Baf. 3 σπίλθοισι eaedem editt. cum ms. *A.* λίθοισι *Epit.* 4 *Deest* ἐς *msstis.* 5 Μνῆμ' vulgo. Πνεῦμ' corr. West. 6 ἐς κούρων edd. ἐς χώραν coni. Caf. An εὖ κούρων βδελ.? 7 κεῖθι Ms. & κεῖθι κακῶν ed. Ven. & Baf. 8 μετὰ τοῖσιν ἀχρηΐζων corr. Caf. 9 ἐποίθησα Ms. ἐπίθηκα corr. Caf. An ἐπίθησα?

veteris comoediae poëta, in Eunidis; & qui eàdem aetate vixit *Hegemon* Thasius, quem *Lenticulam* vocabant. Sic enim ille scribit:

Thasum me venientem sublatis coniecerunt
multis stercoribus, & adstans aliquis ita me compellavit:
O omnium hominum scelestissime, quis tibi persuasit,
pulcrae ut crepidae talibus insisteres pedibus?
Quibus ego omnibus hoc verbum respondi:
Quaestus me impulit senem & invitum adscendere,
& inopia, multos quae Thasios in navem compellit,
scelestos iuvenes, & perdentes pereuntesque
viros; qui nunc illic prave prava cantillant.
Ad idem genus cum his & ego, cum aliud nil possem,
(sive, *inopiâ adductus*) *me adplicui.*

Αὖθις δ' οὐκ ἐπὶ κέρδος ἀπείσομαι· [1] εἰς Θασίους δὲ
μηδὲν πημαίνων [2] κλυτὸν ἄργυρον ἐγγυαλίξω, [3]
μή τις μοι κατὰ οἶκον Ἀχαϊάδων νεμεσήσῃ,
f πεσσομένης [4] ἀλόχου τὸν Ἀχαϊκὸν [5] ἄρτον ἐν οἴκοις,
καί ποτέ τις εἴπῃσι μικρὸν τυροῦντ' ἐσιδοῦσα, [6]
ὡς Φιλίων, Ὁρμὴν [7] παρ' Ἀθηναίοισιν ἀείσας,
πεντήκοντ' ἔλαβε δραχμάς, σὺ δὲ μικρὸν ἔπεμψας. [8]

Ταῦτά μοι ὁρμαίνοντι παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη,
χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα, καὶ ἤλασεν, εἶπέ τε φωνῇ·
a „Δεινὰ παθοῦσα, Φακῆ βδελυρὰ, χώρ' εἰς [9] τὸν ἀγῶνα.“
καὶ τότε δὴ θάρσησα, [10] καὶ ἤειδον πολὺ μᾶλλον.

„Πεποίηκε δὲ παρῳδίας καὶ Ἕρμιππος ὁ τῆς LVI.

1 ἀποίσομαι Ms. 2 ποιμαίνων edd. 3 ἐγγυαλίξων Ms. 4 πευσομένης edd. 5 Corruptum nomen. ἀχύρεον ex coniect. interpretatus sum. 6 τηροῦντας ἰδοῦσα edd. 7 Vulgo φιλίων ὁρμὰν, adpellative: quare verſ. ſq. ἔλαβες legendum coniiciunt: *apud Athenienſes Amicorum expeditionem canens, quinquaginta drachmas accepiſti, pauxillum vero* (domum) *miſiſti.* 8 ἐπέψω Ms. 9 Poſſis & χώρει 's ſcribere. Perperam χωρεῖς edd. cum ms. *A.* 10 καὶ τότε θαρσήσασα edd.

Iterum vero quaeſtus cauſſâ non abibo: ſed apud Thaſios
innoxius nobile deponam argentum;
ne qua mihi Achivarum popularium ſuccenſeat,
uxorem meam domi acerosum videns panem ſubigentem;
neve qua, ſi parvam e caſeo placentulam conſpexerit, dicat:
»Philion apud Athenienſes Impetum canens,
»centum accepit drachmas: tu vero parum domum miſiſti. «
Haec mihi mente agitanti adſtitit Pallas Athene,
auream virgam tenens, qua me feriens dixit:
»Gravia paſſa, Lenticula ſceleſta! abi in certamen! «
Tunc ego recepi animum, & multo magis cecini.

56. »Etiam *Hermippus* Parodias compoſuit, veteris

Parodiis certatum olim Athenis.

ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής. Τούτων δὲ πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων, καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐνίκησεν ἄλλαις τε παρῳδίαις, καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. γέγραφε δὲ καὶ κωμῳδίαν εἰς τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ἣν ἐπιγράφουσι Φιλίννην. ὁ δὲ Εὔβοιος πολλὰ μὲν εἴρηκεν ἐν τοῖς ποιήμασι χαρίεντα. περὶ μὲν τῆς τῶν βαλανείων [1] μάχης· b

Euboeus, parodus.

> Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.

περὶ δὲ τοῦ λοιδορουμένου κουρέως τῷ κεραμεῖ τῆς γυναικὸς χάριν·

> Μήτε[2] σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κουρεῦ·[3]
> μήτε σὺ Πηλείδη. —

Ὅτι δὲ ἦν τις περὶ αὐτοὺς δόξα παρὰ τοῖς Σικελιώταις, Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς[4] ὁ τραγῳδιοδιδάσκαλος, ποιήσας ἐλεγεῖον, τρόπον τοῦτον δηλοῖ·

1 βαλανέων Dalec. *balneatorum*. 2 Μὴ δὴ edd. cum ms. *A*. & sic versu seq. 3 κούρην edd. 4 Ἀλεξ. Αἰτ. edd. absque artic.

comoediae poëta. Sed primus ex Parodis in scenica certamina descendit *Hegemon*, & apud Athenienses victoriam reportavit, cum aliis parodiis, tum Gigantomachiâ. Scripsit idem etiam comoediam prisco more, quam Philinnam inscribunt. *Euboeus* vero multa in suis carminibus festiva dixit. Veluti, de balneorum pugnâ:

> *Feriebant se invicem aeneis hastis.* (sive, *aeneis vasculis.*)

Tum de tonsore, (περὶ κουρέως,) qui mulieris caussa conviciabatur figulo: (qui τὸν πηλὸν, *lutum*, tractat:)

> *Neque tu, quamvis fortis sis*, (eam) *huic aufer*, κουρεῦ: (*tonsor!*)
> *nec tu Pelide!* (figule!)

Fuisse autem hos homines in existimatione quadam apud Siculos, Alexander Aetolus, is qui Tragoedias docuit, in Elegiâ quadam his verbis declarat:

c 'Ως [1] Ἀγαθοκλῆος [2] λάσιαι φρένες ἤλασαν ἔξω
πατρίδος. ἀρχαίων ἦν ὅδ' ἀνὴρ προγόνων,
εἰδὼς ἐκ νεότητος ἀεὶ ξείνοισιν ὁμιλεῖν
ξείνας· Μιμνέρμου δ' εἰς ἔπος ἄκρον ἰὼν, [3]
παιδομανεῖ σὺν ἔρωτι ποτ' ἦν [4] ἴσον. ἔγραφε δ' ὡνὴρ
εὖ, [5] παρ' Ὁμηρείην ἀγλαΐην ἐπέων,
πισσύγγους, [6] ἢ φῶρας ἀναιδέας, [7] ἤ τινα χλούνην,
φλύων [8] ἀνθηρῇ [9] σὺν κακοδαιμονίῃ· [10]
τοῖα Συρηκοσίοις καὶ ἔχων χάριν. ὃς δὲ Βοιωτοῦ [11]
ἔκλυεν, Εὐβοίῳ τέρψεται οὐδ' ὀλίγον."

d Πολλῶν οὖν ἑκάστοτε τοιούτων λεγομένων, ἐπεί ποτε ἑσπέρα κατελάμβανεν ἡμᾶς, ὁ μέν τις ἔλεγε, LVII.

1 Ὃν δ' aut Τὸν δ' corrigunt. Poteras & Οὗς coniectare. 2 Ἀγαθοκλεῖος vulgo. Ἀγαθόκλειος corr. Cas. 3 δεῖ σι πόσα χρονίων vulgo. 4 πότιν ἶσον vulgo. πότας ἴσῳ corr. Casaub. 5 ἔγραφε δ' ἂν Ἡρεῦς edd. ἔγραφε δ' ὠ 'νηρεῦ Ms. 6 Nescio an πισσυγγας, a sing. πίσσυγξ. 7 πισσυγάσι φωρῶσαι ἀειδίας edd. αἴδειας Ms. 8 φλοίων vulgo. 9 ἀθύρῃ edd. 10 εὐδαιμονίῃ vel εὐημερίῃ legebam. 11 ὡς δὲ Βοιωτοὺς vulgo.

Quem Agathoclis ferox animus expulerat
patriâ: nobili hic vir genere fuit,
adsuetus ab adolescentiâ cum exteris conversari
hospes: Mimnerni vero poësin [sive, *praecepta*] *ad amussin tenens,*
puerorum amore olim, sicut ille, insanierat. Descripsit autem idem
pulcre, ad illustrium Homèri versuum imitationem,
sutores, aut fures impudentes, aut grassatorem quemdam;
iocans florente cum adplausu:
ita gratiosus apud Syracusios erat. Quisquis vero Boeotum
audivit, is Euboeo haud parum delectabitur.«

57. Talibus igitur multis, quotiescumqu[e u]nà eramus, inter nos disputatis, quando nobis superveniebat nox, *lumen* & *faces* postulantes convivae, alius, *Puer*,

Lampadum & lucernarum varia nomina.

καί, λύχνειον·[1] οἱ δὲ, λυχνία.[2] ὁ δὲ, λοφνίαν·[3] οὕτω καλεῖσθαι, φάσκων, τὴν ἐκ τοῦ[4] φλοιοῦ λαμπάδα. ὁ δὲ, πανόν· ἄλλος δὲ, φανόν· ὁ δὲ, λυχνοῦχον· ὁ δὲ, λύχνον· καὶ δίμυξον δὲ λύχνον ἕτερος· ἄλλος δὲ, ἑλάνην·[5] ὁ δέ τις, ἑλάνας, τὰς λαμπάδας οὕτω φάσκων καλεῖσθαι παρὰ τὴν ἕλην· οὕτω δ' εἰπεῖν Νεάνθην ἐν α'. τῶν Περὶ Ἄτταλον Ἱστοριῶν.[6] καὶ ἄλλος ὅ τι δή ποτε· ὡς τάραχον γίνεσθαι οὐ τὸν τυχόντα, τῶν ἐπὶ τούτοις ἱστέων παρὰ[7] πάντων λεγο- e
μένων. Σιληνὸν μὲν γάρ τις τὸν γλωσσογράφον[8] ἔφασκεν Ἀθηναίους λέγειν τὰς λαμπάδας φανούς.

Δίλετρον, γράβιον.

Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος, δέλετρον τὸν φανὸν καλεῖσθαι, οἷόν φησιν οἱ νυκτερευόμενοι τῶν νέων ἔχουσιν, οὓς οὗτοι ἑλάνας καλοῦσιν. Ἀμερίας δὲ γράβιον, τὸν φανόν. Σέλευκος δὲ οὕτως ἐξηγεῖται ταύτην τὴν

1 Alibi λυχνίον, & λυχνεῖον. 2 λυχνία forſ. 3 λοφνίδα fortaſſe. 4 Deeſt artic. edd. & *Epit.* 5 ἑλάνην corr. Caſaub. 6 ἵνα τῶν περὶ Ἄτταλον ἱστορικῶν edd. 7 Deeſt παρὰ edd. 8 γλωσσοράφον edd. cum ms. *A.*

λύχνειον! (vel λυχνίον!) dicebat: alius, λυχνία: alius, λοφνίαν; ſic vocari aiens *lampadem ex cortice:* alius πανόν; φανὸν alius: hic λυχνοῦχον; ille λύχνον; & δίμυξον λύχνον (*duobus ellychniis lychnum*) alius: rurſus alius ἑλάνην; & ἑλάνας alius, *lampadas* aiens ita vocari a *ſplendore*, (παρὰ τὴν ἕλην,) uſum autem eſſe eo vocabulo Neanthem primo libro Hiſtoriarum de rebus Attali: alius denique aliud quidvis: ut haud parum turbarum oriretur, omnibus certatim ea quae de his ſcitu utilia eſſent disputantibus. Silenum enim Gloſſographum, aiebat aliquis, dixiſſe, *lampadas* ab Athenienſibus φανοὺς vocari. Timachidas vero Rhodius ait δέλετρον vocari φανὸν eiusmodi quali utuntur pervigilantes iuvenes, quos illi ἑλάνας vocant. Amerias vero γράβιον, φανὸν interpretatur. Seleucus autem

λέξιν· „Γράβιον, ἐστὶ τὸ πρίνινον ἢ δρύϊνον ξύλον, ὅπερ ἐθλασμένον καὶ κατεσχισμένον ἐξάπτεσθαι, καὶ φαίνειν τοῖς ὁδοιποροῦσιν. Θεοδωρίδας γοῦν ὁ Συρακούσιος, f ἐν Κενταύροις διθυράμβῳ, φησί·

Πίσσα δ' ὑπὸ γραβίων ἔσταζεν, οἷον ἀπὸ λαμπάδων.[1]

μνημονεύει δὲ γραβίων καὶ [Στράττις] ἐν Φοινίσσαις.“

Ex ms. A. Ὅτι δὲ λυχνοῦχοι οἱ νῦν καλούμενοι φανοὶ ὠνομάζοντο, Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι παρίστησιν· LVIII. Λυχνοῦχος & λυχνίον, Laterna: recentioribus φανός.

— Καὶ διαστίλβονθ' ὁρῶ,[2]
ὥσπερ ἐν καινῷ[3] λυχνούχῳ, πάντα τῆς ἐξωμίδος.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Νιόβῳ, προειπὼν „λυχνοῦχον·“

Οἴμοι, κακοδαίμων· (φησὶν) λυχνίον[4] ἡμῖν οἴχεται!

εἶτ' ἐπιφέρει . . . . .

. . . .[5]

1 Quae hinc sequuntur multa, desunt editis. 2 ὁρῶ ὁμοίως περ Ms. ὁρῶμεν ὥσπερ apud Poll. 3 κινῷ Ms. & Poll. 4 λυχνοῦχος Ms. pro quo poteras etiam λύχνος coniectare. 5 Corru-

vocabulum hoc ita exponit: » Γράβιον, est lignum iliceum aut quernum, quod contusum & fissum accenditur, & lucem praebet viatoribus. Itaque Theodoridas Syracusius, in Centauris carmine dithyrambico, ait:

Pix de grabiis stillavit, tamquam de lampadibus.

Meminit vero *grabiorum* etiam [Strattis] in Phoenissis. «

58. *Lychnuchos* autem nominatos olim esse quos hodie *phanos* (nempe, *laternas*) vocamus, docet Aristophanes in Aeolosicone:

— *Et perlucentia video,* (sive, *videmus,*)
tamquam in novâ laternâ, cuncta per tuniculam.

In secundo Niobo vero, postquam praedixit:

A. *Lychnuchum!* —

ait: B. *Heu me miserum! lychnium nobis periit!*

tum rursus pergit, [confirmans *lychnuchum* periisse:

A. *Et cur oblitus es lychnuchum?* B. *Periit.*]

Ἐν δὲ τοῖς Δράμασι [1] καὶ λυχνίδιον [2] αὐτὸν καλεῖ, διὰ τούτων·

— Ἀλλ', ὥσπερ ὁ [3] λύχνος,
ὁμοιότατα καθεύδετ' [4] ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου.

Πλάτων δ' ἐν Νυκτὶ μακρᾷ·

Ἕξουσιν οἱ πομπεῖς λυχνούχους δηλαδή.

Φερεκράτης, Δουλοδιδασκάλῳ·

Ἄνυσόν ποτ' ἐξελθὼν, σκότος [5] γὰρ γίγνεται,
καὶ τὸν λυχνοῦχον ἔκφερ', [6] ἐνθεὶς τὸν λύχνον.

Ἄλεξις δ' Ἐκκηρυττομένῳ· [7]

Ὥστ' ἐξελὼν τοῦ λυχνίου [8] καυτὸν λύχνον,
μικροῦ κατακαύσας ἔλαθεν ἑαυτὸν, [9] ὑπὸ μάλης
τῇ γαστρὶ μᾶλλον τοῦ δέοντος προσαγαγών.

ptus in Membr. locus; ubi ita scribitur: εἶτ ἐπιφέρει καὶ πῶς ἐπιρρασας (vel ἐπιρρασας) τὸν λυχνοῦχον οἴχεται εἶτ ἐπιφέρει καὶ ἔλαθες ἐν δὲ τοῖς &c. 1 In Membr. loco vocabuli Δράμασι hodie non nisi hae fere literae adparent, . ρ. ασ. 2 λυχνίδιον videtur in Membr. scriptum. 3 Deest articulus apud Polluc. 4 κάθευδ' apud Poll. 5 πρωτος videbatur scriptum in Membr. 6 ἐκφαν videtur esse in eisdem Membr. 7 In Membr. videbatur esse δ' ἐν κηρυττομένῳ. 8 Perperam in Membr. ὥστ' ἐξελὼν τοῦ λύχνου τὸν: dein pro καυτὸν videtur χαυτον scriptum. 9 θ' αυτον videbatur esse in Membr.

In Dramatibus vero etiam *lychnidion* eumdem vocat, ubi ait:

— Sed, sicuti lychnus,
ita prorsus recumbitis, in lychnidio.

Plato vero, in Nocte longa:

Habebunt, qui deducunt, lychnuchos puto.

Pherecrates, Dulodidascalo: (Servo-magistro:)

Ocyus egredere, nam ingruunt tenebrae;
& lychnuchum adfer, imposito lychno.

Alexis vero, in Interdicto:

Itaque e lychnio (e laterna) eximens ardentem lucernam,
se ipse imprudens propemodum combussit, sub ala
illam ventri propius, quam oportebat, admovens.

'Εὔμηλης [1] δ' ἐν Σφαττομένῳ [2] . . . εἰπὼν ἡγουμένην
. . . . . οσθ ιδων . . . . . . ενιδι . . . . οει . . . . Φι . . .

p. 699 f της [3] δ' ἐν Τριόδοντι ἢ Ῥωποπώλῃ, προειπών,

Α. Λάβε τριόδοντα καὶ λυχνοῦχον —

ἐπιφέρει·

Β. Ἐγὼ δὲ δεξιᾷ γε τόνδ' ἔχω τινὰ,
σιδηρότευκτον ἐναλίων θηρῶν βέλος, [4]
κερατίνου τε φωσφόρου λύχνου [5] σέλας.

p. 700 a Ἄλεξις, Μίδωνι·

Ὁ πρῶτος εὑρὼν μετὰ λυχνούχου περιπατεῖν
τῆς νυκτὸς, ἦν τις κηδεμὼν τῶν δακτύλων.

Ἐν δὲ Θεοφορήτῳ ὁ αὐτὸς Ἄλεξις·

LIX. Φανὸς, veteribus *Fax*, vel lampas.

Οἶμαι [γὰρ] [6] ἐπιτιμᾶν τῶν ἀπαντώντων τινὰς
ἡμῖν, ὅτι τηνικαῦτα μεθύων περιπατῶ.

1 Sic Membr. qua sub scripturâ latet nescio cuius Poëtae nomen. An Εὔμηλος? 2 In Membr. videbatur esse δ' ἐνσφαττομένῳ. Dein minutis nonnullis lacunis laborat lacera Membrana. 3 Forf. Φιλοκράτης. 4 μέλος vulgo. 5 λυχνίου forsan. 6 Voculam metro obstantem uncis inclusi.

[Eumelus] vero in Iugulato, postquam praedixit . .
. . . . phi . . .
tes in Furca vel Scrutario, (Triodonte vel Rhopopolâ) postquam praedixit, *Cape furcam & lychnuchum!* haec infert:

Ego vero hanc quidem dextra teneo,
ferreum bestiarum marinarum telum,
& corneae luciferae (λυχνίου) *splendorem.*

Alexis, Midone:

Qui primus docuit cum laterna incedere
noctu, digitorum egregius curator fuit.

59. In Theophoreto vero (*i. e.* Fanatico) idem Alexis ait:

Puto reprehensuros me obviam venientium
nonnullos, quod hac hora ebrius ambulem.

ποῖος γάρ ἐστι φανὸς, ὦ πρὸς τῶν θεῶν,
τοιοῦτος, οἷος ὁ γλυκύτατος ἥλιος;

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Ὕβρει·

Οὐκ ὠκὺ λαβὼν[1] τὸν φανὸν, ἅψεις μοι[2] λύχνον;

Ἄλλοι δ' ἔφασκον, φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα· b
οἱ δὲ, τὴν ἔκ τινων ξύλων τετμημένων δέσμην. Μένανδρος, Ἀνεψιοῖς·[3]

Ὁ φανός ἐστι μεστὸς ὕδατος οὑτοσί·
δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλ' ἀποσείειν αὐτόθεν.[4]

Νικόστρατος, ἐν Πατριώταις·

— Ὁ κάπηλος γὰρ οὐκ τῶν γειτόνων,
ἄν τ' οἶνον, ἄν τε φανὸν[5] ἀποδῶταί τινι,
ἄν τ' ὄξος, ἀπέπεμψ'[6] ὁ κατάρατος δοὺς ὕδωρ.

Φιλιππίδης, Συμπλεούσαις· c

A. Ὁ φανὸς ἡμῖν οὐκ ἔφαινεν, οὐδὲ ἕν.

1 Vulgo ἐν Ὑβρίου κοβυ λαβών. 2 ἅψοις μοι edd. 3 Perperam Ἀνεψιὸς Ms. 4 Vulgo ἀλλὰ ποδιεῖν αὐτόν. 5 ἄν τ' ἔλαιον edd. ἂν στέφανον Ms. 6 ἀπέπεμψεν Ms.

At, quaenam quaeso fax est, (φανὸς) per Deos,
talis, qualis dulcissimus sol?

Anaxandrides vero, in Contumeliâ:

Annon ocyus facem (τὸν φανὸν) sumens, lucernam mihi accendes?

Alii vero aiebant, φανὸν dici lampadem; alii, ex dissectis lignis quibusdam fasciculum. Menander, in Consobrinis:

Hic phanus aquâ plenus est:
nec eum quatere oportet, sed rectà abiicere.

Nicostratus, in Popularibus:

— *Caupo hic in vicinia nostra,*
sive vinum, sive facem (phanum) vendat cuipiam,
sive acetum, dimittit eum nebulo datâ aquâ.

Philippides, in Mulieribus-unà-navigantibus:

A. *Nihil quidquam lucis nobis praebuit phanus.*

B. Ἔπειτα φυσᾶν,[1] δυστυχὴς, οὐκ ἠδύνω.

Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλλοις, τὴν νῦν λυχνίαν[2] καλουμένην λύχνειον[3] κέκληκεν, διὰ τούτων· — LX. Λύχνειον, Candelabrum: recentiorib. ἡ λυχνία.

A. Τίς τῶν λυχνείων ἡ 'ργασία; B. Τυῤῥηνική.

ποικίλαι γὰρ ἦσαν αἱ παρὰ τοῖς Τυῤῥηνοῖς ἐργασίαι, φιλοτέχνων ὄντων τῶν Τυῤῥηνῶν. Ἀριστοφάνης δ' Ἱππεῦσι·

— Τῶν δ' ἀκοντίων
συνδοῦντες ὀρθὰ τρία, λυχνείῳ[4] χρώμεθα.

Δίφιλος, δ' ἐν Ἀγνοίᾳ·

d — Ἅψαντες λύχνον
λύχνειον[5] ἐζητοῦμεν. —

Εὐφορίων δ', ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασι, Διονύσιον, φησὶ, τὸν νεώτερον, Σικελίας τύραννον, Ταραντίνοις ἐς τὸ πρυτανεῖον ἀναθεῖναι λύχνειον δυνάμενον καίειν τοσού-

1 Perperam φύσας ed. Ven. & Baf. φυσᾶν ms. *Ep.* 2 λυχνείαν ms. *A.* 3 λυχνίον ms. *Ep.* 4 λυχνίῳ ms. *A.* & *Ep.* 5 λυχνεῖον h. l. edd. & fic mox iterum iterumque.

B. *Ergo quatere illum, miser, non potuisti?*

60. Pherecrates vero in Crapatallis, quam nunc λυχνίαν vocamus, (*candelabrum*,) λύχνειον nominavit, ubi ait:

A. *Quaenam lychneorum fabrica est?* B. *Etrusca.*

Multifariae enim funt apud Etrufcos fabricationes, cum artium ftudiofus fit ille populus. Ariftophanes vero in Equitibus:

Iaculis colligatis rectis tribus, pro lychneo utimur.

Diphilus, in Ignorantiâ:

Accenfâ lucernâ, candelabrum (lychneum) *quaefivimus.*

Euphorion vero in Commentariis Hiftoricis ait, iuniorem Dionyfium, Siciliae tyrannum, Tarentinis in prytaneum dedicaffe candelabrum, (*lychneum*,) in quo tot

τους λύχνους, ὅσος ὁ τῶν ἡμερῶν ἐστιν ἀριθμὸς εἰς τὸν ἐνιαυτόν. Ἕρμιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς [1] ἐν Ἰάμβοις τὸ

— στρατιωτικὸν λύχνειον σύνθετον

οὕτως ὀνομάζει. ἐν δὲ Φορμοφόροις δράματι·

Τῇδ' ἐξιόντι δεξιᾷ, ὦ λυχνίδιον.

Πανός, idem atque φανός. Πανὸς δ' ὀνομάζεται τὸ διακεκομμένον ξύλον, καὶ συνδεδεμένον· τούτῳ δ' ἐχρῶντο λαμπάδι. Μένανδρος, ε Ἀνεψιοῖς·

— Εἰσιών·

„πανόν, λύχνον, λυχνοῦχον, ὅ τι πάρεστι φῶς.“

μόνον, πολὺ ποιεῖ. —

Δίφιλος, Στρατιώτῃ·

Ἀλλ' ὁ πανὸς ὕδατός ἐστι μεστός.

πρότερος δὲ τούτων Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι μέμνηται τοῦ πανοῦ. [2]

1 κωμῳδοποιὸς edd. 2 Temere hic ex Epit. repetebatur, ἐχρῶντο δ' αὐτῷ ὡς λαμπάδι.

ardere possent lucernae, quot numero dies sunt totius anni. Hermippus vero, comicus poëta in Iambis,

— *militare lychneum compositum*,

his ipsis verbis nominat. In dramate vero Phormophoris (*i. e.* Calonibus) ait:

Huc (mihi) *exeunti ad dextram, o lychnidion*, (viam monstra.)

Panus vero nominatur dissectum lignum & colligatum, quo utebantur pro lampade. Menander, in Consobrinis:

Ingressus (clamavit):

„*Panum, lychnum, lychnuchum* (adferte)! *quodcumque adest lumen!* “

Ex uno plura fecit.

Diphilus, in Milite:

At panus (taeda) *aqua plenus est.*

Sed iam ante hos Aeschylus in Agamemnone *pani* meminerat.

* * * *

LXI. Ξυλολυχνοῦχος: & ὀβελισκολύχνιον.

(Ξυλολυχνούχου δὲ [1] μέμνηται Ἄλεξις· καὶ τάχα τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τὰ παρὰ Θεοπόμπῳ ὀβελισκολύχνιον. [2] Φιλύλλιος δὲ τὰς λαμπά-
f δας, δᾷδας καλεῖ. Οὐ παλαιὸν δ' εὕρημα λύχνος· φλογὶ δ' οἱ παλαιοὶ τῆς τε δᾳδὸς καὶ τῶν ἄλλων ξύλων ἐχρῶντο. „Κοιμίσαι λύχνον“· Φρύνιχος [3] φησί.) [4]

Λύχνος, Lucerna: & id genus alia.

* * * *

καὶ Πλάτων [5] ἐν Νυκτὶ μακρᾷ·

Ἐνταῦθ' ἐπ' ἄκρων τῶν κροτάφων ἕξει λύχνον
δίμυξον. —

μνημονεύει τοῦ διμύξου λύχνου καὶ Μεταγένης
a ἐν Φιλοθύτῃ, καὶ Φιλωνίδης ἐν Κοθόρνοις. Κλείταρχος δ' ἐν ταῖς Γλώσσαις λοφνίδα [6] φησὶ καλεῖν Ῥο-

1 Cum in opere pleniore insignis h. l. *lacuna* sit, nonnulla hic ex *Epit.* inserta sunt. 2 τῷ π. Θ. ὀβελισκόλυχνος edd. τὰ π. Θ. ὀβελισκόλυχνια cod. *Ep.* 3 Temere Κλείταρχος edd. 4 Adiici poterat, φησὶν ἐν Μαντροπῷ·
"Επειτ' ἐπειδὰν τὸν λύχνον κατακοιμίσῃ.
5 Ante καὶ Πλάτων, in opere pleniore talia quaedam praecesserunt: *Δίμυξον δὲ λύχνον εἴρηκε Φιλύλλιος· . . . . . . σω καὶ Θρυαλλίδ' ἐν δυοῖν.* 6 Perperam λοφίδα ms. *A.*

61. * * * *

(*Xylolychnuchi*, i. e. *candelabri lignei*, meminit Alexis: ac fortasse simile hoc est ei quod apud Theopompum *obeliscolychnium* nominatur. Philyllius vero lampadas δᾷδας nominat: i. e. *taedas*. Non antiquum vero inventum *lucerna* est: nam veteres taedae flammâ & aliorum lignorum utebantur. *Sopire lucernam* dixit Phrynichus.)

* * * *

(*Lucernam dimyxam* Philyllius dixit, quae duo ellychnia habet.). * * * Et Plato, in Nocte longa:

Hic in summis temporibus habebit lucernam dimyxam.

Dimyxae lucernae meminit etiam Metagenes in Philothyta, & Philonides in Cothurnis. Clitarchus vero in

δίους τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς [1] ἀμπέλου λαμπάδα. Ὅμηρος δὲ τὰς λαμπάδας δ ε τ ὰ ς ὀνομάζει·

Καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ.

Ἐ λ ά ν η δὲ ἡ λαμπὰς καλεῖται· ὡς Ἀμερίας φησί. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐλάνην, [2] τὴν τῶν καλάμων δέσμην. λ ύ χ ν α δὲ οὐδετέρως εἴρηκεν Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ Ἱστοριῶν. λυχνοκαυτίαν δὲ ἣν οἱ πολλοὶ λέγουσι, λ υ χ ν α ψ ί α ν Κηφισόδωρος ἐν Ὑΐ. [3] b

Καὶ ὁ Κύνουλκος, ἀεί ποτε τῷ Οὐλπιανῷ ἀντικορυσσόμενος, ἔφη· Ἐμοὶ δὲ, παῖ δωρόδειπνε, ἀσσαρίου κανδήλας πρίω, ἵνα κἀγὼ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα ἀναφωνήσω τάδε τὰ τοῦ ἡδίστου Ἀριστοφάνους·

Ἐκφέρετε πεύκας; κατ' Ἀγάθωνα, φωσφόρους.

καὶ ταῦτ' εἰπὼν,

οὐρὰν ὑπείλας [4] ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν,

1 Temere καὶ ἀμπέλου ed. Cas. 2 ἐλάνην ms. *Ep.* 3 ἐν Ὑγιεῖ edd. ἐν Ὑιεῖ Ms. 4 ὑπίλας' vulgo. Forf. ὑπίλας.

Glossis, *lophnidem* ait apud Rhodios vocari lampadem ex cortice vitis. Homerus autem δετὰς nominavit lampadas:

Incensaeque faces, (δεταὶ,) *quas horrens ille recedit, incitatus licet.*

Ἑλάνη vero (*sive*, ἑλάνη) dicitur *fax*, ut ait Amerias. Nicander vero Colophonius ἑλάνην (*sive*, ἐλάνην) interpretatur *arundinum fasciculum*. Lucernas Herodotus *lychna*, neutro genere, dixit secundo libro Historiarum. Quam vero vulgo λυχνοκαυτίαν (*lucernarum accensionem*) vocant, Cephisodorus λυχναψίαν dixit in fabulâ Sue.

Ibi tum Cynulcus, quavis occasione cristam adversus Ulpianum erigens, dixit: Mihi vero, puer coenae-donator, asse candelas eme, quo & ego cum pulcro Agathone exclamare illud possim, quod suavissimus Aristophanes ait:

Efferte piceas, secundum Agathonem, luciferas!

Quibus dictis,

subductâ sub pedem leoninum caudâ,

ὑπεξῆλθεν τοῦ συμποσίου [1] ὑπνηλὸς κάρτα γενόμενος.

LXII. Ἰὴ Παιών! Ἴε παῖ.

Τῶν δὲ πολλῶν τὸ Ἴη παιὼν [2] ἐπιφθεγγομέ-
c νων, ὁ Ποντιανὸς ἔφη· τὸ ἴη Παιὼν, [3] ἄνδρες φί-
λοι, μαθεῖν βούλομαι εἴτε παροιμία ἐστὶν, εἴτε ἐφύ-
μνιον, εἴτε τι ἄλλο. πρὸς ὃν ὁ Δημόκριτος ἔφη· Κλέ-
αρχος ὁ Σολεὺς, οὐδενὸς ὢν δεύτερος τῶν τοῦ σοφοῦ
Ἀριστοτέλους μαθητῶν, ἐν τῷ προτέρῳ Περὶ Παροι-
μιῶν· „τὴν Λητὼ, φησὶν, ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας
ἀνακομίζουσαν εἰς Δελφοὺς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτε-
μιν, γενέσθαι παρὰ τὸ τοῦ κληθέντος Πύθωνος σπή-
λαιον. καὶ φερομένου τοῦ Πύθωνος ἐπ' αὐτοὺς, ἡ Λη-
d τὼ τῶν παίδων τὸν ἕτερον ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἔχουσα,
προσβᾶσα τῷ λίθῳ τῷ νῦν ἔτι κειμένῳ ὑπὸ τῷ ποδὶ
τῆς χαλκῆς εἰργασμένης Λητοῦς, ὃ τῆς τότε πράξεως
μίμημα [4] γενόμενον [5] ἀνάκειται παρὰ [6] τὴν πλάτα-
νον ἐν Δελφοῖς, εἰπεῖν, ἴε παῖ! τυχεῖν δὲ τόξα με-
τὰ χεῖρας ἔχοντα τὸν Ἀπόλλωνα. τοῦτο δ' ἐστὶν, ὡς

1 ὑπεξ. ἐκ συμποσίου edd. 2 ἰὴ παιὼν edd. 3 ἰὴ Παιὼν h. l. edd. 4 μνῆμα malles. 5 γινόμενον malebam. 6 περὶ edd. cum ms. *Ep.*

discessit e convivio somnolentus admodum.

62. Tum plerisque *Io Paean!* exclamantibus, Pontianus ait: Istud *Io Paean*, amici, scire velim utrum *paroemia* sit, an *ephymnium*, an aliud quidpiam. Cui Democritus respondit: Clearchus Solensis, discipulorum sapientis Aristotelis nulli secundus, primo libro DE Paroemiis » Latonam, ait, cum ex Chalcide Euboeae Apollinem & Dianam Delphos reduceret, ad Pythonis qui vocatur specum fuisse. Ibi quum in eos Python impetum faceret, Latona liberorum alterum ulnis complexa saxum illud conscendit, quod etiamnum pedi Latonae ex aere fabricatae subiectum est, imaginem rei tunc gestae continens, prope Delphicam platanum dedicatum: dixitque, Ἴε παῖ! cum forte tela manibus teneret Apollo. Id est

ἂν εἴποι τις, ἄφιε παῖ, καὶ βάλε[1] παῖ. διόπερ ἀπὸ τούτου λεχθῆναί φασι τὸ, ἵε[2] παῖ, καὶ, ἵε παιών.[3] ἔνιοι δὲ παρεγκλίνοντές τε τὴν λέξιν, καὶ ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ἀλεξητήριόν τινα παροιμίαν λέγουσιν,[4] ἰὴ παιών[5] καὶ οὐχὶ, ἵε παῖ. πολλοὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς e
τέλος ἔχουσιν ἐπιφθεγγόμενοι, οἱ μὲν[6] ὡς παροιμίας[7] φασὶν οὕτως[8] τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἰὴ παιὼν, διὰ δὲ τὸ λίαν ἡμῖν εἶναι σύνηθες λανθάνειν ὅτι[9] παροιμία, οἱ δέ τι τοιοῦτον λέγοντες οὐχ ὡς παροιμίαν." Τὸ δὲ ὑφ' Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ λεχθὲν φανερῶς πέπλασται· „ἐπὶ σπονδαῖς τοῦτο[10] πρῶτον εἰς τρὶς εἰπεῖν τὸν θεὸν αὐτοῖς, ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιών."[11] ἐκ ταύτης γὰρ τῆς πίστεως τὸ τρίμετρον καλούμενον ἀνατίθησι τῷ θεῷ, φάσκων „τοῦ θεοῦ τοῦθ' ἑκάτερον εἶ- f

1 βάλλε edd. 2 ἴε edd. & sic mox iterum. 3 παίων h. l. per pausam ms. Ep. 4 φασὶν edd. cum Epit. 5 ἴη παιὼν edd. nescio an & ms. A. 6 Desunt duo verba edd. 7 Ex Epit. hoc loco ὡς οὐχ ἁπλῶς εὔφημον inserunt edd. 8 Deest οὕτως edd. 9 λανθάνειν ὅν edd. λανθάνομεν ms. A. Caeterum obscura & confusa oratio. 10 τοῦτον ms. Ep. 11 ἰὴ παιὰν, ἴη παιὼν edd.

autem, quasi dicas, *Mitte telum, fili!* & , *feri fili!* Itaque ab illo tempore aiunt dici solitum illud ἵε παῖ, & ἵε παιών. [*sive*, παιὰν.] Nonnulli vero paululum inclinantes dictionem, etiam in rebus terribilibus veluti avertendi formulam pronunciant, ἰὴ παιών: non, ἵε παῖ. Multi vero etiam, postquam aliquid ad finem perduxerunt, exclamantes, alii veluti proverbium, sic enunciant, *hoc quod aiunt* ἰὴ παιών: sed, quoniam nimis nobis familiare est, nescitur proverbium esse: alii vero tale quidpiam dicunt non ut proverbium. « Quod vero Heraclides Ponticus tradit, id manifeste fictum est: » in libationibus hoc primum ipsum Deum ter deinceps dixisse, ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιών. « Qua ex persuasione ille trimetrum versum, qui vocatur, ad Deum auctorem refert, dicens » Dei

καὶ τῶν μέτρων· ὅτι μακρῶν μὲν τῶν πρώτων δύο συλλαβῶν λεγομένων, ἴη παιὰν,[1] ἡρῷον γίνεται· βραχέως[2] δὲ λεχθεισῶν, ἰαμβεῖον·[3] διὰ δὲ τοῦτο δῆλον, ὅτι καὶ τὸν ἴαμβον ἀναθετέον αὐτῷ. βραχειῶν γοῦν[4] γινομένων, εἰ δύο τὰς ἁπασῶν τελευταίας συλλαβὰς εἰς μακρὰν ποιήσει τις, ὁ Ἱππώνακτος ἴαμβος ἔσται.“

Μετὰ ταῦτα ἤδη μελλόντων καὶ ἡμῶν ἀνίστασθαι, ἐπεισῆλθον παῖδες, φέροντες ὁ μέν τις θυμιατήριον, ὁ δὲ[5] . . . . LXIII. Libatio & Suffitio.

* * * * *

Ἔθος δὲ ἦν, ἀναστᾶσι τοῦ δείπνου καὶ σπείσασι, τὸ λοιπὸν τοῦ ἀκράτου τῷ διδόντι παιδὶ ἐκπιεῖν διδόναι.

a Παιᾶνα εἰς Ὑγίειαν ἐποίησε τόνδε Ἀρίφρων ὁ Σικυώνιος· Paean in Sanitatem.

1 παιὰν edd. 2 Perperam βραχίων edd. 3 ἰαμβεῖον ms. A. 4 γὰρ edd. 5 Ex coniect. supplet Cas. ὁ δὲ λιβανωτὸν, ὁ δὲ σπονδεῖον. Sed *plura desunt.*

esse utrumque trimetri genus: quoniam, si utriusque vocis (ἴη παιὰν) priores syllabas producas, fiat heroicus versus; sin corripias, iambicus: unde etiam perspicuum, iambum quoque ad Deum esse referendum. Reliquis igitur brevibus, si postremas duas totius versus syllabas productas feceris, Hipponacteus iambus erit. «

63. Post haec quum in eo essemus ut surgeremus, intrarunt pueri, alius thuribulum ferens, alius . . . .

* * * * *

Moris enim erat, ut, cum de coenâ surrexissent libassentque convivae, meri vini reliquum puero bibendum darent, qui illud obtulisset.

Paeanem in Sanitatem confecit hunoce Ariphron Sicyonius:

Ὑγίεια, πρεσβίστα μακάρων,
μετὰ σεῦ [1] ναίοιμι
τὸ λειπόμενον [2] βιοτᾶς·
σὺ δέ μοι πρόφρων σύνοικος εἴης.
εἰ γάρ τις ἢ πλούτου χάρις, ἢ τεκέων,
τᾶς τ' ἰσοδαίμονος [3] ἀνθρώποις
βασιληΐδος ἀρχᾶς, ἢ πόθων
οὓς κρυφίοις Ἀφροδίτας [4] ἄρκυσιν θηρεύομεν,
ἢ εἴ τις ἄλλα θεόθεν ἀνθρώποισι τέρψις, b
ἢ πόνων ἀμπνοὰ πέφανται·
μετὰ σεῖο μάκαιρ' ὑγίεια [5]
τέθαλε [6] πάντα, καὶ λάμπει Χαρίτων ἔαρ· [7]
σέθεν δὲ χωρὶς, οὔ τις εὐδαίμων.

LXIV. * * * * * *

εἴδασιν. [Σώ]πατρος γὰρ [ὁ Φλυακο]γράφος, ὢν

1 σεῦ vulgo. 2 Temere λειπόμενον ed. Bas. & Cas. 3 τᾶς ἰσοδαίμονός τ' ed. Ven. & Bas. τᾶς εὐδαίμονός τ' ed. Cas. τοῦ ἰσοδ. ἀνθρ. βασιληΐδος τ' ἀρχ. *Ep.* 4 Ἀφροδίτης edd. 5 μάκαιρα ὑγ. vulgo. 6 τέθηλε vulgo. 7 ἦρ Mss.

Sanitas, Divarum augustissima,
tecum ego habitem
reliquum vitae:
tuque mecum benigna habites!
Si qua est enim divitiarum gratia, aut prolis,
aut homines Diis aequantis
regii imperii, aut amorum
quos occultis Veneris aucupamur retibus,
aut si qua alia hominibus a Divis voluptas
aut laborum concessa requies;
tecum, beata Sanitas!
florent omnia, & splendet Gratiarum ver:
absque te nemo beatus.

64. * * * * * *

norunt. Sopater enim phlyacographus (iocosorum car-

τῷ [1] ἐπιγραφομένῳ δράματι Φακῇ, [2] λέγει οὕτως·

Κρεανομοῦμαι, καὶ τὸν ἐκ Τυῤῥηνίας
οἶνον σὺν ὀκτὼ λαμβάνειν ἐπίσταμαι.

ΤΑΥ͂ΤΑ, φίλτατε Τιμόκρατες, κατὰ τὸν Πλά-
C τωνα, οὐ Σωκράτους νέου καὶ καλοῦ παίγνια, ἀλλὰ τῶν Δειπνοσοφιστῶν σπουδάσματα. κατὰ γὰρ [3] τὸν Χαλκοῦν Διονύσιον,

— — Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν [4]
ἢ καταπαυομένοις, ἢ τὸ ποθεινότατον; [5]

1 Omiſſis prioribus, poſt lacunam ab his verbis incipiunt edd. Ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ. 2 Deeſt nomen edd. 3 δὲ forſ. 4 ἀρχομένοις ed. Ven. & Baſ. cum msstis. 5 πιθανώτατον ed. Ven. & Baſ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΝΑΥΚΡΑΤΙΤΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ.

minum poëta) in dramate, quod Lenticula inſcribitur, ſic ait:

Viſceratione utor, & ex Etruriâ
vinum cum octonis bibere novi.

SED haec hactenus. Habes, mi dilectiſſime Timocrates, non, quod Plato ait, iuvenis & pulcri Socratis luſus, ſed ſerias Deipnoſophiſtarum diſputationes. Quid autem, ut ait Aeneus Dionyſius,

Quid pulcrius, ſive quid incipias, ſive quid abſolvas,
quam meminiſſe eius quod tibi ſit deſideratiſſimum?

FINIS DEIPNOSOPHISTARUM ATHENAEI NAUCRATITAE.

SERIES TITULORUM
LIBRI DECIMI TERTII
quales in superioribus Editionibus exhibentur.

		Pag. ed. Cas.	Cap. ed. nostr.
πολυμάθεια.	*Polymathia, id est, multiplex doctrina.*	610. b	91
φιλόσοφοι ἐξελαυνόμενοι.	*Philosophi Athenis proscripti.*	610. e	92
Κυνικοί.	*Cynici.*	611. b	93
Αἰσχίνης Σωκρατικός.	*Aeschines Socraticus.*	611. d	*ib.*
Λυσίας κατ' Αἰσχίνου.	*Lysias contra Aeschinem.*	611. e	94

TITULI LIBRI DECIMI QUARTI.

Διόνυσος μαινόμενος.	*Bacchus insanus.*	613. a	1
γελωτοποιοί.	*Scurrae.*	613. d	2
φιλογέλωτες.	*Ridiculis qui delectati sint & scurris.*	614. e	3
πλάνοι.	*Cephisodorus planus.*	615. e	5
φιλοσκῶπται.	*Scommatis delectati.*	616. b	6
αὐλοὺς Ἀθηνᾶ ῥίπτουσα.	*Pallas tibias e manu proiicit.*	616. e	7
ξυναυλία.	*Concentus tibiarum.*	617. f	9
ᾠδῆς ὀνομασίαι.	*Cantionum varia genera & nomina.*	618. d	10
ῥαψῳδοί.	*Rhapsodi.*	620. b	12
Κάσσανδρος φιλόμηρος.	*Cassander Homeri studiosus.*	*ib.*	*ib.*
ἱλαρῳδοί.	*Hilarodi.*	620. d	13
Σωτάδης.	*Sotades.*	620. e	*ib.*
μαγῳδοί.	*Magodi.*	*ib.*	*ib.*
δικηλισταί.	*Dicelistae, Scenicum apparatum instituentes.*	621. d	15
Θηβαῖοι κακοῦργοι φωνῶν.	*Thebani vocum innovatores.*	621. f	*ib.*
αὐτοκάβδαλοι.	*Autocabdali.*	622. b	16
φαλλοφόροι.	*Phallophori.*	622. c	*ib.*
Ἀμοιβεὺς κιθαρῳδός.	*Amoebeus citharoedus.*	622. d	17
μουσικῆς ἐγκώμιον.	*Musicae laus.*	623. e	18